

Kraj: Banskobystrický
Okres: Banská Bystrica

Tento zväzok kroniky mesta Banská Bystrica
za rok 2015 obsahuje 297 strán,
slovom: dvestodeväťdesiatsedem strán
a bol schválený MsZ dňa číslo uznesenia 811/2017

Doc. RNDr. Katarina Čižmárová, CSc.

predsedníčka komisie

Ján Nosko

primátor mesta

PaedDr. Renáta Klementová

Kronikárka

Obsah

ÚVOD	12
Demografické údaje	12
Klimatické údaje	13
VEREJNÝ ŽIVOT	16
Základné dokumenty mesta Banská Bystrica	16
Termíny zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici	17
Všeobecne záväzné nariadenia Mesta Banská Bystrica 2015	17
Zápisy v Pamätnej knihe mesta dokumentujú vzácne návštevy a osobnosti v roku 2015.....	20
Zloženie komisií Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici (2014 - 2018).....	21
Krst publikácie BANSKÁ BYSTRICA.....	22
Chod obchodných spoločností mesta Banská Bystrica povedú odborníci	23
Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu	24
Mobilná aplikácia eSprávca	24
Terminal Center Banská Bystrica.....	25
Druhý viceprimátor mesta Martin Turčan.....	25
Anastasia Kuzminová – športová osobnosť mesta Banská Bystrica	26
Výjazdové rokovanie vlády v Banskej Bystrici	27
II. ročník zápasu v hokeji vedenia mesta proti žiakom základnej školy.....	29
Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu.....	29
620. výročie založenia Thurzovsko-fuggerovskej mediarskej spoločnosti	29
70. výročie oslobodenia Banskej Bystrice	30
100 dní vo funkcii primátora	31
Rozvojový rozpočet mesta Banská Bystrica	32
Vedenie mesta zahájilo akciu „Za krajšie mesto 2015“.....	33
Zber nebezpečného odpadu.....	35
Ceny primátora a Ceny mesta Banská Bystrica	35
Čestné občianstvo	35
Cena mesta.....	36
Cena primátora.....	36
Finále v hokeji.....	36
Netradičná stávka primátorov.....	37

Ekologická akcia Hodina Zeme 2015	38
Vitaj cudzinec v Banskej Bystrici.....	39
GLOBSEC City Talks po prvý raz v Banskej Bystrici	39
Prehľad dotácií poskytnutých Mestom Banská Bystrica v roku 2015	40
Prehľad o poskytnutých dotáciách Školský úrad, odd. školstva a mládeže	41
Štipendijný fond A. Hanzlíka I. polrok 2015/2016.....	41
Dotácie zo Školského úradu, odd. školstva a mládeže	41
Dotácie primátora	41
Zoznam žiadateľov o poskytnutie dotácie.....	42
Prehľad zúčtovaných dotácií v zmysle VZN č. 8/2011	42
Prezident Andrej Kiska v meste.....	42
Banská Bystrica zabodovala v bezbariérovosti.....	43
Barborská cesta	44
Podpora v športe – cena O pohár primátora.....	45
Olympijské festivaly pre deti	46
Na stretnutí so Šalkovčanmi rezonovalo mnoho tém	46
Zločin a človek - Peter Solan a Stolpersteine.....	47
Banská Bystrica rešartuje spoluprácu s Odkazprestarostu.sk.....	50
Medzinárodný rok svetla.....	51
Zážitková mestská hra v Banskej Bystrici	51
Záver Európskeho týždňa mobility 2015 - Deň bez áut.....	52
760. výročie mesta – Mestské lesy.....	53
Ašpirácia o titul Európske mesto športu 2017	53
Víťzné logo Európske mesto športu 2017	55
Projekt výstavby R1-ky z Banskej Bystrice do Ružomberka	55
Dotácie mesta.....	57
Deň vojnových veteránov.....	57
Rada primátora.....	58
Banská Bystrica privítala prezidentku Chorvátskej republiky	60
Kalendár podujatí mesta Banská Bystrica v roku 2015.....	61
Zomrel PaedDr. Pavol Kapusta	72
HOSPODÁRSKY ŽIVOT.....	73
125. výročie založenia Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory	74
Obnova Serpentín na Urpíne.....	75

3Z – Znižuj, Znovupoužívaj, Zrecykluj	75
Nové stanovište mestskej polície už aj na Fončorde.....	76
Začala sa jarná deratizácia mesta.....	76
Modernizácia verejného osvetlenia	77
Rozvojový rozpočet mesta Banská Bystrica	77
Výmena okien na ZŠ Moskovská	78
Lesy SR, štátny podnik	79
Nový generálny riaditeľ podniku Lesy SR	79
Lesy SR v roku 2015 prekročili plánovaný zisk	80
Tlačiarne BB.....	81
Zoznam krajín, kde putujú produkty z Tlačiarne BB v Banskej Bystrici :	82
Seminár Pro Silva ML Banská Bystrica 2015.....	82
Cech hostinských	84
Radvanský jarmok	84
Projekt autobusovej stanice	85
Mesto po vybudovaní novej autobusovej stanice odkúpi jej dopravnú časť.....	86
Nové trolejbusy v meste.....	87
Krajšia a bezpečnejšia Švantnerova ulica	89
Začalo sa s obnovou najkritickejších ciest a chodníkov.....	89
Obdobie zimnej údržby	90
Banskobystričania žijú zdravšie	92
Vianočné trhy	93
ŠKOLSTVO A VÝCHOVA.....	95
Ku Dňu učiteľov 2015	96
Deň učiteľov na SPŠ Jozefa Murgaša	96
Jarné prázdniny	96
Centrum voľného času	97
Kvalitnejšie podmienky pre deti materských škôl.....	98
Dúhový kolotoč.....	99
Banská Bystrica a UMB prehľbujú spoluprácu ďalším projektom	100
Univerzitný deň kariéry 2015	101
Univerzita Mateja Bela	101
Inaugurácia nového rektora UMB Vladimíra Hiadlovského	102
III. reprezentačný ples	102

CENA REKTORA - Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici	102
Ocenenie banskobystrických profesorov	103
Prvá vysoká škola v Banskej Bystrici	104
Slovenské doktorandské fórum 2015.....	106
Projekty UMB	106
Špičkový vedecký tím UMB	109
Detská univerzita	109
Ceny svätého Gorazda.....	109
Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského, Banská Bystrica	110
Zoznam krúžkov Gymnázia Jozefa Gregora Tajovského, Banská Bystrica.....	111
Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského	111
New G LIFE školský časopis získal cenu GAUDEAMUS IGITUR	111
Medzinárodná konferencia Vojna očami mladých.....	112
Zážitková mestská poľsko-slovenská hra.....	112
Pokračovanie projektu Comenius v Paríži	113
Deň otvorených dverí bilingválnej triedy	113
Týždeň programovania CODEWeek	113
Modelové zasadnutie európskeho parlamentu a študenti Gymnázia J.G. Tajovského	113
MathOlymp tímu Gymnázia J. G. Tajovského.....	114
Francúzsko-slovenský kvíz	114
Veľvyslanec Francúzskej republiky	115
KABU Gymnázia J. G. Tajovského	115
BYSTRICKÁ IMPROLIGA.....	116
Franco Fun a mesiacom frankofónie	116
Stredná odborná škola Pod Bánošom 80	117
Zatváranie Bánoša 2015 – ukončenie poľnohospodárskej sezóny.....	117
Súťaž o najlepšiu ovocnú koláč – Banská Bystrica, ukáž, čo vieš!.....	118
Seminár vedúcich včelárskych krúžkov - Banská Bystrica	118
Výsledky prieskumného konania dodávateľov.....	118
VII. Celonárodná včelárska výstava	118
VEDA A TECHNIKA	120
UNINFOS 2015 – konferencia o význame informačných technológií.....	121
Moderný elektronický kalendár podujatí v Banskej Bystrici	122
Počítače zefektívnia prácu stavebného úradu	123

Vedecká roadshow	123
Hvezdáreň v Banskej Bystrici.....	124
Park tmavej oblohy Veľká Fatra.	125
Rok 2015 bol bohatý na novinky na mobilnom trhu.....	126
Mobilný trh na Slovensku.....	127
Nováčik a zvyšná konkurencia.....	127
Ceny padajú. Avšak nie pri dátach	128
Budovanie LTE. Najmä do budúcnosti.....	128
Veľmi vysoké rýchlosti v mobiloch	129
Roaming skončí aj neskončí.....	129
Na trh vstúpil 4. operátor	130
KULTÚRA A UMENIE	131
Sviatok práce	131
Ľudová muzika a folklór.....	132
Festival Duša fujary	132
Ekotopfilm - Envirofilm.....	132
Múzeom roka 2015 sa stalo Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici	134
Rekonštrukcia Robotníckeho domu	134
Rezidenčný literárny dom.....	135
Noc literatúry 2015.....	135
760. výročie udelenia mestských práv	136
Banská Bystrica hostila viac ako 600 baníkov.....	137
Festival umenia Banská Bystrica – FUBABY 2015.....	137
Štátna opera	138
Nový operný festival Operalia Banská Bystrica	138
Cena veľvyslancu Japonska.....	139
Banskobystrické hudobné dni 2015	140
60. výročie - Múzeum SNP.....	141
Stanislav Mičev- riaditeľ Múzea SNP	142
Pripomienky vypálenia obce Kalište	144
Koncert SLOVENSKÉ TANCE & TRIANGO	145
Jubilujúce Divadlo na Rázcestí.....	145
Heligonkárka Vlasta Mudříková	147
Spisovateľ Juraj Kuniak jubilujúci	148

Štátna vedecká knižnica	148
Boris Jirků v Galérii v podkroví	148
Unikát v knižničnom fonde.....	149
Nielen knihami je knižnica živá.....	149
Súčasťou knižnice je aj Literárne a hudobné múzeum.....	149
Výstava Miroslava Cipára v LHM	149
Literárna Banská Bystrica a Týždeň knižníc spolu	150
Kováčova Bystrica i Burza literárnych talentov	151
Nové publikácie o Banskej Bystrici	151
Kniha z pohľadníc	151
Kniha Banská Bystrica - Ako sme tu žili bola úspešná v Prahe	152
Nová kniha o turistike.....	155
Publikácia o hudobnej histórii aj súčasnosti Banskej Bystrice	157
35. festival zborového spevu Viliama Figuša – Bystrého.....	158
5. výročie Záhrada – Centrum nezávislej kultúry	159
Banskobystrické Vianoce.....	160
<i>Zomrel herec Ivan Palúch</i>	161
CIRKEVNÝ ŽIVOT	162
Katolícka cirkev.....	162
200. výročie narodenia Don Bosca	164
Banskobystrický biskup udelil ocenenia 17 zamestnancom katolíckych škôl	166
Mimoriadny Svätý rok milosrdenstva.....	166
Celodiecézne stretnutie mladých	167
Otvorili Bránu milosrdenstva v Katedrále sv. Františka Xaverského	168
Chápanie manželskej inštitúcie u katolíkov a evanjelikov.....	169
Rádio LUMEN.....	171
Televízia LUX.....	173
V kostole pri hospici	174
300. výročie posciacky Katedrály	175
Spomienka kanonika profesora Ďuricu	176
Noc kostolov 2015 v Banskej Bystrici	176
Evanjelická cirkev a.v. Banská Bystrica.....	177
Kresťanská konferencia Banská Bystrica január 2015.....	178
Kanaán – sociálne zariadenie ECAV cirkvi v B. Bystrici.....	179

Židovská náboženská obec (ŽNO) v B. Bystrici	181
Pamätné miesta Židovskej komunity v Banskej Bystrici a vo Zvolene.....	183
ZDRAVOTNÍCTVO.....	185
Nemocnica s poliklinikou F.D. Roosevelta.....	185
Liečba nelátkových závislostí.....	186
Hematologické oddelenie získalo certifikát	186
Prehľad o činnosti nemocnice v roku 2015	186
Rekonštrukcia vnútroareálovej komunikácie	187
Dotácia nemocnici	187
Cena TOP lekári na Slovensku	188
Rooseveltova nemocnica má slovenský unikát	190
Robot druhej generácie	191
Jubileum Prof. MUDr. Miroslava Galandu, CSc.	192
Nový imunoabsorbčný prístroj	193
Lidl venoval FNŠP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici dva inkubátory	194
Nové dva monitory dychu	195
Preventívne vyšetrenia črevných zápalových ochorení.	196
Nový prístroj na kvalitnú magnetoterapeutickú liečbu.....	196
Zlé možnosti parkovania pre klientov nemocnice.....	197
Detská fakultná nemocnica	197
Nový pľúcny ventilátor pre oddelenie OAIM.....	200
Poradňa zdravia.....	201
Regionálny úrad verejného zdravotníctva	202
Svetový deň vody	202
Letáky pre rómsku komunitu o prevencii proti kliešťom a chrípke	204
SOCIÁLNA STAROTLIVOSŤ	205
Minister práce, sociálnych vecí a rodiny udelil rezortné vyznamenania	205
Užívaj si zdravý život.....	207
Nominácia projektu Od dávok k platenej práci do súťaže EK RegioStars.....	211
Mesto podporilo uchádzačov o zamestnanie.....	213
Činnosť Podniku medzitru práce – Šanca pre všetkých, n.o. v roku 2015	214
Komunitný rozvoj	216
Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)	217
Prieskum o komunitnom živote a aktivitách obyvateľov/iek Sásovej.....	217

Konferencia „Transformácia sociálnych služieb“	219
Činnosť oddelenia služieb dlhodobej starostlivosti za rok 2015	221
Európsky deň jazykov v Banskej Bystrici	226
Systém prestupného bývania v Banskej Bystrici	226
Výročná správa oddelenia krízovej intervencie.....	233
Pravidelná činnosť NKC KOTVIČKA v roku 2015	246
Slovenský červený kríž.....	256
Festival Ľudia z rodu Rómov.....	257
Dom svätej Alžbety.....	259
Centrum právnej pomoci – Kancelária Banská Bystrica	260
SOS SENIOR.....	260
23. ročník - Memoriál MuDr. Vladimíra Harineka	261
Katedra sociálnej práce	262
ŠPORT a TELESNÁ VÝCHOVA	265
Športové zariadenia mesta.....	265
Oceňovanie najlepších športovcov mesta Banská Bystrica.....	266
Banská Bystrica sa uchádzalo o titul Európske mesto športu 2017	266
Mesto Banská Bystrica odstraňuje korčuľarsku negramotnosť.....	269
Banská Bystrica má k realizácii cyklotrás blízko	269
Memorandum o spolupráci v oblasti hokejbalu a nová hokejbalová hala.....	270
Verejné korčuľovanie počas horúcich dní	271
Cieľom samosprávy je budovať centrálnu ihriská	271
Súťaž „Do práce na bicykli 2015“	272
Olympijské festivaly pre deti	273
II. ročník zápasu v hokeji vedenia mesta proti žiakom základnej školy.....	273
19. ročník Banskobystrickej plaveckej 24-hodinovky.....	274
Športíada seniorov 2015	275
Banskobystrická latka – 21. ročník	277
FK Dukla Banská Bystrica - ozdravovací proces.....	278
Traja mušketerieri opäť spolu.....	278
53. Grand Prix SNP.....	279
Banskobystrický maratón a ROTARY polmaratón 2015	280
Štafetový beh	282
Atraktívne zjazdárske trate singletrials - realitou	282

Krajské plavecké združenie Banská Bystrica	284
RÔZNE.....	287
Nový pracovný zošit – s názvom Povedz drogám nie!	287
Drogy v chatách - Polícia zasiahla v decembri 2015	287
Krajský súd potvrdil rozsudok prvostupňového	288
Preventívny projekt "Tancom proti drogám" 2015	288
Požiar v bývalom kine	289
Vodič pod vplyvom alkoholu	289
Mestská polícia.....	290
Zdroje:	298

ÚVOD

V roku 2015 si Banská Bystrica pripomenula tieto výročia

760. výročie mesta Belo IV. udelil v roku 1255 Banskej Bystrici mestské výsady – Neosolium

620. výročie založenia Thurzovsko - fuggerovskej mediarskej spoločnosti,

300 rokov vysviacky katedrálneho chrámu

150 rokov svojej existencie Židovskej náboženskej obce (ŽNO) v B. Bystrici

Obchodnú a priemyselnú komoru založili v Banskej Bystrici pred 125. Rokmi

70. výročie oslobodenia Banskej Bystrice

55 rokov KBD

10 rokov DFNSP

55 rokov rádioamatéri

35. festival zborového spevu Viliama Figuša – Bystrého

5 rokov Záhrada – Centrum nezávislej kultúry

Múzeom roka 2015 sa stalo Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici

Demografické údaje

Demografický vývoj v Banskej Bystrici má už dlhodobo klesajúcu tendenciu. Podľa aktuálnych štatistík matričného úradu počet obyvateľov k 31. decembru 2014 v meste pod Urpínom bol 77.375, pričom viac bolo žien, takmer 41.000. v porovnaní s rokom 2013, keď v Banskej Bystrici žilo 77.786 obyvateľov, je to o 411 menej. Informovala o tom vedúca matriky Mgr. Marta Čellárová

Vlani sa narodilo 374 malých Banskobystričanov a 372 Banskobystričaniek. Päťica najobľúbenejších dievčenských mien, ktoré v roku 2014 dávali rodičia v tomto meste svojim deťom je: Simona, Ema - Emma, Natália, Michaela a Viktória. Z chlapčenských najviac rezonovali mená Matúš, Martin, Samuel, Lukáš, Jakub, Michal, Adam, Matej a Simon. Rodičia detí však volili i netradičné mená ako Sabina, Larin, Anastázia a Alyssia. v knihe narodení mesta Banská Bystrica sú zapísané aj mužské mená Axel, Timon Lesan, či Evarist.

"Do Banskej Bystrice sa minulý rok prisťahovalo 922 obyvateľov a odsťahovalo sa 1371 ľudí. Najčastejšie sa občania sťahovali do okolitých obcí Malachov, Badín, Slovenská Ľupča, Veľká Lúka, Selce, Hrochoť, Harmanec, Tajov. Pomerne veľa ľudí sa odsťahovalo do Bratislavy. Do zahraničia odišlo 160 našich obyvateľov," konštatovala Sekerešová.

Ako dodala, v celom matričnom obvode sa uzavrelo 388 manželstiev, z toho 160 cirkevným sobášom a 228 civilným spôsobom. K obľúbeným mesiacom vlnajších svadiel patrili mesiace jún, kedy bolo uzatvorených 58 manželstiev a september s 57 sobášmi. Najviac ich

bolo v sobotu. Štatistika zaznamenala 1172 úmrtí v celom matričnom obvode. Viac bolo mužov.

Banskobystričania sa najčastejšie sťahovali mimo Slovenska do krajín: vedie Česká republika 42os., Veľká Británia 23os., Kanada 22os., Rakúsko 14os., USA a Švajčiarsko rovnako po 10os., Spolková republika Nemecko 9os., Španielske kráľovstvo 8os., Francúzsko 6os., po 5 obyvateľov sa vysťahovalo do Austrálie, Švédska a Írska, do Chorvátska a Holandska 3os., a ešte sa vysťahovali na Nový Zéland, do Luxemburska, Jakarty a 2 do Monaka a 2 do Spojených arabských emirátov.

Adam - prvé dieťa roku 2015

Chlapček, ktoré rodičia pomenovali Adam, bolo prvým dieťaťom roku 2015, ktoré sa narodilo v Rooseveltovej nemocnici v Banskej Bystrici. Na svet prišiel 1.1.2015 o 6.30 hod. "Adamko mal po narodení 54 centimetrov a vážil 4320 gramov. "Je tretím dieťaťom 33-ročnej Márie Fabušovej z Banskej Bystrice," povedal zástupca prednostu Gynekologicko-pôrodnickej kliniky SZU MUDr. Eduard Škerlík. Klasický pôrod bol bez problémov. Rodička prišla na oddelenie len tri hodiny predtým. Mamičke bol už podľa Škerlíka za blahoželať aj nový banskobystrický primátor Ján Nosko.

Klimatické údaje

Rok 2015 bol extrémne teplý aj v Banskej Bystrici. Extrémny teploty vzduchu sa vyskytujú počas roka čoraz častejšie. Tieto jednodňové epizódy nemajú však taký neblahý účinok ako práve obdobia s významne nadpriemernými hodnotami po sebe idúcich dní (a to nielen na zdravie človeka ale aj na zvieratá, úrodu, dopravu, energetiku, znečistenie ovzdušia a pod.).

Pod pojmom vlna tepla rozumieme predĺžené obdobie mimoriadne teplého počasia. Napriek tomu, že existuje viacero definícií, vlna tepla sa meria vzhľadom na obvyklé počasie na danom území a vzhľadom na "normálnu" teplotu vzduchu charakteristickú pre dané obdobie. Vlny tepla sa formujú keď vysoký tlak vzduchu silnie a zároveň zotrúva nad daným územím po niekoľko dní až týždňov, najmä v lete. v našom príspevku sme si zvolili za vlnu tepla tie po sebe idúce dni (predstavujúce x-dňovú periódu), ktoré spĺňajú definíciu pre tropické, resp. tzv. supertropické dni a tropické noci.

Enormný výskyt supertropických dní a tropických nocí na Slovensku v lete 2015. Mimoriadne až extrémne suchý jún 2015, 10.8. padol celoslovenský rekord maximálnej dennej teploty vzduchu pre 10. august. namerali 38,2 °C a v Hurbanove 37,5 °C, čím bol prekonaný doterajší rekord pre tento deň 37,2 °C v Stupave z 10. augusta 1992. Mimoriadne až rekordne teplo na rozhraní prvej a druhej polovice septembra Vo štvrtok (17.9.2015) cez deň, už tesne popoludní, dosiahla teplota vzduchu ešte vyššie hodnoty ako deň pred tým, napríklad

v Dudinciach bolo po 14. hodine 33 °C, takže bude nasledovať ďalší rekordne teplý deň. informoval RNDR. PAVEL FAŠKO, CSC.

Tropická noc v septembri

17.9.2015 zaznamenali tropickú noc na siedmych meteorologických staniciach. Najvyššiu minimálnu teplotu vzduchu namerali na meteorologickej stanici v Orechovej 22,2 °C.

Zdroj: MGR. PETER KAJABA

Klimatické údaje za rok 2015 pre Banskú Bystricu

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C

mes.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	0,6	0,1	5,0	9,2	13,9	18,5	20,9	20,9	15,2	8,8	5,7	1,8	10,1

Maximálne denné teploty vzduchu v °C

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	11,5	10,2	16,5	25,1	26,1	31,3	35,1	35,1	32,5	19,5	19,6	11,2	35,1

Minimálne denné teploty vzduchu v °C

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
°C	-13,7	-11,7	-5,2	-3,0	1,6	6,1	6,4	7,8	0,9	-1,3	-7,8	-10,0	-13,7

Počet letných dní s maximálnou teplotou vzduchu 25 °C a viac

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
dni				1	2	15	21	21	8				68

Počet mrazových dní s minimálnou teplotou vzduchu pod 0 °C

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
dni	2	2	1								1	1	8

Mesačné úhrny zrážok v mm

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
mm	104,	24,6	79,2	27,3	83,1	9,7	106,5	46,0	51,6	150,3	96,3	13,2	792,2

Maximálne denné úhrny zrážok v mm

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
mm	43,3	7,8	25,6	13,0	16,1	3,0	37,5	21,4	17,5	47,0	23,0	4,3	47,0

Priemerná vlhkosť vzduchu v %

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
%	79	77	68	58	70	63	59	69	73	88	80	92	73

Trvanie slnečného svitu v hodinách

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
hod	37,0	118,7	170,8	237,0	206,0	267,6	317,5	263,6	166,3	93,5	101,2	41,1	2020,3

Počet dní so snehovou pokrývkou 1 cm a viac

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
dni	12	24		3									39

Maximálna výška snehovej pokrývky v cm

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
cm	45	40		8									

Priemerné rýchlosti vetra v m/s

mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	rok
m/s	1,7	1,4	2,3	2,7	2,0	2,2	2,2	1,5	1,6	1,2	1,8	1,0	1,7

Priemerná častosť smerov vetra v %

smer	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
%	13,0	10,7	5,5	7,9	10,2	6,7	10,1	22,1	23,3

VEREJNÝ ŽIVOT

V roku 2015 si Banská Bystrica pripomenula tieto výročia

760. výročie mesta Belo IV. udelil v roku 1255 Banskej Bystrici mestské výsady – Neosolium

620. výročie založenia Thurzovsko-fuggerovskej mediarskej spoločnosti,

300 rokov vysviacky katedrálneho chrámu

150 rokov svojej existencie Židovskej náboženskej obce (ŽNO) v B. Bystrici

125 rokov od založenia Obchodnej a priemyselnej komory v Banskej Bystrici

70. výročie oslobodenia Banskej Bystrice

55 rokov Štátnej opery

55 rokov KBD

10 rokov DFNSP

55 rokov oslávili rádioamatéri

35. festival zborového spevu Viliama Figušu – Bystrého

35 rokov FS Prvosienka

20. ročník medzinárodného podujatia United Europe Jazz Festival

5 rokov Záhrada – Centrum nezávislej kultúry

Základné dokumenty mesta Banská Bystrica

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023

Všeobecne záväzné nariadenia mesta (VZN)

Štatút mesta Banská Bystrica

Príloha Štatútu - znaky a symboly mesta

Rokovací poriadok Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici

Rokovací poriadok Komisií Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici

Rokovací poriadok Mestskej rady v Banskej Bystrici

Štatút Výborov v mestských častiach a Občianskych rád v meste Banská Bystrica

Organizačný poriadok Mestského úradu v Banskej Bystrici, Štruktúra MsÚ - Schéma

Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica

Zásady rozpočtového hospodárenia

Zásady informačného systému mesta

Rozpočet mesta na roky 2016 - 2018

Rozpočty a záverečné účty mesta minulých rokov

Výročné správy Mesta Banská Bystrica

Spoločná deklarácia miest a obcí Banská Bystrica - Zvolen ťažiska osídlenia

Koncepcia budovania mestských detských ihrísk v Banskej Bystrici

Územný plán mesta Banská Bystrica (GISportál)

Geografický informačný systém mesta Banská Bystrica (GISplan)

Memorandum o spolupráci pri riešení dopadov finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú spoločnosť medzi Vládou Slovenskej republiky a Združením miest a obcí Slovenska

Štatút Komisie pre marginalizované skupiny obyvateľstva a chudobou ohrozené komunity mesta Banská Bystrica

Kronika mesta Banská Bystrica

Etický kódex poslanca mesta Banská Bystrica

Zásady odmeňovania poslancov mestského zastupiteľstva

Ocenení Cenou primátora a Cenou mesta Banská Bystrica

Čestní občania mesta Banská Bystrica

Zásady zabezpečovania občianskych obradov a slávností v meste Banská Bystrica

Zásady pre udeľovanie záštity primátora mesta Banská Bystrica

Zásady zriaďovania a prevádzkovania sezónnych vonkajších obslužných zariadení

Štatútu participatívneho rozpočtu Mesta Banská Bystrica

Termíny zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici

2. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 27.1.2015

3. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 24.3.2015 -

4. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 19.5.2015

5. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 23.6.2015

6. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 22.9.2015

7. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 3.11.2015

Mimoriadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 8.12.2015

8. zasadnutie Mestského zastupiteľstva - 15.12.2015

Všeobecne záväzné nariadenia Mesta Banská Bystrica 2015

1/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 1/2015, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 1.5.2015

3/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 3/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení dodatkov VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014, VZN č. 13/2014

Účinnosť od: 15.4.2015

4/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 4/2015 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb

Účinnosť od: 15.6.2015

5/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č.5/2015 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 1.8.2015

6/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 6/2015 o určení školských obvodov pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 15.7.2015

7/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 7/2015, ktorým sa mení a dopĺňa Všeobecne záväzné nariadenie č.9/2009 o štipendijnom fonde Andreja Hanzlíka v znení VZN č. 20/2011

Účinnosť od: 15.7.2015

8/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2015, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 19/2013 o dočasnom parkovaní na vymedzenom území mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 1.1.2016

9/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 9/2015 Prevádzkové poriadky pohrebísk na území mesta

Účinnosť od: 15.10.2015

10/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 10/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 20.11.2015

11/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 11/2015 o miestnych daniach a poplatku

Účinnosť od: 1.1.2016

12/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 12/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014, VZN č. 13/2014, VZN č. 3/2015

Účinnosť od: 1.1.2016

13/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 13/2015 o úhradách za sociálne služby poskytované v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Účinnosť od: 1.2.2016

14/2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č.14/2015, ktorým sa mení a dopĺňa VZN Mesta Banská Bystrica č. 3/2014 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta v znení VZN č. 25/2014

Účinnosť od: 1.1.2016

Zápisy v Pamätnej knihe mesta dokumentujú vzácne návštevy a osobnosti v roku 2015

Dátum	Pamätný zápis pri príležitosti:
26.02.15	Ocenenia najlepších športovcov mesta za rok 2014 Športová osobnosť mesta Banská Bystrica Anastasia Kuzminová
30.03.15	Dňa učiteľov 2015
08.04.15	pri príležitosti udeľovania Čestného občianstva mesta 2014 Ing. Dušan Klimo a Michal Rárus, in memoriam
08.04.16	pri príležitosti udeľovania Ceny mesta za rok 2014
08.04.16	pri príležitosti udeľovania Ceny primátora za rok 2014
13.04.16	z prijatia hokejistov klubu HC'05, pri príležitosti získania strieborných medailí v Extra lige
05.05.15	pri príležitosti návštevy prezidenta SR J.E: p. Andrej Kiska
02.06.15	pri príležitosti prijatia veľvyslanca Kanady Mark Bailey
22.06.15	pri príležitosti prijatia úspešných žiakov ZŠ v meste Banská Bystrica
25.06.15	pri príležitosti 8. stretnutia bankých miest a obcí Slovenska
03.09.15	pri príležitosti prijatia majstra sveta v chôdzi na 50 km z 15. majstrovstiev sveta v atletike – Peking 2015
10.09.15	pri príležitosti životného jubilea organistky bankskobystrickej radnice pani Violy Lutonskej
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Hradec Králové p. Anna Maclová – námestníčka primátora mesta
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Montana p. Zlatko Zhivkov – primátor mesta
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Radom p. Rafal Czajkowski, tajomník mesta
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Salgotarján p. Máté Huszár
12.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Dabas p. János Szandhofer, zástupca primátora mesta
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta bankskobystrických rodákov Dušan Klimo – predseda Únie Slovákov v zahraničí
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Charleston Nora Sheridan
11.09.15	pri príležitosti návštevy starostky mesta Třinec – Věra Palkovská
11.09.15	pri príležitosti návštevy delegácie partnerského mesta Zadar Ivica Vlakovíc, zástupca primátora mesta

- 02.12.15 pri príležitosti prijatia veľvyslanca Holandského kráľovstva Richard van Rijssen
- 10.12.15 pri príležitosti návštevy prezidentky Chorvátskej republiky J.E. p. Kolinda Grabar- Kitarović

Zloženie komisií Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici (2014 - 2018)

1. Komisia MsZ pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta na podnikateľskú činnosť:

poslanci: Igor Kašper – predseda, Matej Bučko, Jakub Gajdošík, Vladimír Pirošík, Ján Šabo, Michal Škantár, Ladislav Topoľský, Martin Turčan, Jaroslav Kuracina,
neposlanci: Alžbeta Didová, Anna Harmaniaková, Pavol Kmeť, Martin Majling, Iveta Sásiková, Peter Vaňo
Janka Demská - sekretárka komisie

2. Komisia MsZ pre územný rozvoj:

poslanci: Ján Šabo – predseda, Daniel Karas, Hana Kasová, Igor Kašper, Milan Lichý, Marek Modranský, Ľudmila Priehodová, Michal Škantár, Martin Turčan, Pavol Bielik
neposlanci: Zuzana Klasová, Anna Šabová, Janka Mylbachrová
Jaroslava Bačovská - sekretárka komisie

3. Komisia MsZ pre rozvoj mestských častí:

poslanci: Milan Smädo – predseda, Ľubica Laššáková, Milan Lichý, Matúš Molitoris, Marcel Pecník, Tomáš Štrba, Ladislav Topoľský
neposlanci: Alexander Sámel, Katarína Petříková, Jana Suraová, Jozef Tomáš, Marián Fejfár, Ľubica Buranová, Elena Púchyová, Ján Hruška, Ján Žambor, Roman Kostúr, Rudolf Gizel, Ivan Kapsiar, Daniel Hanko
Miriam Ondrejková - sekretárka komisie

4. Komisia MsZ pre zdravie, sociálnu starostlivosť a bytovú politiku:

poslanci: Milan Lichý – predseda, Katarína Čižmárová, Svetozár Dluholucký, Viera Dubačová, Ľubica Laššáková, Ludvík Nábělek, Jaroslav Kuracina
neposlanci: Beáta Frčová, Radovan Jonáš, Pavol Strhák, Peter Hudec, Pavol Bartošík
Jana Lovásová - sekretárka komisie

5. Komisia MsZ pre školstvo a šport:

poslanci: Daniel Karas – predseda, Matúš Molitoris, Marcel Pecník, Vladimír Sklenka, Lucia Skokanová, Tomáš Štrba, Ladislav Topoľský
neposlanci: Milan Pápay, Zuzana Gajdošová, Nora Bělousovová, Michal Rusko, Vladimír Moravčík, Milan Záborský, Anna Marušková, Stanislav Kútik
Dana Cibul'ková - sekretárka komisie

6. Komisia MsZ pre dopravu, bezpečnosť, verejnoprospešné služby a verejný poriadok:

poslanci: Marek Modranský – predseda, Matej Bučko, Jakub Gajdošík, Pavol Katreniak, Matúš Molitoris, Milan Smädo, Martin Turčan

neposlanci: Martin Martinka, Jozef Golian, Miroslav Snopko

Mária Jagerčíková - sekretárka komisie

7. Komisia MsZ pre regionálny rozvoj, medzinárodné vzťahy a cestovný ruch:

poslanci: Ľubomír Motyčka – predseda, Hana Kasová, Martin Klus, Karol Konárik, Ľubica Laššáková, Ľudvík Nábělek, Lucia Skokanaová

neposlanci: Pavol Gender, Andrej Malachovský, Patrik Bočkay, Andrej Patráš

Dana Drábiková - sekretárka komisie

8. Komisia MsZ pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ:

poslanci: Katarína Čižmárová – predsedkyňa, Viera Dubačová, Karol Konárik, Ľubica Laššáková, Stanislav Mičev, Ľudvík Nábělek, Marcel Pecník, Vladimír Pirošík, Vladimír Sklenka, Tomáš Štrba

neposlanci: Radoslav Ivan, Jana Orlická, Slavo Sochor, Peter Pohančaník, Vladimír Bahýľ

Mária Lovaššová - sekretárka komisie

9. Komisia MsZ pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie a prešetrovanie sťažností:

poslanci: Matej Bučko – predseda, Pavol Bielik, Daniel Karas, Karol Konárik, Matúš Molitoris
Helena Koreňová - sekretárka komisie

10. Komisia MsZ pre životné prostredie a odpady:

poslanci: Pavol Katreniak – predseda, Pavol Bielik, Svetozár Dluholucký, Tomáš Štrba, Marek Modranský, Ľubomír Motyčka, Ľudmila Priehodová, Michal Škantár

neposlanci: Dagmar Rajčanová

Michal Štúber - sekretár komisie

11. Dočasná komisia MsZ pre zmenu územného členenia mesta Banská Bystrica

poslanci: Daniel Karas – predseda, Ľubica Laššáková, Martin Turčan, Igor Kašper, Ľudmila Priehodová, Matej Bučko, Milan Smädo

neposlanci: Ľubomír Keleman, Anna Brašeňová, Marta Čellárová, Ľubomír Ryša, Helena Koreňová

Jarmila Ščepková - sekretárka komisie

Krst publikácie BANSKÁ BYSTRICA.

9.1.2015 večer sa stala historická Radnica na Námestí SNP v Banskej Bystrici miestom krstu novej autorskej obrazovej publikácie BANSKÁ BYSTRICA. Autor knihy, dlhoročný fotograf, cestovateľ, milovník Afriky a víťaz 1. miesta v kategórii Šport na Slovak Press Photo v roku 2014 Eduard Genserek, zachytil na 187 fotografiách mesto spod vrchu Urpín, srdce

Slovenska – Banskú Bystricu. Publikácia približuje podoby mesta, ktoré v minulosti získalo prívlastok „Perla Slovenska“. Zobrazuje celkové letecké pohľady na jednotlivé časti mesta, prírodné útvary, jedinečné scenérie, až po detaily historických objektov. „Kniha nie je určená len pre turistov a návštevníkov, ktorí sa chcú o Banskej Bystrici dozvedieť viac. Patrí aj všetkým Banskobystričanom, ktorí si mnohokrát v každodennom zhone ani len nevšimnú, aké zákutia Bystrica ponúka,“ hovorí autor knihy Eduard Genserek.

Trojazyčnú publikáciu pokrstil rozdrvenou rudou zo Španej Doliny primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko a filmár a fotograf Tomáš Hulík. „Som veľmi rád, že v našom meste stále nachádzam okolo seba ľudí, ktorí, aj keď nie sú rodenými Banskobystričanmi, majú naše mesto radi. Práve táto publikácia je toho dôkazom. Autorovi prajem veľa inšpiratívnych momentov, vždy zaostrený objektív a najmä správne svetlo pri fotení,“ poprial primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Obrazová publikácia fotografa Eduarda Gensereka Banská Bystrica predstavuje mesto pod vrchom Urpín zo širokého diapazónu. Mesto Banská Bystrica a jeho okolie má bohatú banícku tradíciu. v minulosti sa v okolitých horách ťažila striebronosná a medená ruda. v obrazovej knihe sú okrem iných aj fotografie lokalít a architektonických pamiatok, ktoré priamo súvisia s týmto obdobím. Postupne mesto rástlo a každá doba tu zanechala stopu v podobe nových architektonických skvostov. Tie sú obsahom celostránkových alebo dvojstranových fotografií. Svetelné atmosféry umocňujú ideový zámer jednotlivých pohľadov. Aj bezprostredné okolie Banskej Bystrice je bohaté na architektonické pamiatky, prírodné útvary a jedinečné scenérie. Sprievodné texty sú v slovenskom, anglickom a v nemeckom jazyku.

Chod obchodných spoločností mesta Banská Bystrica povedú odborníci

Dňa 27. januára 2015 sa uskutočnilo 2. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici. Jedným z najdôležitejších bodov programu bol aj návrh na schválenie zástupcov mesta v orgánoch obchodných spoločností a iných právnických osôb založených mestom, resp. s účasťou mesta. v prvej fáze navrhol primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko mestskému zastupiteľstvu odvolať z vedenia obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta (Dopravný podnik mesta a.s., MBB a.s.) členov predstavenstiev, ktorí sú zároveň aj poslancami mestského zastupiteľstva. Plní tak sľuby, ktoré si stanovil ešte vo svojej predvolebnej kampani, že viesť mestské firmy budú odborníci, a nie poslanci MsZ. v tejto snahe ho podporili všetci prítomní poslanci, ktorí jeho návrh jednomyselne schválili. „Už na prvom pracovnom zastupiteľstve sme spolu s poslancami chceli vyslať signál smerom k verejnosti, že plnenie svojich predvolebných sľubov myslíme vážne. Tam, kde to neohrozí reálne fungovanie mestských spoločností sme pristúpili k odvolaniu poslancov z ich štatutárnych orgánov. v prípade mestskej spoločnosti MBB sme zredukovali aj počet členov predstavenstva z troch na jedného,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. V najbližšom období plánuje vedenie mesta vypísať transparentné výberové konania na

pozície nominantov mesta Banská Bystrica v obchodných spoločnostiach s majetkovou účasťou mesta, ako aj v rozpočtových a príspevkových organizáciách mesta.

Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu

Dňa 22. januára 2015, sa v priestoroch Múzea Slovenského národného povstania uskutočnilo spomienkové podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu. Zároveň sa slávnostne otvorila dokumentárna výstava k 70. výročiu oslobodenia koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau v Osvienčime. „27. 1. 1945. To je dátum, kedy bol tábor oslobodený a celosvetovo si tento pamätný deň holokaustu pripomíname. Výstava, ktorú sme otvorili, pozostáva z autentických fotografií a výrokov svetových osobností spoločenského, kultúrneho a politického života. Zachytáva atmosféru tesne po oslobodení tábora,“ hovorí Stanislav Mičev, generálny riaditeľ Múzea SNP. „Je dôležité, aby sme citlivo vnímali odkaz, ktorý nám holokaust zanechal. Musíme byť ostražití voči akýmkoľvek prejavom násilia, ktoré smerujú k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd. Ďakujem vedeniu Múzea SNP, že sa v našom meste odkaz hrôz vojny nahlas pripomína,“ povedal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Medzi pozvanými hosťami nechýbal generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry SR Pavol Šimunič, konzul Poľskej republiky Jacek Doliwa, primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko, Pavol Sečkář, predseda Zväzu protifašistických bojovníkov v SR, poľská delegácia Múzea Auswitch-Birkenau - Teresa Zbrzeska, vedúca výstavného oddelenia múzea a pán Mirek Ostarczyk, Rastislav Bravčok, zástupca Kresťanského spoločenstva Žiar a zástupcovia Židovskej náboženskej obce. Výstava, ktorá zobrazuje genézu a priebeh holokaustu v rokoch druhej svetovej vojny potrvá do konca marca.

Mobilná aplikácia eSprávca

BPM rozširuje svoje služby v oblasti správy bytov a ponúka možnosť využívať mobilné zariadenia pre ich skvalitnenie. Elektronický správca zabezpečí efektívnu a komfortnú komunikáciu so zákazníkom. Prichádza ako prvý na trh s mobilnou aplikáciou eSprávca. Pilotný projekt spustili 29. januára 2015 o 15.00 hod aj za účasti primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska. Po prestavbe domu na Severnej ulici č. 5 v Banskej Bystrici odovzdá primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko spolu s riaditeľom Bytového podniku mesta Jánom Šabom nájomníkom bytov tablety s možnosťou inštalácie novej aplikácie. „Mobilný systém eSprávca je unikátny svojou jednoduchosťou a jedinečnosťou. Zjednoduší a najmä urýchli prácu odborným technickým pracovníkom Bytového podniku mesta,“ objasňuje Ján Šabo.

Elektronický správca posluží na zaznamenávanie a hlásenie závad, ich reporting, oznamovanie povinných skutočností nájomníkom, ale aj doloženie fotografickou dokumentáciou. „Cieľom eSprávca je pružne reagovať na meniace sa podmienky

a zabezpečiť tak stály kontakt so zákazníkom, čo sa odzrkadlí v neustálom vývoji aplikácie. Elektronický správca poskytne užívateľom detailné a okamžité informácie,“ dodáva Šabo.

Terminal Center Banská Bystrica

Spoločnosť Primum s. r. o., člen úspešnej medzinárodnej developerskej skupiny InterCora, urobila kúpou areálu autobusovej stanice v meste pod Urpínom významný krok pre všetkých obyvateľov a návštevníkov mesta. v súčasnosti chátrajúca autobusová stanica dostane po viac ako tridsiatich rokoch novú podobu. Za ideálneho stavu sa s výstavbou začne ešte na začiatku jesene 2015. Multifunkčné nákupné centrum vytvorí medzi železničnou a autobusovou stanicou atraktívne spojenie - cestujúci vs. verejná doprava. Projekt spoločnosti Primum s. r. o., v spolupráci s generálnym projektantom, spoločnosťou JahnGroup, predstavuje novostavbu autobusovej stanice a vytvorenie nákupnej pasáže napojenej na železničnú stanicu. „Výstavba novej autobusovej stanice je jednou z našich priorít volebného obdobia. Tešíme sa, že sme v spoločnosti Primum našli kompetentného a skúseného partnera pre realizáciu tak významného projektu. Terminal Center Banská Bystrica zároveň predstavuje dôležitý ekonomický impulz pre mesto a región,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. Terminal Center Banská Bystrica ponúkne na ploche 13.200 m² približne 50 obchodných priestorov, ktoré prinesú do mesta aj nové pracovné možnosti. „Doteraz sme sa nestretli s tak ústretovým vedením mesta. Z oboch strán je viditeľný enormný záujem. Chceme podať pomocnú ruku aj miestnym podnikateľom. Terminal Center sa okrem iného realizáciou nových parkovacích miest zaradí medzi miesta atraktívne a dobre dostupné aj pre individuálnych návštevníkov,“ dopĺňa Ivan Hlaváček, spolumajiteľ firmy Primum s. r. o..

„Pri navrhovaní projektu sme kládli dôraz na funkcionality a životnosť, zrozumiteľnú štruktúru a použitie nových materiálov. Terminal Center tak ponúkne miesto s príjemnou atmosférou pre návštevníkov a cestujúcich,“ dodáva hlavný architekt, generálny projektant zo spoločnosti Jahn Development & Consulting.

Druhý viceprimátor mesta Martin Turčan

Od 1. marca 2015 má primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko po svojom boku aj druhého viceprimátora. Popri prvom viceprimátorovi Jakubovi Gajdošíkovi, ktorý bol vymenovaný v januári 2015, bude pracovať na polovičný úväzok na pozícii druhého zástupcu primátora aj poslanec MsZ Martin Turčan.

Primátor mesta definitívne uzavrel okruh svojho najbližšieho tímu. „Som rád, že som sa s Martinom dohodol na spolupráci. Roboty je na úrade, oproti minulým rokom, viac ako dosť. Sľubujem si od neho maximálne nasadenie a verím, že do môjho mladého tímu zapadne.“ Rodený Banskobystričan Martin Turčan vyštudoval Fakultu elektrotechniky

a informatiky STU v Bratislave. v novembrových komunálnych voľbách ho obyvatelia zvolili už tretíkrát za poslanca do MsZ vo volebnom obvode Rudlová - Sásová.

Anastasia Kuzminová – športová osobnosť mesta Banská Bystrica

Štvrtkový podvečer, 26. február 2015, patril už 18. ročníku oceňovania najlepších športovcov mesta Banská Bystrica. Na Radnici v Banskej Bystrici odovzdal primátor mesta Ján Nosko ocenenia devätnástim jednotlivcom a štyrom športovým kolektívom v desiatich kategóriách. Športovou osobnosťou mesta za rok 2014 sa stala Anastasia Kuzminová, úspešná biatlonistka, ktorá získala v rýchlostných pretekoch na Zimných olympijských hrách 2014 v Soči zlatú medailu.

„Banská Bystrica vždy bola mestom športu, úspešných športovcov a olympijských víťazov. Aj to, že vás dnes oceníme a vyjadríme vďaka je znak toho, že sa dokážete presadiť nielen na domácej športovej scéne, ale aj vo svetovej konkurencii. Som veľmi rád, že sa môžeme pochváliť a pýšiť vašimi výsledkami a športovými úspechmi,“ povedal na úvod primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

V kategórii športové kolektívy odovzdal primátor mesta ocenenie juniorkám Basketbalového klubu ŠKP 08 Banská Bystrica, juniorom Futbalového klubu Dukla Banská Bystrica a Športovému oddielu Džudo VŠC Dukla Banská Bystrica. Cenu si odniesol aj miestny hokejový klub HC'05 za úspešnú sezónu 2013/2014.

Pri príležitosti životného jubilea 70 rokov a za dlhoročné pôsobenie v športovej oblasti získal ocenenie Eduard Földvári, bývalý reprezentant v behoch na dlhé trate, neskôr tréner. Alžbeta Pažáková, trénerka plávania a autorka projektu výučby plávania detí a Juraj Benčík, športovec, olympionik a dlhoročný tréner uzavreli kategóriu tréneri, funkcionári. Do kategórie veteráni sa zapísal Vladimír Výboštok, šesťnásobný majster sveta a šesťnásobný majster Európy, o.i., ocenený cenou najlepšieho veterána atléta Európy za rok 2013.

V kategórii telesne postihnutí športovci si prevzal ocenenie Tomáš Král, ktorý vyniká v paralympijskom športe boccia. Osobitná kategória športovcov jedinečnej série pretekov Marathon BB Tour 2014 patrila víťazom Lucii Kamenskej a Dušanovi Krajčovičovi.

Cenu v kategórii junióri – olympijské športy prevzal pre Barboru Mišendovú, úspešnú plavkyňu v klube VŠC Dukla Banská Bystrica, Róbert Kurčík – riaditeľ VŠC Dukla BB. v cyklistike minulý rok vynikal Christian Haas (Cyklistický klub BB) a aj plavkyňa Lucia Hovorková (plavecký oddiel KTV UMB BB). Zástupcami kategórie junióri – neolympijské športy sa stali kickboxer Martin Oravkin (ŠKP BB), Filip Lichanec a Eva Slančíková, reprezentujúci moderný päťboj triathle (VŠC Dukla BB). v kategórii senióri – olympijské športy získala cenu biatlonistka Anastasia Kuzminová (VŠC Dukla BB). Za Mateja Tótha, ktorý vyniká v atletike, prevzal cenu hlavný tréner VŠC Dukla Banská Bystrica Miloš Bátovský.

Ocenenie si prevzala aj Martina Hrašnová za 2. miesto v hode kladivom na ME v atletike. Thajský boxerista Ján Mazúr, duatlonistka Petra Fašungová a kickboxeristka Katarína Dovalová zastúpili tento rok kategóriu senióri v neolympijských športoch.

O program večera sa postaralo hudobné „Duo Classico“ Jozefa Vohára a Dušany Lehoček, tanečné vystúpenie pod vedením Janette Fáberovej a skupina Connemara s írskymi tancami.

„Aj keď som nikdy nepretekala na vrcholovej úrovni, k športu mám veľmi blízko. Preto sľubujem, že vás bude naše mesto stále podporovať a hlavne vytvárať vhodné podmienky pre váš ďalší športový rozvoj. Ďakujem, že zviditeľňujete naše mesto pod Urpínom, našu Banskú Bystricu, doma aj v zahraničí, a šírite jej dobré meno,“ dodal primátor.

Výjazdové rokovanie vlády v Banskej Bystrici

Dňa 25. februára 2015 sa historicky prvýkrát na pôde mesta Banská Bystrica uskutočnilo výjazdové zasadnutie vlády Slovenskej republiky. Rokovanie, ktorého dejiskom boli historické priestory radnice, bolo výsledkom intenzívnej komunikácie nového vedenia mesta s Úradom vlády SR. Banská Bystrica tak má šancu získať prostriedky na pomoc a podporu rozvojových aktivít, ktoré boli v minulosti výrazne poddimenzované.

„Pre každé mesto je česť byť dejiskom rokovania vládneho kabinetu. Našou prioritou je vrátiť Banskú Bystricu tam, kam patrí. s vládou SR chceme aj naďalej intenzívne spolupracovať a konštruktívne komunikovať pri riešení problémov, ktoré trápia naše mesto,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Podkladom pre výjazdové rokovanie vlády SR je sociálno-ekonomická analýza okresu a mesta Banská Bystrica, ktorú vypracovalo vedenie mesta v spolupráci s okresným úradom. Venuje sa najmä problémom dopravy a dopravnej infraštruktúry, školstva, zdravotníctva, kultúry, športu, zamestnanosti či majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov, resp. ich prenájmu od štátnych inštitúcií pre realizáciu aktivít súvisiacich s prípravou projektovej dokumentácie na čerpanie eurofondov.

„Priame finančné dotácie, ale aj odporúčacie stanoviská pre jednotlivé ministerstvá, ktoré dokážu riešenie problémov urýchliť, sú pre nás veľmi dôležité. Sme presvedčení, že riešenia dlhodobých problémov, ktoré trápia naše mesto sa objavia aj v návrhu uznesení vládneho kabinetu,“ dopĺňa viceprimátor mesta Banská Bystrica Jakub Gajdošík.

V súčasnosti vedenie mesta Banská Bystrica intenzívne pracuje na zabezpečení technicko-organizačnej otázky výjazdového rokovania vlády.

Výsledkom intenzívnej komunikácie vedenia mesta s vládnyim kabinetom bolo prijatie uznesenia, ktoré vymedzuje rôzne opatrenia k zlepšeniu životnej a sociálnej úrovne obyvateľov. Banskobystrický región tak získal finančné prostriedky na pomoc a podporu rozvojových aktivít, ktoré boli v minulosti výrazne poddimenzované.

„Som veľmi rád, že po dvoch mesiacoch vo funkcii primátora a intenzívnych rokovaníach s vládou SR a jej jednotlivými rezortmi môžem konštatovať, že zoberali na vedomie problémy našej Banskej Bystrice. Výsledkom bolo prijatie vládneho uznesenia, ktoré poskytuje priamu finančnú pomoc a odporúčacie stanoviská pre jednotlivé ministerstvá, ktoré dokážu riešenie problémových oblastí Banskej Bystrice urýchliť. Vnímam to ako česť, že zasadnutie vládneho kabinetu sa uskutočnilo práve u nás, a že sa otvorili ďalšie možnosti pre spoluprácu,“ povedal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Vláda SR sa na základe analýzy sociálno-ekonomickej situácie okresu a mesta Banská Bystrica a vybraných miest Krupina, Brezno, Podbrezová, rozhodla pomôcť sumou približne 18 mil. eur. Predseda vlády SR Róbert Fico na tlačovej konferencii informoval, na ktoré oblasti sa finančné prostriedky vyčlenia.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny chce vynaložiť takmer 2 mil. eur na projekt „Praxou k zamestnaniu“, ktorý sa zameriava na vytváranie pracovných miest pre ľudí do 29 rokov. Je známe, že v Banskobystrickom kraji sa vytvára veľký nesúlad medzi tým, čo produkujú vysoké školy a tým, čo očakáva prax. Ministerstvo má za cieľ zlepšiť postavenie mladých ľudí na trhu práce a znížiť počet nezamestnaných absolventov.

Ďalšie prostriedky, vo výške 2,6 mil. eur, uvoľní vláda SR pre celý rad miest a obcí na podporu rôznych malých projektov - rekonštrukcia, obnova a výstavba miestnych komunikácií, modernizácia parku a pod.

Rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka pomôže mestu Banská Bystrica, o.i., s projektom výstavby novej autobusovej stanice. Premiér prisľúbil, že štátny podnik Lesy SR budú súčinné pri nájme pozemkov na Uhlisku, ktoré by sa mali stať dočasnou autobusovou stanicou.

V aktivitách na podporu projektu modernizácie Dobrovoľného hasičského zboru SR a v boji proti živelným pohromám, bude aj naďalej pokračovať Ministerstvo vnútra SR. Okrem iného zabezpečí rekonštrukciu hasičskej stanice v Banskej Bystrici a vo Zvolene v celkovej sume okolo 3 miliónov eur. Minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja prijal celý rad rozhodnutí súvisiacich s realizáciou stavebno-bezpečnostných opatrení na vymedzených úsekoch ciest, výstavby križovatiek či začatie I. etapy výstavby obchvatu v Brezne.

Na rekonštrukciu a nevyhnutnú údržbu nemocničných priestorov Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta a Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou v Banskej Bystrici vyčlení Ministerstvo zdravotníctva sumu vo výške 2 131 800 eur. Premiér na záver vyjadril nespokojnosť s prácou predsedu BBSK Mariána Kotlebu. „Musím s ľútosťou konštatovať, že vďaka nečinnosti župana v rámci čerpania fondov Európskej únie, prišiel tento kraj o niekoľko miliónov eur.“ Nevylúčil možnosť, že v budúcnosti môžu byť rozhodovacie právomoci v otázke fondov pridelené mestu Banská Bystrica. Pre región vyčlenila 18 miliónov eur.

II. ročník zápasu v hokeji vedenia mesta proti žiakom základnej školy

Po veľkom úspechu benefičného hokejového zápasu v roku 2014, pripravili organizátori aj jeho druhý ročník. Vo štvrtok, 12. februára 2015, sa o 10:45 hod. na ľad postavili žiaci z 9. športovej hokejovej triedy zo Základnej školy Golianova v Banskej Bystrici proti OLD STARS TEAMU Mesta BB. Výťažok zo zápasu venovali organizátori na podporu a pomoc detským pacientom.

„Za účasti našich bývalých žiakov, takých zvučných mien ako je Michal Handzuš či Richard Zedník, si na tomto podujatí obliekli dres aj primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko a viceprimátor Jakub Gajdošík. Bok po boku s bývalými hráčmi HC'05 Banská Bystrica a učiteľmi našej základnej školy vytvorili družstvo pod názvom „OLD STARS TEAM,“ hovorí riaditeľ ZŠ Golianova Peter Zlevský.

Organizátori pripravili benefičnú dražbu, v ktorej si budú mohli všetci, malí či veľkí Banskobystričania, vydražiť hodnotné ceny. „Určite medzi tie atraktívnejšie patrili dresy s podpismi úspešných hokejistov NHL Michala Handzuša a Richarda Zedníka. Vybierané peniaze venovali Občianskemu združeniu Klub priateľov Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici,“ dopĺňa Jaroslav Debnárik, jeden z organizátorov benefičného zápasu.

Do zápasu sa aktívne zapojilo vedenie mesta. „Som veľmi rád, že môžem podporiť tento ročník benefičného zápasu, obliecť si dres a pomôcť tak dobrej veci,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Svetový deň sprievodcov cestovného ruchu

Pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu pripravilo Informačné centrum Banská Bystrica niekoľko bezplatných prehliadok s výkladom kvalifikovaných sprievodcov. Dňa 21. februára 2015 bude pre najmenších návštevníkov určená prehliadka pod názvom „Prečítajte sa s nami do sveta fantázie“. Verejná knižnica Mikuláša Kováča veselou a hravou formou ponúkne výklad histórie mesta Banská Bystrica s jeho tajomstvami a zaujímavosťami.

620. výročie založenia Thurzovsko-fuggerovskej mediarskej spoločnosti

Marcové Potulky mestom venované Jánovi Thurzovi

Prehliadka mesta Banská Bystrica pod známym názvom „Potulky mestom“ boli v marci venované jednému z najvýznamnejších obchodníkov svojej doby Jánovi Thurzovi 15. marca 2015 o 14:00 hod. na radnici v Cikkerovej sieni.

Marcovými potulkami mestom všetkých záujemcov sprevádzal Branislav Stančík. „Návštevníci sa mohli dozvedieť viac o osobe Jána Thurza, prečo prišiel do nášho mesta, čo

ho k tomu viedlo, a aký vzťah si k Banskej Bystrici vybudoval,“ hovorí Paula Hreždovičová, referentka informačného centra.

Kremnický komorský gróf, obchodník, podnikateľ európskeho významu, znalec modernej dolovacej techniky, levočský, krakovský a banskobystrický mešťan, zvolenský župan či jeden z hlavných veriteľov uhorského panovníckeho dvora, zakladateľ Thurzovsko-Fuggerovskej spoločnosti a vlastník viacerých nehnuteľností v Banskej Bystrici. To všetko bol Ján Thurzo.

„Téma marcových Potuliek mestom nie je náhodná. Dňa 16. marca si mesto pripomenulo 620. výročie založenia Thurzovsko-fuggerovskej mediarskej spoločnosti,“ dopĺňa vedúca oddelenia propagácie Karin Graciasová.

„Potulky mestom“ je podujatie, ktoré sa organizuje na mesačnej báze, spravidla druhú nedeľu v mesiaci. Potulky sú zamerané na prehliadku mesta Banská Bystrica, vždy na určitú tému. Banskobystričania sa môžu dozvedieť niečo viac o historických pamiatkach, osobnostiach mesta a iných zaujímavostiach. Januárové Potulky boli venované téme „Poštové známky“. Jediný mesiac v roku, kedy sa podujatie neorganizuje je február. Ten sa už tradične zameriava na Svetový deň sprievodcov

70. výročie oslobodenia Banskej Bystrice

26. marca 2015 sa na Námestí SNP v Banskej Bystrici uskutočnili spomienkové oslavy pri príležitosti 70. výročia oslobodenia mesta Banská Bystrica. Pietneho aktu kladenia vencov sa zúčastnili vzácní hostia, zástupcovia zahraničných inštitúcií, študenti, žiaci a niekoľko desiatok Banskobystričanov. Pripomenuli si rok 1945, kedy bola Banská Bystrica, vďaka sovietskej a rumunskej armáde, oslobodená.

„Banská Bystrica má svoju vojnovú históriu vpísanú hlboko v myslí ľudí, ktorí prežili a spomínajú. Žiaľ, ľudská pamäť je krátka a aj dnes sme svedkami toho, že niektorí nevidia, alebo nechcú vidieť hrôzy, ktoré vojna spôsobila. Je potrebné, aby sme boli obozretní aj dnes, pretože vojnové konflikty vo svete nám ukazujú, že netolerancia a nenávisť sa môžu kedykoľvek zopakovať. Nemôžeme fakty bagatelizovať. Práve naopak, treba si neustále pripomínať obrovské riziká, ktoré v sebe nesie rasizmus a xenofóbia,“ povedal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Pietneho aktu sa zúčastnil vedúci kancelárie prezidenta SR Ján Šoth, náčelník Vojenskej kancelárie prezidenta genpor. Marián Áč i podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková. Dôležitosť spomienkových osláv vyzdvihla aj účasť zahraničných delegácií. Pozvanie prijal zástupca ministra kultúry Bieloruska Vasilij Černik, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Bieloruskej republiky na Slovensku, J.E. Vladimir Serpikov, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Ruskej federácie J.E. Alexei Fedotov, splnomocnená ministerka chargé d'affaires veľvyslanectva Rumunska Steluta Arhire, radca veľvyslanectva Ukrajiny na Slovensku Vitaliy Usatyi a radca veľvyslanectva Českej republiky, pán Marek Pavlík.

Zhromaždeniu sa prihovoral aj plk. v zálohe Ján Pacek, predseda Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Banskej Bystrici, ktorý tiež vyzdvihol dôležitosť spomienkových osláv a 70. výročia oslobodenia Banskej Bystrice. Po skončení oficiálnej časti vystúpila na Námestí SNP Čestná stráž prezidenta SR a Vojenská posádková hudba.

100 dní vo funkcii primátora

Primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko už prekročil symbolickú hranicu sto dní vo vedení mesta. Na tlačovej konferencii, 30. marca 2015 informoval nielen o svojej doterajšej práci, ale aj o výsledkoch celého tímu a zamestnancov mestského úradu. Niektoré z priorit, zakotvené v predvolebnej kampani, sa mu už podarilo naplniť.

„Za veľký úspech považujem, že sa nám podarilo vytvoriť dobrý tím ľudí. Je to základný predpoklad toho, aby niečo fungovalo. Ideme v duchu hesla mojej kampane, že primátor má konať, nie sľubovať. a my konáme,“ povedal primátor mesta Ján Nosko.

Investície a zamestnanosť boli jednými z priorit volebného programu primátora. „Naštartovali sme projekt Priemyselný park Šalková, spracovali sme jeho komplexnú prezentáciu a robíme všetko preto, aby sme do nášho mesta pritiahli potenciálnych investorov a vytvorili tak nové pracovné príležitosti,“ doplnil Nosko.

Na 3. zasadnutí mestského zastupiteľstva sa okrem rozvojového rozpočtu schválil aj nový územný plán mesta. Materiál dáva predpoklady pre rozvojové aktivity a investičnú činnosť. Vymedzuje jasné mantinely a pravidlá pre akúkoľvek výstavbu v Banskej Bystrici. Jeho súčasťou je aj protipovodňová ochrana mesta.

Nové vedenie prevzalo mesto bez schváleného Územného plánu, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a bez akýchkoľvek východísk použiteľných do Regionálnej integrovanej územnej stratégie, ktorá je základnou podmienkou čerpania fondov EÚ v budúcnosti. Vedenie preto vybudovalo nový odbor rozvojových aktivít mesta, ktorý má na starosti intenzifikáciu prác na RIUS-e a UMR či na Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

V oblasti dopravy rezonovala počas sto dní téma autobusovej stanice. Vedenie mesta na pravidelných rokovaníach komunikuje s investorom, odborníkmi na dopravu a architektmi. Ich zámerom je vybudovať takú podobu stanice, ktorou by vyhovel cestujúcej i odbornej verejnosti.

Schválený rozpočet vytvára priestor pre „parkovací fond“ vo výške 92 tis. eur, s cieľom údržby a výstavby parkovacích miest na území mesta, s výhľadom jeho zvýšenia na sumu 300 tis. eur na roky 2016 a 2017. To znamená, že všetky príjmy získané z výberu parkovného sa opätovne použijú na výstavbu nových parkovísk.

V oblasti zelene a životného prostredia má mesto v pláne revitalizovať parky a fontány. Zintenzívnilo monitoring a boj s čiernymi skládkami, ktoré sa snaží promptne odstraňovať. Mesto podporuje aj športové aktivity. Počas zimy vytvorilo bežeckú dráhu v parku pod Pamätníkom SNP a na Šachtických. Kultúru v meste má podporiť aj nový portál podujatiabb.sk, v snahe zamedziť kolíziám viacerých akcií organizovaných mestom a inými inštitúciami. v cestovnom ruchu koordinuje vedenie mesta činnosti s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu a snaží sa komunikovať informácie o Banskej Bystrici v kontexte širšieho regiónu.

V oblasti finančných úspor stojí za zmienku fakt, že sa mestu podarilo vypovedať zmluvu s SBS, ktorá strážila mestský úrad. Úspora, ktorá vznikne je na úrovni 35 tis. eur. Ďalej je to vyjednanie lepších cien za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, ktoré má samospráve ročne usporiť 35 tis. eur a úspora 50 tis. eur za údržbu mestských chodníkov.

Poriadok a bezpečnosť posilňuje mesto rozšírením kamerového systému. Radnica sa snaží vytvárať intenzívnu komunikáciu s Banskobystričanmi prostredníctvom Dňa otvorených dverí. Komunikuje niekoľkými komunikačnými kanálmi - sociálne siete, webové stránky, blog primátora, regionálna televízia, Radničné noviny mesta a pod.

Rozvojový rozpočet mesta Banská Bystrica

Na programe 3. zasadnutia mestského zastupiteľstva, ktoré sa uskutočnilo 24. marca 2015, bolo jedným z hlavných bodov programu schvaľovanie rozpočtu mesta. Celkové príjmy a výdavky rozpočtu sú v objeme cca 50 mil. eur. K 1. januáru 2015 mesto uhradilo všetky pohľadávky voči subjektom v odpadovom hospodárstve a doprave. Nie je tak zaťažený dlhmi z predchádzajúceho rozpočtového obdobia, ako to bývalo v minulosti.

„Prvýkrát v histórii nášho mesta bude v rozpočte vyčlenená ucelená suma v objeme 500 tisíc eur na prípravu rozvojových projektov financovaných z eurofondov. Súvisí to aj so vznikom nového odboru rozvojových aktivít mesta,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Súčasťou rozpočtu je aj novovzniknutý „parkovací fond“ vo výške 92 000 eur, s cieľom údržby a výstavby parkovacích miest na území mesta, s výhľadom jeho zvýšenia na sumu 300 tis. eur na roky 2016 a 2017. To znamená, že všetky príjmy získané z výberu parkovného sa opätovne použijú na výstavbu nových parkovísk.

V letných mesiacoch sa zvýši frekvencia kosenia mesta a jeho jednotlivých častí. v rozpočte sa položka na kosenie navýši o 70 000 eur. „Rozpočet mesta myslí aj na údržbu budov, najmä materských škôl, ktoré sú vo veľmi zlom stave, vrátane energetických auditov, ktoré

sú potrebné pre podávanie projektov na ich rekonštrukciu,“ dopĺňa prednosta MsÚ Martin Adamec.

Na prevádzku mestskej polície vyčlenilo mesto o 20 % viac finančných prostriedkov v porovnaní s inými rokmi. v rozpočte figurujú položky na podporu športu, kultúry a cestovného ruchu formou dotácií.

„Rozpočet je mierne prebytkový, dáva priestor na rozvojové programy na základe očakávaného pozitívneho vývoja vlastných príjmov – hlavne podielových daní, a teda nie na úkor poddimenzovania výdavkov v iných kapitolách,“ dodáva Beáta Farkašová, vedúca ekonomického odboru.

V súčasnosti vedenie mesta rokuje so všetkými dodávateľmi o zmluvách, výsledkom čoho bude ďalšie šetrenie a ďalšie úspory v priebehu rozpočtového roka.

Medzinárodný deň žien

Historické priestory Radnice v Banskej Bystrici patrili v pondelok 9. marca 2015 slávnostnému programu pri príležitosti osláv Medzinárodného dňa žien. Pozvanie primátora mesta Jána Noska prijalo niekoľko desiatok dám z rôznych oblastí - kultúrneho a spoločenského života, členky denných centier, neziskových organizácií či podnikateľky Banskej Bystrice.

„Som veľmi rád, že ste dnes aspoň na chvíľu prerušili kolotoč všetkých vašich každodenných povinností a starostí a prišli osláviť váš sviatok. Dovoľte, aby som vám pri príležitosti MDŽ úprimne zaželel veľa lásky, pohody a optimizmu. Prijmite odo mňa symbolický darček, ktorý vyjadruje vďaku, že robíte náš svet lepším a krajším,“ zagrataloval na úvod primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

O kultúrny program sa postarala Dáša Libiaková & Dámske komorné trio, ktoré tvorí Anna Izakovičová (flauta), Alena Vigašová (cello) a Monika Zemková (klavír). Do ich repertoáru tentokrát patrili pesničky Hany Hegerovej, ktorá už od roku 2011 nekoncertuje.

Na záver venoval primátor mesta Ján Nosko každej dáme symbolický darček v podobe ruže, ktorou im vyjadril pozornosť a vďačnosť za všetko, čo robia.

Vedenie mesta zahájilo akciu „Za krajšie mesto 2015“

19. marec 2015 - Primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko sa zúčastnil so svojim najbližším tímom a zamestnancami MsÚ jarného upratovania v rámci akcie „Za krajšie mesto 2015“. Naplnili viac ako 80 vriec lístia, rastlinného a komunálneho odpadu. Jarné počasie zároveň umožnilo banskobystrickej firme odstrániť poškodenie sochy Partizána, bez nároku na finančnú odmenu. Mesto tak ušetrilo tisíce eur, ktoré použije na iné aktivity.

V poobedňajších hodinách vymenilo vedenie mesta rokováciu miestnosť za lokalitu pod Urpínom. Cieľom bolo upratať verejné priestranstvo pri soche partizána, bývalej tančiarne i okolité chodníky.

„Som veľmi rád, že sa do akcie Za krajšie mesto zapojili všetci z môjho najbližšieho tímu, ale aj niekoľko zamestnancov zastupujúcich rôzne odbory mestského úradu. Verím, že výsledný efekt bude viditeľný, a že sa v nasledujúcich týždňoch do upratovania zapojí aj čo najviac Banskobystričanov,“ povedal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Prvá etapa akcie „Za krajšie mesto 2015“ sa začala 20. marca 2015. Banskobystričania mohli prispieť k viditeľne čistejšiemu mestu, keď sa zapojili a upratali verejné priestory v okolí svojich domovov.

Etapy „Za krajšie mesto 2015“:

I. ETAPA 20.3.2015 – 22.3.2015 Centrum, Uhlisko, Majer, Graniar

II. ETAPA 27.3.2015 – 29.3.2015 Sásová, Rudlová, Jakub, Uľanka

III. ETAPA 10.4.2015 – 12.4.2015 Radvaň, Iliaš, Šalková, Senica, Kremnička, Rakytovce

IV. ETAPA 17.4.2015 - 19.4.2015 Fončorda, Podlavice, Skubín

Čistota mesta nám nie je ľahostajná

4. máj 2015 - Akcia zameraná na skvalitnenie životného prostredia Za krajšie mesto 2015 bola aj tento rok mimoriadne úspešná. Do vyčistenia verejných priestranstiev, okolia bytových i rodinných domov od komunálnych a rastlinných odpadov, sa počas štyroch etáp zapojilo mnoho Banskobystričanov. Svedčí o tom 352 vyvezených veľkoobjemových kontajnerov či odstránenie 57 ton biologicky rozložiteľného odpadu.

Za krajšie mesto odštartoval primátor mesta Ján Nosko so svojím najbližším tímom a pracovníkmi mestského úradu. Počas ostatných štyroch víkendov hliadkovala po meste monitorovacia služba. Dohliadala na naplnenosť kontajnerov, ich vývoz a opätovné pristavenie alebo premiestnenie na ďalšie potrebné miesta.

„Teší nás každoročný záujem obyvateľov o akciu, ktorá prináša viditeľne čistejšie mesto. Počas upratovania si v niektorých častiach mesta ľudia varili guláš, inde sa spievalo a hralo na gitarách. Verím, že každý občan, ktorý sa zapojil, je motivujúcim príkladom pre svoje okolie. Ďakujeme všetkým zúčastneným za pomoc, vynaloženú námahu a čas, ktorý venovali zlepšeniu kvality nášho prostredia,“ hovorí Michal Štúber z Oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev MsÚ v Banskej Bystrici.

Skvalitniť mesto pomohli aj školy, občianske združenia a neziskové organizácie. Zapojili sa žiaci a učitelia zo základných škôl Radvanská, Tr. SNP, Moskovská, Spojová, Družby, Ďumbierska, Sitnianska, ZŠ Narnia, žiaci z Konzervatória J. L. Bellu a iných. Odpadom spoločne naplnili 14 veľkokapacitných kontajnerov. Za krajšie mesto 2015 podporili aj občianske združenia i neziskové organizácie, napríklad Kultúrne združenie Rómov

Slovenska, Bosí karmelitáni, Občianske združenie New Faces, Slovenská agentúra životného prostredia... Podarilo sa im odstrániť 11 ton odpadov, vyčistiť športový areál a jeho okolie v mestskom parku, priestory Kalvárie a. i.

„Na čistotu Banskej Bystrice má nezanedbateľný vplyv aj aktivita verejnoprospešných pracovníkov, ktorí denne odstraňujú z verejných priestranstiev desiatky vriec komunálneho odpadu. Treba si však uvedomiť, že niekoľko aktívnych pracovníkov nevyčistí celé 78-tisícové mesto. Jednoduchšie je vzniku odpadov predchádzať ako ho neskôr pracne odstraňovať“, dodáva vedúci oddelenia odpadového hospodárstva, Peter Suchý.

Zber nebezpečného odpadu

Obyvatelia mesta, ktorí chcú chrániť životné prostredie a prispievať k jeho čistote, budú môcť najbližšie odovzdať nebezpečné látky počas mobilného zberu nebezpečného odpadu (autobatérie a batérie, farby, fotografický papier, lieky, motorové, jedlé, minerálne a syntetické olej, olejové filtre, odpadové chemikálie a.i.)

Ceny primátora a Ceny mesta Banská Bystrica

7. apríla 2015 v Cikkerovej sieni historickej radnice bolo udeľovanie Čestného občianstva a oceňovaniu laureátov Ceny primátora a Ceny mesta Banská Bystrica za rok 2014. Galavečer je každý rok jedinečnou príležitosťou zvýrazniť osobnosti, ktoré sa významným spôsobom podieľajú na rozvoji mesta pod Urpínom. Primátor mesta Ján Nosko ocenil 12 osobností, jednu in memoriam. Večer spríjemnili mladí hudobníci skupiny Slovak Tango.

„S hrdosťou a rád odovzdávam ocenenia laureátom za rok 2014. Ich mená obohatia dejiny kráľovského mesta a navždy sa stanú súčasťou úspešného príbehu Banskej Bystrice. Z úprimného srdca, v mene všetkých Banskobystričanov, blahoželám oceneným a ďakujem za ich prácu a odkaz,“ povedal na úvod primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Čestné občianstvo

Čestné občianstvo in memoriam získal Michal Rárus za mimoriadny prínos v oblasti hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho rozvoja mesta. v minulosti pôsobil ako richtár Banskej Bystrice, národnokultúrny dejateľ, vládny komisár – župan. Ocenenie prevzal historik Vladimír Sklenka.

„Nafurt echtovným Bystričanom“ sa cíti byť Dušan Klimo. Hoci je občanom Nemecka, jeho srdce zostáva doma, v meste pod Urpínom. Čestné občianstvo získal za dlhodobú kultiváciu banskobystrických meštianskych tradícií a rozvoj priateľstva medzi národmi. v roku 2014 stál za usporiadaním prvého stretnutia Banskobystričanov žijúcich v zahraničí počas Dní mesta a Radvanského jarmoku.

Cena mesta

V kategórii Cena mesta boli ocenení traja laureáti – dvaja jednotlivci a jeden kolektív. Pri príležitosti významného životného jubilea a za vynikajúce tvorivé výkony v oblasti urbanizmu, ocenil primátor architekta Ladislava Kmeťa. K osobnostiam mesta sa za šírenie odkazu Slovenského národného povstania a výrazný prínos v oblasti hudby zapísal aj hrdina Vladimír Strmeň. Kategóriu Cena mesta uzavrel Filmový klub Banská Bystrica pri príležitosti 50. výročia svojho vzniku a za veľký prínos v oblasti kinematografie.

Cena primátora

Pedagogička Mária Lauková, generálny riaditeľ Múzea Slovenského národného povstania Stanislav Mičev, novinár a spisovateľ František Piliar i Tibor Šabo, pedagóg a tréner, patria od dnešného večera do mozaiky osobností ocenených Cenou primátora za výrazný prínos v sociálnej, literárnej, pedagogickej či športovej oblasti. Tanec je vraj najobľúbenejšia metafora sveta, ktorá rúca jazykové bariéry a má mnoho nadšencov. Za prínos v oblasti tanečného umenia a propagáciu samosprávy v zahraničí získalo Cenu primátora aj profesionálne tanečné divadlo – Divadlo Štúdio tanca. Kolektív, ktorému ocenenie právom patrí, je aj dievčenský spevácky zbor Dolce Canto. Zviditeľňuje naše mesto v pozitívnom svetle, prezentuje sa na rôznych koncertných podujatiach, benefičných koncertoch i festivaloch.

Kategóriu Cena primátora – kolektívy, uzavrel úspešný hokejový klub HC'05 Banská Bystrica. Okrem toho, že patrí k najúspešnejším športovým klubom v meste, vychoval množstvo známych hokejových osobností. Tento rok si pripomenie okrúhle, desiate výročie svojho vzniku.

Cena mesta sa udeľuje pri príležitosti významných jubileí a výročí, nominantom s trvalým pobytom v Slovenskej republike. O jej udelení rozhodujú poslanci mestského zastupiteľstva. Nositeľom Ceny primátora sa môže stať každý, kto sa svojou prácou a celoživotným pôsobením zaslúžil o šírenie dobrého mena mesta Banská Bystrica. Kandidátov z predložených návrhov vyberá primátor mesta.

Cena mesta a cena primátora sú najvyššie ocenenia samosprávy, ktoré každoročne udeľuje mestské zastupiteľstvo a primátor mesta nominovaným za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vo vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejnoprospešnej činnosti. Tiež za činnosť osôb, ktoré sa významným spôsobom pričínili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta, jeho propagáciu v zahraničí, alebo za záchranu ľudských životov, majetku mesta a jeho občanov.

Finále v hokeji

Dobrá správa pre všetkých Banskobystričanov 8. apríla 2015 Vedenie mesta Banská Bystrica sa pre veľký záujem o historicky prvé vystúpenie banskobystrického hokejového klubu HC'05 v boji o majstrovský titul rozhodlo umiestniť na Námestie SNP veľkoplošnú obrazovku.

Fanúšikovia ľadového hokeja tak budú mať možnosť sledovať priamy prenos štvrtkového a sobotňajšieho zápasu našich Baranov proti košickým hokejistom.

„Sme veľmi radi, že v našom meste vypukla hokejová eufória a všetci, malí či veľkí Banskobystričania, povzbudzujú našich chlapcov. Citlivo vnímame aj enormný záujem o vstupenky na finálové zápasy, ktoré je veľmi ťažké zohnať. Veríme, že fanúšikov potešíme a spoločne prídu na námestie povzbudiť našich Baranov na ceste za titulom,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Rozpis zápasov:

09.04.2015 o 19:30 hod. HC Košice – HC '05 Banská Bystrica

11.04.2015 o 17:00 hod. HC '05 Banská Bystrica – HC Košice

Netradičná stávka primátorov

podporí mládežnícky šport Banská Bystrica, Košice, 1. apríl 2015 Hokejisti úradujúceho slovenského šampióna HC Košice nastúpia už na svoje ôsme finále po sebe a celkovo pätnáste. Ich súperom budú hokejisti HC'05 Banská Bystrica, ktorí premiérovho zabojujú o majstrovský titul. Prvý duel odohrajú títo súper v stredu 1. apríla o 17,00 hod. v košickej Steel aréne. Pri tejto príležitosti sa primátori oboch miest Richard Raši a Ján Nosko stretnú v metropole východu a uzavru netradičnú stávku, pričom každý z nich verí vo víťazstvo svojho tímu.

Prví muži oboch miest sú fanúšikovia svojich tímov a v prípade voľného času, ktorého nie je veľa, radi zájdu povzbudiť družstvo aj priamo na štadión. Zaujímavosťou je, že obidvaja primátori sú pôvodným povoláním lekári. Zatiaľ čo Richard Raši je úrazový chirurg, Ján Nosko je pediater a kardiológ. Košický primátor dokonca osem rokov robil lekára sedemnásobným majstrom Slovenska HC Košice a tri roky bol lekárom ženskej hokejovej reprezentácie.

Obaja primátori sa rozhodli v rámci stávky finančne podporiť vybranú športovú triedu v meste víťaza, ale zároveň urobiť aj zdravotný dozor na striedačke mládežníkov počas niektorého z ich športových akcií. Ten, ktorého družstvo prehrá vo finálovej sérii bude nielen prispievateľom na rozvoj športu v meste víťaza, ale aj dozorujúcim lekárom pri športovom zápase nastupujúcej generácie.

„Košice sú mestom skvelých športovcov a nadšených športových fanúšikov. Okrem toho, že fandím našim chlapcom, rád sa vždy zapojím aj do akcie, ktorá akýmkoľvek spôsobom podporí šport a športujúcu mládež,“ povedal primátor Richard Raši.

„Aj Banská Bystrica je mestom úspešných športovcov a olympijských víťazov. Som rád, že budeme môcť podporiť našu začínajúcu hokejovú generáciu na škole, ktorá je epicentrom úspešných hviezd NHL. Teším sa na dnešný zápas a držím našim chlapcom palce,“ doplnil banskobystrický primátor, Ján Nosko

Ekologická akcia Hodina Zeme 2015

Mesto Banská Bystrica podporuje celosvetové kampane, ktoré sa zameriavajú na ekologické, sociálne či iné celospoločenské problémy. V sobotu, 28. marca 2015 sa samospráva zúčastnila ekologickej akcie Hodina Zeme 2015 vypnutím pouličných lúč na niektorých úsekoch mesta a čiastočným vypnutím osvetlenia Hodinovej veže.

Od 20:30 – 21:30 hod. bolo vypnuté verejné osvetlenie na ceste I/66 na Stavebnej ulici v úseku od Kauflandu po križovatku miestnej časti Majer. „Úsek cesty, kde bude vypnuté verejné osvetlenie nekrižujú chodníky, preto je znížené riziko ohrozenia zdravia a majetku chodcov,“ hovorí Renáta Hláčiková, vedúca oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí.

V minulom roku sa mesto Banská Bystrica zapojilo do projektu vypnutím osvetlenia na Námestí SNP, Námestí Štefana Moysesu, Kapitulskej ulici, ulici Jána Cikkera, Hornej striebornej ulici a Dolnej ulici.

„Tento rok sme sa rozhodli podporiť Hodinu Zeme čiastočným vypnutím osvetlenia na Hodinovej veži na Námestí SNP,“ dopĺňa Karin Graciasová Šikulová, vedúca odboru propagácie.

Cieľom projektu je upozorniť na existenciu problémov ako je globálne otepľovanie, klimatické zmeny či znečisťovanie našej planéty. v minulom roku sa do projektu zapojilo 162 krajín. Slovensko podporilo akciu vypnutím osvetlenia v 36 mestách a obciach.

Primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko prevzal záštitu nad podujatiami, ktorých cieľom je zvýšiť povedomie o autizme.

1. apríla 2015 o 10.00 hod sa v historických priestoroch radnice uskutočnila vernisáž obrázkov detí a mladých ľudí s autizmom „Takto vidím svet ja“. Výstava bola spojená s informačnou a osvetovou kampaňou o problematike autizmu.

V ten istý deň sa vo večerných hodinách (20.00 hod.), pri príležitosti celosvetovej kampane „Rozsvieť modrú“, stretli na Námestí SNP rodiny a ich priaznivci, ktorých sa autizmus dotýka. Zúčastnení zapálili sviečky na znak prítomnosti autizmu v meste a svetlo z modrých kahancov bude jeho symbolom. Zároveň sa vysvieti na modro budova Barbakanu a nákupného centra ESC.

Za Svetový deň povedomia o autizme bol Organizáciou Spojených národov označený 2. apríl. Modré svetlo pomáha zacieliť pozornosť ľudí na vývinovú poruchu, ktorá ovplyvňuje v súčasnosti viac ako 70 miliónov ľudí na svete. Jeho symbolom je modrá farba, teda farba komunikácie. Podporu ľuďom trpiacim autizmom mohli vyjadriť aj občania. Stačí, ak si 2.apríla oblečú niečo modré.

Vitaj cudzinec v Banskej Bystrici

V piatok, 29. mája 2015 sa v Cikkerovej sieni historickej Radnice uskutočnil informačný deň „Vitaj cudzinec v Banskej Bystrici“, ktorého cieľom je spoznať štátnych príslušníkov z tretích krajín a zvýšiť povedomie o ich živote v meste pod Urpínom. Mesto Banská Bystrica je jedným zo siedmich pilotných miest, ktoré pripravia stratégiu integrácie imigrantov na lokálnej úrovni.

Zo zdrojov Medzinárodnej organizácie pre migráciu a cudzineckej polície vyplýva, že v Banskej Bystrici žilo začiatkom marca t. r. 1187 cudzincov. Z krajín, ktoré nie sú súčasťou Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru pochádza 507 príslušníkov.

„Pre nedostatok informácií a zriedkavý kontakt s migrantmi nemajú ľudia možnosť zmeniť tradičné stereotypy a predsudky. Vytvárajú sa tak dezinformácie, ktoré zvyšujú neznášanlivosť a xenofóbne prejavy k prisťahovalcom v našom meste. Mnoho ľudí si spája cudzincov s kriminalitou, ilegálnym statusom, chorobami, nezamestnanosťou a ďalšími sociálnymi problémami, ktoré im bránia v úspešnej integrácii a zaradení sa do spoločnosti,“ hovorí Adriana Tupá, koordinátorka komunitných aktivít Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici.

Najpočetnejšie skupiny tvoria občania Ukrajiny, nasleduje Ruská federácia, Srbská republika, Čínska ľudová republika, USA, Vietnamská socialistická republika, Bosna a Hercegovina, Irán, Pakistan a Turecko.

„Nie každý mal možnosť žiť nejakú dobu v zahraničí a spoznať tak inú kultúru. Veľakrát v názoroch ľudí prevláda obraz migrantov ako utečencov alebo cudzincov, ktorí sú ekonomickou záťažou pre štátny rozpočet. Verejnosť ich často vníma ako ľudí šíriacich pohlavné choroby alebo ako zlodějov, ktorí berú Slovákom prácu. Cieľom informačného dňa Vitaj cudzinec v Banskej Bystrici je zvýšiť povedomie o ich živote a rušiť predsudky, ktoré sa vytvárajú,“ hovorí Mária Filipová, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici.

Narastajúci počet zahraničných migrantov prináša pre mestá a obce mnohé výzvy, ale aj pozitívne impulzy a ľudský potenciál. Informačný deň na radnici má poukázať na aktivity, ktoré bude mesto realizovať v rámci projektu Budovanie kapacít na úrovni miestnej a územnej samosprávy v oblasti integračnej politiky.

GLOBSEC City Talks po prvý raz v Banskej Bystrici

Konferencia o zahraničnej a bezpečnostnej politike GLOBSEC zavítala už po desiaty raz na Slovensko. Dejiskom jedného z najkvalitnejších podujatí svojho druhu v súčasnosti sa 18. júna 2015 stalo aj mesto Banská Bystrica, v rámci debaty GLOBSEC City Talks. Cieľom diskusie je predstaviť významných hostí medzinárodného bezpečnostného fóra širšiemu

publiku. GLOBSEC 2015 bude vo svojej histórii hostiť najväčší počet prezidentov, premiérov a ministrov zahraničných vecí. Do Bratislavy priláka viac ako 800 hostí a 150 novinárov zo 65 krajín sveta. Slovenská atlantická komisia v spolupráci s mestom Banská Bystrica a Denníkom N pripravila pri príležitosti jubilejného 10. výročia konferencie sprievodné podujatie City Talks, ktoré sa dostane prvýkrát aj do nášho mesta.

„Som rád, že sa Banská Bystrica pripája k mestám, ktoré majú česť hostiť podujatie takého medzinárodného rozmeru. Máme obrovský potenciál šikovných mladých ľudí. Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB vychováva úspešných absolventov v oblasti zahraničných vzťahov, verejnej politiky i štátnej správy. Aj vďaka nim patríme k regiónom, ktoré sa venujú medzinárodným témam,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Diskutérmi, ktorých ľudia môžu na City Talks stretnúť, budú významní predstavitelia politickej a diplomatickej komunity, ale aj odborníci z prestížnych univerzít či think tankov z krajín Európskej únie a Ruska. Nepôjde však len o posilnenie verejného dialógu, ale aj o vytváranie interaktívneho prostredia, v ktorom sa môžu prejavíť nielen hostia na pódii, ale aj ľudia z publika. Dominovať pritom bude najmä téma Rusko.

„GLOBSEC nechce ostať podujatím, kde je dejiskom debaty len hlavná konferenčná sála. s účastníkmi fóra sa tak môže širšia verejnosť stretnúť aj mimo Bratislavy, počas banskobystrických City Talks v priestoroch Cikkerovej siene historickej Radnice. Zaujímavosťou sa tak môžu zapojiť do zaujímavých a prínosných diskusií,“ hovorí Róbert Vass, zakladateľ GLOBSEC Fóra.

Pozvaní hostia budú v Banskej Bystrici diskutovať na tému „Aké budú naše vzťahy s Ruskom?“ Medzi spíkrami nebude chýbať profesor histórie z Moskvy Andrey Zubov, Stanislav Mičev, generálny riaditeľ Múzea SNP v Banskej Bystrici, bývalý veľvyslanec ČR v Moskve Petr Kolář a nie je vylúčené, že príde aj Balázs Jarábik, externý spolupracovník Inštitútu pre stredoeurópsku politiku.

Prehľad dotácií poskytnutých Mestom Banská Bystrica v roku 2015

1. **Fakulta architektúry STU v Bratislave**, Zabezpečenie výstavy Medený hámor v priestoroch Radnice. Medený hámor patrí medzi najvýznamnejšie kultúrne pamiatky. Výstava má za cieľ priblížiť jeho históriu a zviditeľniť architektonické a technické hodnoty tohto areálu. 300,00 €
2. **Zážitkové združenie AHOJ, o.z.**, Podujatie je súčasťou filantropickej kampane „Slovensko potrebuje dobrých otcov“. Názov podujatia: Banskobystrický happening ku Dňu otcov 2015“ 1000,00€
3. **STRED, o.z.**, Letný tanečný camp organizovaný pre mladých. Názov podujatia: Catch the flava summer camp 2015 2000,00 €
4. **MG & MK, s.r.o.**, Projekt celosvetového významu so zahraničnou účasťou. Tanečné hip-hopové súťaže. Názov podujatia: The Legits Blast 2015, Outbreak. 4000,00 €

5. **Banskobystrický geomontánny park**, Zhotovenie ženského banického odevu pre poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu 1000,00 €
6. **Terra Montanae, o.z.**, Realizácia projektu Barborská cesta v časti sprievodca BC a zabezpečenie certifikátu s pamätnou medailou po absolvovaní celej trasy pre pútnikov 1000,00 €
7. **Priatelia starého divadla**, Podujatie Anderleho Radvaň, ktoré je súčasťou Radvanského jarmoku, projekt je zameraný na oživenie tradičného bábkového divadla a je venovaný pamiatke Antona Anderleho. 2500,00 €
8. **Rada študentov mesta Banská Bystrica**, Mapa mesta Banská Bystrica určená na prezentáciu mesta, má pomáhať turistom spoznať mesto Banská Bystrica a zároveň podporí prácu mladých v meste. 1000,00 €
9. **Slovenský zväz chovateľov mačiek, Základná organizácia Chovatelia ušľachtilých mačiek Zvolen, o.z.**, Medzinárodná výstava mačiek za účasti zahraničných i domácich vystavovateľov 700,00 €
10. **Euroatlantické centrum, o.z.**, Vyšehradské mládežnícke fórum 2015, prestížna mládežnícka konferencia, na ktorej sa zúčastnia významní politickí predstavitelia krajín V4 a Ukrajiny 1500,00 €

Spolu: 15000,00 €

Prehľad o poskytnutých dotáciách Školský úrad, odd. školstva a mládeže

Štipendijný fond A. Hanzlíka I. polrok 2015/2016

1. Bc. Martina Selecká, Krivánska 28, BB úhrada nákladov na školské potreby a učebnice a nevyhnutné náklady spojené so štúdiom 200,00 €
2. Veronika Borovjaková, Nový Svet 61, BB úhrada nákladov na cestovné, stravné, ubytovanie, školské potreby 580,00 €

Dotácie zo Školského úradu, odd. školstva a mládeže

1. OZ Stred BB 23 007,00 €
2. Občianske združenie Podlavice - Skubín 7 119,00 €
3. Spoločenstvo Rudlová – Sásová 28 436,00 €
4. OZ Za krajšiu Banskú Bystricu 16 787,00 €

Spolu: 75 349,00 €

Dotácie primátora

Dotácie v zmysle Štatútu Mesta BB v platnom znení, Štatútu Výborov a Občianskych rád v meste BB v platnom znení, VZN BB č. 4/2012 o financovaní činnosti výborov mestských častí a VZN BB č. 20/2013, ktorým sa mení a dopĺňa VZN BB č. 4/2012 o financovaní činnosti výborov mestských častí z rozpočtu Mesta BB Dotácie primátora

1. **Zväz diabetikov Slovenska**, Festival diabetu 300,00 €

2. **a grafik spol. s r.o.**, Výstava Sásová v obrazoch 200,00 €
3. **Slovenský Červený kríž**, Svetový deň darcov krvi 100,00 €
4. **„Golian“ Klub vojenskej histórie**, Stretnutie generácií na Kališčí 2015 300,00 €
5. **Alliance Francaise**, Spievam po francúzsky 300,00 €
6. **Štátna vedecká knižnica**, 23.zborník literárneho klubu LITERA 2 300,00 €
7. **ŠKK B+B Banská Bystrica**, Majstrovstvá sveta v naturálnej kulturistike 2015 UIBBN 300,00 €
8. **E – komunal klub**, Vytvorenie centra znalostí pre komunálnych ekonómov 300,00 €
9. **LOKOMOTÍVA BANSKÁ BYSTRICA – ODIEL BADMINTONU & SPEED**, Majstrovstvá Slovenska v Speed badmintonu 300,00 €
10. **Crazy WoMen Active Planet**, Charitatívny Mikulášsky Beh 200,00 € Spolu 2 600,00 €

Zoznam žiadateľov o poskytnutie dotácie

v Komisii pre zdravie, sociálnu starostlivosť a bytovú politiku MsZ

1. **OZ Návrat – Centrum Návrat**, Mgr. Marek Roháč Mgr. Dana Žilinčíková 1 500,00 €
 2. **OZ Diabanby – Zváz diabet.Sl.**, Mgr. Lenka Longauerová 1 296,00 €
 3. **OZ Sanare**, Katarína Kossárová 1 034,00 €
 4. **OZ Nožička**, Janka Vigašová 1 170,00 €
- Spolu 5 000,00 €

Prehľad zúčtovaných dotácií v zmysle VZN č. 8/2011

v platnom znení v roku 2015 - Komisia MsZ pre ŽP a odpady

1. **Mačky Zvolen, o.z.**, Projekt regulácie počtu voľne žijúcich mačiek v meste BB, prostredníctvom veterinárnych úkonov kastrácie a sterilizácie a s tým spojených nevyhnutných úkonov odchytu, depozitu a zdravotného ošetrenia 2 000,00 €
 2. **EnviroFuture, o.z.**, Nákup materiálu na výrobu vtáčích búdok (10 ks), vypracovanie vizuálu 2 kvetinových záhonov, na nákup kvetín a kríkov, výsadbu kvetín a kríkov v spolupráci s odborníkom a na nákup materiálu, výrobu a osadenie informačnej tabule, na zatraktívnenie verejných priestorov Sídlička v Banskej Bystrici 1 550,00 €
 3. **Občianske združenie MAJÁČIK pri MŠ Šalgotarjanska**, Podpora vzdelávania a výchovy v oblasti životného prostredia zavedením triedeného zberu odpadov v siedmich triedach MŠ Šalgotarjanska prostredníctvom zakúpenia a dopravy 7ks kontajnerov na triedený zber odpadov a zakúpením 7ks korkových násteniek 750,00€
- Spolu 4 300,00 €

Prezident Andrej Kiska v meste

Prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska 5. mája 2015 navštívil v rámci svojho oficiálneho programu Banskú Bystricu. Primátor mesta Ján Nosko ho spolu so svojím najbližším tímom privítal na radnici, kde diskutovali o pripravenosti mesta na čerpanie eurofondov, o rozvoji

cestovného ruchu, otázke zamestnanosti, finančnej kondícii samosprávy i treťom sektore. Následne sa prezident SR zapísal do Pamätnej knihy mesta a primátor mu odovzdal dar.

Prezident na oficiálnom stretnutí začal príhovor slovami o svojom pozitívnom vzťahu k Banskej Bystrici.

„S pánom primátorom sme diskutovali o tom, čo mesto teší, čo ho trápi. Čo mesto trápi je určite to, čo sa týka väčších investorov, väčších investícií, ktoré by priniesli viac práce. Vedie sem diaľnica, je tu priemyselný park. Uvažovali sme o možnostiach, ktoré Banská Bystrica má. Je to nádherné mesto. Moja manželka je z Banskej Bystrice. Vyrastala v Sásovej, potom bývala na Graniari. Veľmi často som sem chodieval, takže sa tu cítim veľmi príjemne. Sú tu úžasní a priateľskí ľudia,“ povedal prezident Kiska.

Témou spoločného rozhovoru prezidenta a primátora bola aj slabá pripravenosť samosprávy na čerpanie eurofondov. Za pár mesiacov sa vedeniu podarilo urobiť veľký pokrok a všetky potrebné podklady súvisiace s ich využitím sa snaží samospráva riešiť veľmi efektívne.

Banská Bystrica má veľký potenciál v rozvoji cestovného ruchu i kultúry. Ján Nosko pripomenul otvorenie Barborskej cesty, kvalitného projektu na prilákanie návštevníkov do nášho regiónu. Témou ich diskusie bola aj problematika nezamestnanosti v našom regióne. Prezident vníma ako paradox, že napriek silnému ľudskému potenciálu v meste a vybudovanej infraštruktúry, má radnica problém prilákať investorov. „Jedným z dôvodov môže byť, že chýba kvalifikovaná pracovná sila. Kvalifikovaní absolventi ostávajú v Bratislave alebo odchádzajú za prácou do zahraničia. Ambíciou mesta je udržiavať nadštandardné vzťahy s univerzitami v našom meste. Prepojiť akademickú pôdu je veľmi dôležité preto, aby mladí ľudia ostali v Banskej Bystrici,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Banská Bystrica zabodovala v bezbariérovosti

Mesto Banská Bystrica je jedným z piatich samospráv, ktoré boli nominované na ocenenie Oskar bez bariér za rok 2014. Zástupcovia mesta si 28. apríla 2015, za účasti ministra práce sociálnych vecí a rodiny SR Jána Richtera a predsedu Združenia miest a obcí Slovenska Jozefa Dvonča síce neodniesli hlavnú cenu, no získali peňažnú odmenu za aktivity, ktorými pomáhajú vytvárať kvalitné podmienky pre integráciu sociálne slabších občanov. Financie mesto použije práve do rozvoja a podpory služieb znevýhodneným skupinám.

Samospráva už dlhodobo podporuje komunitné multifunkčné centrá, ktoré poskytujú služby v oblasti podporovaného bývania, opatrovateľskej služby i ambulantnej rehabilitácie. Vytvára projekty zamerané na pomoc zdravotne postihnutým alebo sociálne znevýhodneným obyvateľom. Mesto dbá na budovanie bezbariérových prístupov do verejných budov, úradov, škôl, zdravotníckych a kultúrnych zariadení.

„Za posledné obdobie sme zmodernizovali poskytovanie opatrovateľskej a rehabilitačnej služby. Vybudovali sme terapeutickú záhradu a niekoľko alternatívnych terapií (arteterapia, muzikoterapia...) Podarilo sa nám rozšíriť špecializované priestory pre seniorov v denných centrách v rozsahu umeleckých dielní, počítačových miestností, knižnice a spoločenských sál,“ hovorí Mária Filipová, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici.

Mesto Banská Bystrica podporuje aj mimovládne organizácie, ktoré združujú alebo sa venujú pomoci občanom so zdravotným postihnutím. Realizuje množstvo benefičných podujatí, festivalov a výstav. „Medzi významných partnerov mesta patrí aj komunitné divadlo zamerané na umelecké a kultúrne aktivity pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Dobrým príkladom je mestské Divadlo z Pasáže, ktoré si v týchto dňoch pripomína 20. výročie svojho vzniku. Aj vďaka tomu, bolo naše mesto nominované na ocenenie,“ hovorí viceprimátor mesta Banská Bystrica Martin Turčan.

Portfólio aktivít mesta tvorí Akadémia BB seniora i kampaň zdravej výživy We Love Eating. K tradičným charitatívnym podujatiam patrí Primátorský punč, podpora ľudí s Alzheimerovou chorobou, autizmom a pod.

Cieľom súťaže Oskar bez bariér je motivovať samosprávy a obce, aby sa angažovali v oblasti starostlivosti o zdravotne postihnutých a sociálne slabších občanov. Príklady dobrej praxe inšpirujú samosprávy k tomu, aby odstraňovali bariéry. Ďalšou oblasťou je vytváranie bezbariérovosti vo vzťahu k mentálne postihnutým a iným skupinám obyvateľov – budovaním domovov sociálnych služieb, útulkov pre bezdomovcov, bezprahových centier pre drogovu závislých, vzdelávacích a rekvalifikačných centier pre zdravotne postihnutých alebo sociálne slabších občanov, vytváranie podmienok pre ich kultúrny a spoločenský život.

Barborská cesta

Slávnostné otvorenie Barborskej cesty a spoločné vykročenie do jej prvej etapy sa uskutočnilo 1. mája 2015 napoludnie, v Hradnom areáli za Barbakanom v Banskej Bystrici. Poznávacia trasa, ktorá na mape vytvára siluetu patrónky baníkov sv. Barbory, je rozdelená do deviatich etáp. Na konci každej má návštevník možnosť prenocovať, oddýchnuť si a načerpať nové sily, pochutnať si na špecialitách tradičnej domácej kuchyne.

Deväť dní, 188 km, 29 zastavení, historické skvosty i prírodné krásy. To všetko zahŕňal nový produkt cestovného ruchu v oblasti pútnického turizmu - Barborská cesta. Spája slávne banské mestá bohaté na najvýznamnejšie hodnoty baníctva, historického a kultúrneho dedičstva.. O kultúrny program sa postaral Starohorský banický spevokol Haliar a Dámske Komorné Kvarteto so sólistkou Alžbetou Trgovou zo Štátnej opery Banská Bystrica. Realizácia projektu sa uskutočnila pod záštitou občianskeho združenia Banský RegiÓN-Terra Montanae, v spolupráci s mestom Banská Bystrica a Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Stredné Slovensko. Barborská cesta spája občianske združenia, kresťanské združenia, samosprávy, obce, podnikateľské subjekty a poskytovateľov služieb cestovného ruchu.

„Banská Bystrica, podobne ako Kremnica, Banská Štiavnica, Zvolen a ďalšie výnimočné miesta, ponúkajú bohaté prírodné, historické, kultúrne a religiózne možnosti. Chceme sa pochváliť nielen zahraničným návštevníkom krásami nášho regiónu a ukázať im, že máme silný potenciál v oblasti cestovného ruchu. Som veľmi rád, že štartom aj cieľom Barborskej cesty je práve naše mesto. Týmto projektom sa môžeme pýšiť doma aj v zahraničí,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. Po trase sv. Barbory návštevník spozná významné pamiatky a miesta, napr. oltár v kaplnke sv. Barbory v kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici, Banský náučný chodník v Španej Doline, Baziliku minor na Starých Horách, Harmaneckú jaskyňu, geografický stred Európy Kremnické Bane i najstaršiu mincovňu v Kremnici.

„Spustením projektu sa završí takmer dvojročná práca nadšencov spojená s veľkým úsilím a entuziazmom. Iniciatíva bola od začiatku založená na viere urobiť zo stredoslovenského banského regiónu atraktívnu destináciu bez významnej podpory zo strany štátu a územného celku. Cieľom je najmä oživenie regiónu, čo má priniesť úžitok jednotlivcom, podnikateľom a samosprávam tak, ako je zvykom v zahraničí. Naším vzorom je cesta Johannesweg v Hornom Rakúsku, kde sme sa inšpirovali a už po dvoch rokoch od jej spustenia sa dostavil očakávaný efekt. Verím, že aj u nás Barborská cesta naštartuje ostatné subjekty, ktoré sa partnersky do projektu zapoja,“ hovorí Juraj Slašťan, autor projektu a zástupca o.z. Banský Regiún -Terra Montanae

Počas putovania po krásach regiónu turista ďalej nachádza zrúcaniny hradu Šášov, kúpele v Sklených Tepliciach, významné banské pamiatky v Banskej Štiavnici, Banský Studenec, Dubové, Bacúrov, Pustý hrad, Zvolenský zámok, drevený artikulárny kostol v Hronseku, hvездáreň na Vartovke a mnoho ďalších.

„Barborská cesta zatraktívni náš región prostredníctvom rozšírenia a skvalitnenia služieb nielen pre zahraničných návštevníkov, ale aj domácich obyvateľov. Okrem prírodných krás a historických skvostov podporíme ekologický cestovný ruch, pešiu turistiku či cyklistiku. Barborská cesta ponúka autentický zážitok zeleného turizmu, ktorý je momentálne európskym trendom,“ hovorí Dana Drábiková, vedúca Oddelenia cestovného ruchu MsÚ v Banskej Bystrici.

Podpora v športe – cena O pohár primátora

Žiaci ôsmich základných škôl, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica, 22. mája 2015 v duchu fair play súťažili o Pohár primátora. Stretli sa v športovom areáli Základnej školy Golianova v rámci prvého ročníka florbalového turnaja. Cieľom samosprávy je podporovať vrcholových športovcov, ako aj mládežníkov a rekreačné športy. Mesto tak chce formovať trvalý a pozitívny vzťah detí k pohybovým aktivitám.

Turnaj otvoril 22. mája 2015 riaditeľ ZŠ Golianova Peter Zlevský spolu s primátorom mesta Banská Bystrica Jánom Noskom a tajomníkom súťaže z Centra voľného času Havranské, Pavlom Babicom.

„Veľmi rád som prijal záštitu nad prvým ročníkom florbalového turnaja. Verím, že zakladáme novú, dlhodobú tradíciu. Som presvedčený, že florbal má potenciál byť masovým športom. Víťazmi ste všetci, ktorí ste sa dnešného športového podujatia zúčastnili,“ povedal na úvod primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Banská Bystrica sa chce v roku 2017 uchádzať o titul Európskeho mesta športu. Mnoho úspešných športovcov a olympijských víťazov, ktorí sa vedia presadiť na domácej športovej scéne i vo svetovej konkurencii, ale aj začínajúce športové talenty, predurčujú mesto k úspechu v súťaži o titul.

Olympijské festivaly pre deti

Poslanci schválili 19. mája 2015 na štvrtom zasadnutí mestského zastupiteľstva, dotácie pre športové subjekty pôsobiace na území mesta. Finančné prostriedky vo výške viac ako 200 tisíc eur z rozpočtu mesta pôjdu nielen na realizáciu masových, ale aj rekreačných športov. Športové kluby ich využijú na zabezpečenie celoslovenských športových súťaží, prenájmy, ubytovanie, dopravu, materiálno-technické a organizačné zabezpečenie zápasov, propagáciu a pod. Mesto tak podporí basketbalové, hokejové i futbalové tímy, cyklistiku, atletiku, turistiku, plávanie, tenis, karate, bedminton, thajský box...

„Ambíciou samosprávy je rozvíjať športové aktivity detí, žiakov a mládeže, spájať šport s olympijskou výchovou a tým u nich prehlbovať olympijskú myšlienku. Preto bude koniec mája a jún patriť olympijským festivalom detí mesta,“ hovorí Dana Cibulková z Oddelenia športu MsÚ v Banskej Bystrici.

Prvé zo série športových podujatí sa uskutoční 26. mája v športovom areáli pri ZŠ Ďumbierska. Pôjde o olympijský festival Sásovský trojboj. Ním bude žiť 9. júna aj areál ZŠ Golianova. Olympijský festival detí mesta Banská Bystrica je naplánovaný na 27. mája, kde budú súťažiť žiaci druhého stupňa v atletických disciplínach a v kolektívnych športoch. Do tretice sa aj najmenší športovci môžu tešiť na svoj sviatok. Jubilejný 20. ročník Športovej olympiády detí materských škôl o putovný pohár primátora mesta Banská Bystrica sa uskutoční 17. júna na Štadióne SNP na Štiavničkách.

Na stretnutí so Šalkovčanmi rezonovalo mnoho tém

Banská Bystrica, 21. august 2015 Stredajší podvečer zavíšil primátor mesta so svojimi zástupcami na stretnutí so Šalkovčanmi v miestnom kultúrnom dome. Jeho cieľom bolo diskutovať o problémoch, ktoré obyvateľov tejto mestskej časti trápia. Od komunálnych

problémov cez témy koncepcnejšieho charakteru, ktorých riešenie si vyžaduje čas, opakovane rezonovala aj otázka osamostatnenia Šalkovej.

Hoci sú obyvatelia Šalkovej na základe dlhoročných skúseností voči mestu skeptickí, primátor Ján Nosko im prisľúbil, že v krátkom čase mesto zabezpečí vyriešenie hneď niekoľkých ich požiadaviek. v Šalkovej pribudnú chýbajúce informačné tabule, elektronický merač rýchlosti, koše pre vodákov, stojiská na kontajnery a obnovia sa aj autobusové zastávky.

„Mestskú časť Šalková považujem za veľmi aktívnu. Som vďačný za všetky podnety, ktoré odzneli a aj za tie, ktoré sa nepočúvajú ľahko. Už dnes nastavujeme harmonogram ich riešení podľa toho, čo nám umožňuje rozpočet či európske fondy,“ povedal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

K dlhodobým problémom Šalkovčanov patrí kanalizácia, ktorú má vo vlastníctve Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Podľa vedenia mesta sa tento problém podarilo dostať do ich investičných akcií v budúcom období. Výjazd zo Šalkovej na hlavnú cestu I/66 je ďalším trňom v oku mnohých Šalkovčanov. Mesto preto ešte v prvom polroku vyvolalo stretnutie so zástupcami Slovenskej správy ciest a Dopravným inšpektorátom, ktorí s požiadavkou osadenia semaforu zatiaľ nesúhlasili. Téma osamostatnenia Šalkovej od mesta je tiež dlhodobo diskutovaným problémom. Vedenie mesta na základe podnetov zo stretnutia vypracuje analýzu príjmov a výdavkov na jedného obyvateľa Šalkovej.

„Nie som zástancom delenia, skôr hľadania spoločných riešení, aby sme uspokojili potreby obyvateľov Šalkovej. Preto budem konať tak, aby po štyroch rokoch môjho primátorovania mali aj oni pocit, že Šalková je súčasťou mesta a oni sú plnohodnotní Banskobystričania,“ doplnil Nosko.

V budúcnosti by Šalkovčania privítali vybudovanie komunitného centra i multifunkčného ihriska.

Zločin a človek - Peter Solan a Stolpersteine

Medzinárodný projekt Stolpersteine zavítal v prvý augustový víkend do Banskej Bystrice už po štvrtý raz. Tradícia podujatia spočíva v osádzaní pamätných kameňov pred domami obetí holokaustu. v sobotu, 8. augusta o 11:00 hod. vložil iniciátor tejto myšlienky Gunter Demnig jubilejný desiaty kameň a ďalšie dva do chodníka na Hornej ulici č. 23. Akcia sa tentokrát poniesla aj v znamení spomienky na banskobystrického rodáka, režiséra Petra Solana.

Tri pamätné Stolpersteine si uctia pamiatku rodiny Gotthilfovcov, ktorých tragický príbeh bol svojou zákernosťou obzvlášť desivý. Na mieste ho priblížili výpovede historičky a pamätníkov.

Peter Solan ako malý utiekol pred nacistickým prenasledovaním. K holokaustu sa neskôr vrátil vo svojom filme Boxer a smrť (1962). Tento film si mohli všetci záujemcovia pozrieť v sobotu o 21:00 hod. na banskobystričskom amfiteátri. Tesne predtým (o 20:30) bola do podoby tohto významného rodáka v neďalekom Mestskom parku na Tajovského ulici dokončená a symbolicky odhalená aj jedna z lúčp.

„Banská Bystrica sa zapojila do projektu Stolpersteine ako jedno z prvých slovenských miest ešte v roku 2012 a som rád, že sme jeho tradíciu zachovali. Podujatím si tiež uctíme pamiatku na banskobystričského rodáka Petra Solana a zároveň aj takýmto spôsobom pripomenieme, že treba byť obozretní aj v dnešnej dobe, lebo netolerancia a nenávisť sa môžu kedykoľvek zopakovať,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Ukladanie pamätných kameňov sa uskutočnilo aj v Tornali, Brezne i v Dubovej pri Modre a v Bratislave. v 18 krajinách Európy bolo doteraz osadených viac ako 50 000 kameňov, v deviatich mestách na Slovensku sa ich nachádza dokopy 49.

„Tento ročník bude výnimočný v tom, že ukladanie Stolpersteine sme spojili s ďalšími kultúrnymi podujatiami. Pripravili sme ich s o.z. Za! Amfiteáter a iniciatívami Nie v našom meste a Natri si svoju lavičku. Štyri umelecké vyjadrenia prepája téma nacistických zločinov a zameranie na človeka jednotlivca, akým je každý z nás,“ hovorí Andrej Čierny z OZ Antikomplex.sk.

V meste pod Urpínom sa nachádza už deväť pamätných kameňov (Stolpersteine). Na Dolnej ulici 27 je jeden venovaný obchodníkovi a športovcovi Ernestovi Šebökovi. Tri kamene na Námestí SNP 21 pripomínajú spomienku na Dezidera Keme a jeho rodinu. Ďalšie kamene patria ev. farárovi Jánovi Bakosovi, dcére Dominika Skuteckého Karole Karvašovej s manželom i Alexandrovi a Anne Gräberovcom.

O rodine Gotthilfovcov z denníka kaplána Krébesa

Ing. Mgr. Pavol Katreniak, banskobystričský rodák, pochádza z rodiny, ktorá stavala na kultúrnych a vzdelanostných tradíciách Banskej Bystrice. Prastarý otec bol členom Mestskej rady, starý otec riaditeľom školy, matka pôsobila ako vedúca permanentnej lekárne na Sídlistku, otec ako krajský lekárnik. Jeho prastrýkom bol Mons. Július Krébes, ktorý bol v dobe vraždenia nevinných obetí v Kremničke Banskej Bystrici kaplánom.

V sobotu 8. augusta 2015 pribudli pred domom na Hornej 23 v Banskej Bystrici ďalšie tri spomienkové kamene Stolpersteine nemeckého umelca Guntera Demniga. Tri kamene boli venované pamiatke rodiny Gotthilfovcov, ktorá v dome žila. V novembri 1944 rodinu lekára, pôrodníka, vyvraždili nemeckí nacisti v Kremničke.

MUDr. Ladislav Gotthilf (1901 – 1944) pochádzal zo židovskej rodiny z Čakanoviec pri Košiciach. V Banskej Bystrici pôsobil ako lekár - pôrodník. Jeho manželka Traute rod. Hepner (1906 – 1944) pochádzala z Obernigku. V čase jej narodenia súčasťou Nemecka, dnes leží v

Poľsku. Dátum ich civilného sobáša nie je známy. Podľa cirkevnej matriky sa im 11. 4. 1937 v Banskej Bystrici narodil syn Michal. Nechali ho pokrstiť po matke na katolíka. V čase narastajúcich protižidovských nálad sa manželia rozhodli zosobášiť cirkevne 4. 2. 1939. Krátko pred sobášom prijal MUDr. Ladislav Gotthilf katolícky krst. Rodina Gotthilfovcov dostala od prezidenta Jozefa Tisu výnimku z deportácií, ktoré však po potlačení SNP Nemci prestali brať na vedomie. Preto v strachu pred rasovým prenasledovaním sa rodina skrývala v neďalekých horách medzi Harmancom a Starými Horami. Traute, spoliehajúca sa aj na svoj nemecký a nežidovský pôvod, prišla 10. 11. 1944 v prezlečení zobrať do ich domu na Hornej ulici č. 23 uteráky a šatstvo. Niekoľko ju však spoznal a udal. A tak Nemcov nevedomky zaviedla za svojou rodinou do Richtárovej. Nacisti ich zatkli a previezli do Banskej Bystrice. Gotthilfovcov popravili fašisti zastrelením 20. 11. 1944 v Kremničke.

Poslanec banskobystričského mestského zastupiteľstva Pavol Katreniak bol pri ukladaní kameňa Stoppelstein prečítal a zverejnil autentické záznamy z rodinnej kroniky svojho prastrýka kňaza Júliusa Krébesa, ktorý bol v tej dobe v Banskej Bystrici kaplánom. V rodinnej kronike poslanca kňaza Krébesa, ako i z výskumov v archívnych materiáloch boli tieto smutné fakty :

Zo dňa 25. 11. 1944 sa zachoval autentický záznam slabo vidiaceho kňaza Júliusa Krébesa, ktorý v cirkevnej škole učil náboženstvo: „V druhej triede mal sedieť malý Michal, ktorého nikde niet. Pred týždňom ešte žil. Vie sa len toľko: vzali ho s rodičmi do povestného auta, ktoré sa čoskoro vrátilo pre novších väzňov. Hovorí sa, že pri istej dedine neďaleko mesta bolo počuť veľký nárek... potom strelbu a po nej všetko zamĺklo. Vždy viac a určitejšie spomínajú sa i mená, no nič sa nedá ani len dozvedieť. Aj v mičinských hroboch našli matku s dieťaťom. Osemročný Miško mal iba jednu vinu, že sa narodil. Keď ho pokrstili hneď po narodení, jeho otec ešte nebol kresťanom. Bolo to už v tomto roku, keď som zastupoval v škole, čakal ma vždy na chodbe a poskakoval si od radosti, že žije...“

Dňa 21. 12. 1944 si Július Krébes do denníka vpísal toto: „Charakter, svedomitosť, dobročinnosť, nezištnosť, obetavosť nie sú argumenty pre statočného lekára len preto, že sa narodil Židom. Nepripúšťa sa nijaká výnimka: precitujem svoju hroznú nemožnosť. Ani modlitba mi nejde, len čo pri svätej omši do mementa vkladám všetku túto tieseň.“

Po otvorení masového hrobu v apríli 1945 identifikovali aj Gotthilfovcov. Ladislav mal jednu časť tváre zachovanú. Traute našli so zaťatými rukami a jej švagor ju identifikoval podľa podšívky kabáta. Miško mal šedivé vlasy. Zmrzačené telá pochoval dekan – farár Michal Balko na katolíckom cintoríne v Banskej Bystrici. Dnes miesto ich posledného odpočinku už neexistuje, vie sa však, že jeho poloha bola v súčasnom sektore Q cintorína

Banská Bystrica rešartuje spoluprácu s Odkazprestarostu.sk

Hoci Banská Bystrica funguje na portáli Odkazprestarostu.sk už od mája 2010, 13. augusta 2015 podpísala zmluvu o spolupráci so zástupcami portálu z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť oficiálne. Podpísaním zmluvy vedenie mesta symbolicky reštartovalo spoluprácu a ukázalo, že je otvorené každej užitočnej forme komunikácie s obyvateľmi a má záujem riešiť ich problémy.

Portál Odkazprestarostu.sk bol prvýkrát spustený v Bratislave vo februári 2010, odkedy sa postupne stal dobre fungujúcou súčasťou komunikácie samosprávy s obyvateľmi v ďalších mestách a obciach, zlepšil ich činnosť a do dnešného dňa prispel k vyriešeniu viac než 8000 problémov, ktoré trápili ich obyvateľov.

V Banskej Bystrici funguje portál už päť rokov, no vedenie mesta sa rozhodlo spoluprácu inštitucionalizovať a oživiť. Banskobystričania majú možnosť využiť aj mobilnú aplikáciu, ktorá je dostupná pre operačné systémy iOS, Android a Windows.

„Už dnes komunikujeme o problémoch s obyvateľmi mesta rôznymi spôsobmi, z ktorých sa osvedčili napríklad sociálne siete. Oživením spolupráce s portálom odkazprestarostu.sk chceme promptnejšie reagovať na podnety a sťažnosti Banskobystričanov, ktorých trápia najmä komunálne témy a to, čo sa deje v ich okolí. Vnímame to ako ďalší užitočný nástroj, ktorým priblížime samosprávu bližšie k ľuďom,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Nahlásiť podnet cez portál odkazprestarostu.sk je jednoduché. Stačí vybrať kategóriu, do ktorej problém patrí, ako napríklad, verejné služby alebo dopravné značenie. Ďalej doplniť krátky nadpis, opis problému a pridať fotografiu, ktorá na problém poukazuje. Treba tiež určiť presnú adresu, kde sa problém nachádza. Komunikácia medzi užívateľmi a samosprávou je verejná, takže užívatelia môžu sledovať odpovede a aktivity samosprávy pri jednotlivých podnetoch, ktoré ich zaujímajú. Takisto môžu pridávať komentáre v otvorenej diskusii pod podnetmi. Na základe informácií od obyvateľov alebo samosprávy administrátori pridelujú podnetom status v riešení, neriešený alebo vyriešený podľa aktuálneho stavu. Odkazprestarostu.sk potom každoročne vyhodnocuje, ktoré samosprávy zapojené do portálu, si vedú najlepšie.

V Banskej Bystrici od roku 2010 nahlásili užívatelia vyše tristo podnetov, z ktorých bola približne polovica vyriešená. Až tretina nahlásených podnetov sa týkala ciest a chodníkov, ďalej užívatelia upozorňovali na problémy v oblasti verejných služieb a údržby zelene. Najviac podnetov nahlasujú obyvatelia v okolí ulíc Horná, Tajovského, Tulska, či Martina Rázusa.

Odkazprestarostu.sk je realizovaný Inštitútom pre dobre spravovanú spoločnosť, občianskym združením, ktoré sa venuje politikám pracovného trhu, inkluzívneho vzdelávania, a informačnej politike. Viac informácií o projekte nájdete na www.odkazprestarostu.sk a o občianskom združení na www.governance.sk.

Medzinárodný rok svetla

Svetový deň cestovného ruchu (27. september 2015) sa v roku 2015 niesol v znamení svetla. v 27.9. bola pre všetkých záujemcov sprístupnená Hodinová veža a Stredoslovenská galéria s múzeom zadarmo. Zároveň sa už po druhý raz rozsvietilo Námestie SNP jedinečnou výstavou svetelných diel domácich aj zahraničných umelcov. Originálne diela a bohatý sprievodný program ponúkli návštevníkom od 2. do 18. októbra nevšedný umelecký zážitok. Banská Bystrica sa v októbri zmenila na sympóziu svietiacich umeleckých diel

Svetový deň cestovného ruchu - Billion tourists billion opportunities billion Lights. „Každý rok sa snažíme zaujímavým spôsobom podporiť Svetový deň cestovného ruchu, o to viac, keď má náš región a samotné mesto čo ponúknuť. Prepojenie tohto podujatia so svetelnou exhibíciou je skvelou príležitosťou ako spoločne podporiť Medzinárodný rok svetla,“ hovorí Tomáš Pastorok, vedúci Oddelenia cestovného ruchu MsÚ.

Šikovné ruky umelcov, ktorí pracujú s vysoko inovatívnymi svetelnými materiálmi a optickými vláknami, zostroja artefakty priamo na pešej zóne mesta pod Urpínom.

“Slovensko je žiaľ pozadu nielen v technológiách, ale aj v organizovaní zaujímavých podujatí, ktoré by si mohli ľudia vychutnať aj mimo letnej sezóny. Naším cieľom je ponúknuť ľuďom kus umenia, ktoré nie je ťažké svojou hĺbkou a zamknuté niekde v galérii. Chceme ľuďom ponúknuť nový pohľad na svet prostredníctvom svetla a umožniť kreatívnym ľuďom pracovať s neštandardnými materiálmi. Svetlo je krásne a inšpiratívne, je plné zážitkov. a preto verím že táto exhibícia bude mať veľký úspech,“ hovorí Marianna Slivková, obchodná riaditeľka LEDeco solution, s.r.o.

Exhibíciu bude sprevádzať aj putovná výstava umeleckých fotografií z minulého roka a z príprav tohtoročnej výstavy LIGHT EXPO: light&design. Marianna Slivková dopĺňa: „Niekoľko vybraných diel plánujeme vystaviť na verejných priestranstvách alebo ich nechať putovať na ďalšie zaujímavé exhibície. Takto budú môcť naše jedinečné slovenské diela obdivovať aj za hranicami.“

Zážitková mestská hra v Banskej Bystrici

V nedeľu, 27. septembra sa v Mestskom parku na Tajovského ulici uskutočnila zážitková mestská hra. Mesto pod Urpínom po prvý raz zažilo prepojenie stolovej hry a skautskej zábavy vo voľnej prírode. Stačilo si len vytvoriť tím a prísť si zasúťažiť. Organizátori pripravili viac ako tridsať úloh zameraných na poľsko-slovenské pohraničie.

Každý tím dostal plán svojej obce, ktorý bude musieť čo najlepšie riadiť a manažovať. Hráči sa tak budú môcť vžiť do úlohy starostov a poslancov zastupiteľstiev fiktívnych obcí. „Súťažiaci budú musieť preukázať svoje schopnosti vo viacerých oblastiach. Súčasťou sú

logické, športové, vedomostné a kreatívne úlohy. Hra je určená pre všetky vekové kategórie,“ hovorí jeden z organizátorov Szymon Gatlik. Účasť na podujatí bola bezplatná. Podujatie organizuje Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013 v spolupráci s najväčším poľským denníkom Gazeta Wyborcza. Mestské hry sú populárne po celom svete. v roku 2013 sa do súťaže mohli zapojiť Žilinčania a Prešovčania, v roku 2012 Martinčania a Staroľubovňania. Tento rok bolo do hry zapojené poľské mesto Krakov a slovenské zastúpenie mala len Banská Bystrica.

Záver Európskeho týždňa mobility 2015 - Deň bez áut

Záver Európskeho týždňa mobility 2015 patril 22. septembra podujatiu Deň bez áut – parkovisko v centre mesta trochu inak. Na uzavretom parkovisku pri Barbakane (Nám. Š. Moyses) bola počas dňa vytvorená improvizovaná trieda, kde sa študenti banskobystriického Gymnázia Mikuláša Kováča priamo v centre naučili veľa o histórii mesta, ekológii a ekologických spôsoboch prepravy. Cieľom akcie bolo poukázať na to, ako by mohlo naše mesto vyzeráť s nižším počtom osobných automobilov. Mesto Banská Bystrica sa pripojilo k výzve Európskej komisie, ktorá vyzýva všetky európske mestá k tomu, aby v tento deň zamenili svoje auto za ekologickejšiu formu dopravy (chôdza, bicykel, MHD).

„Zamestnanci Slovenskej agentúry životného prostredia ponúknu študentom prednášky o výhodách správnej kombinácie rôznych druhov dopravy. Cesta do školy by tak mohla byť rýchlejšia, lacnejšia, zdravšia a šetrnejšia k prostrediu, v ktorom žijeme. Druhá časť parkoviska bude vyčlenená na šport, kde sa predvedú parkuristi z Freerun family. Hlavnou myšlienkou je ukázať, koľko miesta by ostalo na športoviská, keby nebolo vyhradených toľko miest pre automobily,“ objasňuje Andrea Štulajterová z OCI BB. Parkovisko pred Barbakanom na Námestí Š. Moyses bolo 22. septembra od 6:00 hod. na 24 hodín uzavreté.

Európskemu týždňu mobility (ETM) patrí na celom svete termín od 16. do 22. septembra. Každoročne sa tak deje z iniciatívy Európskej komisie (EK). Samosprávy majú príležitosť zapojiť sa spolu s participujúcimi organizáciami a inštitúciami pôsobiacimi na území miest do najväčšej a najrozšírenejšej kampane na svete na podporu trvalo udržateľnej mobility v mestách. Na Slovensku aj v tomto roku koordinuje program na národnej úrovni rezortná inštitúcia Ministerstva životného prostredia SR - Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP). Cieľom kampane je povzbudiť samosprávy, aby zaviedli a podporovali opatrenia udržateľnej mestskej mobility. Motto tohto ročníka „Vyber. Zmeň. Kombinuj.“ nabáda k efektívnej kombinácii rôznych druhov dopravy. „Každá cesta je iná, ale príliš často sa spoliehame na rovnaký druh dopravy a možno inštinktívne nasadneme do nášho auta, aj keď by jazda na bicykli alebo verejnou dopravou mohla byť efektívnejšou voľbou.“ Violeta Bulc, Komisárka európskej komisie pre dopravu.

Zdroj: Andrea Štulajterová, Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica (OCIBB)

760. výročie mesta – Mestské lesy

Unikátna konferencia v prírode

30. september 2015 pred 760 rokmi udelil kráľ Belo IV. osade Bystrica mestské privilégia a vyznamenal ju na slobodné kráľovské mesto. Málokto však vie, že jednou z výsad bol štedrý dar v podobe rozsiahlych lúk a lesov. Pri tejto príležitosti zorganizovali Mestské lesy Banská Bystrica konferenciu v prírode, na ktorej sa zišli authority z celého Slovenska. Seminára sa zúčastnil aj primátor mesta Ján Nosko.

Na tému obhospodarovania lesov diskutovalo priamo v teréne niekoľko odborníkov, okrem iných odborný garant semináru profesor Milan Saniga. Praktickými ukázkami v trojkilometrovom teréne prezentovali, že aj v strmých podmienkach sa dá hospodáriť ekologicky. Záver konferencie v prírode patril posedeniu pri horskom guláši.

„Som zástancom názoru, že lepšie je raz vidieť ako stokrát počuť. Preto bolo pre mňa príjemným spestrením vymeniť priestor kancelárie za netradičnú konferenciu s lesnými odborníkmi priamo v teréne. Veľmi ma teší, že Mestské lesy dokážu nájsť tenkú hranicu medzi ekonomickou efektívnosťou a kvalitou starostlivosti o naše historické dedičstvo, o to viac, keď to bolo potvrdené v teréne uznávanými autoritami zo Slovenska,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Mestské lesy Banská Bystrica s. r. o. obhospodarujú lesy od roku 1995. Seminárom si zároveň pripomenuli 20. výročie svojho fungovania.

„Nutnosť zaoberať sa efektívnosťou pestovania lesa v týchto extrémnych výrobných podmienkach nás priviedla k uplatňovaniu prírode blízkyh spôsobov obhospodarovania lesa s odlišným postupom v traktorových a lanovkových terénoch s nevyhnutnou zmenou myslenia, ako prostriedku na zvyšovanie efektivity výroby,“ hovorí konateľ Mestských lesov s. r. o. Blažej Možucha.

Prístup pri obhospodarovaní lesného majetku mesta je smerovaný nielen k prírode blízkeho spôsobu získavania drevnej hmoty, ale aj k vytváraniu podmienok pre prežívanie pestrej palety životných foriem ako rastlinnej, tak aj živočíšnej ríše. Cieľom je zanechať pre budúce generácie pestrý lesný ekosystém s vysokým stupňom biodiverzity, čo je predpokladom pre zabezpečenie kvalitného životného prostredia pre človeka v budúcnosti.

Ašpirácia o titul Európske mesto športu 2017

Na pracovnom stretnutí ku kandidatúre Banskej Bystrice na titul Európske mesto športu 2017 sa zišlo 13.10. v Cikkerovej sieni radnice viac ako 70 zástupcov športových klubov pôsobiacich v meste pod Urpínom. Cieľom diskusie bolo predstaviť zámer, nastaviť komunikáciu a technické záležitosti, potrebné ku koordinácii všetkých športových aktivít. Banská Bystrica tak postupne napĺňa kroky, ktoré sú potrebné k dosiahnutiu prestížneho ocenenia. Ním by sme sa mohli hrdiť už o dva roky. Po Košiciach by sme sa tak stali druhým

mestom na Slovensku, ktoré sa vďaka vynikajúcej športovej základni zviditeľní na mape Európy. Zámery kandidatúry prezentoval primátor mesta Ján Nosko, viceprimátor Martin Turčan a projektová manažérka Dagmar Rajčanová. Nechýbal ani Lukáš Vorel, zástupca Asociácie európskych miest športu (ACES Europe), ktorý navštívil Banskú Bystricu už po druhý raz.

„Tento titul je súčasťou európskej politiky na poli športu. Nie je s ním spojená žiadna priama dotácia, čo ale neznamená, že titul neprinesie mestu pridanú hodnotu. Jeho cieľom je na seba ukázať v rámci kraja, zeme a celej Európy. Doteraz nemám žiadne pochybnosti o tom, že by mesto Banská Bystrica nespĺňalo niektoré z kritérií k získaniu titulu. Fenomén Európskeho mesta športu je tak univerzálny, že je po ňom dopyt od Atlantiku cez západné pobrežie Írska, Veľkú Britániu až k Čiernemu moru,“ povedal Vorel.

Hoci sa predseda Slovenského olympijského výboru František Chmelár zo stretnutia ospravedlnil, prostredníctvom listu vyjadril úprimnú radosť z toho, že sa Banská Bystrica rozhodla kandidovať a prisľúbil spoluprácu pri napĺňaní všetkých potrebných požiadaviek. Presvedčenie, že cesta za titulom je tým správnym krokom, vyslovil aj primátor mesta Ján Nosko:

„Posledné mesiace nás presvedčili o tom, že Banská Bystrica je naozaj mestom športu, majstrov sveta a olympijských víťazov. Máme tu veľmi dobré podmienky na to, aby sme sa o titul Európske mesto športu 2017 uchádzali. Nie je to len o vrcholovom športe, ale o zapojení širokej verejnosti do rôznych športových aktivít. Bez pomoci a podpory celého športového zázemia v meste to nepôjde. Titul nie je o finančných aktivitách, ale pokiaľ budeme úspešní, je visačkou, ktorá môže priniesť v budúcnosti Banskej Bystrici prospech. v súčasnosti pracujeme na rozpočte pre budúci rok, ktorý musí obsahovať výdavky spojené so všetkými športovými aktivitami. Je potrebné zmapovať našu silu, aby sme mali dostatočný obraz a vedeli skoordinať všetky športové činnosti.

Po oficiálnom predstavení loga na titul Európske mesto športu 2017 začína samospráva pracovať na vytvorení webovej stránky, FB profilu a brožúry, ktorými sa bude prezentovať širokej verejnosti. Dôležité bude schválenie nového všeobecne záväzného nariadenia mesta o dotáciách a vytvorenie rozpočtu na nasledujúci rok. v máji 2016 privíta Banská Bystrica hodnotiacu komisiu, ktorá rozhodne o udelení titulu. v prípade úspešnosti zostaví mesto, v spolupráci so všetkými zainteresovanými športovými klubmi, plán športových podujatí na rok 2017. Prebratie vlajky v Európskom parlamente v Bruseli by bolo už len malým krokom k naplneniu cieľa „Banská Bystrica – Európske mesto športu 2017“. Počas leta 2015 mesto Banská Bystrica oficiálne potvrdilo kandidatúru na získanie titulu Európske mesto športu 2017 a zaradilo sa tak medzi ostatných uchádzačov. Mnoho úspešných športovcov a olympijských víťazov, ktorí sa vedia presadiť na domácej športovej scéne i vo svetovej konkurencii, ale aj začínajúce športové talenty, predurčujú mesto k úspechu v súťaži o titul. Prestížny titul Európske mesto športu sa udeľuje mestám, ktoré spĺňajú všetky kritériá a prehlasujú, že sa budú starať o rozvoj športu a podporu všetkých skupín obyvateľov

vrátane hendikepovaných. Jeho získanie znamená medzinárodné uznanie, zviditeľnenie mesta a jeho zaradenie do najväčšej siete miest športu v Európe.

Vít'azné logo Európske mesto športu 2017

Symbolika sily, štadióna, bežeckej dráhy, štyroch ročných období... Také je víťazné logo, ktorým sa bude Banská Bystrica prezentovať počas kandidatúry a v období po získaní prestížneho titulu Európske mesto športu 2017. Samospráva oficiálne odprezentuje logo v utorok, 13. októbra o 14:00 hod. v Cikkerovej sieni radnice. v rámci pracovného stretnutia vedenia mesta so zástupcami všetkých športových klubov pôsobiacich v Banskej Bystrici predstaví myšlienku loga samotný autor.

Počas septembra sa mohli všetci záujemcovia zapojiť do verejnej súťaže a posilať svoje návrhy na logo s najpútavejšou myšlienkou. Odborná porota vybrala 2. októbra v dvojkolovom hlasovaní zo 44 súťažných návrhov to najoriginálnejšie.

„Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili. Mnoho návrhov bolo pekných a ich počet ma príjemne prekvapil. Verím, že víťazné logo nám prinesie šťastie a naša kandidatúra bude úspešná. Som presvedčený, že sa ním naše mesto dobre odprezentuje a s jeho filozofiou sa stotožnia aj Banskobystričania. Počas nasledujúceho obdobia sa začne logo objavovať na športových podujatiach organizovaných mestom, ale aj na tých, ktoré podporuje,“ hovorí Martin Turčan, 2. zástupca primátora. Samospráva začne logo intenzívne používať už od budúceho roka. „Filozofia loga sa tvorila ťažko, pretože Banská Bystrica nevyniká len v jednom športe. Logotyp má evokovať iniciály nášho mesta - BB. Víťazstvo sa v logu mení na silu a spojenie, čo symbolizuje lano. Zároveň sú to štyri červené a štyri biele čiary erbu nášho mesta. Vznikla tak bežecká dráha, ktorú tvoria dva štadióny. Keďže sa v Banskej Bystrici športuje počas celého roka, zvolili sme farby štyroch ročných období. Zobrazuje to aj rôznorodosť športov i symboliku rieky Hron,“ hovorí víťaz Marián Dieneš. Počas leta 2015 mesto Banská Bystrica oficiálne potvrdilo kandidatúru na získanie titulu Európske mesto športu 2017 a zaradilo sa tak medzi ostatných uchádzačov. Mnoho úspešných športovcov a olympijských víťazov, ktorí sa vedia presadiť na domácej športovej scéne i vo svetovej konkurencii, ale aj začínajúce športové talenty, predurčujú mesto k úspechu v súťaži o titul. Prestížny titul Európske mesto športu sa udeľuje mestám, ktoré spĺňajú všetky kritériá a prehlasujú, že sa budú starať o rozvoj športu a podporu všetkých skupín obyvateľov vrátane hendikepovaných. Jeho získanie znamená medzinárodné uznanie, zviditeľnenie mesta a jeho zaradenie do najväčšej siete miest športu v Európe.

Projekt výstavby R1-ky z Banskej Bystrice do Ružomberka

Štúdia realizovateľnosti projektu výstavby R1-ky z Banskej Bystrice do Ružomberka bola v pondelok, 12. októbra v Cikkerovej sieni radnice hlavnou témou neverejného pracovného stretnutia pozvaných hostí. Rokovania sa zúčastnil štátny tajomník Ministerstva dopravy výstavby a regionálneho rozvoja Viktor Stromček, Michal Halabica zo Sekcie cestnej dopravy

a pozemných komunikácií, primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko a viac ako dvadsať zástupcov dotknutých miest a obcí. Z diskusie vyplynulo, že prioritou všetkých zúčastnených je dobudovanie kvalitnej dopravnej infraštruktúry, ktorá prispeje k rozvoju regiónu. Bezproblémové dopravné vzťahy medzi oblasťami Slovenska a nadväznosť na európske dopravné koridory sú kľúčom k rastu regiónu. Z hľadiska dopravného riešenia je najvýhodnejšie prepojenie severu a juhu – Banskej Bystrice s Ružomberkom. Závery štúdie realizovateľnosti prepojenia R1 na D1 prezentoval štátny tajomník Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Viktor Stromček: „Som rád, že sme si dohodli postupy, ktoré súvisia s prepojením Ružomberka a Banskej Bystrice. To znamená, že naše najbližšie kroky, ktoré sa budeme snažiť zintenzívniť sa budú venovať potiahnutiu R1-ky po Slovenskú Ľupču. Zároveň spolupracujeme s mestom Ružomberok na vybudovaní obchvatu. Neustále deklarujeme, že je pre nás prioritou diaľničné spojenie D1 - Bratislava – Košice. Prioritou pre nás bola aj výstavba R1-ky až po Banskú Bystricu. Nie je to tak dávno, kedy sa chodilo 3,5 hodiny z Bratislavy do stredu Slovenska. Ostávajú nám ďalšie dôležité ťahy, ktorými chceme prepojiť regióny sieťou diaľnic a rýchlostných ciest. Jedným z úsekov je aj spojenie Ružomberka s Banskou Bystricou.“

Jednotnosť je z pohľadu regiónu veľmi dôležitá, aby sa peniaze zo štátneho rozpočtu čo najlepšie uvoľňovali. Primátor Ján Nosko ponúkol zúčastneným úlohu koordinátora, ktorý bude sústreďovať informácie do jedného bodu a následne posúvať všetkým kompetentným v rámci pravidelných rokovaní ZMOS-u.

„Iniciovali sme stretnutie a opätovne otvorili tému, ktorá vyplývala z uznesenia výjazdového rokovania vlády. Je to strategický projekt, ktorý dokáže zásadným spôsobom pomôcť regiónu, prílevu investorov a rozvoju cestovného ruchu. Som veľmi rád, že sme spoločne s ostatnými starostami a primátormi ukázali jednotu. I keď je to dlhodobý proces, je v záujme nás všetkých nájsť čo najlepšie riešenie a pokračovať v dialógu, ktorý posúva a vedie dopredu,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Štátny tajomník Stromček zároveň deklaroval, že jeho cieľom je pravidelná komunikácia so všetkými zástupcami obcí a miest, ktorí sú v dennom kontakte so svojimi obyvateľmi. Proces realizácie projektu však nie je krátkodobá záležitosť. Potrebná je technická príprava, dokumentácia k posúdeniu vplyvov na životné prostredie (EIA), majetkovoprávne vysporiadanie i trasovanie. Všetko závisí od vývoja verejných financií a od európskych zdrojov na ďalšie úseky.

Prítomní zástupcovia z miest a obcí: Podkonice, Moštenica, Slovenská Ľupča, Králiky, Riečka, Donovaly, Poniky, Badín, Medzibrod, Hiadel, Ľubietová, Vlkanová, Povrazník, Strelníky, Brusno, Ružomberok, Banská Bystrica

Dotácie mesta

Banskobystrickí poslanci schválili na 7. zasadnutí mestského zastupiteľstva 3. novembra 2015 nové znenie Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta. Predpis zaviedol okrem iného pojem priame dotácie a už v budúcom roku bude platiť lehota podávania žiadostí o dotácie do 31. októbra. Žiadatelia dotácií s čerpaním v roku 2016 môžu podať svoju žiadosť do konca tohto roka.

Mesto zo svojho rozpočtu podporuje nenávratnými finančnými príspevkami aktivity zamerané na vzdelávanie, šport, kreatívny priemysel a sociálnu i charitatívnu činnosť. Aj podujatia, ktoré sa spájajú s kultúrou, životným prostredím, cestovným ruchom, medzinárodnými vzťahmi či vývojom a výskumom, môžu mať svoje miesto v Kalendári podujatí mesta a Banská Bystrica ich rada podporí.

„Cieľom spracovania nového znenia všeobecne záväzného nariadenia bolo systémovo nastaviť dotačnú podporu mesta Banská Bystrica. Prax nám doposiaľ pri uplatňovaní tohto predpisu ukázala niekoľko nedostatkov, ktorým sa v ďalších rokoch chceme vyhnúť. Našou snahou je eliminovať duplicitné financovanie projektov a aktivít z rozpočtu mesta a zároveň nastaviť dotácie podľa charakteru podujatia,“ hovorí 2. zástupca primátora Martin Turčan.

Dotácia komisie ostáva v podobnom režime ako doteraz, avšak komisie rozhodnú o ich pridelení do konca predchádzajúceho roka, najneskôr však do jedného kalendárneho mesiaca po schválení rozpočtu na príslušný rok. Žiadateľ je však povinný vynaložiť na realizáciu svojich aktivít aj iné zdroje vo výške min. 20 percent celkového rozpočtu projektu. Novinkou VZN je spôsob tvorby sumy určenej na dotačnú podporu, výška primátorskej dotácie a zavedenie priamych dotácií.

„O dotáciu primátora možno žiadať počas celého roka, najneskôr však mesiac pred plánovaným začiatkom realizácie projektu. Pre účely primátorských dotácií je vyčlenená vo výške 10-tich percent z dotačného balíka, ktorý je spravidla 2 % z predpokladaného výnosu dane z príjmov. Hlavným motívom je flexibilná podpora zaujímavých projektov počas celého roka. Priama dotácia bude naviazaná na vybrané podujatia a aktivity, ktoré majú pre mesto prioritný význam. Na návrh primátora bude priame dotácie ako súčasť rozpočtu mesta schvaľovať mestské zastupiteľstvo,“ hovorí Beáta Farkašová, vedúca Ekonomického odboru MsÚ.

Nové znenie všeobecne záväzného nariadenia je v týchto dňoch dostupné na Úradnej tabuli pred MsÚ v Banskej Bystrici alebo na webe mesta.

Deň vojnových veteránov

dátum, 11. november symbolizuje v kalendári deň, keď bolo v roku 1918 o 11-tej hodine a 11-tej minúte podpísané prímerie k ukončeniu prvej svetovej vojny. Pri tejto príležitosti si v rovnakom termíne a čase uctia pri vojnových hrobách pamiatku padlých vojakov aj

zástupcovia mesta Banská Bystrica. Na rímskokatolíckom, evanjelickom, židovskom cintoríne a pri pamätníku v Majeri, vzdajú poctu obetiam vojny kvetmi vlčieho maku. Na zabezpečenie starostlivosti o vojnové hroby vyčlenila samospráva spolu s príspevkom MV SR v roku 2015 takmer 10 tis. eur.

V roku 2013 si mohla široká verejnosť pripomenúť pamiatku obetí vojnových konfliktov pri pomníku v miestnej časti Rudlová, kde sa zároveň v symbolickom čase rozozvučal zvon zo zvonice na Strmej ulici. O rok neskôr sa Deň vojnových veteránov presunul na rímskokatolícky cintorín.

„Podobne ako minulý rok, aj teraz sa hlavný pietny akt kladenia vencov a kytíc uskutoční o 11:11 hod. na Rímskokatolíckom cintoríne na Námestí Štefana Moysesesa. Tento rok sme v spolupráci so Stredoslovenským múzeom pripravili pre žiakov základných škôl a verejnosť aj výstavu a odbornú prednášku na tému Banskobystričania v osudoch prvej svetovej vojny,“ hovorí Jana Pelikánová z Oddelenia kultúry MsÚ.

Pietny akt počas 11. novembra je vo svete, a v posledných rokoch aj na Slovensku, známy ako Deň červených makov.

„Názov je odvodený od symbolu tohto dňa, červeného divého maku, ktorý použil v básni Na flámskych poliach kanadský vojenský lekár, podplukovník John McCrae ako symbol spomienky na hrôzy vojny a zbytočnosti smrti. Je prejavom úcty nás živých, aktom poďakovania sa všetkým padlým vojakom. v rámci rozvíjajúcej sa spolupráce s mestom Banská Bystrica sme dobrovoľne a iniciatívne zabezpečili už počas októbra úpravu vojnových hrobov na rímskokatolíckom cintoríne a pri pamätníku v Majeri,“ hovorí Bohuslav Hladík, tajomník Zväzu vojakov SR – klubu vojenských dôchodcov v Banskej Bystrici.

Rada primátora

Ján Nosko: Dobré myšlienky treba vždy preniesť do komunikácie

V novembrový týždeň sa primátor mesta Ján Nosko stretol s novými členmi Rady primátora pre mimovládne neziskové organizácie (Rada pre MNO). Cieľom stretnutia bolo predstaviť aktivity jednotlivých záujmových skupín a ich ďalšie smerovanie. Zároveň zvolili nového predsedu Rady. Po štvorročnom funkčnom období vystriedala Csillu Dropovú na poste predsedníčky Mária Murray Svidroňová, ktorá sa venuje aktivitám zameraných na deti, mládež, rodinu a aktívne využívanie voľného času.

Šiesti členovia Rady boli vymenovaní v septembri 2015 v Cikkerovej sieni radnice počas Fóra mimovládnych organizácií. Z rúk Jána Noska si prevzali vymenúvacie dekréty, čím oficiálne spečatili svoje fungovanie v rade.

„Som veľmi rád, že Rada funguje aj naďalej a môže plniť úlohu komunikátora medzi samosprávou a tretím sektorom. Komunikácia o projektoch, spoločných záujmoch a o tom,

čo chce presadiť mesto a naopak druhá strana, je nesmierne dôležitá. Našou snahou je podporovať aj širšie záujmové skupiny a vytvoriť synergiu, ktorá bude na prospech všetkým stranám. Som zástancom toho, že dobré myšlienky treba vždy preniesť do komunikácie a na rovinu si ich zadefinovať," hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Zástupcovia z rôznych záujmových oblastí spísali priority, ktorým sa chcú v nadchádzajúcom období venovať. Jedným z mnohých cieľov je robiť osvetu, napr. pri osvojovaní si rôznych dokumentov alebo vzdelávať ľudí o tom, ako funguje mimovládny sektor.

„Som vďačná, že sa mesto rozhodlo pokračovať v spolupráci a ponechať Radu ako svoj poradný orgán. Ako novozvolená predsedníčka cítim zodpovednosť za správne fungovanie, nastavenie vhodných priorít za jednotlivé oblasti a verím, že spolu s členmi sa nám to aj podarí. Komunikácia sa začala veľmi sľubne, pripravujeme nové prvky a aktivity na zatraktívnenie Rady a zlepšenie povedomia mimovládnych organizácií, ale aj širokej verejnosti, o činnosti Rady," hovorí predsedníčka Rady Mária Murray Svidroňová.

Rada chce byť nápomocná pri tvorení stratégie mesta. Jej ambíciou je motivovať k spájaniu a koordinovaniu postupov iných subjektov či zviditeľňovať potreby rôznych inštitúcií v meste.

Členovia Rady:

Ing. Mária Murray Svidroňová, PhD.

Zameriava sa na deti, mládež, rodinu, a aktívne využívanie voľného času. Jej cieľom je zvýšiť záujem u mladých ľudí o remeslá rôznymi zážitkovými aktivitami, obnovovať a udržiavať verejné priestranstvá s mladými pre mladých a pod.

Občianske združenie ZADOBE

Mgr. Dorota Martincová

Venuje sa zlepšovaniu životného prostredia, kvality života a komunitnému rozvoju. v rámci navrhovaných priorít je cieľom, o.i., zrovnoprávnenie jednotlivých sektorov v rámci neziskových organizácií v kontexte poskytovania dotácií

Občianske združenie Po schodoch

Ing. Csilla Droppová, PhD.

Do oblasti záujmu patrí vzdelávanie, výskum, podpora dobročinnosti, darcovstva a dobrovoľníctva. Jej cieľom je udržať komunikáciu medzi mimovládnymi neziskovými organizáciami a mestom, realizovať školenia pre MNO o financiách a platných VZN, robiť osvetu pracovníkom MsÚ o pôsobení MNO v meste a pod.

Občianske združenie Vydra

Helexová Mária

Venuje sa aktivitám zameraným na zdravotníctvo, sociálne služby pre ľudí so zdravotným postihnutím, seniorov a iné cieľové skupiny.

Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom Banská Bystrica /SPOSA BB/

Mgr. Milan Zvada, MA

V Rade sa venuje umeniu, kultúre, histórii, rekreácii i športu.

Kultúrne centrum Záhrada

Bc. Jolana Nátherová

Oblasť aktivít v Rade: Práca s rómskou komunitou

Nádej deťom

Banská Bystrica privítala prezidentku Chorvátskej republiky

Primátor mesta Ján Nosko 10. decembra 2015 privítal na pôde Banskej Bystrice prezidentku Chorvátskej republiky Kolindu Grabar – Kitarović. Bývalá ministerka zahraničných vecí a niekdajšia veľvyslankyňa v USA, navštívila naše mesto pod Urpínom po prvý raz.

„Teší ma, že nás dnes svojou návštevou poctila hlava štátu, ku ktorému má Slovensko pozitívny vzťah. Témou nášho rozhovoru boli aj vzťahy medzi Banskou Bystricou a našim partnerským mestom Zadar. Spolupráca je veľmi dobrá najmä v oblasti cestovného ruchu a som presvedčený, že do budúcnosti má potenciál ďalej sa rozvíjať,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Ani prezidentka nešetrila pozitívnymi slovami. Priznala, že Slovensko mala možnosť spoznať už v minulosti, ešte predtým, ako sa postavila na čelo Chorvátska.

„Počas môjho predchádzajúceho pôsobenia v NATO som mala mladú spolupracovníčku zo Slovenska. Vďaka tomu, že som počúvala ako rozpráva po slovensky, som z vášho krásneho jazyka veľa pochytila. Banská Bystrica mi pripomína niektoré chorvátske mestá a naozaj sa mi veľmi páči. Svedčí to aj o našej spoločnej histórii. Môžem povedať, že vzťahy medzi Slovenskom a Chorvátskom boli vždy veľmi dobré, a to aj v našich ťažkých vojnových časoch, i v prístupovom procese Chorvátskej republiky do EÚ a NATO. Budem rada, keď sa naše dobré vzťahy budú aj naďalej prehĺbovať,“ priznala Kolinda Grabar – Kitarović.

Do svojej krajiny si odnáša vzácny dar. Primátor mesta jej venoval obraz zachytávajúci jeden z historických erbov na starodávnych meštianskych domoch, utkaný zo špaňodolinskej čipky. Ten bol vyhotovený pri príležitosti 760. výročia udelenia mestských práv. Po zápise do Pamätnej knihy mesta a slávnostnom obede s vedením samosprávy, jej kroky ďalej viedli do Matejovho domu a na Fakultu politických vied a medzinárodných vzťahov UMB, kde si prevzala čestný titul „Doctor honoris causa.“

Kalendár podujatí mesta Banská Bystrica v roku 2015

Termín konania podujatia NÁZOV PODUJATIA

Miesto konania, Bližšia charakteristika, Organizátor

1.1.2015	Novoročný ohňostroj Nám. SNP; víťanie nového roka; Mesto Banská Bystrica
06.01.2015	Trojkráľový večerný beh Nám. SNP; Športové podujatie 5km beh; Marathon BB, s.r.o.
08.01.2015	Novoročný koncert Cikkerova sieň – radnica; Hudobné podujatie; Mesto Banská Bystrica
18.01.2015	Potulky mestom „Poštové známky“ Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
4.02.2015	Banskobystrická latka ŠH Štiavničky; medzinárodný výškarský míting; VŠC DUKLA BB, Mesto Banská Bystrica
06.02.2015	Hrajteže mi, hrajte Aula Beliana UMB; Kultúrny fašiangový program; Mesto Banská Bystrica, Štúdio RTVS
14. - 15.2.2015	VISEGRAD CUP B. Bystrica, Králiky; medzinárodné preteky psích záprahov; SKSJP, Mesto Banská Bystrica, STZ
15.02.2015	Veľký detský karneval Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; Kultúrny program, fašiangový; Mesto Banská Bystrica
21.02.2015	Svetový deň sprievodcov Banská Bystrica; prehliadky mesta spojené s výkladom; Mesto Banská Bystrica
21.02.2015	Banskobystrická stopa Králiky a okolie; Športové bežkárske podujatie; ŠK NON-STOP BEH, Mesto Banská Bystrica
26.02.2015	Najlepší športovci mesta za rok 2014 Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; oceňovanie najlepších športovcov mesta; Mesto Banská Bystrica
28.2. - 1.3.2015	GRAND PRIX BANSKÁ BYSTRICA ŠH Štiavničky; medzinárodný turnaj v džude žiakov, 2. Judo klub ; Dukla BB, Mesto Banská Bystrica
07.03.2015	Na vrchol v Európe Europa SC; beh do vrchu na bežeckých trenažéroch; Marathon BB, s.r.o.

Marec	Fašiangy Banská Bystrica Námestie SNP, SOS; kultúrny program,
09.03.2015	Medzinárodný deň žien Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; Spoločenské podujatie; Mesto Banská Bystrica
15.03.2015	Potulky mestom „Ján turzo“ Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
25.03.2015	Slovenský komorný orchester B. Warchala, ADAM MAREC- GITARA, FABRIZIO FERRARO- GITARA Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; 55. banskobystrická hudobná jar; Mesto Banská Bystrica
26.03.2015	Oslavy oslobodenia mesta Námestie SNP; pietna spomienka; Mesto Banská Bystrica
27.3.-1.4.2015	Príležitostný trh Banská Bystrica Námestie SNP; tematický príležitostný trh; Mesto Banská Bystrica
28.3.2015	1. roč. celonárodnej gastronomickej súťaže Hotel LUX; súťaž kuchárov a cukrárov v kategórii junior a senior, prezentácia firiem, live kuchyne; Banskobystrický klub kuchárov a cukrárov
28.-29.3.2015	Banská Bystrica CUP Banská Bystrica, Krytá plaváreň; medzinárodné plavecké preteky; PO KTV UMB BB, Mesto Banská Bystrica
28.-29.3.2015	SLOVAK OPEN 2015 Baseline sport arena, Švermova 32, BB; speedbadmintonové turnaje; SAS
30.3.2015	Deň učiteľov; Banská Bystrica, Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; oceňovanie pedagogických zamestnancov; Mesto Banská Bystrica
8.4.2015	Cena primátora, Cena mesta, Banská Bystrica Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; udeľovanie ocenení, spoločenské podujatie; Mesto Banská Bystrica
Apríl	Jarné námestie Banská Bystrica Námestie SNP; zvykoslovné pásmo k Veľkej noci; Mesto Banská Bystrica
9.4.2015	Zdravé obličky pre všetkých Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; medicínsky odborný seminár; Slovenská nefrologická spoločnosť
12.4.2015	Potulky mestom „Domové erby, znamenia, architektonické detaily“ Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica

- 19.04.2015 1, kolo dorastu a mladšieho žiactva v atletike
Štadión SNP; celodenné preteky v atletike; AK ŠK UMB BB, Mesto Banská Bystrica
- 25.04.2015 Otváranie Bánoša
SOŠ pod Bánošom; otvorenie poľnohospodárskej sezóny v SOŠ Bánoš, OZ Tradičná chuť, NSRV SR; SOŠ pod Bánošom
- 25.04.2015 Otvorenie baníckeho náučného chodníka Špania Dolina, Obec Špania Doliana a Banícke bratstvo Herrengrund
- 30.4.2015 Fakultný deň FPV a MV
Areál FK Jupie Podlavice; športový deň UMB; Fakulta FpvaMV
- 28.4. - 1.5.2015 KVETENA - Jarná záhrada, VÝSTAVA VČELY - MED
včelárstvo; výstavy; Ján Mesík - MEEN
- 01.05.2015 Otvorenie Barborskej cesty
Námestie SNP, za Barbakanom; nový produkt CR v oblasti pútnického turizmu; OZ Terra Montanae
- 1.5.-30.5.2015 Do práce na bicykli
podpora bicykla ako plnohodnotného, dopravného prostriedku na presun po meste; OCI BB
- 01.05.2015 Prvomájový program
Námestie SNP; netradičný program, tvorivé dielne; Mesto Banská Bystrica
- 01.05.2015 UNITED EUROPE JAZZ FESTIVAL
Námestie SNP; 20. medzinárodný dixielandový festival; Mesto Banská Bystrica
- 02.05.2015 Vinšpacírka
Námestie SNP; festival vína v meste; Cech hostinských
- 03.05.2015 Banskobystrický vertikál
Námestie SNP - Šachtičky; bežecké podujatie pre amatérskych bežcov, detské kategórie; Skialp 4U
- 04.05.2015 Konzervatoristi na Radnici
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; Koncert vynikajúceho akordeonistu Filipa Urdu s orchestrom J. L. Bellu Verejná rozhlasová nahrávka; Konzervatórium JLB
- 06.05.2015 Zrkadlo bolesti
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; 55. Banskobystrická hudobná jar; Mesto Banská Bystrica, MKSR
- 07.05.2015 Bažant majáles
Atletický štadión, Tajovského 51; Open air festival; Zlatý Bažant
- 09.05.2015 2. KOLO STARŠIEHO ŽIACTVA v atletike
Banská Bystrica; krajské kolo v atletike žiakov; AK ŠK UMB BB, Mesto Banská Bystrica

09.05.2015	Míľa pre mamu Banská Bystrica; oslava Dňa matiek; Materské centrum Mamina o.z.
10.05.2015	Beh pre život Park pod Pamätníkom SNP, Námestie SNP, centrum; - 8. ročník 4 km charitatívnych behov; Nadácia Tesco
12.05.2015	REIC – Dni Európy Banská Bystrica; podujatie pri príležitosti Dňa Európy; REIC Banská Bystrica
15.05.2015	KUNLUN FIGHT SLOVAKIA Športová hala na Štiavničkách; medzinárodné podujatie v thajskom boxe, pre vynávačov bojových umení; FIRE GYM
16.05.2015	Deň rodiny Park pod areálom Múzea SNP; podujatie venované rodine; Diecézne pastoračné centrum pre rodinu
16.05.2015	Noc múzeí Múzeá; prezentácia kultúrnych pamiatok verejnosti; Múzeá
16.05.2015	Beh na Urpín Park pod Pamätníkom SNP - Urpín; bežecké podujatie; Skialp 4U
Máj	Deň matiek Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; spoločenské podujatie; Mesto Banská Bystrica,
15.-17.5.2015	Banskobystrické gymnastické dni ŠH FHV UMB; medzinárodné gymnastické preteky; Mesto Banská Bystrica, GK UMB
15.-16.5.2015	Harmónia festival zdravia Hotel LUX; prepojenie zdravia, krásy, osobného a duchovného rozvoja; Open F & K s. r. o.
17.05.2015	Potulky mestom „Zelené pľúca Banskej Bystrice – parky a parčíky kedysi a dnes“ Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
22.05.2015	Hrajteže mi, hrajte Aula Beliana UMB; kultúrny program; Mesto Banská Bystrica, Štúdio RTVS, MESTO BANSKÁ BYSTRICA
23.-24.5.2015	Orszagh cup Zimný štadión; hokejbalový turnaj s kultúrnym programom ; M. Caban
24.05.2015	ADRIIM – Nemčiansky beh Nemce; Krosový beh pre všetkých, hobby trať;; Marathon Banská Bystrica, s. r. o.,
25. - 29.5.2015	Ekotopfilm - Envirofilm 2015 OC Európa, Cinemax; medzinárodný festival filmov o ŽP; Ekotopfilm s.r.o, SAŽP

- 27.05.2015 Musica poetica
Námestie Štefana Moysesu; Cyklus koncertov vážnej hudby 55. Roč. BBHJ; Mesto Banská Bystrica, MKSR
- 26.-27.05.2015 Olympijský festival detí
Banská Bystrica; športové súťaže pre žiakov ZŠ; Mesto Banská Bystrica
- 28.05.2015 ACCEPT
Amfiteáter; Koncert; EPG.two
- 28.05.2015 EDUCAFILM 2015
MsÚ Banská Bystrica; prehliadka multimedialných diel; Územné koordináčne centrum ZSVTS
- 28.05.2015 Duša fujary
Banská Bystrica; 3. ročník medzinárodného festivalu; OF COURSE, s. r. o.
- 29.05.2015 Medzinárodný deň detí
Námestie SNP; pestrý program ku Dňu detí; Mesto Banská Bystrica
- 30.05.2015 FULL FIGHT MUAY THAI MMA
show v thajskom boxe; Mesto Banská Bystrica
- 30.05.2015 Havkársky beh na Urpín
Park pod Pamätníkom SNP - Urpín; bežecké podujatie so psami; K. Šajbanová - Havkáreň
- 31.05.2015 K 1 Majstrovstvá stredoslovenského atletického zväzu jednotlivcov
Štadión SNP Banská Bystrica; preteky jednotlivcov o majstra kraja v atletike; AK ŠK UMB BB, mesto Banská
- 05.06.2015 Francúzsky deň v Záhrade
Záhrada, CNK, Námestie SNP 16; francúzska kultúra v podaní; Alliance Francaise
- 06.06.2015 Nabucco
Amfiteáter Paľa Bielika; večerné predstavenie opery; OZ VIS VERBI
- 10.06.2015 Medzinárodné cyklistické preteky
Banská Bystrica - Centrum - Námestie; medzinárodné cyklistické preteky; SZC Bratislava
- 12.06.2015 Svetový deň darcov krvi
Námestie SNP; podujatie k SDDK; NTSSR BB, BBSK
- 13.06.2015 Deň Sásovej Rudlovej
Sídliisko Rudlová, Sásová; celodenná zábava pre deti a dospelých;
- 14.06.2015 NIGHTWISH
Amfiteáter Paľa Bielika; Koncert; EPG.two

- 15.-29.06.2015 Medený Hámor
Radnica ; Výstava približuje históriu Medeného hámra; Fakulta architektúry STU v Bratislave
- Jún – September Kultúrne leto
Banská Bystrica; pestrá ponuka programov ; Mesto Banská Bystrica
- 14.06.2015 Potulky mestom „Leto v Lazovnej ulici – prvá časť“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
- Jún Pietna spomienka začiatok 1. Sv. vojny
Banská Bystrica; spomienkové podujatie; Mesto Banská Bystrica
- 16.06.2015 Sásová v obrazoch
ŠVK; výstava dobových fotografií spojená s krstom knihy „Sásová v obrazoch“; Spoločenstvo Rudlová Sásová, Dokumentačné centrum Sásová, ENDOM Ing. Ján Kollár
- 17.06.2015 Športová olympiáda detí MŠ o putovný pohár primátora mesta
Štadión SNP Štiavničky; 20. ročník športových súťaží pre deti MŠ; Mesto Banská Bystrica
- 17.06.2015 Dni energií na Slovensku 2015
Námestie SNP; projekt s tematikou trvalo udržateľného rozvoja; Európska komisia
- 18.-19.6.2015 Banskobystrická bežecká 24 hodinovka
štadión Štiavničky; športové podujatie; Marathon Banská Bystrica, s. r. o.,
- 19.06.2015 Noc hudby – spievam po francúzsky
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; medzinárodné finále francúzskej piesne; Alliance francaise
19. - 20.6.2015 ROCKSCAPE 2015
amfiteáter; letný hudobný festival; OZ Art 77, Mesto Banská Bystrica
- 20.06.2015 BB happening ku Dňu otcov
Komunitné centrum Fončorda; Zábavno-umelecké hravé popoludnie; Ahoj, zážitkové OZ
- 20.06.2015 3. KOLO STARŠIEHO ŽIACTVA
Banská Bystrica; celodenný pretek st. žiactva; AK ŠK UMB BB, mesto Banská
- 25.06.2015 Kultúrne leto:ARS POETICA NEOSOLIENSIS
Námestie SNP Banská Bystrica; autorské čítanie poézie; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
- 26.-28.6.2015 Memoriál MUDr. Vladimíra Harineka, XXIII.ročník
Námestie SNP; záchrana života - súťaže, prednášky; Slovenský červený kríž
- 27.06.2015 Slávnostný program k 20. výročiu Divadla z Pasáže
Divadlo z Pasáže, Lazovná 21; slávnostný program; Mestské divadlo

27.06.2015	HURÁ PRÁZDNINY Banská Bystrica; program pre deti pri príležitosti ; BCF Banská Bystrica
júl, august	Promenádné koncerty park pod Pamätníkom SNP; hudobné programy; Mesto Banská Bystrica
02.07.2015	DETI DEŤOM- rozprávková noc na námestí Námestie SNP Banská Bystrica; chudobné deti z tábora P. Hermana pozývajú na rozprávkovú noc ; Mesto Banská Bystrica
2.-5.7.2015	Parkour meeting Banská Bystrica 2015 Banská Bystrica; 5.ročník medzinárodného stretnutia parkouristov v Banskej Bystrici; Slovak Freerun family, Mesto Banská
04.07.2015	BCF CUP Radvaň, Kremnička, finále na Štadióne SNP ; futbalový turnaj; BCF
05.07.2015	TOUR DE VOLCANO POĽANA Banská Bystrica - okolie ; medzinárodný cyklistický maratón; Cyklistický klub BB, Mesto Banská
5.-11.7.2015	PRECHOD SNP NÍZKYMI TATRAMI 51.ročník turistického prechodu Nízkymi Tatrami. Obce Telgárt - Špania Dolina; KST Baník Špania Dolina
12.07.2015	Kultúrne leto: Sídľiskové večerníčky sídľisko Podlavice; rozprávka pre deti; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
12.07.2015	Potulky mestom „Leto v Lazovnej ulici 2.časť“ Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
16.07.2015	Kultúrne leto:ARS POETICA NEOSOLIENSIS Námestie SNP Banská Bystrica; autorské čítanie poézie; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
19.07.2015	Promenádný koncert Moravanka areál pod Pamätníkom SNP; Koncert ; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
17.-18.7.2015	HALUŠKY FEST TURECKÁ 2015 Turecká; majstrovstvá vo varení halušiek; Obec Turecká
19 - 23.07.2015	CATCH THE FLAWA SUMMER CAMP OUTBREAK EUROPE Banská Bystrica; letné tanečné workshopy; MG & MK s.r.o., Stred Crew
24.-26.07.2015	MEDZINÁRODNÉ TANEČNÉ BREAKDANCE a HIP-HOP PODUJATIE Námestie SNP, SC Europa ; tanečný festival; MG&MK, s. r. o.
24. - 25.7.2015	Banícka vizitácia a stretnutie banských miest a obcí na Slovensku Banská Bystrica; podujatie spojené s baníckou tradíciou ; Združenie baníckych miest a obcí Slovenska, BB banícky cech, Mana s.r.o.

- 25.07.2015 Kros Kordíky Králiky
Kordíky; najťažší krosový beh v prekrásnej prírode Kremnických vrchov, hobby trať, beh Chrústov; Marathon Banská Bystrica, s. r. o.,
- 01.08.2015 Deň Sásovskej uhorky
Multifunkčné ihrisko, Rudohorská ul., ; spoločenské podujatie, 4. ročník, uhorkové špeciality, história, kultúrny program; Spoločenstvo Rudlová - Sásová, Dokumentačné centrum Sásová
- 05.08.2015 Vivat vox organi 2015, Olimpio Medori/Taliansko
katedrála sv. Františka Xaverského; organový koncert; Tribus musicae
- 2.8.2016 Sídľiskové večerníčky
sídľisko Radvaň; rozprávka pre deti; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
- 09.08.2015 Kultúrne leto, Deň trojkoliek
Námestie SNP; interaktívny program; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
- 12.08.2015 Vivat vox organi 2015, Martin Bako
katedrála sv. Františka Xaverského, ; organový koncert; Tribus musiace
- 13.08.2015 Kultúrne leto:ARS POETICA NEOSOLIENSIS
Námestie SNP Banská Bystrica; autorské čítanie poézie; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
15. - 19.8.2015 Bažant Kinematograf
Námestie SNP; open-air kino; Mesto Banská Bystrica
- 16.08.2015 Potulky mestom „Leto v Lazovnej ulici 3.časť“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
- 22.08.2015 Operalia
areál Fakulty politických vied a; Opera; Štátna opera BB
- 22.08.2015 Turnaj v džude mužov a žien
Štiavničky; 31. medzinárodný turnaj v džude seniorov, ; Dukla BB, Mesto Banská Bystrica
- 26.08.2015 Vivat vox organi 2015, Ursula Gam /Švédsko
katedrála sv. Františka Xaverského, ; organový koncert; Tribus musiace
- 29.08.2015 Volejbalový turnaj O POHÁR SNP
Telocvične ZŠ Pieninská a Magurská; XXV.ročník volejbalový turnaj st. žiačok ; ŠVK Tatran
- 30.8. - 4.9.2015 IV. BB Montmartre
Námestie SNP, ESC, Amfiteáter; festival umenia;
- 29.- 30.8.2015 Medzinárodné letecké dni FEST 2014 - MLD SIAF 2014
Letecká základňa Sliač Letisko Sliač; letecká show; Ministerstvo obrany SR, Mesto Banská

- 01.09.2015 MERIDA - ZELENÁ STOPA SNP
Selce - okolie; preteky na horských bicykloch; OZ Biela stopa SNP
- 02.09.2015 Vivat vox organi 2015, Roman Perucki/ Poľsko
katedrála sv. Františka Xaverského, ; organový koncert; Tribus musiacae
- 4.9. -6.9.2015 Hradné Huky – Zahraj mi Gajdoško
Hrad Slovenská Ľupča; medzinárodný festival stredovekej až gajdošskej hudby
tretí najväčší maratón na Slovensku,; Cult-E Európska kultúra o.z.
- 5.-6.9.2015 Banskobystrický maratón
Nám. SNP; Minimaratón - detské behy, preteky Maratón, Polmaratón, Polmaratón
na boso, polmaratónske štafety; Marathon Banská Bystrica, s. r. o.,
- 8.9. -10.9.2015 CHAVIVA
areál Múzea SNP; medzinárodný festival židovskej hudobnej kultúry; Cult-E
Európska kultúra o.z.
- 09.09.2015 Vivat vox organi 2015, František Beer
Evanjelický kostol, Lazovná; organový koncert; Tribus musicae
10. - 13.9.2015 Anderleho Radvaň, Radvanský jarmok, trh remesiel, stretnutie rodákov
centrum mesta, Radnica; tradičný banskobystrický jarmok; Mesto Banská Bystrica
- 16.09.2015 Na baňu klopajú
Námestie SNP; folklórny festival; FS Matičiarik, Mesto Banská Bystrica
- 16.09.2015 Vivat vox organi 2015 – Marek Štrbák
Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Nám. Š. Moysesova; organový koncert; Tribus
musicae
- 16.-22.9.2015 Európsky festival mobility
Banská Bystrica; kampaň na podporu trvalo udržateľnej mobility; OCI BB
- 18.-20.9.2015 Šachový turnaj OPEN Banská Bystrica 2015
Banská Bystrica; šachový turnaj a Veľká cena mládeže ; Šachový klub
- 20.09.2015 Potulky mestom „Richtári v medenom meste“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
- 23.09.2015 Vivat vox organi 2015 – David di Fiori/ Taliansko
katedrála sv. Františka Xaverského, ; organový koncert; Tribus musiacae
- 25.-26.9.2015 Biela pastelka
Banská Bystrica + Europa SC; verejná zbierka na podporu slabozrakým a
nevidiacim; Únia nevidiacich a slabozrakých
- 25.09.2015 Európska noc výskumníkov
Európa SC; festival vedy; SOVVA

- 27.09.2015 Svetový deň cestovného ruchu
Námestie SNP; celosvetové oslavy WTD; Mesto Banská Bystrica
- 28.9. - 2.10.2015 BASS FEST+ 2015, GARY KARR DOUBLE BASS MASTER CLASS, C.D. VON
DITTERSDORF DOUBLE
Banská Bystrica; celodenná zábava pre deti a dospelých; Akadémia umení Banská
Bystrica
- 02.-18.10.2015 SVETELNÁ VÝSTAVA LIGHT EXPO
Námestie SNP; svetelná výstava - originálne exponáty z optických vlákien ; LEDeco,
Mesto Banská Bystrica
- 07.10.2015 Horehronské hry v atletike žiakov a žiačok
Štadión SNP na Štiavničkách, Banská Bystrica; ; BBSK
- 08.10.2015 Športová olympiáda seniorov
ZŠ Golianova, Banská Bystrica; športové súťaže pre seniorov; Mesto Banská
Bystrica
- 10.10.2015 Medzinárodný cestný beh
Park pod Pamätníkom SNP, Banská ; ; Spojená škola Kremnička 10
- 11.10.2015 Potulky mestom „Domové erby, znamenia, architektonické detaily - pokračovanie“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
10. - 11.10.2015 Medzinárodná výstava mačiek
Športová hala Dukla, Cesta na štadión ; výstava; Zväz chovateľov mačiek Zvolen
- 18.10.2015 Pohár SNP v Karate 30. ročník
ŠH FF UMB, Tajovského 40, Banská; turnaj v karate; Karate kluby ŠK UMB a CMK
Banská
- 15.10.2015 Európsky turnaj Univerzít v karate Olympiáda zdravej výživy
Banská Bystrica; súťaž deti ZŠ; SLSPV, KZM
- 23.10.2015 Hrajteže mi, hrajte
AULA Beliana UMB; Kultúrny program; Mesto Banská Bystrica, Štúdio RTVS
- 24.10.2015 Charity day - deň neobmedzených možností
Marína, Kováčová; deň hier postihnutých ľudí, živé Človeče; O.Z.Prístav nádeje
- Október Hudobná jeseň
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; cyklus koncertov klasickej hudby; Mesto
Banská Bystrica
- Týždeň proti rakovine
Banská Bystrica ; charitatívne a spoločenské podujatia; Liga proti rakovine, OZ
Viktorky
- 23.10.- 2.11.2015 Príležitostný trh k pamiatke zosnulých
Nám. Š. Moyses; tematický príležitostný trh; Mesto Banská Bystrica

- 5.-7.11.2015 Festival zborového spevu F.Bystrého
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; Festival zborového spevu; Banská Bystrica, Radnica
- 11.11.2015 Deň vojnových veteránov
Banská Bystrica; spoločenské podujatie; Mesto Banská Bystrica
- 12.11.2015 Návraty poézie o cenu A. Sládkoviča
Cikkerova sieň - radnica, Banská Bystrica; Recitačná súťaž; Ing. Mária Reháková, Starproduction s.r.o BA
- 14.11.2015 Festival diabetu
Banská Bystrica; Podujatie na podporu pacientov trpiacich diabetom; Zväz diabetikov Slovenska
- 15.11.2015 Potulky mestom „Katedrála Sv. Františka Xaverského, tristé výročie vysvätenia“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
- 20.-22.11.2015 53. GRAND PRIX SNP 2015
Zimný štadión; 53. ročník Veľkej ceny v krasokorčuľovaní; KK Iskra Banská Bystrica
- November Nežná revolúcia
Cikkerova sieň - radnica Banská Bystrica; spomienkový program; Mesto Banská Bystrica
- 1.12.2015 - 3.1.2016 Príležitostné trhy vianočné
Nám. SNP, Nám. Š. Moysesova; tematický príležitostný trh; Mesto Banská Bystrica
- 04.12.2015 MIKULÁŠ
Námestie SNP; program pre deti pri príležitosti Mikuláša; MESTO BANSKÁ BYSTRICA
- VIANOČNÝ PRIMÁTORSKÝ PUNČ
Banská Bystrica, Námestie SNP; primátorský punč; Mesto Banská Bystrica
11. - 13.12.2015 Svetlo a tieň v umení a vede
Námestie SNP; medzinárodný festival svetla; Kultúrne Slovensko, o.z.
- 11.12.2015 Hrajteže mi, hrajte
Ev. kostol; Kultúrny program vianočný ; Mesto Banská Bystrica, Štúdio RTVS Banská Bystrica
- 13.12.2015 Potulky mestom „Tajomná Bystrica“
Banská Bystrica; Pravidelná mesačná prehliadka; Mesto Banská Bystrica
- 29.-30.12.2015 Banskobystrická plavecká 24 hodinovka
Krytá plaváreň; obľúbené plavecké podujatie pre obyvateľov mesta; Mesto Banská Bystrica

- V priebehu roka Pravidelné podujatia na detskom onkologickom odd.
Detská nemocnica; Projekt Klauni rozdáujú smiech; Mesto Banská Bystrica
- V priebehu roka Pravidelné podujatia v Domovoch sociálnych služieb
domovy sociálnych ; Projekt Za krajšiu jeseň života; Mesto Banská Bystrica

Zomrel PaedDr. Pavol Kapusta

Dňa 2.9.2015 zomrel v Banskej Bystrici vo veku 71 rokov PaedDr. Pavol Kapusta, dlhoročný funkcionár Slovenskej národnej strany. V 90. rokoch pôsobil ako zástupca prednostu krajského úradu. Viackrát kandidoval za poslanca do NR SR. Posledná rozlúčka s Pavlom Kapustom sa uskutočnila 4.9.2015 v evanjelickom kostole v Lazovnej ulici.

HOSPODÁRSKY ŽIVOT

Príjmy na jedného obyvateľa Mesta Banská Bystrica medziročne vzrástli o 1,25%, t.j. absolútne o 8,59eur na obyvateľa, pričom nárast o 5,12 eur nastal vďaka vyšším celkovým príjmom samosprávy a nárast o 3,47 eur na obyvateľa vznikol v dôsledku medziročného poklesu počtu obyvateľov. U celkových výdavkov pripadajúcich na jedného obyvateľa za rok 2015 sledujeme taktiež nárast, avšak nie až v takej miere (0,26%). v dôsledku poklesu počtu obyvateľov výdavky na jedného obyvateľa vzrástli o 3,30 eur na obyvateľa, znížením celkovej sumy výdavkov sa však táto suma znížila o 1,62 eur na úroveň 1,68 eur na obyvateľa. Daňová sila obce vzrástla medziročne o 7,30%. Na jedného obyvateľa pripadalo v roku 2015 suma 428,27 eur daňových príjmov, do ktorých sú započítané podielové dane, miestne dane a miestne poplatky, zatiaľ čo v roku 2014 to bolo o 29,14 eur menej. Daňová sebestačnosť, ktorá vyjadruje podiel daňových príjmov na celkových bežných príjmoch obce, vzrástla na úroveň 66,53%.

V oblasti finančnej stability hodnotíme Mesto Banská Bystrica ako finančne sebestačné na pomerne vysokej úrovni. Ukazovateľ dávajúci do pomeru vlastné príjmy a celkové príjmy dosiahol úroveň 73,73%. Znamená to, že takmer tri štvrtiny príjmov mesta pochádzajú z vlastných zdrojov, čo indikuje pomerne vysokú mieru samostatnosti a stability hospodárenia mesta. Len o niečo viac než štvrtina príjmov pochádza z externých zdrojov. Miera samofinancovania, ktorá dáva do pomeru vlastné príjmy a bežné výdavky, na úrovni 115,38% hovorí o tom, že mesto môže použiť prebytočné vlastné prostriedky aj na rôzne projekty pre rozvoj v rámci kapitálového rozpočtu. v prípade hodnoty nižšej ako 1 by naopak potrebovalo ďalšie zdroje na krytie bežných výdavkov. Medziročne miera samofinancovania poklesla, a to v dôsledku nepatrne väčšieho poklesu vlastných príjmov v porovnaní so súčasne menším nárastom bežných výdavkov.

Majetok obce vytvára základy pre to, aby mesto ako samospráva mohlo vykonávať všetky svoje úlohy, funkcie a kompetencie, či už originálne alebo prenesené zo štátnej správy. Majetok je následne využívaný na výkon samosprávy, verejné účely, prípadne na podnikateľskú činnosť. Pohľadom cez pomerové majetkové ukazovatele môžeme zhodnotiť majetkovú pozíciu obce. Hrubá majetková sila je pomerom celkovej hodnoty majetku obce a počtu obyvateľov. Tá medziročne vzrástla o 5,63% na úroveň 3 307 eur hodnoty majetku obce na jedného obyvateľa. Po odpočítaní záväzkov od majetku obce a daním do pomeru s počtom obyvateľov dostaneme ukazovateľ čistej majetkovej sily obce, ktorý dosiahol úroveň 2 873 eur na obyvateľa. Medziročný rast hodnoty týchto dvoch ukazovateľov hovorí o raste rozvojového potenciálu obce. Mesto Banská Bystrica investuje každý rok svoje prostriedky do rôznych projektov s cieľom podporovať a zabezpečovať rozvoj mesta. Rozvojový koeficient, ktorý dáva do pomeru kapitálové výdavky a celkovú hodnotu majetku obce, je toho vyjadrením. v roku 2015 dosiahol úroveň 1,42% a oproti predchádzajúcemu

roku vzrástol, najmä v dôsledku väčších kapitálových výdavkov, ktoré boli v roku 2015 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím vyššie o 650 790 eur.

125. výročie založenia Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

Obchodnú a priemyselnú komoru založili v Banskej Bystrici pred 125. rokmi. Kvalitnú spoluprácu medzi Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou a mestom Banská Bystrica deklarovala slávnostným popoludním 9.12 v Cikkerovej sieni radnice. Spájajú podnikateľov a pomáhajú, aby sa im lepšie darilo presadzovať a chrániť svoje individuálne záujmy – taký je hlavný cieľ Banskobystrickej regionálnej komory SOPK už 125 rokov. Atmosféru stretnutia umocnila účasť priamych potomkov Viliama Paulínyho, ktorý v rokoch 1923 - 1938 pôsobil ako predseda Správnej komisie Obchodnej a priemyselnej komory.

„Od začiatku roka sa s Obchodnou a priemyselnou komorou snažíme nastavovať nový model spolupráce. Sme v intenzívnom kontakte a kladieme dôraz na komunikáciu. Som presvedčený, že podobné kroky sú nesmierne dôležité pre rozvoj ekonomiky v našom meste. Želám Banskobystrickej regionálnej komore SOPK, aby bola aj naďalej subjektom, ktorý je potenciálnym akcelerátorom ekonomického rozvoja a úspešného biznisu v Banskej Bystrici. Naše mesto vás potrebuje,“ povedal primátor mesta Ján Nosko na úvod slávnostného popoludnia.

V úvodnom príhovore predseda predstavenstva Banskobystrickej regionálnej komory Július Kriváň vyjadril poďakovanie podnikateľom slovami: „125. výročie založenia Obchodnej a priemyselnej komory v Banskej Bystrici je tiež výročie vás, podnikateľov, ktorí svojou prácou, nápadmi, šikovnosťou a odhodlaním tvoríte hodnoty, poskytujete prácu iným, a ste ochotní formovať a meniť prostredie okolo nás. Preto vám chcem v mene Banskobystrickej regionálnej komory poďakovať. Sila Banskobystrickej regionálnej komory a jej budúcnosť však závisí od vás, od podnikateľov.“

Ján a Vladimír Paulínyovci, vnuci Viliama Paulínyho, ktorý stál aj pri zrode Národnej banky Slovenska v Banskej Bystrici, boli ocenení pamätnými medailami. Svoje dojmy neskrýval Vladimír Paulíny, ktorého poznajú mnohí Banskobystričania aj ako skúseného veterinára či pravidelného účastníka Bielej stopy. O hudobné vystúpenie sa postarali študenti z Akadémie umení v Banskej Bystrici.

Prvé priemyselné a obchodné komory vznikali v 17. a 18. storočí vo Francúzsku. Na našom území siaha ich história do Rakúsko-Uhorskej monarchie, keď ich v roku 1850 vzniklo až 60. Počet komôr sa viackrát upravoval, ustálil sa v roku 1890, keď bola na Slovensku zriadená aj tretia obchodná a priemyselná komora so sídlom v Banskej Bystrici. Obchodná a priemyselná komora v Banskej Bystrici bola zriadená nariadením ministra obchodu Uhorska Gabriela Barossa č. 5408 zo dňa 27. januára 1890. Ustanovujúce valné zhromaždenie sa uskutočnilo 15. 12. 1890. Za prvého predsedu bol zvolený Karol Flittner, riaditeľ banskobystrickej sporiteľne. OPK postupne vzrastali a zohrali významnú úlohu – rozvoj exportu, zakladanie

a zriadenie odborného školstva, podpora domáceho priemyslu, žiadosti o vydanie živnostenských listov, účasť v komisiách centrálnych orgánov v Budapešti, podpora cestovného ruchu, plnenie funkcie registratúry ochranných známkov, remeselnícke a obchodné kurzy, vypracovanie jednotného železničného programu.

Obnova Serpentín na Urpíne

Revitalizáciu Serpentín na Urpíne, ktorá sa začala posledný aprílový týždeň, narušili nečakané okolnosti. Dňa 27. mája 2015 silný vietor vyvrátil staré stromy a vážne poškodil chodníky a zábradlia, ktoré neboli predmetom avizovanej rekonštrukcie. Po zmapovaní havarijnej situácie chce samospráva vzniknuté škody odstrániť a na ďalšiu opravu použiť finančné prostriedky z rezervného fondu mesta.

Z dôvodu vzniknutých škôd bude musieť mesto zrealizovať dodatočný výrub nestabilných stromov, odstrániť havarijný stav múrikov i zábradlí a následne vysadiť náhradné dreviny.

Spevnením svahov a úpravou chodníka mesto zvýši bezpečnosť a skvalitní prístup všetkým návštevníkom, ktorí vyhľadávajú Urpín na prechádzku, športové aktivity i sväté omše.

3Z – Znižuj, Znovupoužívaj, Zrecykluj

-triedený zber komunálneho odpadu

V Banskej Bystrici zaznamenali za roky 2011 – 2013 veľký pokrok. Svedčí o tom aj ocenenie, ktoré získalo mesto v súťaži 3Z – Znižuj, Znovupoužívaj, Zrecykluj. Čestné uznanie, 3. miesto za najväčší prínos v znižovaní množstva odpadov, si koncom januára na konferencii v Dolnom Kubíne za mesto Banská Bystrica prevzali - podpredseda Komisie pre životné prostredie a odpady, poslanec Pavol Bielik a Michal Štúber z oddelenia odpadového hospodárstva.

Za úspechom mesta na úseku odpadového hospodárstva je najmä projekt Zavedenie separovaného zberu kovov a biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) z domácností a zavedenie triedeného zberu textilu, odevov a druhotného dotriedňovania dreva z objemného odpadu. „Ocenenie patrí všetkým Banskobystričanom, ktorí prijali projekt pozitívne a začali triediť odpad,“ hovorí Michal Štúber z oddelenia odpadového hospodárstva. s každým úspechom sú však spojené aj problémy. Pri triedenom zbere komunálnych odpadov je to najmä vhadzovanie zmiešaného odpadu do kontajnerov, ktoré sú určené výhradne na jeden druh odpadu ako je BRO, kovy, papier, plasty a sklo. „Radi by sme sa obrátili na občanov s prosbou, aby neukladali biologicky rozložiteľný odpad do kontajnerov v sieťkach, či v plastových taškách. Ostatný komunálny odpad treba vhadzovať – triediť - do kontajnerov na to určených,“ hovorí vedúci Oddelenia odpadového hospodárstva MsÚ Banská Bystrica Peter Suchý. v prípade, že BRO nebude spĺňať požadovanú kvalitu, prevádzkovateľ zariadenia na zhodnotenie BRO má právo prekategORIZOVAŤ ho na zmesový

komunálny odpad, ktorý sa nezhodnocuje. Tým by sa mohli zvýšiť náklady na odpadové hospodárstvo. Problém s triedením nastáva aj pri komoditách akými sú kovy, papier či plasty. Pri PET fľašiach i papierových škatuliach ide o ich nedostatočné zmenšovanie, čím sa efektívne nevyužije kapacita kontajnera.

„Posolstvom ocenenia, ktoré mesto získalo je, že na odpadové problémy existujú na Slovensku aj veľmi pozitívne riešenia. Všetci občania, ktorí začnú triediť odpad, tak plnia svoj záväzok voči životnému prostrediu. Verím, že sa nám podarí efektívnosť triedeného zberu neustále zvyšovať,“ dopĺňa Štúber.

Nové stanovište mestskej polície už aj na Fončorde

20.11.2015 v budove Základnej školy na Moskovskej ulici oficiálne otvorili novú služobnú miestnosť hliadok mestskej polície pôsobiacich na Fončorde, v Radvani i okolí. Samospráva tak reaguje na podnety obyvateľov, ktorí sa dlhodobo sťažujú na problematické skupiny ľudí i hlučné prevádzky.

„S vedením mestskej polície sme v pravidelnom kontakte a operatívne reagujeme na požiadavky a pripomienky obyvateľov. Som rád, že sa nám podarilo splniť žiadosť školy a ľudí z Radvane i Fončordy. Detašovaným pracoviskom budú môcť príslušníci mestskej polície operatívnejšie riešiť rôzne problémy. Verím, že to prinesie väčšiu bezpečnosť,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Podobné pracoviská mestskej polície už fungujú v priestoroch bývalej Základnej školy na Tatranskej ulici v Sásovej a v Základnej škole Jozefa Gregora Tajovského na Gaštanovej ulici v Podlaviciach.

„Hliadka mestskej polície bude počas pracovnej zmeny využívať priestory na vybavovanie prípadných podnetov a na krátke prestávky. Podobne ju bude využívať aj nočná autohliadka a skupiny operatívneho zásahu,“ dopĺňa náčelník MsP Miroslav Bálint.

Začala sa jarná deratizácia mesta

V súčinnosti s vlastníkmi, správcami a nájomcami nehnuteľností sa 16. marca 2015 začala deratizácia mesta Banská Bystrica. Podľa doterajšieho prieskumu sa potvrdilo 27 ohnísk s výskytom hlodavcov. Jarná etapa potrvá do 15. júna.

Mesto Banská Bystrica zabezpečuje deratizáciu od roku 1998 v jarných a jesenných mesiacoch. „Pri náhlom výskyte hlodavcov robíme deratizáciu aj mimo stanovených termínov. Zamedzíme tak ich rozšíreniu,“ hovorí Peter Suchý, vedúci oddelenia odpadového hospodárstva.

Prípravky na odstránenie myší i potkanov patria medzi zdraviu škodlivé látky, preto je potrebné zamedziť prístupu detí či domácim zvieratám na vyznačené miesta. v prípade potreby môžu Banskobystričania kontaktovať oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev na čísle 048/4330453, resp. môžu využiť aj linku čistoty.

Modernizácia verejného osvetlenia

Zlepšenie technického stavu verejného osvetlenia vo vybraných lokalitách mesta Banská Bystrica bude realitou už čoskoro. s výmenou viac ako 600 svetelných bodov, ktoré boli vyhodnotené ako energeticky najnáročnejšie, začne víťaz verejného obstarávania v poslednom novembrovom týždni. Výsledkom budú nižšie prevádzkové náklady verejného osvetlenia pri dodržaní všetkých technických noriem. Na výmenu svietidiel získala samospráva nenávratný finančný príspevok vo výške takmer 500 tis. eur. Päťpercentná finančná spoluúčasť mesta predstavuje cca 27 tis. eur.

Výmena svietidiel v jednotlivých častiach mesta bude trvať približne štyri týždne. Predbežný harmonogram postupu a odhad náročnosti prác podľa zhotoviteľa: Tulská (2 dni), Internátna (1 deň), Moskovská (1 deň), Karlovo (1 deň), Štadlerovo nábrežie + Štefánikovo nábrežie (min. 1 týždeň), Stavebná ulica (4 dni) a Zvolenská cesta (min. 2 týždne).

„V prvom polroku sme dali vypracovať svetelno-technickú štúdiu. Výsledky ukázali, že niektoré pôvodné svietidlá v meste sú nefunkčné, prípadne odpojené a poškodené. Výmenou energeticky najnáročnejších svietidiel verejného osvetlenia a modernizáciou osvetľovacej sústavy dosiahneme významné energetické úspory na úrovni 46 percent. Vo finančnom vyjadrení to predstavuje čiastku takmer 26 tisíc eur, ktorú ročne ušetríme,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Projekt na získanie nenávratného finančného príspevku z operačného programu „Konkurencieschopnosť a hospodársky rast“ Európskeho fondu regionálneho rozvoja podala samospráva v júni 2015.

„Vzhľadom k tomu, že išlo o finančné prostriedky zo starého programového obdobia, bolo potrebné kroky zložitého procesu riešiť operatívne. Pri podávaní projektu sme museli zvážiť rozsah výmeny z pohľadu efektívnosti investície a aj z pohľadu uskutočniteľnosti. Hoci sme na celý proces mali málo času, podarilo sa nám uspieť a v týchto dňoch môžeme začať s realizáciou výmeny svietidiel podľa schváleného projektu,“ hovorí prednosta MsÚ, Martin Adamec.

Rozvojový rozpočet mesta Banská Bystrica

Na programe 3. zasadnutia mestského zastupiteľstva, ktoré sa uskutočnilo 24. marca 2015, bude jedným z hlavných bodov programu schvaľovanie rozpočtu mesta. Celkové príjmy

a výdavky rozpočtu sú v objeme cca 50 mil. eur. K 1. januáru 2015 mesto uhradilo všetky pohľadávky voči subjektom v odpadovom hospodárstve a doprave. Nie je tak zaťažený dlhmi z predchádzajúceho rozpočtového obdobia, ako to bývalo v minulosti.

„Prvýkrát v histórii nášho mesta bude v rozpočte vyčlenená ucelená suma v objeme 500 tisíc eur na prípravu rozvojových projektov financovaných z eurofondov. Súvisí to aj so vznikom nového odboru rozvojových aktivít mesta,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Súčasťou rozpočtu je aj novovzniknutý „parkovací fond“ vo výške 92 000 eur, s cieľom údržby a výstavby parkovacích miest na území mesta, s výhľadom jeho zvýšenia na sumu 300 tis. eur na roky 2016 a 2017. To znamená, že všetky príjmy získané z výberu parkovného sa opätovne použijú na výstavbu nových parkovísk.

V letných mesiacoch sa zvýši frekvencia kosenia mesta a jeho jednotlivých častí. v rozpočte sa položka na kosenie navýši o 70 000 eur. „Rozpočet mesta myslí aj na údržbu budov, najmä materských škôl, ktoré sú vo veľmi zlom stave, vrátane energetických auditov, ktoré sú potrebné pre podávanie projektov na ich rekonštrukciu,“ dopĺňa prednosta MsÚ Martin Adamec.

Na prevádzku mestskej polície vyčlenilo mesto o 20 % viac finančných prostriedkov v porovnaní s inými rokmi. v rozpočte figurujú položky na podporu športu, kultúry a cestovného ruchu formou dotácií.

„Rozpočet je mierne prebytkový, dáva priestor na rozvojové programy na základe očakávaného pozitívneho vývoja vlastných príjmov – hlavne podielových daní, a teda nie na úkor poddimenzovania výdavkov v iných kapitolách,“ dodáva Beáta Farkašová, vedúca ekonomického odboru.

V súčasnosti vedenie mesta rokuje so všetkými dodávateľmi o zmluvách, výsledkom čoho bude ďalšie šetrenie a ďalšie úspory v priebehu rozpočtového roka.

Výmena okien na ZŠ Moskovská

Žiaci základných škôl na Bakossovej a Moskovskej ulici sa v novom školskom roku 2015/2016 posadia do vynovených budov. Výmena starých okien i dverí, rovnako ako obnova zastaraného vykurovacieho systému by sa mala stihnúť do konca augusta 2015. Stavebné práce na ZŠ Jána Bakossa sa pravdepodobne predĺžia do septembra, no žiadnym spôsobom neznížia komfort a vyučovací proces školákov.

Výmena pôvodných, technicky a energeticky nevyhovujúcich okien nadväzuje na projekt rekonštrukcie základných škôl z roku 2014, v rámci ktorého samospráva v spolupráci so

spoločnosťou STEFE Banská Bystrica realizovala stavebné úpravy v ZŠ Pieninská, Gaštanová, Golianova, Radvanská i Spojová. Podobné projekty by chcelo mesto realizovať aj v súvislosti s materskými školami.

„V súčasnosti pracujeme na štruktúre, z ktorej bude jasné, aké zdroje by sme chceli na rekonštrukciu a rozšírenie kapacít materských škôl použiť. Budeme sa snažiť získať najmä finančné prostriedky z európskych fondov,“ hovorí prednosta MsÚ Martin Adamec.

Rekonštrukcia a vybudovanie novej triedy v materskej škole Družby, na ktorú získala samospráva dotáciu 44 000 eur z Ministerstva školstva, vedy a výskumu v prvom polroku 2015, sa pomaly začína realizovať. Mesto Banská Bystrica na základe verejného obstarávania vybralo projektanta, ktorý začne pracovať na projektovej dokumentácii. v blízkej budúcnosti čaká obnova aj MŠ na Jilemnického ulici, ktorá bude spočívať vo výmene starých vonkajších dverí.

Lesy SR, štátny podnik

Lesy SR, štátny podnik, so sídlom v Banskej Bystrici sú najväčším správcom lesného majetku na Slovensku. Obhospodarujú približne 900.000 ha lesných pozemkov, čo je takmer 45 percent lesného pôdneho fondu Slovenska. Koncom roka 2014 zamestnával podnik 3457 ľudí.

Nový generálny riaditeľ podniku Lesy SR

Novým generálnym riaditeľom štátneho podniku Lesy SR sa od 1. apríla 2015 – stal Peter Morong, ktorý pred vymenovaním pôsobil na poste výrobný – technického riaditeľa. Do funkcie ho vymenoval minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek. Šéf rezortu z tejto funkcie k 31. marcu odvolal doterajšieho generálneho riaditeľa Ctibora Határa. Határ bol od 1. apríla poverený výkonom funkcie generálneho riaditeľa sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRV) SR.

"Chcem sa poďakovať novému generálnemu riaditeľovi sekcie lesného hospodárstva a spracovania dreva za jeho doterajšiu prácu na pozícii generálneho riaditeľa podniku a som presvedčený, že dôveru, ktorú mi prejavil minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek nesklamem," uviedol nový generálny riaditeľ podniku Peter Morong. RNDr. Peter Morong absolvoval Strednú lesnícku školu v Liptovskom Hrádku a v roku 2002 promoval na Fakulte prírodných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. v štátnych lesoch pracuje od roku 1989 na najrôznejších miestach od lesníka až po riaditeľa odštepného závodu. Predchádzajúcu funkciu výrobný-technického riaditeľa podniku zastával v rokoch 2009–2010 a opäť od roku 2014. Zdroj: TASR

Lesy SR v roku 2015 prekročili plánovaný zisk

Lesy SR sú najväčším správcom lesného majetku na Slovensku. Obhospodarujú necelých 900.000 hektárov lesných pozemkov, čo je takmer 45 % lesného pôdneho fondu Slovenska.

Banská Bystrica 1. marca (TASR) – Štátny podnik Lesy SR dosiahol v minulom roku hrubý zisk vo výške 10,331 milióna eur (po zdanení takmer 7,8 milióna eur), čo je o 23,8 % viac, ako bol plánovaný hospodársky výsledok. TASR o tom dnes informoval hovorca lesov Vlastimil Rezek.

Podnik zároveň eviduje historicky najvyššie rezervy na pestovanie lesa vo výške 12,067 milióna eur, vytvorila tiež rezervy 1,700 milióna na ochranu lesa a rezervy na opravy ciest a majetku vo výške 1,065 milióna eur. Ako Rezek dodal, tržby podniku z vlastných výrobkov a služieb vzrástli oproti plánu o 4,5 % na 214,950 milióna eur.

"Tento veľmi priaznivý hospodársky výsledok dosiahol podnik napriek klesajúcej kvalite a tým aj cene kalamitného dreva a zvýšeným úlohám pri zalesňovaní. Náklady na pestovnú činnosť medziročne vzrástli takmer o 2 milióny eur, pričom priemerné speňaženie dreva pokleslo o približne jedno euro za kubický meter," reagoval v tejto súvislosti generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR Peter Morong.

"Aj napriek týmto negatívnym vplyvom sa nám podarilo vytvoriť dostatočné finančné rezervy na skvalitnenie obhospodarovania lesných porastov v budúcom období," poznamenal.

Rok 2015 sa pre lesníkov niesol v znamení pokračujúcej likvidácie následkov kalamity Žofia z mája 2014. v novembri ukončili spracovanie vyvrátených a polámaných stromov po tejto veternej smršti. Najdlhšie trvalo spracovanie kalamitného dreva v odštepnom závode Rimavská Sobota, ktorý bol najviac postihnutý. Následná podkôrniková kalamita bude podľa Lesníckej ochrany služby Národného lesníckeho centra gradovať v rokoch 2016 až 2018.

"Ťažba medziročne narástla o 2,5 %, keď podnik vyťažil 4,2 milióna kubických metrov dreva. Pokračoval trend poklesu množstva najžiadanejšieho a tiež drahšieho ihličnatého dreva. v roku 2014 Lesy SR vyťažili viac než 1,9 milióna kubických metrov ihličnatého dreva, pričom vlani to napriek vyššej celkovej ťažbe bolo iba cez 1,8 milióna. Podiel ihličnatého dreva tak poklesol na 44 % z ťažby. Ešte v roku 2010 bol jeho podiel na úrovni 58 %," uviedol Rezek. Zdôraznil tiež, že podnik opäť zvýšil účtovnú hodnotu dlhodobého majetku, ktorá vzrástla o 5,989 milióna eur. Vlani pokračoval aj rast produktivity práce z pridanej hodnoty na zamestnanca medziročne o 2,5 % na 27.715 eur.

Lesy SR sú najväčším správcom lesného majetku na Slovensku. Obhospodarujú necelých 900.000 hektárov lesných pozemkov, čo je takmer 45 % lesného pôdneho fondu Slovenska. Koncom vlaňajšieho roka zamestnávali 3480 ľudí. TASR, 1. marca 2016 15:27

Tlačiarne BB

Tlačiareň BB nadväzuje na starobylú tlačiarenskú tradíciu Banskej Bystrice. Ako zákaznícky orientovaná európska tlačiareň produkuje výrobky s vysokou pridanou hodnotou považuje za svoje poslanie podieľať sa na šírení vedomostí a informácií.

Snaží sa pri tom o napĺňanie nasledovných hodnôt:

Ku každému produktu a službe pre zákazníka pristupuje zodpovedne a s úctou. Vzťah so zákazníkom povyšuje na obojstranne výhodné partnerstvo.

Postavenie na trhu buduje výlučne etickými metódami, úctou k zákonu a napĺňaním hodnôt ako spoľahlivosť, presnosť, prijateľná cena a ústretovosť.

Najdôležitejšou devízou spoločnosti sú zamestnanci. Len jednotne orientovaným úsilím odborne zdatných a kompetentných spolupracovníkov dosahuje firma úspech.

OCENENIA

Najkrajšie knihy Slovenska – Zlatá pečať 2015

Za excelentné spracovanie súboru kníh

Za netradičné spracovanie súboru kníh

Za súbor nástenných kalendárov a diárov

Za ostatné tlačoviny

ZAÚJÍMAVOSTI roka 2015

Heidelberg XL106

V septembri 2015 úspešne inštalovali nový ofsetový osem farbový tlačový stroj XL106 od firmy Heidelberg vybavený obracačom za 4 tlačovú vežou. Stroj je schopný tlače rýchlosťou až 18.000 hárkov za hodinu s nárokmi na vysokú kvalitu tlače podľa normy ISO 12647-2. Stroj obsahuje množstvo opcí, ktoré sú zamerané na skrátenie prípravných časov stroja ako napr. automatické zakladanie platní, vyššou automatizáciou a implementáciou softwarových vylepšení a kontrolou kvality tlače zabudovanej priamo v tlačovom stroji.

Komfi Sagitta76

V júli 2015 v tlačiarňach k existujúcemu laminovaciemu stroju inštalovali druhý – profesionálny laminovací stroj Sagitta 76 od firmy KOMFI. Stroj dokáže spracovať zákazky až do formátu B1 s prevádzkovou rýchlosťou až do 50m/min. Hlavnou prednosťou je schopnosť spracovávať akékoľvek štandardné a metalizované laminovacie fólie do hrúbky až 50 µm. Stroj je vybavený pohyblivým horúcim nožom – „Hot knife“ pre dokonalejšie oddeľovanie hárkov.

Hugo Beck Servo X

V marci 2015 inštalovali v poradí už druhý stroj na balenie kníh Hugo Beck Servo X. Doplnený o kontrolný systém PRISMA, ktorý umožňuje detekciu prítomnosti magnetických i nemagnetických kovov. Dokáže zistiť a vyradiť výrobky inline v procese balenia, ktoré by obsahovali prípadné neželané drobné úlomky kovových častíc.

Bograma BSM 450/750

Vo februári 2015 úspešne inštalovali automatickú rezáciu, vysekávaciu, perforovaciau a dierovaciau linku BS Multi 450/750 Servo od švajčiarskeho výrobcu Bograma AG. Linka umožňuje rezať alebo vysekávať široké spektrum rôznych tvarov pre brožúry, prílohy, mäkké väzby a iné produkty, ktoré môžu byť vyrobené v jedno alebo viac produkcií, do hrúbky bloku až 4mm v perfektnej kvalite rezu bez poškodenia chrbta lepených väzieb. Výsledný produkt môže mať z marketingového hľadiska veľmi pútavý a atraktívny tvar napr. stromu, motýľa alebo iných tvarov.

Ochranu životného prostredia považuje za jednu z prvoradých úloh. Snahou podniku je aktívne chrániť svoje okolie minimalizovaním rizík dopadov na okolie.

Manažér pre zahraničný obchod Ing. Arch. Daniel Šimko hovorí : Celosvetový export našich výrobkov je odzrkadlením spokojnosti zákazníkov s kvalitou výroby a ponúkaných služieb. Naša vysoká profesionalita pri spracovávaní zahraničných zákaziek je podložená dlhoročnou praxou. Tento argument dokladujeme zoznamom krajín, do ktorých sme doteraz realizovali dodávky.

Zoznam krajín, kde putujú produkty z Tlačiarň BB v Banskej Bystrici :

Albánsko, Argentína, Arménsko, Austrália, Belgicko, Brazília, Bulharsko, Česká republika, Čína, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Gruzínsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Island, Japonsko, Juhoafrická republika, Južná Kórea, Kanada, Kazachstan, Kolumbia, Litva, Lotyšsko, Macedónsko, Maďarsko, Mexiko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Rusko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, USA, Veľká Británia, Švajčiarsko,

Seminár Pro Silva ML Banská Bystrica 2015

30. septembra 2015 sa uskutočnil seminár ProSilva Slovakia pri príležitosti 760. výročia darovania lesov Mestu Banská Bystrica kráľom Belom IV. ktorý odborne pripravili Ing. Eduard Apfel a Ing. Jozef Jankov, PhD. z ML Banská Bystrica pod odbornou garanciou Prof. Ing. Milana Sanigu, DrSc. Cieľom seminára boli praktické ukážky prírode blízkeho obhospodarovania lesa v demonštračnom objekte Pro Silva Breziny a blízkom okolí zamerané na prečistky, reštrukturalizačné prebievky, obnovu lesa v lanovkových terénoch a na prebudovu porastov na výberkový spôsob.

Ing. Eduard Apfel, hlavný inžinier Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o. k akcii napísal:

Obsahom semináru bolo ukázať záujemcom z lesníckych kruhov spôsoby prírode blízkeho spôsobu obhospodarovania lesného majetku. Filozofiu, ktorú naša firma používa pri obhospodarovaní lesov zverených nám do správy v roku 1995 spočíva v tom, že všetka lesohospodárska činnosť má byť v súlade s prírodou a nie proti nej. Les ktorý chceme dopestovať by mal mať charakter prirodzeného lesa, to znamená, že zloženie drevín ako aj ich umiestnenie v priestore lesa- priestorová štruktúra, hlavne výšková by mala byť veľmi pestrá so zabezpečením maximálnej rôznorodosti- biodiverzity v rastlinnej a živočíšnej oblasti .

Semináru sa zúčastnilo 60 lesníkov zo štátnych aj neštátnych lesov z celého Slovenska, pracovníkov štátnej správy v oblasti lesného hospodárstva ale aj životného prostredia. Privítali sme vzácných hostí, pána primátora MUDr. Jána Noska, štátneho tajomníka MPA RV SR Ing. Jozefa Spevára a odborného garanta semináru Prof. Ing. Milana Sanigu, DrSc., vedúceho katedry pestovania lesa z Technickej univerzity Zvolen.

Na 3,8 km trase boli prezentované na 4 stanovištiach postupy pri výchove porastov v predrubnom veku (vek porastu v rozpätí 30 – 80 rokov) so zameraním na zmenu priestorovej štruktúry a drevinového zloženia s cieľom dopestovať stabilný porast odolný voči klimatickým zmenám, ktoré sa postupne stávajú realitou a pociťujeme ich všetci. Prezentovali sa postupy pri obnovne lesa vo veľmi strmých terénoch, v ktorých používame na približovania drevnej hmoty lesné lanové systémy. Takéto terény predstavujú až 90% z výmery obhospodarovaného územia mestských lesov. Aj napriek týmto extrémnym terénom sa nám darí dosahovať, že na ploche lesa , kde sa vykonala ťažba dreva máme až 85 % podiel následného porastu z prirodzeného zmladenia pochádzajúceho z pôvodných drevín buka, jedle, javora horského . Tento výsledok radí Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. medzi najlepších obhospodarovateľov v rámci lesov Slovenska. v obsahu seminára boli tiež prezentované postupy vo výchove následne vzniknutých mladých porastov, v ktorých uplatňujeme prečistky (odstraňovanie rozkošatených rozrastkov, znižovanie hustoty mladín) na princípoch včas, mierne a často. Na poslednom stanovišti, kde sa používa na približovanie dreva lesný traktor sme predstavili spôsob pestovania porastov, ktoré majú vek 110 rokov a pri používaní jednotlivého výberu stromov je možné dosiahnuť viac vrstvovú- mozaikovú štruktúru budúceho lesa, ktorý je ekonomicky najefektívnejší a z pohľadu laickej verejnosti oku ladiaci. Postup je založený na nepoužívaní výrubov vo forme pásov na holo, ale postupne vyberanými jednotlivými stromami sa postupne dosiahne prirodzená obnova pôvodných drevín po celej ploche v rôznom vývojovom štádiu. v súčasnej dobe je plocha porastov už zmladená bukom, jedlou, javorom horský, jaseňom ale aj smrekom.

Na záver odborný garant semináru Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc. zhodnotil hospodárenie Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o. Vyzdvihol výsledky práce lesného personálu, ktorý napriek ťažkým ekonomickým podmienkam dokázal a dokazuje svojim presvedčením

a zanietenosťou, že ísť pri obhospodarovaní lesa v súlade so zákonitostami prírody a využívať ich je jediná a do budúcnosti správna cesta.

V budúcnosti plánujeme umožniť širokej verejnosti zúčastniť sa na trase odborného výkladu zameranému na vysvetlenie práce lesníkov a ukážky dosiahnutých výsledkov v pestovaní lesa Mestskými lesmi Banská Bystrica s.r.o.. Predpokladaný termín je jar 2016 počas organizovania dní Apríl mesiac lesov, propagujúcich prácu lesníkov pre spoločnosť. Informácie sú zverejnené na webovej stránke www.lesybb.sk

Cech hostinských

vznikol v Banskej Bystrici v roku 2011. Mnohé organizačné prvky prebral z pôvodne fungujúcich cechov v stredoveku – má svoje vlastné stanovy aj cechmajstra. Jeho účelom je preniesť kultúrno – spoločenské aktivity späť do centrálnej mestskej zóny. Dlhodobým cieľom Cechu hostinských je podporovať turizmus, organizovať podujatia na námestí a postarať sa o to, aby dobré meno Banskej Bystrice šírili návštevníci aj za hranice mesta.

Jednotlivé prevádzky združené v cechu prinášajú zákazníkom vlastné špeciality a každá z nich oplýva inou atmosférou a charakterom. Zámerom banskobystrického cechu je tiež priniesť zákazníkom jednotné komunikačné posolstvo a prezentovať cech ako celok, ktorého členmi sú individuálne odlišené podniky. Cech hostinských dnes združuje 15 podnikov – reštaurácie, kaviarne a koktail bary s prevádzkou na banskobystrickom námestí.

Radvanský jarmok

Tradičné podujatie, ktoré je každoročne vyznačené v kalendári nejedného Banskobystričana, ponúkol tri dni nabité bohatým programom. v dňoch 11. – 13. septembra privítal 358. Radvanský jarmok spolu s 18. Trhom umeleckých remesiel široké spektrum domácich i zahraničných remeselníkov a umeleckých výrobcov. Na tohoročnom Radvanskom jarmoku ožili aj bábky významnej osobnosti európskeho bábkarstva Antona Anderleho.

Na Námestí SNP sa všetci návštevníci vrátili do minulosti vďaka stredovekému mestečku, v ktorom nechýbali šermiarske turnaje i stredoveká krčma. Tržnica bola venovaná pocte fujare a valašskej kultúre, organizátori si zároveň pripomenuli 10. výročie zápisu fujary do zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Priestor medzi galériou a kostolom bol jedinečný vďaka tradičnému bábkovému divadlu Anderleho Radvaň.

„Radvanský jarmok je neodmysliteľnou súčasťou nášho mesta a ja som rád, že naň môžem tento rok pozvať všetkých Banskobystričanov a priateľov mesta. O to viac, keď si tento rok pripomíname 760. výročie udelenia výsad Banskej Bystrici kráľom Belom IV. Verím, že si každý vyberie z pestrej ponuky pripraveného programu a svojou prítomnosťou prispeje k jedinečnej atmosfére,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Jarmok s viac ako 280 remeselníkmi

Na svoje si prídu všetci milovníci tradičnej ľudovej kultúry. Radvanský jarmok obohatia košíkari, vareškári, medovníkari, šperkari, bábkari, drotári, kováči i zvonári.

„K zaujímavým remeslám bude patriť prezentácia stavby historických kachlí, ukážky remeselnej výroby pastierskych kapsí, detvianskych opaskov, zvoncov, fujár, pišťal, keramiky, sudov a mnohých iných. Novinkou bude predaj bavlnených metrážnych látok vlastnej výroby a mydiel z kozieho mlieka a olivového oleja,“ hovorí vedúca Oddelenia kultúry MsÚ Jana Pelikánová.

Stánky s občerstvením, predaj suvenírov a zábavné atrakcie nechýbali ani tento rok. Vôňa pečených klobás, langošov, cukroviniek i tradičného obľúbeného nápoja jarmoku - burčiaku, bola sústredená na Dolnej ulici, Vajanského námestí, Štefánikovom nábřeží a na Hronskom predmestí. Súčasťou jarmoku bola aj výstava domácich zvierat na Dolnej ulici v dome Zväzu drobnochovateľov.

Sprievodnými akciami bol jarmok obohatený vystúpeniami folklórnych súborov, hudobných skupín i súborov historického šermu.

Radvanský jarmok patrí medzi najstaršie jarmoky na Slovensku. Jeho história sa spája s rokom 1655, keď samostatná obec Radvaň získala v deň narodenia Panny Márie právo na konanie jarmoku. v roku 2011 bol zapísaný do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva. Radvanský jarmok v Banskej Bystrici sa nazýva aj jarmok všetkých jarmokov. Je to podujatie, kde kraľujú ľudové remeslá, zábava, dobré jedlo a bohatý program.

Projekt autobusovej stanice

Ján Nosko: Verím, že nájdeme podporu, zvíťazí pragmatizmus a zdravý rozum

Zámerom mesta Banská Bystrica je získať kontrolu nad strategickým miestom, akým je autobusová stanica

Záujmom samosprávy je po vybudovaní novej autobusovej stanice získať do svojho majetku jej dopravnú časť, ktorá je v súčasnosti predmetom nájomných vzťahov medzi investorom a dopravcami. Mesto by tak po tridsiatich rokoch získalo nad autobusovou stanicou kontrolu a určovalo by si pravidlá.

„Po mnohých rokovaníach sme investorovi deklarovali, že mesto má záujem vstúpiť do projektu autobusovej stanice. Myslím si, že takýto strategický bod skutočne patrí pod kontrolu samosprávy. Investor prejavil ochotu ísť do takéhoto modelu spolupráce. Po vykalkulovaní ekonomiky dopravnej časti chceme v roku 2017, po vybudovaní autobusovej

stanice odkúpiť tú časť, ktorá denne obsluži stovky cestujúcich,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Celý projekt má svoju ekonomiku. Odkúpenie dopravnej časti, ktorá tvorí 40 percent autobusovej stanice, by v číslach znamenalo potrebu čerpať úver vo výške 3,2 mil. eur bez DPH. Ak by dopravnú časť vlastnilo mesto, ceny vstupov dopravných spoločností na autobusovú stanicu by predstavovali príjmy na úrovni takmer 200 tisíc eur. Ročná splátka úveru by znamenala 150 tis. eur.

„Naším cieľom je, okrem iného, zatraktívniť verejnú hromadnú dopravu a dostať linky MHD na autobusovú stanicu. v prípade, že získame dopravnú časť stanice do vlastníctva mesta, na rozdiel od súčasného stavu, nám v tom už nič nebude brániť,“ hovorí 1. zástupca primátora Jakub Gajdošík.

V týchto dňoch vedenie mesta Banská Bystrica o svojom návrhu intenzívne rokuje s poslancami klubmi. O tom, či tento zámer poslanci podporia, sa rozhodne 8. decembra 2015 na zasadnutí mimoriadneho mestského zastupiteľstva.

Mesto po vybudovaní novej autobusovej stanice odkúpi jej dopravnú časť

Nadpolovičná väčšina poslancov na mimoriadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva 8. decembra 2015 v Banskej Bystrici schválila zámer vedenia mesta odkúpiť po vybudovaní a skolaudovaní autobusovej stanice jej dopravnú časť za 3,2 mil. eur. Kondícia mesta je na dobrej úrovni a dáva garanciu, že k zadlžovaniu samosprávy nedôjde. Banská Bystrica tak po tridsiatich rokoch získa kontrolu nad strategickým miestom a bude rozhodovať o jeho budúcnosti.

Po odkúpení dopravnej časti Terminal Shopping Center Banská Bystrica splní mesto ďalší zo svojich cieľov. Po prvý raz vtiahne na autobusovú stanicu verejnú hromadnú dopravu a linky MHD.

„Som rád, že mestské zastupiteľstvo sa stotožnilo s predloženým materiálom nadobudnutia dopravnej časti autobusovej stanice do majetku mesta. Odznali jasné a vecné argumenty, ktoré dali odpoveď na mnoho otázok a som presvedčený, že sme sa rozhodli správne. Po tridsiatich rokoch sa nám podarí premeniť autobusovú stanicu, aj s vťahnutím mestskej hromadnej dopravy na kultivovaný dopravný uzol. Verím, že sa konečne po rokoch chátrajúceho strašiaka mesta zbavíme,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Vedenie mesta bolo konfrontované s rôznymi názormi a otázkami, najmä pokiaľ ide o čerpanie úveru vo výške 3,2 mil. eur. Celý projekt má svoju ekonomiku a splácanie úveru bude pokryté z výnosov autobusovej stanice. To znamená, že samospráva bude v nasledujúcom období naďalej investovať do bežných komunálnych aktivít – do rekonštrukcie zanedbaných materských škôl, základných škôl, so budovania ihrísk i obnovy ciest a chodníkov.

„Niekdedy treba urobiť aj zásadné strategické rozhodnutia a s nadhľadom prijať zodpovednosť pokiaľ chceme, aby nás mesto reprezentovalo a napredovalo dopredu. Ďakujem všetkým poslancom, ktorí sa tento zámer rozhodli podporiť,“ dopĺňa primátor mesta Ján Nosko.

V najbližšom období je naplánované stretnutie vedenia mesta s investorom, na ktorom sa podpíše zmluva o budúcej kúpnej zmluve. Mgr. Zdenka Sekerešová, PhD. hovorkyňa primátora

Nové trolejbusy v meste

Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s. (DPMBB) 16.11. uviedol do prevádzky štyri nové nízkopodlažné trolejbusy. Tie začnú premávať od stredy, 18. novembra na trasách, ktoré využívajú Banskobystričania najčastejšie. Trolejbusy boli zakúpené z nenávratného finančného príspevku z Ministerstva životného prostredia SR vo výške približne 2 mil. eur v rámci projektu „Zvýšenie podielu trolejbusovej dopravy v meste Banská Bystrica“. Za posledné roky sa MHD v Banskej Bystrici modernizovala v hodnote viac ako 20 mil. eur.

Samospráva disponuje autobusmi a trolejbusmi, ktoré získala v rámci ekologizácie dopravy. Mestskú hromadnú dopravu v Banskej Bystrici zabezpečuje 23 trolejbusov, 29 ekologických autobusov na zemný plyn a 21 naftových autobusov. Aj tie by sa mali v budúcom období postupne obnoviť za nové ekologické vozidlá.

„Som rád, keď sa podarí dobrá vec a toto je výsledok dobrej práce. Banská Bystrica sa môže pochváliť jedným z najmodernejších a najekologickejších vozidlových parkov MHD v strednej Európe. v rámci zmien pracujeme na vytvorení systému integrovanej dopravy, ktorému bude predchádzať výstavba novej autobusovej stanice. Chceme dosiahnuť, aby sa všetky druhy dopravy spojili na jednom mieste,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Cestujúca verejnosť sa bude môcť voziť v troch kĺbových päťdverových trolejbusoch značky Škoda Tr 31 Sor s kapacitou 166 osôb a dĺžkou 18,75 m. Do depa Dopravného podniku mesta Banská Bystrica pribudlo aj jedno sólo štvordverové vozidlo Škoda Tr 30 Sor s kapacitou 94 osôb a dĺžkou 12,18 m. Prvoradá je bezpečnosť cestujúcich, preto je súčasťou trolejbusov aj kamerový systém schopný zaznamenať a následne vyhodnotiť celý priebeh jazdy.

„Novými vozidlami doplníme vozidlový park nízkopodlažných trolejbusov na celkový počet 23 kusov, ktoré prednostne nasadíme na linky č. 1, 3 a 6 smerujúce do najzaťaženejších oblastí, najmä do areálu Rooseveltovej nemocnice, k stredným školám na Tajovského ulici a na sídlisko Fončorda,“ hovorí riaditeľ Dopravného podniku mesta Banská Bystrica Miroslav Snopko.

Dopravca SAD Zvolen v roku 2009 uspel v projekte "Ekologizácia verejnej dopravy v Banskej Bystrici, realizovanom cez Operačný program Životné prostredie na Ministerstve životného

prostredia SR. Do prevádzky bolo zaradených 15 nízkopodlažných autobusov s pohonom na zemný plyn, v hodnote 3 909 788,12 eur.

V roku 2011 Dopravný podnik, a.s. bol rovnako úspešný v projekte "Náhrada autobusovej verejnej dopravy trolejbusovou dopravou v meste Banská Bystrica" a doplnil systém MHD v meste o 19 nízkopodlažných trolejbusov v hodnote 7 802 017,50 eur.

V decembri 2012 bolo odovzdaných 14 kĺbových autobusov na ekologický pohon CNG v rámci projektu "Zníženie emisií znečisťujúcich látok v ovzduší prostredníctvom plynofikácie verejnej dopravy v meste Banská Bystrica" v hodnote 5 635 908,30 eur.

Provizórna autobusová stanica na Uhlisku

Provizórna autobusová stanica na Uhlisku bola zriadená od 1. novembra 2015 namiesto zbúranej starej hlavnej banskobystrickej autobusovej stanice. Jej prevádzkovateľom sa stal Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, ktorého väčšinovým vlastníkom je dominantný prepravca v regióne SAD Zvolen. Stanica bude slúžiť občanom do dokončenia stavby novej autobusovej stanice na bývalom parkovisku a budú z nej odchádzať medzimestské a diaľkové spoje.

Všetky autobusové spoje, ktoré ešte dnes využívajú pôvodnú AS, sa presunú na parkovisko Mičinská cesta. Chátrajúci strašiak mesta, ako sa dlhodobo autobusová stanica v meste pod Urpínom označuje, sa na najbližší rok uzavrie a nebude poskytovať cestujúcej verejnosti žiadne služby.

„Som veľmi rád, že môžeme Banskobystričanom vyslať pozitívnu správu o tom, k čomu sme sa zaviazali na tlačovej konferencii v januári. Otvárame dočasnú autobusovú stanicu, ktorá je prvým predpokladom na to, aby sme mohli začať s búracími prácami a výstavbou novej autobusovej stanice. Vybavenie dočasnej stanice je oproti tej súčasnej až nadštandardné. Som presvedčený, že spĺňa všetky parametre a obyvatelia i návštevníci mesta budú spokojní. Verím, že aj keď sa vzdialenosť stanice o niečo predĺžila, vybrali sme najlepšie možné riešenie,“ povedal primátor mesta Ján Nosko.

Aj napriek zdĺhavým administratívnym procesom a potrebným stavebným povoleniam, práce na dočasnej autobusovej stanici v týchto dňoch finišujú. Za krátky čas sa podarilo vytvoriť miesto, ktoré denne poslúži stovkám dopravcov a cestujúcich.

„Počnúc prvým novembrovým dňom sme pripravení prijímať na tomto mieste vozidlá všetkých dopravcov tak, ako sme sa zmluvne zaviazali. Opravili sme povrch celého parkoviska, doplnili verejné osvetlenie, vybudovali ochranu proti znečisteniu vôd, novú kanalizáciu, prípojky vody, električky. Zároveň sa doplnili označníky, cestovné poriadky, vymedzili sme parkovacie plochy pre autobusy a taxislužby. Na dočasnej autobusovej stanici nechýba celé zázemie dopravnej kancelárie, čakárne pre takmer šesťdesiat cestujúcich,

sociálne zariadenia i miestnosti pre vodičov a strážnu službu,“ hovorí Miroslav Snopko, riaditeľ DPMBB, a. s.

Investor bude môcť začať s búracími prácami chátrajúcej autobusovej stanice až vtedy, akonáhle budú vydané všetky potrebné stavebné povolenia.

Krajšia a bezpečnejšia Švantnerova ulica

Obyvatelia Ulice Františka Švantnera a návštevníci historického centra mesta sa od 9. – 13. júna, dočkali opravy prejazdnej časti miestnej komunikácie. Na vyznačenie stavebného priestoru boli použité dopravné zariadenia a dočasné dopravné značenie, ktoré je nevyhnutné rešpektovať. Rezidenti, ktorí sú držiteľmi rezidentských parkovacích kariet, budú môcť bezplatne využívať v čase opravy parkovacie miesta v príľahlých uliciach zóny plateného parkovania.

„Na prejazd Švantnerovou ulicou bude slúžiť 3,5 metrový jazdný pás po ľavej strane v smere jednosmernej premávky, ktorý sa zvyčajne využíva na parkovanie. Dovoľujeme si týmto požiadať všetkých vodičov motorových vozidiel, aby svoje vozidlá neparkovali na časti komunikácie, ktorá bude slúžiť na prejazd v čase opravy komunikácie. Žiadame obyvateľov tejto lokality o porozumenie a strpenie zníženia komfortu počas opráv,“ informovala Renáta Hláčiková, vedúca Oddelenia miestnych komunikácií a inžinierskych sietí MsÚ.

Začalo sa s obnovou najkritickejších ciest a chodníkov

Obnova deviatich najkritickejších úsekov chodníkov a ciest sa začala 1. októbra na Banskobystrickom sídlisku Sásová. Stavebné práce by mali byť ukončené do konca novembra 2015, všetko však závisí od vývoja počasia a postupu stavebných prác. Na obnovu dlhodobo zanedbaných miestnych komunikácií použije samospráva v tomto roku rekordnú sumu peňazí vo výške 1, 25 mil. eur.

S obnovou miestnych komunikácií (MK) sa začalo až po trojmesačnom procese verejnej súťaže. Nevyhovujúce úseky ciest a chodníkov, ktoré denne znižovali komfort Banskobystričanov, budú obnovené z vládnej dotácie 640 tis. eur.

„Som rád, že dnes začíname s obnovou súvislých úsekov ciest a chodníkov, ktoré boli dlhé roky zanedbané. v rámci verejnej súťaže na dodávateľa stavebných prác sa nám podarilo ušetriť 160 tis. eur. Tie použijeme na obnovu časti cesty na Námestí Ludvíka Svobodu smerom k Rooseveltovej nemocnici. Prosím všetkých Banskobystričanov o trpezlivosť pri zníženom komforte a vzniknutých obmedzeniach počas nasledujúcich dvoch mesiacov,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Do konca novembra budú obnovené súvislé úseky chodníkov a vozoviek na Hornej ulici, Komenského ulici, Gaštanovej, Javorovej, Karpatskej, Magurskej, Rudohorskej, Sitnianskej a Mládežníckej. Nevyberali sa náhodne, ale hodnotením celkového stavu MK v meste.

„V januári 2015 sme zmapovali stav všetkých vozoviek, chodníkov, vnútroblokov i parkovacích plôch v meste. Z hodnotenia vyplynulo, že zhruba 184 úsekov miestnych komunikácií sa nachádza v stave hodnotenia 4 a 5. Z tých, ktoré boli ohodnotené najhoršími známkami a patria medzi najpálčivejšie sme vybrali deväť najkritickejších,“ objasňuje Renáta Hláčiková, vedúca Oddelenia údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí.

S lokálnymi opravami a údržbou miestnych komunikácií bude pokračovať samospráva priebežne do konca roka. K zvýšeniu komfortu návštevníkov mesta i obyvateľov dopomôže navýšenie finančných prostriedkov vo výške 150 tis. eur, ktoré schválili poslanci na 6. zasadnutí mestského zastupiteľstva 22. septembra 2015.

Zoznam úsekov

- sústava chodníkov od Rudohorskej ulice po Sitniansku ul.
- chodník na Hornej ulici v úseku od Kina Hviezda po Poštu 1 (Skuteckého ul. po Nám. Š. Moyses + pred „Hungariou“)
- vozovky a časti chodníkov na Komenského ul. v úseku od križovatky „GAS“ po križovatku na Karlove (Okresný archív)
- autobusové zastávky a príľahlej vozovky na Gaštanovej ulici pred základnou školou
- chodníky na Gaštanovej v úseku od križovatky s Javorovou ul. po Lipovú ul.
- Chodníka na Javorovej ulici v úseku od Gaštanovej ul. po Povstaleckú ul. a pred č. 1 – 7
- vozovka a vnútroblokové komunikácie na Karpatskej ulici k bytovým domom
- chodník popri hlavnej ceste na Karpatskej ulici až po križovatku s Javornickou ul.
- chodník na Magurskej ulici v úseku od Karpatskej k Magurskej č.59 – 61
- vozovka a chodník na Mládežníckej ulici v úseku od otky MHD pri č. 29 po križovatku s Poľnou ulicou

Obdobie zimnej údržby

Podľa Operačného plánu zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov sa 15. novembra začalo v Banskej Bystrici zimné obdobie. Dokument rozdeľuje 165 kilometrov miestnych komunikácií v meste podľa poradia dôležitosti, rieši nasadenie dopravných prostriedkov a mechanizmov v prípade poľadovice, hustého sneženia i kalamity. Pri intenzívnom snežení pomáhajú každoročne aj aktivační pracovníci, ktorí dočisťujú priechody pre chodcov a priestory autobusových zastávok. Zimné obdobie potrvá do 31. marca 2016.

Základné informácie:

- Mesto Banská Bystrica zabezpečuje zimnú údržbu na 165 km komunikácií, 50 000 m² parkovacích plôch a 117 000 m² chodníkov.

- Zimnú údržbu ciest a komunikácií v Banskej Bystrici zabezpečuje firma Milan Smädo – MIS, údržbu chodníkov firma GANZ. Ich úlohou je zabezpečiť zjazdnosť ciest a chodníkov a odstraňovanie nedostatkov spôsobených zimnými poveternostnými podmienkami.

- O chodníky priľahlé k nehnuteľnostiam sa v zmysle VZN o verejnom poriadku na území mesta starajú vlastníci týchto nehnuteľností. Povinnosťou vlastníkov je zároveň zamedziť padaniu snehu zo striech svojich nehnuteľností. v prípade, že sa o svoje nehnuteľnosti nestarajú, mestská polícia ich vyzve, aby tak urobili.

- Operačný plán zimnej údržby rieši nasadenie dopravných prostriedkov a mechanizmov pre bežné a mimoriadne poveternostné podmienky (posyp pri poľadovici, šmyklavosti vozoviek i chodníkov, pluhovanie, frézovanie, prípadne využitie ďalších mechanizmov na odstránenie snehových vrstiev).

- Miestne komunikácie sú rozdelené podľa poradia dôležitosti s prihliadnutím na potreby dopravy a zásobovania obyvateľstva, zabezpečenie zdravotnej a požiarnej služby:

hlavné – tepnové komunikácie, spojovacie komunikácie s MHD, prístupové cesty zdravotníckym zariadeniam, výjazdové trasy hasičských vozidiel, prístupové a obslužné komunikácie, ktoré majú význam pre zásobovanie, dopravu z priemyselných závodov a pod.

prístupové a obslužné cesty, ktoré majú význam prevažne len pre dopravu súkromnými dopravnými prostriedkami.

- Operačný plán zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov na území mesta Banská Bystrica na obdobie zimy 2015 – 2016 je dostupný na webovej stránke mesta v sekcii INFOLINKY na údržbu komunikácií a poruchy sietí.

Financie

- Z rozpočtu na rok 2015 má mesto k dispozícii na zimnú údržbu ešte cca 71 273 eur, z ktorých bude uhrádzať výkony zimnej údržby za mesiac november a polovicu decembra. Ďalšie výkony zimnej údržby budú hradené z rozpočtu na rok 2016, ktorý je momentálne v štádiu prípravy.

- Na výkon zimnej údržby za zimu 2014/2015 minula samospráva 747 302 eur. Z rozpočtu na rok 2015 bolo na ZÚ použitých 698 727 eur.

Vlastníci a správcovia pozemných komunikácií

Na území mesta Banská Bystrica sú okrem miestnych komunikácií najmä cesty vo vlastníctve štátu - rýchlostná cesta R1 v správe NDS (Národná diaľničná spoločnosť) a spoločnosti

Granvia, cesty I. triedy v správe SSC (Slovenská správa ciest), cesty II. a III. triedy vo vlastníctve BBSK (Banskobystrický samosprávny kraj) a správe BBRSC (Banskobystrická regionálna správa ciest) a v neposlednom rade komunikácie v súkromnom vlastníctve. Napríklad tie na Suchom vrchu, Pršianskej terase, na Kačici, atď.

Na sprehľadnenie vlastníctva pozemných komunikácií je v sekcii INFOLINKY na údržbu komunikácií a poruchy sietí k dispozícii mapa mesta a bude aj súčasťou novembrového čísla Radničných novín. Banskobystričania si môžu v prípade potreby pozrieť, koho osloviť, ak nemajú odhrnutý sneh na svojej ulici.

Mechanizmy

Spoločnosť Jozef Ganz má k dispozícii 2 nové mechanizmy – nový sypač LADOK a nový BOBCAT na čistenie priechodov pre chodcov a priestorov autobusových zastávok. Celkom sú na zimu pripravení nasledovne: je pripravená posypová soľ v objeme cca 40 ton a cca 28 t drvy, 3 traktory, 3 sypače, odhrňáče, 1 nakladač

Spoločnosť Milan Smädo - MIS má k dispozícii, cca 250 t posypová soľ (chemický posyp), cca 50 t drva (inertný posyp), 5 sypačov, 3 malé posypacie autá, 3 traktory, 2 bobcaty, 1 Caterpillar, 1 snežná fréza

Banskobystričania žijú zdravšie

V utorok, 27. októbra 2015 sa v rámci ukončenia Akadémie Európskeho seniora 2015 uskutočnilo v priestoroch radnice záverečné vyhodnotenie projektu We Love Eating – Užívaj si zdravý život. Samospráva zrealizovala v priebehu dvoch rokov desiatky podujatí so zameraním na celoživotný prístup k zdravej výžive a telesnému cvičeniu. Výsledky kampane potvrdili, že projekt budovania povedomia o zdravom životnom štýle bol v Banskej Bystrici úspešný.

Banská Bystrica tvorí skupinu siedmich európskych miest, ktoré sa v roku 2014 do kampane We love eating zapojili. Vďaka sústave príručiek, kartových hier, plagátov, letákov, magnetiek a online prieskumov sa podarilo projekt vyhodnotiť v piatich bodoch: súčasné zvyklosti, správanie sa, úroveň povedomia, poznanie, vedomosti a postoje.

„V porovnaní s ostatnými európskymi mestami považujú Banskobystričania za menej dôležité varenie čerstvého jedla a jeho konzumáciu v spoločnosti rodiny a priateľov. Seniori majú menšiu fyzickú aktivitu a málo predsavzatí cvičiť v budúcnosti viac. Avšak spoločne so skupinou tehotných žien dosahujú prvenstvo v dodržiavaní pravidelného pitného režimu,“ hovorí Mária Filipová, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici.

V Cikkerovej sieni sa vyhodnotenia zúčastnil vedúci zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Dušan Chrenek, vedúci odboru informácií a komunikácie Generálneho riaditeľstva pre rozpočet pri EK Peter Moos, zástupca Regionálneho európskeho informačného centra Peter Pisár a Katarína Slotová z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Nechýbali zástupcovia samosprávy, členovia miestnej podpornej skupiny a zástupcovia cieľových skupín – seniorov, mládeže a tehotných mamičiek.

„Povedomie o zdravom životnom štýle vzrástlo vo väčšine cieľových skupín. Hoci nebol dosiahnutý ideálny životný štýl, zistil sa pokles nezdravého životného štýlu. Projekt Užívaj si zdravý život podporený zo zdrojov EK mal pozitívny vplyv na formovanie správania sa obyvateľov Banskej Bystrice,“ dodáva Filipová.

Projekt We Love Eating učí ľudí, ako zdravo žiť. Hlavným cieľom pilotného európskeho projektu „Užívaj si zdravý život“ je prostredníctvom tvorby a testovania didaktických materiálov, zvýšiť povedomie o zdravotných problémoch súvisiacich so zlou životosprávou, nadváhou a obezitou. Projekt WLE sa snaží vytvoriť kladný vzťah ľudí k jedlu: čo jeme, kde jeme a s kým. Od októbra 2014 sa v Banskej Bystrici zrealizovalo niekoľko úspešných podporných iniciatív, Olympiáda zdravej výživy pre žiakov základných škôl, Prevencia vo výžive detí – medzinárodná konferencia, Akadémia európskeho seniora a projekt užívaj si život, Tréning pamäti seniorov vs. Užívaj si zdravý život. Materské centrum Mamina pripravilo sériu besied a praktických ukážok o zdravom varení a stravovaní pod názvom „Takto to varím ja“. v Rodinnom centre Filipko sa v mesiacoch marec – apríl uskutočnilo „Putovanie krajinou zdravia“, kde sa deti naučili správne si vyčistiť zúbky alebo variť v kuchyni zdravia. Tehotné ženy a seniori si mohli užiť nakupovanie zdravých potravín prostredníctvom virtuálnej predajne, ktorú pre nich pripravil Regionálny úrad verejného zdravotníctva.

Vianočné trhy

Vôňu chutných klobás, vianočného punču, medoviny, pečených gaštanov i zdobených medovníkov si mohli Banskobystričania vychutnať v tento rok o pár dní skôr. Tradičné vianočné trhy sa začínali 24. novembra a potrvali do Troch kráľov. Srdce Námestia SNP rozžiaril pred Mikulášom, 4. decembra o 17:00 hod., 16-metrový smrek strieborný zo Školskej ulice. Vianočnú atmosféru umocnil bohatý program koncertov i tvorivých dielní.

Výrub a osadenie centrálného vianočného stromčeka zabezpečil ZAaRES (Záhradnícke a rekreačné služby mesta Banská Bystrica) posledný novembrový deň. Vianočný stromček nezdobil len Námestie SNP. Svoje miesto si našlo vo všetkých mestských častiach aj deväť smrekov, jedna jedľa a douglaska tisolistá pochádzajúce z ulíc Poľná, Kalinčiakova, Tulská, Javornícka, Severná i Starohorská.

O vianočnú atmosféru na Námestí SNP postarali vianočné trhy. v stánkoch s občerstvením si mohli pochutnať Banskobystričania na dobrotách od 24. novembra do 6. januára denne od

11:00 hod. – 23:45 hod. Remeselníci ponúkli od 4. do 22. decembra širokú ponuku vianočných ozdôb, výrobkov z kovu, keramiky, dekoračných výrobkov, šperkov, sviečok, mydiel a mnoho iného. Stánky s remeslami boli k dispozícii od 9:00 hod. do 20:00 hod.

ŠKOLSTVO A VÝCHOVA

Školstvo je jednou z priorít mesta Banská Bystrica. Tisíce študentov nesú dobré meno a kapitál vzdelanosti z Banskej Bystrice a šíria jej dobré meno.

Mesto prijalo v roku 2015

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 3/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení dodatkov VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014,

Všeobecne záväzné nariadenie mesta BANSKÁ BYSTRICA č. 3/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení dodatkov VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014, VZN č. 13/2014 Účinnosť od: 15.04.2015 ZD 03/2015 2 z 3 Mesto Banská Bystrica v zmysle § 4 ods. 3 písm. h) a § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a § 3 ods. 1 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č.8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica, vydáva toto Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 3/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení dodatkov VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014, VZN č. 13/2014 (ďalej len VZN) VZN č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica sa mení nasledovne: I. 1. Príloha č.1 sa mení nasledovne: Dotácia na mzdy a prevádzku dieťaťa, žiaka a poslucháča na rok 2015 v € II. Záverečné ustanovenia Toto VZN Mesta Banská Bystrica bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici č. 73/2015 dňa 24.03.2015 a nadobúda účinnosť dňom 15. apríla 2015. Ján Nosko primátor mesta Banská Bystrica VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE MESTA BANSKÁ BYSTRICA č. 3/2015, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 8/2013, o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia, zriadených na území mesta Banská Bystrica v znení dodatkov VZN č. 15/2013, VZN č. 2/2014, VZN č. 13/2014 Účinnosť od: 15.04.2015 ZD 03/2015 3 z 3 Príloha č. 1 Dotácia na mzdy a prevádzku dieťaťa, žiaka a poslucháča na rok 2015 v € Kategória školy, školského zariadenia Verejné školy a školské zariadenia Cirkevné a súkromné školy a školské zariadenia

Dieťa materskej školy 2048 1803 Dieťa materskej školy pre deti so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami vo veku od troch rokov x 3857 Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva x 113 Žiak základnej umeleckej školy v individuálnej forme vyučovania 732 645 Žiak základnej umeleckej školy v skupinovej forme vyučovania 450 396 Dieťa školského klubu detí 102 90 Dieťa centra voľného času 70 62 Potenciálny stravník - žiak základnej školy 115 102 Poslucháč jazykovej školy x 28 VZN č. 13/2014 Návrh VZN zverejnený : 25.2.2015 Lehota na pripomienkovanie do : 11.03.2015

Dátum účinnosti od: 15. apríla 2015

Vypracoval: Vedúci Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže RNDr. Tibor Maťaš

13.02.2015 Schválil: MsZ v Banskej Bystrici Uznesením číslo 73/2015 24.03.2015

Ku Dňu učiteľov 2015

Primátor mesta Ján Nosko 30.3.2015 privítal na Radnici mesta pedagógov základných a materských škôl, aby im zablahoželel k ich sviatku - ku Dňu učiteľov. Prihovoril sa im slovami: "Učiteľské poslanie je nenahraditeľné, náročné a spoločensky nie celkom docenené. Vyjadrujem vám svoju úctu, obdiv a vďaku. Vy najlepšie viete, že vaša ušľachtilá práca má vždy zmysel a veľkú cenu."

Deň učiteľov na SPŠ Jozefa Murgaša

Deň učiteľov sa tradične oslavuje 28. marca, v deň narodenia učiteľa národov Jána Amosa Komenského. Sviatok je oslavou práce všetkých pedagogických pracovníkov, ktorých práca je poslaním a zaslúžia si za svoje znalosti, trpezlivosť a obetu úctu a poďakovanie. v našej škole sa Deň učiteľov vzhľadom na to, že 28. marec pripadol na sobotu, slávil až nasledovný pondelok. Žiaci venovali učiteľom kvety alebo sladkú odmenu ako výraz vďaky za všetky vedomosti a ochotu, ktorú im denno-denne venujú.

Žiacka školská rada navyše pri tejto príležitosti zorganizovala celoškolskú anketu, ktorej výsledky boli nasledovné:

Najlepší učiteľ: Mgr. Marek Zákopčan

Najprísnejšia učiteľka: Mgr. Jana Hajduková

Najkrajšia učiteľka: Mgr. Karina Chylová/Mgr. Lívia Rapčanová

Učiteľka s najväčším zmyslom pre humor: Ing. Erika Smädová

Jarné prázdniny

V rámci jarných prázdnin od 14. – 22. februára 2015 pripravilo mesto Banská Bystrica niekoľko atraktívnych akcií. Na svoje si prišli všetky vekové kategórie.

Veľký detský karneval

Už druhý deň prázdnin, 15. 2. 2015 o 15:00 hod, si mohli všetci malí Banskobystričania zatancovať na Veľkom detskom karnevale. v Cikkerovej sieni banskobystrickej Radnice na fašiangovej disko nebude chýbala ani súťaž o najkrajšiu karnevalovú masku. K zábave prispela aj tanečná škola Janette Fáberovej.

Vtáčie „Valentínky – vešanie vtáčích búdok

Vtáčie „Valentínky“ – vešanie vtáčích búdok, tak sa nazýva akcia, ktorú organizuje mesto Banská Bystrica v spolupráci so Stredoslovenským múzeom. Netradičné vstupné, vtáčia búdka, by nemala chýbať v rukách všetkých Banskobystričanov, ktorí sa podujatia zúčastnia. Vešanie búdok naplánovali organizátori na sobotu 14. 2. 2015 o 10:00 hod. v mestskom parku (pri altánku) na Tajovského ulici.

Visegrad Cup 2015 – preteky psích záprahov

Mesto Banská Bystrica, obec Králiky, Slovenský klub severských a japonských plemien a Správa športových a telovýchovných zariadení mesta vás pozývajú na Visegrad Cup 2015.

Obľúbené podujatie – preteky psích záprahov, sa presunuli pre nedostatok snehu na najbližší víkend, 14. – 15. februára 2015. Slávnostné otvorenie bude v sobotu so začiatkom o 9:30 hod.

Verejné korčuľovanie

Počas jarných prázdnin bolo verejné korčuľovanie na zimnom štadióne sprístupnené pre verejnosť dvakrát denne.

Centrum voľného času

Program aktivít počas jarných prázdnin v Centre voľného času na ulici Havranské 9.

Žiakom základných škôl samospráva tvorí lepšie podmienky na šport

Po výmene starých okien i dverí a obnove zastaraného vykurovacieho systému na banskobystrických základných školách, reaguje samospráva na ďalšie problémové oblasti. Začala s opravou havarijného stavu podláh v telocvični ZŠ Spojová, na ktorú sa podarilo získať prostriedky z havarijného fondu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Spoločne s finančnými prostriedkami mesta Banská Bystrica sa na tento účel použila suma 66 tis. eur. Aj nevyhovujúci športový areál pri ZŠ Radvanská nahradilo moderné multifunkčné ihrisko, vďaka dotácii Vlády SR z programu Podpora rozvoja športu na rok 2015 vo výške 40 tis. eur.

Športový areál jedinej základnej školy v Radvani, ktorý funguje od roku 1987, je v nevyhovujúcom stave a ihrisko už dávno nespĺňa bezpečnostné i hygienické normy.

„V máji tohto roku sme sa zapojili do výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie vlády v programe na rozvoj športu a boli sme úspešní. Som veľmi rád, že nové multifunkčné ihrisko poslúži stovkám žiakov na pohybové aktivity v čase vyučovania i mimo neho. Verím, že novým ihriskom zvýšime záujem detí a mládeže o šport a aktívne využívanie voľného času,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Moderné multifunkčné ihrisko pribudlo v septembri aj pri Základnej škole Moskovská vďaka dlhoročnému partnerovi mesta, spoločnosti STEFE. Ambíciou samosprávy je aj naďalej obnovovať zanedbané športoviská v areáloch škôl i mimo nich. 9. novembra 2015 sa začalo intenzívne pracovať na rekonštrukcii drevenej podlahy v telocvični na Základnej škole Spojová. „Demontáž starej podlahy si robí škola v týchto dňoch svojpomocne. Nová podlaha bude zodpovedať všetkým požiadavkám a normám a musí mať certifikát medzinárodnej basketbalovej federácie FIBA. Predpokladaná hodnota rekonštrukcie bola 80 tisíc eur, no verejným obstarávaním sme ušetrili a na rekonštrukciu nevyhovujúcich podláh použijeme približne 66 tisíc eur,“ hovorí prednosta MsÚ Martin Adamec.

Opravy sa zrealizovali v telocvični a aj B, ako aj v náradovni, v celkovej výmere 766 m². Už koncom roka si mohli v nových podmienkach zahrať žiaci basketbal, volejbal i bedminton.

Kvalitnejšie podmienky pre deti materských škôl

Počas letných mesiacov sa začalo pracovať na odstránení havarijného stavu jedného z pavilónov Materskej školy Nová na Fončorde. Už dnes sa môžu najmenší Banskobystričania rozvíjať a hrať v bezpečných zrekonštruovaných priestoroch. Samospráva chce zanedbané materské školy postupne obnovovať, podobne ako základné školy, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica.

Počas letného prerušenia prevádzky materskej školy sa realizovali opravy šatne, sociálnych zariadení, skladov i terasy.

„Zlý stav kanalizačného potrubia bol príčinou úniku odpadových vôd, ktoré spôsobili nestabilitu jednej z budov materskej školy. Najskôr bolo potrebné stabilizovať základy budovy, spevniť poškodené nosné steny a vybudovať nové rozvody kanalizácie. Následne sa osadili nové podlahy a protišmyková dlažba, ktorými sa zvýši bezpečnosť detí. Na opravy sme vynaložili viac ako 44 000 eur. v úpravách zanedbaných materských škôl budeme pokračovať aj naďalej,“ hovorí prednosta MsÚ Martin Adamec.

Materská škola na Fončorde nie je jediná, kde sa uskutočnili menšie či rozsiahlejšie opravy. v júli samospráva odstránila havarijný stav podláh v Materskej škole Cesta k nemocnici, na MŠ Jilemnického pokračovala výmenou nevyhovujúcich vonkajších dverí. v MŠ Horná sa opravilo kúrenie, na MŠ Šalgotarjárska strecha a v MŠ Karpatská sa uskutočnila celoplošná oprava jedného z pavilónov. v súčasnosti sa pracuje aj na projektovej dokumentácii

a stavebnom povolení rekonštrukcie a vybudovania novej triedy v MŠ Družby. Tá by mala byť realitou už budúci rok.

Dúhový kolotoč

Obľúbenú akciu organizovalo 26. októbra 2015 Metodicko-pedagogické centrum pod záštitou primátora Jána Noska. Ceny v tomto ročníku získalo sedem škôlkarov a 11 materských škôl. Umelecké cítenie a nadanie sa objavuje už u detí v predškolskom veku. Dokazuje to 350 vystavených prác, ktoré sú súčasťou deviateho ročníka celoslovenskej súťaže Dúhový kolotoč. Tradíciou sa stala prehliadka detských výtvarných prác v Banskej Bystrici. Až 350 prác malých predškolákov aktuálne zdobí banskobystrickú Radnicu. Každý ročník súťaže Dúhový kolotoč je tematický. Tvorivá téma toho terajšieho bola Hry s farbami. Podujatie sa teší záujmu nielen detí, učiteliek, ale aj rodičov a samotnej verejnosti. Do súťaže sa v tomto roku zapojilo 513 materských škôl z celého Slovenska s celkovým počtom 570 výtvarných prác. Uzávierka odovzdania bola do 30. septembra. Diela najmenších hodnotila odborná päťčlenná komisia vymenovaná ministrom školstva Jurajom Draxlerom. Cieľom akcie je podporovať deti predškolského veku v autentickom výtvarnom vyjadrovaní fantazijných predstáv, ich výtvarnú obrazotvornosť a emocionalitu dieťaťa. „Deti ku každej téme pristupujú s radosťou a možnosťou ukázať svoju šikovnosť. Rovnako sa tešia z výstavy, kde ich diela môže vidieť verejnosť, rodičia a aj známi,“ hodnotí akciu s nadšením pani učiteľka Júlia Dzúriková z Materskej školy Družby 3 v Banskej Bystrici, ktorá sa zatiaľ zúčastnila na všetkých ročníkoch obľúbenej súťaže. Súčasťou vernisáže bolo aj odovzdávanie cien. Rozdávali sa v troch kategóriách. v prvej, deti materských škôl, bolo ocenených päť detí. v kategórii deti materských škôl so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaujala najviac práca Nathana Piatkowskeho zo ZŠ s MŠ pre žiakov s autizmom. v tretej kategórii, skupinová práca detí, porota ocenila tri materské školy z Banskej Bystrice, Pohorelej a Košíc. Samostatnou kategóriou boli špeciálne ceny, ktoré putovali základnej škole pri zdravotníckom zariadení na Námestí L. Svobodu v Banskej Bystrici a Táničke Voskárovej z Materskej školy Buková 22 v Banskej Bystrici. Tieto udelila riaditeľka regionálneho pracoviska Banská Bystrica Iveta Vargová a primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

„Vždy rád podporím podujatia, ktoré akýmkoľvek spôsobom prispievajú k zdravému vývoju malých Banskobystričanov. Banská Bystrica sa môže pochváliť jedinečnou dvadsaťročnou tradíciou športovej olympiády materských škôl a som rád, že sa u nás ustálila aj obľúbená a zmysluplná akcia výtvarnej tvorivosti škôlkarov,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. „Fantázia by v detskom svete nemala chýbať, preto ďakujem aj všetkým učiteľom a rodičom, ktorí stále dokážu viesť škôlkarov k rozvíjaniu ich kreativity,“ doplnil. Škôlkari sa mohli tešiť z balíčkov na rozvíjanie kreativity, kde našli napríklad puzzle, farbičky či iné výtvarné pomôcky. Vybrané diela najmenších môže vidieť verejnosť v priestoroch Radnice do 4. novembra 2015.

Banská Bystrica a UMB prehlbujú spoluprácu ďalším projektom

Univerzita mestu – mesto univerzite je názov projektu, ktorý v sebe spája sériu pravidelných podujatí organizovaných v zimnom a letnom semestri. Cieľom akcie je poukázať na výnimočné výsledky študentov, zamestnancov i absolventov v ich vedeckej, umeleckej a kultúrnej činnosti. Univerzita Mateja Bela je už dvadsaťtri rokov neoddeliteľnou súčasťou mesta pod Urpínom.

Prvé z podujatí sa uskutoční v stredu, 21. októbra o 17:00 hod. za účasti primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska a rektora UMB Vladimíra Hiadlovského. Vernisáž výstavy Diplom predstaví výber absolventských prác študentov Katedry výtvarnej kultúry Pedagogickej fakulty UMB.

„Univerzita Mateja Bela svojou kvalitou každoročne priláka do Banskej Bystrice mladých ľudí zo Slovenska a zahraničia. Každé mesto, na pôde ktorého sa univerzita nachádza, má ambíciu rozvíjať sa. Absolventi obohacujú intelektuálny potenciál mesta a je na samospráve, aby im vytvorila dobré podmienky pre ďalší rozvoj. Preto rád prijímam záštitu nad projektom, ktorý ukáže prácu šikovných ľudí a prezentuje naše mesto v dobrom svetle. K vytváraniu dobrých podmienok pre študentov a zamestnancov univerzity chceme prispievať aj naďalej,“ hovorí primátor Nosko.

Spolupráca UMB s mestom Banská Bystrica sa začala rozvíjať už v predchádzajúcom období. Univerzita sa môže pochváliť najstaršou Katedrou cestovného ruchu i celoživotným vzdelávaním v rôznych formách. Môže sa pochváliť svojou Detskou univerzitou i Univerzitou tretieho veku.

„Vysokoškolské vzdelávanie v Banskej Bystrici má už viac ako 60 ročnú tradíciu. v roku 1992, vznikom Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, sa pedagogické a ekonomické vzdelávanie rozrástlo o široké portfólio ďalších študijných odborov. Kvalitné univerzitné vzdelávanie je možné budovať len v symbióze s mestom, v ktorom univerzita pôsobí, nakoľko mesto bez univerzity a univerzita bez mesta nemôžu bez seba plnohodnotne existovať. Som veľmi rád, že súčasné vedenie mesta Banská Bystrica si plne uvedomuje nevyhnutnosť vzájomnej spolupráce a perspektívny projekt Univerzita mestu a mesto univerzite túto skutočnosť zdôrazňuje,“ hovorí rektor UMB Vladimír Hiadlovský.

Študenti a všetci Banskobystričania sa už dnes môžu tešiť na novembrové hudobné inšpiratívne popoludnie. To v sebe zahŕňa výstavu autorskej tvorby doktorandov Katedry výtvarnej kultúry PF UMB v odbore didaktika výtvarného umenia. Na predvianočné obdobie pripravujú organizátori umelecké pásmo zo slovesnej tvorby vysokoškolských pedagógov. Zároveň sa budú prezentovať víťazné práce Ekonomickej fakulty – Najkrajšia fotografia leta.

Univerzitný deň kariéry 2015

„Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici sa orientuje na posilňovanie spolupráce s praxou. Pokladáme za dôležité poskytnúť našim poslucháčom možnosti rozvíjať si pracovné zručnosti a zhromažďovať cenné skúsenosti už počas štúdia bez ohľadu na študijný program či odbor. Na univerzite už sedem rokov funguje Kariérne centrum, ktoré poskytuje našim študentom veľmi kvalitné služby v tejto oblasti. Okrem iných aktivít vždy na úvod akademického roku pripravuje aj veľtrh pracovných príležitostí Univerzitný deň kariéry.“ doc. PhDr. Katarína Chovancová, PhD., prorektorka Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Univerzitný deň kariéry (UDK) sa konal 13. októbra 2015. Podujatie ponúklo príležitosti študentom a absolventom UMB stretnúť sa so zástupcami významných spoločností, získať informácie o potenciálnom zamestnávateľovi, kontakty na personalistov či nadviazanie spolupráce so spoločnosťami v rámci stáží a záverečných prác a pracovných ponúk pre absolventov. Firmy a organizácie sa prezentovali prostredníctvom výstavných stánkov a participáciou na sprievodnom programe, ktorý pozostával z prezentácií spoločností a zaujímavých motivačných prednášok.

Tento rok študenti mohli stretnúť zástupcov spoločností Accenture, Amazon, BDO, CampLeaders, Dell, Deloitte, EY, IBM, Injoy Agency, Information Planet, KPMG, Henkel, PWC, Swiss Re. Predstavili sa projekty EURES, Erasmus+, SAIA, Zadobe. Na evente bola pre študentov počas celého podujatia k dispozícii kariérová poradkyňa Janette Neklapilová so spoločnosti Neky, ktorá konzultovala životopisy a radila, čo je možné spraviť v rámci kariérového plánovania. Karirérová poradkyňa zároveň vystúpila v programe UDK s workshopom Prines so sebou životopis – netradične ho vylepšíme.

Na pôdu Ekonomickej fakulty UMB sa v spolupráci s občianskym združením Zadobe vrátila bývalá absolventka Edita Bednárová, ktorá vo svojej motivačnej prednáške na evente porozprávala viac o svojej ceste cez korporáciu, neziskovku, freelancing až k vlastnému podnikaniu.

Viac informácií o podujatí bolo na webovej stránke www.udk.umb.sk alebo facebook fanpage/Kariérne centrum UMB. Mgr. Micheala Palgutová, PhD.

Univerzita Mateja Bela

Univerzita Mateja Bela svojou kvalitou každoročne priláka do Banskej Bystrice mladých ľudí zo Slovenska a zahraničia. Tvorili ju

EKONOMICKÁ FAKULTA UMB

FAKULTA POLITICKÝCH VIED a MEDZINÁRODNÝCH VZŤAHOV UMB

FAKULTA PRÍRODNÝCH VIED UMB

FILOZOFICKÁ FAKULTA UMB

PEDAGOGICKÁ FAKULTA UMB

Inaugurácia nového rektora UMB Vladimíra Hiadlovského

V aule Beliana sa 15. 1. 2015 konala inaugurácia nového rektora banskobystrickej UMB Vladimíra Hiadlovského za účasti predsedu NR SR Petra Pellegriniho, ktorý je tiež absolventom UMB. Vo štvrtok 15. 1. 2015 sa v aule Beliana sa slávnostnom akte sa zúčastnil aj predseda NR SR Peter Pellegrini, podpredsedníčka NR SR Jana Laššáková a primátor mesta BB Ján Nosko. s inauguráciou rektora bolo spojené aj slávnostné vymenovanie dvoch nových dekanov fakúlt UMB. Dekanom EF je Peter Krištofík a dekanou FPV Jarmila Kmeťová. Prioritou nového rektora je získavanie prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov a tiež internacionalizácia štúdia, teda rozšírenie ponuky pre zahraničných študentov.

III. reprezentačný ples

Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela

Dňa 24. januára 2015 sa v hoteli Lux v Banskej Bystrici uskutočnil III. reprezentačný ples Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela, ktorý sa konal pod záštitou podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Lajčáka. Rok 2015 je pre Fakultu politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela jubilejným rokom. v rámci svojho poslania a zamerania fakulta už dvadsať rokov pripravuje kvalitných odborníkov pre oblasť medzinárodných vzťahov a politológie, čoho najlepším dôkazom sú najmä jej absolventi, úspešne pôsobiaci v oblasti štátnej, verejnej i súkromnej sféry, či reprezentujúci Slovenskú republiku v inštitúciách Európskej únie a iných významných medzinárodných organizáciách. Hlavným cieľom podujatia bolo osláviť významné jubileum našej alma mater a zároveň pokračovaním úspešných minulých ročníkov znovu spojiť absolventov, pedagógov, študentov i priateľov fakulty na tomto type spoločenského podniku, ktorý k zameraniu fakulty nepochybne patrí. Ples bol slávnostne otvorený príhovorom Jána Kopera, dekana FPVaMV UMB. Účastníkov plesu privítali ďalší významní hostia: Michal Klaučo, prorektor pre rozvoj a informatizáciu UMB, a za absolventov fakulty Róbert Vass. Program plesu zabezpečovalo Konzervatórium J. L. Bellu z Banskej Bystrice, pričom nechýbali tanečné, hudobné a spevácke vystúpenia. Na podujatí vystúpila aj dvojica Dominika Výrosteková a Daniel Výrostek, ktorí predviedli pár piesní z muzikálu Prekliaty básnik a zároveň sprevádzali hostí celým programom. Súčasťou plesu bola i bohatá tombola. Chceme sa poďakovať sponzorom, ktorí nepochybne pozdvihli úroveň tohto podujatia: Slovenská atlantická komisia, ATOS IT Solutions and Services, s. r. o., GAMO, a. s., FIPRA Slovakia, Tektonika, s. r. o., Sauna Štiavničky, s. r. o., LYNX, s. r. o., a Peter Baláž.

CENA REKTORA - Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Dňa 9. 4. 2015 boli v UMB prerokované ZÁSADY na udelenie Ceny rektora UMB za výnimočné dielo v oblasti vedecko-pedagogickej a v oblasti umenia

Cena rektora Univerzity Mateja Bela v oblasti vedy, výskumu a umenia je udeľovaná každoročne tvorivým pracovníkom UMB za významný prínos k vedeckému poznaniu za významnú učebnicu alebo za významné umelecké dielo, a to podľa typu práce:

A – vedecká monografia;

B – súbor vedeckých štúdií;

C – vysokoškolská učebnica, alebo stredoškolská učebnica s celoštátnou pôsobnosťou;

D – patent alebo iný významný výstup pre prax (napr. učebná pomôcka);

E – umelecké dielo.

Cenu rektora UMB každoročne udeľuje rektor UMB na otvorení akademického roka, na zasadnutí Vedeckej rady UMB alebo pri inej vhodnej príležitosti, a to na základe návrhov podaných uchádzačmi z radov vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov univerzity. Rektorovi UMB predkladá návrh na ocenenie prorektor pre vedu po odbornom posúdení návrhov.

Spôsob predkladania prihlášok, miesto a dátum uzávierky musia byť s predstihom najmenej 30 dní pred dňom uzávierky zverejnené takým spôsobom, aby k týmto informáciám mal prístup každý člen akademickej obce UMB.

Pracovník UMB predloží publikáciu alebo umelecké dielo, s ktorým sa uchádza o udelenie ceny, prodekanovi pre vedu príslušnej fakulty. Po zozbieraní navrhnutých prác a ich posúdení prodekan pre vedu predloží navrhnuté práce prorektorovi pre vedu.

Predkladaná práca musí spĺňať tieto kritériá:

a) možno jednoznačne preukázať podiel uchádzača na práci;

b) práca bola vytvorená najviac 5 rokov pred uzávierkou súťaže, pričom ide o ukončenú prácu.

Nepublikované práce, resp. výsledky aplikovaného výskumu, ktoré neboli realizované v praxi, nebudú brané do úvahy. Okrem vedeckej práce (diela) uchádzač do súťaže predloží krátky profesionálny životopis a zoznam 5 najvýznamnejších výstupov, príp. iné materiály dokladujúce hodnotu predkladanej práce/ diela. Dielo prihlásené do súťaže o Cenu rektora sa uchádzačovi nevracia a po skončení súťaže bude uložené v Univerzitnej knižnici UMB.

Za tú istú vedeckú prácu (umelecké dielo) možno získať cenu len raz. Ten istý uchádzač však môže byť za rôzne práce ocenený viackrát. v niektorej kategórii je možné udeliť aj viac cien, resp. cenu neudeliť.

Ocenenie banskobystrických profesorov

Prezident Andrej Kiska v júni 2015 vymenoval vysokoškolských profesorov z UMB Banská Bystrica

doc. Mgr. Tomáš Hauer, Dr. - UMB v Banskej Bystrici - systematická filozofia

doc. Ing. Jana Kučerová PhD. - UMB v Banskej Bystrici - cestovný ruch

doc. Hristo Slavov Kyuchukov Doktor, DrSc., UMB v Banskej Bystrici - všeobecná jazykoveda

Prvá vysoká škola v Banskej Bystrici

V akademickom roku 2014/2015 si Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici pripomenula 60. výročie vysokoškolského učiteľského vzdelávania v Banskej Bystrici.

Pedagogická fakulta UMB začala svoju históriu písať v školskom roku 1949/1950, keď bola v Banskej Bystrici založená pobočka Pedagogickej fakulty pri Slovenskej univerzite v Bratislave. Prvá vysoká škola v Banskej Bystrici vznikla v roku 1954. Bola to Vyššia pedagogická škola.

Dňa 1. septembra 1964 bola založená Pedagogická fakulta.

Nová história Pedagogickej fakulty sa začala písať v júli 1992, keď sa stala súčasťou Univerzity Mateja Bela.

Poslaním fakulty je pripravovať nových odborníkov v pomáhajúcich profesiách orientovaných na prácu s ľuďmi, predovšetkým pedagogických a sociálnych, rozvíjať v nich vedecké poznanie. Výchovno-vzdelávací proces na fakulte zabezpečuje 9 katedier, na ktorých pracuje 96 vysokoškolských učiteľov. Štúdium na Pedagogickej fakulte UMB prebieha v akreditovaných študijných programoch 1., 2. a 3. stupňa vysokoškolského štúdia.

Vedeckovýskumná činnosť fakulty sa orientuje na základný, ale najmä na aplikovaný výskum v oblasti teórie vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky, psychológie, sociálnej práce, umenia a evanjelíkálnej teológie. Učitelia fakulty pravidelne riešia grantové projekty VEGA, KEGA a APVV. Výsledky svojej práce publikujú v domácich a zahraničných časopisoch, zúčastňujú sa domácich a medzinárodných vedeckých a odborných konferencií.

Fakulta sa angažuje aj v grantových projektoch v spolupráci s partnerskými vysokými školami v SR i v zahraničí a v grantoch Európskeho sociálneho fondu. Pedagogická fakulta UMB pravidelne organizuje medzinárodné vedecké konferencie.

Na prezentáciu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti fakulta vydáva zborník vedeckovýskumných prác zamestnancov fakulty Acta Universitatis Matthiae Belii - Pedagogická fakulta, vydáva zborníky vedeckovýskumných prác končiacich projektov, ako aj zborníky jednotlivých katedier. Pedagogická fakulta taktiež vydáva vedecké monografie a vysokoškolské učebné texty, a to aj v spolupráci s partnerskými VŠ v zahraničí. PF UMB spolu s Pedagogickou fakultou Ostravskej univerzity a Sliezskej univerzitou v Katoviciach vydávajú medzinárodný vedecký časopis The New Educational Review, ktorý vychádza štvrťročne a umožňuje prezentovať výsledky práce všetkých učiteľov PF UMB v anglickom jazyku.

Na Pedagogickej fakulte UMB sa vo výraznej miere rozvíjajú aj umelecké aktivity v oblasti hudobného umenia, a to najmä zborového spevu a folklóru ako aj v oblasti výtvarnej kultúry v rámci učiteľstva výtvarného umenia. Do vedeckovýskumnej činnosti učiteľov fakulty sa zapájajú aj študenti vyšších ročníkov prostredníctvom študentskej vedeckej odbornej a umeleckej činnosti.

Členky Katedry sociálnej práce PF UMB získali cenu rektora UMB za vysokoškolskú učebnicu. Členky Katedry sociálnej práce PF UMB doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová PhD., Mgr. Jana Šolcová PhD získali Cenu rektora UMB za výnimočné dielo v oblasti vedecko-pedagogickej a v oblasti umenia za rok 2014 v oblasti vysokoškolská učebnica za publikáciu Brozmanová Gregorová Alžbeta, Bariaková Zuzana, Heinzová Zuzana, Chovancová Katarína, Kompán Jaroslav, Kubealaková Martina, Nemcová Livia, Rovňanová Lenka, Šolcová Jana, Tokovská Miroslava, -Service learning. Inovatívna stratégia učenia (sa) (vysokoškolská učebnica) 1.vyd. – Banská Bystrica, Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum 2014 - 200 s. ISBN 97880557 0829

Vysokoškolská učebnica prezentuje na Slovensku doposiaľ málo známu, ale v zahraničí úspešne rozvíjanú stratégiu učenia a učenia sa service learning. Podstatou tejto stratégie je integrácia zmysluplnej služby v komunite so vzdelávaním a reflexiou, pričom je reakciou na prienik potrieb všetkých zainteresovaných strán t.j. študenta/-tky , komunita/ organizácie a školy. Učebnica je určená študentom a študentkám vysokých škôl, ktorí absolvujú predmety s prvkami service learningu, prípadne by sa chceli dozvedieť o tejto stratégii viac. Zároveň je určená pedagógom a pedagogičkám, na vysokých školách ale aj na ďalších stupňoch a typoch škôl. Publikácia však môže byť užitočná aj pre pracovníkov a pracovníčky organizácií pôsobiacich v praxi, ktorí pracujú s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami. Učebnica je výsledkom práce jedinečného autorského kolektívu pedagogičiek a pedagóga pôsobiacich na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici pod vedením Alžbety Brozmanovej Gregorovej ako výstup projektu implementovaného v rokoch 2013 až 2014 „Rozvoj inovatívnych foriem vzdelávania na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici v rámci aktivity 1.2 Inovácia študijných programov na Filozofickej fakulte a Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici prostredníctvom service learningu. Hlavnými zdrojmi na tvorbu učebnice boli najmä odborné publikácie o service learningu zo zahraničia a skúsenosti získané počas zavádzania tejto stratégie v rámci uvedeného projektu. Osobitosťou autorského tímu je, že spája odborníčky a odborníka s rôznou vedeckou a pedagogickou profiláciou z rozličných katedier univerzity. Táto skutočnosť dokazuje, že service learning je stratégia využiteľná vo vysokoškolskej príprave študentov a študentiek rôznych študijných programov a predložená učebnica je vhodným prostriedkom ako takúto stratégiu implementovať a rozvíjať. Cena bola vedúcej autorského tímu odovzdaná na zasadnutí Vedeckej rady UMB 29. októbra 2015 v priestoroch Filozofickej fakulty UMB. Zdroj doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová PhD

Nová kniha

Názov knihy : PROFESIJNÁ PRAKTICKÁ PRÍPRAVA BUDÚCICH UČITEĽOV, autori - Beata KOSOVÁ – Alena TOMENGOVÁ a kol., Banská Bystrica 2015 Publikácia a návrhy dokumentov boli vypracované v rámci rozvojového projektu „Inovácia profesijnej praktickej prípravy budúcich Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Názory a stanoviská v tomto dokumente sú názormi jeho autorov a nevyjadrujú stanoviská Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Projekt koordinovala Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a jej Pedagogická fakulta a pracovali v ňom zástupcovia siedmich fakúlt piatich univerzít: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Komenského v Bratislave a Prešovská univerzita v Prešove. Editor © Dr.h.c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. Ing. Alena Tomengová, PhD. Autori: Dr.h.c. prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. Ing. Alena Tomengová, PhD. doc. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. prof. PaedDr. Alena Doušková, CSc. doc. RNDr. Dušan Šveda, CSc. prof. PhDr. Milan Portik, PhD. doc. PaedDr. Ivan Pavlov, PhD. doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD. doc. RNDr. Jarmila Kmeťová, PhD. doc. PaedDr. Daniela Valachová, PhD. Mgr. Petra Fridrichová, PhD. Vedecký redaktor: prof. PhDr. Gabriela Petrová, CSc. Výkonný redaktor: Mgr. Eva Adamcová, PhD. Jazykový redaktor: Mgr. Mária Pilátová, PhD. Recenzenti: prof. PhDr. Erich Petlák, CSc. doc. PhDr. Marta Černotová,

Slovenské doktorandské fórum 2015.

Štátna tajomníčka Romana Kanovská otvorila fórum doktorandov v Banskej Bystrici. Za účasti štátnej tajomníčky rezortu školstva Romany Kanovskej bolo 15. a 16. októbra 2015 v Banskej Bystrici otvorené Slovenské doktorandské fórum 2015. Otvorenia podujatia sa zúčastnil aj rektor hostiteľskej univerzity Vladimír Hiadlovský, ako aj ďalší predstavitelia rezortu školstva, UMB v Banskej Bystrici i širšej akademickej obce. v poradí tretí ročník podujatia sa konal v dňoch 15. a 16. októbra 2015 na pôde Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici a jeho témou boli „Podmienky a motivácie budúcnosti vedy na Slovensku“. R. Kanovská vo svojom otváracom príhovore v kontexte výsledkov komplexnej akreditácie povzbudila prítomných doktorandov k publikačnej činnosti, keďže táto oblasť predstavovala istú slabinu vysokých škôl. Rovnako tak vyzvala mladých vedcov k väčšiemu záujmu o študijné či pracovné stáže v zahraničí. Informoval o tom portál ministerstva školstva minedu.sk., „Asi len ťažko v minulosti nájdeme obdobie, v ktorom by študenti, ako aj vedeckí či pedagogickí pracovníci mali lepšie možnosti získať vďaka podpore z európskych a štátnych zdrojov neoceniteľné skúsenosti na zahraničných pobytoch“, uviedla R. Kanovská.

Projekty UMB

- **Sociálne služby vo vzdelávaní sociálnych pracovníkov na Slovensku a v Nórsku,**

číslo projektu:EEA/EHP-SK06-IV-V-02 Doba riešenia:1. sep. 2015 - 31. aug. 2016

Vedúci projektu: PhDr. Michaela Šavrnichová, PhD. Koordinátor projektu:

Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu študijných programov v študijnom odbore sociálna práca na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici a na Lillehammer University College, posilniť praktické vzdelávanie študentov v medzinárodnom ..

- **Didaktické prostriedky uľahčujúce implementáciu vybraných prierezových tém do vyučovania etickej výchovy na druhom stupni ZŠ**

Číslo projektu:APVV-14-0176 Doba riešenia:1. júl 2015 - 31. december 2018

Vedúci projektu: prof. PaedDr. Eva Poláková, PhD .Koordinátor projektu: PaedDr. Eva Balážová, PhD.

Projekt rieši problematiku nedostatku didaktických prostriedkov umožňujúcich efektívnu implementáciu prierezových tém do etickej výchovy vo vyučovaní žiakov staršieho školského veku.

- **Výskum pedagogických znalostí študentov učiteľstva a učiteľov v praxi - ITEL-001UMB-15**

Číslo projektu: Dodatok č. 3 k zmluve č. 169/2015 Doba riešenia:15. marca 2015 - 31. marca 2017

Vedúci projektu: Ing. Alena Tomengová, PhD. Koordinátor projektu:

Projekt je zameraný na vytvorenie výskumného nástroja a na samotné zisťovanie a porovnávanie pedagogických znalostí študentov učiteľstva, učiteľov v praxi a učiteľov na medzinárodnej i národnej úrovni.

- **CIVCIL - Competent in Volunteering Competent in Life**

Číslo projektu:2014-2-SK02-KA205-000364 Doba riešenia:1. marca 2015 - 28. februára 2017

Vedúci projektu: doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD. Koordinátor projektu:

V projekte CIVCIL vystupuje Katedra sociálnej práce PF UMB ako partner projektu spolu s Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií (koordinátor projektu), Dobrovoľníckym centrom v Cluji, Rumunsko, s Dobrovoľníckym centrom v Osijeku, ...

- **Dieťa na prahu vzdelávania a jeho svet**

Číslo projektu:VEGA 1/0598/15 Doba riešenia:2015 - 2017

Vedúci projektu: prof. PhDr. Bronislava Kasáčová, CSc. Koordinátor projektu:

Pedagogická teória, psychologické poznatky a sociologické teórie detstva ponúkajú relatívne stabilné sústavy vedomostí o deťoch, ktoré vstupujú do role žiakov v edukačnej realite. Súčasná legislatíva, aj edukačná komunita ...

- **Elektronické kurzy pre vyučovanie matematiky na základných školách a v prvých 4 ročníkoch osemročných gymnázií**

Číslo projektu:KEGA 003TTU-4/2015 Doba riešenia:2015 - 2017

Vedúci projektu: PaedDr. Milan Pokorný, PhD. Koordinátor projektu:

Hlavným cieľom projektu je prispievať k zvyšovaniu matematickej a počítačovej gramotnosti žiakov prvom stupni ZŠ a v prvých štyroch ročníkoch osemročných gymnázií prostredníctvom efektívneho začlenenia moderných technológií ...

- **Emocionálno-sociálne aspekty agresie v mladšom školskom veku v kontexte modernej školy**

Číslo projektu: VEGA 1/0099/15 Doba riešenia:2015 - 2017

Vedúci projektu: doc. PhDr. Marta Valihorová, CSc. Koordinátor projektu:

Násilie a agresiu na školách možno považovať za závažný celospoločenský, psychologický, pedagogický, právny a mravný problém, ktorý sa dotýka jednak žiakov ale aj celého edukačného prostredia. Cieľom projektu je exaktné ...

- **Ľudské práva a protipredsudková výchova**

Číslo projektu: KEGA 008UMB-4/2015 Doba riešenia:1. Január 2015 - 31. december 2017

Vedúci projektu:prof. PaedDr. Eva Poláková, PhD., zástupkyňa vedúceho riešiteľa za UMB
Mgr. Barbora Baďurová, PhD. Koordinátor projektu:

Projekt je zameraný na výchovu k rešpektovaniu ľudských práv a na protipredsudkovú výchovu žiakov základných a stredných škôl, ktorá je efektívna iba vtedy, ak sú na túto tému dobre pripravení učitelia a majú k dispozícii aj ...

- **Stratégie vo výtvarnej edukácii - tvorba nových modelov a študijných materiálov pre študijné odbory**

Číslo projektu: KEGA 036UMB-4/2015 Doba riešenia:2015 - 2017

Vedúci projektu: Mgr. Lenka Kasáčová, PhD. Koordinátor projektu:

Hlavným cieľom je skvalitniť a zefektívniť didaktickú prípravu študentov programu Učiteľstvo výtvarného umenia prostredníctvom organizovania eventov, workshopov s vyústením do dokumentácie použiteľných techník, didaktických ...

Špičkový vedecký tím UMB

Akreditačná komisia na svojom 76. zasadnutí v dňoch 2. - 4. apríla 2014 v Bratislave odsúhlasila uznesením č. 76.9.1 pilotný projekt „Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku“. Cieľom bolo identifikovať vedecké osobnosti a kolektívy, ktoré sa presadili v medzinárodnom vedeckom alebo umeleckom prostredí, ale aj motivovať tímy a pracoviská k lepším výkonom a k výraznejšiemu uplatňovaniu mladých vedcov v tímovej práci. Dôležitým cieľom bolo aj zvýšenie spoločenskej prestíže najlepších vedeckých osobností a tímov. Do súťaže sa zapojilo 77 tímov. Na 86. zasadnutí AK členovia AK rozhodli hlasovaním o konečnom výsledku a akceptovali 37 špičkových vedeckých tímov z 8 slovenských univerzít (UK, STU, TUKE, TU Zvolen, UPJŠ Košice, VŠMU, VŠVU a UMB). Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici je sídlom a pracoviskom špičkového vedeckého tímu matematikov s projektom DIMADYS, ktorý zastupujú prof. RNDr. Roman Nedela, DrSc., prof. RNDr. Ľubomír Snoha, DSc., DrSc., doc. RNDr. Vladimír Špitalský, PhD., RNDr. Matúš Dirbák, PhD. a doc. Mgr. Ján Karabáš, PhD.

Detská univerzita

UMB v BB, Národná 12, Banská Bystrica

Poslaním je podpora záujmu detí o nadobudnutie vedomostí a zvýšenie záujmu o štúdium na vysokej škole. Jednotlivé témy, primerané veku 9 – 15 rokov, ktoré spracovali vysokoškolskí učitelia fakúlt Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, sú zamerané na:

Rastlinnú a živočíšnu ríšu; Archeológiu a stredovek; Medzinárodný obchod; Informačno-komunikačné technológie; Pohybové aktivity, ktoré spestrí športová olympiáda.

Ceny svätého Gorazda

Ceny svätého Gorazda 26.3.2015 pedagógom odovzdal minister školstva Juraj Draxler.

Za mimoriadne úspechy pri pedagogickej práci ministerstvo udelilo 17 pedagógom Veľkú medailu sv. Gorazda, Malou medailou sv. Gorazda ocenilo 25 pedagógov a ďalším 24 pedagógom udelili ďakovný list. Pedagógovia si prevzali ocenenia pri príležitosti blížiaceho sa Dňa učiteľov.

Draxler na udeľovaní cien prejavil vďačnosť za nasadenie, s ktorým sa pedagógovia žiakom venujú. „Vďaka Vám sa zo žiakov stávajú kvalitní ľudia. Prostredníctvom nich napreduje celá spoločnosť. Bez vzdelaných a dobrých ľudí by bola budúcnosť Slovenska otázná,“ povedal Draxler s tým, že povolanie pedagóga patrí k najnáročnejším a vyžaduje si celého človeka.

Minister zároveň uznal, že práca pedagóga často prináša aj pocity sklamaní či nedocenenia. Súčasne však vie podľa neho dať táto práca pedagógovi aj veľa radosti, keď vidí zmysluplnosť svojho snaženia v podobe úspechov a dobrého rozvoja žiakov.

Juraj Draxler zároveň vyjadril vôľu rezortu a vlády ďalej zlepšovať materiálne ohodnotenie pedagógov aj podmienky pre ich prácu.

Pedagógovia si prevzali ocenenie napríklad za celoživotnú pedagogickú a riadiacu prácu v oblasti stredoškolského odborného vzdelávania, za mimoriadne výsledky dosiahnuté vo výchovno-vzdelávacom procese s vyučovacím jazykom anglickým, za významný podiel na rozvoji regionálneho školstva, za aktívny podiel na rozvoji športu, za starostlivosť o nadané deti či za prínos v rozvoji katolíckeho cirkevného školstva.

Svätý Gorazd (9. – 10. storočie) bol slovenský biskup a literát. Bol žiakom sv. Cyrila a Metoda. Sv. Gorazda si za svojho nástupcu v biskupskom úrade pred svojou smrťou zvolil sv. Metod týmito slovami: Toto je vašej zeme slobodný muž, učený dobre v latinských knihách, pravoverný. Pri jeho voľbe vychádzal sv. Metod z pomerov v 9. storočí, ktoré delili ľudí na slobodných a poddaných. v myšlienkovom svete takéhoto prostredia nebolo možné, aby nástupcom v arcibiskupskom úrade bol niekto iný ako syn niektorého vplyvného veľkomoravského veľmoža, ktorý by mal vážnosť v očiach kniežat a mal aj ich podporu. Po smrti kráľa Svätopluka bol teda s najväčšou pravdepodobnosťou sv. Gorazd vysvätený na biskupa a povýšený na arcibiskupa Veľkej Moravy.

Ocenení boli i pedagógovia z Banskej Bystrice:

RNDr. Ladislav Topoľský za celoživotnú úspešnú pedagogickú a riadiacu prácu a dosiahnuté výsledky pri rozvoji stredoškolského vzdelávania a budovanie inovatívneho školstva v SR

Ing. Pavel Filo, Stredná odborná škola Pod Bánošom, za celoživotnú pedagogickú a riadiacu prácu a dosiahnuté výsledky pri rozvoji odborného školstva na Slovensku a významný podiel na vybudovaní centier odborného vzdelávania

Mgr. Ján Chmelík, Základná škola Spojová, za celoživotnú pedagogickú, riadiacu prácu a výchovu športových talentov

Ing. Darina Šlosarová; Obchodná akadémia Tajovského, za celoživotnú pedagogickú, riadiacu prácu a prínos v odbornom vzdelávaní

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského, Banská Bystrica

Podľa Portálu základných a stredných škôl Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) sa Gymnázium J. G. Tajovského umiestnilo na prvom mieste medzi gymnáziami v Banskobystrickom kraji, čím sme obhájili prvenstvo z minulého roku. v rámci celého Slovenska je medzi gymnáziami na peknom 23. mieste.

Zoznam krúžkov Gymnázia Jozefa Gregora Tajovského, Banská Bystrica

Debatný krúžok a DOFE, Divadelný krúžok, Environmentálny a chovateľský krúžok, Florbal mix, Futbal chlapci, Fyzikálny doučovací krúžok, Horolezecký krúžok, Internet, Krúžok ANJ pre 1. a 2. ročník, Krúžok ANJ pre 3. a 4. ročník, Matematický doučovací krúžok, Matematika pre VŠ, Maturujem zo slovenčiny, Novinársky krúžok, Onkologický a biologický krúžok, Poradíme si s chémiou, Školská kapela, Taliansky jazyk, Turistický krúžok, Volejbal mix

Gymnázium Jozefa Gregora Tajovského

je známe ako jedno z najlepších kraji. Túto školu navštevovali aj mnohé známe osobnosti, ktoré sú toho dôkazom. Škola má svojho žiaka už aj na poste ministra školstva a nie je ním nik iný ako Peter Pellegrini. Okrem neho tu vyštudovali aj vedúci slovenskej prekladateľskej sekcie Európskeho súdneho dvora Branislav Kapala, vedúci katedry histórie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Rastislav Kožiak, či vedec a chemik Róbert Mistrík.

Do školských lavíc na „Tajáku“ však kedysi sadala aj známa modelka Adriana Sklenaříková, či bývalý primátor Banskej Bystrice Peter Gogola. Jeho bývalým žiakom je aj IT vývojár Ján Oravec, ktorý sa po skončení štúdia dostal na lukratívne miesto. Pracuje pre Facebook.

Banskobystrické gymnázium sa však môže pýšiť aj ďalšími úspešnými absolventami. Juraj Benčík, Adrian Jastraban, Vladimír Obšil, či Jana Zvaríková našli svoje uplatnenie v herectve.

Úspešnými žiakmi, ktorí kedysi študovali na Tajáku je aj šéf spravodajstva RTVS Lukáš Diko, víťaz Ceny Tibora Vichtu, absolvent VŠMU a člen hudobnej skupiny Plastic Swans Roman Hríbik, spisovateľ a zástupca šéfredaktora časopisu .Týždeň Juraj Kušnierik a spevák Marián Vojtko.

New G LIFE školský časopis získal cenu GAUDEAMUS IGITUR

Jednou z foriem starogréckej kalokagatie je aj spojenie športu s kultúrou. v rámci olympiády stredoškolákov GAUDEAMUS IGITUR 2015 okrem športových súťaží dostali šancu sa prezentovať aj redakčné kolektívy školských časopisov. Patronát nad touto časťou programu prevzala MATICA SLOVENSKÁ a jej predseda Marián Tkáč.

Z vyhlásených ponúk sa s veľkým záujmom stretla najmä prehliadka školských časopisov, keď do Trnavy poslalo ukážky svojej aktivity až 47 redakčných kolektívov zo všetkých slovenských krajov. Odborná porota udelila cenu GAUDEAMUS IGITUR redakčnému kolektívu New G LIFE (Gymnázium J. G. Tajovského, Banská Bystrica). Pri hodnotení bol popri grafickej úprave za ťažiskový považovaný hlavne obsah vystavovaných periodík a v ňom predovšetkým spätosť so životom školy, ale aj proporcionalita stanovených rubriek či prepojenie celospoločenských záležitostí s problematikou konkrétnej školy. Odborná porota si však všimla aj originalnosť napr. pri zverejňovaní rozhovorov, glosovaní a podobne. Cena s poďakovaním patrí Mgr. Eve Lešnikovej, ktorá je koordinátorkou školského časopisu Gymnázium J. G. Tajovského

v Banskej Bystrici a zároveň poďakovanie patrí všetkým členom redakčnej rady, ktorí sa podieľali na práci New G LIFE. Anna Krempaská

Medzinárodná konferencia Vojna očami mladých

V dňoch 16.9.2015 – 17.9.2015 sa šesť študentov Gymnázia J. G. Tajovského zúčastnilo medzinárodnej študentskej konferencie Vojna očami mladých, organizovanej Múzeom SNP v Banskej Bystrici, na ktorej boli zastúpené tri gymnáziá z Banskej Bystrice, gymnázium z Českých Budějovic (ČR) a gymnázium z Kladna (ČR). Konferencia sa uskutočnila pod záštitou Ministra kultúry SR Mareka Maďariča a Ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraja Draxlera.

Cieľom týchto dvoch dní bolo, aby sa slovenskí žiaci dozvedeli viac o histórii Čiech z čias 2. svetovej vojny prostredníctvom vypracovanej práce a naopak. Traja žiaci III.A: Jakub Orlíček, Karolína Cibulová a Terézia Tkáčiková prezentovali svoju prácu s názvom Reflexie protižidovských zákonov a nariadení v spomienkach obyvateľov židovského pôvodu v Protektoráte Čechy a Morava, po ktorej nasledovali zhodnotenia a obohacujúce komentáre historikov z Památníka Terezín a Ústavu pro studium totalitných režimů.

Okrem náučnej časti sa študenti navzájom spoznávali, či už prostredníctvom prezentácii škôl (Gymnázium J. G. Tajovského v Banskej Bystrici prezentovali Lucia Jaďuďová a Katarína Tomášiková z III.L) či spoločnými aktivitami ako medzinárodný bowlingový turnaj alebo opekačka. Nemohla chýbať interaktívna prehliadka Múzea SNP a návšteva vypálenej dediny Kalište s erudovaným výkladom historika. Priebeh celej konferencie zdokumentoval na fotografiách Andrej Sedúch, študent IV.C. Lucka Jaďuďová, III.L

Zážitková mestská poľsko-slovenská hra

V nedeľu 27. septembra 2015 sa v Mestskom parku na Tajovského ulici uskutočnila zážitková mestská hra. Banská Bystrica po prvý raz zažila prepojenie stolovej hry a skautskej zábavy vo voľnej prírode. Stačilo si len vytvoriť tím (3 až 4 osoby) a prísť si zasúťažiť. Organizátori pripravili viac ako tridsať úloh zameraných na poľsko-slovenské pohraničie.

Táto výzva oslovila aj naše žiačky z III.C triedy Gymnázia J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, ktoré úspešne reprezentovali svoj tím a zároveň aj Gymnázium J. G. Tajovského v Banskej Bystrici. Tu je ich príspevok

"V nedeľu , dňa 27.09.2015 sme sa zúčastnili ako tím „Ringle“ (Terézia Šusteková, Dagmar Moravčíková , Barbora Hozová z 3.C), súťaže „Hra bez hraníc“ , ktorá sa konala v Leninovom parku.

Pre nás to bol naozaj veľký zážitok . Nielen že sme získali nové informácie o Poľsku, ale aj o Slovensku. Táto hra sa týkala slovensko - poľskej spolupráce. Od 10.00 hod. sme plnili

rôzne vedomostné, športové a kreatívne úlohy , našou úlohou bolo zaplniť fiktívnu obec rôznymi projektami , na ktoré sme dostávali dotácie, za ktoré sme si mohli následne zakúpiť v štábe hry rôzne projekty z oblasti cestovného ruchu, kultúry, prírody a zaplňať svoju obec. Táto hra sa konala aj v Krakove. Kým tu nás sprevádzali po stanovištiach Poliaci hovoriaci po slovensky, tam to boli Slováci hovoriaci po poľsky. Prinieslo nám to nielen nové poznatky, ale aj nám to obohatilo skúsenosti tímovej spolupráce.

Plnenie úloh na 15 stanovištiach sme skončili po 5 hodinách úspešne. Obsadili sme 2. a 3. miesto a odchádzali sme domov s dobrým pocitom a taškou plnou vecných cien .

Pokračovanie projektu Comenius v Paríži

Pamätáte sa na projekt "Po stopách Roberta Desnosa"? Naši žiaci z terajšej IV.L Gymnázia J. G. Tajovského v Banskej Bystrici spolu s francúzskymi a českými partnermi natočili film, napísali brožúru a pripravili výstavu. Po roku sa dozvedeli, že ich film uvidia účastníci kolokvia " Od surrealizmu po odboj: príbeh Roberta Desnosa" 14. októbra 2015 na parížskej Radnici pod záštitou starostky Paríža pani Anne Hidalgo. Tomu sa hovorí úspech !

Deň otvorených dverí bilingválnej triedy

Riaditeľstvo Gymnázia J.G. Tajovského v Banskej Bystrici pozvalo dňa 27. októbra 2015 o 9,30 hod. na deň otvorených dverí žiakov základných škôl, ktorí majú záujem o štúdium v triedach so zameraním na bilingválne štúdium .

Deň otvorených dverí do triedy s profiláciou na matematiku a do triedy s profiláciou na prírodovedné predmety sa uskutočnil 24. novembra 2015 o 9,30 hod.

Týždeň programovania CODEWeek

V rámci celoeurópskeho týždňa programovania CODEWeek dňa 13.10.2015 pre našich študentov Gymnázia J. G. Tajovského pripravili prezentáciu 3D-sveta (tlačiarne, scanery). Zaujímavú prednášku sme zrealizovali v priestoroch Centra vedecko-technických informácií v Banskej Bystrici. Pracovník tvorivej dielne Fablabu Bratislava(otvorená platforma pre dizajnérov, umelcov, študentov, podnikateľov, vývojárov a širokú verejnosť) Ing. Jozef Vaška prezentoval využitie a možnosti 3D tlače, softveru a nástrojov na 3D činnosť. Zdroj admin

Modelové zasadnutie európskeho parlamentu a študenti Gymnázia J.G. Tajovského

Dňa 12. 10. 2015 sa niektorí žiaci viacerých ročníkov bilingválnej sekcie Gymnázia J.G.Tajovského zúčastnili Modelového zasadnutia európskeho parlamentu na fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v BB, spolu s ďalšími študentmi z celého Slovenska a Česka.

Program odštartovali povzbudzujúce príhovory významných hostí, ktorí sa pohybujú v oblasti európskej politiky. Na simulácii bolo spolu 80 študentov rozdelených do politických frakcií, ktoré reálne v Európskom parlamente existujú a obhajovali ich hodnoty, od sociálnych demokratov až po extrémistických euroskeptikov. Prvým krokom zasadnutia boli reči kandidátov na post predsedu európskeho parlamentu. Podľa očakávania vyhrala, ale až v druhom kole hlasovania, kandidátka najväčšej politickej strany PPE (proeurópska pravica). Hlasovanie sprevádzal obrovský škandál, keďže PPE podporili odvekí nepriatelia S&D (proeurópska ľavica). V druhej časti simulácie sa prejednával text COP21 o formách znečisťovania planéty a otepľovania Zeme. v parlamente sa utvorili dve skupiny frakcií, ktoré sa rozhodli spolupracovať, keďže na prijatie každého pozmeňovacieho návrhu bolo potrebných 50% hlasov. Na simulácii bol najdôležitejší lobing spolu so snahou robiť kompromisy a hraním sa so slovíčkami pri tvorení pozmeňujúcich návrhov. Naši študenti si viedli naozaj dobre. Extrémistické pozmeňujúce návrhy boli zamietnuté, prijali sa tie, ktoré dbali na zvýšenie ochrany životného prostredia a zároveň neboli ekonomicky likvidačné. Nové znenie rezolúcie bolo prijaté. Žiaci sa naučili logicky myslieť a argumentovať a oboznámili sa s fungovaním Európskeho parlamentu. v neposlednom rade si zlepšili komunikáciu vo francúzštine, keďže celé podujatie bolo práve v tomto jazyku. Za účasť ďakujeme všetkým organizátorom a pani profesorke Zboranovej a lektorke Juliette Tyrlik.

MathOlymp tímu Gymnázia J. G. Tajovského

Internetová matematická olympiáda, je medzinárodná súťaž s niekoľkoročnou tradíciou, ktorej organizátorom je FSI VUT Brno. v tomto – 8. Ročníku - súťažilo 201 tímov z Českej republiky a zo Slovenska, z Gymnázia J. G. Tajovského - našej školy 5 tímov, spolu 28 žiakov (I.F, II.F, III.F, IV.F, V.L).

Úlohy, ktoré žiaci riešili v stanovenom čase, boli naozaj náročné.

1. miesto patrí tímu z našej školy v zložení: Ľubica Hladká, Jozef Lipták, Adam Dobrovič všetci z III.F, Pavol Zaťko z V.L, Maroš Grego z II.F, Milan Kubala zo IV.F a Ján Priner z I.F.

Za PK MAT a DEG koordinátor akcie Mgr. Katarína Magyarová

Francúzsko-slovenský kvíz

V stredu 27.10.2015 sa tím žiakov 4.L pod krycím názvom "Plus que parfait" zúčastnil Francúzsko-slovenského kvízu (Quiz Franco-slovaque), ktorý je už tradičnou súčasťou podujatí Francúzskej Kultúrnej Jesene. Žiaci Gymnázia J.G. Tajovského sa stretli o 20:00 v CNK Záhrada, kde na nich spolu s ostatnými deviatimi tímami čakali štyri kolá náročných, ale aj zábavných otázok. Štyri kolá niesli v názvoch okruhy otázok, a to konkrétne "slávne ženy" (les femmes célèbres), "voda" (l'eau), "komédie" (les comédies) a nakoniec "vesmír" (l'espace). Po skončení súťažnej časti nasledovalo vyhodnotenie. Tím našich štvrtákov sa

umiestnil na siedmom mieste. Tento výsledok sa možno zdá neuspokojivý, avšak treba vziať do úvahy konkurenciu, ktorá bola tentokrát naozaj silná. Silu konkurencie potvrdzuje aj to, že ani neporaziteľnému "Dream Teamu" našich profesoriek a profesorov sa nepodarilo obhájiť prvenstvo z predošlých dvoch kvízov a skončili na peknom treťom mieste. v konečnom dôsledku však neboli najdôležitejšie umiestnenia, ale spoločenská stránka vecí. Či sme odpoveď na otázku nevedeli, alebo vedeli, veľmi dobre sme sa zabavili a odchádzali sme z kvízu spokojní.

Veľvyslanec Francúzskej republiky

Dňa 25.11.2015 sa uskutočnilo slávnostné otvorenie Alliance Francaise, kde bol hosťom aj veľvyslanec Francúzskej republiky na Slovensku, J. E. pán Didier Lopinot. Počas návštevy Banskej Bystrice zavítal aj na Gymnázium J.G.T., kde sa stretol so žiakmi štvrtého a piateho ročníka bilingválnej sekcie. Nasledovala krátka diskusia, vďaka ktorej spoznali názor pána veľvyslanca na aktuálnu situáciu vo svete, ale dozvedeli sa aj to, ako vyzerá jeho obyčajný deň. Otázky boli naozaj rozmanité. Pre študentov, bolo toto stretnutie určite veľkým prínosom a boli radi, že sa mohli stretnúť s tak významným človekom a viesť s ním diskusiu. Pán veľvyslanec Didier Lopinot prisľúbil, že sa na školu rád vráti. zdroj Lenka Krížová, 4.L

KABU Gymnázia J. G. Tajovského

Žiaci tretieho ročníka pripravili pre prvákov KABU , ktoré sa uskutočnilo dňa 25.11 v čase od 13,00 do 16,00 na Gymnázium J. G. Tajovského.

Každý rok, každý prvák vie, že bez Kabu skutočným prvákom nebude. a tak, rok čo rok, solidárni tretiaci prvákom pripravujú Kabu. Kabu alebo imatrikulácia je zápis do úradného zoznamu. „Nejčastěji se používá pro slavnostní přijetí studenta do akademické obce“. Nieže by som si myslel, že nikto nemá ani tušenie čo Kabu znamená, ale použil som to ako zámienku napísať čosi po česky. Po česky preto, lebo tohtoročnou témou Kabu bol TANEC, a preto sme vytvorili český dokument s názvom: „Umnění žit... navzdory přezouvání.“ Kabu a jeho prípravy sú jednoznačne najnáročnejšou časťou celej akcie. Ale od nich sa odvíjal aj celkový výsledok. v najbližšej dobe bude vystavená časť Kabu výzdoby na dolnej spojovacej chodbe, a tak si názor na, podľa mňa, perfektnú prácu nášho kreatívneho tímu, môžete utvoriť sami. Dokumentárne kabu zachytávalo rôzne tanečné obdobia ako pravek, folklór, rock 'n'roll a disco.Snažili sme sa vystihnúť a zachytiť všetky typické a tiež aj menej výrazné prvky danej doby za pomoci našich prváčencov. Cez tlupu Tajáků starších, popri obraze tradičnej slovenskej rodiny, neskôr salónu krásy a hodine tanca sme si nakoniec sľúbili lásku. a tak celý organizačný tím tretiakov a ja veríme, že sa Vám všetkým naša práca páčila. Jakub Švec, III.D, študent Gymnázia J. G. Tajovského

Juraj Kušnierik

Počas pracovnej cesty na Islande zomrel 13.11.2015 vo veku 51 rokov publicista, spisovateľ, novinár Juraj Kušnierik. Juraj Kušnierik sa narodil v roku 1964 v Banskej Bystrici. Študoval v Gymnázium J.G.Tajovského v Banskej Bystrici. Bol jedným zo spoluzakladateľov kníhkupectva Artforum. Okrem práce v redakcii .týždeň, kde pôsobil ako zástupca šéfredaktora, sa podieľal aj na tvorbe televíznych a rozhlasových relácií.

BYSTRICKÁ IMPROLIGA

Študenti Gymnázia J. G. Tajovského zabodovali na Bystrickej improlige

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici zorganizovalo 24. novembra už 19. ročník súťaže v divadelnej improvizácii stredoškôľakov BYSTRICKÁ IMPROLIGA . Naše družstvo z Gymnázia J. G. Tajovského s názvom Šušvemach v zložení: Tereza Šusteková, Dominika Machalová a Jakub Švec sa úspešne prebojovalo na 2. miesto.

Franco Fun a mesiacom frankofónie

Piatok 6. marec 2015 bol pre niektorých z nás kultúrne výnimočným dňom. Marec je na Slovensku mesiacom frankofónie, k čomu tradične patria rôznorodé kultúrne podujatia, a navyše banskobystrická Alliance Française tento rok oslavuje 25. výročie svojho založenia. Oficiálne oslavy jej vzniku sa začali v piatok večer hudobným programom v Záhrade. Na začiatku programu sa nám predstavila kapela Coquille, zložená prevažne zo študentov nášho gymnázia (Karolína Šťastná – spev, Peter Kottman – gitara a flauta, obidvaja z III.L, a Patrik Gádoši – klavír, z V.L). Kapela podala obdivuhodný výkon. Predviedli nám piesne spievané po francúzsky ale i po anglicky. v piatok vznikol aj fanklub tejto kapely, ktorý len za tento jediný večer nazbieral takmer 50 členov, čo len svedčí o ich pozoruhodnom výkone.

Ako vrchol programu vystúpil po Coquille nevšedný spevák s prezývkou Merlot spolu so svojou kapelou. Títo traja zaujímaví páni sa v piatok zúčastnili aj besedy na našej škole, takže niektorí študenti boli už s nimi a ich tvorbou mierne oboznámení. Večer Merlot predviedol svoje originálne a pozitívne ladené skladby, podané veľmi zaujímavým a energickým spôsobom. Nikoho v hľadisku nenechal chladným, hlavne nie nadšené fanúšičky z bilingválnej sekcie, keďže jeho výkon bol naozaj nesmierne podmanivý.

Počas tohto večera si určite všetci milovníci francúzskeho jazyka a hudby prišli na svoje a pre všetkých zúčastnených sa tento večer rozhodne stal osviežujúcim zážitkom. Dušana Laučíková, III.L

Stredná odborná škola Pod Bánošom 80

vznikla 4.9.2007 združením súkromnej strednej odbornej školy a SOU PP, ktoré malo takmer 50-ročnú tradíciu v príprave študentov v poľnohospodárskych a potravinárskych odboroch. Novovzniknutá Združená stredná škola sa v septembri 2008 premenovala na Strednú odbornú školu. Hlavným poslaním školy je vychovávať kvalitných odborníkov pre rozvoj vidieka a v potravinárskej výrobe. v spolupráci s Vidieckym parlamentom chceme školu pre rozvoj vidieka poskytujúcu štúdium nielen v učebných a študijných odboroch, ale aj školu poskytujúcu vyššie pomaturitné štúdium. Naši absolventi sa teda stanú podnikateľmi na vidieku, ktorí budú vedieť spravovať krajinu v rámci agroturistiky a poskytovať služby pre rozvoj vidieka.

V potravinárstve sa snažíme zachovať tradičné chute našich výrobkov, odolať ére polotovarov a zmesí. I keď sa novým technológiám nebránime, tradičná chuť v našich výrobkoch nemôže chýbať. Takto prispejeme k zachovaniu kultúrnych zvyklostí krajiny a jej špecifik, čo je jedným z hlavných faktorov pre rozvoj turistiky vo všeobecnosti. Odbory v našej škole sú certifikované medzinárodnou spoločnosťou IES (International Education Society).

Po vydaní medzinárodného certifikátu je výučný list a maturitné vysvedčenie platné v zahraničí. Od 13.3.2015 spoločnosť IES zvyšuje rating školy na BB - kvalitná inštitúcia na veľmi dobrej profesionálnej úrovni.

Na tradičný Farmársky trh sa mohli Banskobystričania dopraviť vláčikom Pretórium

Zatváranie Bánoša 2015 – ukončenie poľnohospodárskej sezóny

V areáli Strednej odbornej školy Pod Bánošom v sobotu, 17. októbra o 10:00 hod. sa ukončila poľnohospodárska sezóna obľúbenými Farmárskymi trhmi. Už po štvrtý raz v tomto roku si mohli Banskobystričania zakúpiť priamo od farmárov zdravé domáce produkty. Okrem bohatého sprievodného programu bola novinkou možnosť dopraviť sa na podujatie vláčikom Pretórium.

Návštevníci pochutnali na tradičných jedlách nášho regiónu. Dvanásť skupín kuchárov reprezentujúcich O.Z. Tradičná chuť regiónov Slovenska a usporiadateľ SOŠ pod Bánošom ponúkli dobroty z baraniny a jablák, zabíjačkové špeciality i haruľu. Nechýbala huspenina, držky, lepne z kamennej pece, štrúdle, ale i šúľance s makom.

Súčasťou trhov bol široká ponuka rôznych syrov a syrových výrobkov, gazdovských mäsových špecialít, kureniec, králikov či sliepok. Pestrý výber obohatilo kvalitné juhoslovenské víno, domáca drogéria, bylinné produkty, čaje, kvety, med a včelie produkty. Remeselníci predstavia svoje výrobky z dreva, prútia, kože, hliny, slamy, vlny a ľanu. Svoje šikovné ruky ukážu výrobcovia fujár, nožov, tkaných kobercov, bičov, suvenírov, šperkov a pod.

Výstava jablák, ukážky štepenia a ošetrovania ovocných stromčekov a škola sadenia obohatila ukončenie tohtoročnej poľnohospodárskej sezóny. Najmenší návštevníci sa zabavili detskej

škole varenia a jazde na koni. Lákadlom boli ukážky sokoliarstva, zdobenia medovníkov, animačné hry i výstava drobných domácich zvierat. Milovníci psov si mihli dať ostrihať svojho psíka, do rytmu zahrala ľudová hudba J. Maka a detský Folklórny súbor Radosť.

Súťaž o najlepšie ovocný koláč – Banská Bystrica, ukáž, čo vieš!

Jeseň je bohatá na ovocie. Preto sa organizátori rozhodli vyhlásiť súťaž o najlepšie ovocný koláč z domácej výroby návštevníkov.

Organizátori mysleli aj na cyklistov, ktorým pripravili stojany na uloženie bicyklov. Vláčik Pretórium premával zadarmo na trase

ZVT - Podháj, SZU - Sládkovičova, Pošta - Poľná rázcestie - Moskovská, rázcestie - Okružná - Úsvit - Európa SC Vajanského nám. - Strieborné námestie - Severná - Na Karlove - Ďumbierska - Pod Bánošom

Seminár vedúcich včelárskych krúžkov - Banská Bystrica

Seminár vedúcich Včelárskych krúžkov sa uskutočnil v dňoch 20. – 21.2. 2015, v SOŠ Pod Bánošom Banská Bystrica.

Výsledky prieskumného konania dodávateľov

V Banskej Bystrici sa 4. marca 2015 konalo v poradí už 3. prieskumné konanie na dodávateľov úľových zostáv a včelstiev pre začínajúcich včelárov, nákup ktorých je podporený štátnou dotáciou do výšky 80 % z ceny kompletnej zostavy.

Záujemcovia o dodávky úľových zostáv a včelstiev mali možnosť prihlásiť sa do užšieho výberu na základe už známych kritérií uverejnených v časopise Včelár. Tohto roku sa celkom prihlásilo 9 dodávateľov úľových zostáv a 10 dodávateľov včelstiev.

VII. Celonárodná včelárska výstava

Slovenský zväz včelárov v spolupráci s Regionálnou zložkou SZV Banská Bystrica Centrom odborného vzdelávania a prípravy vo včelárstve a ZO SZV J. J. Adamiho v Banskej Bystrici konal na VII. Celonárodnú včelársku výstavu, ktorá sa uskutočnila 12. septembra 2015, v Strednej odbornej škole, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica

Zomrela:

Oravcová Jitka, doc., PhDr., PhD. Narodila sa 14.8.1952 v Krnove, Česká republika

Katedra psychológie, Pedagogická fakulta, Ružová 13, Banská Bystrica 974 11

Kvalifikácia:

Absolventka Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, rok 1975, odbor: Psychológia.

CSc./PhD.: rok: 2002 odbor: psychológia miesto: FFUK Bratislava téma: Religiozita ako prostriedok zvládania psychickej záťaže.

docentka: rok: 2003 odbor: pedagogická psychológia 77-08-9; miesto: PF UMB Banská Bystrica; téma: Aktívne učenie a jeho súvislosti so štýlmi učenia a osobnostnými vlastnosťami vysokoškolských študentov

VEDA A TECHNIKA

Rok 2015 bol príznačný rozšírením smartfónov alebo tabletov medzi široký okruh respondentov. Technologický pokrok je nezadržateľný a požiadavky sa zvyšujú na počítačovú gramotnosť a ovládanie nových technológií.

Internetové sociálne siete sú vlastne druh služby, ktorý umožňuje komunikáciu a zdieľanie informácií a to viac menej trvalým spôsobom, čím sa odlišuje od chatu alebo telefónu. Charakteristickým rysom sociálnych sietí je aj existencia profilov, ktoré prezentujú osoby. Tie by mali odpovedať reálnym osobám alebo firmám, čo ale nemusí byť vždy pravda. Pod pojmom internetové sociálne siete si predstavíme nejaké internetové stránky, ktoré mi po zaregistrovaní umožňujú komunikovať s ľuďmi, ktorí sú tiež zaregistrovaní na rovnakej sociálnej sieti, umožňujú mi vkladať na stránky svoje fotky, poskytovať o sebe rôzne informácie, vyjadrovať svoje názory, poprípade sa združovať do skupín s ľuďmi s podobnými názormi, spoznávať sa s nimi a komunikovať. Ak by som mala vybrať jedno slovo, ktoré mi symbolizuje internetové sociálne siete, pravdepodobne by to bolo slovo komunikácia. No na druhej strane by to mohlo byť aj slovo riziko, pretože internetové sociálne siete sú svojim spôsobom nebezpečné pre užívateľov, ktorí nevedia ako sa na sociálnych sieťach správať.

Slová roka vyhlasuje Oxfordský slovník a tento rok ním prvýkrát nie je slovo, ale „emoji.“ Najmä technický pokrok má za následok to, že sa do tohto rebríčka, v posledných rokoch, dostávajú slová z oblasti moderných technológií. Minulý rok sa slovom roka stalo vapovanie a v roku 2013 to bolo selfie.

Tvár, ktorá od šťastia plače je piktoqram, ktorý vraj najlepšie odzrkadľuje étos, náladu aj zaujatie roku 2015. Spomedzi všetkých emotikonov mal byť najpoužívanejší. Vo Veľkej Británii predstavuje až pätinu všetkých použitých emoji, zatiaľ čo minulý rok to boli len štyri percentá.

Emoji je piktoqram, prostredníctvom ktorého môžeme vyjadriť emóciu a cit v elektronickej komunikácii. Termín pochádza z japončiny a je spojením slov e ako obrázok a moji ako písmeno. Nie je to však jediný výraz, ktorý sa objavil v Oxfordskom slovníku a je používaný v digitálnom svete.

V úzkom výbere môžeme nájsť aj slová ako dark web, čiže akási úroveň internetu, ktorú nevidia vyhľadávače, ale aj softvér, ktorý blokuje reklamy, čiže blocker. Sharing economy alebo voľne preložené zdieľanie hospodárenia, je systém prostredníctvom ktorého sa zdieľa určitý servis zadarmo alebo za poplatok. Zvyčajne to platí pre internet. Medzi nominovanými sa objavili aj slová z politiky ako napríklad brexit, čo je termín pre vystúpenie Veľkej Británie z Európskej únie alebo slovo refugee čo znamená utečenec. Svoje miesto má v nominácii aj zámeno oni, ktoré sa začalo používať ako označenie osoby nešpecifikovaného pohlavia. Lumbersexual alebo muž, ktorý sa nielen svojím výzorom, ale aj štýlom snaží priblížiť

životnému štýlu v prírode. Posledným nominovaným slovom je on fleek, čiže atraktívna alebo štýlová osoba.

UNINFOS 2015 – konferencia o význame informačných technológií

V predslove zborníka z konferencie UNINFOS 2015 doc. PhDr. Beáta Frčová, PhD., MPH predsedníčka Programového výboru konferencie UNINFOS 2015 hovorí toto :

V súčasnej dobe už nikto nepochybuje o význame informačných technológií pre úspešnú činnosť vysokoškolských inštitúcií a celej spoločnosti. Vždy je veľkým prínosom, ak sa odborníci stretnú, vymenia si svoje skúsenosti a naznačia nové trendy a smery rozvoja v príslušnej oblasti. Priestorom na stretnutie odborníkov v oblasti informačných technológií je aj každoročne organizovaná konferencia UNINFOS. 24. – 26. novembra 2015 Fakulta zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave so sídlom v Banskej Bystrici privítala účastníkov konferencie s medzinárodnou účasťou UNINFOS 2015. Vydali sme zborník príspevkov, ktoré na tejto konferencii odzneli v jej šiestich častiach. Príspevky v zborníku poukazujú na význam informačnej bezpečnosti, na nové trendy IKT, na využitie informačných technológií v činnosti univerzitných knižníc. Špecifickou oblasťou je využívanie elektronických kurzov a prezentácia úspešných projektov IKT. Veríme, že zborník bude pre čitateľov cenným zdrojom informácií a inšpirácie, ale aj dôležitým výstupom z konferencie, ktorá reflektuje na potreby doby s vysokou odbornou erudíciou a profesionalitou.

UNINFOS 2015 (Univerzitné informačné systémy) Zborník článkov z medzinárodnej konferencie Banská Bystrica 24. – 26. 11. 2015

Z úvodu zborníka do kroniky vyberáme:

Svet komunikácie odborných informácií prechádza radikálnou premenou a knižníc, vedeckých aj akademických, sa zmeny dotýkajú takmer existenčne. Možno stratili výsadné postavenie v oblasti zhromažďovania, uchovávanía a sprístupňovania odborných informácií, čo môže fatálne ovplyvniť ich ďalší vývoj, získali však množstvo nových podnetov pre ďalšie smerovanie a súčasná prax naznačuje, že svoje miesto vo svete vedy a vzdelávania dokážu obhájiť. Súčasťou zmien v akademických knižniciach je, že viaceré, kedysi prioritné, činnosti sa posúvajú do úzadia a do popredia vystupujú iné, resp. vznikajú nové. v podmienkach slovenských akademických knižníc môže byť príkladom služieb, ktoré nadobudli veľký význam, evidencia publikačnej činnosti. Agendou evidencie publikačnej činnosti (EPC) sa nechápe len spracovanie údajov o publikáciách, ale aj budovanie informačných systémov poskytujúcich výstupy rôzneho druhu a na publikačnú činnosť nadväzujúce bibliometrické analýzy a služby. Myšlienka EPC vôbec nie je nová (mnohé knižnice ju začali robiť už v 60-tych rokoch 20. storočia), ale až legislatívne ukotvenie vo vysokoškolskom zákone a príslušných vyhláškach, spolu s nástupom využívania publikácií pri hodnotení vedy a najmä pridelovaní dotácií, prinieslo jej skutočný rozmach. Ďalšou činnosťou, ktorej význam v akademických knižniciach vzrástol, je informačné vzdelávanie, postupne sa presadzujú

služby v oblasti podpory publikovania, budovania digitálnych archívov a iné. Podstatnou charakteristikou dnešných akademických knižníc je prelínanie tlačených a digitálnych zdrojov, tradičných a moderných služieb, archívnych a živých fondov, virtuálneho a reálneho priestoru a hľadanie rovnováhy medzi nimi.

Moderný elektronický kalendár podujatí v Banskej Bystrici

Jeden web = všetky podujatia v meste

Komplexný, jednoduchý, bezplatný a moderný. Aj tak by sa dal charakterizovať nový elektronický kalendár podujatí, ktorý v týchto dňoch oficiálne spustila mladá skupina startupistov v spolupráci s mestom Banská Bystrica. Portál podujatiabb.sk ponúka prehľadné usporiadanie akcií ako aj možnosť pre samotných organizátorov naplánovať si svoj pripravovaný event na pôde mesta.

„Každý deň sa v Banskej Bystrici niečo deje. Z môjho pohľadu je akcií veľa, ale Banskobystričania to veľakrát tak nepociťujú. Problém nie je v tom, že by sa v meste nič neorganizovalo, ale v tom, že o podujatiach mnohí nevedia. Som veľmi rád, že sa nám spoločne podarilo dotiahnuť do úspešného konca projekt, ktorý tento problém vyrieši,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Doposiaľ komunikuje samospráva o podujatiach niekoľkými komunikačnými kanálmi, ktoré spravujú viacerí ľudia. Veľakrát sa stáva, že jeden portál informuje o akcii, ktorá sa však nedostane na ten ďalší. „Naším zámerom je všetky podujatia dostať pod jednu strechu a kvalitne ich odprezentovať Banskobystričanom a návštevníkom nášho mesta. Okrem toho chceme na stránke propagovať aj dôležité informácie samosprávy, termíny rokovaní zastupiteľstva, komisií či občianskych rád, a tým zvýšiť záujem obyvateľov o veci verejné,“ dodáva viceprimátor mesta Jakub Gajdošík.

Tvorcovia mysleli aj na organizátorov akcií a inštitúcie, ktoré pôsobia v Banskej Bystrici. „Odteraz budú mať možnosť všetci Banskobystričania, prevádzky v meste či organizátori, možnosť pridávať svoje plánované podujatia prostredníctvom jednoduchého formulára a podieľať sa tak na tvorbe obsahu zadarmo. Pilotný projekt podujatiabb.sk plánujeme ponúknuť aj ostatným mestám,“ dopĺňa Martin Pechovský, konateľ spoločnosti MGROUP.

Portál sa nájdete na adrese podujatiabb.sk. Určite si nezabudnite lajknúť fan page na Facebooku a zostaňte priebežne informovaní o dôležitých podujatiach, ktoré nechcete zmeškať.

Zdroj: Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Počítače zefektívnia prácu stavebného úradu

17. apríl 2015 Primátor mesta Ján Nosko podpísal s generálnym riaditeľom spoločnosti STEFE Banská Bystrica, a. s. Ondrejom Borguľom darovaciu zmluvu, na základe ktorej výrobca a distribútor tepelnej energie venoval mestskému úradu dvadsať výkonných počítačov s príslušenstvom. Tie poslúžia na zefektívnenie práce stavebného úradu.

„Som veľmi rád, že spolupráca so spoločnosťou STEFE ostala na veľmi dobrej úrovni a ešte viac sa zintenzívnila. Darované počítače sú podstatne výkonnejšie ako tie, ktoré používajú niektorí zamestnanci mestského úradu denne pri svojej práci,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Vek počítačov, na ktorých väčšina zamestnancov pracuje je 8 až 10 rokov. „Ambíciou mesta je zefektívniť fungovanie jednotlivých oddelení a toto je len jeden z krokov ako to dosiahnuť. Náš partner promptne pristúpil k požiadavke o poskytnutie prebytočnej výpočtovej techniky, ktorá má pre mestský úrad veľký význam,“ dodáva prednosta MsÚ Martin Adamec.

„Sme dlhoročným partnerom mesta Banská Bystrica, ktorý sa snaží prispievať aj v oblasti kultúry či športu. Sme radi, ak počítače pomôžu nášmu najvýznamnejšiemu partnerovi a verím, že na stavebnom úrade pomôžu zrýchliť a zefektívniť prácu zamestnancov,“ hovorí Ondrej Borguľa, generálny riaditeľ STEFE Banská Bystrica, a. s.

Zdroj: Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Vedecká roadshow

Vedeckú roadshow a medzinárodne uznávaných vedcov privítala aj Banská Bystrica Primátor mesta Ján Nosko 23. októbra 2015 prijal v rámci Vedeckej roadshow skupinu významných vedeckých osobností. Ich cieľom je počas októbra zaujímavým spôsobom priblížiť vo vybraných slovenských mestách žiakom posledných ročníkov základných škôl a stredoškôlkom svet vedy a techniky. Organizátori vyjadrili nad dnešným dňom v Banskej Bystrici veľkú spokojnosť, najmä pre vysoký záujem študentov. Ako sami tvrdia, človek nemusí byť známy len ak je vrcholový športovec či populárny spevák.

Stovky mladých ľudí sa dnes dozvedeli zaujímavosti o chémii, budúcnosti elektrotechniky, o kráľovnej vied matematike, o základoch fyziky, ale aj o robotických systémoch a ich aplikácii vo výrobných procesoch. Hviezdnu zostavu na čele s vedeckou kapacitou Karolom Šafaříkom, ktorý pôsobí v Európskej organizácii pre jadrový výskum CERN vo Švajčiarsku, prijal na mestskom úrade aj primátor mesta Ján Nosko.

„Je mi ctou prijať také kapacity vedeckého života. Človek veľa číta, ale nikdy nevie, kto sa za všetkým skrýva. Dúfam, že sa vám v našom meste páčilo a študenti vytvorili počas prednášok skvelú atmosféru. Bohužiaľ platí, že stále viac klesá záujem o stredné odborné

vzdelávanie. Preto som veľmi rád, že sa mohli mladí ľudia dozvedieť interaktívnym spôsobom o náročných, ale zaujímavých vedných odboroch,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Hviezdnu zostavu v príjemnej atmosfére dopĺňali aj pedagógovia z rôznych fakúlt a univerzít na Slovensku, odborní garanti a lektori projektu – bývalý primátor Bratislavy Milan Ftáčnik, ktorý pôsobí na pôde Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave, nechýbal ani Gabriel Cibira, pedagóg Žilinskej univerzity a majstri sveta v robotickom futbale Marek Sukop i Rudolf Jánoš.

Viac informácií o podujatí nájdete na [www.vedanadosah.sk /vedecka-roadshow/](http://www.vedanadosah.sk/vedecka-roadshow/).

Vedeckú roadshow „Čak Vedný odboris a jeho crew“ organizuje Centrum vedecko-technických informácií SR ako priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci projektu PopVa. Jeho cieľom je popularizovať vedu a techniku a motivovať mladých ľudí k štúdiu prírodovedných a technických odborov. Realizátorom projektu je tím mentorsko-edukačnej platformy pre deti a mládež www.dikymoc.sk.

Zdroj: Mgr. Zdenka Sekerešová, PhD., hovorkyňa primátora

Hvezdáreň v Banskej Bystrici

Hvezdáreň v Banskej Bystrici je „špecializované kultúrno-vzdelávacie zariadenie, ktorého cieľom je šíriť a propagovať astronómiu a príbuzné prírodné a technické vedy medzi širokou verejnosťou s dôrazom na deti a mládež.“ v rokoch 2005 sa stala organizačnou súčasťou Krajskej hvezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom. Svoju činnosť vyvíja na pozorovateľni na Vartovke, ale aj inde.

Hvezdáreň v Banskej Bystrici na Vartovke v prípade jasného počasia ponúka: pozorovanie Slnka, pozorovanie večernej oblohy (súhvezdia, planéty, kométa Lovejoy, hviezdokopy, galaxie) a vyhlídkovú terasu. Podujatie pri príležitosti Dňa hvezdárni sa uskutočnilo 15. marca od 14:00 do 22:00 hod., vstup bol voľný.

Dňa 2.10.2015 spolu s vybranými žiakmi všetkých základných škôl z Detvy absolvovali turisticko-poznávaciu vychádzku do týchto lokalít. Pozreli si artikulárny kostol v Hronseku a vypočuli odborné informácie o jeho histórii. Po prehliadke tejto pamiatky, zapísanej v zozname UNESCO, sa žltou značkou vydali po turistickej trase k Hvezdárni Vartovka v Banskej Bystrici. Mgr. Peter Zimnikoval filmom o vesmíre poodhalil niektoré jeho tajomstvá, umožnil tiež pozorovanie planéty Venuša. Dozvedeli sa tak množstvo zaujímavých informácií.

Pozorovateľňa a činnosť

Horná kupola pozorovateľne obsahuje hlavný teleskop Celestron 1400 XLT na CGE montáži, dolná ďalekohľad Coudé s refraktorom 150/2250. v rámci odbornej činnosti sa realizuje

pozorovanie Slnka, zákryty nebeských telies, zatmenia Mesiaca a Slnka, pozorovanie meteorov a medziplanetárnej hmoty, pozorovanie nevšedných astronomických a meteorologických úkazov a astrofotografia. Pracovníci hvezdárne sa tiež zúčastňujú medzinárodných expedícií.

Prvé meteorologické a astronomické pozorovania sa v Banskej Bystrici uskutočnili v roku 1855, kedy bola fyzikom a astrofyzikom Karolom Zengerom založená meteorologická stanica. Prvý astronomický krúžok bol založený v roku 1946 pri Gymnáziu Andreja Sládkoviča.

v rokoch 1952 až 1972 fungoval pri národnom podniku Smrečina v meste druhý astronomický krúžok. Tretí krúžok bol založený v roku 1972 v budove Vyššej pedagogickej školy. Jeho cieľom bol vznik Ľudovej hvezdárne. v roku 1956 propagátor vedy - pedagóg František Longauer, tajomník krúžku, navrhol použitie chátrajúcej strážnej veže na výstavbu hvezdárne. Strážna veža bola vybudovaná v roku 1584 na kopci nad Banskou Bystricou. Mala plniť obrannú funkciu pri vpádoch Osmanskej ríše. s prestavbou sa začalo v roku 1958.

1. januára 1961 oficiálne vznikla Ľudová hvezdáreň v Banskej Bystrici, jej pozorovateľňa bola oficiálne otvorená 2. mája toho roku. Dve pracovníčky postupne pripravili prevádzku pozorovateľne. Prvých 10 rokov svojej existencie mala síce krajskú pôsobnosť, ale bola riadená Okresným národným výborom. v roku 1971 prešla pod Krajský národný výbor Stredoslovenského kraja. Počas nasledujúcich rokov pribudli návštevníci a aj nové priestory: prednášková miestnosť, audiovizuálna učebňa, knižnica a ďalšie zázemie. v roku 1991 bola hvezdáreň presunutá pod Ministerstvo kultúry. v roku 1995 bola započatá výstavba druhej kupoly. v roku 1999 sa hvezdáreň stala znovu krajskou, patrila pod Krajský úrad Banská Bystrica spolu so svojimi zložkami Hvezdáreň v Rimavskej Sobote a Hvezdáreň a planetárium M. Hella v Žiari nad Hronom. v roku 2002 hvezdáreň prebral Banskobystrický samosprávny kraj a v roku 2005 sa spolu s rimavskosobotskou stala súčasťou Krajskej hvezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom.

V roku 1584 bola podľa historických prameňov vybudovaná na neďalekom kopci juhovýchodne od Banskej Bystrice strážna veža. Postavil ju taliansky staviteľ G. Ferrari, architekt časti mestského opevnenia. Slúžila ako pozorovateľňa. Ustanovenie Ľudovej hvezdárne v Banskej Bystrici sa uskutočnilo dňom 1. januára 1961. Dnes slúži ako hvezdáreň Vartovka.

Park tmavej oblohy Veľká Fatra.

V júni 2015 otvorili Park tmavej oblohy Veľká Fatra. Rozvoj astroturistiky v banskobystrickom regióne má priniesť Park tmavej oblohy Veľká Fatra, ktorý nedávno pri príležitosti Medzinárodného roka svetla slávnostne vyhlásili v horskom hoteli Kráľova studňa pod vrcholom kopca Krížna na hlavnom veľkofatranskom hrebeni. Bez ďalekohľadu tu môžete vidieť takmer dvetisíc hviezd, striebristú Mliečnu cestu a množstvo ďalších objektov. Po parkoch v Poloninách a na Kysuciach ide o tretí takýto park na Slovensku a zároveň 30.

v Európe a 76. na svete. Jeho rozloha je 325 hektárov a cieľom jeho vyhlásenia je informovať laickú aj odbornú verejnosť o výnimočne zachovanom nočnom životnom prostredí na tomto území.

Memorandum o vyhlásení parku podpísali predstavitelia Slovenského zväzu astronómov, Štátnej ochrany prírody SR, mesta Banská Bystrica, obce Dolný Harmanec a firmy, ktorá vlastní hotel Kráľova studňa.

Pre umiestnenie v nadmorskej výške 1 300 metrov nad morom a pritom len 30 kilometrov od Banskej Bystrice má park veľký potenciál na rozvoj astroturistiky. Nočná obloha je tu vraj mimoriadne kvalitná. Bez ďalekohľadu sa dá vidieť takmer dvetisíc hviezd, striebřistú Mliečnu cestu a množstvo objektov vzdialeného vesmíru.

Podľa vedúceho banskobystrickej hvezdárne Stanislava Kanianskeho odborné merania potvrdili v centrálnej časti Veľkej Fatry vysokú kvalitu nočnej oblohy. Na deväťstupňovej škále tmavosti od amerického astronóma Johna Bortleho dosahuje tretí stupeň. „Stupeň jeden je len na miestach ďaleko od civilizácie, napríklad v púšti Gobi, tretí stupeň je pre Európu mimoriadne dobrý,“ uviedol Kaniansky.

V Parku tmavej oblohy Veľká Fatra sú pre verejnosť pripravené aj pozorovania hviezd teleskopmi s odborným výkladom. Na tento rok na ne vybrali päť termínov, a to z piatka (12.6.) na sobotu, 4. až 5. a 22. až 23. augusta, 18. až 19. septembra a 16. až 17. októbra. Zdroj: SITA, Pravda

Rok 2015 bol bohatý na novinky na mobilnom trhu

Rok 2015 sa začal špekuláciami o spojení SWANu so Slovenskou poštou. v tom čase sme ešte nevedeli, že obidve spoločnosti sa skutočne spoja pod názvom 4ka a svoje služby poskytnú zákazníkom koncom roka. Než sa tak ale skutočne stalo, spoločnosť spustila komerčnú prevádzku vlastnej LTE s ponukou 4G Internet v1.0. v nej pre zákazníkov priniesla možnosť využívať LTE pripojenie s rýchlosťou 50/10 Mbps, a to takmer bez dátového obmedzenia. SWAN umožnil cez jeho LTE sieť plnou rýchlosťou prenášať 100 GB dát (potom sa spomalí na 1 Mbps), no zaviedol aj niekoľko obmedzení pri využívaní P2P sietí, či pri prenose videa. To všetko však za lákavých 5 eur mesačne. Od decembra pokrýva 4ka (SWAN) už viac ako polovicu populácie Slovenska. Začiatkom roka bol veľkou témou aj národný roaming, ktorý mali SWANu poskytnúť miestni operátori. v pomerne neprehľadnej situácii vydal Regulačný úrad Predbežné opatrenia, ktoré uložili spoločnostiam O2, Orange a Slovak Telekom povinnosť poskytnúť na základe žiadosti SWANu národný roaming za takých podmienok, aby používatelia služieb mali zabezpečený rovnaký rozsah a kvalitu ako koncoví používatelia poskytovateľa národného roamingu. Ten si spoločnosť nakoniec dohodla u Telekomu.

Na niekoľko mesiacov bol na poli mobilných operátorov pomerne pokoj. O2, Orange aj Telekom sa venovali uvádzaniu nových služieb a najmä rozširovaniu pokrytia LTE sieťou.

Minimálne Telekom a Orange patrili medzi najväčších súperov, ktorí sa v percentách pokrytia prebiehali v podstate každým mesiacom – niekedy aj týždňom. v polovici roka to bol vyrovnaný súboj. Telekom aj Orange pokryli viac ako 60% populácie a v rozširovaní aj naďalej pokračovali. Na konci roka sa čísla zastavili na 64,7 a 73 percentách pokrytia pre zákazníkov Orangeu a Telekomu. Momentálne 4G od O2 chytíte v týchto mestách – Bratislava, Košice, Trnava, Martin a Vrútky, Nitra, Prešov, Zvolen, Banská Bystrica, Poprad, Prievidza a Bojnice, Žilina, Trenčín a Považská Bystrica. Do konca budúceho roka chce mobilný operátor na Slovensku pokryť 60% populácie.

Mobilný trh na Slovensku

Rok 2015 bol bohatý na novinky na mobilnom trhu. Slovensko sa dočkalo ďalšej konkurencie na poli mobilných poskytovateľov, operátori výrazne budovali siete a EÚ schválila kľúčovú dohodu, aby mohol roaming aspoň napoly skončiť.

Portál MobilMania.sk vám prináša sedem najdôležitejších udalostí minulého roka:

7. Inovuje sa ťažko. Operátori dávajú bonusy

Všetci poskytovatelia na trhu majú pomerne ťažkú úlohu – aktuálne nemôžu priniesť žiadnu základnejšiu službu, ktorou by mohli strhnúť zákazníkov. Na druhej strane si nemôžu dovoliť permanentne znižovať ceny a preto musia klientov lákať inak – bez toho, aby to výraznejšie pocítili na výnosoch.

Orange napríklad ponúka volania a SMS v skupine zadarmo. Pridal k tomu aj zľavu na internet na rok. Telekom síce nedáva takéto výhody, pre vyššie paušály má ale napríklad hudobnú službu Deezer za nižší poplatok alebo v cene. O2 zároveň začať poskytovať neobmedzené hovory aj k nižším paušálom, ak vás do skupiny pridá niekto s vysokým paušálom.

Mobilní operátori lákajú nových zákazníkov od konkurencie rôznymi bonusmi za prenos čísla. Počas minulého roka ich mal Orange, Telekom aj O2. Aj keď bonusy na krátky čas z ponuky zmiznú, väčšinou sa po pár týždňoch vrátia. Zvýhodnenie za prenos nemá 4ka.

Nováčik a zvyšná konkurencia

Existujúci traja poskytovatelia sa so vstupom 4ky na trh zatiaľ úplne nevyrovnali. Pri aukcii frekvencií sa síce zaviazali, že poskytnú nováčikovi národný roaming, keď nováčik o to požiadal, nezískal ho od nikoho. Orange si na súde dokonca vymohol, aby ho 4. operátora nemusel pustiť do siete.

Operátori hovorili, že nevedia, či chce Swan skutočne pôsobiť ako plnohodnotný operátor. Orange tvrdil, že keby Swan pustil do siete, nemusela by to zvládnuť a mohla by zlyhať. O2 tvrdilo, že sa mu nováčik dlhšie neozýval.

Minulý rok sa nováčik dohodol na technickom spustení národného roamingu s Telekomom. Ide vlastne o sprístupnenie siete konkurencie Swanu. Stále ale nemajú dohodu ohľadom cien.

V minulých týždňoch štátny regulátor opätovne preveroval platnosť licencie Swanu na základe žiadosti prokuratúry. Rozhodol, že si 4. operátor povinnosti splnil a o licenciu nepríde. O2 avizovalo, že zvažuje právne kroky.

Ceny padajú. Avšak nie pri dátach

Keď si porovnáte situáciu pred príchodom O2 v roku 2007, dvaja operátori si pri predplatených kartách pýtali za minútu aj 0,48 eura za minútu do inej siete. Aktuálne je cena približne na úrovni deväť až trinásť eurocentov. 4ka svojim príchodom opäť základnú cenu posunula – aktuálne na štyri centy do všetkých sietí do celej EÚ.

Je pravdepodobné, že ceny volaní a SMS budú v tomto roku klesať. FunFón ešte pred pár mesiacmi spustil balík 1000 minút alebo SMS do všetkých sietí za 10 eur mesačne na pol roka. Telekom zas zdvojnásobuje dobitý kredit pri Easy kartách – ceny sú tak prakticky polovičné.

Bude zaujímavé sledovať, či sa zníži aj cena mobilných dát alebo sa prinajmenšom zvýšia objemy balíkov. Operátori totiž aktuálne znižujú ceny iných služieb, mobilné dáta sú stále pomerne drahé. Výnimkou je zatiaľ 4ka, ktorá ponúka 1 GB vo svojej sieti za euro.

Budovanie LTE. Najmä do budúcnosti

Všetci plnohodnotní mobilní poskytovatelia investovali v tomto roku do výstavby sietí štvrtej generácie desiatky miliónov eur. Je to celosvetový trend a budovanie 4G prebieha rýchlo aj v okolitých krajinách.

Aktuálne je však v sieťach operátorov iba menšia časť zariadení, ktoré vedia pracovať v tejto sieti. v O2 to bolo na konci augusta približne 15 percent zariadení, v Orangei 25 percent. Ostatní poskytovatelia údaje nezverejnili.

Aké pokrytie LTE sieťou dosahovali v decembri operátori:

Telekom – 74,3 percenta

Orange – 64 percent

4ka – viac ako 50 percent

O2 – 25 percent

Operátori spúšťaním LTE pomáhajú aj kapacite sietí – čiastočne „vyprázdniť“ svoje 3G siete. Navyše prednosťou LTE je okrem maxim aj lepšia priemerná rýchlosť v špičke či v husto obývaných lokalitách.

Veľkou výhodou je zároveň to, že sa 4G buduje aj na vidieku alebo dosiahne aj do vidieckych lokalít priľahlých miest. Môže sa vám tak stať, že tam, kde doteraz nebola 3G sieť, je zrazu LTE. Je ale pravdepodobné, že operátori nebudú dlhodobo prevádzkovať tri siete. Telekom už naznačil, že 3G v budúcnosti nebude potrebné.

Veľmi vysoké rýchlosti v mobiloch

Operátori počas tohto roka sprístupnili cez 4G sieť rýchlosti až do teoretických 300 Mbit/s. Ako prvý odštartoval komerčnú prevádzku 225 Mbit/s siete v Nitre Telekom. v novembri v bratislavskej Petržalke začal poskytovať 300 Mbit/s sieť.

V decembri sa pridala aj Orange, ktorý pokryl 225 Mbit/s sieťou mestá Bratislava, Košice, Martin, Piešťany, Prešov a Zvolen. Plne ju sprístupnil v Banskej Bystrici.

Nakoniec sa pridalo aj O2, ktoré začalo v častiach Bratislavy verejne testovať 4G+. Teoretická rýchlosť je na úrovni 180 Mbit/s.

Vo všetkých prípadoch ale ide o teoretické maximá siete a reálne rýchlosti budú nižšie. Prenosová rýchlosť ďalej výrazne klesá, ak sa nachádzate vo vnútri budov. Je isté, že tento rok sa dočkáme ďalšieho rozširovania takýchto rýchlych sietí a nie je vylúčené, že aj vyšších teoretických rýchlostí.

Roaming skončí aj neskončí

Od polovice roka 2017 majú byť minulosťou poplatky navyše za využívanie mobilných služieb v zahraničí. Roaming sa má zrušiť vo všetkých 28 krajinách, ktoré sú súčasťou Európskej únie.

Od 30. apríla tohto roka sa znížia poplatky za roaming. Nepôjde ale o maximálne ceny, ale o poplatky, ktoré si môže operátor účtovať k základnej cene za minútu, megabajt, či SMS.

Koľko si budú môcť účtovať operátori k základnej cene v domovskej krajine?

K minúte hovoru si môže pripočítať až 0,05 eura

SMS v roamingu môže byť o 0,02 eura drahšia ako doma

1 MB dát bude v roamingu drahší najviac o 0,05 eura

Od 1. júna 2017 má roaming skončiť úplne, avšak s významným limitom. Práve preto by sa po správnosti ani nemalo hovoriť o jeho reálnom konci.

Operátori sa totiž budú môcť brániť proti využívaniu týchto služieb vo veľkom. Mobilní poskytovatelia si budú môcť stanoviť množstvo minút, SMS a dát. Za všetky ďalšie služby nad

limit si budú môcť pýtať poplatok. Aký bude limit a poplatky, nie je zatiaľ známe. Má to byť ale menej, ako sú aktuálne regulované sumy za roaming.

Na trh vstúpil 4. operátor

Aj keď Swan získal licenciu na vhodné frekvencie ešte na začiatku roka 2014, rok neposkytoval žiadne služby, následne službu vraj testoval s vybranými zákazníkmi a potom dlhšie obdobie ponúkal iba mobilný 4G internet za 5 eur mesačne.

Až na jeseň tohto roka sme sa dočkali plnohodnotného mobilného operátora, ktorý má v ponuke hlasové, SMS a internetové služby.

Operátor stanovil jednotné ceny do celej EÚ – 4 centy stojí minúta hovoru, SMS aj 1 MB dát.

1 GB dát vo vlastnej sieti vás vyjde na jedno euro. Rovnaký objem dát, ktorý však môžete využívať aj v sieti Telekomu, stojí 4 eurá mesačne.

Služby sú dostupné cez vlastnú 2G a 4G sieť, ktorá má byť dostupná pre viac ako 50 percent populácie. v lokalitách, kde zatiaľ svoju sieť nemá, ponúka služby cez 2G sieť Telekomu.

Operátor sa spojil so Slovenskou poštou, ktorá predáva jeho služby – vďaka tomu sú služby 4ky dostupné na každej pošte. Na stovkách z nich sú ponúkané aj mobily. v polovici decembra poskytovateľ avizoval, že má 85-tisíc klientov

KULTÚRA A UMENIE

Banská Bystrica privítala Veľkú noc tradičnými trhmi. v rámci dielní si všetci mohli vymalovať vajíčko alebo vyrobiť inú veľkonočnú či jarňú ozdobu. Atmosféru v meste spríjemnil Marián Kováč, ktorý sa venuje hre na heligónke, zazneli aj piesne „Na ľudovú nôtu...“ a zatancoval Detský folklórny súbor Matičiarik.

Súčasťou Veľkonočných trhov boli stánky s ľudovo-umeleckými predmetmi, medovníkmi, pekárskymi či cukrárenskými výrobkami. Chýbať nebude široká ponuka jedál a nápojov. Návštevníci si budú môcť pochutnať na medovine, varenej čokoláde, posúchoch i trdelníkoch, mäsových výrobkoch, údeninách, paštétach a grilovacích klobásach. Predajná doba v stánkoch bude denne od 9.00 do 19.00 hod, stánky s občerstvením budú k dispozícii do 20.00 hod. „Veľkonočným trhom 26. marca predchádzalo stavanie brezy s ozdobami, s tematikou jari a Veľkej noci. Veľkú noc privítame pestrým programom s obľúbenými tvorivými dielňami,“ hovorí Miriam Ondrejková, vedúca oddelenia obchodu a služieb podnikateľom. Námestie SNP v Banskej Bystrici od 27. marca do 1. apríla patrilo už tradične Veľkonočnému vítaniu jari. Banskobystričania a všetci návštevníci si mohli pochutnať na veľkonočných špecialitách, zakúpiť rôzne lahôdky i suveníry symbolizujúce najvýznamnejší kresťanský sviatok – Veľkú noc. Atmosféru blížiacich sa veľkonočných sviatkov dotvoril bohatý sprievodný program. Zdroj: Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Sviatok práce

Banskobystričania oslávili v piatok, 1. mája 2015 na Námestí SNP pestro. Okrem oficiálneho otvorenia letnej sezóny a sprístupnenia Hodinovej veže, si budú môcť milovníci hudby vychutnať jubilejný 20. ročník medzinárodného podujatia United Europe Jazz Festival. Zároveň sa slávnostne otvorí Barborská cesta, projekt spájajúci jedinečné miesta v regióne, ktorý podporilo aj mesto Banská Bystrica.

Na 1. mája sa už tradične sprístupní Hodinová veža, ktorá bude v tento deň pre všetkých záujemcov zdarma. Od mája do septembra bude veža otvorená denne od 10:00 – 19:00 hod. a každú druhú sobotu v mesiaci až do 22:00 hod. „Každú prvú sobotu v danom mesiaci bude vstup na Hodinovú vežu pre všetkých zadarmo. K dispozícii sú aj zamestnancov, ktorí v prípade záujmu poskytnú návštevníkom odborný výklad o histórii šikmej veže,“ hovorí Karin Graciasová Šikulová z Odboru propagácie mesta Banská Bystrica.

Panorámu celého mesta i končiarov Kremnických vrchov a Nízkyh Tatier ponúkne mesto aj na pohľadniciach, magnetkách, kľúčenkách, hrnčekoch a miniatúrach Hodinovej veže. s prichádzajúcou turistickou sezónou sa od mája rozšíria aj otváracie hodiny Informačného centra v budove Radnice na Nám. SNP.

Ľudová muzika a folklór

Obľúbené folklórne podujatie Hrajteže mi, hrajte, malo 22. mája svoje pokračovanie. Výnimočné bolo najmä tým, že sa uskutočnilo pri príležitosti životného jubilea speváčky jednej z najvýznamnejších ľudových muzík v Banskej Bystrici, Anky Pecníkovej a 35. výročia Folklórneho súboru Bystrina. Všetci fanúšikovia folklóru si prišli na svoje aj v rámci tretieho medzinárodného fujarového festivalu Duša fujary, ktorý od 27. mája spojilo na niekoľko dní Banskú Bystricu, Detvu a Zvolen.

Ľudová hudba Juraja Pecníka desiatky rokov zachováva a šíri tradície nášho regiónu. Jej členovia začínali ako sprievodná muzika vo Folklórnom súbore Bystrina a svojim nadšením pre hudbu sa stali základom svadiieb, ľudových veselíc, osláv a festivalov. Dnes si už málokto vie predstaviť zábavu bez tradičnej hymny Pecníkovcov Mám ja hrušku.

„Vo svojom mene, ale aj v mene Banskobystričanov, z úprimného srdca blahoželám ozdobe ľudovej hudby, oslávenkyni Anke Pecníkovej a Folklórnemu súboru Bystrina za všetko, čo v oblasti folklóru a ľudového umenia dokázali a stále dokazujú doma aj v zahraničí. Prajem im veľa tvorivých síl pri šírení krásy ľudových piesní a ľudového tanca, ktoré nám prinášajú radosť zo života,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Festival Duša fujary

Tradície ľudovej kultúry priniesli do Banskej Bystrice aj tretí medzinárodný fujarový festival Duša fujary. Začal sa v Detve a už vo štvrtok, 28. mája si Banskobystričania v Cikkerovej sieni Radnice okúsili svetovú fujarovú scénu a galakonzert k 10. výročiu prijatia fujary do UNESCO. Okrem iných sa predstavilo aj TRIO CADORNA reprezentujúce hudobnú školu „Cadorna“ talianskeho mesta Pallanza. Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Ekotopfilm - Envirofilm

Oba festivaly sa v roku 2015 spojili. Tento rok výnimočne už na jar (25. – 29. mája 2015) začal ďalší ročník Medzinárodného filmového festivalu pre ľudí, ktorým nie je ľahostajné, v akom prostredí žijú, ako i tým, ktorí by svoj postoj k svetu okolo nás radi zmenili. Dva festivaly spojili svoje sily a vznikol projekt Ekotopfilm – Envirofilm 2015. Toto prepojenie je výsledkom partnerskej spolupráce dvoch významných tradičných podujatí, ktoré spája myšlienka ochrany životného prostredia. Na programe bolo premietanie fantastických dokumentárnych a prírodopisných filmov z 28 krajín sveta a bude už tradične doplnené bohatým sprievodným programom. Každý deň bude venovaný špeciálnej tematike, ako napríklad pôda, voda, fauna, flóra, nové technológie či aktivity v rozvojových krajinách. Chýbať nebudú ani zaujímaví hostia a tvárou projektu je už tradične Adela Banášová, ktorá sa netají svojim pozitívnym prístupom k ochrane životného prostredia. „Zaujímam sa o ekológiu

a čím viac o nej viem, tým väčšiu zodpovednosť cítim za to, ako žijem. Takže budem mať elektromobil, triedim odpad a používam eko čistiace prostriedky. Rozmýšľam aj nad tým, že po Bratislave sa dá chodiť aj hromadnou dopravou, alebo na bicykli,“ hovorí Adela.

O najlepších dokumentárnych filmoch festivalu rozhodne Medzinárodná odborná porota na čele s predsedom Brucom Bucklinom. Súčasťou podujatia bude aj prestížne ocenenie Honour of Ekotopfilm, ktoré vzdáva hold osobnostiam, ktorým nie je ľahostajné prostredie, v ktorom žijeme a robia svet okolo nás lepším.

Súčasťou festivalu MFF Ekotopfilm – Envirofilm 2015 bolo množstvo sprievodných podujatí vo forme besied, rozhovorov s režisérmi, workshopov, prezentácií, či prednášok. Vstup na všetky festivalové podujatia je i v roku 2015 zdarma. Festival sa bude odohrávať v banskobystrickom Europa SC/Cinemax.

Na Ekotopfilm - Envirofilm zavítali vzácní hostia

Tento rok výnimočne už na jar (25. – 29. mája 2015) štartoval ďalší ročník Medzinárodného filmového festivalu pre ľudí, ktorým nie je ľahostajné, v akom prostredí žijú, ako i tým, ktorí by svoj postoj k svetu okolo nás radi zmenili. Dva festivaly spojili svoje sily a vznikol projekt Ekotopfilm – Envirofilm 2015. Toto prepojenie je výsledkom partnerskej spolupráce dvoch významných tradičných podujatí, ktoré spája myšlienka ochrany životného prostredia.

Na programe bude premietanie fantastických dokumentárnych a prírodopisných filmov z 28 krajín sveta a bude už tradične doplnené bohatým sprievodným programom. Každý deň bude venovaný špeciálnej tematike, ako napríklad pôda, voda, fauna, flóra, nové technológie či aktivity v rozvojových krajinách. Chýbať nebudú ani zaujímaví hostia a tvárou projektu je už tradične Adela Banášová, ktorá sa netají svojim pozitívnym prístupom k ochrane životného prostredia. „Zaujímam sa o ekológiu a čím viac o nej viem, tým väčšiu zodpovednosť cítim za to, ako žijem. Takže budem mať elektromobil, triedim odpad a používam eko čistiace prostriedky. Rozmýšľam aj nad tým, že po Bratislave sa dá chodiť aj hromadnou dopravou, alebo na bicykli,“ hovorí Adela.

O najlepších dokumentárnych filmoch festivalu rozhodne Medzinárodná odborná porota na čele s predsedom Brucom Bucklinom. Súčasťou podujatia bude aj prestížne ocenenie Honour of Ekotopfilm, ktoré vzdáva hold osobnostiam, ktorým nie je ľahostajné prostredie, v ktorom žijeme a robia svet okolo nás lepším.

Súčasťou festivalu MFF Ekotopfilm – Envirofilm 2015 bude množstvo sprievodných podujatí vo forme besied, rozhovorov s režisérmi, workshopov, prezentácií, či prednášok. Vstup na všetky festivalové podujatia je i v roku 2015 zdarma. Festival sa bude odohrávať v banskobystrickom Europa SC/Cinemax.

Múzeom roka 2015 sa stalo Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici

Na oceňovaní inštitúcií a jednotlivcov udelil štátny tajomník Ministerstva kultúry SR Ivan Sečík za minuloročnú činnosť titul Múzeum roka Stredoslovenskému múzeu v Banskej Bystrici. Z piatich nominovaných múzeí zvíťazilo Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici. Zaujalo zreštaurovaním ucelenej zbierky šľachtických mortuárií, unikátnej rozsahom 203 kusov, pôvodom a materiálou štruktúrou. Porota ocenila aj výstavnú činnosť, ktorá je dynamicky sa rozvíjajúci komplex aktivít pre verejnosť formou atraktívnych a interaktívnych výstav. Tiež prezentačné aktivity na naplnenie nového hesla múzea: Dobrý deň, múzeum na každý deň!

"Vlani sme mali vyše 1600 podujatí v troch expozíciách. v ostatných rokoch máme nárast akvizícií, už máme 173.000 kusov v zbierkovom fonde," konštatoval riaditeľ Stredoslovenského múzea Roman Hradecký.

Rekonštrukcia Robotníckeho domu

Vo štvrtok, 14. mája 2015 sa začali stavebné práce na komplexnej rekonštrukcii Robotníckeho domu. Realizáciou projektu dôjde k obnove národnej kultúrnej pamiatky a vytvoria sa podmienky na činnosti, ktoré prispievajú k rozvoju kultúry a osvety v Banskej Bystrici. Banskobystričania sa tak môžu koncom roka tešiť na moderný stánok, ktorý poslúži ako miesto koncertov, festivalov, výstav, divadelných i tanečných vystúpení.

„V Banskej Bystrici už dlhodobo chýba miesto, ktoré by spájalo kultúrno-osvetové činnosti. Môžeme sa pochváliť úspešnými folklórnymi súbormi, umelcami, hercami, ktorí veľakrát nemajú priestor prezentovať svoju aktivitu. Obnovením Robotníckeho domu ponúkneme Banskobystričanom obľúbený priestor, kde sa bude môcť realizovať kultúrny život. Vďaka finančným prostriedkom z eurofondov by sme mohli slávnostne otvoriť nový Robotnícky dom do konca tohto roka,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Stavebné úpravy sú zamerané na kompletnú modernizáciu vnútorných a vonkajších priestorov, vrátane zateplenia budovy, ktoré bude viesť k úsporám energií. Nový vykurovací systém s novou kotolňou a vzduchotechnikou budú slúžiť na vetranie hlavnej sály. v časti suterénu sa dobuduje schodisko, strojovňa výtahu a dielňa. Miesto pod javiskom sa využije na skladové priestory a zdvíhaciu plošinu. Pôvodný drevený strop bude zavesený na novú oceľovú konštrukciu tvoriacu nosný strop pre navrhovaný priestor tretieho podlažia.

Hlavná sála sa stane dejiskom festivalov tanca, zborového spevu, jazzu, populárnej hudby, folklórnych podujatí, karnevalov, divadelných večerov, školení, prednášok, činností pre handicapované osoby. Pre zvýšenie kvality kultúrnych podujatí bude Robotnícky dom vybavený novou javiskovou a ozvučovacíou technikou, prezentačnými zariadeniami, interaktívnym informačným panelom a pod.

„Okrem hlavnej sály, ktorá bude mať kapacitu 300 miest na sedenie, bude jedna z miestností slúžiť aj ako sieň významných osobností mesta, ktoré boli ocenené Cenou mesta a Cenou primátora. Ďalšie priestory využijeme na výstavy, prednášky, školenia, klubové činnosti a kreatívne aktivity mladých ľudí. Takéto priestory nám v Banskej Bystrici doteraz chýbali,“ hovorí viceprimátor Jakub Gajdošík.

Celkové výdavky rekonštrukcie sú 2,34 mil. eur. Z toho suma 2,18 mil. eur predstavuje nenávratný finančný príspevok z eurofondov. Stavebné práce tvoria z celkového rozpočtu 1,96 mil. eur, zvyšok tvorí vybavenie objektu.

Robotnícky dom postavili svojpomocne robotníci z Banskej Bystrice ako svoj kultúrny stánok ešte v roku 1924. Pre nevyhovujúci stav je už niekoľko rokov pre verejnosť zatvorený.

Zdroj: Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Rezidenčný literárny dom

Z chátrajúcej Bašty na Katovnej ulici by mohol byť Rezidenčný literárny dom

Bašta pri Lazovnej bráne patrí k jednej z najstarších pamiatok Banskej Bystrice. Aj preto samospráva uvítala iniciatívu občianskeho združenia Laputa pamiatku zrekonštruovať a využívať na kultúrne účely. Už v roku 2013 spoločne získali finančné prostriedky vo výške 5 000 eur na realizáciu projektu Obnova bašty mestského opevnenia z polovice 16. storočia a príľahlej prístavby meštianskeho domu z 19. storočia. Ukončenie prípravnej a projektovej dokumentácie samospráva plánuje do konca roka 2015.

Z dotácie Ministerstva kultúry SR v rámci Programu obnovme si svoj dom už mesto uskutočnilo prípravné práce na obnovu bašty. Tie zahŕňali umelecko-historický a architektonicko-historický výskum i stavebno-technické posudky. „Zachovaním Bašty na Katovnej ulici prispievame k ochrane nášho kultúrneho dedičstva. v súčasnosti pracujeme na projektovej dokumentácii na jej obnovu,“ hovorí Zdenka Georgievski, projektová manažérka Oddelenia investičnej výstavby a riadenia projektov.

Bašta pri Lazovnej bráne je jednou zo siedmich zachovaných bášť, ktoré tvorili súčasť stredovekého hradného opevnenia. Po rekonštrukcii by mala slúžiť ako Rezidenčný literárny dom, ktorý by poskytoval na určité obdobie slovenským a zahraničným spisovateľom a prekladateľom slovenskej literatúry do cudzích jazykov štipendium a ubytovanie. Slúžil by aj pre odbornú a laickú verejnosť na organizovanie workshopov, čítačiek, výstav či občasných koncertov. Zdroj : Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora

Noc literatúry 2015

V rámci podujatia Vilikovského Prvú a poslednú lásku prečíta aj primátor mesta Ján Nosko.

Radnica, Záhrada, Divadlo z Pasáže, Bethlenov dom i Teatro Mefisto - to je päť netradičných miest, ktoré sa budú tento rok spájať s obľúbeným podujatím Noc literatúry 2015. Tentokrát neposlúžia na divadelné predstavenie, tanečné či výtvarné umenie, ale na čítanie úryvkov diel významných európskych autorov. v stredu, 13. mája o 18:00 hod. prečíta prózu Pavla Vilikovského „Prvá a posledná láska“ aj primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko so svojimi zástupcami, Jakubom Gajdošíkom a Martinom Turčanom.

Projekt Noc literatúry pozostáva z 15-minútových čítaní úryvkov, po ktorých sa návštevníci presúvajú na ďalšie miesto. Tam ich už čaká ďalší čítajúci, medzi ktorých bude tento rok patriť okrem vedenia mesta aj herečka Marianna Mackurová, výtvarník Maroš Rovňák a herec Michal Ďuriš.

„Priznám sa, že prvýkrát budem na verejnosti prezentovať takýto druh literatúry. Som veľmi rád, že k zaujímavým projektom, ktoré prezentujú významné diela sa pridáva aj Banská Bystrica. Noc literatúry je pre mňa výzva a verím, že svojim prejavom nesklamem,“ hovorí primátor Nosko.

Rozpis čítania na radnici:

18:00 a 18:30 hod. Martin Turčan

19:00 a 19:30 hod. Ján Nosko

20:00 a 20:30 hod. Jakub Gajdošík

Noc literatúry sa okrem Banskej Bystrice uskutoční v Bratislave, Senci, Trenčíne, Trnave, Žiline, Dolnom Kubíne, Banskej Štiavnici, v Košiciach, Modre a Nitre.

760. výročie udelenia mestských práv

Ôsme stretnutie bankých miest a obcí Slovenska

Posledný júlový víkend bol pre Banskú Bystricu a všetkých Banskobystričanov výnimočný. Tradičná oslava kultúrneho dedičstva, Cisárska vizitácia sa tento rok bude niesť v znamení ôsmeho stretnutia bankých miest a obcí Slovenska – Baníckej vizitácie. Počas 24. a 25. júla mohli návštevníci vďaka bohatému programu stretnúť v centre mesta viac ako 600 domácich aj zahraničných baníkov. Oslavami si organizátori zároveň pripomenuli 760 rokov od chvíle, kedy sa stala Banská Bystrica slobodným kráľovským mestom.

Dejiskom slávnostného otvorenia ôsmeho stretnutia bankých miest a obcí sa stal v piatok, 24. júla areál Múzea SNP. O 17:00 hod. nechýbal šachtág, slávnosť, na ktorej sa prijímajú noví členovia do stavu baníckeho. Predchádzalo im slávnostné rokovanie Prezídia Slovenskej baníckej spoločnosti a rokovanie Rady Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska.

„Som hrdý, že sláva baníctva je živá dodnes a ôsme stretnutie bankých miest a obcí bude hostiť tento rok práve naše mesto. Spomienkou na členov cisárskeho rodu si pripomenieme banícku tradíciu a históriu nášho medeného mesta. Dôležitosť podujatia by som podčiarkol aj 760. výročím udelenia výsad Banskej Bystrici kráľom Belom IV. Som presvedčený, že

bohatý program bude dostatočným lákadlom pre všetkých, ktorí majú radi banícku históriu a túžia rozvíjať jej odkaz. Sme pripravení stať sa centrom osláv a privítať všetkých v medenej Banskej Bystrici,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

Banská Bystrica hostila viac ako 600 baníkov.

Sobotňajší program bol venovaný baníckej muzike, zborom a dychovkám zo známych bankských miest. Sláva baníctva ožila aj vďaka slávnostnému sprievodu baníkov a tradičnej Cisárskej vizitácii, ktorá je dobovou rekonštrukciou návštevy najstaršieho syna Márie Terézie Jozefa II. a jeho brata Leopolda II. po bankských mestách.

„Tradíciu Cisárskej vizitácie sme po prvý raz zrealizovali v roku 2013. Opäť sa presunieme v čase o viac ako 250 rokov do minulosti a všetkým návštevníkom ukážeme ako veľkolepo kedysi prichádzala vzácna cisárska návšteva z Viedne do nášho mesta,“ hovorí Michal Spišák, režisér podujatia.

Aj tento rok bol pripravený pre všetky vekové kategórie pestrý sprievodný program. v Stredoslovenskom múzeu bola k dispozícii výstava k výročiu návštevy korunných princov a „Banícke všeličo“ zapojilo i tých najmenších Banskobystričanov do kreatívnej dielne. Na svoje si prišli aj tí, ktorých zaujímal proces razenia mincí a ryžovania zlata. Sobotňajší program vyvrcholil koncertom vokálneho tria La Gioia na Námestí SNP.

Festival umenia Banská Bystrica – FUBABY 2015

Štvrtý ročník Banskobystrického Montmartre 2015

Oblíbené podujatie pre všetky vekové kategórie skrášilo ulice a centrum mesta pod Urpínom aj tento rok. Známý Banskobystrický Montmartre mení svoj názov na Festival umenia Banská Bystrica – FUBABY 2015 a bude sa viac orientovať na mesto samotné. Už od 30. augusta do 4. septembra 2015 budú môcť Banskobystričania v uliciach stretnúť umelcov a sledovať, ako pod ich šikovnými rukami vznikajú umelecké diela. a to z ďaleka nie je všetko. Milovníci umenia budú môcť navštíviť tvorivé dielne, interaktívne semináre a koncerty. Patrónkou štvrtého ročníka festivalu sa stala riaditeľka úspešného vydavateľstva, iniciátorka súťaže recitátorov Sládkovičova Radvaň i riaditeľka ankety Slovenka roka, Mária Reháková.

Stúpajúca prestíž Mestského festivalu umenia pod Urpínom je odrazom jedinečnosti výtvarného a sochárskeho stretnutia mnohých tvorcov. Aj vďaka tomu sa festival stáva známym a nadobúda medzinárodný charakter.

„Témou tohtoročného festivalu je konfrontácia historických udalostí, najvýraznejších osobností, fiktívnych postáv a legend patriacich k dejinám medeneho mesta so súčasným životom a osobnosťami Banskej Bystrice. Opäť sme siahli po banskobystrických rodákoch, ktorí v meste pod Urpínom pôsobia alebo sú akýmkoľvek spôsobom s ním prepojení,“ hovorí jeden z organizátorov festivalu Igor Šimeg. Okrem prezentácie rôznych druhov umenia – sochárstva, maliarstva, 3D street artu i rezbárstva, ponúknu organizátori návštevníkom rôzne

štýly hudby a tanca. Na svoje si prídu vyznávači swingu, oldies, rapu, jazzu, šansónov a muzikálov. Najmenším návštevníkom a talentom zo sociálne slabších rodín budú patriť všetky dopoludnia spríjemnené maľovaním, poéziou či sochárstvom.

„Som rád, že aj tento rok bol do kalendára tradičných letných podujatí zaradený umelecký festival. Za štyri roky si našiel svojich obľúbencov medzi mnohými návštevníkmi mesta, ale aj samotnými Banskobystričanmi. Teším sa, že v závere prázdnin bude naše mesto žiť rôznymi druhmi remesiel, tradičným aj moderným umením,“ hovorí Martin Turčan, 2. zástupca primátora mesta Banská Bystrica.

Festival umenia Banská Bystrica je každý rok skvelou príležitosťou pre profesionálov, absolventov i študentov, ktorí majú možnosť prezentovať svoje schopnosti v piatich sekciách: maliari na cestách, sochári na dlažbe, básnici a hudobníci na ulici, filmári na kopci a ľudia v pohybe. Špeciálnym projektom štvrtého ročníka festivalu bude Medená perla na Hrone. Jeho cieľom je počas troch rokov vytvoriť maketu Banskej Bystrice. Spoločné dielo z medi a dreva vytvoria dobrovoľníci a profesionáli. Ďalším atraktívnym a interaktívnym dielom pre turistov a domácich obyvateľov bude Cesta medi. Akcia pod názvom Via Neosoliensis bude zahŕňať kolekciu výtvarných diel v exteriéri.

Festival umenia Banská Bystrica – FUBABY je podujatie založené v roku 2011. Počas prvých troch ročníkov pod názvom Banskobystrický Montmartre navštívilo túto umeleckú akciu takmer 36 tis. návštevníkov. Zúčastnilo sa jej 169 umelcov z piatich krajín. Výsledkom predchádzajúcich rokov bolo 60 umeleckých diel, 30 koncertov a 3 unikátne výstavy diel majstrov zo súkromných zbierok.

Štátna opera

Nový operný festival Operalia Banská Bystrica

V dňoch 20. – 22. augusta 2015 sa v Banskej Bystrici uskutočnil prvý ročník nového slovenského operného festivalu s názvom Operalia Banská Bystrica. Otváracím predstavením bolo Verdiho slávna opera Nabucco, festival predstavil aj mladé operné talenty a zakončil ho galakonzert.

Operalia Banská Bystrica je nový operný festival na Slovensku, ktorého hlavným organizátorom je Štátna opera v Banskej Bystrici a nadväzuje na 36 ročnú tradíciu opernej časti Zámockých hier zvolenských. Organizátori sa rozhodli zmeniť názov, miesto aj čas konania pôvodného festivalu, ktorý sa minulý ročník konal naposledy. Podľa vyjadrenia kompetentných, dôvodom pre tieto zmeny boli sťažené prevádzkovo-technické podmienky, zvyšovanie inscenačných nárokov na jednotlivé operné produkcie i voľba vhodnejšieho termínu. O operných Zámockých hrách zvolenských sme prednedávnom priniesli dva články Pavla Ungera, ktoré mapujú 36 ročnú púť festivalu.

Podujatie sa prenáša pod novým názvom zo Zvolena do Banskej Bystrice, kde sa nultý ročník uskutoční od 20. – 22. augusta 2015 na nádvorí Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov UMB na Kuzmányho ulici. Zámerom je ponúknuť milovníkom opery nielen zo Slovenska, ale aj návštevníkom zo zahraničia zaujímavé tituly so špičkovým sólistickým obsadením v predvedení súboru Štátnej opery i hosťujúcich umeleckých telies.

Do kroniky uvádzame príhovor riaditeľa Štátnej opery PhDr. Rudolfa Hromadu:

„Vážení operní priatelia, vážení hostia,

život prináša rôzne zmeny a my sa im musíme prispôbovať. Výsledkom jednej takejto zmeny je náš novovzniknutý medzinárodný operný open air festival Operalia Banská Bystrica. Aj keď v nás ešte rezonujú spomienky a nostalgia za opernou časťou Zámockých hier zvolenských, musíme sa ubrať nepoznanou a priekopníckou cestou. Operný festival na Zvolenskom zámku mal svoje opodstatnenie na slovenskej divadelnej scéne a jedinečné ciele. Kvôli zmene organizačných podmienok, ale aj z iných dôvodov sme boli nútení prehodnotiť naše ďalšie účinkovanie vo Zvolene.

Ak chceme seriózne uzavrieť históriu operných Zámockých hier zvolenských, musíme sa poďakovať predovšetkým pánu Jaroslavovi Blahovi, ktorý bol riaditeľom, dramaturgom a dušou festivalu a najväčšou mierou sa zaslúžil o to, že operné diela zneli 36 rokov na zvolenskom nádvorí. Ďalej sa chcem poďakovať kolegom z DJGT vo Zvolene za dlhoročnú spoluprácu, kritikom, u ktorých sme vždy cítili spolupatričnosť a, samozrejme, veľká vďaka patrí aj našim verným divákovi.

Dnes vám ponúkame letný festival, ktorým chceme nadviazať na všetko dobré z opernej časti ZHZ a zachovať kontinuitu cieľov a predstáv o tom, akú tvár má mať medzinárodný operný festival. Máme ambíciu priniesť do Banskej Bystrice kultúrne podujatie, ktoré si udrží divácky záujem a stane sa dôležitou súčasťou kultúrneho života s nadregionálnym významom.

Tento rok začíname v areáli UMB v akusticky neprebádaných priestoroch. Ich kvalitu zistíme, až keď diváci zaplnia hľadisko. Ideme do nového technického zabezpečenia a logistiky. Z tohto dôvodu začíname opatrne, nultým ročníkom a v skrátenej verzii, ale s vierou, že naša aktivita má zmysel a budúcnosť.

Vážim si, že spolu s nami veria v zmysel nášho festivalu inštitúcie a ľudia, ktorí nám pomáhajú a spolupracujú. Za to im patrí naša veľká vďaka.” By Ľudovít Vongrej

Cena veľvyslanca Japonska

Riaditeľ Štátnej opery Banská Bystrica Rudolf Hromada si v utorok 12. mája 2015 v Bratislave prevzal Cenu veľvyslanca Japonska v Slovenskej republike, za spoluprácu slovenského telesa a Japonska, ktorá trvá približne 20 rokov.

Ako uviedol Akio Egawa počas slávnostného odovzdávania na pôde jeho bratislavskej rezidencie, Štátna opera a jej členovia získali ocenenie, ktoré udeľujú japonskí veľvyslanci alebo generálni konzuli po celom svete jednotlivcom, telesám alebo inštitúciám, ktoré svojimi aktivitami výrazne prispievajú k prehĺbovaniu vzájomného porozumenia a priateľských vzťahov medzi Japonskom a cudzími krajinami.

„Cena veľvyslanca Japonska vznikla v roku 1999, na Slovensku bola udelená minulý rok po prvý raz,“ pripomenul Akio Egawa a ocenil spoluprácu slovenského telesa a Japonska, ktorá trvá približne 20 rokov. „Začala sa v roku 1996, keď japonská vláda udelila Štátnej opere Banská Bystrica kultúrny grant v hodnote približne 50 miliónov jenov.“

Štátna opera Banská Bystrica koncertuje každoročne v Japonsku od roku 1996. Veľvyslanec poznamenal, že slovenskému telesu sa podarilo zorganizovať 28 koncertných turné v mnohých japonských mestách. Hlavnou filozofiou spolupráce je vzájomné spoznávanie oboch kultúr a propagácia slovenskej opernej kultúry v Japonsku. „Za tie aktivity si Štátna opera zaslúži naše ocenenie, ale ešte pozoruhodnejšie je to, že koncerty v Japonsku nie sú organizované na komerčnom základe, ale v záujme prehĺbovania priateľstva medzi Japonskom a Slovenskom,“ doplnil Akio Egawa k vystúpeniam, ktoré sú organizované na dobrovoľníckej báze najmä prostredníctvom miestnych samospráv, výborov pre vzdelávanie alebo miestnych záujmových spolkov. „Štátna opera Banská Bystrica má v Japonsku veľa podporovateľov,“ dodal na margo slovenského telesa, ktoré sa tiež snaží približovať japonskú kultúru slovenskému publiku. Na jeho pozvanie vystúpila na Slovensku napríklad skupina z prefektúry Nagano s divadelným spracovaním japonského šintoistického tanca Kagura.

Banskobystrické hudobné dni 2015

Banská Bystrica – v Banskej Bystrici sa od 16. – 23. 10. 2015 uskutoční 22. ročník hudobného festivalu Banskobystrické hudobné dni (BBHD), ktorý otvorí premiéra Verdiho opery Rigoletto. v programovej ponuke sú ďalej slovenské ľudové piesne a argentínske tangá v netradičnom inštrumentálnom spracovaní, slávny balet Labutie jazero, koncert historickej hudby v dobovom šate, rozprávka Tri prasiatka a koncert venovaný hudobnému skladateľovi Vojtechovi Didimu.

Banskobystrické hudobné dni je jesenný hudobný festival s pestrou ponukou divadelných a koncertných predstavení, ktorý organizuje Štátna opera. Festival sa koná od roku 1994, kedy Štátna opera otvorila vlastný operný festival s názvom Banskobystrické operné dni. Tento festival bol v roku 1997 premenovaný na Banskobystrické hudobné dni (BBHD). Prvotným úmyslom festivalu bola popularizácia opernej produkcie uvádzaním atraktívnych operných titulov sezóny, možnosť koncertnej prezentácie operného orchestra, inštrumentalistov a vokálnych sólistov v symfonickom i komornom hudobnom žánri. Pôvodný zámer vystriedala koncepcia „hudobných dní“, ktorá predstavuje predovšetkým hosťujúcich umelcov zo Slovenska i zahraničia. Festival ponúka pestrú paletu rôznorodých

kultúrnych podujatí so zámerom osloviť čo najširšiu verejnosť. v rámci profilovania hudobnej kultúry mesta získal festival nezastupiteľnú pozíciu.

Banskobystrické hudobné dni 2015

Dramaturgia 22. Ročníka festivalu bola zostavená tak, aby oslovila všetky vekové kategórie a divákov rôznorodého hudobného zamerania. Súčasťou festivalu býva už tradične operná premiéra Štátnej opery, koncerty rôznych hudobných žánrov v podaní slovenských a zahraničných umelcov, tanečné alebo baletné predstavenie, či rozprávka pre najmenšie deti. By Ľudovít Vongrej

60. výročie - Múzeum SNP

Z histórie: V Uznesení 49. schôdzky Sekretariátu ÚV KSS zo dňa 22. decembra 1954 sa píše: „1) Schváliť premiestnenie výstavy Slovenského národného povstania do Banskej Bystrice vo forme stáleho múzea.“

Sekretariát ÚV KSS rozhodol, že v priestoroch historickej Radnice v Banskej Bystrici bude inštalovaná výstava k 10. výročiu SNP, ktorá bude poňatá ako stála múzejná expozícia. Povereníctvo školstva a kultúry dostalo za úlohu zabezpečiť adaptačné práce v priestoroch tejto budovy, aby v nej vzniklo a mohlo fungovať múzeum. Budova historickej radnice sa stala prvým sídlom Múzea SNP, kde bola návštevníkom sprístupnená prvá stála expozícia múzea, ktorú do konca roka 1955 videlo viac ako 7 000 osôb.

Dňa 8. mája 1955 vzniklo múzeum, ale nebola jasná jeho profilácia, organizačná štruktúra a ani koncepcia činnosti. Povereníctvo školstva a kultúry a krajské politické orgány začali tieto otázky riešiť až koncom roka 1956. v apríli 1957 prešlo múzeum z pôsobnosti Krajského národného výboru v Banskej Bystrici do pôsobnosti Povereníctva školstva a kultúry, ako rezortné vedecké pracovisko.

V júli 1957 Slovenská akadémia vied priznala Múzeu SNP vedecký charakter. Múzeum sa tak stalo celonárodným múzejným a vedeckým ústavom. Jeho základnou úlohou bolo zbierať, odborne spracovať, chrániť a sprístupňovať hmotné a duchovné pamiatky z obdobia Slovenského národného povstania (ďalej len „SNP“). Výsledky svojej muzeologickej a vedecko-výskumnej činnosti malo múzeum prezentovať hlavne prostredníctvom výstav, expozícií a prostredníctvom odborných periodík, časopisov a publikácií.

Dňa 1. septembra 1960 (55 rokov) povereník SNR pre školstvo a kultúru vydáva Štatút Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, ktorý definuje múzeum: „ Čl. 1. ods.1 Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici je ústredným múzeom dejín Slovenského národného povstania. Je podriadené priamo Odboru Slovenskej národnej rady pre školstvo a kultúru. Ods. 2. Múzeum je vedeckým pracoviskom pre dejiny Slovenského národného povstania v celej šírke s poslaním vedeckovýskumným a kultúrno-

osvetovým. Ods. 3. Sídлом múzea je Banská Bystrica.“ Poslanie múzea definoval: „Čl. 2. Poslaním múzea je zhromažďovať a ochraňovať vecné pamiatky z obdobia národnooslobodzovacieho boja ľudu Slovenska v druhej svetovej vojne, ktorého vyvrcholením bolo Slovenské národné povstanie a oslobodenie našej vlasti Sovietskou armádou, podieľať sa na riešení vedeckých úloh ... “

Štatút stanovuje úlohy múzea, určuje predmet záujmu jeho činnosti a jeho pôsobnosť.

Významným medzníkom v pôsobnosti Múzea SNP a v jeho múzejnej činnosti bolo prijatie zákona SNR č. 109/1961 Zb. o múzeách a galériách. Zákon, okrem iného vymedzoval rozsah pôsobnosti múzeí (celonárodný alebo regionálny). v § 5, ods. 1 sa uvádza: „Slovenské národné múzeum, Múzeum Slovenského národného povstania a Technické múzeum sú múzeá, ktorým patrí vzhľadom na ich význam pre našu vedu, kultúru a históriu popredné miesto v našom múzejníctve. Vo svojej pôsobnosti sú ústredím vedeckej a metodologickej múzejnej práce.“

Počiatky cieľavedomejšej akvizičnej činnosti múzea siahajú do roku 1957, kedy múzeum získavalo prvé predmety, písomné a obrazové záznamy z obdobia 2. svetovej vojny a Slovenského národného povstania. Išlo o materiály rôznej proveniencie a hodnoty. Prvé zbierkové predmety a dokumenty boli získané prevažne darom na základe výziev a kampaní medzi obyvateľmi. Do roku 1962 bolo do múzea získaných 8 967 ks autentických negatívov, prvé desiatky trojrozmerných zbierkových predmetov, písomných memoárových záznamov a originálne písomné dokumenty.

Za medzník v činnosti Múzea SNP môžeme pokladať aj jeho presídlenie v roku 1969 do architektonicky impozantnej budovy Pamätníka Slovenského národného povstania, kde jeho múzejná, vedecko-výskumná, expozičná, výstavná, ako aj kultúrno-osvetová činnosť získala nové možnosti rozvoja. v priestoroch Pamätníka SNP v roku 1969 otvorilo múzeum svoju novú stálu expozíciu (v poradí už tretiu expozíciu múzea), ktorej úroveň dosahovala európske parametre, po stránke obsahovej, technickej, ako aj výtvarného stvárnenia v netradičnom priestore pamätníka. Súčasťou expozície boli, v tom čase v múzejníctve ojedinelé, štyri audiovizuálne programy. Táto expozícia bola v mnohých oblastiach (múzejnej, výtvarnej, technickej) a spôsobom vyjadrovania i komunikácie s návštevníkom avantgardnou a ojedinelou múzejnou expozíciou v stredoeurópskom priestore. Obdobie normalizácie sa prejavilo aj na činnosti Múzea SNP. Rozhodnutia normalizačných komisií už koncom roka 1969 zmenili obsah a výtvarné stvárnenie len nedávno otvorenej expozície múzea. Svoju tvár zmenila aj pietna sieň Pamätníka SNP, odkiaľ v roku 1972 bolo demontované súsošie Obete varujú.

Stanislav Mičev- riaditeľ Múzea SNP

Stanislav Mičev sa stal riaditeľom Múzea SNP v apríli 2006. Hneď po svojom nástupe si dovolil spraviť krok, ktorý bol základným pilierom toho, aby sa oslavy SNP neskončili len

položením vencov, ale aby sa tejto významnej udalosti v slovenských dejinách venovala patričná pozornosť. Už v rok svojho nástupu do funkcie vyčlenil na oslavy vtedy približne 450.000Sk a na svoje "triko" rozposlal pozvánky veľvyslancom viacerých krajín. Na oslavy z pozvaných prišlo hneď niekoľko a nechýbali ani prezident SR, či predseda vlády.

Je historikom, autorom viacerých publikácií, podieľa sa na tvorbe televíznych dokumentov, pracuje na scenároch pre rozhlas a podarilo sa mu prelomiť aj bariéru v spolupráci z televíziou. v priebehu takmer dekády svojho pôsobenia vo funkcii riaditeľa dokázal vrátiť oslavám SNP dôstojnosť a zviditeľnil tak aj celé mesto Banská Bystrica.

Pán riaditeľ viete si spomenúť za akých okolností ste sa stali riaditeľom Múzea SNP?

"Áno spomínam si na to. v tom čase malo Múzeum problém s jednou dodávateľskou firmou a vtedajší riaditeľ odstúpil. Hľadali niekoho, kto by dočasne nastúpil na jeho miesto. Bol som oslovený a asi po týždňovom uvažovaní som ponuku prijal s tým, že nastúpim okamžite s plnou platnosťou. Za riaditeľa som bol vymenovaný 3.apríla 2006."

Hneď v tom istom roku, keď ste nastúpili do funkcie, ste si dovolili spraviť oslavy SNP o niečo veľkolepejšie. Aký bol výsledok?

"Presne tak, rozhodol som sa vtedy urobiť v rozpočte zmeny a vyčleniť asi 450.000Sk na oslavy, urobil som to bez súhlasu vlády, nikto sa o to nezaujímal, nikto ma nepoveril a navyše išlo o neokrúhle výročie SNP. Ale rozposlali sme pozvánky na všetky veľvyslanectvá, prezidentovi, všetkým ministrom, do parlamentu a ja som bol v šoku, keď začali prichádzať odpovede. Najskôr nám začali písať z ambasad, ozvali sa Rusi, Francúzi, Američania, účasť potvrdil prezident, predseda vlády. Poviem Vám, že sme to nečakali.

Financovanie osláv bolo teda bez podpory vlády?

"Bolo to tak a všetci boli prekvapení, že celé oslavy boli zrealizované len z rozpočtu Múzea SNP. Ale už o rok to bolo vo vláde a dnes môžem povedať, že sa na oslavy dostávame aj dotáciu z vlády a naďalej samozrejme ich financujeme aj my. SNP podľa mňa prináleží patričná pozornosť, v roku 2005 sa napríklad oslavy uskutočnili položením jedného venca a dnes tu máme ohlasy napríklad až z Nórska, že také niečo veľvyslankyňa ešte nezažila. Štátny sviatok a úroveň jeho osláv, na akú sme sa dnes dostali, to je výsledok 10-ročnej práce. Začínali sme pomaly, v roku 2006 prišlo pár veľvyslancov, každým rokom pribúdali ďalší a ďalší, nielen z veľvyslanectiev na Slovensku, ale napríklad aj z Viedne, či Prahy. No a minulý rok ich bolo 40. To o niečom hovorí!

Veľmi zaujímavé bolo tohtoročné pripomenutie si 70.výročia ukončenia II.svetovej vojny spojené s prezentáciou histórie Múzea SNP v exteriéri areálu, keďže okružle 60.výročie založenia si pripomenulo aj samotné Múzeum. Oslovili ste známe osobnosti regiónu, ktoré pomohli spropagovať tento deň prepožičaním svojich tvári a niektorí boli prítomní dokonca aj osobne. Ako sa Vám to podarilo a aké boli ohlasy?

“Oslovili sme známe osobnosti z oblasti športu, či kultúry, ktoré sa v Banskej Bystrici narodili, alebo tu žili a dosiahli úspech aj na medzinárodnej úrovni. Každá správny Bystričan je na svoje mesto hrdý a preto sme radi, že oslovené osobnosti sa veľmi radi zúčastnili. Múzeum dlhodobo bojuje s nedostatkom výstavných priestorov a aj preto sme sa rozhodli pre umiestnenie fotografií do vonkajšieho areálu. Výstava fotografií v priestore pred pamätníkom pritiahla aj mladých ľudí a to je veľmi dôležité. Bolo úžasné pozeráť sa, ako si mladý pár držiaci sa za ruky pozerá fotografie s histórie Múzeu a číta o SNP. Snažíme sa vždy vymyslieť niečo nové, je dôležité aby aj mladí ľudia sa zaujímali o SNP. Tento rok sa začne aj s obnovou zemľanky, ktorá je momentálne nedostupná.

Veľa ľudí sa na zemľanku pamätá, ukradli ste mi otázku... Takže to je super.

“Pôvodné drevo na Zemľanke prehnilo a je potrebná jeho výmena. Nestihne sa to zrejme do najbližších osláv, ale na 75.výročie bude určite hotová.”

Čas od času niektoré z vystavených exponátov bojovej techniky „zmiznú,, .Skrýva ich Pamätník vo svojich útrobach?

“Mnoho ľudí si myslí, že tanky sú nezničiteľné, keď sa však do nich dostane voda, tá tam ostane a začne nám odspodu technika korodovať. Vo vnútorných priestoroch Pamätníka prebieha údržba a obnova techniky. Určite sa exponáty nikde nestrácajú. Chystáme pre verejnosť presklenú expozíciu skanzenu bojovej techniky, najmä z dôvodu častého poškodzovania vandalmi. Všetko bude chránené bezpečnostným systémom, či sa to podarí o dva roky, o päť, uvidíme.

Neustále pracujete na vylepšeniach a sprístupňujete stále viac z histórie, dostávate aj nejaké exponáty od ľudí?

” To je úplne bežná vec, niekedy sa dostaneme k veciam, ktoré inak ako od ľudí nie je možné získať. Sú takí, čo nám ich darujú a niektoré veci odkupujeme.”

Stáva sa, že Vás oslovia iné Múzeá na prepožičanie exponátov, či celých zbierok?

“Určite. Asi najnáročnejšou záležitosťou bol prevoz celého vlaku do Holandska! Toto nám závidia všetky múzeá, dokonca aj fanúšikovia železníc, išlo totiž o prevoz 70ton “železa” historického charakteru. Ale samozrejme spolupracujeme aj z Múzeami v zahraničí. Napríklad v Nórsku bola naša výstava o vypálených obciach. Takisto aj my sme mali výstavu zo zahraničia, z Poľska, z Ruska. Dokonca sme tu mali 9 mesiacov výstavu Víťazstvo so zbierkovými predmetmi, ktoré nikdy predtým neopustili hranice Ruska.

Pripomienky vypálenia obce Kalište

“18.3.2015 bolo 70. výročie tejto smutnej udalosti, ale pripomíname si ju v lete, tento rok to bude 15.8.2015. Návštevníkov čaká novinka, keď sa do programu zapoja aj okolité obce

Partizánskej republiky. Kalište bolo totiž centrom tejto republiky. Každá obec prispeje niečím sebe typickým – Rudlová, Selce, Sásová, Priechod, Špania Dolina, Uľanka, Turecká, Richtárová, Staré Hory, Donovaly, Moštenica, Korytnica - kúpele, Hiadeľ, Podkonice a Slovenská Ľupča. Baláže a Kalište boli centrom oblasti. Chceli by sme, aby sa nespomínalo len na osudný smutný deň, ale vzhľadom na to, že na Kalište sa už nikdy nevrátil život späť, práve ich život by sme chceli ľuďom priblížiť viac. Na stretnutie generácií 15.8.2015 sú na Kalište pozvaní starostovia všetkých 103 vypálených obcí Slovenska. Očakáva sa návšteva okolo 2-3.000 ľudí, pracujeme na tom, aby sa vysporiadali aj prístupové cesty k cintorínu, či márnici. To je však zložitá vec a bude trvať možno aj niekoľko rokov. v obci Kalište však pribudol nový pamätník, v rámci programu nemeckého združenia, ktoré pomáha pri obnove pamätných miest po celej Európe sa spravilo napríklad zábradlie popri chodníku, odstránili sa náletové dreviny. títo mladí ľudia tu neboli prví krát. Po dohode vieme zabezpečiť sprievod nielen na Kalište, ale napríklad aj do Nemeckej.

Koncert SLOVENSKÉ TANCE & TRIANGO

Nevšedný koncert 19.10.2015 v historickej Radnici – v Cikkerovej sieni, Nám. SNP Slovenské ľudové piesne a argentínske tangá v netradičnom inštrumentálnom spracovaní mali veľký úspech. Základnou ideou tohto projektu je, aby sa slovenské pesničky, pretavené prvkami amerického džezu, rytmami New Yorku, vizuálnymi predstavami filmára z Portorika a hlavne farbou a krásou symfonického zvuku, prostredníctvom anglického orchestra, slovenských sólistov a choreografov a tanečníkov zo 16 krajín, dostali do celého sveta. Nová orchestrálna suita pozostáva zo 16 tancov, ktoré sú založené na slovenských ľudových piesňach. Album je plný farebných kontrastov, energie, neobvyklých inštrumentácií a humoru. Publikum ich bude môcť sledovať cez rôzne platformy, nielen ako najmodernejšie audio a video, Transmedia, ale bude môcť získavať všetky súvisiace informácie, sledovať každú časť procesu tvorby z mnohých uhlov a spoznávať celý príbeh Slovenských tancov so všetkými detailmi a príbehmi zúčastnených.

PETER BREINER - piano

STANISLAV PALÚCH - husle

BORIS LENKO -akordeón

ako hosť JÁN HRUBOVČÁK - fujara, trombón, píšťalky, drumbľa

Slávny slovenský hudobník, skladateľ, žijúci v Amerike PETER BREINER v Banskej Bystrici koncert potvrdil vysokú umeleckú úroveň tvorby. Organizátorom koncertu v meste bolo Záhrada centrum nezávislej kultúry.

Jubilujúce Divadlo na Rázcestí

55 ROKOV v KOCKE

V deň možných aj nemožných zázrakov, 1. apríla v roku 1960, vzniklo Krajské bábkové divadlo v Banskej Bystrici, ako posledné z bábkových divadiel v Československu. v roku 1991 sa KBD premenovalo na Bábkové divadlo na Rázcestí a pod mottom rázcestia žije a tvorí dodnes.

HISTÓRIA

Historicky prvý umelecký vrchol dosiahlo bábkové divadlo v Banskej Bystrici (KBD) v sedemdesiatych rokoch, pod vedením vtedajšieho dramaturga divadla Jozefa Mokoša. v divadle, ktoré v tých časoch tvorí len pre deti, uprednostnil hravý princíp tvorby, pred klasickým výchovno-didaktickým smerovaním a pod režijnou taktovkou Pavla Uhra vznikla trilógia bábkových hier O Botafogovi. Divadlo sa zapojilo do významného medzinárodného projektu Jánošík (1975) spolu s divadlom DRÁK – Hradec Králové (CZ) a divadlom MARCINEK – Poznaň (PL). v roku 1977 KBD iniciuje vznik jediného bábkarského divadelného festivalu na Slovensku Bábkarská Bystrica, ktorého jubilejný 20. ročník sa uskutoční práve v roku 2016. v tomto období v divadle pôsobili také režijné osobnosti ako Karel Brožek, či Ľubomír Vajdička.

Po ideovej a tvorivej neistote 80. rokov, nastala v divadle nová etapa dramaturgicko-režijného smerovania, pod vedením dramaturgičky (a súčasnej riaditeľky) divadla Ivety Škripkovej a režiséra a umeleckého šéfa divadla Mariána Pecka.

DIVADLO NA RÁZCESTÍ

Popri dramaturgii pre deti začalo divadlo, pod vedením zmienenej dvojice, programovo uvádzať bábkové predstavenia pre dospelých (od roku 2004), ako jediné divadlo z krajín V4. V rámci tvorby pre dospelých sa vyprofilovali dve dramaturgické línie – inscenácie v réžii Mariána Pecka (najmä klasické tituly v bábkovom spracovaní) a tvorba štúdia T.W.I.G.A. (Theater Women Improvisation Gender Action, vznik v roku 2007, pod vedením Ivety Škripkovej), ktoré sa venuje ženským témam z pohľadu rodových štúdií.

Počas 55. rokov svojej existencie odohralo divadlo takmer 20 000 predstavení pre 2 500 000 divákov a diváčok a zrealizovalo 225 premiér pre všetky vekové kategórie (od batoliat po dospelých). Od roku 2000 zrealizovalo viac ako 25 paradivadelných vzdelávacích projektov s rozmanitými ľudskoprávnymi a rodovo citlivými témami pre ZŠ, SŠ a VŠ. Za posledných 5 rokov účinkovalo na 17 medzinárodných festivaloch pre deti a pre dospelých v 6 krajinách Európy. Divadlo je dvojnásobným držiteľom ceny HAŠTERICA, za tvorivý čin v oblasti bábkového divadla, z roku 2004 za inscenáciu Jozef Hollý Kubo, réžia Marián Pecko, z roku 2014 za realizáciu cyklu batolárií pre batolátá, réžia Monika Kováčová, Ajka Liňajka, spolupráca Marián Pecko. v súčasnosti má na svojom repertoári 20 titulov pre deti a 13 titulov pre dospelých.

Bábkové divadlo na Rázcestí(BDnR) v Banskej Bystrici bolo po Divadle Štúdio tanca druhým kultúrnym zariadením, ktorému predsedá Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK)

Marian Kotleba nepodpísal dotačnú zmluvu. BDnR získalo finančnú podporu takmer 7000 eur od Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na projekt v oblasti podpory ľudských práv STOP EXTRÉMIZMU!, zameraný na študentov stredných škôl. Nepodpísaním zmluvy ho BBSK, ako zriaďovateľ divadla s 55-ročnou históriou, bez udania dôvodu zrušil.

Ako 29. septembra na tlačovej besede uviedli umelci, aj napriek tomu sa rozhodli projekt realizovať. Vyhlásili verejnú zbierku a začali s nenásilným, tichým občianskym protestom nazvaným Biela stuha. Ako sa uvádzalo vo vyhlásení Úradu BBSK pre TASR, „žiadosť o dotáciu vníma ako provokáciu, pretože je zrejmé, koho by v daných predstaveniach označovali za extrémistov“. Navyše odmietajú jednostranné ponímanie rasizmu. Divadelníci rozhodnutie predsedu BBSK označili za "novodobý fenomén totalitnej cenzúry" a odmietli mlčať.

Heligonkárka Vlasta Mudříková

Vlasta Mudříková, študovala a pôsobila v Banskej Bystrici. Heligonkárka, speváčka, ktorá svojou hrou na heligónku a neuveriteľne čistým spevom, patrí medzi elitu slovenského folklóru. Aj napriek náročnému štúdiu operného spevu a každodenným skúškam v štátnej opere v Banskej Bystrici Vlastička nezabudla ani na pôsobenie vo svojej kapele, a ďalej svojím spevom a prístupom predáva folklór ďalším generáciám. Okrem sólových vystúpení a hry v kapele sa venovala aj štúdiu na Akadémii umení v Banskej Bystrici so špecializáciou operný spev. Štúdium ukončila s vyznamenaním, a bol jej slávnostne udelený titul Mgr.art. Aktívne spolupracuje so Štátnou operou v Banskej Bystrici, kde si ju návštevníci opery dobre pamätajú najmä z hier Giuseppe Verdiho - Nabucco a Simon Boccanegra.

Okrem sólových vystúpení a hry v kapele sa venovala aj štúdiu na Akadémii umení v Banskej Bystrici so špecializáciou operný spev. Štúdium ukončila s vyznamenaním, a bol jej slávnostne udelený titul Mgr. art. Aktívne spolupracuje so Štátnou operou v Banskej Bystrici, kde si ju návštevníci opery dobre pamätajú najmä z hier Giuseppe Verdiho - Nabucco a Simon Boccanegra.

Okrem hry na heligónku a spevu sa aktívne venuje aj hre na klavír a divadlu, čo len potvrdzuje jej nesmierny talent a všestrannosť. Aj vďaka Jozefovi Smolkovi sa nebrúsený diamant Vlastička Mudříková vypracoval a nabral krásne kontúry a stal sa drahokamom Slovenského folklóru, ktorý bude mať miesto nie len na folklórnej, ale aj na slovenskej opernej scéne. Vlasta svojou hrou a spevom prispieva k zachovaniu koloritu ľudovej piesne a folklóru Kysúc. Jej spev bol mnohými kritikmi označovaný za najčistejší a najkrajší na Kysuciach, ale domnievame sa, že už dávno prekročil brány Kysuckého regiónu. Jej hra na heligónke a spev dostali uznanie nie len na súťažiach ako Oščadnická heligónka (SK), ale aj na medzinárodných podujatiach v Ostravici (CZ), Rožňov pod Radhoštem (CZ), Halenkove (CZ), Veľkých Karloviciach (CZ) Brne (CZ) či v Torúni (PL), a Wegierskej górkke (PL). Za zmienku stojí najmä pätnásť víťazstiev v rade na medzinárodnej heligónkarskej súťaži v Ostravici, kde svojím spevom a hrou opakovane udivuje divácku a odbornú porotu.

Spisovateľ Juraj Kuniak jubilujúci

5. novembra o 16.00 h v Literárnom a hudobnom múzeu Štátnej vedeckej knižnice sa uskutočnilo podujatie Pocta básnikovi Jurajovi Kuniakovi. Autor spojil svoje tvorivé životné obdobie s banskou Bystricou a okolím. Pochádza z učiteľskej rodiny, vzdelanie získaval na základnej a Strednej všeobecno-vzdelávacej škole v Košiciach (1970-1973), na Elektrotechnickej fakulte Českého vysokého učení technického v Prahe (1973 – 1978), na Katedre počítačov Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave (1985 – 1987) a na Nottingham Trent University (2005 – 2007). Usadil sa v Banskej Bystrici, kde v rokoch 1978 – 1992 pracoval vo vývoji Závodov výpočtovej techniky. Prežil drámu medicínsko-horolezeckej expedície Pamír 1990 a v tom istom roku založil vydavateľstvo Skalná ruža. Od roku 1992 je spoločníkom malej telekomunikačnej firmy TELCO. Od roku 2008 je spoločníkom firmy Sempervivum. v súčasnosti žije v horskej osade Kordíky blízko Banskej Bystrice. Prvé literárne diela začal publikovať v maturitnom roku 1973, odkedy mu v časopisoch Nové slovo, Matičné čítanie, Smena na nedeľu a v rôznych zborníkoch začali vychádzať jeho básne a poviedky. Počas pražských vysokoškolských štúdií svoje diela publikoval najmä v časopisoch Mladý svet a Tvorba. Knižne debutoval v roku 1983 zbierkou básní Premietanie na viečka, za ktorú získal Cenu Ivana Kraska. v próze sa uviedol knihou Pán Černovský v roku 1991. Vo svojej tvorbe hľadá látku v našitom, najmä vo vlastnom mnohorozmernom živote, v ktorom je viacnásobným solitérom: Verný svojmu osobnému erbu – skalnej ruži (sempervivum montanum). Odchovaný horolezectvom, športom bez divákov. v rokoch normalizácie odídený zo Slovenska, ale po slovensky účinkujúci v programe Zelené peří a publikujúci slovenské básne na stránkach českých časopisov. Vo svojich dielach sa vracia k detstvu a dospievaniu, k otázkam etiky, vykresľuje medziľudské vzťahy a lásku, blízka mu je reflexívna a prírodná lyrika, ale aj exkurzie do epiky, či kríženie žánrov, dotýka sa všeobecne ľudskej problematiky, reaguje na to, ako naňho dolieha súčasná existencia. Jeho tvorivý program by sa dal stručne charakterizovať slovami – stále inak, iným spôsobom sa pasovať s determinujúcimi silami okolo seba. Experimentuje v oblasti žánrovej i výrazovej. Typické je pre neho neustále hľadačstvo, čistota výrazu, irónia a sebaíronia, citlivosť kombinovaná s racionalitou, snaha dotknúť sa poézie bytia. Rebel proti novodobému schematizmu sa v ňom spája s úprimným hľadačom ľudského šťastia. Je znalcom a obdivovateľom prírody, hľadá celistvosť, tvar a súmernosť v živote i tvorbe.

Štátna vedecká knižnica

Boris Jirků v Galérii v podkroví

„V bansko-bystrickej Galérii v podkroví Štátnej vedeckej knižnice na Lazovnej 12 vystavoval svoje ilustrácie pražský maliar, sochár a ilustrátor Boris Jirků.“

Zdroj: Pravda

Unikát v knižničnom fonde

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici má vo svojom fonde viacero veľmi starých a vzácných kníh. Manažérka kultúry a marketingu knižnice Veronika Uhríková hovorí, že Fond Študovne starých a vzácných dokumentov Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici obsahuje dokumenty od 16. storočia do polovice 20. storočia .

Najstaršou knihou vo fonde študovne je: Calepino, Ambrogio. Calepinus. Ad Librum. Reggio nel' Emilio (Taliansko) z roku 1502. „Na základe výskumu, ktorý knižnica uskutočnila v roku 2012, je to najstaršia kniha zo 16. storočia v meste Banská Bystrica. Ide o 1. vydanie jazykovedného diela (latinský slovník). Autorom je taliansky jazykovedec Ambrogio Calepino (1435-1511),“ doplnila.

V zbierkach Literárneho a hudobného múzea, ktoré je súčasťou Štátnej vedeckej knižnice, sa nachádza Biblia v nemeckom jazyku v kartónovej väzbe, obťahnutej psou kožou. Väzba pochádza zo začiatku 19. storočia. Biblia bola vydaná vo Wittenbergu v roku 1555.

Nielen knihami je knižnica živá

K 31. 12. 2014 tvorilo fond knižnice 1 705 885 knižničných jednotiek. Nejde len o knihy. Vo fonde majú zastúpenie aj periodiká, normy, patenty, hudobniny, mapy, CD, DVD, CD-ROM, videokazety, LP-platne, magnetofónové pásky a podobne.

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti. Veronika Uhríková dodáva, že základným poslaním knižnice je zabezpečovať slobodný prístup k poznatkom a informáciám, šíreným na všetkých druhoch nosičov, uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby občanov a podporovať celoživotné vzdelávanie.

Najviac čitateľov je z radov študentov

Súčasťou knižnice je aj Literárne a hudobné múzeum.

„Na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďujeme a sprístupňujeme múzejné zbierkové predmety, archívne dokumenty a databázy so zameraním a špecializáciou na literárnu a hudobnú kultúru, vrátane ľudových a klasických hudobných nástrojov,“ doplnila.

Najväčšie percento používateľov knižnice predstavujú študenti. Vlni tvorili študenti viac ako 67 percent z celkového počtu registrovaných používateľov.

Výstava Miroslava Cipára v LHM

Prechádzka desaťročiami či pohľadanie štetcom. Aj tak možno charakterizovať rozsiahlu výstavu akademického maliara, grafika, ilustrátora Miroslava Cipára, ktorú sprístupnili v Galérii v podkroví Štátnej vedeckej knižnice na Lazovnej ulici v Banskej Bystrici až do 28. februára 2015.

Aj v našej skomercializovanej dobe má umenie zvláštnu moc. Prehliadka obrazov Miroslava Cipára vás vovedie do sveta, ktorý je celkom mimo rušných ulíc či nákupných centier. Stretnete sa s človekom hlbavým, premýšľavým a v neposlednej miere veľmi nadaným.

Miroslav Cipár oslávil v januári životné jubileum, osemdesiatku. Oslávil ho so šampanským v ruke, v plnej vitalite, obklopený krásou. Aspoň práve o tom hovoria jeho obrazy. Umenie nepozná čas ani hranice a tak sa k nám známy maliar prihovára aj obrazmi, ktoré majú podobne ako oslávenec, už nejednu desiatku rokov za sebou. Môže však smelo povedať, že to boli roky prežité v tvorivosti, maliar bezpochyby nelenil a jeho tvorba je poznačená poznáním. Nielen farby a rozmanité tvary, ktoré by zaznamenal povrchný divák, ale hlavne rozprávanie o príbehoch, dobrých aj zložitých, to je krédo umelca. Nielen farba neba, ale aj krvavo-červená niť sa tiahne obrazmi, ktoré majú nesmiernu hĺbku.

Miroslav Cipár pochádza z Vysokej nad Kysucou. Študoval na Vysokej škole pedagogickej a Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde medzi jeho profesorov patrili umelci Vincent Hložník a Peter Matejka. Miroslav Cipár je univerzálnym a mimoriadne tvorivým umelcom. Jeho ilustrácie detských kníh boli niekoľkokrát ocenené. Jeho maliarska tvorba je rozsiahla. Svoju kreativitu využil aj pri tvorbe poštových známok. Získal Rád Ľudovíta Štúra 1. triedy.

Výstava s názvom Sem sa teš nenesie svoje označenie fádne alebo bezpredmetne. Môžete sa tešiť na prechádzku umením zrelého umelca, ktorý presne vie kam položiť akú farbu a na chvíľu sa ponoriť do tajov maliarskeho umenia, ktoré môžete obdivovať a tešiť sa z neho nielen na výstave tohto umelca..

Literárna Banská Bystrica a Týždeň knižníc spolu

16. ročník celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc bude v Banskej Bystrici je už tradične spätý s o tri roky starším literárnym festivalom Literárna Banská Bystrica, venovaným pamiatke básnika Mikuláša Kováča. Program oboch podujatí tvorili hlavne stretnutia so spisovateľmi a prezentácie tvorby a podieľali sa na ňom Štátna vedecká knižnica (ŠVK), Verejná knižnica Mikuláša Kováča, Centrum voľného času Junior a ďalší partneri.“

Ako informovala vedúca Literárneho a hudobného múzea ŠVK Soňa Šváčová, program Literárnej Banskej Bystrice otvorila už tradične beseda s dcérou Mikuláša Kováča Jarmilou Chrobákovou. Dvojstému výročiu narodenia Ľudovíta Štúra bolo venované autorské inscenované pásmo herca Juraja Sarvaša Orol Tatranský a tiež sprievodná výstava Stopy Ľudovíta Štúra v meste pod Urpínom inštalovaná v ŠVK od 23. marca do 28. septembra.

Kováčova Bystrica i Burza literárnych talentov

V programe Literárnej B. Bystrice chýbala súťaž v prednese poézie a prózy a vo vlastnej literárnej tvorbe Kováčova Bystrica či Burza literárnych talentov, v ktorej svoju tvorbu prezentovali členovia literárneho klubu Litera 2. Špecifickým neverejným, ale už tiež tradičným podujatím Literárnej Banskej Bystrice je Knižnica za mrežami, čiže beseda so spisovateľom v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici, Kráľovej. Na piatok je pre deti prvého stupňa základných škôl pripravené obľúbené podujatie Noc s Andersenom, vtedy malí čitatelia môžu vo Verejnej knižnici Mikuláša Kováča aj prenocovať.

V rámci program Týždňa slovenských knižníc ŠVK v pondelok otvorila novú študovňu Librarium s expozíciou o dejinách a súčasnosti knižnej kultúry. Zaujímavosťou o cudzie jazyky si mohli svoje konverzačné zručnosti preveriť na podujatí Babylon jazykov. Používať elektronické čítačky kníh, ktoré má ŠVK k dispozícii na požičanie od minulého roka, sa zúčastníci mohli naučiť v dielňach s názvom Dajte e-knihám zelenú. Od pondelka 23. do piatka 27. marca bol tiež v Hudobnom átriu ŠVK týždeň otvorených dverí.

Nové publikácie o Banskej Bystrici

Kniha z pohľadníč

Krstnými otcami knihy sa stali primátor Ján Nosko a čerstvý majster sveta v chôdzi Matej Tóth.

Novú knižnú publikáciu 76 rokov Banskej Bystrice na pohľadniciach predstavili počas charitatívneho podujatia Spájanie 2015 v Banskej Bystrici vo štvrtok 10. septembra 2015.

Banská Bystrica 10. septembra (TASR) – v predvečer osláv 760. výročia od udelenia kráľovských privilégii dostala Banská Bystrica originálny darček. Novú publikáciu o jej pohľadniciach z rokov 1939-2015. v historickej radnici ju dnes podvečer pokrstili medeným práškom, keďže Banská Bystrica má prívlastok medená. Krstnými otcami knihy sa stali primátor Ján Nosko a čerstvý majster sveta v chôdzi Matej Tóth.

"Minulý rok sme Banskobystričanom po prvý raz predstavili podujatie Spájanie, ktorého cieľom je spojiť viaceré občianske združenia a iniciatívy s mestom pre pomoc dobrej veci. Tou je už šesť rokov zbierka pre miestny Dom sv. Alžbety, ktorý pomáha matkám a deťom v núdzi v našom meste. Tento rok budeme zbierať financie na nákup nových exteriérových dverí, pretože terajšie sú v nevyhovujúcom stave a centrum si nové nemôže dovoliť," priblížila Diana Vigašová z Banskobystrického okrásľovacieho spolku (BBOS).

"V tento jubilejný rok sme chceli podujatie ozvláštniť, a preto sme sa rozhodli, že ho spojíme s krstom knižky '76 rokov Banskej Bystrice na pohľadniciach', ktorá je darčekom jej autorov mestu a obyvateľom k 760. výročiu," doplnil mestský poslanec, podpredseda BBOS a zároveň zostavovateľ publikácie Martin Klus. Kniha vyšla v náklade 3000 kusov.

Nová knižná publikácia 76 rokov Banskej Bystrice na pohľadniciach, ktorú predstavili počas charitatívneho podujatia Spájanie 2015 v Banskej Bystrici vo štvrtok 10. septembra 2015. Ako dodal, bol uchvátený historickými pohľadnicami, ktoré zachytávajú minulosť tohto mesta. K tým sa dostal vo chvíli, keď videl jednu z najväčších zbierok snímok, vrátane pohľadníc Banskej Bystrice, ktorú vlastní Banskobystričan Ján Baláž. Má ich okolo 13.500 kusov. Z takmer troch stoviek pohľadníc napokon vybrali okolo 140 fotografií, ktoré čitatelia nájdu v knihe. Pod popisky a texty k piatim kapitolám knihy sa podpísal historik a rovnako mestský poslanec Marcel Pecník. Kniha bude darovanou pamiatkou nielen pre hostí mesta pod Urpínom, ale čoskoro by sa mala objaviť aj v predaji kníhkupectiev.

Kniha Banská Bystrica - Ako sme tu žili bola úspešná v Prahe

Kniha Banská Bystrica –Ako sme tu žili, hneď po svojom premiérovom vydaní, koncom minulého roka, oslovila mnohých občanov nášho mesta. Nielen starším Banskobystričanom, ale aj mladším ročníkom ukázala ako vyzeralo naše mesto v minulosti a najmä aký bol život v jej domoch, uliciach, na námestí, na Sokolskej či Vojenskej plavárni, kde sa hrával futbal, kde sa tancovalo, alebo len tak chodilo na pivo, ako a kde muzicírovali bystrické kapely, kde boli prvé kiná v druhej polovici 20.storočia.

Vladimír Bárta, známy slovenský fotograf a publicista, ako iniciátor tejto publikácie oslovil s ponukou na spoluprácu 16 rodákov i obyvateľov mesta, ktorí nielen napísali príbehy zo svojej mladosti, ale z rodinných albumov vytiahli aj vzácne, staré autentické fotografie. Práve fotografie v knihe sú jej silnou stránkou, lebo obraz sám od seba aj bez textu má obrovskú výpovednú silu.

Literárne informačné centrum publikáciu zaradilo do reprezentačného stánku SR na Medzinárodnom knižnom veľtrhu v Prahe, ktorý sa konal v uplynulom týždni.

Na tomto najvýznamnejšom stredoeurópskom knižnom festivale sa zúčastnili knihy z vyše 30 krajín celého sveta a pre banskobystrické vydavateľstvo AB ART press je česť, že svoje dielo mohli vystaviť v takejto silnej medzinárodnej konkurencii.

Národný stánok Slovenskej republiky, kde bola publikácia o živote v Banskej Bystrici vystavená navštívili mnohé významné osobnosti, ako Vladimír Skalský, predseda Svetového združenie Slovákov v zahraničí, ktorý je zároveň viceprezident organizácie Európania vo svete a člen výboru Rady vlády SR pre kultúru, Naďa Vokušová, predsedníčka Slovensko - českého klubu, prof. Jozef Leikert, dekan Fakulty masmédií Paneurópskej vysokej školy, Anton Hykisch, spisovateľ a bývalý veľvyslanec SR v Kanade a ďalší významní hostia.

Kniha o našom meste a živote v ňom vystavená na veľtrhu, sa z Prahy už domov nevráti. Autor a editor svoje dielo odovzdal do knižnice novozriadeného Slovenského domu v Prahe. Milo ma prekvapilo, prezradil Vladimír Bárta, že pri preberaní knihy sa Vladimír

Skalský potešil tomuto knižnému darčeku a priznal sa, že jeho starý otec bol jeden zo zakladateľov chýrečnej, ale žiaľ dnes už neexistujúcej zápalkárskej fabriky.

Nové dielo slávnostne uviedol v Múzeu SNP jeho riaditeľ PhDr. Stanislav Mičev za prítomnosti autorov a početných záujemcov o banskobystrické kultúrne dianie.

Publikácia textom i fotografiami približuje podobu Banskej Bystrice v minulom storočí no najmä v jeho druhej polovici. Ale nie je to len kniha o meste, ale najmä o ľuďoch, ktorí v ňom žili a žijú. Odhaľuje dávno zabudnuté spomienky na kultúrny, školský, športový a spoločenský život v Banskej Bystrici. Oživuje spomienky na základné i stredné školy, kultúrne, spoločenské i športové kluby a spolky, fabričky, na život na námestí i v uliciach mesta.

Zostavovateľ publikácie a pôvodca jej námetu je Vladimír Bárta, dlhoročný redaktor a tvorca populárnej rozhlasovej relácie Rádiovíkend, uznávaný slovenský publicista literatúry faktu, fotograf a editor viacerých reprezentačných obrazových kníh o Slovensku. Podarilo sa mu dať dokopy svojich priateľov publicistov i kolegov z novinárskej brandže, ako Pavol Mária Kubiš, Karol Démuth, Pavol Chrenka, Milan Riečan, Karol Mika a ďalší a takto spoločnými silami vytvorili úžasné dielo literatúry faktu, ktoré nielen nám, ale najmä generáciám prídúcich po nás zachová kus histórie Banskej Bystrice v pravdivej, autentickej podobe.

Autori knihy predstavujú svojim čitateľom, okrem iného, napr. najstaršie mestské kiná - Praha a Partizán, ktoré boli situované v dnes už neexistujúcich kúpeľoch pri rieke Hron. Bystričanom na fotografiách ukázali kadiaľ kedysi tiekla rieka, kým ju v časoch socializmu nespravodlivo nevykázali na okraj mesta hoci iné mestá sa snažia riekou udržať vo svojom pôvodnom koryte, lebo voda je významným krajinotvorným prvkom. O zážitkoch zo svojho detstva na tiež už neexistujúcej Sokolskej plavárni píše Július Burkovský a druhú Vojenskú plaváreň na Uhlisku, ktorá ostala tiež už len v spomienkach zasa približuje Leo Kilvády. Pri čítaní publikácie si starší Bystričania spomenú, kde boli aké reštaurácie i kaviarne, kde sa chodievalo tancovať alebo len tak posedieť si s priateľmi. Kde boli obchody, v ktorých nakupovali potraviny, kde obuv či odevy. Kto hrával za Bystricu futbal, hokej či volejbal. Kde sa chodievalo lyžovať na zjazdovkách, bežkách a kde sa na lyžiach skákalo. Zaujímavé sú tiež spomienky pamätníkov na nezabudnuteľné nedeľné tanečné čaje v Závodnom klube Slovenka, kde hrávali Paľo Janíček, Eči Wágner, Robo Strieš a ďalší výborní muzikanti a kde spieval nezabudnuteľný Vlado Malinovský. Robo Strieš nás aj v tejto knihe presvedčil, že to vie nielen na bubnoch, ale že je aj zabávač a publicista, ktorý priblížil atmosféru snobských zvykoch v starom Národnom dome v spoločnosti bohémov ako boli Jano Maruška, Zdeno Zibrín, Juraj Klimo a ďalší z banskobystrickej smotánky.

Aj uznávaný karikaturista a publicista Pavol Mária Kubiš svoje zážitky z detstva prežitého na námestí priblížil s jemu vlastným humorom. Kniha bohato ilustrovaná fotografiami je spomienku najmä na ľudí, ktorí sa v bystrických školách učili v obchodoch predávali či kupovali a vo fabrikách pracovali teda, ktorí kedysi žili v našom meste. Bývalý rozhlasový redaktor Milan Riečan si napríklad spomenul na chýrečné kúpele v obci Kráľová, do ktorých

kedysi chodievali aj Bystričania. Je nepísaným pravidlom, že žiadna kniha o Banskej Bystrici sa nezaobíde bez Juraja Sarvaša a preto aj v knižnom diele Banská Bystrica - Ako sme tu žili si Ďurko spomenul na svoje ochotnícke začiatky v Radvani a Bystrici.

Výpovedná sila tohto knižného diela je, že neobsahuje len texty, ale aj bohatý obrázkový materiál vzácných a neraz aj unikátnych dokumentárnych a reportážnych fotografií zo zbierok samotných autorov, ale aj z albumov obyvateľov Banskej Bystrice.

Kniha Ako sme tu žili dala obyvateľom mesta šancu odhodlať sa a vziať do ruky pero, alebo klepnúť čosi na počítači aby sa zachovalo to, čo zachovať treba. Autorský kolektív publikácie tvorí 16 rodákov a obyvateľov nášho mesta. Presná polovica z nich sú Starobystričania, ktorí sa pod Urpínom narodili Róbert Strieš, Jarmila Ondrejková, Milan Riečan, Peter Valach a Ján Vician.

Prínosom knihy je, že nielen zachová život našej generácie i život našich rodičov a starých rodičov pre budúce pokolenia, ale spája obyvateľov nášho mesta, bez ohľadu na vzdelanie, povolanie, vierovyznanie i politické presvedčenie. Okrem toho kniha je písaná sviežim, úsmevným tónom a číta sa, takpovediac jedným dychom. Ďalšia polovica sú Novobystričania, ktorých sem priviali pracovné povinnosti a už z nášho mesta neodišli. Tu sú mená všetkých autorov 1. dielu knihy: Vladimír Bárta (autor koncepcie a zostavovateľ), Július Burkovský, Karol Demuth, Leo Kilvády, Ján Kováčik, Pavol Mária Kubiš, Karol Mika, Karol Lacko, Karol Chrenko- Spindler, Pavol Chrenka,

Od vzniku samostatnej Slovenskej republiky autori – Vladimír Bárta a Vladimír Barta (junior) spoločne pripravili takmer stovku obrazových publikácií z ktorých niektoré získali absolútne prvenstvá:

- Prvá kniha o samostatnej Slovenskej republike, vyšla v roku 2003 v dvoch jazykových mutáciách, Slovensko – Slovakia
- Prvá kniha s leteckými fotografiami - Slovensko na dlani, vyšla v roku 2005
- Prvá kniha o Slovensku s poéziou - Krajina môjho srdca, vyšla v roku 2002
- Prvá kniha o Slovensku s folklórnymi tradíciami Ľudová klenotnica Slovenska, vyšla v roku 2003
- Prvá kniha o hlavnom meste Slovenska Bratislava vo dne v noci, vyšla v roku 1997
- Prvá kniha o našich veľhorách - Tatry (Nízke, Vysoké, Západné, Belianske), vyšla v roku 1994
- Prvá kniha o Vysokých Tatrách s poéziou - Tatry čarovné, vyšla v roku 2001
- Prvá kniha o národných parkoch - Národné parky Slovenska, vyšla v roku 1996
- Prvá kniha o slovenských horách - Hory a kvety, vyšla v roku 1994
- Prvá kniha v ktorej autori predstavili Slovensko v panoramatických pohľadoch - Slovensko v panorámach, vyšla v roku 2006
- Prvý sprievodca o hradoch - Hrady a zámky, čiernobiely sprievodca, vyšla v roku 2001
- Prvá kniha kde boli zmapované Národné kultúrne pamiatky Slovenska - Národné kultúrne pamiatky, vyšla v roku 2004
- Prvá kniha so slovenskými mestami z lietadla - Slovenské mestá z oblakov, vyšla v roku 2008

Ďalšími zaujímavosťami tvorby autorov - Vladimíra Bárta a Vladimíra Bartu (juniora) sú tieto knihy:

- Najmenšia kniha o Slovensku, Slovensko (110mm x 110mm), vyšla v roku 2008
- Najväčšia, reprezentačná, obrazová kniha o Slovensku, Slovensko v Európe (255mm x 355mm), vyšla v roku 2004
- Najkrajšia kniha Slovenska, Slovenská republika, ocenená v r. 1997, vyšla v roku 1996
- Najkrajšia kniha o Slovensku, Nad Slovenskom, ocenená v r. 2008, vyšla v roku 2006
- Najväčšia kniha o národných parkoch Slovenska, Slovenské národné parky, vyšla v roku 2004
- Najväčšia kniha o hradoch Slovenska, Slovenské hrady, vyšla v roku 2003
- Jediná kniha o Slovensku v 10 jazyčnej mutácii, Slovensko I., vyšla v roku 2003
- Najrozsiahlejšia obrazová publikácia s rozkladacími panorámami, Slovensko v treťom tisícročí

V tvorbe autorskej dvojice Vladimír Barta a Vladimír Bárta stoja za spomenutie ešte tieto knihy:

- To najvzácnejšie o Slovensku v 13 kapitolách
- Slovensko krásne a vzácne
- Unikátne striedanie fotografií zo zeme a z lietadla
- Slovensko medzi nebom a zemou
- Slovensko Slovakia Slowakei

Jedna z prvých a najúspešnejších kníh vydavateľstva - Slovensko krajina v srdci Európy

Najkrajšie mestá Slovenska v jednej knihe- Historické mestá Slovenska

Autorská výpoveď fotografa a publicistu k horám - Hory, moje hory

Nová kniha o turistike

Nová turistická obrazovo-textová monografia: História turistiky na území Slovenska od štúrovcov po dnešok

Novú knihu Vladimír Bárta - Ladislav Khandl: História turistiky na území Slovenska od štúrovcov po dnešok sme prezentovali aj na tohtoročnom Národnom výstupe na Kriváň. Veď od výstupu slovenských národovcov združených okolo Ľudovíta Štúra, na najkrajší slovenský končiar, sa začali písať aj dejiny našej turistiky. Na organizácii kriváňského výstupu sa podieľala aj Matica slovenská. Jej predsedu Mariána Tkáča som tiež potešil jedným z prvých výtlačkov tejto krásnej knihy. Ani 37 stupňové horúčavy neodradili v sobotu 8. augusta 2015 mnohých turistov, návštevníkov i obyvateľov Banskej Štiavnice, aby sa vybrali na Sitno, vrch ktorý je Štiavničanom nadovšetko vzácny. Pri rozhľadni, považovanej za najstarší turistický objekt na Slovensku sa nestretli len domáci, ale aj hostia z Liptova, Kysúc, Bratislavy, Banskej

Bystrice, Zvolena, Hodruše, Vyhieň, Košíc, Šurian a ďalších slovenských miest a regiónov, aby spoločne privítali novú krásnu knihu aká na Slovensku doteraz ešte nevyšla. Unikátna turistická monografia autorov Vladimíra Bárta a Ladislava Khandla má názov História turistiky na území Slovenska od štúrovcov po dnešok.

Vydal ju Klub fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov s podporou Ministerstva kultúry SR. Z okien koháriovskej rozhľadne, presne na pravé poludnie o 12.00 hod. (tento nezvyklý čas zvolili preto aby turisti ktorí prišli z okolitých obcí a vystúpili na Sitno pešo sa do večera mohli včas vrátiť do svojich domovov) na všetky štyri svetové strany rozozvučali slávnostné fanfáry trubačov na lesné rohy v podaní tria Ing. Štefan Petrikovič, Ing. Štefan Kružič a Ing. Jozef Králik zo Strednej lesníckej školy v Banskej Štiavnici. Tieto pôsobivé fanfáry otvorili nevšednú turistickú slávnosť, v ktorej znela hudba, spev, poézia, ale aj historická nahrávka rozhlasovej relácie z 2. polovice minulého storočia s hlasom významnej turistickej osobnosti Banskej Štiavnice. Program bravúrne moderovala Marika Petrová z Okresného osvetového strediska v Žiari nad Hronom. Nádhernú báseň o domove predniesla sama jej autorka Janka Bernáthová, sitniansku hymnu Sitno, Sitno, vysoká skala... zaspieval Peter Šibal so Slavomírom Palovičom a harmonikovým doprovodom Jozefa Radjanskeho. Vzácnych hostí a autorov privítali, na legendami opradenom vrchu, domáci páni – RNDr. Dušan Trcka, riaditeľ správy CHKO Štiavnické vrchy a Ing. Robert Melcer, predseda Klubu slovenských turistov Edmunda Téryho v Banskej Štiavnici. Potom dostali slovo autori knihy Ladislav Khandl, ktorý spracoval turistické dejiny na našom území a Vladimír Bárta, ktorý knižné dielo zostavil a doplnil obrázkami, historickými dokumentami z múzeí a archívov turistických klubov. Napísal tiež komentáre k obrázkom a do knihy spracoval aj spomienky kronikára štiavnickej turistiky Františka Korbaya. Medzi ďalšími spoluautormi knihy je uvedená tiež obyvateľka Banskej Štiavnice Oľga Kuchtová a v publikácii sú aj ďalšie štiavnické mená, Anton a Ladislav Gregusovci, Eugen Majerský, Elemír Kubíni, Eugen Kollár, Juraj Dutko, Július Keczer, Pavol Koričanský, zo starších mien Schostál, Szitnyai, Tirts, Ocsovský, zo štiavnických Baní vodáci a vodácki turisti Miloš Válek, Emil, Jaroslav, Jozef a Marián Coplákovci. Po dlhých rokoch, opäť na Sitne zaznel hlas človeka, ktorý tomuto vrchu a štiavnickej turistike venoval kus svojho života. Hlas Tónybačiho ako v Banskej Štiavnici nazývali Antona Gregussa. Zachoval sa v archíve relácie Štiavnica, zámkov sivých dolina, ktorú v roku 1975 nahrával Vladimír Bárta, dnešný spoluautor knihy a vtedajší redaktor štúdia Československého rozhlasu v Banskej Bystrici. Keď tento vzácny záznam z notbooku spúšťali zvukári Jozef Čabák a Peter Sliacky, na tvárach Tonybačiho detí, dcér Hedy a Mariky i syna Antona objavili sa slzy dojatia.

Vyvrcholením podujatia bolo slávnostne uvedenie novej knihy na verejnosť. Sitno je známe svojimi ružami, ktoré preslávil najmä slovenský polyhistor Andrej Kmeť. Preto sa organizátori podujatia rozhodli využiť krásy a vône sitnianskych ruží pri uvedení novej knihy. Ružové lupene nazbieral osobne direktor CHKO na miestach, ktoré len on dôverne pozná. Pestrofarebné, voňavé lupene padali na novú knihu z rúk Gregušovej dcéry a dvoch turistických predstaviteľov zo vzdialenejších regiónov Slovenska, lebo kniha je nielen o

dejinách turistiky na Sitne, ale o turistickom dianí na celom Slovensku. Z Liptova prišiel Ivan Bubelíny, ktorý účastníkov pozdravil aj básňou svojho brata o najkrajšom slovenskom končiarí o Kriváni. Z Kysúc zavítal 87 ročný nestor slovenskej turistiky Milan Toman, ktorý sa zdôveril organizátorom: Pochodil som veľa turistických podujatí na Slovensku aj v zahraničí, ale nepamätám si na takýto krásny a precítený program ako teraz tu na Sitne. Bolo to úžasne. Zaznelo tu všetko čo bolo treba a nič navyše. Pri takomto krásnom podujatí sme celkom zabudli, že aj tu v tisícmetrovej nadmorskej výške je horúco. a kniha? Je fantastická. Moj obdiv patrí obidvom autorom Vladovi Bártovi a Lacovi Khandlovi, že obohatili slovenskú literatúru o takého mimoriadne dielo.

Účastníkov sitnianskej slávnosti prišiel pozdraviť aj najvyšší šéf Klubu slovenských turistov pán Štefan Dragúň, ktorý vo svojom krátkom príhovore pripomenul, že takáto pekná a užitočná kniha by nemala chýbať v knižnici ani jedného turistu a milovníka slovenskej prírody. a ešte jeden vzácny hosť sem prišiel až z Moravy, ktorý sa na Sitno rád a často vracia lebo tu, pri svojom starom otcovi, zažil kus romantického detstva. Je to MUDr. Tibor Liška vnuk bývalého chatára Júliusa Kecera, ktorý prežil neuveriteľných 27 rokov na vrchole Sitna, v bývalej chate Andreja Kmeťa.

Nuž a aká by to bola oslava bez výbuchu štopľa šampusovej fľaše, ktorou autorov a krstných rodičov nového diela pozdravil pán Vágner dlhoročný správca expozície sitnianskej histórie a prírody, inštalovanej v historickej budove rozhľadne. Účastníci slávnosti okrem tejto krásnej knihy odchádzali zo Sitna obohatení zážitkami z pekného výhľadu, prehliadky sitnianskeho mini múzea, či zrúcanín stredovekého hradu. Naprázdno neobišli ani najmenší turisti, ktorí si mohli úplne zadarmo zajazdiť na ozajstných koníkoch pod dohľadom Ondreja Bindera a jeho džokejov z ranču Nádej zo Svätého Antona.

Publikácia o hudobnej histórii aj súčasnosti Banskej Bystrice

Banskobystričania, ale nielen oni, sa už čoskoro dočkajú výnimočnej publikácie mapujúcej takmer storočnú históriu tanečnej a džezovej hudby v Banskej Bystrici.

Knihu autorov Michala Kališku a Michala Kališku ml.

Základom tejto, nesporne ojedinelej publikácie, bola diplomová práca Michala Kališku ml. História tanečnej a džezovej hudby v rokoch 1945 – 1975 v Banskej Bystrici z roku 1994 na Katedre hudobnej výchovy a estetiky Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici, pod vedením PhDr. Ľudmily Červenej. Informácie čerpal od takých osobností hudobného a kultúrneho života v Banskej Bystrici, ako boli Jozef Kubiš, Jozef Moravčík, Alexander Melicher, Milan Talaj, Dušan a Zuzana Kollárovci, Pavol Janíček, Michal Kališka st. a ďalší.

Michal Kališka st. ako kultúrno-osvetový pracovník a aktívny muzikant organizoval a zakladal kultúrno-spoločenské podujatia v Banskej Bystrici, ako napríklad Melódie spomienok alebo Dixielandový festival Banská Bystrica. Materiál do knihy zbieral priebežne a zameral sa

viac na starších banskobystričských muzikantov a skupiny. s tými „novšími“ mu pomáhal Imrich Šimig z Literárneho a hudobného múzea

35. festival zborového spevu Viliama Figuša – Bystrého

V Banskej Bystrici sa 6. - 7. novembra uskutočnil 35. festival zborového spevu Viliama Figuša – Bystrého. Festival zborového spevu Viliama Figuša – Bystrého nesie meno tohto významného skladateľa od roku 1992 a má medzinárodný charakter. Počas viac ako troch desaťročí na ňom vystúpilo 18 500 spevákov všetkých vekových kategórií, 228 zborových telies zo 16 štátov Európy, USA a Juhoafrickej republiky. Na festivale odzneli mnohé skladby za účasti ich autorov: Zdenka Mikulu, Alfréda Zemanovského, Igora Bázlika, Jevgenija Iršaja a ďalších. Do festivalových dejín patria mená prof. Evy Michalovej, doc. Tibora Sedlického či profesora Milana Pazúrika, ktorý je dodnes gestorom festivalu.

Z pôvodne regionálneho podujatia sa stalo jedno z najvýznamnejších na Slovensku. Tento rok sa predstavilo spolu 11 slovenských speváckych zborov a jeden zahraničný, ktorý pochádza zo Srbska a je partnerským zborom domáceho Collegium Cantus. Počas dvoch dní si milovníci zborového spevu zadarmo vypočuli dva festivalové koncerty.

Koncert slovenských speváckych zborov a hostia

Prvý z koncertov bol v piatok, 6. novembra o 18:30 hod. v Cikkerovej sieni historickej radnice. Predstavil sa spevokol Štiavničan, domáci Hron, miešaný spevácky zbor Konzervatória J. L. Bellu a tiež hosťujúci komorný zbor Viliama Figuša – Bystrého zo srbskej Padiny.

Súťaž v speve sakrálnej tvorby cirkevných a svetských speváckych zborov

V sobotu, 7. novembra o 10:30 hod. sa v priestoroch Katedrály sv. Františka uskutočnila súťaž, do ktorej sa prihlásilo spolu osem zborov z Novej Bane, Krupiny, Pohronskej Polhory, Prešova, Očovej, Kremnice a z Banskej Bystrice. Naše mesto reprezentuje dievčenský spevácky zbor Konzervatória J. L. Bellu a miešaný spevácky zbor Collegium Cantus. Spevácke výkony hodnotila štvorčlenná odborná porota, ktorá najlepším zborom udelí zlaté, strieborné a bronzové pásmo.

Galakonzert

Druhý z koncertov sa uskutočnil v sobotu, 7. novembra o 18:30 hod. opäť v Cikkerovej sieni radnice. v rámci Galakonzertu boli vyhlásené výsledky súťaže v speve sakrálnej tvorby cirkevných a svetských speváckych zborov. Okrem víťaza súťaže a zahraničného zboru zo Srbska sa s hodinovým programom predstavila aj výnimočná vokálna skupina a cappella z Hradca Králové, Gentleman Singers.

5. výročie Záhrada – Centrum nezávislej kultúry

Záhrada – Centrum nezávislej kultúry je nezisková organizácia, ktorá zo začiatku fungovala ako neformálne zoskupenie umelcov, kultúrnych manažérov a dobrovoľníkov. Prestávaním sa do nových priestorov v záhrade v Beniczského pasáži v roku 2010 získala svoj terajší názov. v súčasnosti je miestom stretávania sa rôznych ľudí a komunit. Samotná budova kultúrneho centra prechádza od začiatku postupnou rekonštrukciou. Spoločný priestor v historickej časti mesta slúži s prestávkami ako multifunkčné divadelné štúdio s otvorenou dramaturgiou aj ako oddychová zóna v podobe mestského parku, o ktorý sa sezónne starajú dobrovoľníci a dobrovoľníčky. Záhradný park taktiež ponúka možnosť organizovania rôznych podujatí a voľnočasových aktivít v exteriéri. Hlavnou náplňou organizácie je poskytovanie priestoru pre prezentáciu a tvorbu súčasného a komunitného umenia v podobe divadelných a tanečných predstavení, koncertov, festivalov a výstav, ale aj pre vlastnú umeleckú produkciu (Divadlo v Záhrade) a vzdelávanie.

Záhrada je zároveň domovskou scénou Mestského divadla – Divadla z Pasáže, ktoré vzniklo v roku 1995 ako jediné profesionálne komunitné divadlo na Slovensku pracujúce s ľuďmi so zdravotným znevýhodnením, a v súčasnosti aj s inými komunitami (napr. Rómovia, prisťahovalci, ľudia zo sociálne znevýhodneného prostredia a i.).

Záhrada je tiež sídlom občianskeho združenia SKOK!, ktoré slúži ako informačné a rezidenčné centrum pre súčasný tanec a fyzické divadlo. Pod vedením slovenských a zahraničných lektorov realizuje koncept neformálneho vzdelávania pre rôznych záujemcov (workshopy) v oblasti súčasného tanca pod názvom “Ako vnímať súčasný tanec?”. Produkčne sa podieľa na prezentácii tanečných inscenácií v priestoroch Záhrady.

Viera Dubačová - Pochádza z Nitry a už dlhé roky žije v Banskej Bystrici, je absolventkou divadelnej réžie na VŠMU v Bratislave, autorkou a režisérkou množstva vlastných hier.

Zakladala komunitné Divadlo z Pasáže, ktoré pracuje s ľuďmi so zdravotným postihnutím, a zároveň medzinárodný divadelný festival Arteterapia.

Stála pri založení viacerých neziskových organizácií ako Záhrada – centrum nezávislej kultúry, Chránené bývanie Dom n.o., Agentúra podporovaného zamestnávania n.o., Šukar Dživipen n.o. Je štatutárkou organizácie Animus Apertus, n.o., ktorá je zameraná na tvorbu divadelných inscenácií s aktuálnymi témami, organizovanie rôznych kultúrnych komunitných a vzdelávacích akcií, predstavení, workshopov, kolokvií a festivalov.

Filantropia Viery Dubačovej – v roku 2015 išla na grécke hranice pomáhať utečenom pri veľkej migračnej kríze. Zakladala komunitné Divadlo z Pasáže, ktoré pracuje s ľuďmi so zdravotným postihnutím, a zároveň medzinárodný divadelný festival Arteterapia.

Pôsobí ako členka Siete pre nezávislú kultúru ANTÉNA a tiež v Rade vlády pre kultúru.

Viera Dubačová hovorí: „Stojím si za tým, že kultúra je prepojená so spoločenským dianím. Práve angažovaná kultúra môže byť jedným z nástrojov zlepšovania povedomia o spoločenských a politických problémoch. Môže byť impulzom pre zmeny, môže vzdelávať, môže udržiavať povedomie o udalostiach našich dejín, na ktoré by sme nemali zabúdať.“

Roky obhajujem ľudské práva vo všetkých podobách a snažím sa tiež aktívne pôsobiť ako antikorupčná aktivistka. Druhé volebné obdobie som nezávislou poslankyňou Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici a členka Banskobystrickej alternatívy.

Aktívne som na strednom Slovensku podporovala protesty proti “gorilám” v politike a neskôr sme spolu s ďalšími aktivistami iniciovali celoslovenskú Občiansku výzvu 2012. Bojujem proti extrémizmu a spoluzakladala som iniciatívu Nie v našom meste.

V roku 2010 som bola slovenskou ambasádorkou Európskeho roka boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Som laureátkou ocenenia Krištáľové krídlo za filantropiu za rok 2012.“

Banskobystrické Vianoce

hlavný symbol Vianoc – vianočný stromček - šesnásťmetrový smrek strieborný sa rozžiaril s príchodom Mikuláša v piatok 4. decembra o 17:00 hod. Banskobystrické Vianoce boli tradične plné atraktívnou ponukou podujatí. K obľúbeným vianočným stánkom, ktoré už týždeň lákali okoloidúcich na rôzne dobroty, sa rozžiaril na Námestí SNP krásny smrek . v programe Vianoc bol Mikulášsky beh, koncert Marcely Laiferovej v Robotníckom dome, verejnú rozhlasovú nahrávku Hrajteže mi hrajte, oslavy Folklorneho súboru Prvosienka v priestoroch Radnice, Vianočný koncert pre Detskú fakultnú nemocnicu s poliklinikou, ale aj na tradičné charitatívne podujatie – Primátorský punč (11. december, 16:00 hod.). Ján Nosko hostil Banskobystričanov vianočným nápojom už aj minulý rok, keď sa podarilo vyzbierať 1 500 eur a pomôcť ľuďom trpiacich Alzheimerovou chorobou.

„Príďte odštartovať bohatý vianočný program už tento piatok rozsvietením centrálného vianočného stromčeka na najkrajšom námestí na Slovensku. Všetkých Banskobystričanov zároveň srdečne pozývam na pohárik chutného vianočného punču, ktorý budem podávať o týždeň neskôr, 11. decembra. Výťažok z neho poputuje aj tento rok na dobrú vec a pomôže škole pre žiakov s autizmom,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko.

O dobrú náladu sa postarali heligónkari a ženská spevácka skupina z Klenovca i Folklorný súbor Urpín. Primátorský punč bol tento rok výnimočný aj vďaka medzinárodne uznávanému multižánrovému festivalu Svetlo a tieň v umení a vede. Ten v sebe zahŕňa audiovizuálne projekcie, videomappingy, laserovú show, svetelné grafity v piatich lokalitách centrálnej zóny mesta - od Múzea SNP, cez Námestie Štefana Moysesu, Námestie SNP až po obchodné centrum Europa SC a okraj obytnej zóny v Radvani. Svoje šikovné ruky predstavili verejnosti umelci, ktorí počas 10. ročníka trojdňového sochárskeho sympózia Angels Days vytvoria

z dreva štylizované sochy anjelov. Farebne ich dotvorili žiaci zo Základnej umeleckej školy J. Cikkera. „Celé podujatie vyvrcholí vystúpením finalistu Česko Slovensko má talent Juraja Hnilicu. Námestie SNP sa rozozvučalo Betlehenskou hviezdou - detskými a mládežníckymi folklórnymi súbormi. Večný príbeh o narodení Ježiška zobrazil Živý Betlehem a tradičné zvyklosti Vianoc v podaní súborov zo stredného Slovenska ponúkli Pastierske Vianoce. Do mozaiky vianočných podujatí bude patriť Banskobystrická plavecká 24-hodinovka, ale aj Kapustnica pre bezdomovcov

Zomrel herec Ivan Palúch

3. júla 2015 zomrel v Martine herec Ivan Palúch. Pohreb sa uskutočnil 8.júla vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici.

Tento rok oslávil 75. narodeniny a len nedávno mu venovali pamätnú dlaždicu pred Mestským divadlom P. O. Hviezdoslava v Bratislave, v roku 2008 ho ocenila aj na Art Filme v Trenčianskych Tepliciach. Jeho otec bol z Donovalov a matka pochádzala zo starej šľachtickej rodiny Špačkovcov. Keď mal tri roky, rodina sa presťahovala do Banskej Bystrice, kde vyrastal, študoval a začal sa zoznamovať s poéziou a divadlom. Navštevoval skúšky ochotníckeho divadelného súboru, kde hrával jeho otec Rudolf. Spolu s otcom si zahral v úspešnej inscenácii Hviezdoslavovej tragédie Herodes a Herodias, s ktorou v celoštátnej prehliadke ochotníckych súborov v Jiráskovom Hronove skončili banskobystrickí divadelníci na druhom mieste. Keď vyhral aj okresnú súťaž v prednese poézie, nebolo pochyb, že jeho cesta bude smerovať na Vysokú školu múzických umení, kde v roku 1957 úspešne absolvoval talentové skúšky na Divadelnej fakulte. Po dvoch rokoch štúdia sa však prišlo na to, že má vrodenú očnú vadu – šeroslepotu, vďaka ktorej bol nútený štúdium ukončiť. Jeho túžba byť hercom však neskončila a v roku 1960 bol prijatý do Krajského divadla v Spišskej Novej Vsi, neskôr účinkoval v činohre Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Hrával i v pražskom Divadle Na zábradlí a od roku 1986 bol tiež členom Divadla Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene.

Prvú skúsenosť s filmom absolvoval Ivan Palúch na bratislavskej Kolibe v snímke Stanislava Barabáša Pieseň o sivom holubovi (1961), o rok neskôr účinkoval na pražskom Barrandove vo filme Tam za lesem (1962) režiséra Pavla Blumenfelda. Do širšieho povedomia verejnosti vstúpil postavou Adama Jednoručku v monumentálnom historickom filme režiséra Františka Vláčila Marketa Lazarová (1967), ktorý vznikol podľa rovnomenného románu Vladislava Vančuru. Po úspechu vo Vláčilovom filme Ivana Palúcha oslovil významný nemecký režisér Volker Schlöndorff s ponukou účinkovať v jeho filme Michael Kohlhaas (1969). v tom istom období Palúch nakrútil aj film Čoskoro bude koniec sveta(1968) s režisérom Aleksandarom Peetrovičom. Popularitu u domáceho publika si získal najmä vďaka hlavnej postave v rozprávke Princ Bajaja (1971) režiséra Antonína Kachlíka, i stvárnením Adama Šangalu v rovnomennom televíznom seriáli (1972) režiséra Karola Spišáka. v roku 2008 získal na Artfilme cenu za celoživotný prínos a vtedy vyšla aj monografia, ktorú napísal jeho syn Martin, filmový teoretik.

CIRKEVNÝ ŽIVOT

Cirkevný a duchovný život Banskej Bystrice v roku 2015 bol bohatý a rozmanitý. Duchovná služba a pomoc veriacim i neveriacim, vysluhovanie sviatostí, katolícka vierouka a mravouka

Cirkevné organizácie - Banská Bystrica

- Rímskokatolícka cirkev
- Apoštolská cirkev
- Bratská jednota baptistov
- Cirkev bratská
- Evanjelická cirkev a. v.
- Gréckokatolícka cirkev
- Pravoslávna cirkev
- Reformovaná kresťanská cirkev

- Židovská náboženská obec

Cirkevné rády a rehole

Cirkevné združenia

Kresťanstvo

Náboženstvo, viera, presvedčenie

Religiózne predmety a potreby

Cirkevné organizácie - iné

Katolícka cirkev

Diecézne pastoračné Centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy, Banská Bystrica

Kapitulská 21, 97401 Banská Bystrica

Informácie o dianí v centre, pastorálny výklad Svätého písma, rozpis poradní, harmonogram kurzov, detská angličtina. <http://rodinabb.sk>

Diecézne centrum mládeže Maják, Špania Dolina

Špania Dolina 15, 97401 Špania Dolina

Centrum pre mládež: spirituálne stretnutia púte, modlitby.

Miestna farnosť a mariánske pútnické miesto. <http://www.dcmmajak.sk/>

Hcjb Global Slovakia, Banská Bystrica

Na Starej tehelni 11 , 97401 Banská Bystrica

Cirkevná organizácia. Kresťanská rozhlasová spoločnosť. <http://www.hcjb.sk>

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Banská Bystrica Fončorda

Internátna 14, 97404 Banská Bystrica

Náboženské služby, duchovná činnosť.

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Banská Bystrica, Fončorda

Slovo života Banská Bystrica

Kukučínova 8, 97401 Banská Bystrica

Spoločenstvo kresťanov zameraných na šírenie evanjelia.

<http://bb.slovozivota.sk>

Diecézna charita Banská Bystrica

Tibora Andrašovana 44, 97401 Banská Bystrica

Poskytovanie sociálnych a zdravotných služieb.

<http://www.charitabb.sk/>.

Diecézne centrum mládeže MAJÁK, Banská Bystrica

Kapitulská 21, 97401 Banská Bystrica

Organizovanie výchovno-vzdelávacích aktivít pre mládež.

<http://www.dcmmajak.sk>

Apoštolská cirkev na Slovensku, zbor Banská Bystrica

Okružná 2, 97404 Banská Bystrica

Kvetný víkend

Podujatie pre všetkých mladých, ktorí chcú prijať Pánovo pozvanie vydať sa s Ním na cestu, ktorá je podľa slov Svätého Otca Františka, napriek všetkým výzvam cestou opravdivého šťastia, pripravili Kvetný víkend. Pozývali na diecézne stretnutie mladých, ktoré sa konalo cez víkend v dňoch od 27.-29. marca 2015.

200. výročie narodenia Don Bosca

V nedeľu 16. augusta prišiel toľko spomínaný deň dvestých narodenín nášho drahého zakladateľa, dona Bosca. Mladí sa teda rozhodli, že to nenechajú bez povšimnutia, rozpráva sa o tom predsa celý rok. a tak z vlastnej iniciatívy pripravili na don Boscovu počesť veľmi príjemné popoludnie pre celú rodinu našej saleziánskej farnosti. Na svoje si prišli deti aj dospelí. Láska sa do prípravy zapojili aj mamičky, ktoré priniesli občerstvenie od výmyslu sveta. Deti sa tešili zo stolných hier, trampolín, stolného futbalu, spoločných tančekov a súťaží a dospelí sa mohli pokojne porozprávať pri kávičke a koláčiku. Na záver sme sa nezapudli pomodliť a sláviť slávnostnú svätú omšu z vďaky, že aj toto naše farské spoločenstvo vzniklo najmä vďaka don Boscovej otvorenosti Božiemu plánu, ktorý mal s jeho životom. My dúfame, že mu budeme čoraz viac podobní. Ďakujeme, don Bosco!

Absolventi Kňazského seminára B. Bystrica

Kňazský seminár v Banskej Bystrici vychoval vo svojej 200-ročnej histórii, od otvorenia seminára 1. novembra 1807 až po dnes, takmer 700 diecéznych kňazov.

Najskôr sa v Banskej Bystrici vyučovali len teologické disciplíny, filozofické až od roku 1857. Národný duch, ktorý v 19. storočí povieval zásluhou bernolákovcov, našiel odozvu aj v banskobystrickom seminári, z ktorého vyšlo viacero národovcov – kňazov, ako napr. Tomáš Červeň, Jozef Kozáček, František Berlica, Michal Chrástek, Ján Ďateľ; či slovenský vynálezca Jozef Murgaš.

Existenciu kňazského seminára výrazne poznamenala prvá svetová vojna, počas ktorej boli seminaristi sporadicky povolávaní na vojenskú službu, z ktorých sa viacerí nedočkali svojho návratu. Ťažkou skúškou prešiel seminár hneď po skončení prvej svetovej vojny, keď po vypovedaní biskupa Radnaia z krajiny, ale i kvôli hospodárskym ťažkostiam, prestal seminár po 113-ročnej dobe svojho účinkovania na čas existovať. Už v novembri 1922 však obnovil činnosť malého seminára nový biskup Mons. Marián Blaha a od 1. októbra 1924 fungoval seminár opäť naplno.

V školskom roku 1938/1939 bola pri banskobystrickom kňazskom seminári zriadená Vysoká škola bohoslovecká. Počas druhej svetovej vojny nebola činnosť seminára prerušená, avšak po úmrtí biskupa Škrábika a po tragikomickéj inštalácii Jána Decheta 19. marca 1950 do úradu administrátora diecézy bez súhlasu Cirkvi, zaistila Štátna bezpečnosť rektora seminára Juraja Kozu-Matejova spolu s prefektom a špirituálom, ktorých istý čas vypočúvali a väznili. 14. júla 1950 nariadila vláda zrušenie inštitúcie a budovu seminára poštátnila. Po násilnom zrušení seminára, vyštudovalo v centrálnom seminári v Bratislave 120 kňazov pre Banskobystrickú diecézu. Po páde totalitného komunistického režimu v novembri 1989 bol 19. marca 1990 konsekrovaný nový banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž, ktorý hneď 15. júna toho istého roku zriadil kňazský seminár v provizórnych priestoroch na hrade v Slovenskej Ľupči. Čoskoro nato, 4. októbra 1993, bol posvätený nový a jediný novovybudovaný seminár na Slovensku, Kňazský seminár sv. Františka Xaverského v Badíne. Stal sa tak semenišťom kňazov a srdcom Banskobystrickej diecézy, ktorej od roku 1995 dal viac ako 150 presbyterov.

Absolventi Kňazského seminára sú rozdelení do štyroch historických období:

1808–1858 (prvých 50 rokov)

1859–1914 (do 1. svetovej vojny)

1918–1950 (do násilného zrušenia seminára)

Absolventi seminára v Bratislave pre Banskobystrickú diecézu (1956–1994)

1995–2016 (po obnovení seminára – súčasnosť)

Synoda o rodine – lineamenta

Tlačová kancelária KBS založila webstránku o synode biskupov (XIV. riadneho generálneho zhromaždenia Synody biskupov, ktoré sa uskutoční od 4. do 25. októbra 2015 v Ríme). Stránku nájdete na adrese: <http://synoda.kbs.sk>

Špeciálnou časťou stránky sú tzv. lineamenta (dotazník s otázkami) k príprave plánovaného zasadania. Každý, klerik aj laik, kto má záujem, môže sa vyjadriť k týmto otázkam. Tento dokument so svojimi vyjadreniami je potom nutné poslať na mailovú adresu synoda@kbs.sk najneskôr do 28. februára 2015 (najlepšie v .pdf, .doc alebo .rtf formáte). KBS zároveň prosí respondentov, aby pod vlastné vyjadrenie uviedli svoje meno, priezvisko, vek a diecézu, z ktorej pochádzajú. KBS použije tieto údaje iba pre štatistické spracovanie dotazníka a nebudú poskytnuté tretím osobám. Dotazníky bez uvedenia mena nebudú zaradené do spracovania.

Banskobystrický biskup udelil ocenenia 17 zamestnancom katolíckych škôl

Banská Bystrica 8. apríla (TK KBS) Banskobystrický biskup Mons. Marian Chovanec udelil ocenenia v rámci svojej diecézy 17 zamestnancom katolíckych škôl. Riaditelia škôl, učitelia a nepedagogickí zamestnanci si ďakovný list z rúk biskupského vikára pre školstvo prevzali v utorok na slávnostnom zhromaždení vo Zvolene.

„Odmenení boli 17 učitelia, z toho 3 riaditelia. Väčšina z nich sú dlhoroční zamestnanci a na týchto školách pracujú úplne od začiatku. Majú veľký prínos či pri zriaďovaní, ale pri celkovom rozvoji katolíckych škôl Banskobystrickej diecézy," povedala Rádiu LUMEN Jana Brázdilová, riaditeľka Diecézneho školského úradu v Banskej Bystrici. Zdroj: Rádio LUMEN

Mimoriadny Svätý rok milosrdenstva

Mottom roku, ktorý sa začne 8. decembra 2015 a skončí 20. novembra 2016, je myšlienka "Milosrdní ako Otec „. Pápež František v bule, ktorou vyhlásil mimoriadny Svätý rok milosrdenstva píše : "V tomto mimoriadnom Svätom roku milosrdenstva máme v každodennom živote prežívať milosrdenstvo, ktoré Otec zosiela na nás od večnosti. Nechajme sa počas tohto jubilea prekvapiť Bohom. On nikdy neprestáva otvárať dvere svojho Srdca dokorán, aby nám zopakoval, že nás má rád a chce sa s nami deliť o svoj život.".

Slávenie svätého roka

oznánil pápež František. Svoje rozhodnutie zverejnil počas homílie kajúcej pobožnosti v Bazilike sv. Petra. Konala sa pri príležitosti otvorenia pôstnej iniciatívy 24 hodín pre Pána (13. marca 2015). Svätý rok sa začal na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie (8. decembra 2015) a završí 20. novembra 2016. Organizáciou jubilea poveril Pápežskú radu na podporu novej evanjelizácie. Katolícka cirkev začala s tradíciou slávenia svätých rokov v roku 1300 za pontifikátu pápeža Bonifáca VIII., ktorý počítal so slávením jubilea každých sto rokov. Od roku 1475 sa slávenie „riadneho svätého roku“ začalo opakovať po 25 rokoch, aby ho mohla zažiť každá generácia. Doteraz bolo 26 riadnych svätých rokov. Naposledy to bol Jubilejný rok 2000.

Logo Jubilea – Milosrdní ako Otec

Logo spolu s mottom výstižne vyjadrujú Jubilejný rok. Slovanami motta Milosrdní ako otec (citát z Lukášovho evanjelia 6, 36) – sa nám predkladá život milosrdenstva podľa príkladu Otca, ktorý od nás žiada, aby sme nesúdili a neodsudzovali, ale aby sme odpúšťali a preukazovali lásku a odpustenie bezhranične (porov. Lk 6, 36-37). Logo, ktorého autorom je jezuitský páter Marko I. Rupnik, predstavuje akoby malú teologickú sumu na tému milosrdenstvo. Ukazuje totiž obraz Syna – pre prvotnú Cirkev veľmi blízky, ktorý nesie na pleciach strateného človeka, čím poukazuje na lásku Krista, ktorý završuje tajomstvo svojho vtelenia vykúpením. Obraz je vytvorený takým spôsobom, aby ukazoval Dobrého pastiera, ktorý sa dotýka až do hĺbky tela človeka, pričom to robí s takou láskou, ktorá mení jeho život.

Okrem toho je tu ešte jeden aspekt, ktorý si musíme všimnúť: Dobrý pastier vo svojom obrovskom milosrdenstve nesie na sebe ľudstvo, ale jeho oči sú spojené s očami človeka. Kristus hľadá Adamovými očami a Adam zasa Kristovými. Každý človek tak objavuje v Kristovi nového Adama, svoju vlastnú ľudskosť a tiež budúcnosť, ktorá ho čaká, kontemplujúc v Kristovom pohľade Otcovu lásku. Celá scéna je umiestnená do tvaru tzv. mandorly. Táto forma je tiež veľmi blízka starovekej a stredovekej ikonografii a pripomína, že v Kristovi sú prítomné dve prirodzenosti: božská a ľudská. Tri sústredné elipsy, zobrazené vo farbách, ktoré sú postupne smerom von svetlejšie, naznačujú pohyb Krista, ktorý vyslobodzuje človeka z noci hriechu a smrti. Na druhej strane skutočnosť, že farby sú čím ďalej tým tmavšie, poukazuje na nepreniknuteľnú Otcovu lásku, ktorý všetko odpúšťa. (Zdroj: www.iubilaeummisericordiae.va Preložil: Stanislav Gábor)

Celodiecézne stretnutie mladých

Na celodiecéznom stretnutí mladých s otcom biskupom Mons. Mariánom Chovancom v Banskej Bystrici sa stretlo vyše 400 ľudí. Členovia BB zboru v závere nedeľnej slávnostnej svätej omše prvýkrát zaspievali slovenskú verziu hymny Svetových dní mládeže 2016.

Mottom tohtoročného Kvetného víkendu bol verš z Matúšovho evanjelia „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.“ Organizátori prepojili program aj s Rokom zasväteného života, medzi účinkujúcimi vystúpili viacerí rehoľníci. „Hlavným cieľom Kvetného víkendu je pomôcť mladým ľuďom, najmä tým, ktorí nemajú vo svojom dekanáte alebo vo farnosti nijaké spoločenstvo. Chceme sa tak navzájom povzbudiť vo viere, duchovne načerpať, ale zároveň dať mladým aj príležitosť osobne stretnúť Pána Ježiša, či už v tom slove, ktoré počujú alebo v ľuďoch, s ktorými sa stretnú,“ uviedla členka organizačného tímu Jana Antalová.

Organizátori si za nosnú myšlienku podujatia zvolili motív cesty. v programe využili rôzne dopravné prostriedky, ktorými zdôraznili cestu života mladých a symboliku rôznosti ich vzťahu s Bohom. To súviselo aj s mottom, aby na konci svojej cesty na zemi uvideli Boha. „Tento víkend mal svoje čaro v tom, že bol jednoduchý, ale zároveň mal svoju hĺbku. Bola veľmi dobrá organizácia a program nemal chybu. Myslím si, že tohtoročný víkend bol perfektný a oslovil veľké množstvo mladých ľudí,“ povedal kňaz z Diecézneho centra mládeže v Španej Doline Juraj Karcol.

Tohtoročné katechézy pre mladých vychádzali z Posolstva Svätého Otca Františka k 30. svetovému dňu mládeže. Účastníci si cez víkend mohli vybrať aj zo siedmich workshopov. Poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Richard Vašečka hovoril o identite muža a ženy. Členka spoločenstva z Obýc Eva Petrovičová hovorila o modlitbe ako o stretnutí a vzťahu. Diecézny exorcista porozprával mladým o okultizme, praktikách a nebezpečenstvách súvisiacich s mágiou. Zasvätení laici z Cirkevnej rodiny „Miles Jesu“ hovorili o povolání ako o dobrodružstve v dobrom družstve. Bosý karmelitán o. Paweł Wojnowski vo svojom

workshope Sila svätej spovede ukázal mladým pohľad na spoveď trochu z diaľky. Sestra Marta Andraščíková viedla workshop o poznaní svojho srdca a jeho zákutiach. Študent Akadémie umení v Banskej Bystrici Peter Hovanec pripravil Divadelný workshop. S banskobystrickým diecéznym biskupom Mariánom Chovancom sa mladí stretli prvý raz v sobotu pri modlitebnej vigílii. Po nej nasledovala celonočná adorácia v priestoroch Gymnázia Andreja Sládkoviča. Na Kvetnú nedeľu nechýbala slávnostná svätá omša s diecéznym biskupom. Po nej odovzdal 29 zástupcom za dekanáty menovací dekret.

Úplným záverom Kvetného víkendu bol spoločný tanec na banskobystrickom Námestí SNP. „Ja som na KV zažil ako moderátor veľmi dobrú a myslím, že aj veľmi rodinnú atmosféru. Veľmi sa mi páčila spolupráca všetkých účastníkov spolu s organizačným tímom. Zdalo sa mi, že aj účastníci tak hlbšie "chytali" tému a že naozaj boli aj zasiahnutí slovami, piesňami, divadlom a aj samotnou Božou atmosférou. Ďakujem, že som mohol byť súčasťou,“ uviedol moderátor Jozef Slavkovský. „Kvetný víkend bol vzácny v tom, že bolo veľmi veľa mladých hľadajúcich ľudí, ktorí mali otvorené srdcia. Bolo tu veľa radosti a života. Víkend bol výnimočný aj v tom, že po prvýkrát odznela hymna Svetových dní mládeže 2016 v slovenčine. Bol to veľmi silný zážitok,“ dodala členka organizačného tímu Lenka Michalská. Túžbou organizátorov je, aby hlbšie objavovanie a poznávanie Boha neostalo len pri jednom víkende, ale pokračovalo ďalej. Informovala Vladimíra Legiňová

Otvorili Bránu milosrdenstva v Katedrále sv. Františka Xaverského

V Banskej Bystrici na tretiu adventnú nedeľu, 13. decembra 2015, otvoril banskobystrický diecézny biskup Mons. Marián Chovanec v rámci začatého mimoriadneho Svätého roka milosrdenstva Bránu milosrdenstva na Katedrále sv. Františka Xaverského.

Na slávenie svätej omše sa všetci prítomní zišli pred katedrálou pri Mariánskom stĺpe, kde si vypočuli evanjelium s podobenstvom o stratenej ovci (Lk 15, 1 – 7) a úvod z buly pápeža Františka Misericordiae vultus. Potom otec biskup prešiel k bráne katedrály, ktorá predstavuje Bránu milosrdenstva a otvoril ju. Po jej otvorení požehnal prítomných evanjeliárom, pretože práve kniha evanjelií obsahuje slová milosrdenstva. Liturgický sprievod spolu s ľuďmi potom vstúpil do katedrály, kde pokračovalo slávenie svätej omše.

V homílii sa otec biskup zamyslel nad tým, prečo práve teraz slávime rok milosrdenstva. Podotkol, že 20. storočie bolo plné bolesti a nepravostí. Svätý Otec František nadviazal jeho vyhlásením na svojich predchodcov a ponúkol ho svetu ako najlepší liek na tieto rany, pretože Božie milosrdenstvo je odpoveď na ľudskú zlobu. O Božom milosrdenstve vieme z Božieho zjavenia, je jadrom evanjelia a prináša ho Boží Syn – Ježiš Kristus.

Ďalej vysvetlil vzťah medzi Božím milosrdenstvom a spravodlivosťou. Zdôraznil, že ohlasovateľ a vysluhovateľ oboch je Ježiš. v ňom sú spojené a jedno s druhým veľmi úzko súvisí. Spomenul teológa Romana Guardiniho, ktorý tieto vlastnosti priblížil. Hovorí, že Boh odpovedá človeku trpezlivosťou alebo radosťou podľa toho, ako človek na neho volá svojimi

skutkami a myšlienkami. Keď sa človek prihovára hriechom, neposlušnosťou, odpoveďou Boha je trpezlivosť. Keď sa prihovára pokáním, kajúcnosťou, odpoveďou je radosť. Pre Guardiniho bolo základom pre toto rozdelenie podobenstvo o márnoträtom synovi.

Ku koncu homílie položil otec biskup prítomným otázku: „Ako ja volám k nebeskému Otcovi, volám o Božiu trpezlivosť alebo volám už o Božiu radosť?“ Je dôležité, aby sme povzbudení Božou dobrotou a trpezlivosťou začali volať slovami kajúcnosti k Bohu, aby sa na nás mohla prejaviť Božia radosť z návratu márnoträtého syna/dcéry, pretože Boh na nás túžobne čaká. Na záver citoval slová z Jánovho evanjelia: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezhynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“ (Jn 3, 16)

Pred záverečným požehnaním si koncelebrujúci kňazi zapálili sviece zo svetla milosrdenstva prineseného zo Sanktuária Božieho milosrdenstva v Krakove a následne ho zapálili aj prítomným veriacim. Keď boli sviece zapálené, otec biskup poznamenal, že z plameňa neubudlo, čo predstavuje Božiu lásku, „ktorá čím viac sa rozdáva, neubúda z nej.“ v rámci mimoriadneho Svätého roka milosrdenstva budú v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici mesačné katechézy zamerané na tému milosrdenstva. Prvá bola 20. decembra 2015 po svätej omši o 9.30 hod. s názvom Rozpomeň sa, Pane, na svoje milosrdenstvo.

Chápanie manželskej inštitúcie u katolíkov a evanjelikov

Podľa katolíckeho chápania sviatosť manželstva si udeľujú snúbenci sami tým, že si dajú sľub doživotnej vernosti. Sám kňaz je len svedkom tohto vzájomného sľubu snúbencov.

V protestantských cirkvách manželstvo nie je považované za sviatosť, lebo nemá znaky sviatosti t. j. Kristov rozkaz a zasľúbenie duchovnej spásonosnej milosti. Nie je sviatosťou aj preto, lebo do manželstva vstupujú aj nekresťania. Patrí k stvoriteľským a nie k vykupiteľským poriadkom.

Uzatváranie krížnych manželstiev

Vo veci krížnych manželstiev žiada katolícke cirkevné právo uzavretie manželstva pred katolíckym kňazom, katolícky krst a výchovu dietok. Manželstvo medzi katolíkom a pokrsteným nekatolíkom je zásadne nedovolené. Je ho možné uzavrieť len so súhlasom biskupa. Bez súhlasu biskupa je také manželstvo (uzavreté v evanjelickom kostole) síce platné, ale nedovolené uzavreté. Je teda rozvediteľné.

Predpokladom pre udelenie dišpenzu je, že katolícky partner sa zaviazne ku katolíckej výchove dietok. Od evanjelika sa taký záväzok žiadať nebude. Ruší sa podpisovanie tzv. reverzov, kde sa musel evanjelik písomne v minulosti zaviazat, že sa zrieka evanjelickej výchovy svojich detí. Avšak evanjelik musí byť oboznámený s tým, že takýto záväzok katolíckej výchovy dietok vzal na seba jeho katolícky partner v manželstve. Záväzok katolíka môže byť ústny alebo písomný podľa (obyčají) v rôznych krajinách.

Miešané manželstvá musia byť uzatvárané kánonickým spôsobom (t. j. v katolíckom kostole), inak sú nedovolené uzavreté. Z cirkevného hľadiska je možný rozvod, ak boli uzavreté v evanjelickom kostole alebo len na matričnom úrade.

Ordinár (biskup) môže vydať vo výnimočnom prípade dišpenz od sobáša v katolíckom kostole. Také manželstvo už nie je nedovolené uzavreté a je nerozlučiteľné a platné. Katolícka strana aj v takomto prípade musí dať sľub katolíckej výchovy dietok.

Povolenie od miestneho biskupa potrebuje farár aj vtedy, ak ide o sobáš katolíka a katolíka, ktorý je pokrstený, no ostatné sviatosti (prvé sväté prijímanie, birmovka) ešte neprijal. Povolenie je potrebné aj pre sobáš katolíka s človekom bez akéhokoľvek vyznania. Manželstvo s nepokrsteným nekresťanom je neplatné. Je to teda konkubinát (divé manželstvo).

Pre sobáš miešanej dvojice v katolíckom chráme je zvláštny agendálny poriadok. Výnimočne za zvláštnych okolností možno krížne manželstvo uzavrieť aj normálnym spôsobom čiste katolíckych párov, t. j. „infra missam“. Evanjelik však nemôže prijímať hostiu.

Ekumenický sobáš

Len výnimočne sú povolené tzv. ekumenické sobáše za asistencie evanjelického duchovného, ktoré dovoľovala Inštrukcia kardinála Ottavianiho ako aj sobáše v dvoch kostoloch. U povolených ekumenických sobášov platí, že posledným sobášiacim musí byť katolícky kňaz a deti sú sľúbené katolíkom.

Exkomunikácia tých, ktorí uzavreli manželstvo v evanjelickom kostole a dali si evanjelicky krstiť a vychovávať deti je zrušená. To sa vzťahuje aj na tých, ktorí sa už dostali v minulosti pod exkomunikáciu. Tá sa ruší. Takého človeka teda je možné pochovať katolíckym spôsobom. Je však považovaný za verejného hriešnika a ako taký je vylúčený z prijímania sviatostí. Ak však splní podmienku katolíckej výchovy dietok biskup ho môže zbaviť týchto následkov. Nemusí pritom prísť ku katolíckemu sobášu, ak evanjelická stránka niečo také odmieta. Biskup v takomto prípade udelí *Sanatio in radice*, ktoré prakticky znamená, že aj bez katolíckeho sobáša je manželstvo zapísané do katolíckej matriky. Manželstvo sa stáva nerozlučiteľným, prestáva byť nedovoleným.

Sobáš dvoch evanjelikov v evanjelickom kostole sa považuje za nerozlučiteľné manželstvo. Evanjelik, ktorý bol sobášený v evanjelickom kostole s evanjelikom, sa teda nemôže s ním rozísť a žiadať katolícku cirkev, aby ho zosobášila s katolíkom. Také niečo môže žiadať len katolík, ktorý bol nedovolené sobášený v evanjelickom kostole, rozviedol sa a teraz chce vstúpiť do nerozlučiteľného manželstva s katolíkom. Tomu je možné vyhovieť. Zdroj Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania v Bratislave, 2005 – 2012

Pastieri Cirkvi, využívajúc vlastné právo Cirkvi pri plnení svojej úlohy, sa majú snažiť používať spoločenské oznamovacie prostriedky. Tí istí pastieri majú starostlivo poučovať veriacich o

povinnosti, aby používanie spoločenských oznamovacích prostriedkov bolo preniknuté ľudským a kresťanským duchom. Všetci veriaci, najmä tí, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zúčastňujú na usmerňovaní alebo používaní týchto prostriedkov, majú starostlivo napomáhať pastoračnú činnosť, tak aby Cirkev aj pomocou týchto prostriedkov účinne spĺňala svoju úlohu.

Rádio LUMEN

Banská Bystrica 28. júla (TK KBS) Katolícka rozhlasová stanica Rádio Lumen - s ohľadom na získané informácie o počúvanosti jednotlivých relácií a spresnenie charakteristiky poslucháčov a ich zvykov - pristúpi od 1. augusta k úprave svojho vysielacieho programu. Prinášame Vám celkový prehľad zmien

Pondelok – Piatok:

11:05 – 12:00 Pondelok: „Zaostrené“ – premiéra (repríza v sobotu o 13:00 hod.).
13:50 – 13:58 „Ďalekohľad alebo cez optiku zahr. tlačé“ – repríza (v premiére o 08:20 hod.)
Rubrika, v ktorej sa autori snažia priniesť tie najzaujímavejšie správy zo sveta, hlavne z oblasti Cirkvi, má svoju rozrastajúcu sa poslucháčsku klientelu.

Najväčšia zmena sa bude týkať programu v utorok až piatok od 16:30 hod. až do neskorých hodín. Práve do času 16:30 hod. sa presúvajú doterajšie večerné relácie Duchovný obzor, Lupa, História a my a ÚV hovor. Dôvodom je fakt, že večer poslucháči sledujú v drvivej väčšine televíziu. a keďže uvedené relácie patria medzi prioritné programy, čo sa týka poslania rádia, bol pre ne určený iný čas:

16:30 – 17:30 Utorok- piatok: publicistické relácie:

Utorok- „Duchovný obzor“; Streda: „Lupa“; Štvrtok: „História a my“; Piatok: „ÚV hovor“

Na 20:00 hodinu sa presúvajú hudobné nočné relácie, ktoré si získali svoje početné fankluby:
20:00 – 21:30 Utorok až piatok: hudobné relácie:

Ut: „Staré, ale dobré“; St: „Fujarôčka moja“; Št – „Gospelparáda“; Pia: „Mince na dne fontán“/“Jazzový klub“

Hlavné kontaktné relácie z popoludnia, si poslucháči môžu vypočuť v nočnej repríze:
21:30 - 22:30 Utorok – piatok: publicistické relácie zo 16:30 hod. v repríze:
Utorok: - “Duchovný obzor“ – repríza (ďalej R) ; streda – „Lupa“ - R; štvrtok – „História a my“ - R; piatok – „ÚV hovor“ – R

Rádio Lumen upozorňuje tiež na presun nočnej modlitby posvätného ruženca z tretej na štvrtú hodinu ranú od pondelka do nedele vrátane.

04:00 – 04:25 „Modlitba posvätného ruženca“ (Modlitba sa vysiela aj o 19:00 hod. v nezmenenom čase).

Sobota :

V sobotu pribudnú v ranom vysielaní nasledujúce rubriky:

6:31 – 6:41 „Sonda do života Cirkvi“ – repríza (v premiére v stredu o 10:30 hod.)

7: 24 – 7:29 „Spoločenský komentár“ – repríza (v premiére v utorok o 10:30 hod.)

8:00 – 8:30 „Farmársky klub“ – repríza (premiéra v pondelok o 14:30 hod.)

9:30 – 10:00 „Svetlo nádeje“ – repríza (premiéra v nedeľu o 15:30 hod.)

Väčšia zmena prichádza v sobotu o 15:15 po Korunke Božieho milosrdenstva. Od augusta sa v tomto čase bude vysielať namiesto „Sobotníčka“ premiéra „Literárnej kaviarne“:

15:15 – 16:00 „Literárna kaviareň“

Nedeľa:

V nedeľu dochádza k zmene programu popoludní a v noci:

13:00 – 14:00 „Rozhlasová hra“

14:00 – 15:00 „Vitaj doma, rodina“ (Relácia sa bude vysielať dva krát týždenne, a to aj v pondelok od 16:30 - 17:30 hod.)

22:30 – 23:30 „Pohoda s klasikou“

V programe Rádia Lumen sa zároveň menia nočné reprízy. Viac informácií sa dozviete na stránke www.lumen.sk v položke „PROGRAM“.

Profil Rádia LUMEN:

Rádio LUMEN je rozhlasová stanica s evanjelizačným charakterom. Vlastníkom je Katolícka cirkev na Slovensku v jej štruktúrach - diecézách. Chce slúžiť ako jej dielo na poučenie a oddych všetkých, ktorí ho počúvajú. Funguje ako súkromná spoločnosť s licenciou na vysielanie. Konferenciu biskupov Slovenska v ňom zastupuje Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup - metropolita.

Poslanie:

Viera v Ježiša Krista a Cirkev ako opora života človeka

Spoločenstvo na ceste

Kristove znamenie pre spoločnosť

Rádio LUMEN sa od komerčných rozhlasových staníc odlišuje tým, že jeho formát nie je nasadený výhradne podľa hudobných preferencií segmentu. Jeho prioritným cieľom nie je

zisk, ale služba veriacim i hľadajúcim. Vo svojom vysielaní necháva miesto aj pre viaceré poslucháčsky menej atraktívne – menšinové žánre či už z oblasti slova alebo hudby. Manažment rádia využíva vo svojej vysielacej štruktúre fakt, že poslucháči Rádia LUMEN počúvajú túto stanicu takmer počas celého dňa a preladujú len zriedka. Rádio je ich životný spoločník. v programovej štruktúre chcú preto nachádzať všetky typy programov od náboženských cez spravodajské, hudobné, umelecké či detské. Bližšie informácie o jednotlivých programoch sa dozviete tu: <http://lumen.sk/relacie/spravodajstvo.html>.

Pokrytie:

Rozhlasová modulácia sa zo štúdia k jednotlivým vysielateľom šíri prostredníctvom satelitu. Signál Rádia LUMEN je dostupný pre všetkých, ktorí vlastnia digitálny satelitný prijímač a to takmer v celej Európe.

Terestriálne pokrytie nájdete na <http://www.lumen.sk/pokrytie.html>.

Alternatívne je možný príjem Rádia LUMEN v sieti niektorých káblových spoločností, digitálne cez satelit v bloku Slovak – Link a prostredníctvom internetu.

Priestory:

Vysielacie pracovisko Rádia LUMEN pozostáva z jedného vysielacieho štúdia a dvoch nahrávacích štúdií v Banskej Bystrici na Kapitulskej ulici. Okrem toho sú dve regionálne štúdiá v Košiciach na Alžbetinej ulici a v Bratislave na Karloveskej ulici.

Rádio LUMEN kedysi....

S myšlienkou zriadiť slovenské kresťanské rádio prišiel biskup Mons. Pavol Hnilica. Mons. Rudolf Baláž, diecézny banskobystrický biskup, bol v roku 1992 ochotný začať budovať toto dielo. Samotné vysielanie sa začalo na Zelený štvrtok 7. apríla 1993. Išlo o Rádio Mária a vysielalo štyri hodiny denne. Signál z antény prvého vysielateľa neumožňoval príjem ani na území celej Banskej Bystrice. Ešte bez pevnej programovej štruktúry.

Alojz Čobej – od 2000 dramaturg a režisér Rádia Lumen, oslávil 15. výročie spolupráce s rádiom. Pre rozhlas napísal viac ako 60 pôvodných rozhlasových hier a pre deti napísal 7 muzikálov. Nahrávacie štúdio Slovenského rozhlasu, Slovenskej televízie a Vydavateľstvo OPUS mu nahrali viac ako 300 skladieb a 3000 textov. Pozoruhodné sú jeho rozhlasové hry s biblickými a vieroučnými témami.

Televízia LUX

Televízia LUX nie je financovaná z koncesionárskych poplatkov, je závislá na podpore svojich divákov. Členstvo v Klube k ničomu právne nezaväzuje, no pozývame všetkých podporovať televíziu pravidelne sumou 5 eur mesačne alebo podľa svojich možností.

Pobočka TV LUX: Pobočka Banská Bystrica, Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica, bystrica@tvlux.sk

Televízia LUX je katolíckou televíziou, ktorá je ovocím spolupráce Konferencie biskupov Slovenska a LUX communication. Ponúka program v súlade s náukou a životom Katolíckej cirkvi. Jej cieľom je prinášať ľuďom možnosť poznávania a posilnenia sa vo viere, z ktorej môžu čerpať silu do prežívania každodenného života.

V čase, keď sú ľudia zaplavení množstvom informácií a často znechutení plytkosťou a bulvárnosťou, ponúkame kanál rodinnej televízie, s ktorou sa diváci budú cítiť dobre a s radosťou a bez obáv si ju zapne dieťa, dospelý i starší človek.

Našou ambíciou je budovať na Slovensku televíznu alternatívu, prostriedok šírenia pokoja a povzbudenía. Televíziu LUX vnímame ako veľký dar, ktorý umožňuje vytváranie spoločenstva.

V kostole pri hospici

V kostole pri hospici v Banskej Bystrici oslávili patrocínium Božieho milosrdenstva

Sviatok Božieho milosrdenstva, ktorý oslávili v nedeľu 12.4.2015, mal obzvlášť symbolický význam pre veriacich na celom Slovensku. Práve prvú nedeľu po Veľkej noci (22.4.1990) pricestoval na Slovensko prvýkrát pápež Ján Pavol II., ktorého pontifikát bol dôležitý aj pre naše moderné kresťanské dejiny. Neskôr, v roku 2000, ten istý pápež ustanovil sviatok Božieho milosrdenstva, ktorého milosťou bol výrazným spôsobom poznačený celý jeho pontifikát. Po jeho smrti, nie náhodou práve v nedeľu Božieho milosrdenstva r. 2011, bol Ján Pavol II. blahorečený a na ďalšiu nedeľu Božieho milosrdenstva v roku 2014 ho pápež František vyhlásil za svätého. Na silné spojenie tohto sviatku s osobou sv. Jána Pavla II. a na to, aké blízke je nám skrze neho posolstvo Božieho milosrdenstva, nadviazal aj hlavný celebrant slávnostnej svätej omše slúženej v Kostole Božieho milosrdenstva na banskobystrickom Belvedéri, Mgr. Pavol Jurčaga, výpomocný duchovný a redaktor Rádia Lumen. Ako uviedol vo svojej homílii v tento deň si predovšetkým pripomíname nekonečnú lásku Boha k nám, ktorá sa k nám v prípade splnenia potrebných podmienok dostáva aj prostredníctvom odpustenia všetkých trestov a previnení. Svedectvom toho, že tento sviatok oslovuje ľudí aj dnes, je podľa Jurčagu aj samotný banskobystrický hospic a kostol, ktoré sú zasvätené Božiemu milosrdenstvu. Veriacim tiež pripomenul, že dňa 13. marca 2015 vyhlásil Svätý Otec František nadchádzajúci rok za jubilejný svätý rok Božieho milosrdenstva. Naposledy sme oslávili jubilejný svätý rok v roku 2000 a podľa tradície by mal ďalší nasledovať až po uplynutí 25 rokov. Súčasný pápež však usúdil, že svet potrebuje intenzívne precítiť milosť Božieho milosrdenstva práve teraz a narušil tak zavedenú tradíciu. Od decembra 2015 do novembra 2016 tak budeme sláviť rok Božieho milosrdenstva. Jurčaga v závere kázne povzbudil prítomných, aby už tieto dni zasvätili predpríprave na

nadchádzajúci jubilejný rok tak, aby nakoniec každý mohol pocítiť milosť Božieho milosrdenstva.

Správca farnosti Belvédér a riaditeľ Banskobystrickej diecéznej charity, Mgr. Radoslav Bujdoš, vo svojom záverečnom príhovore poďakoval veriacim za hojnú účasť, zamestnancom Domu Božieho milosrdenstva za ich obetavú prácu v pomoci trpiacim a príprave odpustovej slávnosti, ako aj sponzorom a dobrodincom, medzi inými menovite i prítomným členom rádu sv. Lazara, ktorí vytrvalo finančne a materiálne podporujú miestny hospic.

Po slávnostnej liturgii sa v priestoroch jedálne konalo agapé pre približne 200 hostí, kde lazariáni zaisťovali kompletný pitný režim a rozdávali prítomným pamätné sväté obrázky Božieho milosrdenstva a „lazariánske“ medovníčky.

Vznik Vojenského a špitálskeho rádu svätého Lazara Jeruzalemského je spojený s križiackymi výpravami do Svätej Zeme zahájenými na konci 11. storočia, kedy sa rádoví rytieri zúčastňovali vojenských operácií na ochranu kresťanských pútnikov a predovšetkým sa starali o ľudí postihnutých malomocenstvom. Toto povolanie zostalo rádu aj po návrate rytierov do Európy v 13. storočí. Rád sa stal laickým, pod patronátom francúzskej koruny, a tak je tomu dodnes. v súlade s historickou tradíciou popri ústrednej špitálskej činnosti rád prevádzkoval vojenskú akadémiu a jej kadeti hájili záujmy francúzskej koruny v Stredomorí. Okrem starostlivosti o pacientov v terminálnych štádiách ochorení sa Svätolazarský rád v súčasnosti orientuje najmä na pomoc pútnikom pri katolíckych púťach, kde zaisťuje bezplatný pitný režim. v Českej republike a na Slovensku rád pôsobí od r. 1937, z podnetu Karola VI. kniežaťa Schwarzenberga. Česká konferencia biskupov udelila rádu štatút združenia kresťanov podľa kánonu 322 CIC. Hlavným duchovným predstaviteľom celého rádu je pražský arcibiskup, kardinál Dominik Duka, OP, ktorý zastáva funkciu generálneho kaplána rádu. Duchovným priorom Českého veľkopriorstva a jeho Slovenskej komendy je ostravsko - opavský biskup František Lobkowicz, O.Praem. Prítomnosť rádu sv. Lazara na území historického Uhorska je doložená už od roku 1181 a na území dnešného Slovenska od roku 1256.

300. výročie posciacky Katedrály

Pozývame Vás na prípravu osláv 300. výročia posviacky Katedrály sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici.

Rok prípravy začal 24. septembra 2014 slávnostnou svätou omšou. Po celý rok veriacich čakal bohatý duchovný program, ktorý zabezpečili kňazi - odborníci na svoju tematiku. Od mája do septembra 2015 kultúrno-spoločenská časť prípravy osláv, ktoré vyvrcholili 24. septembra 2015 slávnostnou svätou omšou o 18:00 hod

Spomienka kanonika profesora Ďuricu

V nedeľu 4.10 2015 sa uskutočnila spomienka na nedožitú storočnicu pána kanonika Imricha Ďuricu, ktorý pôsobil v Banskej Bystrici. Spomienka začne svätou omšou vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v B. Bystrici o 16.30 hod., celebruje Mons. Jaroslav Pecha, dekan - farár farnosti Banská Bystrica - mesto.

Program po sv. omši:

ThDr. Gabriel Brendza, PhD: „Mladosť Imricha Ďuricu, väznenie za vieru a rehabilitácia“; Ing. Mgr. Pavol Katreniak: „Účinkovanie pána profesora v BB“.

Noc kostolov 2015 v Banskej Bystrici

Aj tento rok sa v Banskej Bystrici uskutočnil festival NOC KOSTOLOV. Mottom tohto ročníka je citát z biblickej knihy Žalмов: „Nijaká tma nie je dosť tmavá;

NOC ti svieti ako deň, tma ti je sťa svetlo.“

Brány banskobystrických kostolov sa pre návštevníkov otvorili 29. mája 2015 od 19.00. Úlohou projektu je pozvanie pre všetkých ľudí dobrej vôle k spoločnému stretnutiu a k objavovaniu krásy kresťanských výtvarných a architektonických pokladov, ale tiež podeliť sa o svoju vieru, o svoj život, a svoje osobné obdarovanie a zručnosti. v našom meste bola NOC KOSTOLOV tiež znamením živej spolupráce kresťanských cirkví (ekumenizmus), ktorá hojí rany z minulých storočí.

Program Noci kostolov aj tento rok zostavili tak, aby sa návštevníci mohli zúčastniť hlavného programu vo všetkých troch chrámoch v centre meste, ktoré sa do akcie zapojili. Hlavný program Noci kostolov začal vo Farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie so začiatkom o 19:00. Návštevníci si vychutnávali organový koncert, na ktorom dominoval silný zvuk mohutného organa, pochádzajúceho z 18. storočia. Program ďalej pokračoval moderovanou prehliadkou kostola s odborným výkladom o 20:30 a 22:00.

Hlavný program pokračoval v Evanjelickom kostole na Lazovnej ulici od 20:00 hudobno-slovným pásmom. Program otvoril mládežnícka skupina CROSSROADS so svojim koncertom „Kto spieva, dvakrát sa modlí“. Zo života osobností ktoré odpočívajú na evanjelickom cintoríne, bolo témou pásma „Opory vo vetre.“ Predstavil sa Zborový spevokol V. F. Bystrého v programe „Piesňou i slovom.“ Na záver hlavného programu zaznel aj vzácny tamojší organ v pásme „Pocta Júliusovi Letňanovi.“ program pokračoval moderovanými vstupmi o 21:00, 21:30 a 22:00.

Hlavný program Noci kostolov uzavreli v Katedrále sv. Františka Xaverského o 21:00. v hudobno-slovnom programe pod názvom „Tajomstvo svetla,“ účinkoval vokálne zoskupenie ARS VOCALIS. Návštevníci sa mohli započúvať aj do zvuku katedrálneho organa. v katedrále si návštevníci vychutnali hlavný program od 21:00 v kostole ponorenom do NOCI. Hlavnému programu v katedrále predchádzala prednáška cirkevného historika o.

Gabriela Brendzu o dejinách banskobystrickej katedrálnej Kapituly od 19.00. O 20:00 vystúpil katedrálny mládežnícky zbor.

Do Noci kostolov sa v Banskej Bystrici zapojil aj kostol sv. Michala Archanjela na sídlisku Fončorda. O 19.00 vystúpil farský spevácky zbor CANTATE DOMINO, o 20:00 nasledoval koncert mladých talentov LAUDATE DOMINUM.

Program zavŕšil o 21.00 koncert farskej gospelovej skupiny IUBILATE DEO. Počas podujatia bola v tomto kostole sprístupnená výstava - "Spievajte a hrajte nášmu Pánovi". Jej odborným garant bol dp. Marián Gregor.

Evanjelická cirkev a.v. Banská Bystrica

Služby Božie:

9.00 hod. – Banská Bystrica

11.30 hod. – Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta

1. nedeľa v mesiaci – 15.00 hod. – Senica

2. nedeľa v mesiaci – 15.00 hod. – Nemce

2. nedeľa v mesiaci – 16.15 hod. – Kynceľová

3. nedeľa v mesiaci – 15.00 hod. – DD Krivánska

4. nedeľa v mesiaci – 15.00 hod. – Podlavice

4. nedeľa v mesiaci – 16.15 hod. – Riečka, každý 2. mesiac

Počet členov cirkevného zboru:

3300

Zborové predsedníctvo:

Mgr. Daniel Košťial, zborový (predsedajúci) farár

Ing. Vladimír Zeman, zborový dozorca

Mgr. Slávka Košťialová, zborová farárka

Adresa:

Lazovná 42, Banská Bystrica 97401

Banská Bystrica – Radvaň

Služby Božie:

Banská Bystrica – Radvaň o 9.00 hod.

Malachov o 14.00 hod.

Horné Pršany o 14.00 hod. (príležitostne)

Počet členov cirkevného zboru:

1350

Zborové predsedníctvo:

Mgr. Michal Zajden, PhD., námestný farár

Mgr. Martin Drienovský, zborový dozorca

Adresa:

Sládkovičova 5, Banská Bystrica – Radvaň 97405

Kresťanská konferencia Banská Bystrica január 2015

Tretí januárový víkend sa v Banskej Bystrici konala prvá tohtoročná konferencia Cirkvi kresťanské spoločenstvá. Veriaci z rôznych kútov Slovenska i Čiech cestovali aj niekoľko sto kilometrov, aby mohli stráviť víkend pri chválach a uctievaní mena Ježiš a počúvaní Božieho slova.

V piatok konferenciu odštartovalo stretnutie mládeže, na ktorom sa mladým prihovorel pastor pražského zboru Peter Kuba, ktorý upriamil pozornosť poslucháčov na lásku, ktorou nás miluje Pán Ježiš.

V sobotu konferenciu otvorili zvučné chvály v podaní hudobnej skupiny Olivy, ktorá si aj na túto konferenciu pripravila niekoľko nových piesní, ktoré nielen rozozvučali, ale aj roztancovali celú športovú halu na Štiavničkách. Vďaka Bohu za radosť, ktorú chvály prinášajú do života kresťanov, ktorí s otvoreným srdcom prichádzajú pred Božiu tvár a s chválou a plesaním vyvyšujú meno Ježiš.

Hlavnou témou doobedňajšieho zhromaždenia bol rast a rozmnoženie, na ktoré vo svojej kázni kládol dôraz senior pastor Jaroslav Kříž. v úvode upozornil na nástrahy obdobia, v ktorom sa momentálne nachádzame, ktorými sú rozmnoženie sexuálnych hriechov, násillia a okultizmu. Tieto tri veci sú charakteristickými pre toto obdobie – obdobie posledných časov. Ohliadol sa aj za udalosťami, ktoré otriasli na začiatku roka Parížom a ukázal na momentálne najväčšiu hrozbu pre Európu – militantný islam, ktorého hlavným znakom je taktiež rozmnoženie. a čo hovorí Božie slovo o raste? Boh povedal Adamovi a Eve „plodte sa a množte sa“. To isté povedal Boh aj Noachovi. Z toho je zjavné, že rast je dobrý. Božia vôľa nielen pre tento región je rast, rozmnoženie, prebudenie. Boh chce rast. Nielen fyzický, ale aj duchovný. v tom je požehnanie. v Písme sú uvedené dva hlavné spôsoby ako dosiahnuť rast 1. sejba a žatva a 2. rozmnoženie oviec. Zapojme sa všetci do procesu sejby a žatvy, radujme sa z rastu cirkvi, zaujímajme sa o nových ľudí v zbore a porastie nielen cirkev, ale s ňou aj naše osobné životy.

Po týchto slovách sa k mikrofónu postavil Martin Mazúch, pastor zboru v Olomouci, aby v mene všetkých bratov a sestier vyjadril poďakovanie pastorovi Jardovi a jeho manželke Anke za doterajšiu prácu na Božom diele. Niekoľkými slovami sa prihovorel aj pastor bratislavského zboru Adrián Šesták a prejavil úctu voči ich práci na budovaní zborov na Slovensku a v Čechách. Ďakujeme!

Večer Martin Mazúch pokračoval v téme rastu príbehom o rozmnožení Jákobovho stáda oviec. Na ňom ukázal princíp, ako Boh nadprirodzene rozmnožuje Boží ľud. Ako pomocou prútov s vyrezanými zárezmi spôsobí, že sa začnú rodiť strakaté, bodkaté, pruhované alebo dokonca čierne ovce a takto rozmnoží Jáka a oddelí ho od Lámana. Na to nadviazal Mario Ovčar a na príbehu Anny z 1. knihy Samuelovej nás povzbudil k tomu, aby sme sa neuspokojili so stavom neplodnosti, ale aby sme svoje modlitby a prosby prednášali pred Pána, túžili po rozmnožení a v neposlednom rade kázali evanjelium s tým videním, že rozmnoženie určite príde. Potom sa pred zhromaždenie opäť postavil senior pastor Jaroslav Kříž, aby pokračoval vo svojom rannom odkaze o raste a rozmnožení. Na príbehoch prvej cirkvi z knihy Skutkov apoštolov ukázal to, aké dôležité bolo pre učeníkov zvestovanie Krista. Povzbudil nás, aby sme ako prví učenici neboli ticho, ale kázali evanjelium, modlili sa za ľudí, radovali sa z toho, keď sa niekto obráti. a keď toto budeme robiť, vtedy sa začnú diať divy a zázraky, prídu prielomy a cirkev bude rásť.

V nedeľu sa pred zhromaždenie postavil hosť z budapeštianskeho Zboru Viery Tomáš Pajor. Na úvod hovoril o tom, čím všetkým si ako mladý človek prešiel, kým sa mu do ruky dostala Biblia a kým sa po prvýkrát stretol s Ježišom. Na svojom živote ukázal, akým spôsobom aj dnes ľudia kráčajú týmto svetom a aj keď vedia, že ich kroky smerujú do pekla, nevedia s tým nič urobiť. Preto je dôležité kázať evanjelium, aby títo ľudia mohli byť zachránení. Povzbudil nás ku kázaniu evanjelia, k tomu, aby sme boli soľou zeme a svetlom sveta, aby sme sa nebáli osloviť ľudí. Ukázal na potrebu, aby sme vedeli fundovane hovoriť o Bohu, aby sme vedeli na základe Božieho slova odpovedať na rôzne otázky, na ktoré neveriaci hľadajú odpovede a taktiež, aby v tom všetkom bola sila Svätého Ducha. Aby sme neboli len nasledovníkmi nejakých nariadení a pravidiel, ktoré ľudia vidia v tradičnom kresťanstve, ale aby sme si vedeli užívať kresťanský život a všetko dobré, čo nám Biblia ponúka. Aj preto je dôležité, aby poznanie Boha v nás neustále rástlo. Na záver nás povzbudil k tomu, aby na nás bola viditeľná Božia láska, nech sa v nás posilní Kristov duch a nech smelo vydávame svedectvo o Ježišovi Kristovi, aby cirkev Božia neustále rástla.

Ďalšia konferencia sa v Banskej Bystrici uskutoční 2.- 3. mája 2015. Verím, že sa na nej stretne v oveľa väčšom počte, nech je zjavné, že cirkev rastie.

Kanaán – sociálne zariadenie ECAV cirkvi v B. Bystrici

Zamestnanci: v CZD Kanaán pracovalo v priebehu roka 2013 priemerne 18 zamestnancov. Riaditeľka, sociálna pracovníčka, sestra, 8 opatrovateliek v nepretržitej prevádzke, 3 pomocní opatrovatelia, 2 pomocné pracovníčky – jedna na polovičný pracovný úväzok, jeden správca budovy - na polovičný úväzok, administratívna pracovníčka. 5 pracovných miest- 3 pomocní opatrovatelia, pomocná pracovníčka na polovičný úväzok a správca budovy sú zamestnaní na chránenom pracovisku, ktoré je spolufinancované ÚPSVaR. 2 zamestnankyne sme prijali s podporou ÚPSVaR, prostredníctvom projektu XXI- zamestnávanie absolventov do 29 rokov. Všetci zamestnanci majú potrebnú kvalifikáciu v zmysle Zákona 448/2008 o sociálnych

službách. Počet zamestnancov na 1 klienta tiež zodpovedá požiadavkám tohto zákona. Kňazská hodnotiaca správa za rok 2013 Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Banská Bystrica 22 Každomesačne sú zamestnanci na odborných seminároch v zariadení školení za účelom odborného rastu Školenia poskytuje riaditeľka-magisterka ošetrovateľstva, sociálna pracovníčka zariadenia ako aj lekári spolupracujúci so zariadením. Sestra sa v roku 2013 zúčastnila odborných seminárov organizovaných a kreditovaných SAPA- Celoslovenská konferencia sestier sekcie manažmentu v ošetrovateľstve a Moderné postupy v liečbe inkontinencie. Sociálna pracovníčka absolvovala školenie na témy- Zaostríme na seniorov, Inovatívne metódy práce so seniormi a s podporou nadácie MEMORY – Klienti s Alzheimerovou chorobou v sociálnych službách. Riaditeľka zariadenia sa zúčastnila školení Moderné postupy v liečbe inkontinencie ako prednášajúca, a kurzu špecializačného štúdia Ošetrovateľská starostlivosť v komunite, v ktorom pokračuje aj v roku 2014. Zamestnanci majú k dispozícii časopis Sociálna práca a Sestra. Spolupráca: v roku 2013 bolo Centrum zborovej diakonie miestom odbornej praxe pre študentov Vysokej školy zdravotníctva, ktorí sa vzdelávajú v študijných odboroch ošetrovateľstvo pod mentorským vedením riaditeľky zariadenia. Centrum zborovej diakonie vytvorilo podmienky agentúre eBBa pre realizáciu teoretickej i praktickej časti vzdelávacieho kurzu Opatrovateľ/ka v krajinách EU. Účastníčky a účastníci kurzu tak mali možnosť pod vedením sestry spoznať a vyskúšať si priamo prácu s cieľovou skupinou seniorov. Vzájomná spolupráca pomáha skvalitňovať starostlivosť o seniorov. CZD Kanaán v roku 2013 pokračovalo v spolupráci s firmou MSM Slovakia, s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov s rôznym typom a stupňom hendikepu, v snahe zmierniť hendikep, prípadne jeho dôsledky prostredníctvom špeciálneho zdravotníckeho materiálu, kompenzačných a inkontinenčných pomôcok. v spolupráci s touto firmou sme v Kanaáne uskutočnili 5 prednášok o inovatívnych postupoch riešenia inkontinencie. Jedným z hlavných prínosov týchto seminárov bola výmena skúseností, keďže seminárov sa zúčastnili zamestnanci sociálnych zariadení z celého Slovenska od opatrovateľov cez sestry až po manažment. Počas roka nás navštívili aj pracovníci zariadení sociálnych služieb z Českej republiky, z miest Bohunice, Pelhřimov a Pacov za účelom výmeny skúseností. s milým programom nás pozdravili deti z dorastu a detskej besiedky nášho CZ v adventnom čase, čo našich klientov mimoriadne potešilo. s Vianočným programom a programom ku dňu matiek nás navštívili aj klienti z Domova sociálnych služieb Prameň a deti a mládež z katolíckej farnosti v Selciach. Výbornú spoluprácu sme mali aj s Evanjelickým gymnáziom v Banskej Bystrici, ktorého študenti pod vedením Mgr. Valentovej pripravili pre našich obyvateľov tematický program. s veľkým potešením konštatujem že k nám začali študentky gymnázia pravidelne prichádzať ako dobrovoľníčky. Kňazská hodnotiaca správa za rok 2013 Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Banská Bystrica 23 Dobrovoľníci k nám chodia bez nároku na akúkoľvek odmenu. v tomto roku to bolo 5 dobrovoľníčok. Pomáhajú pri aktivizácii našich obyvateľov hlavne formou rozhovorov a prechádzok. Začíname spoluprácu aj so žiakmi ZŠ na Bakosovej ulici v rámci hodín náboženstva. Zapojili sme sa aj do celoslovenskej aktivity Dni dobrovoľníctva 2013, ktoré sa konali v septembri. Do Kanaánu

prišla bohužiaľ iba 1 dobrovoľníčka. v roku 2011 to bolo 15, v roku 2012 prišlo 5 dobrovoľníkov. Bolo to pre nás sklamaním a pozývame všetkých členov nášho CZ k dobrovoľníckym aktivitám v Kanaáne. v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici Mgr. Elena Zemanová, riaditeľka CZD Kanaán

Židovská náboženská obec (ŽNO) v B. Bystrici

V marci 2015 si Židovská náboženská obec (ŽNO) v B. Bystrici pripomenula 150 rokov svojej existencie. Jej relatívne mladý vek bol v minulosti ovplyvnený počínaním vládnuccich kruhov v Uhorsku, ktoré úradne zakazovali Židom usadzovať sa v stredoslovenských banských mestách a na Spiši. Až po roku 1850 postupne dochádza k uvoľňovaniu tohto zákazu a postupnému príchodu Židov aj na stredné Slovensko. v roku 1865 si židovská komunita v B.Bystrici zakladá vlastnú náboženskú obec. Jej prvým predsedom sa stal Rafael Pickler a prvým duchovným otcom obce - mestský rabín Chajim Heinrich Goldzieher. Židovská náboženská obec v Banskej Bystrici mala v priebehu svojej existencie 3 mestských rabínov. Po Ch. H. Goldzieherovi v rokoch 1896 až 1906 bol druhým rabínom Dr. Emanuel Lenke, trnavský rodák, autor niekoľkých prác z oblasti judaistiky. Keď odišiel Dr. E. Lenke do rumunského mesta Lugos, na jeho miesto bol menovaný mladý absolvent rabínskeho neologického seminára v Budapešti Dr. Áron Schönfeld, ktorý sa dostáva do povedomia nielen banskobystrickej židovskej komunity náboženským spisom z roku 1904 a zsidó vallásbölcsészek szentirasmagyarázata Maimuni utan. Első rész Jakob Anatoli és Lévi b. Geršon – Výklad svätého písma židovskými mudrcami po Maimunim. (Uvedený spis vyšiel nedávno v dvojnásobnej reedícii v hebrejčine). Rabínske voľby sa v B. Bystrici realizovali v roku 1907, v ktorých novonastupujúci adept získal 142 hlasov zo 145 prítomných voliteľov. Tretí v poradí banskobystrický rabín sa narodil 11. januára 1880 pre nás dosiaľ na neznámom mieste. Vlastnil jednoposchodový dom vedľa synagógy (bola asanovaná v rokoch 1979 - 1981) na ulici Janka Kráľa, ktorá sa pôvodne nazývala Svätójánsky rad a potom Parková ulica. Pôsoobil v meste pod Urpínom a jeho širokom okolí (filiálky ŽNO v B. Bystrici boli v Slovenskej Ľupči a Ľubietovej). Tiež túto funkciu vykonával pre ŽNO vo Zvolene až do nástupu zvolenského rabína Armína Friedera v roku 1933. Schönfeld pôsoobil v B. Bystrici tiež ako katechéta na izraelitskej základnej škole a rovnako na vybraných stredných školách v meste. v roku 1926 bola v B. Bystrici vydaná jeho druhá publikácia Der blaue Vogel – Modrý vták (z nemeckého originálu preložil JUDr. Jaromír Bázlik), v ktorej o. i. bol zverejnený smútočný prejav, ktorý odznel pri pohrebných obradoch v marci v roku 1921 za zosnulým výtvarným umelcom Dominikom Skuteckým. v medzivojnovom období sa aktívne zapojil do sionistického hnutia v B. Bystrici (sionistická pobočka počítala viac ako 200 členov). Jej výsledkom sa stala kooptácia Á. Schönfelda do výkonného výboru Ústredného zväzu sionistov v Československej republike. v rodinnej tradícii pokračoval aj jeho syn Eli Andrej, ktorý sa stal vedúcou osobnosťou banskobystrického mládežníckeho hnutia Hašomer Hacair a zastupoval Slovensko na celosvetovom kongrese Hašomer Hacair v Zürichu v roku 1929 a v Ženeve v roku 1939. ŽNO v B. Bystrici v medzivojnovom období v Banskej Bystrici

dosahovala aj zásluhou činnosti hlavného mestského rabína obdobie spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho rozkvetu. Toto obdobie bolo násilne ukončené po vzniku vojnového slovenského štátu. „Konečné riešenie – Endlösung“ podľa nemeckého vzoru našlo uplatnenie aj na Slovensku. Od zbavenia ľudských a občianskych práv, cez arizácie, deportácie do koncentračných a vyhladzovacích táborov až po individuálne a kolektívne popravy v masových hrobách po potlačení SNP sa realizovalo aj v meste pod Urpínom. Krátka eufória nastala v priebehu SNP, keď sa v Banskej Bystrici sústredilo 5 000 príslušníkov židovského národa z celého Slovenska. To, čo nasledovalo, nemalo obdobu v dejinách. Najprv internovanie do väznice krajského súdu a potom masové popravy v Kremničke, Nemeckej a okolitých horách. Á. Schönfeld prežil toto obdobie vďaka obetavosti doteraz neznámych ľudí (syn Eli Andrej emigroval do Palestíny ešte pred 2. svetovou vojnou). v obnovených demokratických pomeroch stál tretí banskobystričský rabín pri obnove Židovskej náboženskej obce (v roku 1946 mala 296 členov). Po februárovom prevrate nastala druhá vlna emigrácie židovskej komunity, ktorej sa už banskobystričský mestský rabín nezúčastnil. Najvýznamnejší duchovný vodca židovskej obce v jej histórii, učiteľ a kazateľ, znalec židovského náboženského práva a tradície zomrel v meste pod Urpínom 7. februára 1950 a je pochovaný na hlavnom židovskom cintoríne na Rudlovskej ceste. priateľov a ctiteľov z radov kolegov a študentov i obyvateľstva Banskej Bystrice. Počas vojenskej služby dostal dva razy vyznamenanie „Signum laudis“, tretie vyznamenanie „Rad železnej koruny III. stupňa; najvyššie vyznamenanie, aké mohol ako nadporučík dostať, prišlo vo chvíli, keď ho ukladali na katolíckom cintoríne do rodinného hrobu, kde odpočíval otec Artur. Pohreb bol 8. septembra, o čom priniesli viaceré periodiká informácie a neskôr aj obsiahle nekrológy. O obľúbenosti mladého profesora svedčí aj fakt, že na jeho počesť bol založený „Štipendijný fond Gejzu Petrogalliho“, určený na podporu chudobnejších študentov. Na fond ihneď prispeli na vtedajšiu dobu pomerne vysokými čiastkami známe osobnosti kultúrneho a spoločenského života Banskej Bystrice ako Ján Móry (hudobný skladateľ), Emil Jurkovich (profesor gymnázia), Jozef Havelka (kníhkupec a kníhtlačiar), Oliver Édeskuty, Alexander Grün, Vojtech Popper, Eduard Schweng a staviteľ Juraj Hudec v mene svojho syna Ladislava Eduarda, ktorý bol v tom čase v zajatí na Sibíri. OSKAR Petrogalli, starší brat Gejzu, sa stal známym advokátom v Banskej Bystrici (bol spolu s dr. Botárom právnym zástupcom rodiny Hudecovcov), v rokoch 1906 - 1910 poslancom uhorského snemu za banskobystričský volebný obvod, bol však aj prívržencom veľkomaďarského šovinizmu. Od roku 1922 do smrti v roku 1925 bol riaditeľom Ústrednej kancelárie združených opozičných strán na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi so sídlom v Lučenci. Zomrel slobodný, iba 48-ročný 4. februára 1925 na srdcovú porážku (lepšie srdcový infarkt) a 7. februára ho do rodinného hrobu pochoval ten istý Jozef Gürtler, ktorý pochoval brata Gejzu, pápežský prelát, rodák z Handlovej, v tom čase už 71-ročný starac. O ďalšom osude najmladšieho syna profesora Artura Petrogalliho Ľudovítovi zatiaľ nemáme informácie. Vdova Artura Petrogalliho prežila dvoch svojich synov, zomrela 29. januára 1935 v 79. roku svojho života (matrika zomretých evanjelickej cirkvi a. v. v Banskej Bystrici, zápis v maďarskom jazyku). Je pochovaná na evanjelickom cintoríne. Meno PETROGALLI sa aj dnes vyskytuje vo viacerých krajinách. Je možné, že niektorí z jeho

nositeľov sú potomkovia Gejzu Petrogalliho st. (1854) a Ľudovíta Petrogalliho (1884). Autor - Eva Furdiková

Pamätné miesta Židovskej komunity v Banskej Bystrici a vo Zvolene

Budova bývalého banskobystrického rabinátu, ul. Janka Kráľ'a č.6

V dejinách banskobystrickej Židovskej komunity najdlhšie zastával funkciu rabína Áron Schönfeld, v rokoch 1906 - 1950.

Synagóga ul. Janka Kráľ'a č.8

Neologická synagóga stála na parcele č. 8 v rokoch 1867 až 1981, kedy bola asanovaná.

Židovský hospic, Horná Strieborná ul. č. 9

Banskobystrickí židovskí seniori využívali Xenodochium (hospic) v medzivojnovom období.

Židovská škola, Lazovná ul. č.6

Na mieste pôvodnej súkromnej židovskej základnej školy bola postavená nová budova Izraelitskej základnej školy, v ktorej sa vyučovalo v rokoch 1862 - 1943.

Rodinná vila Dominika Skuteckého, Horná ul. č.55

V rodinnej vile najvýznamnejšieho banskobystrického výtvarného umelca v bola zriadená v roku 1994 Stála expozícia Dominika Skuteckého.

Porges palota, Kukučínova ul.

Najvyššiu budovu svojej doby postavil, na podnet židovského podnikateľa Samuela Porgesa, Alojz Peierberger

„Kamene zmiznutých" na pamiatku obetí holokaustu a nacistického režimu Ernestovi Sebökovi, v Dolnej ul. č. 27, popravenému v Kremničke 20.11.1944; Deziderovi Keme, Kornélii Keme, Lucii Keme, na Námestí SNP č. 20, popraveným v Kremničke 20.11.1944; Ferdinandovi Karvašovi a Karole Karvašovej - Skuteckej, v Homej ul. č. 55, popraveným 9.1.1945 v Nemeckej.

Židovský cintorín v B. Bystrici, Rudlovská cesta

Pre židovskú komunitu v B. Bystrici vznikol v r. 1865 cintorín, na ktorom odpočívajú 1071 obyvateľov židovského pôvodu

Židovský cintorín v Radvani

Židia, obyvatelia Radvane, si zriadili vlastný cintorín, na ktorom odpočívajú 35 obyvateľov Židovského pôvodu.

Záhrada Chavivy Reik, Areál Múzea SNP

Pri príležitosti 100. výročia narodenia Chavivy Reik, čestnej občiansky B. Bystrice in memoriam, hrdinky štátu Izrael a veliteľky paradesantnej skupiny „Amsterdam“, pôsobiacej v B. Bystrici počas SNP, bola zriadená Záhrada Chavivy Reik, kde sa koná medzinárodný festival židovskej kultúry CHAVIVA.

Pamätník obetiam fašizmu v Kremničke

V období od 5.11.1944 do 19.2.1945 bolo v protitankovom zákope pri obci Kremnička popravených 752 občanov židovského pôvodu a účastníkov SNP.

Pamätník obetiam fašizmu v Nemeckej

V období od 4.1. 1945 do 11.1. 1945 bolo vo vápennej peci v Nemeckej popravených 900 občanov židovského pôvodu a účastníkov SNP

ZDRAVOTNÍCTVO

V meste Banská Bystrica je zdravotníctvo na veľmi dobrej úrovni. Občania majú k dispozícii má zdravotnícky servis, zdravotné strediská, nemocnicu, polikliniky a niekoľko zdravotných stredísk. Vysoko špecializované nemocnica NsP FDR v Banskej Bystrici poskytuje možnosti najnáročnejšej liečby. V nemocnici je pohotovostná služba, ktorá je k dispozícii denne, počas pracovných dní od popoludňajších hodín. Rýchla zdravotná pomoc poskytuje služby 24 hodín denne a privoláva sa na telefónnom čísle 155 a 112. Zdravotná starostlivosť je hradená zo zdravotného poistenia pacientov. Zdravotné poistenie je povinný platiť každý občan SR. Odvádza sa zo mzdy. Za deti, invalidov a ženy na materskej dovolenke platí poistné štát. Pacient si sám platí len za nadštandardné výkony (plastika, sterilizácia..) a za vyšetrenie na administratívne účely. Cenníky jednotlivých platených úkonov sú umiestnené v ambulanciách. v slovenskom zdravotníctve sa dopláca za liečbu u zubných lekárov. Pacienti si tiež hradia časť sumy liekov alebo celú cenu lieku. Pri hospitalizácii v nemocnici sa však platí, no operačné výkony sú hradené zo zdravotného poistenia. Za ošetrovanie na pohotovosti bez následnej hospitalizácie zaplatíte 60 Sk. Ošetrovanie cudzincov, ktorí sa aktuálne zdržujú na území Slovenska, sa vykonáva buď po preukázaní sa zdravotným preukazom Európskej únie alebo za priamy poplatok, ktorého výška závisí od zdravotného výkonu.

Ordinovanie

Lekári ordinujú zvyčajne od 7.30 do 15.00 hodiny. Na Slovensku pôsobia lekári prvého kontaktu – všeobecní pre deti a dorast, všeobecní pre dospelých, gynekológovia, stomatológovia a špecialisti. Lieky sa predávajú v lekárňach, ktorých je v meste niekoľko. Lekárne sú dostatočne vybavené liekmi, ich úroveň je veľmi dobrá. Lekárne sú zvyčajne otvorené od 7.30 do 15.30 hodiny, po uplynutí otváraciej doby má vždy minimálne jedna lekárňa (v závislosti od veľkosti mesta) pohotovostnú službu do 18.00 – 22.00 hodiny. Názov, adresu a otváracie hodiny pohotovostnej lekárne sa môžete dočítať na dostupnom mieste každej lekárne alebo na internetovej stránke daného mesta.

Nemocnica s poliklinikou F.D. Roosevelta

Významné udalosti FNsp FDR BB roka 2015

V priebehu roka 2015 ovplyvnilo život nemocnice mnoho udalostí, akcií a zaujímavých podujatí. Medzi tie významnejšie patria tieto:

FNsp FDR BB získala dary na doplnenie vybavenia pre novorodencov

Oddelenie neonatológie a JIRS v priebehu roka 2015 získalo, vďaka darom, špičkové vybavenie. v januári im venovala spoločnosť Hyundai štyri špeciálne dizajnové novorodenecké vozíky s logom výrobcu. v júli si zástupcovia nemocnice prevzali od spoločnosti Lidl dva inkubátory, ktoré obchodný reťazec venoval FNsp FDR BB v rámci

projektu „Rozprávky, ktoré potešia všetky deti“. a do tretice Nadácia Križovatka darovala ďalšie dva monitory dychu, ktoré sú účinným prostriedkom monitorovania porúch dýchania u novorodencov a pomáhajú v prevencii syndrómu náhleho úmrtia dojčiat.

Liečba nelátkových závislostí

Bolo rozšírené poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rozsahu liečby pacientov s nelátkovými závislosťami. Oddelenie psychiatrie v apríli tohto roku otvorilo 10 lôžok určených pre liečbu pacientov s nelátkovými závislosťami, ako sú patologické hráčstvo, stávkovanie či telefonovanie. Liečba nelátkových závislostí má vo FNsP FDR BB dvadsaťročnú tradíciu. Otvorenie pracoviska sa, po niekoľkoročnej prestávke, stretlo u patientskej verejnosti s pozitívnym ohlasom.

Hematologické oddelenie získalo certifikát

Hematologické oddelenie získalo certifikát Hemofilického liečebného centra. Hematologické oddelenie FNsP FDR BB, ako jediné na Slovensku, získalo prestížny certifikát Hemofilického liečebného centra, ktoré mu udelila Európska asociácia pre hemofíliu a Európske hemofilické konzorcium. Cieľom uvedených európskych hemofilických inštitúcií je vytvorenie európskej siete centier starostlivosti o pacientov s hemofíliou a inými vrodenými krváčovými poruchami.

Nový imunoabsorbčný prístroj

V Transplantačnom centre FNsP FDR BB od júla 2015 využívajú imunoabsorbčný prístroj, ktorý zabráni deštrukcii transplantovanej obličky v tele príjemcu jeho protilátkami. Metódu imunoabsorbencie využíva vďaka tomuto prístroju banskobystrická nemocnica ako jediná na Slovensku.

Prehľad o činnosti nemocnice v roku 2015

Špecializovaná ústavná zdravotná starostlivosť FNsP FDR

došlo k 01. 04. 2015 k presunu lôžok z II. Gynekologicko-pôrodnicej kliniky SZU na II. Internú kliniku SZU – Dlhodobu chorí a z Oddelenia psychiatrie na Urologickú kliniku SZU. v porovnaní s rokom 2014, kedy bolo 32 075 ukončených hospitalizácií, FNsP FDR BB zaznamenala nárast v počte ukončených hospitalizácií o 0,41%. Ďalším pozitívnym údajom je pokles priemernej dĺžky hospitalizácie, a to o 1,61% (z 6,95 v roku 2014 na 6,84 v roku 2015). Priemerná obložnosť sa v porovnaní s rokom 2014 znížila o 1,36% (z 73,54 v roku 2014 na 72,54 v roku 2015). 2 Špecializovaná ambulantná zdravotná starostlivosť FNsP FDR BB poskytovala počas roku 2015 špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť v 95

ambulanciách. v priebehu roka 2015 nedošlo k vzniku ani zániku ambulancií. v súlade s platnou legislatívou došlo k premenovaniu niektorých ambulancií

V porovnaní s rokom 2014, kedy FNŠP FDR BB evidovala 434 359 ambulantných návštev, zaznamenali nárast v počte ambulantných návštev o 3,1 %. Rovnako pozitívny trend dosiahla nemocnica v počte výkonov (nárast o 2,1 %) a počtu vykázaných bodov (nárast o 6,8%).

Jednodňová zdravotná starostlivosť

FNŠP FDR BB poskytovala počas roka 2015 na svojich 11 klinikách/oddeleniach široký rozsah výkonov jednodňovej zdravotnej starostlivosti. v porovnaní s rokom 2014 sa zvýšil počet výkonov JZS o 11,92%.

Rekonštrukcia vnútroareálovej komunikácie

FNŠP FDR BB zrekonštruovala cestu v novom nemocničnom areáli. Jednou z najvýznamnejších investícií roku 2015 bola rekonštrukcia vnútroareálovej komunikácie a príslušných parkovacích plôch, ktoré boli dlhodobo v havarijnom stave. Nová vozovka zabezpečí v areáli bezpečnejšiu a plynulejšiu premávku.

Kliniky a oddelenia FNŠP F.D.R. Banská Bystrica

Kliniky: Algeziologická klinika SZU, Dermatovenerologická klinika SZU, II. Gynekologicko-pôrodná klinika SZU, II. Chirurgická klinika SZU, II. Klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny, Klinika plastickej chirurgie SZU, II. Klinika úrazovej chirurgie SZU, Neonatologická klinika SZU, Neurochirurgická klinika SZU, II. Neurologická klinika SZU, II. Očná klinika SZU, Onkologická klinika SZU, Ortopedická klinika SZU, II. Psychiatrická klinika SZU, Urologická klinika SZU, II. Interná klinika SZU

Oddelenia: Hematologické oddelenie, Nemocničná lekáreň FNŠP FDR, Oddelenie klinického pracovného lekárstva a klin. Toxikológie, Oddelenie cievnej chirurgie, Oddelenie infektológie, Oddelenie miniinvazívnej chirurgie a endoskopie, Oddelenie otorinolaryngológie – ORL, Oddelenie pneumológie a ftizeológie, Oddelenie urgentného príjmu (OUP)

Spoločné liečebné a vyšetrovacie zložky: Oddelenie centrálnej sterilizácie, Oddelenie fyziatrie, balneológie a lieč. Rehabilitácie, Oddelenie lekárskej genetiky, Oddelenie rádiológie, Oddelenie centrálnych operačných sál, Oddelenie zákrokových sál a robotickej chirurgie, Centrálny laboratórny komplex

Dotácia nemocnici

Rooseveltova nemocnica v Banskej Bystrici dostala po februárovom výjazdovom zasadnutí vlády v meste Banská Bystrica štátnu dotáciu 1.328.600 eur. Vďaka nej sa môže pustiť do plánovaných rekonštrukcií, ktoré chce zvládnuť do konca kalendárneho roka. Ako pre médiá

uviedla riaditeľka nemocnice Miriam Lapuníková, prestavbou v prvom rade prejde oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny (OAIM), ktoré je v pôvodnom stave od kolaudácie v roku 1983 a neprešli žiadnou úpravou.

Z pridelenej dotácie sa nemocnica chystá prebudovať terajšie infocentrum na otvorenú recepciu s vyšším počtom personálu, ktorá bude slúžiť pacientom ako miesto prvého kontaktu. Výmenou prejdú aj vstupné dvere do polikliniky, návštevnjej haly a tiež vchod do nemocnice na mínus prvom poschodí. Bude tam tepelná clona a komfort, aby bol pacient spokojný, keď vojde do nemocnice.

V súvislosti s termínmi rekonštrukčných prác Lapuníková dodala: "Je to ovplyvnené tým, ako bude možné zrealizovať verejné obstarávania. Veľmi veľa činností si vieme urobiť vo vlastnej réžii, máme skupinu zamestnancov, ktorí majú požadovanú kvalifikáciu, sú to šikovní vodári a elektrikári. Tým ušetríme zdroje. Materiál musíme nakupovať cez elektronický kontrakčný systém, čo znamená trošičku predĺženie, ale očakávame, že do konca roka 2015 by sme mali byť schopní zrealizovať všetky rekonštrukcie z týchto prostriedkov." z ktorých odborníci hlasovaním vybrali 33 najlepších z 11 špecializácií, ktorých predstavia v zároveň vydanjej publikácii. „Hlboko si vážime prácu každého nášho lekára. Je pre nás preto potešením, že prácu našich odborníkov tak vysoko ohodnotili aj pacienti a ostatní Slovenskí odborníci vo verejnom hlasovaní,“ ocenila výsledky ankety riaditeľka nemocnice Miriam Lapuníková

Cena TOP lekári na Slovensku

V prestížnej ankete TOP lekári na Slovensku IV, organizovanej Zdravotníckymi a Hospodárskymi novinami, sa na víťazných pozíciách umiestnili traja odborníci z FNsP FDR BB. Najlepšie umiestnenie získal MUDr. Július Janek, ktorý sa v kategórii cievná chirurgia umiestnil na prvom mieste. Na druhom mieste sa umiestnil traumatológ MUDr. Radomír Gajdoš a v kategórii genetika obsadila tretie miesto MUDr. Dana Kantarská, MBA.

MUDr. Július Janek, ktorý sa v kategórii cievná chirurgia umiestnil na prvom mieste. Povedal . „Vnímam to ako ocenenie práce celého kolektívu Oddelenia cievnej chirurgie. Taktiež ako ocenenie Transplantačného centra v Banskej Bystrici, hlavne programu transplantácii pečene. Osobne ma to samozrejme tiež veľmi potešilo. Som rád, že v novinárskej obci sa nájdu novinári, ktorí hľadajú v Slovenskom zdravotníctve úspechy a vidia náročnú prácu všetkých zdravotníkov. Chcem preto poďakovať redaktorom Zdravotníckych novín za prípravu tejto ankety aj rovnomennej publikácie,“ Zástupcov z radov odborníkov banskobystrickej nemocnice mali na popredných miestach slovenskej ankety aj kategórie traumatológia a genetika. Na druhom mieste sa umiestnil traumatológ MUDr. Radomír Gajdoš, v kategórii genetika obsadila tretie miesto MUDr. Dana Kantarská, MBA.

MUDr. Július Janek je cievny a transplantačný chirurg. Vo FNsP F.D. Roosevelta Banská Bystrica pôsobí od roku 1994. Stál pri budovaní Oddelenia cievnej chirurgie, ktorého je od

roku 2008 aj primárom. Je nepostrádateľnou súčasťou najvýznamnejšieho programu nemocnice – programu transplantácii pečene a významným členom Transplantačného centra vo FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica.

MUDr. Radomír Gajdoš pôsobí vo FNsP F.D. Roosevelta Banská Bystrica na Oddelení úrazovej chirurgie – traumatológie od roku 1990. Od roku 2011 vykonáva funkciu primára oddelenia. Je špecialistom na poranenia hornej končatiny s koncentráciou na zlomeniny dolného konca vretennej kosti a zápästia. Je členom niekoľkých odborných spoločností a od roku 2011 je prezidentom Slovenskej spoločnosti pre úrazovú chirurgiu. MUDr. Dana Kantarská, MBA.

MUDr. Dana Kantarská, MBA nastúpila na Oddelenie lekárskej genetiky FNsP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici v roku 1993. Od roku 2003 oddelenie vedie vo funkcii primárky. s veľkým uznaním sleduje úžasný pokrok v odbore lekárskej genetiky, zaujíma sa o najnovšie diagnostické metódy, ktoré môžu pomôcť v odhaľovaní etiológie geneticky podmienených patologických stavov. v roku. 2013 bola ocenená Ďakovným listom Slovenskej spoločnosti lekárskej genetiky „ Za významný prínos k rozvoju lekárskej genetiky“.

Skúsenosti z laparoskopickej kolorektálnej chirurgie

Odborníci z Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici zorganizovali 15. júna vzdelávacie podujatie, aby sa s kolegami z menších pracovísk podelili o svoje skúsenosti z laparoskopickej kolorektálnej chirurgie. Oddelenie miniinvazívnej chirurgie má s touto liečbou dlhoročné skúsenosti a patrí medzi popredné pracoviská na Slovensku. TASR o tom informovala hovorkyňa nemocnice Ružena Maťašeje. Počet ochorení hrubého čreva a rekta stúpa, Slovensko patrí v ich výskyte na popredné miesto v Európe. "Počet ochorení, najmä tých nádorových, sa dramaticky zvyšuje. v Banskej Bystrici dokážeme pacientom poskytnúť komplexnú diagnostiku aj miniinvazívnu chirurgickú liečbu ako na jednom z mála pracovísk," konštatovala Maťašeje. "Cieľom odborného vzdelávacieho sympózia bolo priblížiť takmer 50 účastníkom z celého Slovenska nové trendy pokročilých miniinvazívnych techník pri chirurgickej liečbe hrubého čreva a rekta," uviedol Ľubomír Marko, primár oddelenia miniinvazívnej chirurgie. "Laparoskopické operácie čreva sa dajú robiť ako takzvané asistované - tie sú jednoduchšie, alebo sa dajú operovať komplet v dutine brušnej - od resekcie po vytvorenie anastomóz - a to sú tie pokročilé," vysvetlil. Ide o náročné operácie. Na oddelení miniinvazívnej chirurgie a endoskopie Rooseveltovej nemocnice robia kompletnú škálu diagnóz a výkonov na kolorekte. Ročne takto pomôžu asi 80 pacientom. Hlavným bodom programu banskobystrického sympózia bol aj živý prenos z procedúr z operačnej sály. Účastníci v kongresovej sále mali možnosť v priamom prenose sledovať operáciu rekta pacienta postihnutého nádorom a odstránenie časti hrubého čreva u pacienta, ktorému trávenie znemožňoval polyp. "Nové trendy, ktoré boli prezentované, spočívali práve v tom postupe počas laparoskopie, nakoľko takmer žiadne chirurgické pracovisko na Slovensku nevykonáva resekciu aj s vytvorením anastomóz v dutine brušnej - to boli tie novinky a prínos pre účastníkov," priblížil docent Marko, ktorý zákroky vykonával.

Oddelenie miniinvazívnej chirurgie a endoskopie vzniklo 1. júna 2005 ako prvé špecializované pracovisko na Slovensku. Stalo sa tak vďaka osobnej aktivite súčasného primára oddelenia docenta Marka, ktorý považuje miniinvazívnu chirurgiu a chirurgickú endoskopiю za chirurgiu súčasnosti a budúcnosti. Mnohé miniinvazívne a laparoskopické operácie zavádzal do praxe ako priekopník v rámci celého Slovenska po opakovaných dlhodobých školeniach na špičkových pracoviskách v Európe a USA.

Roosveltova nemocnica má slovenský unikát

V Rooseveltovej nemocnici si pacienti môžu vybrať lekára, platí sa to

Výška poplatku za výber operátora by sa mala v závislosti od náročnosti výkonu pohybovať od 100 do 200 eur

Rooseveltova nemocnica v Banskej Bystrici sa posúva vo svojej snahe byť otvorenou a transparentnou nemocnicou. Novinkou je zavedenie plošného výberu operátora a prijatie Etického kódexu zamestnanca. TASR o tom 10. júna 2015 informovala hovorkyňa zariadenia Ružena Maťašeje. Banskobystrická nemocnica ako prvá spomedzi všetkých v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva zdravotníctva vstúpila v apríli tohto roka do pilotného projektu Otvorená nemocnica.

Ako uviedla Maťašeje, službu výber lekára - operátora má nemocnica zavedenú už nejaký čas. K zmene však odteraz dochádza v tom, že pri objednávaní si termínu na operáciu bude pacient povinný svojím podpisom vyjadriť, či využije spoplatnený výber, alebo nie. Jeho vyjadrenie bude zaznamenané v zdravotnej dokumentácii. Cieľom je zvýšiť ochranu pacienta a dať mu možnosť výberu. Nemocnica tak reaguje na intenzívnu spoločenskú diskusiu týkajúcu sa prijímania nelegálnych platieb lekármi.

"Veríme, že tento krok prispeje k zvýšeniu transparentnosti v našom zdravotníckom zariadení. Samozrejme, pacientom ponúkame len možnosť, ak službu nevyužijú, bude im v každom prípade poskytnutá plnohodnotná zdravotná starostlivosť tak, že operátora bez nároku na úhradu prideli prednosta kliniky, respektíve primár oddelenia," konštatovala riaditeľka Rooseveltovej nemocnice Miriam Lapuníková

Výška poplatku za výber lekára – operátora by sa mala v závislosti od náročnosti výkonu pohybovať od 100 do 200 eur. Cenu a postup pri výbere upravuje interná smernica. Z vybraného poplatku 60 percent pôjde operátorovi a zvyšných 40 percent nemocnica použije na skvalitnenie poskytovania zdravotnej starostlivosti, najmä na danom oddelení.

"S plošným zavedením nadštandardnej služby vyjadrila súhlas takmer polovica z 240 pacientov oslovených v internom prieskume. Spomínaný postup je už zavedený na urologickej klinike a postupne bude aj na ostatných chirurgických klinikách i

oddeleniach," dodala Maťašeje. Podľa nej nemocnica dokazuje vážnosť svojich snáh o otvorenosť a transparentnosť aj prijatím Etického kódexu zamestnanca.

"Súčasná doba je veľmi rýchla. Zdravotnícki pracovníci sú pod čoraz väčším tlakom. Môže sa pritom stať, že aj oni pri vzájomnom kontakte opomenú pravidlá, ktoré by mali byť pri komunikácii s pacientom či kolegami samozrejmosťou," priblížila jeden z dôvodov prijatia kódexu Lapuníková. Ten upravuje všeobecne uznávané princípy spolupráce, vzájomného rešpektu, správania sa a konania zamestnancov Rooseveltovej nemocnice voči pacientom, ich príbuzným, spolupracovníkom, verejnosti a všetkým partnerom.

Robot druhej generácie

Odborníci v banskobystrickej nemocnici operujú pomocou robota druhej generácie. Technológia však ide míľovými krokmi dopredu a lekári vo svete už využívajú roboty tretej generácie. Pre porovnanie primár ilustroval, že je to asi tak, ako keď si človek sadne do bežného auta, potom presadne do vozidla s palubným počítačom a automatickou prevodovkou a napokon sadne do monopostu F1. Chirurg ovláda ramená robota cez počítač - joystickmi, operačné pole vidí v 3D zobrazení. "Keď operujete otvorene, máte pred sebou bežný obraz. Pri laparoskopii ho máte tri- až päťkrát zväčšený, pri robotike až desaťkrát. Robotika vás vedie až do úrovne mikrochirurgie a rozoznávate aj tie najmenšie štruktúry. Prirovnal by som to k hodinárskej robote pod lupou," vysvetlil Šinkovič s tým, že vďaka tejto technológii má chirurg navyše akoby štyri ruky a tým aj určitý druh nezávislosti a voľnosti

Kratší čas rekonvalescencie

Dokonalá mikromechanika nástrojov umožňuje operovať aj v ťažko dostupných oblastiach, kde by klasický operačný zákrok predstavoval pre pacienta vyššie riziko a dokáže tak ušetriť okolité tkanivá a cievy. Pacientovi po zákroku zostanú len štyri malé vpichy, ktoré urobili ramená robota. Ďalšími nezanedbateľnými výhodami sú minimálne straty krvi a riziko infekcií, ale i kratší čas rekonvalescencie a pobyt v nemocnici.

Na druhej strane podľa Šinkoviča najväčšou nevýhodou robotiky je strata taktilného, teda dotykového vnemu operátora, teda to, čo chirurg cíti prstami.

"Keď chytíme nejaké tkanivo, cítime, ako ho ťaháme, ako silno môžeme ešte potiahnuť, aby sme tkanivo neroztrhli. Toto sa pri robotike stráca. Pohmat musíme nahradiť okom, vnímaním, pokiaľ až môžeme zvyšovať napätie a ťah za tkanivá. To sa dá len poctivým pacientov zo spádovej oblasti stredného Slovenska. v kolorektálnej chirurgii ročne pomocou robota urobia okolo 40 operácií. Z kapacitných dôvodov sa zatiaľ viac nedá, na robotike majú len jeden operačný deň do týždňa, keďže sa pri ňom striedajú s kolegami z urológie a gynekológie. Podľa Šinkoviča, ak v Česku majú deväť robotov, na Slovensku by sa tri robotické centrá rozhodne "uživilo" a dlhým tréningom," dodal primár.

V Rooseveltovej nemocnici týmto spôsobom operujú primárne. Pacientom na Slovensku bol k dispozícii zatiaľ iba jeden robotický systém a ten mala Fakultná nemocnica s poliklinikou (FNsP) F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici. Špecialisti pomocou neho operujú už od roku 2011 a používajú ho v urológii pri operáciách rakoviny prostaty, nádorov obličiek alebo odstraňovaní močového mechúra pre zhubný nádor, v gynekológii napríklad pri hysterektómii. Chirurgovia pomocou robota robia tiež operácie nádorov na hrubom čreve, najmä nádorov na konečníku. Roboticky asistovaná chirurgia je na Slovensku pomerne nová operačná metóda a predstavuje najvyššiu úroveň technológií v medicíne, a to hlavne IT a optiky. Ako pre médiá zdôraznil primár a zástupca prednostu II. Chirurgickej kliniky SZU FNsP F. D. Roosevelta Ladislav Šinkovič, robotika napriek jednoznačnému pokroku však neznamená chirurgiu bez problémov a komplikácií. Tie sa vyskytujú rovnako ako pri otvorenej chirurgii či laparoskopickej.

"Rozsah operačného zákroku pri roboticky asistovanej chirurgii je taký istý ako pri klasickej chirurgii. Od robotiky si netreba sľubovať zázraky, je to len zmena technológie. Treba však povedať, že je to úžasná technológia. Vďaka nej môžeme zlepšiť naše výsledky, vieme byť presnejší, máme lepší prehľad v operačnom poli a vieme byť onkologicky radikálni," konštatoval Šinkovič

Jubileum Prof. MUDr. Miroslava Galandu, CSc.

Jeden z najvýznamnejších slovenských neurochirurgov profesor Miroslav Galanda sa 8. mája 2015 dožil významného životného jubilea – sedemdesiatky.

Prof. MUDr. Miroslav Galanda, CSc. v roku 1986 založil a následne vybudoval prvé neurochirurgické pracovisko v stredoslovenskom regióne vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou F.D. Roosevelta Banská Bystrica, ktoré je od roku 1999 Neurochirurgickou klinikou Slovenskej zdravotníckej univerzity.

Vypracoval originálne stereotaktické prístupy do oblasti hlbokých štruktúr mozočka. Metódu neurostimulácie s využitím stereotaktickej techniky zaviedol a využil ako prvý v strednej Európe aj pri mikrochirurgických operáciách v elokventných oblastiach mozgu a miechy, v prípadoch, kde je nevyhnutné presne lokalizovať jednotlivé mozgové funkcie.

Zaslúžil sa o zavedenie neuronavigácie na Slovensku a jej uplatnenie v onkoneurochirurgii. v roku 2004 bol menovaný za profesora chirurgie.

Absolvoval množstvo študijných pobytov na prestížnych európskych klinikách a už ako profesor bol pozvaný na pracovné pobyty do Chicaga – USA, Montpellier – Francúzsko. Rozvíja mikroneurochirurgické postupy v liečbe cievnych ochorení mozgu.

V rokoch 1999 - 2008 bol predsedom Slovenskej neurochirurgickej spoločnosti. Je členom exekutívy Európskej stereotactickej spoločnosti, Stredoeurópskej neurochirurgickej spoločnosti.

Svoje skúsenosti a výsledky liečenia prezentoval na európskych aj svetových neurochirurgických kongresoch i mnohých podujatiach zahraničných neurochirurgických spoločností, často ako pozvaný prednášateľ.

Napriek dosiahnutým úspechom zostal skromným človekom s ľudským a empatickým prístupom k svojim pacientom a ako riadiaci pracovník kladie dôraz na vzdelávanie stredného zdravotníckeho personálu.

Nový imunoabsorbčný prístroj

V Transplantačnom centre vo FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica (FNsP FDR BB) od júla 2015 využívajú imunoabsorbčný prístroj, ktorý zabráni deštrukcii transplantovanej obličky v tele príjemcu jeho protilátkami. Metodiku imunoabsorbpcie využíva vďaka tomuto prístroju banskobystrická nemocnica ako jediná na Slovensku.

Imunoabsorbpcia je mimotelová eliminačná metóda, pomocou ktorej je možné z plazmy transplantovaného pacienta odstrániť protilátky, ktoré sa tvoria v jeho tele ako reakcia na prítomnosť cudzieho orgánu. Ak sa imunologickú reakciu organizmu nepodarí potlačiť, hrozí, že pacient o transplantovanú obličku príde.

Na Slovensku sa doteraz využívala na tento účel metóda plazmaferézy, tá však oproti imunoabsorbpcii prináša omnoho viac rizík. „Počas plazmaferézy je pacientovi odobratý veľký objem plazmy, ktorý je potrebné počas procesu eliminácie protilátok dočasne nahradiť. Zvyšuje sa tým riziko alergickej až anafylaktickej reakcie. Plazmaferéza je spojená aj s rizikom krvácania v dôsledku zníženej zrážanlivosti krvi. Spomenuté a aj mnohé ďalšie nevýhody pri imunoabsorbpcii odpadajú. Je pre pacienta výhodnejšia a bezpečnejšia“ hovorí vedúca banskobystrického Transplantačného centra MUDr. Eva Lacková, PhD.

Na transplantáciu obličky čaká na Slovensku v súčasnosti 345 pacientov a darcovských orgánov je stále málo. Nový prístroj umožní zvýšiť počet orgánov perspektívnych na transplantáciu, napríklad pri ABO inkompatibilných obličkách, čiže bude možné prekonať touto cestou imunologickú bariéru, ktorú tvoria krvné skupiny.

Nový prístroj pomohol už štyrom našim pacientom. Dvomi po transplantácii obličky, dvaja trpeli závažnými autoimunitnými reakciami.

Hoci vo FNsP FDR BB bude metodika imunoabsorbpcie využívaná najmä v transplantológii, jej využitie a prínos pre pacienta je omnoho širší. Môže významne napomôcť pri liečbe viacerých autoimunitných ochorení ako napríklad systémový lupus a ďalšie.

Lekári nemocnice plánujú imunoabsorpciou pomôcť ročne čo najviac pacientom, závisí to aj od dohodnutia zmluvných podmienok so zdravotnými poisťovňami.

„Som rada, že sa nám podarilo získať túto inovatívnu technológiu ako prvým na Slovensku, ktorá veľmi účinne skvalitní zdravotnú starostlivosť vo viacerých odboroch poskytovaných v našej nemocnici. Najmä však opäť raz preukáže vysokú odbornú úroveň a kvalitu Transplantačného centra vo FNsP F. D. Roosevelta,“ dodala riaditeľka nemocnice Miriam Lapuníková. Prístroj má nemocnica zatiaľ zapožičaný.

Lidl venoval FNsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici dva inkubátory

Zástupcovia Fakultnej nemocnice s poliklinikou F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici prevzali v stredu 8. júla 2015 od spoločnosti Lidl dva inkubátory. Lidl venoval nemocnici život zachraňujúce prístroje v rámci projektu „Rozprávky, ktoré potešia všetky deti“. s podporou zákazníkov spomenutého reťazca sa takýmto spôsobom podarilo podporiť štrnásť detských nemocníc z desiatich slovenských miest. Celkovo získali pracoviská, ktoré poskytujú starostlivosť najmenším pacientom tridsaťštyri inkubátorov v hodnote 600 000 eur. Spolu s prístrojmi získajú detské nemocnice aj servisné prehliadky na obdobie desiatich rokov.

„Oddelenie neonatológie a JIRS je súčasťou jedného zo šiestich Perinatologických centier na Slovensku. Dosahovanými výsledkami liečby o kriticky chorých novorodencov je dlhodobo jedno z najlepších. Doplnenie technického vybavenia oddelenia o dva nové inkubátory významne podporí poskytovanie tej najkvalitnejšej starostlivosti o našich maličkých pacientov,“ vyjadrila riaditeľka nemocnice Ing. Miriam Lapuníková, MBA.

„Vyjadrujeme veľké a úprimné poďakovanie spoločnosti LIDL za to, že myslí na našich najmenších pacientov . Na našom oddelení potrebuje ročne vysokošpecializovanú starostlivosť približne 300 novorodencov. Darované inkubátory nám umožnia vytvoriť najoptimálnejšie prostredie a podporu pre všetkých ťažko chorých novorodencov, vrátane tých predčasne narodených. Pevne verím, že táto inšpiratívna, vzácna spolupráca s firmou LIDL bude pokračovať aj v budúcnosti.“ povedala MUDr. Jana Nikolinyová primárka Oddelenia neonatológie a JIRS vo FNsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici.

Od 11. Mája 2015 mohli zákazníci spoločnosti Lidl za každých 20 € nákupu získať jednu z troch audiorozprávok - Soľ nad zlato, Tri prasiatka, Janko Hraško - za symbolické jedno euro. Obchodný reťazec sa zaviazal zakúpiť inkubátory vo výške celého výnosu z projektu. „S podporou našich zákazníkov sa nám spoločne podarila veľká vec, štrnásť nemocníc získa vďaka projektu ´Rozprávky, ktoré potešia všetky deti´ inkubátory v hodnote 600 000 eur. Veríme, že tieto prístroje pomôžu zachrániť a skvalitniť životy tisícok detí, ktoré musia o to najdôležitejšie - zdravie - tvrdo bojovať od svojich prvých chvíľ,“ uviedol Martin Nagy, konateľ spoločnosti Lidl Slovenská republika. „Ďakujeme našim zákazníkom, odbornému garantovi projektu Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky a spoločnosti Dräger, partnerovi projektu,“ uzavrel Nagy. Prínos projektu zhodnotil aj minister zdravotníctva

Viliam Čislák: „Tento projekt vnímam pozitívne nielen ako minister zdravotníctva, ale aj ako lekár a rodič. Navyše, sklbenie hodnotného posolstva najznámejších rozprávok s pomocou detským pacientov je zmysluplné a má aj ďalší, pre deti obohacujúci rozmer. Podpora kvalitnejšieho poskytovania zdravotnej starostlivosti našim najmenším pacientom je vždy vítaná.

Nové dva monitory dychu

V roku 2015 darovala Oddeleniu neonatológie a JIRS FNsP F. D. Roosevelta Nadácia Križovatka ďalšie dva monitory dychu, ktoré sú účinným prostriedkom monitorovania porúch dýchania u novorodencov a pomáhajú v prevencii Syndrómu náhleho úmrtia dojčiat (SIDS). Nadácia darovala od začiatku svojej činnosti Oddeleniu neonatológie a JIRS už 16 monitorov. Oddelenie disponuje 33 lôžkami a aj vďaka tejto pomoci je už každé lôžko vybavené monitorom dychu. „Oddelenie neonatológie je súčasťou Perinatologického centra, kde hospitalizujeme predčasne narodených a kriticky chorých novorodencov z celého Banskobystrického kraja. Práve tí sú syndrómom náhleho úmrtia najviac ohrození. Počet bábätiok, ktoré majú po narodení nejaký zdravotný problém alebo sa narodia priskoro, každým rokom pribúda, a práve preto budeme potrebovať stále viac monitorov,“ hovorí primárka Oddelenia neonatológie a JIRS Jana Nikolinyová. Syndróm náhleho úmrtia spôsobuje náhlu smrť dieťaťa zástavou dýchania v spánku bez akýchkoľvek predchádzajúcich príznakov. SIDS je diagnóza, ktorú je možné stanoviť až po smrti dieťaťa. Náhlemu úmrtiu sa dá zabrániť len stopercentnou prevenciou, použitím monitora, ktorý spoľahlivo kontroluje každý dych dieťaťa a v prípade zlyhania dýchania alarmuje rodičov. „Prevencii SIDS sa na Slovensku nevenovala systematická pozornosť. Po oslovení zakladateľom obdobnej českej nadácie sme v roku 2008 založili mimovládnu neziskovú organizáciu - Nadácia Križovatka, ktorej cieľom je pomáhať deťom ohrozeným týmto syndrómom. Snažíme sa vybaviť monitormi dychu všetky pôrodnice oddelenia v nemocniciach a jednotky intenzívnej starostlivosti na celom území Slovenskej republiky,“ uvádza riaditeľka nadácie Táňa Tomasch. Nadácia v spolupráci s Oddelením neonatológie a JIRS zabezpečuje aj zapožičiavanie monitoru dychu pri odchode novorodenca z pôrodnice. Dokonca je možné monitor doručiť aj priamo domov. Túto možnosť už využilo 413 mamičiek, ktoré sa rozhodli rodiť vo FNsP F. D. Roosevelta. Príčiny vzniku syndrómu náhleho úmrtia nie sú dostatočne objasnené, pravdepodobne dochádza k zlyhaniu riadiaceho centra pre dýchanie. Známe sú len rizikové faktory. Vyššie riziko výskytu SIDS je u novorodencov s nižšou pôrodnou hmotnosťou, u predčasne narodených novorodencov. Postihuje však aj úplne zdravé, donosené dojčatá. Najrizikovejšie obdobie je počas prvého polroka a trvá až do konca prvého roka života dieťaťa. Nadácia Križovatka je jediná nezisková organizácia na Slovensku, ktorá sa zaoberá pomocou deťom ohrozeným SIDS.

Preventívne vyšetrenia črevných zápalových ochorení.

Gastroenterologické ambulancie vo FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica (FNsP FDR) bolo v piatok 22. mája 2015 v čase od 8.00 do 13.00 hod. jedným z pracovísk na Slovensku, ktoré otvorila dvere verejnosti a budú zdarma vykonávať preventívne vyšetrenia črevných zápalových ochorení. Záujemca po príchode do FNsP vyplnil dotazník, ktorého výsledok identifikuje riziko prítomnosti ochorenia, testom vzorky stolice sa zistí prítomnosť zápalových látok a v prípade pozitívneho nálezu absolvuje odborné vyšetrenie u gastroenterológa. Celoslovenská kampaň, konajúca sa pod záštitou Slovenskej gastroenterologickej spoločnosti a Slovak Crohn Club, je zameraná na šírenie osvedy, prevencie a včasné odhalenie ochorení ako ulcerózna kolitída alebo Crohnova choroba. Obe ochorenia sa vyskytujú najmä u mladých ľudí vo veku od 20 do 30 rokov. Príčiny ich vzniku sú nejasné, dlhodobé neliečenie však môže viesť ku závažným komplikáciám. Črevné zápaly môžu prebiehať aj bez výraznejších ťažkostí, ale často sú spojené s bolesťami brucha, nechceným úbytkom hmotnosti, problémami s dlhotrvajúcimi hnačkami či únavou a vyčerpanosťou bez zjavnej príčiny. FNsP F.D. Roosevelta poskytuje pacientom s črevnými ochoreniami okrem širokého spektra diagnostiky aj komplexné možnosti liečby pod dohľadom interdisciplinárneho tímu gastroenterológov, chirurgov a rádiológov. Nemocnica je jedným z centier biologickej liečby, kde nájdú pomoc aj komplikovaní pacienti s ulceróznou kolitídou a Crohnovou chorobou a je jedným z mála zariadení, kde pacientom dokážu poskytnúť kompletnú chirurgickú liečbu. Zdroj- Mgr. Ružena Maťašeje

Nový prístroj na kvalitnú magnetoterapeutickú liečbu

Oddelenie fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie (OFBLR) Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici získalo nový prístroj, ktorý umožní kvalitnú magnetoterapeutickú liečbu väčšiemu počtu pacientov. Na zakúpenie prístroja prispel Banskobystrický samosprávny kraj sumou 3000 eur.

"Magnetoterapia bola ako liečebná metóda na OFBLR využívaná, avšak prístroje boli už zastarané a poruchové. Potrebovali sme nový prístroj, ktorým by sme mohli odliečiť väčší počet pacientov naraz," uviedla primárka oddelenia Gabriela Majeríková.

Podľa nej výhodou magnetoterapie je, že sa môže aplikovať aj pacientom s kovovými implantátmi a pacient sa nemusí vyzliekať.

"Nový prístroj na magnetoterapiu je využiteľný pre štyroch pacientov naraz s rôznymi diagnózami. Šesť rôznych aplikátorov umožňuje účinnejšie ciele terapie v závislosti od lokalizácie ochorenia," priblížila Majeríková. Magnetoterapia využíva liečebné účinky nízkofrekvenčného pulzného magnetického poľa na uvoľnenie stuhnutých svalov, pôsobí proti opuchom, zápalom, bolestiam a má regeneračný efekt. Podporuje vpravovanie iónov vápnika do buniek, čím urýchľuje hojenie kostí. Má široké terapeutické využitie pri liečbe

bolestí, porúch pohybového systému, poúrazových stavov, ale aj pri ochoreniach nervového systému, ako je skleróza multiplex. Dobré účinky boli pozorované aj pri liečbe osteoporózy.

Zlé možnosti parkovania pre klientov nemocnice

Na zlé možnosti parkovania pre vozidlá pacientov a návštevníkov prichádzajúcich do FNŠP FDR boli a sú podávané časté sťažnosti a kritiky. Vozidlá parkujú na hlavnej cestnej komunikácii až po Podlavickú cestu. Parkovisko pred nemocnicou je vždy preplnené a nestačí požiadavkám 21. storočia.

Vstup do areálu FNŠP FDR pre verejnosť je uzavretý od roku 2009.

Parkovanie v areáli FNŠP F. D. Roosevelta

Vozidlá pacientov a návštevníkov prichádzajúcich do FNŠP FDR parkujú na hlavnom parkovisku pri autobusových zastávkach.

Do areálu majú okrem zamestnancov povolený vstup len vozidlá:

Vstupujúce jednorazovo (privádzajúce osoby ZP, ZTP a imobilných pacientov), sanitné vozidlá, zásobovania, inštitúcií a MZ SR, PZ SR a Požiarnej ochrany, Rýchlej záchrannej služby,

Vozidlá vstupujú hlavným vchodom (smer od centra mesta) a parkujú na vyhradených parkovacích miestach. Vstup do areálu reguluje strážna služba pri hlavnom vchode. Pravidlá vstupu a parkovania sú upravené internou smernicou S-T-71

Detská fakultná nemocnica

30 rokov od vzniku novorodeneckého skríningu na Slovensku

Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica je tretie najväčšie pracovisko komplexnej pediatrickej zdravotnej starostlivosti na Slovensku.

V decembri 2014 uplynulo 10 rokov od zriadenia DFNSP BB a v januári 2015 to bolo 30 rokov od vzniku novorodeneckého skríningu na Slovensku. Pri príležitosti týchto dvoch významných jubileí zorganizovalo vedenie DFNSP BB a SCN SR Slávnostnú konferenciu. Konala sa vo štvrtok 14. mája 2015 v priestoroch auly Slovenskej zdravotníckej univerzity v Banskej Bystrici.

Na konferenciu prijali pozvanie viacerí významní predstavitelia slovenského zdravotníctva, ale aj politického života. Spomenúť môžeme riaditeľa Odboru zdravotnej starostlivosti Sekcie zdravia MZ SR pána MUDr. Vladimíra Nováka, dekanu Fakulty zdravotníctva SZU v Banskej Bystrici doc. PhDr. Beátu Frčovú, PhD., MPH, predsedu Slovenskej pediatrickej spoločnosti doc. MUDr. Milana Kuchtu, CSc., či primátora Banskej Bystrice MUDr. Jána Noska.

Konferencia mala slávnostno-vedecký charakter, prezentácie priblížili vznik a vývoj pediatrie v banskobystrickom kraji. Práve tejto téme sa venoval prof. MUDr. Svetozár Dluholucký, CSc., ktorý stál pri zrode pediatrie v Banskej Bystrici po boku MUDr. Pavla Fabiána, ako prvého primára Detského oddelenia v Banskej Bystrici. Prof. Dluholucký zhrnul do pútavej prezentácie takmer 70 rokov zdravotníckej starostlivosti o detských pacientov. Na jeho slová nadviazala vedúca Skriningového centra novorodencov SR, pani RNDr. Mária Knapková, PhD. a prednostovia štyroch kliník detskej nemocnice - prof. MUDr. Karol Kráľinský, PhD.(II. Klinika pediatrickej anestéziológie a intenzívnej medicíny SZU a II. Detská klinika SZU), MUDr. Eva Bubanská, PhD. (Klinika pediatrickej onkológie a hematológie SZU) a MUDr. Roman Koreň, PhD. (Klinika detskej chirurgie SZU). Zhodnotili vývoj a fungovanie svojich pracovísk a vyzdvihli špecifické metódy a postupy, ktoré sa na klinikách realizujú.

Skriningové centrum novorodencov SR je centrálné laboratórium pre novorodenecký skrining. Práve tu sú vyšetované suché krvné vzorky všetkých novorodencov na Slovensku. Novorodenecký skrining je významný plošný preventívny program a počas svojej 30 ročnej existencie postupne zvyšoval počet zachytávaných ochorení. Skrining zachytáva diagnózy ako kongenitálna hypotyreóza, fenyktonúria, kongenitálna adrenálna hyperplázia, cystická fibróza a dedičné metabolické poruchy. Od svojho vzniku v roku 1985 bolo vyšetrených 1,9 mil. novorodencov, zachytených a liečených bolo 839 novorodencov. Do roku 2013 bol vykonávaný skrining 4 ochorení, od roku 2013 je to 13 ochorení. v laboratóriu SCN SR sa vykonáva aj špeciálny test na potvrdenie otráv muchotrávkou zelenou. Počas 30-tich rokov svojej existencie udržiava európsky aj svetový trend v počte vyšetovaných ochorení, ale aj v kvalite vyšetrení a organizácii systému novorodeneckého skriningu.

Klinika pediatrickej anestéziológie a intenzívnej medicíny zabezpečuje zdravotnú starostlivosť kriticky chorým deťom všetkých vekových skupín. v rámci jej činnosti môžeme vyzdvihnúť transporty kriticky chorých novorodencov a detských pacientov. Banskobystrický pediatrický transportný tím je totiž jediný na Slovensku, ktorý takéto transporty realizuje. Ročne sa vďaka nim k náležitej zdravotnej starostlivosti dostane cca 150 detí. Medzi ďalšie špecifiká patrí eliminačná liečba kriticky chorých detí a snaha o využívanie USG vyšetrenia počas anestézie a pri zabezpečovaní pacientov.

Klinika detskej chirurgie sa môže pochváliť veľmi dobrými výsledkami laparoskopických operácií u detí od 2 rokov. Široké spektrum týchto operácií zahŕňa aj laparoskopické resekcie hrubého čreva, ileo-cekálne resekcie a laparoskopické riešenie niektorých foriem vrodených anorektálnych malformácií. v spolupráci s cievnymi, transplantačnými a hepatobiliárnymi chirurgami NsP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici sa na KDCH vykonávajú aj resekcie pečene, onkochirurgické operácie a v neposlednom rade sa v Banskej Bystrici vykonávajú aj transplantácie orgánov u detí.

Na Klinike pediatrickej onkológie a hematológie bolo za posledných 10 rokov liečených 383 detí s novodiagnostikovanými hematologickými malignitami a solídnymi nádormi (v priemere 40 - 42 detí ročne). Najčastejšími diagnózami sú akútne leukémie, nádory CNS a lymfómy.

Klinika sa aktívne zapája do medzinárodných klinických štúdií. Vďaka komplexnej starostlivosti je v súčasnosti aj na tejto klinike úspešnosť liečby onkologických ochorení 75 – 80%.

Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica je tretie najväčšie pracovisko komplexnej pediatrickej zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Na svojich štyroch klinikách s 97 lôžkami je ročne hospitalizovaných v priemere 4.000 detí. Ďalších takmer 83.000 detí je ročne vyšetrených na 30 špecializovaných ambulanciách a 1 nelôžkovom oddelení (Oddelenie fyziológie, balneológie a liečebnej rehabilitácie). Na 11 pracoviskách spoločných liečebných a vyšetrovacích zložiek (SVLZ) vrátane SCN SR je ročne poskytnutá zdravotná starostlivosť viac ako 108.000 deťom. Toto všetko je možné vďaka tvrdej práci, nasadeniu, entuziazmu a profesionálnemu prístupu zamestnancov. Aktuálne nemocnica zamestnáva 327 ľudí, z toho 73 lekárov a 136 sestier. O profesionálnom prístupe zamestnancov, a to nielen zdravotníckych zamestnancov, svedčia aj ďalšie ukazovatele. DFNSP BB je jednou z mála slovenských nemocníc, ktoré majú kladný výsledok hospodárenia, a ktoré nemajú záväzky po lehote splatnosti voči štátu (zdravotné poisťovne, sociálna poisťovňa, daňový úrad).

V závere konferencie vystúpila riaditeľka nemocnice Ing. Marianna Hoghová a predstavila prítomným ciele, vízie a smerovanie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou Banská Bystrica. Nemocnica chce predovšetkým dodržiavať európske a svetové štandardy poskytovania zdravotnej starostlivosti prostredníctvom profesionálneho tímu odborníkov-špecialistov a samozrejme pomocou špičkových zdravotníckych prístrojov a zariadení. Vedenie nemocnice chce udržiavať vyrovnané hospodárenie a to najmä hospodárnosťou jednotlivých procesov. Nemocnica má ambície stať sa centrom transportov kriticky chorých detí s medzinárodnou akreditáciou. Usiluje o potrebné legislatívne úpravy transportov, ako aj o náležité technické vybavenie, ktoré by umožnilo transporty detí, u ktorých to v súčasnosti nie je reálne možné. v rámci jednotlivých kliník je snaha o vytvorenie centra alternatívnych ventilačných metód – mobilné ECMO (KPAIM), centrum eliminačných metód (KPAIM), centrum vrodených metabolických porúch (DK) a centrum vrodených nekardiochirurgických vád (KDCH).

DFNSP BB má tiež predpoklady ďalšieho rozvoja v oblasti neurológie zriadením neurofyziologického laboratória, v oblasti pneumológie rozšírením spektra vyšetrení o bronchomotorické testy, v oblasti chirurgie vykonávaním miniinvazívnej korekcie deformít hrudníka, hepatobiliárnej a cievnej chirurgie. v oblasti pediatrickej onkológie chce nemocnica vybudovať satelitné pracovisko svetového centra pre onkologickú liečbu a v spolupráci s Univerzitnou nemocnicou v Tubingene (SRN) začať zavádzať zložitejšie a náročnejšie postupy liečby a eliminovať tým zákroky vykonávané v zahraničí. Do ďalších desaťročí želáme Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica, ako aj Skríniniovému centru novorodencov SR veľa úspechov, veľa síl, optimizmu, profesionality a nadšenia pre svoju prácu.

Nový pľúcny ventilátor pre oddelenie OAIM

Občianske združenie (OZ) Svetielko nádeje darovalo Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici potrebný pľúcny ventilátor, ktorý patrí k štandardnej výbave každého anesteziologicko-resuscitačného oddelenia (ARO). Je to prístroj, ktorý nahrádza pľúca pacienta. Na banskobystrickej Klinike pediatrickej anestéziológie a intenzívnej medicíny (KPAIM) sú na ne napojené kriticky choré deti, ktorým zlyhávajú životne dôležité funkcie, ale tiež nedonosené bábätká, ktoré sa narodili aj o štyri mesiace skôr, než mali.

"Ročne pomáhajú dýchať asi 70 deťom v najkritickejších momentoch ich liečby. Využívajú ho deti s respiračným zlyhaním, pri ťažkom zápale pľúc, pri komplikovaných pooperačných stavoch, deti po úrazoch a komplikáciách onkologickej liečby, a samozrejme, predčasne narodené deti s komplikáciami dýchania. Prevádzka ARO je bez pľúcnych ventilátorov nemožná," vysvetlila riaditeľka OZ Svetielko nádeje Veronika Rosová.

Ako konštatovala riaditeľka detskej nemocnice Marianna Hoghová, vek ich pľúcnych ventilátorov sa pohybuje od dvoch do ôsmich rokov. Staršie prístroje potrebujú modernizáciu.

"Na OZ Svetielko nádeje sme sa obrátili s požiadavkou o nový pľúcny ventilátor. Predpokladaná hodnota zákazky bola 64.000 eur. OZ oznámilo, že nám vie vykryť 80 percent z tejto sumy, čiže 51.200 eur. Začali sme proces verejného obstarávania a boli sme veľmi úspešní. v elektronickej aukcii sme prístroj obstarali za 48.600 eur. Dohodli sme sa s OZ, že aj zvyšok z predpokladanej sumy môžeme použiť pre potreby KPAIM, ktorá má desať lôžok. Z nej sme uhradili upgrade staršieho prístroja. Čiže obstarali sme nový a zmodernizovali starší pľúcny ventilátor," zdôraznila Hoghová. Poďakovala všetkým daňovým poplatníkom, ktorí smerujú svoje dve percentá z daní práve OZ Svetielko nádeje.

KPAIM v súčasnosti využíva sedem pľúcnych ventilátorov u kriticky chorých detí od narodenia až do 19 rokov. Vzhľadom na vysoký počet pacientov na tejto klinike sú ventilátory napojené na pacientov nepretržite, takmer 365 dní v roku. Často sa stáva, že po zvládnutí kritického stavu u jedného pacienta sa na rovnaký prístroj ešte v ten deň napojí ďalší.

Podľa predsedu OZ Svetielko nádeje, lekára Pavla Bicana, majú pripravené i ďalšie projekty, avšak všetko závisí od štedrosti darcov. Keďže k nim vozia vážne choré deti z Banskobystrického a Žilinského kraja, dokonca aj z iných kútov republiky, vybavenie špičkovej detskej nemocnice kvalitnými a modernými život zachraňujúcimi prístrojmi je o to náročnejšie.

OZ Svetielko nádeje sa dlhý čas sústreďuje aj na detský mobilný hospic, ktorý malým pacientom s nevyliciteľným ochorením umožňuje stráviť posledné chvíle doma, kde im dokáže zabezpečiť odbornú lekársku starostlivosť. Zdroj: Teraz.sk, spravodajský portál tlačovej agentúry TASR

Poradňa zdravia

Poradňa zdravia je určená všetkým obyvateľom okresov Banská Bystrica a Brezno, ktorí prejavia záujem o svoje zdravie a chcú poznať svoje individuálne riziká vzniku najčastejších chronických ochorení. Pracuje pod vedením MUDr. Silvie Kontrošovej, MPH

Základná poradňa

Pracovníci poradne poskytnú preventívne vyšetrenia a poradenstvo v oblasti zdravého životného štýlu. Malé zmeny Vás môžu významne ochrániť. Nič nenahradí pravidelné cvičenie a vyváženú diétu. U fajčiarov však prioritou č.1 musí byť vzdať sa fajčenia

Do základnej poradne sa záujemcovia môžu objednávať osobne na Odbore podpory zdravia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, alebo telefonicky v pracovných dňoch v čase 8:00 – 15:00, tel.: 048/4367 448, 4367 422, 4367 424, 4367 449, prípadne emailom: silvia.kontrosova@vzbb.sk, hana.vrbanova@vzbb.sk

Poradenské služby poskytuje objednaným klientom v utorok, stredu a v piatok 7:00 – 9:30

Je potrebné, aby ste na vyšetrenie prišli nalačno

Základná poradňa na podporu zdravia poskytuje nasledovné spektrum vyšetrení: základné biochemické ukazovatele - koncentrácia celkového cholesterolu, HDL cholesterol, triglyceridy a glukóza v kapilárnej krvi, meranie tlaku krvi, antropometrické vyšetrenie. Na základe týchto vyšetrení je orientačne určené individuálne riziko klienta. Analýza rizikových faktorov umožní odporúčať optimálne zmeny

vo výžive

- vo fajčiarskych návykoch
- vo fyzickej aktivite
- v zvládaní stresu
- v prípade potreby sa v zmysle štandardných diagnostických postupov odporučí klientovi návšteva ošetrojúceho lekára a ďalšie potrebné vyšetrenia

Mesto Banská Bystrica a Poradňa zdravia pri RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici v rámci projektu "Zdravé mesto" srdečne pozývajú do priestorov Mestského úradu v Banskej Bystrici záujemcov o preventívne vyšetrenia a poradenstvo v oblasti životného štýlu.

Špecializované poradne

Poradňa enviromentálneho zdravia - MUDr. Kvetoslava Koppová, PhD.

Poradňa zdravia pre deti a mládež

Poradňa pre zvládnutie nadhmotnosti u detí - MUDr. Silvia Kontrošová, MPH

Poradňa pre zdravú výživu a podľa potreby následný individuálny alebo skupinový kurz na zvládnutie nadhmotnosti MUDr. Ivana Sedliačiková, MPH

Poradňa pre odvykanie od fajčenia a následné individuálne alebo skupinové odvykanie od fajčenia -Mgr. Tatiana Zvalová

Poradňa pre optimalizáciu pohybovej aktivity - MUDr. Hana Vrbanová – priamy telefón 048 - 415 2426

Poradňa pre problematiku AIDS - MUDr. Pavol Lokša

Poradňa prevencie HIV/AIDS poskytuje informácie a konzultácie na tel. čísle 048/415 42 26. Odbery krvi na vyšetrenie protilátok proti HIV sa vykonávajú nalačno každý pracovný deň od 7.30 do 9.30 hod., v prípade klientov zo vzdialenejších lokalít je možné odber krvi dohodnúť individuálne telefonicky

Poradňa pre ochranu a podporu zdravia pri práci - MUDr. Jarmila Beláková

Poradňa pre očkovanie - MUDr. Mária Avdičová, PhD

Odborné publikácie vydané v roku 2015 :

Mária Avdičová et al.: National Survey Slovakia Adult Tobacco and Health Awareness 2014 – Banská Bystrica : PRO, 2015 – 28 s. – ISBN 978-80-89057-62-7

Eleonóra Fabiánová, Igor Bátora: Occupational Health and Toxicology – Bratislava, Slovakia : Comenius University in Bratislava, 2015 – 146 s. – ISBN 978-80-223-3931-5

Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Nové publikácie z BB RUVZ

Mária Avdičová et al.: National Survey Slovakia Adult Tobacco and Health Awareness 2014 – Banská Bystrica :PRO

2015 – 28 s. – ISBN 978-80-89057-62-7

Mária Avdičová a kolektív: Národná štúdia o fajčení a zdravotnom uvedomení dospelého obyvateľstva SR, 2014 – Banská Bystrica : PRO 2015 – 28 s. – ISBN 978-80-89057-62-7

Eleonóra Fabiánová, Igor Bátora: Occupational Health and Toxicology – Bratislava, Slovakia : Comenius University in Bratislava, 2015 – 146 s. – ISBN 978-80-223-3931-5

Svetový deň vody

K osvetovým akciám Svetového dňa vody sa každoročne pripája aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici. Dňa 23. marca 2015 majú občania

možnosť zdarma využiť konzultačné služby zamerané na kvalitu pitnej vody v okresoch Banská Bystrica a Brezno, dostanú odpovede na otázky o rozsahu, početnosti a kritériách kontroly kvality pitnej vody, o ochrane vodných zdrojov, zdravotnej bezpečnosti pitnej vody a jej význame pre zdravie ľudí.

Obyvatelia Banskobystrického kraja mohli využiť aj bezplatné vyšetrenie vody z individuálnych súkromných vodných zdrojov v ukazovateľoch dusičnany a dusitany. Vzorku bolo potrebné odobrať v deň vyšetrenia (23. marca) do čistej, vypláchnutej plastovej fľaše v množstve pol litra a priniesť v čase od 8:00 do 14:00 hod. na RÚVZ v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1.

Svetový deň vody (World Water Day) si svet pripomína každoročne 22. marca už od roku 1993, kedy bol po prvýkrát vyhlásený Valným zhromaždením OSN. Je oslavou úcty a pokory k vode. Zameriava sa najmä na zdôraznenie dôležitosti zabezpečenia dostatku zdravotne bezpečnej pitnej vody pre každého obyvateľa na Zemi a racionálne hospodárenie s jej zdrojmi. Právo na prístup človeka k zdravotne bezpečnej pitnej vode je jedno zo základných práv človeka a hlavný atribút zdravého životného prostredia.

Oslava dňa vody je každoročne tematicky zameraná na iné problémy v súvislosti s vodou. Témou Svetového dňa vody sa v roku 2015 na základe rozhodnutia OSN stala „Voda a udržateľný rozvoj“, ktorá zdôrazňuje prepojenie vody so všetkými oblasťami života. Kvapka vody je premenlivá, kvapka vody je silná, kvapka vody je žiadaná. Voda je podstatou udržateľného rozvoja. Vodné zdroje umožňujú podchytiť zníženie chudoby, ekonomický rast a environmentálnu udržateľnosť.

Za kvalitu pitnej vody vo verejnom vodovode zodpovedá prevádzkovateľ, je pravidelne kontrolovaná prevádzkovateľom aj príslušným Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Za kvalitu pitnej vody vo vlastnej studni je zodpovedný jej majiteľ. Vo vlastných studniach sú často zvýšené koncentrácie dusičnanov a dusitanov, a zvýšené hodnoty mikrobiologických ukazovateľov, najmä v poľnohospodársky využívaných alebo často zaplavovaných oblastiach. Dusičnany a dusitany v koncentráciách presahujúcich limitné hodnoty pri akútnom pôsobení ohrozujú zdravie dojčiat, pri dlhodobom príjme zvyšujú riziko vzniku niektorých závažných ochorení. Pitná voda nevyhovujúca mikrobiologickým požiadavkám môže spôsobiť prenos infekčných ochorení (hnačkové vírusové a bakteriálne ochorenia, žltáčka typu A). Je preto v záujme majiteľov súkromných zdrojov, aby poznali kvalitu pitnej vody vlastného vodného zdroja. Posúdenie používania vody zo studne na pitné účely, si vyžaduje stanovenie mikrobiologických, biologických a fyzikálno-chemických ukazovateľov v rozsahu minimálneho rozboru vody.

Spracoval: Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

Letáky pre rómsku komunitu o prevencii proti kliešťom a chrípke

Jesenné obdobie prináša so sebou hneď niekoľko nástrah. Zmena počasia u mnohých ľudí spôsobuje prepuknutie chrípky. Pri prechádzkach lesom v relatívne priaznivých teplotách zas číhajú kliešte, ktoré sú príčinou vážnych chorôb. Práve na prevenciu infekčných ochorení - chrípky a ochorení prenášanými kliešťami, sa zamerá Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR). v tomto období preto distribuuje špeciálne letáky, určené pre rómsku komunitu.

S cieľom zvýšiť prevenciu a informovanosť danej cieľovej skupiny, ÚVZ SR v spolupráci s Kanceláriou Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku a periodikom Rómsky nový list pripravil informačné letáky s tematikou „Ako predísť chrípke a Ako sa chrániť pred kliešťom“. Letáky, ktoré sú vydávané v slovenskom a v rómskom jazyku, sú dostupné aj v elektronickej podobe na webových stránkach ÚVZ SR a budú taktiež uverejnené v Rómskom novom liste.

Letáky sú rozdelené 12 regionálnym úradom verejného zdravotníctva SR, ktoré majú vo svojej územnej pôsobnosti najviac rómskych osídlení a lokalít, splnomocnencovi vlády SR pre rómske komunity a pre informáciu boli zaslané aj ombudsmanke Jane Dubovcovej. „Následne sa cez pracovníkov uvedených inštitúcií dostanú priamo k ľuďom do rómskych osád. v okresoch Banská Bystrica a Brezno je približne 35 rómskych osád, s asi 4-tisíc obyvateľmi. Tieto čísla však nie sú úplne oficiálne, keďže v obciach je v skutočnosti viac obyvateľov, ako je počet rómskeho obyvateľstva podľa trvalého bydliska,“ konštatovala MUDr. Silvia Kontrošová, vedúca oddelenia podpory zdravia banskobystriického Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) v Banskej Bystrici.

PharmDr. Miroslav Schranz

Dňa 20. júna 2015 vo veku 60 rokov zomrel po dlhej zákernej chorobe známy banskobystriický farmaceut PharmDr. Miroslav Schranz (nar. 1955.)

Bol uznávaným odborníkom vo svojom odbore. Pôsobil v lekárni Alchemilka, ktorá je známa výborným sortimentom a odborným poradenstvom. PharmDr. Miroslav Schranz založil ďalšie farmaceutické pracoviská. Bol mimoriadne ústretový a podporoval charitatívne, športové a spoločenské podujatia mesta Banská Bystrica.

SOCIÁLNA STAROTLIVOSŤ

Minister práce, sociálnych vecí a rodiny udelil rezortné vyznamenania

Zlaté, strieborné, bronzové medaily a ďakovné listy odovzdal minister práce Ján Richter 34 osobnostiam. Rezortné vyznamenania prevzali za svoju výnimočnú, ľudsky prínosnú sociálnu prácu a aktivity, ktorými napomáhajú rozvoju sociálnej politiky na Slovensku.

Sociálna práca si vyžaduje často mimoriadne úsilie, empatiu a citlivý prístup. Minister pri oceňovaní vyzdvihol najmä tento ľudský rozmer, ako aj osobné nasadenie tých, ktorí pracujú s ľuďmi v krízových situáciách. „Riešenie najrôznejších životných situácií občanov, neraz veľmi ťažkých a komplikovaných, sa väčšinou začína a uskutočňuje na našich pracoviskách úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, v pobočkách Sociálnej poisťovne, zariadeniach sociálnych služieb a detských domovoch po celom Slovensku. Dobrá sociálna práca pomáha sociálnej zmene, pomáha riešiť problémy v medziľudských vzťahoch, chráni jednotlivcov, ale zachraňuje aj rodiny, čo prispieva k dosiahnutiu kvalitnejšieho života,“ zdôraznil J.Richter.

Rovnako, vo svojom vystúpení, za jeden z najnáročnejších rezortov označil práve sociálny rezort aj predseda Národnej rady SR Peter Pellegrini. „Rezort práce má veľkú zodpovednosť – prináleží mu starostlivosť prakticky o každého občana v našej republike, ktorá sa uskutočňuje v priebehu všetkých životných etáp človeka,“ povedal. Oceňovanie tak má prispieť k zvyšovaniu spoločenského statusu ľudí pracujúcich v sociálnej oblasti.

Striebornou medailou bola ocenená vedúca odboru sociálnych vecí Mestského úradu v Banskej Bystrici Ing. Mária Filipová. Na rezortné vyznamenanie bola navrhnutá za dlhoročnú prácu - od roku 1991 v oblasti práce, sociálnych vecí a rodiny. V rokoch 1991-1994 pôsobila ako vedúca odboru sociálnych vecí na Okresnom úrade v Banskej Bystrici a od roku 1995 je vedúcou odboru sociálnych vecí na Mestskom úrade v Banskej Bystrici. Svojou aktívnou činnosťou prispela a prispieva k neustálemu rozvoju a inovácií sociálnych služieb a sociálnych vecí mesta a aktívne sa podieľa na prenose kompetencií v sociálnej oblasti zo štátnej úrovne na samosprávy.

Na miestnej úrovni zabezpečila pilotné testovanie nových druhov sociálnych služieb ako napr. prepravná služba, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, požičiavanie kompenzačných pomôcok a pod. Na základe skúseností z pilotného zavádzania nových druhov sociálnych služieb, v ktorých bolo a je mesto Banská Bystrica priekopníkom, boli nové druhy sociálnych služieb implementované aj do legislatívy.

Najmä zásluhou Ing. Filipovej, ktorá ma bohaté projektové skúsenosti samospráva získala značné mimorozpočtové zdroje, čím došlo k výraznému zlepšeniu a rozšíreniu poskytovania sociálnych služieb občanov Banskej Bystrice. K ďalším úspechom p. Ing. Filipovej patrí efektívna participácia na implementácii projektov medzinárodnej spolupráce ako napríklad projekt MOTUS, projekt CECILY, projekt WE LOVE EATING.

Slávnostný akt sa uskutočnil pri príležitosti Svetového dňa sociálnej spravodlivosti, ktorý OSN vyhlásilo na 20.február. Práve v tento deň Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR pokladá za vhodnú príležitosť poďakovať sa tým najlepším zamestnancom, a zároveň upriamiť pozornosť verejnosti na náročnú sociálnu oblasť.

Nominácia na finalistu súťaže Oskar bez bariér

Dňa 23.3.2015 informoval výkonný podpredseda ZMOS-u Ing. Milan Muška o nominácii Mesta Banská Bystrica za finalistu súťaže Oskar bez bariér za rok 2014. Združenie miest a obcí Slovenska, ako organizátor a vyhlasovateľ súťaže, vníma už tradičné podujatie – Oskar bez bariér ako symbolické ocenenie práce samospráv, ktorou znižujú bariéry a hendikepovaným obyvateľom uľahčujú bežný život. Táto prestížna súťaž je zároveň aj inšpiráciou pre iné mestá a obce, ktorým sú prostredníctvom príkladov dobrej praxe ponúkané rôzne opatrenia a aktivity týkajúce sa práce v prospech postihnutých a sociálne slabších ľudí, ale aj zvyšovania kvality miestneho, komunitného života. Slávnostné vyhlásenie súťaže sa uskutočnilo 28. apríla 2015 o 20:00 hod. v priestoroch výstavniska Incheba v Bratislave. Za Mesto Banská Bystrica sa slávnostného odovzdávania zúčastnili: viceprimátor Ing. Martin Turčan, vedúca odboru sociálnych vecí Ing. Mária Filipová a koordinátorka komunitných aktivít Ing. Adriana Tupá.

Banská Bystrica zabodovala v bezbariérovosti

Mesto Banská Bystrica je jedným z piatich samospráv, ktoré boli nominované na ocenenie Oskar bez bariér za rok 2014. Zástupcovia mesta si 28. apríla 2015, za účasti ministra práce sociálnych vecí a rodiny SR Jána Richtera a predsedu Združenia miest a obcí Slovenska Jozefa Dvonča síce neodniesli hlavnú cenu, no získali peňažnú odmenu za aktivity, ktorými pomáhajú vytvárať kvalitné podmienky pre integráciu sociálne slabších občanov. Financie mesto použije práve do rozvoja a podpory služieb znevýhodneným skupinám. Samospráva už dlhodobo podporuje komunitné multifunkčné centrá, ktoré poskytujú služby v oblasti podporovaného bývania, opatrovateľskej služby i ambulantnej rehabilitácie. Vytvára projekty zamerané na pomoc zdravotne postihnutým alebo sociálne znevýhodneným obyvateľom. Mesto dbá na budovanie bezbariérových prístupov do verejných budov, úradov, škôl, zdravotníckych a kultúrnych zariadení. „Za posledné obdobie sme zmodernizovali poskytovanie opatrovateľskej a rehabilitačnej služby. Vybudovali sme terapeutickú záhradu, a niekoľko alternatívnych terapií (arteterapia, muzikoterapia...) Podarilo sa nám rozšíriť špecializované priestory pre seniorov v denných centrách v rozsahu umeleckých dielní, počítačových miestností, knižnice a spoločenských sál,“ hovorí Mária Filipová, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici. Mesto Banská Bystrica podporuje aj mimovládne organizácie, ktoré združujú alebo sa venujú pomoci občanom so zdravotným postihnutím. Realizuje množstvo benefičných podujatí, festivalov a výstav. „Jedným z významných partnerov mesta je aj komunitné divadlo zamerané na umelecké a kultúrne

aktivity pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva. Jedným z nich je napríklad mestské Divadlo z Pasáže, ktoré si v týchto dňoch pripomína 20. výročie svojho vzniku. Aj vďaka tomu, bolo naše mesto nominované na ocenenie,“ hovorí viceprimátor mesta Banská Bystrica Martin Turčan.

Užívaj si zdravý život

Dnes sa na pôde samosprávy stretli členovia miestnej podpornej skupiny k projektu We Love Eating (WLE) – Užívaj si zdravý život. Zhodnotili doposiaľ realizované iniciatívy kampane a zároveň diskutovali o poslednej fáze aktivít, ktoré plánujú zorganizovať do novembra tohto roku. Projekt má naučiť deti, tehotné ženy a starších ľudí, ako zdravo žiť a vytvoriť si pozitívny vzťah k jedlu. Banská Bystrica je jedným zo siedmich európskych miest, ktoré kampaň podporujú od roku 2014. We Love Eating hovorí o šiestich základných odporúčaní: užívaj si nakupovanie zdravých potravín, varenie, spoločné stolovanie, užívaj si pitie vody, farebné ovocie a zeleninu, užívaj si telesnú aktivitu. Nejde len o rady týkajúce sa výživy, ale aj o spôsoby ako si užiť jedlo a činnosti s ním súvisiace. „Cieľom kampane je učiť ľudí vychutnať si zdravé jedlo, ktoré prináša potešenie, zameriava sa na kvalitu namiesto kvantity. Projekt má vyzdvihnúť radostné prežívanie a príjemnosť spoločného stolovania ako sociálnej udalosti. Tak isto chceme podporiť viac telesnej aktivity v každodennom živote ľudí,“ hovorí Mária Filipová, vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici. Do kampane sa v Banskej Bystrici aktívne zapojili materské a rodinné centrá, materské a základné školy, seniorské centrá, občianske združenia a spoločnosti, ktoré sa venujú zdravému životnému štýlu. „Napríklad z iniciatívy Občianskeho združenia Po schodoch sa začal realizovať projekt Jedlo zadarmo alebo ovocie v Banskej Bystrici pre všetkých. V rôznych lokalitách mesta vysádzame ovocné stromy. Do kampane sa zapojilo veľa subjektov,“ dopĺňa Filipová. Do hodnotenia projektu sa môžete zapojiť aj vy v rámci prieskumu o stravovacích návykoch, ktorý sa uskutoční v mesiacoch máj a jún. Bližšie informácie nájdete na <http://goo.gl/717U3x>, <http://www.we-love-eating.eu/en> alebo na mailovej adrese: zdravavyziva@banskabystrica.sk.

Tlačová správa k ukončeniu projektu WE LOVE EATING.

Dňa 27.10.2015 sa v priestoroch Cikkerovej sieni na Radnici v Banskej Bystrici uskutočnilo záverečné vyhodnotenie aktivít projektu We Love Eating – Užívaj si zdravý život, za účasti vedúceho zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Dušana Chreneka a vedúceho odboru informácií a komunikácie Generálneho riaditeľstva pre rozpočet pri Európskej komisii Petra Moosa, zástupcu Regionálneho európskeho informačného centra Petra Pisára, zástupcov mesta, členov miestnej podpornej skupiny a zástupcov cieľových skupín – seniorov, mládeže a tehotných mamičiek. Mesto Banská Bystrica realizovalo v priebehu 2 rokov takmer pol stovky podujatí a akcií so zameraním na celoživotný prístup k zdravej výžive a telesnému

cvičení. Pre kampaň projektu bola vytvorená sústava nástrojov – príručky, kartové hry, plagáty, letáky, magnetky a on-line prieskumy. Na záverečnom hodnotení projektu MUDr. Katarína Slotová informovala o výsledkoch záverečného prieskumu, ktorý hodnotil projekt v piatich bodoch: súčasné zvyklosti, správanie sa, úroveň povedomia, poznanie a vedomosti, postoje. Čo sa týka počtu zapojených respondentov do prieskumu Banská Bystrica mala zapojených najviac z plánovaného počtu respondentov. (320 respondentov). ČO sa týka respondentov Banskej Bystrice v porovnaní s ostatnými európskymi mestami sa v Banskej Bystrici považuje za menej dôležité konzumovať jedlo v spoločnosti rodiny, priateľov a tiež variť čerstvé jedlo. Seniori majú menšiu fyzickú aktivitu a málo predsavzatia v budúcnosti cvičiť viac, hoci ich úroveň povedomia o význame cvičenia sa nezmenila. Naopak v Banskej Bystrici tehotné ženy a seniori v porovnaní s ostatnými mestami konzumujú najviac pitnej vody.

Celkovo je možné hodnotiť, že projekt bol úspešný v budovaní povedomia o zdravom životnom štýle. Povedomie aspektov zdravého životného štýlu vzrástlo u väčšiny cieľových skupín. Hoci ideálny životný štýl nebol dosiahnutý, zistený bol pokles nezdravého životného štýlu. Projekt „Užívaj si zdravý život“ podporený zo zdrojov EK mal pozitívny vplyv na formovanie správania sa obyvateľov Banskej Bystrice.

Záverečná správa projektu WLE

Podklad na záverečnú diseminačnú konferenciu 16.12.2015 Brusel, spracovala: Martina Jánošíková

Mesto Banská Bystrica je jedným zo 7 partnerských miest, ktoré realizovalo projekt „WE LOVE EATING – Užívaj si zdravý život“.

Projekt bol podporený zo zdrojov EK DG SANCO (generálne riaditeľstvo pre zdravie a spotrebiteľa). Cieľom projektu bolo vytvoriť a otestovať vzdelávacie materiály, ktoré boli použité k zvyšovaniu povedomia o výhodách zdravej výživy a zdravého životného štýlu. Cieľom projektu bolo šíriť informácie o dôležitosti zdravej výživy v priebehu celého života hlavne u tehotných žien, detí a seniorov.

Do projektu bola zapojená skupina expertov na výživu a osvetové projekty. V projekte bol kladený dôraz na komunitný prístup – na miestnej úrovni boli vytvorené miestne podporné skupiny združujúce zainteresované organizácie a jednotlivcov. V Banskej Bystrici miestna podporná skupina mala 26 členov, pozostávajúca zo zástupcov univerzít, základných škôl, materských škôl, zástupcov denných centier pre seniorov, zástupcov zariadení sociálnych služieb, zástupkyň materských centier, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, marketingovej spoločnosti, spoločnosti pre zdravú výživu, zástupcov Mesta Banská Bystrica a ďalších organizácií. V projekte bol uplatňovaný princíp medzigeneračnej spolupráce, kde seniori oboznamovali deti a mladých s tradičnými zdravými jedlami a boli využívané rôzne formy odovzdávania skúseností ohľadom zdravej životosprávy. Filozofia projektu bola

založená na nestigmatizujúcom princípe a v rámci aktivít bol kladený dôraz na nutričný aspekt, na spoločenskú a kultúrnu stránku zdravej výživy. Hlavný partneri projektu:

P.A.U Education – líder – partner pre komunikáciu a vzdelávanie. P.A.U Education má skúsenosti s realizáciou komunikačných projektov. CBO – Dutch Institute for Healthcare Improvement – Dánsky inštitút pre zlepšenie zdravotnej starostlivosti. Partner pre rozvoj a validáciu metód a nástrojov kvality v zdravotníctve. GfK – Growth for Knowledge – Rast vedomostí - Jeden z najväčších výskumných spoločností, sleduje záznamy, tvorba metódik, analýzy, spracovanie dát a podávanie správ.

Projekt sa realizoval v siedmich európskych mestách:

Granollers – Španielsko

Ronques – Francúzsko

Bradford – Veľká Británia

Deventer – Holandsko

Poznan – Poľsko

Clij Napoca – Rumunsko

Banská Bystrica – Slovensko

Hlavné aktivity projektu:

WP1: Návrh stratégie (diskusia o hlavných cieľoch projektu, spracovanie usmernení, semináre zúčastnených strán – validačné stretnutia).

WP2: Vzdelávacie materiály (Kampane, letáky, karty, nálepky,... – základné informácie o zdravej strave, smartphone aplikácie)

WP3: Implementácia (lokálna miestna podporná skupina, lokálny koordinátor, lokálny facilitátor)

WP4: Testovanie a monitorovanie (definovanie kľúčových ukazovateľov výkonnosti, 0 – východné meranie, monitorovanie platform a mesačné správy, post – záverečné merania, záverečná analýza a správa.

WP5: Diseminácia – rozšírenie výsledkov (kampaň na miestnej úrovni, európsky diseminačný workshop, média, on-line siete,...) Doba realizácie projektu : január 2014 – december 2015

V rámci projektu boli v Banskej Bystrici zorganizovaných a z projektu podporených takmer 60 akcií a podujatí so zameraním na otázky zdravého životného štýlu. Podujatia boli zamerané na zdravú výživu, z ktorých najzaujímavejšie a najnavštevovanejšie boli: gastronomický festival Griláda 2014, Farmárske trhy, praktické ukážky a recepty materských centier pod názvom „Takto to varím ja“. Zdravá výživa sa prezentovala aj prostredníctvom osvetových a edukatívnych aktivít, z ktorých medzi úspešné patrí hlavne Olympiáda zdravej výživy (v roku 2014 – 9. ročník, v roku 2015 – 10. ročník), ktorá bola organizovaná pre študentov základných škôl. K podujatiam s veľkou pridanou hodnotou patril aj EDUCAFILM – súťažná prehliadka didaktických multimedialných programov

študentov stredných škôl na tému: Zdravý životný štýl detí a mládeže. Zdravý životný štýl bol prezentovaný aj prostredníctvom rôznych aktivít športového a pohybového charakteru. Medzi obľúbené aktivity tohto charakteru patria u banskobystričanov : „Vyzvi srdce k pohybu“ – kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity a „Do práce na bicykli.“ Podrobné informácie o realizovaných podujatiach nájdete na stránke: http://www.banskabystrica.sk/?id_menu=97545

Čo sa týka výsledkov záverečného monitorovania možno konštatovať, že projekt celkovo (v rámci hodnotenia všetkých miest) sa páči rodičom malých detí, myslia si že je informatívny a vhodný. Viac ako polovica rodičov malých detí diskutuje o projekte. Mládež si najmä myslí, že projekt je informatívny. 52% mladých ľudí hovorilo o projekte pozitívne. 67% tehotným ženám sa projekt páči a 3 zo 4 si myslí, že je informatívny. 68 % tehotných žien hovorí o projekte pozitívne.

Celkovo možno konštatovať, že projekt bol úspešný v budovaní povedomia a je vysoko cenený. Povedomie aspektov zdravého životného štýlu vzrástlo u väčšiny cieľových skupín (okrem mladistvých). Hoci ideálny životný štýl nebol dosiahnutý, zistený bol pokles nezdravého životného štýlu. Projekt „Užívaj si zdravý život“ mal pozitívny vplyv na formovanie správania sa. Čo sa týka respondentov Banskej Bystrice v porovnaní s celkovými výsledkami projektu menej respondentov Banskej Bystrice považuje za dôležité konzumovať jedlo v spoločnosti rodiny, priateľov a tiež variť čerstvé jedlo. Seniori majú menšiu fyzickú aktivitu a málopredsavzatia v budúcnosti cvičiť viac, hoci ich úroveň povedomia o význame cvičenia sa nezmenila. Čo je pozitívne, tehotné ženy a seniori najviac konzumujú pitnú vodu v porovnaní ostatnými mestami. Zvyklosti seniorov a ich zámery do budúcnosti jeť viac ovocia a zeleniny sú nižšie v porovnaní s ostatnými mestami. Banská Bystrica má najmenej respondentov, ktorí zvyknú jeť v spoločnosti rodiny a ani nemajú zámery do budúcnosti tento zvyk meniť. Tehotné ženy menej zvyknú pripravovať čerstvé jedlo a nemajú zámery do budúcnosti tento zvyk meniť. Mesto Banská Bystrica hodnotí projekt pozitívne, hlavne komunitný prístup, zapojenie širokého spektra cieľových skupín (mládež, tehotné ženy, seniori). Pozitívne hodnotíme aktivity, ktoré prispeli k prepájaniu generácií a tým posilnenie medzigeneračného aspektu.

Projekt prispel k sieťovaniu rôznych subjektov pôsobiacich v oblasti zdravej výživy na území mesta a tým aj výstupy a synergia jednotlivých aktivít organizácií vzrástla. Možno konštatovať, že aj napriek mnohým aktivitám v oblasti zdravej životosprávy majú kampane aktivity projektu realizované kreatívnou a interaktívnou formou oveľa väčší vplyv na formovanie vedomia a myslenia, ako tradičné formy (prednášky, letáky a pod.). Mesto Banská Bystrica má záujem, aby projekt mal kontinuitu. Na základe predbežného súhlasu riaditeľky odboru verejného zdravia Ministerstva zdravotníctva SR na výsledky projektu, ako aj logo projektu budú využívať v ďalších aktivitách v rámci Národného programu prevencie obezity.

Nominácia projektu Od dávok k platenej práci do súťaže EK RegioStars

Dopade projekt na región/mesto, informácie o výsledkoch projektu, ktoré by bez podpory z ESF nikdy nevznikli.

MPSVaR SR nominovalo za SR projekt Od dávok k platenej práci do súťaže Európskej komisie RegioStars vyššie uvedený projekt, ktorého cieľom bolo odskúšať medzitrh práce ako systémový nástroj pracovnej integrácie dlhodobo nezamestnaných, poberateľov dávky v hmotnej núdzi na lokálnej úrovni (na úrovni samosprávy). Z toho dôvodu o dopadoch projektu môžeme hovoriť na miestnej úrovni (nie regionálnej).

Cieľovou skupinou projektu boli dlhodobo nezamestnaní (40), ktorí boli vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie 12 a viac mesiacov (13 – 18 mesiacov – 23%, 19 – 24 mesiacov – 28%, 25 – 43 mesiacov – 23 %, 43 a viac mesiacov – 28%). Z hľadiska kvalifikácie 80 % z cieľovej skupiny malo neukončené alebo základné/učňovské vzdelanie. Jednalo sa teda o cieľovú skupinu z hľadiska dlhodobej nezamestnanosti veľmi ťažko umiestniteľnú na otvorenom trhu práce. Projekt umožnil pracovať s cieľovou skupinou komplexne (prepojenie sociálnych služieb a služieb zamestnanosti) na riešení viacnásobného znevýhodnenia (nízke vzdelanie, absencia príjmu, závislosti, problémy s bývaním, dlhmi a pod.). Prostredníctvom dočasne dotovanej práce umožnil súbežne riešiť problémy spôsobujúce sociálne vylúčenie a problém nezamestnanosti. Cieľová skupina projektu (uchádzači o zamestnanie -UoZ dlhodobo nezamestnaní) získali reálnu pracovnú skúsenosť a nové pracovné zručnosti, posilnila sa ich sebadôvera, sebavedomie a sociálne väzby. Bez podpory ESF by sa nemohol overiť systémový nástroj medzitrh práce – charakterizovaný dočasne dotovanou prácou a integrujúci služby zamestnanosti a sociálne služby.

Z hľadiska dopadov na spoločnosť resp. na lokálnej úrovni bol vyskúšaný „systémový - funkčný“ model na zníženie dlhodobej nezamestnanosti s orientáciou na miestny rozvoj a nedostatočne saturované verejné služby. Realizáciou projektu došlo k úspore finančných zdrojov na vyplácanie dávok v hmotnej núdzi (cca 60 tis.€) počas realizácie projektu, po realizácii úspora ďalších finančných prostriedkov na vyplácaní dávok v hmotnej núdzi, ktoré nemáme vyčíslené.

O úspešnom modeli nás oprávňuje hovoriť aj fakt, že 14 mesiacov po ukončení projektu je 43% (17 z celkového počtu 40) ľudí z cieľovej skupiny doposiaľ zamestnaných na otvorenom trhu práce bez finančnej podpory z opatrení APTP.

Zhrnutie:

projekt ponúka systémový nástroj na riešenie dlhodobej nezamestnanosti

projekt podporuje elimináciu dlhodobej nezamestnanosti u uchádzačov s viacnásobným znevýhodnením ťažko umiestniteľných na trhu práce

projekt podporuje rozvoj verejnoprospešných služieb a miestny rozvoj (pracovné miesta s značnou mierou manuálnej práce resp. manuálnych zručností, resp. obsadenie p.m. s nižším ohodnotením resp. menej atraktívne, pritom spoločensky žiadané – práca s triedením TKO, odpratávanie snehu, hrabanie lístia, úprava zelene,...)

Informácie o spôsobe zabezpečenia finančnej udržateľnosti projektu po skončení podpory ESF

Zo 40 uchádzačov o zamestnanie (UoZ) 17 zapojených do projektu je umiestnených na otvorenom trhu práce, čo predstavuje 43 % úspešnosť, čo pri tak náročnej cieľovej skupine je obrovský úspech. Uvedený výsledok je možné dosiahnuť len systematickou a cieľavedomou prácou partnerov projektu a koordinátorov medzitrhu práce, ktoré však ako systémový nástroj nie sú zavedené dodnes.

Na základe získaných skúseností partneri projektu (Mesto Banská Bystrica, Krajská rozvojová agentúra v BB a Slovenská živnostenská komora) pripravujú projekt , ktorý by viedol k trvalej udržateľnosti výsledkov takýchto projektov. Pripravuje sa zámer pre národný projekt -NP Práca a zamestnanosť, kde okrem organizácii poskytujúcich verejnoprospešné služby by bol zapojený aj podnikateľský sektor, kde by sa vytvárali pracovné miesta pre cieľovú skupinu dlhodobo nezamestnaných, kde by prostredníctvom recyklácie odpadov sa vytvárali výrobky pre trh, čo by bolo zárukou udržateľnosti (kompostovanie, spracovanie biomasy, využitie recyklátov vo výstavbe, čistenie vodných tokov,...).

Zhrnutie:

zárukou udržateľnosti je silné partnerstvo a kvalitne odvedená práca s cieľovou skupinou v rámci medzitrhu práce (dočasnej dotovanej práce cca 12 mesiacov).

príprava NP Práca a zamestnanosť, ktorý dizajnuje možnosti zamestnávania dlhodobo nezamestnaných „zospodu“ od miestnej úrovne zapojením miestnych aktérov v oblasti zamestnanosti (úrady práce, obce, mestá, miestni podnikatelia)

Spracovala: Ing. Mária Filipová, vedúca odboru sociálnych vecí

Mestský úrad Banská Bystrica

odborný garant projektu

Banská Bystrica 30.1.2015

Mesto podporilo uchádzačov o zamestnanie

1.6. 2015 sa na pôde Mestského úradu v Banskej Bystrici slávnostne podpisovali pracovné zmluvy v rámci národného projektu „PODPORA ZAMESTNÁVANIA uchádzačov o zamestnanie“. Projekt vyhlásilo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Podporuje pracovné príležitosti pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie vo vymedzených oblastiach verejného zamestnávania. Pri realizácii národného projektu sa bude aplikovať nástroj politiky zamestnanosti s názvom „medzitrh práce“. Cieľom je okrem zamestnania poskytnúť ľuďom aj pomoc. Tento nástroj rieši prechod od nezamestnanosti na otvorený trh práce. „Mesto Banská Bystrica, v rámci svojej sociálnej politiky, má záujem riešiť jeden z najväčších sociálnych problémov a síce dlhodobú nezamestnanosť. Okrem toho, že sa v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny snažíme pomôcť uchádzačom o zamestnanie, táto činnosť prispieva aj k zlepšovaniu kvality života v meste. Vďaka naplánovaným prácam bude Banská Bystrica čistejšia a krajšia,“ hovorí Jakub Gajdošík, 1. zástupca primátora. Desiatich vybraných zamestnancov, zaradených ako pomocní pracovníci, podpísali dnes pracovnú zmluvu s Podnikom medzitrhu práce – Šanca pre všetkých n. o. v rámci projektu budú natierať hrdzavé zábradlia v štyroch lokalitách Banskej Bystrice. Šiesti uchádzači o zamestnanie budú v rámci dobrovoľníckej služby (podľa § 52a zákona o službách zamestnanosti) vykonávať ako aktivisti medzitrhu práce dohľad nad pomocnými pracovníkmi „Banská Bystrica realizovala pilotný projekt Podnik medzitrhu práce – Šanca pre všetkých, kde sme boli úspešní. Dnes nadväzujeme na tieto úspechy využitím ďalších nástrojov. Verím, že výsledky budú rovnako dobré. Dúfam, že pomôžeme niektorým ľuďom nájsť si prácu aj po skončení projektu a prostredníctvom riešenia dlhodobej nezamestnanosti prispejeme k skrášleniu mesta,“ objasňuje vedúca Odboru sociálnych vecí MsÚ Banská Bystrica, Mária Filipová.

Mesto chce dlhodobo nezamestnaným vytvárať pracovné podmienky aj naďalej

Banská Bystrica, 4. august 2015 - Od začiatku júla pracuje vo vybraných lokalitách Banskej Bystrice niekoľko Banskobystričanov, ktorým sa nedarilo zamestnať viac ako 12 mesiacov. K aktivitám, ktorými prispievajú k skrášleniu nášho mesta patrí maľovanie hrdzavých zábradlí. Prvé výsledky sú viditeľné už pri vstupe do Banskej Bystrice na Kremničianskom moste. Nový červeno-biely šat dostane do konca septembra aj zábradlie na Radvanskom moste, Hronskom predmestí a lokalita na križovatke s Nám. Slobody. Otázkou je, či sa po ukončení projektu „Podpora zamestnávania UoZ“ dokážu opäť uplatniť a zaradiť do pracovného života. Pracovať aj naďalej chcú všetci, ktorí sa vďaka samospráve a Podniku medzitrhu práce – Šanca pre všetkých, n.o., zaradili do riadneho zamestnaneckého pomeru. Počas jedného mesiaca si stihli vytvoriť pracovné návyky, sú zodpovední, dochvilní a odhodlaní pracovať. Po ukončení projektu im chce samospráva pomôcť. „Chceme, aby sa naďalej rozvíjal medzitrh práce, a aby neúspešní uchádzači o zamestnanie dostali šancu. Osobne som sa s nimi stretol, poďakoval im, vypočul si ich životné príbehy a problémy. Vypracovali sme zoznam činností, pri ktorých vieme ich potenciál a chuť pracovať využiť aj naďalej. Budeme sa snažiť nájsť

model a nastaviť systém tak, aby to nebola jednorazová, ale celoudržateľná aktivita,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko. Aktivít, ktoré urobia Banskú Bystricu krajšou je mnoho – pravidelná údržba miestnych komunikácií, verejných plôch, odstraňovanie nelegálnych skládok, čistenie chodníkov od buriny a pod. „Vieme o problémoch týchto ľudí a snažíme sa im byť akýmsi tunelom. Ním sa očisťujú od problémov, ktoré spôsobili ich nezamestnanosť. Už teraz sú z nich hotoví ľudia, ktorí sa adaptovali do každodenného pracovného procesu,“ hovorí Zuzana Lešníková, riaditeľka Podniku medzitrhu práce – Šanca pre všetkých., Mgr. Zdenka Sekerešová, hovorkyňa primátora.

Činnosť Podniku medzitrhu práce – Šanca pre všetkých, n.o. v roku 2015

Po útlmovom režime v roku 2014 a po schválení podpory zo strany Mesta Banská Bystrica (MBB) od 1.7.2015 bol vytvorený pracovný tím, kde funkciu riaditeľky zastávala Mgr. Zuzana Lešníková (DoPČ na 0,5 úväzku), ekonómka Mgr. Zuzana Detková (DoPČ) a sociálna pracovníčka Mgr. Milena Maková, zamestnankyňa MBB - výkon činností v PMP na základe Dohody s MBB o dočasnom pridelení zamestnanca na výkon práce kinému zamestnávateľovi.

Činnosť v roku 2015 bola zameraná na dočasne podporované zamestnávanie znevýhodnených UoZ, poberateľov dávky v hmotnej núdzi (ďalej DvHN). Na prijatie UoZ boli využité aktívne opatrenia trhu práce (AOTP). PMP ŠpV sa zapojil do národného projektu (ďalej NP) „Podpora zamestnávania UoZ“. Uzatvoril pracovnú zmluvu s 10 UoZ od 1.7.2015 do 30.9.2015, v rámci dohody poskytol ÚPSVaR príspevok vo výške 95 % z celkovej ceny práce na jednotlivé pracovné miesta. Mesto poskytlo v zmysle zmluvy 880/2015/OEM-RA návratnú finančnú výpomoc na preklopenie času refundácie miezd, ktorá bola v decembri 2015 vrátená na účet mesta. Na základe Dohody č.4/§52a/2015 boli vybratí 6 UoZ na dobrovoľnícku službu, ktorí vykonávali činnosť 4 hod. denne. Uvedený § 52a o zabezpečení podmienok vykonávania aktívnej činnosti formou dobrovoľníckej služby využil PMP ŠpV v roku 2015 opätovne, a od 1.10.2015 zaistil na 4 hod. denne na 6 mesiacov kontinuálne pokračovanie zamestnania pôvodným 10 zamestnancom . Z hľadiska zloženia UoZ zamestnaných v roku 2015 sa jednalo prevažne o ľudí, ktorým sa dlhé roky nepodarilo zamestnať sa. Prevažná väčšina z nich patrila k marginalizovanej rómskej komunite. Ich pracovná činnosť za uvedené obdobie bola zameraná na obnovu povrchovej úpravy zábradlí v majetku a správe Mesta Banská Bystrica a ďalšie aktivity súvisiace s tvorbou, ochranou, zveľaďovaním a udržiavaním životného prostredia v rôznych lokalitách mesta. Benefitom z ich činnosti okrem toho, že UoZ si obnovili a získali pracovné návyky, zručnosti a získali prax v čistení a maľovaní zábradlí, bolo takmer 1200 m očistených a natretých zábradlí v BB na moste Zvolenská cesta Kremnička, Zvolenská cesta Radvaň, na Štefánikovom nábreží, Bellušovej ulici a pri ceste I/66 (od križovatky nám. Slobody). Okrem natierania zábradlí v roku 2015 bol cintorín v Podlaviciach zbavený náletových drevín, upravený interiér podchodu pri Kapitulskej ul.

PMP ŠpV okrem toho, že poskytol UoZ pracovnú príležitosť, pomáhal riešiť aj náročné problémy každodenného života, či už to bola individuálna pomoc v otázkach dlhov, exekúcií, bývania, ale aj otázky týkajúce sa zdravia, rodinných problémov, či zlej sociálnej situácie. V spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska absolvovali „zamestnanci“ PMP ŠpV školu rodinných financií ukončenú certifikátom. V septembri 2015 PMP ŠpV zabezpečil vzdelávaciu aktivitu cez ďalší nástroj ÚPSVaR – RE-PAS – vzdelávanie s názvom „Uchádzač o zamestnanie v počítačovom svete“, vzdelávania sa zúčastnilo 11 UoZ, z ktorých sa 5-tim po ukončení vzdelávacej aktivity podarilo získať zamestnanie. V priebehu roka 2015 bol na 0,5 úväzok prijatý 1 zamestnanec, z radov UoZ, ktorý bol zamestnaný v PMTP ŠpV v rámci nástrojov APTP, ako organizátor dobrovoľníckej služby, jeho mzdu v plnom rozsahu refundoval ÚPSVaR.

Okrem dobrej spolupráce s ÚPSVaR (vyššie realizované aktivity v súčinnosti s ÚPSVaR), Mesto BB uzavrelo s PMP ŠpV 29.6.2015 Dohodu o spolupráci č. 846/2015/OSV-SDS, v ktorej vyjadrili spoločnú vôľu angažovať sa v dlhodobom a prínosnom procese spolupráce v oblasti riešenia politiky zamestnanosti znevýhodnených občanov na trhu práce. V roku 2015 bola deklarovaná spolupráca konkretizovaná a realizovaná s oddelením údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí. V práci PMP ŠpV účinne pomáhali odbornou, konzultačnou a poradenskou činnosťou odbory: sociálny, ekonomický, ORLZ, právne, evidencia a správa majetku, technicko-prevádzkové oddelenie a referát krízového riadenia.

Z podnikateľských subjektov spolupráca bola s: MIS, STEFE, zimný štadión, ICEKO-ONYX, PUFeko, Marius Pedersen, MBB, BPM Mäso Lapin, (finančné príspevky) a DP MBB, ktorý poskytol bezplatné cestovné lístky pre UoZ na premiestňovanie sa na pracoviská na území mesta.

Činnosť PMP ŠpV v roku 2015 bola zabezpečovaná prevažne zo zdrojov ÚPSVaR. Štruktúra príjmov podľa zaúčtovaných zdrojov v čerpaní rozpočtu bola nasledovná:

Mesto	13,2 %
Dary	7,7 %
ÚPSVaR SR	50,8 %
Vlastné zdroje	4,4 %
NFV	23,8 %

Ak odpočítame výšku návratnej finančnej výpomoci MBB z čerpania rozpočtu PMP ŠpV, výška skutočných čerpaných zdrojov je 34 589 € za rok 2015 za obdobie od 1.7.2017 do 31.12.2017.

Pri tomto uhle pohľadu zdroje príjmov na činnosť PMP ŠpV sú v štruktúre:

Mesto	17%
-------	-----

Dary	10,1 %
ÚPSVaR	66,8 %
Vlastné zdroje	5,8 %

Ak sa zoberie do úvahy, že počas obdobia 0,5 roka PMP ŠpV umiestnil na trh práce 15 UoZ z cieľovej skupiny dlhodobo nezamestnaných, ktorí boli bez príjmu, len na dávkach v hmotnej núdzi a častokrát aj v sieti sociálnych služieb (bývanie a iné druhy sociálnej podpory), tým že sa zamestnali si mohli „prostredníctvom splátkových kalendárov vyrovnáť dlhy“, platiť si bývanie a pod. a náklady na 1 umiestneného UoZ činili teda 384 €/mesiac, na ktorých sa mesto podieľalo 17%, čo predstavovalo cca 65,3 €/mesiac na umiestneného uchádzača na trh práce. V tejto sume nie sú vyčíslené nepriame „zisky“ znížením výdavkov na sociálnu podporu.

Komunitný rozvoj

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica pre roky 2015 – 2023 (ďalej len PHSR) navrhuje množstvo opatrení, ktoré sú definované v troch prioritných oblastiach, ktoré dokážeme naplniť len vtedy ak 1. Prosperujúce mesto 2. Občianske mesto 3. Zdravé mesto, budeme budovať s ľuďmi pre ľudí. Na to je potrebné vytvoriť podmienky, aby sa zvýšili rozhodovacie právomoci obyvateľov hlavne za svoje prirodzené teritoriálne komunity, aby sa sami občania stali spolutvorcami svojho prostredia a ovplyvňovali kvalitu svojho života.

V PHSR sa uvádza, že komunitný rozvoj sa deje samostatne, na občianskej úrovni, z iniciatívy mimovládnych organizácií, ktoré poskytujú občanom podporu, alebo za pomoci samosprávy (napríklad mechanizmus participatívneho rozpočtu, občianskych rád apod.) v oblasti životného prostredia (verejné priestranstvá, verejná zeleň), kultúry, športu, vzdelávania, zdravého životného štýlu a i. Na území mesta Banská Bystrica pôsobí veľké množstvo formálnych a neformálnych zoskupení (neformálnych skupín, občianskych združení, nadácií, neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby atď.), ktoré realizujú aktivity v prospech svojich členov, ale tiež poskytujú služby a riešia problémov rôznych komunit - územných aj tematických. V prevažnej miere sa jedná o tematické komunity, pôsobiace v rôznych oblastiach – sociálne služby, zdravotníctvo, vzdelávanie, mládež, šport, kultúra, životné prostredie, menšiny a pod. Na podporu komunitného rozvoja zriadilo Mesto Banská Bystrica dve komunitné centrá – na najväčšom sídlisku Rudlová-Sásová a na sídlisku Fončorda. V Banskej Bystrici pôsobia 2 materské, resp. rodinné centrá. Základňou komunitného rozvoja sú dobrovoľnícke aktivity. Dobrovoľníctvo sa v Banskej Bystrici rozvíja aj s pomocou občianskeho združenia Centrum dobrovoľníctva, ktoré koordinuje dobrovoľnícke aktivity. V Banskej Bystrici pôsobí 1 140 registrovaných občianskych združení,

čo je najviac spomedzi ostatných šiestich krajských miest (okrem Košíc a Bratislavy, kde ich pôsobí neporovnateľne viac) a 56 neziskových organizácií, čo je druhý najväčší počet spomedzi šiestich krajských miest hneď po Prešove (mimo Košíc a Bratislavy).

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)

KPSS, ktorý bol schválený uznesením MsZ číslo 319 v decembri 2015, v SWOT analýze uvádza ako silnú stránku mesta Banská Bystrica existenciu komunitných centier, vytváranie podmienok pre kontinuálny komunitný rozvoj, vznik komunitných centier s preventívnou funkciou, existencia Rady MVO, Mládežnícky parlament, zvýšená informovanosť ohľadne komunitných aktivít (info-tabule, sociálne média Mesta BB, Radničné noviny, web stránka), zvyšujúci sa počet odborníkov pre prácu s komunitami a zlepšené sieťovanie subjektov venujúcich sa komunitnému rozvoju.

KPSS v cieľovej skupine osoby aktívne v komunitách si stanovil ako:

Cieľ č. 1 Podpora komunitného rozvoja

Nastavenie vízie komunitného rozvoja

Vytvorenie systémového nástroja pre komunitný rozvoj

Vypracovanie strategického dokumentu pre komunitný rozvoj

1.2 Rozvoj komunitných centier

1.2.1 Skvalitnenie a rozšírenie podmienok pre komunitný prácu

1.2.1.1 Rozšírenie siete nízkoprahových denných centier pre rodiny s deťmi v kombinácii s komunitnými centrami

V KPSS sa v tomto programovacom období rozšírila cieľová skupina o osoby aktívne v komunitách.

Prieskum o komunitnom živote a aktivitách obyvateľov/iek Sásovej

V mesiacoch február a marec 2015 sa v Banskej Bystrici uskutočnil prieskum komunitného života a komunitných aktivít obyvateľov sídliska Sásová. Prieskum prebiehal prostredníctvom dotazníka, ktorý bol distribuovaný online cez sociálne siete a email a zároveň boli respondenti a respondentky oslovované/í osobne. Osobné štruktúrované rozhovory prebiehali metódou „one-on-one“ na uliciach Sásovej, kde si realizátorky prieskumu určili kľúčové miesta, na ktorých oslovovali náhodne vybraných/é okoloidúcich/e. Taktiež boli tieto rozhovory realizované metódou „door-knocking“, kde podľa náhodného výberu oslovovali obyvateľov/ky Sásovej priamo v domácnostiach. Do prieskumu sa zapojilo 207 respondentov/iek, z čoho 89 bolo oslovených osobne a zvyšných 118 odpovedalo na dotazník online. Dotazníkový prieskum a jeho zámer bol dňa 16. marca 2015 predstavený na stretnutí v Komunitnom centre Sásová, na ktoré boli pozvaní zástupcovia/kyne miestnych

občianskych združení, poslanci za volebný obvod Sásová-Rudlová, občania/ianky zo sídliska Sásová a komunitný pracovník a pracovníčka MSÚ BB.

V dotazníku boli skúmané najmä bariéry aktívneho komunitného života v danej urbánnej lokalite. Cieľom bolo zistiť, akým aktivitám sa venuje populácia sídliska, aké problémy obyvatelia/ky Sásovej vnímajú na svojom sídlisku a či považujú za dôležitú angažovanosť vo veciach verejných na miestnej úrovni. Z náhodne vybranej vzorky 207 respondentov/iek 80.6% býva v Sásovej. Do prieskumu boli zaradení občania, ktorí časť svojho času trávajú v Sásovej, či už na sídlisku žijú, pracujú, nakupujú, podnikajú, trávajú voľný čas alebo sa zapájajú do spoločenského života, alebo kombinácia uvedeného. Priemerné obdobie, ako dlho táto časť opýtaných býva na sídlisku je 19 rokov. Na otvorenú otázku „Čo považujete v Sásovej za najlepšie?“ respondenti/ky odpovedali nasledovne:

Veľká väčšina respondentov/iek považuje za najlepšiu blízkosť prírody. Veľmi pozitívne obyvatelia/ky hodnotia obchody, služby, občianske vybavenie a jeho dostupnosť. Mnohým vyhovuje poloha sídliska, blízkosť centra mesta a jeho ľahká dostupnosť prostredníctvom MHD. Opakovaný počet odpovedí sa vzťahovalo na prítomnosť a činnosť Saleziánskeho strediska, detské ihriská, ľudí na sídlisku, pokoj a zeleň. Niekoľko respondentov/iek ocenilo prítomnosť množstva mladých rodín/ľudí na sídlisku, parky, reštaurácie, sociálne vybavenie, lekárska starostlivosť, škôlky a školy, relatívnu blízkosť centra mesta, komunitná záhradka a fitnesscentrá. V jednotlivých odpovediach sa vyskytli: automat na mlieko, pošta, Komunitné centrum Sásová, Base gym, Billa, materské centrum, SZŠ Fantázia, kostol, krčmy, o.z. Sanare, vzdialenosť od centra mesta, infraštruktúra, jelšový hájik, poslanci, ktorí komunikujú cvičisko pre psov na poli, Lidl, veľa možností na voľný čas a ticho. Päť respondentov/iek nepovažuje v Sásovej za dobré nič.

Čo sa týka používania priestranstiev a miest, na otázku, „Ktoré z nasledujúcich miest v Sásovej navštevujete a využívate?“ sa v odpovediach v takmer 90% obyvatelia/ky zhodli na obchodoch, potom vo viac ako 55% nasledovali reštaurácie a za nimi so 43% nasledovali parky. 33% obyvateľov navštevuje športoviská a rovnaké percento navštevuje krčmy alebo bary. Necelých 30% opýtaných navštevuje kaviarne a len 16% knižnicu.

Výskum ukázal, že 81% sa identifikuje so susedstvom (tí/tie, čo odpovedali, že sa identifikujú so susedstvom veľmi alebo sú na škále niekde v strede) v porovnaní s 19%, ktorí/é odpovedali vôbec alebo iba trošku. Otázky príslušnosti k sídlisku tiež ukázala, že len 6% respondentov/iek sa so susedstvom neidentifikuje vôbec a len 20% úplne. Otázka, skúmajúca pocit bytia súčasťou miestnej komunity ukázala slabú identifikáciu opýtaných s lokálnou komunitou. Respondenti uviedli, že sa málo sa zúčastňujú na komunitnom živote na sídlisku, najmä z dôvodu: chýbajúcej motivácie (23%), pretože nemajú tú možnosť (21%), nie je to zvykom (17%), alebo preto, že nevedia, na koho sa obrátiť (12%). 11% nedôveruje verejným službám. 34.7% respondentov/iek sa nikdy ne zúčastnilo stretnutí či verejnej diskusii, ktorá sa týkala Sásovej, 40% nikdy „nedobrovoľníčilo“, 82% sa nikdy nezúčastnil/o mestského zastupiteľstva alebo stretnutia Občianskej rady. Takmer 60% respondentov/iek sa

nepovažuje za dobre informovaných o aktivitách a dianí na sídlisku. Vo všeobecnosti prieskum ukázal, že angažovanosť obyvateľov a obyvateľiek Sásovej v miestnych otázkach a komunitnom živote je pomerne slabá až nízka. Väčšina súhlasí, že Komunitné centrum zohráva dôležitú úlohu pre kvalitu života občanov na sídlisku. Väčšina opýtaných si zároveň myslí, že komunitný rozvoj by mal byť v kompetencii miestnych občanov a mesta Banská Bystrica.

Konferencia „Transformácia sociálnych služieb“

Združenie miest a obcí Slovenska v spolupráci s Mestom Banská Bystrica usporiadalo v dňoch 19.a 20. novembra 2015 odbornú konferenciu na tému „Transformácia sociálnych služieb“

Termín: 19. - 20. 11. 2015

miesto: Národný dom Banská Bystrica, Centrum nezávislej kultúry

počet účastníkov: 100 osôb

forma : odborná konferencia

Je deinštitucionalizácia témou pre mestá a obce? Akú úlohu zohrávajú mestá a obce v procese transformácie sociálnych služieb a deinštitucionalizácie? Kde sa v súčasnosti nachádzajú? Prečo je téma dôležitá pre samosprávu? Aké máme východiská a nástroje pre tieto procesy? Ak chcete hľadať odpovede na tieto otázky zúčastnite sa semináru, ktorý organizuje ZMOS v spolupráci s odborníkmi na uvedené témy.

Konferencia sa uskutočnila za spolupráce nasledovných partnerov

Implementačná agentúra OP ZaSI, Bratislava

MPSVaR SR, sekcia sociálnej a rodinnej politiky, Bratislava

Centrum advokácie duševne postihnutých, Praha

Slovenská živnostenská komora

Krajská rozvojová agentúra, Banská Bystrica

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica

Mesto Banská Bystrica

Obec Janova Lehota

Obec Ladomerská Vieska

Obec Lipová

Divadlo z Pasáže Banská Bystrica

Odborný garant podujatia: Bruno Konečný, ZMOS a Mária Filipová, Mesto Banská Bystrica

Cieľová skupina: odborní zamestnanci mestských a obecných úradov, volení predstavitelia, ďalší lokálni a regionálni aktéri pre sociálnu oblasť

Zapojení experti:

Peter Szabo – riaditeľ odboru sociálnych služieb, MPSVaR Bratislava

Lýdia Brichtová – Implementačná agentúra OP ZaSI, Bratislava

Maroš Matiaško – Centrum advokácie duševne postihnutých, Liga ľudských práv, Praha

Viera Šedivcová – poslankyňa NR SR, členka výboru pre sociálne veci, riaditeľka DSS Ladomerská Vieska

Božena Kováčová – starostka obce Jánova Lehota

Vladimír Baran – starosta obce Ladomerská Vieska

Elena Sivová - Slovenská živnostenská komora

Pavel Červienka – riaditeľ ÚPSVaR SR

Štefan Repko – riaditeľ Krajská rozvojová agentúra, Banská Bystrica

Matúš Petričko – riaditeľ Divadla z Pasáže,

Maroš Chmelík – riaditeľ Centra komunitného organizovania

Denisa Nincová – riaditeľka DSS Lučenec Slatinka

Podujatie sa realizuje v rámci vzdelávacieho programu VP3

Na konferencii boli diskutované nasledovné témy:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 a proces transformácie sociálnych služieb a rozvoj komunitných sociálnych služieb

Legislatívne východiská pre proces transformácie sociálnych služieb

Prechod klienta z inštitucionálneho prostredia do komunity – spolupráca s miestnou samosprávou

Využívanie nástrojov aktívnych opatrení trhu práce na podporu procesu DI a miestnej komunity

Diskusia na tému zamestnávanie osôb so znevýhodnením

Otázky o právnej zodpovednosti verejnej správy pri poskytovaní sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb – príklad procesu tvorby KPSS

Podpora z EŠIF na rozvoj komunitných služieb

Nové trendy vo verejnom obstarávaní s dôrazom na sociálne aspekty verejného obstarávania

Udržateľný miestny rozvoj v komunite

Činnosť oddelenia služieb dlhodobej starostlivosti za rok 2015

Služby dlhodobej starostlivosti sú zamerané na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie prostredníctvom sociálnych služieb poskytovaných v zariadeniach sociálnych služieb, formou pobytových sociálnych služieb, terénnych a ambulantných sociálnych služieb. Sociálne služby sú poskytované osobám, ktoré dosiahli dôchodkový vek, osobám odkázaným na pomoc inej osoby, osobám so zdravotným postihnutím a osobám v nepriaznivých životných situáciách.

Oddelenie služieb dlhodobej starostlivosti zabezpečuje činnosť na úsekoch :

- sociálnych služieb
- posudkovej činnosti
- zariadení sociálnych služieb
- starostlivosti o rodiny s deťmi
- ekonomických činností

Vykonávané činnosti oddelenia v roku 2015	Počet konaní
Posudková činnosť – odkázanosť na sociálne služby	1089
Zmluvy - umiestnenia v Zariadení opatrovateľskej služby (ZOS)	121
umiestnenia v KOMUCE Krivánska	73
umiestnenie v Zariadení pre seniorov Jeseň	104
umiestnenie v Stredisku sociálnych služieb	60
Zmluvy - opatrovateľská služba Mesto Banská Bystrica	193
opatrovateľská služba - neverejný poskytovatelia	72
prepravná služba	45
monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (SOS senior)	8

kompenzačné pomôcky	103
rehabilitačné služby	10
odľahčovacia služba	3
stravovanie	101
pozn. Zmluvy sú vrátane dodatkov v roku 2015	
Sociálne poradenstvo - klientské centrum	4883
Spoločný obecný úrad - počet konaní	98
Počet denných centier a počet organizovaných členov/ rok 2015	12/ počet členov 1184

Úsek zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti mesta :

ZSS	Typ služby	Kapacita
KOMUCE Krivánska 16-26	Zariadenie pre seniorov	60 miest
	Zariadenie podporovaného bývania	5 miest
	Zariadenie opatrovateľskej služby	13 miest
Zariadenie pre seniorov Jeseň Internátna 10	Zariadenie pre seniorov	81 miest
	Zariadenie podporovaného bývania	10 miest
	Zariadenie opatrovateľskej služby	11 miest
Stredisko sociálnych služieb Na Uhlisku 1, 9. mája 74 Robotnícka 12	Zariadenie opatrovateľskej služby (týždenná forma pobytu)	24 miest
	Denný stacionár	9 miest
		213 miest

% využitelnost zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti Mesta Banská Bystrica

Typ služby	2011	2012	2013	2014	2015
Zariadenie pre seniorov	93,80%	81,30%	97,30%	95,90%	98,60%
Zariadenie pod. bývania	92,60%	55,00%	68,00%	91,30%	98,60%
Zariadenie opatrovateľskej služby	77,5%	77,5%	74,2%	80,3 %	86,9 %
Zariadenie opatrovateľskej služby – týždenná forma Denný stacionár	92,1%	90,3%	82,4%	84,5%	93,8%

Využitelnost terénnych a ambulantných sociálnych služieb

Sociálna služba	2011	2012	2013	2014	2015
Opatrovateľská služba – počet klientov	155,4	171,6	181,5	209	216
Počet hodín poskytnutých opatrovateľských služieb v rámci Mesta BB	68 835 23,8% nárast	92 328 34,1 % nárast	106 017 14,8 % nárast	114 651 8,14 % nárast	119 510,5 4,24 % nárast
Prepravná služba – počet klientov	794	727	672	640	517
Počet jazd (prepravná služba)	2949	2922	2 603	2 904	2 924
Jedáleň –počet klientov	194	192	209	171	177
Počet vydaných jedál	32 806	30 003	30 180	29 026	25132
Požičovňa kompenz pomôcok – počet pomôcok	103	98	96	97	96

Monitorovanie, signalizácia potreby pomoci – počet klientov	15,5	15,3	13,8	15,9	14,8
---	------	------	------	------	------

Poskytovanie OSL v rámci mesta Banská Bystrica v roku 2015

počet poskytnutých hodín Osl

Mesto Banská Bystrica : 74 932,5 hodín

NPSS EBBA 22 078 hodín rok 2014 / 18 102,50 hodín, nárast 21,96 %

NPSS Seniorka 22 500 hodín rok 2014 / 19 566,50 hodín, nárast 14,99 %

NP – Podpora opatrovateľskej služby

Projekt, ktorý sa realizoval v rámci Podpory opatrovateľskej služby - národný projekt
Trvanie projektu : január 2014 – október 2015

Mesto Banská Bystrica začalo realizovať projekt od apríla 2015 na dobu určitú do 30.9. 2015
Realizácia projektu v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Cieľ projektu . Podpora terénnej sociálnej služby v domácnosti občana – opatrovateľskej služby. Projekt bol realizovaný od 1.5. 2014 do 30.9. 2015 Celkom bolo v roku 2015 prijatých z podporou projektu 10 opatrovateľiek. Celkový finančný príspevok poskytnutý z MPSVaR : 98 532 €

Akadémia európskeho seniora 2015

Banská Bystrica 30. september 2015 - Mesiac úcty k starším bude v Banskej Bystrici už tradične patriť Akadémii európskeho seniora (AES). Skôr narodení Banskobystričania sa budú môcť počas troch týždňov od 5. októbra zapojiť do série podujatí podporujúcich pohybové, relaxačné, kultúrne i duševné aktivity. Jubilejný 15. ročník stojí v roku 2015 na štyroch pilieroch: Kontaktujte sa! Zapojte sa! Zmeňte postoje! Staňte sa hlasom!

Slávnostné otvorenie AES 2015 sa uskutočnilo v Cikkerovej sieni radnice 5. októbra o 15:00 hod. Prvou aktivitou zo širokej ponuky bude séria prednášok organizovaná v spolupráci s mestskou políciou „Bezpečie pre seniorov“. Obľúbená Športová olympiáda rozhýbala 8. októbra starších Banskobystričanov v areáli Základnej školy Golianova. Šikovnosť svojich rúk budú mohli ukázať v rámci charitatívneho projektu „Upleť alebo uháčkuj štvorec“ v bystrickom Europa shopping center. K relaxačným aktivitám prispeje týždeň filmov a diskusných fór o rozvojovej pomoci. Akadémiu európskeho seniora zavŕšila 27. októbra Medzinárodná konferencia o finančnej stabilite a udržateľnom raste. Vyvrcholením bolo vystúpenie hudobnej skupiny Funny Fellows – Old time band. „Teší ma, že projekt s dlhoročnou tradíciou podporuje aj mnoho inštitúcií pôsobiacich v Banskej Bystrici. Ambíciou mesta je vytvárať aj pre starších Banskobystričanov čo najlepšie podmienky pre aktívne využívanie voľného času. Pozývam všetkých seniorov, aby si vybrali z bohatej ponuky a aktívnou účasťou prispeli k úspešnému jubilejnému ročníku Akadémie Európskeho seniora,“ hovorí primátor mesta Ján Nosko. Tematické oblasti tohtoročnej akadémie tvoria dve úrovne - Senior ako člen lokálneho a národného spoločenstva a Senior ako člen Európskeho spoločenstva. Akadémia európskeho seniora sa nesie v znamení výziev k zmenám myslenia a podpory Európskeho roka rozvoja, ktorý vyhlásila Európska komisia. „Akadémia európskeho seniora je už 15 rokov súčasťou verejnej politiky nášho mesta. Samospráva každoročne podporuje aktívne starnutie, ďalšie vzdelávanie a kultúrny rozvoj obyvateľov seniorského veku,“ hovorí Beata Styková, vedúca Oddelenia služieb dlhodobej starostlivosti MsÚ. Pre skôr narodených fungujú v Banskej Bystrici celoročne denné centrá, ktoré v súčasnosti ponúkajú umelecké dielne, počítačové miestnosti a spoločenské sály. Komunitná knižnica sa rozrástla o mnoho zaujímavých kníh zo zahraničných partnerských miest. K ďalším aktivitám Odboru sociálnych vecí mesta Banská Bystrica patrí kampaň zdravej výživy We Love Eating, charitatívne podujatie Primátorský punč, ale i podpora ľudí s Alzheimerovou chorobou, autizmom a pod. Mgr. Zdenka Sekerešová, PhD., hovorkyňa primátora

Hodnotenie splnenia úloh roku 2015

- sprevádzkovanie Zariadenia opatrovateľskej služby s týždennou formou pobytu ZOS Robotnícka 12 4 miesta – splnené prevádzka od 1.4. 2015
- zachovaná interná forma vzdelávania zamestnancov v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb
- zrealizovaná skupinová supervízia všetkých zamestnancov zariadení sociálnych služieb – splnené
- podpora služieb zamestnanosti - využívanie aktivačných činností v ZSS v zmysle § 52 a) formou dobrovoľníckej služby a § 52 aktivačná činnosť formou menších obecných prác - celoročne splnené
- udržanie kvality podľa STN EN ISO 9001:2009 – splnené recertifikačné audit v ZSS
- schválený Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2015 -2020 mestským zastupiteľstvom z 15. decembra 2015 číslo uznesenia 319/2015 – MsZ.

Európsky deň jazykov v Banskej Bystrici

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov, ktorý spadá na sobotu 26. septembra, pribudlo do knižnice Komunitného multifunkčného centra na Robotníckej ulici (KOMUCE) niekoľko zaujímavých kníh. Tie venovali Banskej Bystrici pri rôznych príležitostiach zástupcovia devätnástich partnerských miest. Oslavou jazykovej rôznorodosti kontinentu môže byť pre Banskobystričanov aj nedeľná mestská hra, zameraná na poľsko-slovenské pohraničie. Samospráva sa pravidelne zapája do aktivít, ktoré podporujú cezhraničnú spoluprácu a šíria povedomie o medzinárodných vzťahoch Banskej Bystrice.

V novej zbierke komunitnej knižnice môžu nájsť milovníci literatúry približne 70 publikácií o histórii, krásach prírody i kulinárstve bulharského mesta Montana, poľského Radomu, českého mesta Hradec Králové, maďarského Šalgotariánu i Dabaša, Zadaru, Charlestonu a mnohých iných. Knižnica, ktorá funguje aj ako študovňa, by sa mala v budúcnosti rozšíriť a priblížiť tak viac informácií o partneroch mesta. Navštíviť ju môže každý od 8.00 hod. do 18.00 hod.

System prestupného bývania v Banskej Bystrici

Autor: PhDr. Karol Langstein

Mesto Banská Bystrica v spolupráci s Územným spolkom Slovenského Červeného kríža v Banskej Bystrici buduje a rozvíja System, prestupného bývania v meste Banská Bystrica od roku 1993. Prvým zariadením bola nocľaháreň „Večierka“, vtedy umiestnená na Bočnej 9, Banská Bystrica a na toto zariadenie sa postupom času začala budovať sieť zariadení Krízovej intervencie, ktorá je založená na filozofii systému prestupného bývania. Samotný system je dynamický a jeho rozvoj je dopĺňaný podľa potrieb a schopností cieľových skupín.

Uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici č.67/95 - zo dňa 28.04.1995, bol schválený „Projekt systému resocializácie bezdomovcov v meste Banská Bystrica“ - ktorého autormi sú Ivan Šediba (†2012) a Karol Langstein. System sa varioval časom na rôzne cieľové skupiny pre jednotlivcov a rodiny podľa potreby cieľových skupín. Stal sa modelom prestupného bývania, ktorý kopírovali neskôr aj iné mestá ako Dolný Kubín, z časti Prešov, Piešťany a pod. je funkčný dodnes.

Od začiatku sa autori zamerali na možnosti a limity cieľových skupín a vnímali samotnú reč chudoby a núdze v ktorej sa klienti ocitali. Dôležité sú pri vnímaní a nastavovaní intervencie interné a externé faktory, pri čom:

Interné faktory – sú v rámci vnútorného kapitálu – schopnosť budovať pozitívne vzťahy, flexibilita, chuť a schopnosť učiť sa nové veci, sebaúcta, kreativita a pod.

Externé faktory – sú napríklad podporné systémy v rámci rodiny , školy, či najbližšieho okolia.

Vyrastanie v úplnej biede môže byť samé o sebe traumatizujúcim zážitkom. Chudobné prostredie môže deti a adolescentov vystavovať mnohým vzájomne súvisiacim stresorom. Zoznam stresorov pritom môže byť zostavený z faktorov ako je - násilie, nevhodný životný štýl, nedostatok výživy a môže končiť zneužívaním detí, alkoholizmom rodičov a inými negatívnymi faktormi pri ktorých sa len ťažko hľadajú tie pozitívne. Aj tie určite sú, len je dôležité, či sa na nich dá stavať celá kvalitatívna zmena.

Sú to externé faktory, ktoré veľmi silno pôsobia na jednotlivca nachádzajúceho sa v takomto prostredí, a preto ak sa rozhodne ku kvalitatívnej zmene, musí toto prostredie opustiť a dospieť k zmene v kvalitatívne lepšom prostredí. Je veľmi ťažké rozhodnúť sa urobiť zmenu, alebo sa podvoliť tlaku spoločnosti, ktorá si zmenu vyžaduje. v praktickom ponímaní je to príklad marginalizovaných komunit, ktoré žijú v osadách. Ich obyvatelia dedia generačnú chudobu, ktorej znakmi sú v priestorovom ponímaní – nelegálne stavby, často iba provizórne zariadené rôznymi tepelnými zdrojmi, ktoré samé o sebe sú životu nebezpečné, poväčšine nemajú infraštruktúru ako elektrické siete, kanalizácia, pitná voda. Deti sa vo veľkých počtoch rodia do takéhoto prostredia a sú obklopené takto vybudovaným priestorom a komunitou, ktorej príjem tvoria v drvivej väčšine dávky sociálneho zabezpečenia (sociálne dávky a príspevky, invalidné a starobné dôchodky, príspevky za opatrovanie a pod.). Vymaniť sa z takéhoto prostredia nie je len o vnútorných zdrojoch, ale aj o zmenách, a jednou z takýchto zmien je zmena prostredia. Pri tom si však treba uvedomiť, že kým život v nelegálnych stavbách, „načierno“ napojených na odber elektriky, bez kanalizácie a vodovodu, by človek, ktorý chce dospieť k zmene mal prejsť do prostredia, v ktorom by mal napríklad platiť mesačne nájom, služby spojené s užívaním priestoru (elektrika, teplo, vodné stočné, dažďovú vodu, ktorá padne na objekt a pod.). s týmito povinnosťami a povinnosťami spojenými napríklad s daňovým systémom sa dovedy nemusel stretnúť ani len imaginárne. Vďaka ignorácii a nepotrebnosti vnímať tieto reálie bol takto žijúci jedinec schopný prispôbiť sa príjmu zo sociálneho zabezpečenia oveľa jednoduchšie, ako keby si mal plniť aj povinnosti plynúce z užívania kvalitatívne lepšieho priestoru. Na to, aby sa dospelo k pozitívnej zmene, je potrebné, okrem samotného chcenia, využiť podporu zdrojov, ktoré ponúka spoločnosť. Vo svete je viacero trendov ako napr. „housing first“, „najprv bývanie“, ktoré realizuje napríklad aj Fínsko, „Rapid re-housing“ (USA a pod.) alebo je to „Systém prestupného bývania“, ktorý sa realizuje aj na Slovensku. Treba si asi uvedomiť, že špecifiká tej ktorej krajiny sú rozdielne, či už ide o legislatívu alebo o hĺbku izolovanosti niektorých jedincov a komunit a pod.

Každý model má niečo - PRE a niečo - PROTI a tak sa nestaviame do role „jedinečnosti“ - je na zvážení RÁCIA a praxe, ktorý model je aplikovateľný a udržateľný v reálnom živote. Tak či tak treba riešiť intervenciu individuálne, ucelene a všestranne.

Medzi externé faktory samozrejme patrí aj množstvo iných nepredvídateľných ale aj predvídateľných kríz, ktoré môže jedinec alebo rodina zažívať.

Nie všetci klienti musia padnúť na pomyselné „dno“ siete alebo absolvovať celé cykly prestupného bývania – záleží vždy na ich aktuálnom statuse, aktivite a reálnych možnostiach. Takže ten kto by si predstavoval, že musí absolvovať všetky stupne aby sa „prepracoval“ k bytu je na veľkom omyle. Skúsenosti z praxe naznačujú, že aj veľa ľudí pracujúcich v tejto oblasti (sociálnej) len hmlisto vníma - o čom je Systém prestupného bývania, aké má vnútorné nastavenia, motivácia a aké sú procesy a podmienky. Čo nie je účelom tejto jednoduchej niekoľko stranovej informácie. To je možné rozdiskutovať a snáď aj pochopiť pri stretnutí a obhliadke.

Vnímanie priestoru, v ktorom žijú ľudia začleniteľní do society chudobne žijúcich je v mnohých prípadoch charakteristický samotný exteriér a interiér ich obydlií. Na prvý pohľad je zrejmé koľko energie, hodnôt a pozornosti venujú priestoru, v ktorom žijú. Nie je výnimkou, že aj v dnešnej dobe sa stretávame s obydliami, ktoré sú pozbíjané použitými doskami, podlahovými krytinami a odpadovým materiálom bez spevnenej podlahy. Paradoxne znejú pripevnené satelitné prijímače v chatrčiach, do ktorých nie je vedená ani elektrická sieť. Tým sa len potvrdzuje, čo pre ľudí v chudobe je prioritou a čo sme už v predošlých statiach naznačili – je to zábava, televízia a takto trávený čas. Z tohto je celkom dedukovateľné aj to, čo má na takto žijúcich jedincov a komunity najväčší vplyv. Na tomto type vnímania jednotlivca a komunity cez priestor nám prezrádza aj to, aký vedú život, aké majú postoje a vytrvalosť. Vrátime sa zase do priestoročasu a jeho paradoxom. Ľudia žijúci v niektorých marginalizovaných komunitách majú v podstate množstvo času, ktorý by mohli venovať sebe, svojej rodine, priestoru, v ktorom žijú a komunite. Väčšinu času mužská populácia venuje zháňaniu buď materiálu, ktorý je možné spaľovať ako zdroj tepla a energie, na prípravu jedla alebo zháňaniu komodít predajných v zberných surovinách, poprípade materiálu na „vylepšenie“ nelegálnej stavby, v ktorej žijú. Ženská časť sa napr. venuje starostlivosti o domácnosť – varenie, pranie, nákupy, deti. Všetko to, čo sa odohráva v prostredí - hmotnom aj nehmotnom (obydlie a typológia, charakter, intelekt osobností ľudí v tomto priestore žijúcich) má vplyv na každého jedinca, ktorý v ňom vyrastá. Aj napriek skutočnosti, že majú dostatok času, majú malý záujem na zlepšovaní svojho životného priestoru a toto zlepšenie očakávajú od spoločnosti bez akéhokoľvek sebou iniciovaného pričinenia. v tomto momente nastáva spoločenský konflikt, ktorý na jednej strane hovorí o podpore ľudí, ktorí si sami nevedia pomôcť, a na druhej strane si kladie spoločenskú otázku: „ ... prečo robiť z nevýhody výhodu?“. Na to, aby sme dospeli k zmene vnímania a užívania priestoru v kvalitatívne vyššej úrovni je potreba ľudí žijúcich na okraji spoločnosti ak si to vyžaduje status - naučiť samotnému užívaniu priestoru, vybudovať v nich zodpovednosť za tento priestor (platby za užívanie priestoru a pod.) a to je možné len systémovou prácou a budovaním takých systémov, ktoré im dajú možnosti k zmene za pomoci pomáhajúcich profesionálov. Potrebné je v celom procese vnímať podstatu, ktorou je fakt = ... že každý býva v tom na čo má ..., máme tým na mysli, že nie je možné, aby typ

bývania, ktorý využíva jednotlivec alebo rodina bol nákladovo vyšší, alebo rovnajúci sa jeho/-jej príjmom. v tom prípade by dochádzalo k automatickému zadlžovaniu a ďalšej hrozbe neriešiteľných rizík pre nich. Z tohto pohľadu sa javí systém prestupného bývania za vhodnejší na podmienky Slovenska ako systém „housing first“. Chybné rozhodnutia a nepochopenie, nepoznanie skrytých signálov reči chudoby z minulosti sú viditeľné ešte aj dnes na povestnom sídlisku v Košiciach (LUNIK IX.), ale aj v iných lokalitách Slovenska (Rimavská Sobota a pod.). Toto sú len niektoré variácie prežívania, vnímania a informácií, ktoré je potrebné vnímať a brať do úvahy. Život je ešte oveľa pestrejší a zložitejší.

Ďalšou determinantou ovplyvňujúcou úspešnosť sociálnej a krízovej intervencie je možná závislosť klienta. Závislosť ako taká je uznaná ako diagnóza, a tak jej elimináciu môže poskytovať erudovaná osoba v danom odbore – lekár. v prípade ak je klient závislý, je problém ho zamestnať, je vysoké riziko, že so závislosťou prichádzajú aj dlhy, protispoločenská činnosť, rozpad sociálnych väzieb, prípadne ďalšie hrozby. v prípade, že klient trpí závislosťou na alkohole, je hrozbou nie len samému sebe, ale aj svojmu okoliu. Pod vplyvom návykovej látky môže konať tak, že by mohlo byť ohrozené tak jeho zdravie, ako a zdravie ostatných, prípadne by mohli vzniknúť materiálne straty a znehodnotenia. Z toho dôvodu človeka závislého na psychotropných látkach alebo alkohole ťažko niekto zamestná. Problémom sa logicky stávajú aj sprievodné javy ako – nedochvilnosť, nespoľahlivosť, zlá pracovná morálka, a pod.

Veľkým spoločenským problémom v súčasnosti je aj zadlženosť klientov, ktorí niekedy niekoľko rokov ignorovali platenie miestnych daní a poplatkov, pôžičiek a pod ako aj zadlženosť voči úžere. Škála problémov sa tým rozširuje a vymanenie sa z tejto situácie je veľmi obtiažne a vyžaduje si systémovú prácu s klientom. Klient s exekúciami na plat, bude chcieť robiť len „na ruku“ čo je vlastne klamanie subsidiárneho sociálneho systému = nelegálna práca – bez odvodov...

Časť prvá

(Na prelome storočí...)

Sociálno-ekonomická situácia obyvateľstva odzrkadľuje vo forme dopadov stav celej spoločnosti a je realitou života, že veľa ľudí žije na hranici blížiacej sa k životnému minimu. Stav jednotlivcov a rodín sa odvíja hlavne od pracovných možností a príležitostí ako aj od schopnosti zamestnať sa, respektíve rekválifikovať sa v oblasti, ktorá je na trhu práce dopytová. Ako si dobre uvedomujeme niektorí spoluobčania sú zaradení do kategórie nezamestnateľných nezamestnaných a ich zamestnanie sa je problematické niekedy pripomínajúce sifyfovský údel. Systém dávok hmotnej núdze nepokrýva reálne potreby obyvateľstva a aj z toho dôvodu vznikajú situácie, ktoré vedú k neplneniu si niektorých povinností následkom čoho je ohrozená rodina s deťmi resp. jednotlivec. Rodina alebo jednotlivec sa ocitne v krízovej situácii a je odkázaný na sieť pomoci, či už vo forme

poradenstva alebo vo forme poskytnutie relevantných služieb, ktoré zabezpečuje napr. MsÚ v Banskej Bystrici v spolupráci s neštátnymi subjektami a štátnou správou.

V roku 2005 prebehol rad zmien aj v oblasti legislatívy prostredníctvom ktorej prešli niektoré kompetencie do pôsobností obcí. v oblasti krízovej intervencie je táto pôsobnosť bez finančného krytia zo strany štátu – teda v originálnej pôsobnosti obce. Jedným z hlavných legislatívnych dokumentov vymedzujúci činnosti v sociálnej oblasti je zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení. Nemenej dôležitým zákonom v danej oblasti je aj zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení. Tieto dva dokumenty jasne naznačujú záujem štátu smerovať sociálnu politiku na zachovanie rodinných väzieb a rodiny ako celku, čo je záujmom nielen štátu ale aj samosprávy. Na druhej strane, štát prijíma také reštrikčné opatrenia, ktorými sám degraduje status rodiny a riešenie krízových stavov ponecháva v pôsobnosti samosprávy s minimálnou spoluúčasťou na financovaní tejto najproblematickejšej skupiny obyvateľstva.

Človek, či už ako samostatne žijúca osoba, alebo rodina sa v dnešnej dobe môže ocitnúť v životnej situácii, ktorú bez pomoci iných nevie sám riešiť a preto mu MsÚ BB v spolupráci so štátnymi a neštátnymi subjektmi vytvoril podmienky v rámci siete zariadení krízovej intervencie rozdelenej do troch hlavných skupín:

Krízová intervencia pre rodiny s deťmi

Krízová intervencia pre samostatne žijúce osoby a páry (bez maloletých detí v ich starostlivosti)
v produktívnom veku

Krízová intervencia pre samostatne žijúce osoby a páry bez maloletých detí
v postproduktívnom veku.

Základná filozofia ponímania krízovej intervencie tkvie v troch základných princípoch prežívania a vnímania svojho statusu :

a) VNÚTORNÁ MOTIVÁCIA

b) BUDOVANIE KREDITU

c) REÁLNE BÝVANIE – „Každý býva v tom na čo má“

Princíp vnútornej motivácie

Siete zariadení sú rozlíšené na kvalitatívnej úrovni v troch stupňoch od bazálnej úrovne postupne k zvyšovaniu kvality, avšak pri zachovaní príslušného statusu kvality, ktorý si môžu v reálnom živote zabezpečiť aj vlastnými silami. Bolo by nereálne budovať sieť s vybavením, ktoré si v bežnom živote nemôžu zaobstarať, lebo by to evokovalo uspokojenie s tým základným bez vnútornej motivácie ísť do niečoho lepšieho - vyústením čoho by malo byť osamostatnenie sa bez potreby podpory zo strany inštitúcií. v tomto prípade môžeme

hovorí o tom, že aj kvalita prostredia je výchovným činiteľom, ktorý podnecuje k aktivite a zmene spôsobu bytia smerom k zvyšovaniu statusu a utility jednotlivca alebo rodiny.

Princíp budovania kreditu

Klient svojou aktivitou zabezpečuje sebe resp. rodine zvyšovanie kvality života, čím prejavuje záujem ísť smerom k osamostatneniu. Základným meradlom je zamestnanie sa a zvyšovanie pravidelného príjmu smerujúceho k eliminácii pasívneho postoja, ktorý mu neumožňuje postup v sieti. Tento postoj sa dá zjednodušene chápať aj : „ Pomôž sebe svojou aktivitou a spoločnosť pomôže tebe podľa stanovených pravidiel a možností“. Z tohto princípu vychádza aj nasledovný princíp.

Princíp reálneho bývania

„Každý býva v tom, na čo má.“ - tento postoj jasne hovorí sám za seba. Je nereálne pridelovať ubytovanie resp. byty klientom, ktorých reálné náklady spojené s užívaním ubytovania alebo bytu sú v takej výške, že ohrozujú ich minimálny status života. Opačným postojom by sme si vytvárali balík neplatičov a klientov zaťažených záväzkami, ktoré im neplatením vznikli.

Budovaním kreditu dostávajú klienti možnosť bývať v lepších podmienkach, ktoré sú pre nich únosné vzhľadom na ich príjem za predpokladu vyvíjania aktivity.

Partnerský princíp pri budovaní sietí krízovej intervencie

Základom budovania sietí je partnerstvo samosprávy, štátnej správy a neštátnych subjektov. Partnerstvo v určitom zmysle vzniká aj medzi poskytovateľmi služieb a samotným klientom.

Zariadenia sú dynamickou sieťou, ktorá funguje tak smerom nahor ako aj smerom nadol, čo názorne vypovedajú aj grafické znázornenia (zverejnené na webe mesta Banská Bystrica – Sieť zariadení Krízovej intervencie).

Časť druhá

(s odstupom času...)

S odstupom času musím konštatovať, že Sieť prestupného bývania, ktoré sme budovali a budujeme sú živým organizmom, ktorý reaguje na aktuálne potreby ľudí nachádzajúcich sa v núdzi. Základný systém prestupu je zachovaný avšak realita časom ukázala, že klienti majú tendenciu využívať alebo skôr zneužívať sociálne služby KI z dôvodu menšej finančnej náročnosti v ich prospech. Preto sa priebežne upravujú aj postupy vy rámci jednotlivých stupňov pomoci tak aby sme eliminovali práve takéto zneužívanie. Od začiatku sme s Ivanom Šedibom hovorili o tom, že svojimi aktivitami vytvárame možnosti pre klientov riešiť svoj status. Nie, že za nich budeme žiť ich životy, lebo to sa nedá a hlavne nemá... Úspešnou prácou sociálneho pracovníka v krízovej intervencii je klient alebo rodina, ktorá ho už

nepotrebuje, lebo vie žiť a fungovať bez intervencie. v tejto podstate tkvie najväčší rozdiel medzi sociálnymi službami na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (ďalej len dlhodobými službami) a krízovou intervenciou.

Zákon, ktorý inovoval pohľad na poskytovanie sociálnych služieb (448/2008 Z.z.) na Slovensku už aspoň z časti vníma rozdielnosť týchto dvoch druhov sociálnych služieb, ale „nevychytáva“ všetky rozdiely.

Niektoré typy zariadení krízovej intervencie – Systému prestupného bývania, sme mali vybudované už v roku 2001 a zákon ich prostredníctvom nás spoznal a zapracoval až v roku 2008. Niektoré ani dodnes nepozná a v živote fungujú... Mesto Banská Bystrica v tom čase už sedem rokov poskytovalo služby pre rodiny s deťmi, lebo si to tak nastavilo vo svojej sociálnej politike (Oddelením sociálnej a krízovej intervencie MsÚ BB). Dovtedy fungovali len zariadenia pre matky s deťmi a otcovia museli ísť do nocľahárne. Toto bolo pre nás neakceptovateľné a chceli sme predísť odlučovaniu rodiny od otcov alebo detí. Tak sme budovali siete prestupného bývania.

Odlišnosti pri vnímaní krízovej intervencie (KI)

Zásadné rozdiely medzi dlhodobou starostlivosťou a Krízovou intervenciou:

(pracovná skratka zariadenia dlhodobej starostlivosti chápte ako = sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku) sú hlavne v samotných cieľoch týchto dvoch druhov sociálnych služieb.

Odlišnosť v CIEĽOCH týchto dvoch druhov sociálnej služby:

Cieľom dlhodobej SS – je „DÔSTOJNE DOŽIŤ ŽIVOT“

Cieľom KI – je „ OSAMOSTATNIŤ SA a ŽIŤ PODĽA SVOJICH MOŽNOSTÍ“

V krízovej intervencii by musí fungovať vnútorná dynamika, ktorá je nutná na dosiahnutie cieľa. Musí platiť zásada, že zariadenia by mali byť na takej úrovni, ktorú by si v danom štádiu progresu, mal vedieť zadovážiť aj sám klient pri akceptácii jednej z filozofii KI a to - „každý býva v tom na čo má“ akceptujúc základnej rovnice života:

práca a z nej plynúci príjem > adekvátne bývanie > adekvátna kvalita životnej úrovne

Samozrejme, že túto rovnicu by sme mali doplniť o čas pred zamestnaním a to v ponímaní – škola – adekvátne práca – adekvátny príjem – adekvátne bývanie...

Čas od obdobia z pred roku 1989, kedy sme sa všetci spoliehali na ISTOTY sa zmenil k OSOBNÉJ ZODPOVEDNOSTI za svoj život a život svojej rodiny, v zmysle ktorej je pozitívna

zásluhovosť a zodpovednosť jedinou hybnou silou smerujúcej ku kvalitatívnej zmene života jednotlivca a rodiny.

Ak hovoríme o osobnej zodpovednosti tak mám na mysli v širokom spektre ako napríklad – plánované rodičovstvo, rodičovské zručnosti, zodpovednosť, zásluhovosť atď.

Týchto pár viet som chcel zverejniť kvôli tomu aby sa vedelo, že v meste Banská Bystrica sa venuje pozornosť a pomoc jednotlivcom a rodinám na úrovni schopností mesta, partnerov a hlavne ľudí, ktorí v týchto sieťach pracujú a pomáhajú tak klientom zmeniť ich život.

„Ďakujem všetkým, ktorí siete tvorili, tvoria a rozvíjajú. Snáď nastane čas aj na to aby sme našu prácu podrobnejšie spracovali do materiálu, ktorý by zachytával všetky časom zažité premeny. Týmto rád poskytnem všetkým záujemcov výklad toho ako Systém prestupné bývanie vznikol, funguje a kam sa ešte bude rozvíjať.“ PhDr. K. Langstein

Výročná správa oddelenia krízovej intervencie

Zo správy za Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie Mestského úradu v Banskej Bystrici do kroniky vyberáme:

Vypracoval: PhDr. Mgr. Karol Langstein

Spolupracovali: Ing. Škorňová Jana, Elena Mrázová, Eva Herchlová, Mgr. Lovásová Jana, Mgr. Frémal Vladimír, Mgr. Trvalová Jana, PhDr. Helebrandt Petra, Bc. Berky Marek, Mgr. Špeník Branislav, Kočišová Mária a spolupracujúci partneri ÚZS SČK Banská Bystrica, Dom sv. Alžbety Banská Bystrica

ÚVOD

Mesto Banská Bystrica dlhodobo prostredníctvom Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie Mestského úradu v Banskej Bystrici spolu s partnermi z mimovládnych organizácií a hlavne Územného spolku Slovenského Červeného kríža v Banskej Bystrici, zabezpečuje pomoc ľuďom, ktorí sa ocitli v núdzi. Siete, ktoré boli od roku 1993 budované na území mesta nadobudli charakter prestupného bývanie – teda vytvorenia postupných možností pre klientov, ktorí sa ocitli v núdzi a potrebujú pomoc iných osôb. Celý systém je založený na zásluhovosti, spoločenskej korektnosti, a akceptácie toho, že „každý býva v tom na čo má“ - pod čím chápeme vnímanie jednotlivca alebo rodiny v intenciách ich možností v nadväznosti na typ bývanie práve pre to, aby boli schopní za bývanie a služby spojené s bývaním alebo ubytovaním reálne platiť a zostal im objem financií aj na zabezpečenie chodu domácnosti (strava, hygiena a iné potreby). Úlohou Mesta a partnerov nie je „žiť za ľudí nachádzajúcich sa v núdzi ich život“, ale poskytnúť im možnosť dostať sa zo zlej životnej situácie za predpokladu aktívnej spoluúčasti klientov na riešení ich situácie. Toto vnímanie krízovej intervencie v jej širokospektrálnosti akceptujeme počas priebehu celej intervencie, ktorou pomáhame klientom pri zmene ich statusu.

Dlhodobé pokusy riešenia niektorých spoločnosťou nazývaných „neriešiteľných problémov“ komunit žijúcich v chudobe, ktoré sa vyznačujú aj viacgeneračnou chudobou, sa dodnes stretávajú len s okrajovými úspechmi, ktoré samotný problém neriešia. Sme presvedčení, že pokiaľ nebudeme vedieť jasne a zrozumiteľne pomenovať plejádu problémov, ktoré zapríčiňujú tento zlý stav – nebudeme vedieť stanoviť diagnostiku („v plnej nahote“) ako aj komplexné riešenie celej tejto problematiky.

Spoločensky nie je akceptovateľné, že maloleté deti vyrastajú v prostredí nelegálnych chatrčí a príbytkov bez vody, základných technických potrieb pre normálny život - lebo následne kopírujú a identifikujú sa s takýmto prostredím ako „normálnym, akceptovaným“ a takéto budú vo svojom živote brať za vzor. Postavenie „iba“ komunitného centra, nemôže byť preto postačujúce, lebo tak - či tak, sa po čase strávenom v prijateľnom prostredí a prijateľným spôsobom - vracajú do prostredia, ktoré musí byť demotivujúce. Život v tomto type „prežívania“ má rad ďalších nevýhod ako napríklad – neučia sa, že za bývanie a s ním spojené užívanie priestoru treba platiť, že treba šetriť vodou, a inými médiami, že treba vedieť spolunažívať so susedmi, že pre ohrev vody a domácnosti nie je treba nelegálne vyrubovať stromy a množstvo príkladov, ktoré si automaticky berú do vienka svojho budúceho správania sa.

Veľkým problémom ľudí žijúcich v chudobe je skutočnosť, že sú v područí pôžičiek, exekútorov a úžerníkov, ktorí zapríčiňujú to, že vymanenie sa z tohto područia je obzvlášť komplikované a vyžaduje si dlhodobú asistenciu a uvedomenie si problému hlavne zo strany samotnej komunity postihnutej chudobou. Ale všetko sa dá keď sa chce. v roku 2015 sme mali rad príkladov, kedy sa nám to podarilo. v tomto období bolo 12 klientov riešených v systéme oddlžovania (miestne dane a poplatky, nebankové subjekty, banky, zdravotné poisťovne, mobilní operátori a i.).

Klientom boli spracované návrhy na dohodu či splátkový kalendár, sprevádzanie klienta, riešenia postupných možností s právom využitia Exekučného poriadku a ostatných štátom stanovených práv. OSKI, ale aj klienti samotní komunikovali s veriteľmi a exekútormi. U väčšiny sa jednalo o dlhodobý proces s cieľom ich postupného oddlženia, pod počiatočným dohľadom OSKI a prípadnej spolupráce tunajšieho CPP (Centrum právnej pomoci). Zamerali sme sa aj na zvyšovanie finančnej gramotnosti resp. stanovenia si správnych priorít.

Koncom roka sme zahájili proces vyvíjania pozitívneho vplyvu na problémové skupiny obyvateľstva žijúcich v Režimovom bývaní – Internátna 12, Banská Bystrica. v tejto lokalite sme venovali pozornosť hlavne mládeži, ktorá sa správa neadekvátne a nonkonformne. Realizácia týchto programov bude nosným cieľom pre rok 2016 a v prípade kladných výsledkov sa môže stať vzorom na riešenie podobných problémov v rámci ostatných problémových komunit v meste.

1. ODDELENIE

Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie MsÚ BB (ďalej len OSKI)

OSKI v rámci Organizačnej štruktúry bolo aj v roku 2015 zaradené pod Odbor sociálnych vecí.

2. ZÁKLADNÉ DOKUMENTY MESTA PRE ROZVOJ MESTA

Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023 (skrátene PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý definuje komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja mesta Banská Bystrica. Bol spracovaný na základe zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a novele č. 319/2014 Z.z. Iniciátorom a garantom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je Mesto Banská Bystrica, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v meste.

Komunitný plán sociálnych služieb je hlavným nástrojom komunitného plánovania je Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý stanovuje krátkodobé ciele a priority a smeruje k dosiahnutiu dlhodobej vízie rozvoja sociálnych služieb v regióne. Jeho náplňou je identifikovať sociálne problémy mesta a zvoliť stratégiu ich riešenia a to so zreteľom na klienta, poskytovateľov služieb, technickej vybavenosti a pod. Výsledkom je strategický dokument, ktorý reflektuje potreby a kapacitu komunity, snaží sa aktívne zapájať čo najväčší počet obyvateľov do jeho tvorby, čo prispieva k pocitu väčšej demokracie na lokálnej úrovni a teda napĺňa cieľ rozširovania a skvalitňovania poskytovania sociálnych služieb v meste.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje podľa zákona 448/ 2008 Z.z. o sociálnych službách, podľa § 83 ods. 5: analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,

analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,

analýzu sociologických a demografických údajov v územnom obvode obce,

určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce,

časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych, finančných, prevádzkových a organizačných podmienok na ich realizáciu,

spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

3. BYTOVÁ POLITIKA

3.1 Nájomné byty postavené s podporou Štátneho fondu rozvoja bývania

Počet kompletných žiadostí o prenájom nájomné byty zo ŠFRB v zozname žiadateľov - podľa izbovosti

Požadovaná veľkosť	K 31.12. 2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015
Garsonky	7	3	4
Jednoizbové byty	53	36	40
Dvojizbové byty	84	57	68
Trojizbové byty	24	24	29
Štvorizbové byty	2	0	2
Spolu	170	120	143

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

V roku 2015 došlo k uvoľneniu 12-tich nájomných bytov (ŠFRB) v rámci piatich lokalít, z toho 2 byty na Šalgotarjárskej ul. 2A-2D, 1 byt na Rudohorskej ul. 27, 1 byt na Kráľovoohoľskej ul. 22 a 8 bytov na Medenej 1-11, Banská Bystrica. v troch prípadoch sme zrealizovali vzájomné výmeny bytov, dve na Rudohorskej 27 a jednu na Šalgotarjárskej ul. 2A-2D, B. Bystrica .

Žiadosť z roku	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet prijatých žiadostí	110	92	65	56	79	81
Počet zaevidovaných kompletných žiadostí spĺňajúcich kritéria v zmysle aktuálneho VZN	39	56	38	33	49	54
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký/nízky príjem, dlh voči Mestu BB)	10	10	11	11	14	7
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	61	24	14	5	16	20
Kladne vybavené žiadosti – prenájom bytu	3	2	2	7	3	3

Zdroj: Odbor sociálnych vecí – Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

V roku 2015 OSKI posudzovalo žiadosti o opakované uzatvorenie nájomných zmlúv v bytoch (ŠFRB) ul. Sládkovičova 38-44 a Šalgotarjárska 2A- 2D, B. Bystrica s nájomcami, pri ktorých je rozhodujúce plnenie príjmových podmienok podľa zákona č. 443/2010 Z.z. v priebehu roka 2015 došlo v týchto bytoch k uzatvoreniu spolu 34 opakovaných nájomných zmlúv na dobu určitú 3 , resp. 1 rok.

Pre spoločnosť MBB a.s. bolo na OSKI v roku 2015 posúdených 91 nájomcov , či spĺňali zákonné podmienky (zák. č. 443/2010 Z.z.) pre opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy v byte zo ŠFRB v lokalitách Rudohorská 27, Kráľovoohoľská 20-22 a Medená 1-11, Banská Bystrica.

3.2 Nájomné byty Internátna 12, Banská Bystrica

V zmysle platného VZN č. 10/2011 v znení dodatku č. 23/2012 OSKI eviduje žiadosti o prenájom nájomného bytu v režimovom bývaní na Internátnej 12, Banská Bystrica vo dvoch kategóriách: kategória a - samostatne žijúce osoby a bezdetní manželia a kategória B – rodiny s deťmi.

Na základe priebežného uvoľnenia nájomných bytov na Internátnej 12, Banská Bystrica boli počas roka 2015 kladne vybavené 4 žiadosti, z toho 2 žiadostí z kategórie a a 2 žiadosti z kategórie B.

Prehľad žiadostí o prenájom bytu na Internátnej 12, B. Bystrica prijatých v roku 2015

Žiadosť o prenájom bytu Internátna 12	r. 2015	Z toho a kat	Z toho B kat
Počet prijatých žiadostí	8	5	3
Počet zaevidovaných kompletných žiadostí spĺňajúcich kritéria v zmysle aktuálneho VZN	4	2	2
Počet žiadostí vyradených z dôvodu nesplnenia podmienok (vysoký/nízky príjem, dlh voči Mestu BB)	1	1	-
Počet nekompletných – neaktuálnych žiadostí	3	2	1
Kladne vybavené žiadosti – prenájom bytu	4	2	2

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

3.3 Švermova 45A, Banská Bystrica

Počas roka 2015 boli priebežne obsadzované uvoľnené nájomné byty vyčlenené pre naliehavé prípady v dome na Švermovej 45A, Banská Bystrica, kde je spolu 16 bytových jednotiek.

So žiadateľmi sme uzatvorili 9 nových nájomných zmlúv na dobu určitú 1 resp. 2 roky. Vo 2 prípadoch boli uzatvorené dodatku k pôvodným NZ z dôvodu predĺženia doby nájmu o 6 mesiacov v zmysle VZN č. 10/2011.

Prehľad žiadostí o nájomné byty Švermova 45A, Banská Bystrica

Stav vybavenia žiadosti	v roku 2014	v roku 2015
Vyradené žiadostí z dôvodu nesplnenia kritérií	0	2
Nekompletné, resp. neaktuálne žiadostí	5	3
Kladne vybavené žiadostí	4	9
Spolu prijaté žiadosti	9	14

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

3.4 Prehľad nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica a MBB, a.s.

OSV-SKI malo k 31.12.2015 v správe 91 nájomných bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica. Počas roka 2015 boli odpredané 3 byty v zmysle zákona č. 182/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov na ulici Podháj 51-53. Zároveň boli zakúpené ďalšie 3 náhradné nájomné byty, preto je nezmenený celkový počet spravovaných bytov. OSKI zároveň obsadzuje aj nájomné byty vo vlastníctve MBB, a.s., ktorých bolo k 31.12.2015 184. Nájomné byty na Internátnej 12, B. Bystrica v počte 44 b.j. sa po zlúčení dvoch obchodných spoločností BPM s.r.o. a MBB a.s. stávajú od 1.1.2016 majetkom MBB a.s..

Prehľad nájomných bytov k 31.12.2015

Nájomný dom	Počet bytových jednotiek	Vlastník bytu
Sládkovičova 38-44	13	Mesto Banská Bystrica
Šalgotárjárska 2A-2D	40	Mesto Banská Bystrica
Švermova 45A	16	Mesto Banská Bystrica
Podháj 51-53	18	Mesto Banská Bystrica
Okružná 5	1	Mesto Banská Bystrica
Mládežnícka 23	1	Mesto Banská Bystrica
Ceska ku Smrečine 7	2	Mesto Banská Bystrica
SPOLU	91 b.j.	
Medená 1-11	90	MBB, a.s.
Rudohorská 27	64	MBB, a.s.
Kráľovohorská 20-22	30	MBB, a.s.
SPOLU	184 b.j.	

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

3.5. Nájomné byty Podháj 51-53, Banská Bystrica v dome, kde bol začatý odpredaj do OV

V bytovom dome Podháj 51-53 je 5 nájomcov, ktorí majú Zmluvy o nájme bytu na dobu určitú - 3 mesiace, 6 mesiacov, resp. 1 rok. Nakoľko v týchto sociálne slabších rodinách dochádza opakovane k porušovaniu platobnej disciplíny, OSKI intenzívnejšie kontroluje platby, prešetruje aktuálnu sociálnu situáciu, dohoduje v spolupráci s JUDr. Berčíkovou ďalší postup, prípadne splátky dlhu. Počas roka 2015 bolo uzatvorených v tomto bytovom dome 6 opakovaných nájomných zmlúv.

Prehľad nájomcov v bytoch Podháj 51-53 s nájmom na dobu určitú

Zdroj: Odbor sociálnych vecí, Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie, MsÚ B. Bystrica

Prehľad nedoplatkov v nájomných domoch Mesta Banská Bystrica

Nájomné domy	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky
	K 31.1. 2015	K 28.2. 2015	K 31.3. 2015	K 30.4. 2015	K 31.5. 2015	K 30.6. 2015
Internátna 12 - MBB	13209,85 €	11180,58 €	11110,94 €	11057,59 €	11019,09 €	10980,59 €
Podháj 51- 53	19686,99 €	19131,86 €	19162,43 €	18310,86 €	18436,37 €	17045,58€
Sládkovičova 38 – 44	2239,96 €	1532,96€	2042,96 €	965,96 €	1608,96 €	1465,93 €
Šalgotárjárska 2A-2D	1156,57 €	1145,57 €	1295,46 €	1184,37 €	1435,80 €	557,94 €
Švermova 45	3585,67 €	3585,67 €	3585,67 €	3585,67 €	4181,15 €	3394,95 €
Okružná 5	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €
SPOLU	39879,04€	36576,64 €	37197,46 €	35104,45 €	36681,37 €	33444, 99
Internátna 12 – BPM, sr.o	27020,05	27381,04	20700,17	28240,80	28307,51	27712,30

Nájomné domy	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky	Nedoplatky
	K 31.7. 2015	K 21.8. 2015	K 30.9. 2015	K 31.10. 2015	K 30.11. 2015	K 31.12. 2015
Internátna 12 - MBB	10870,88 €	10500,59€	10462,09€	10373,73	10342,59€	10328,27 €
Podháj 51- 53	17381,39 €	17017,81 €	17236,03 €	17417,62€	17251,65€	15004,79 €
Sládkovičova 38 – 44	1778,16 €	1456,89 €	1211,80 €	802,03€	1057,03 €	203,71 €
Šalgotárjárska 2A-2D	1303,22 €	652,73 €	1039,26 €	1433,99 €	755,07 €	1420,66 €
Švermova 45	3498,11 €	3213,33	3385,97 €	3497,62 €	3722,62 €	3697,62 €
Okružná 5	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €	0,0 €
Mládežnícka 23		0,0 €	0,72€	0,72€	0,72€	0,72€
Cesta ku Smrečine 7					0,0 €	0,0 €
SPOLU	34831,86 €	32841,35€	33335,15 €	33524,99 €	33128,96€	30655,05 €
Internátna 12 – BPM, s.r.o	26190,18	25369,73	25006,34	23651,51	24087,78	25833,93

Nedoplatky na nájomnom a zálohách za služby spojené s užívaním bytov vo vlastníctve Mesta Banská Bystrica sú vymáhané priebežne v spolupráci s právnu zástupkyňou JUDr. Berčíkovou. Počas roka došlo k zníženiu nedoplatkov z titulu splatenia na základe dohody s prenajímateľom, z exekučných titulov, z dôvodu odpisu dlhu cez likvidačno-škodovú komisiu. v domoch na Šalgotárjárskej ul. 2A-2D, a Sládkovičovej ul. 38-44 je dlh zanedbateľný, nakoľko nájomcovia majú zmluvy na dobu určitú a k predĺženiu NZ nedôjde pokiaľ majú dlh. Zároveň je v týchto bytoch možnosť uplatniť si pohľadávku Mesta BB z finančnej zábezpeky.

v spolupráci s Oddelením správy a evidencie majetku bolo v roku 2015 podaných päť žiadostí o poskytnutie dotácie na kúpu piatich náhradných nájomných bytov. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR vyhovel vo všetkých žiadostiach a poskytlo Mestu Banská Bystrica dotácie v roku 2015 spolu vo výške 250 540€ .

4. SOCIÁLNO-PRÁVNA OCHRANA DETÍ a SOCIÁLNA KURATELA

OSKI zabezpečuje ako prenesený výkon štátnej správy – osobitný príjemca dávky v prípadoch keď dochádza k porušovaniu zákona (záškoláci – neospravedlnené hodiny) a v týchto prípadoch je ustanovené Mesto ako výdajca tejto dávky vo vecnej alebo finančnej forme (jedná sa čisto o transfer financií s ktorým máme ďalšie výdavky a prácu navyše – kontrola faktúr, manipulačné poplatky a pod.) a v prípadoch, v ktorých je ustanovený dohľad nad maloletým dieťaťom v rodine, ktorá poberá dávky v hmotnej núdzi a príspevky k nim (ďalej len DvHN a P) – sme osobitným príjemcom celej DvHN a P.

OSKI prostredníctvom zamestnanca (Mgr. Lovásová) vykonáva výkon poručníctva, čo predstavuje zákonné zastupovanie detí bez osobnej starostlivosti, ktoré nemajú rodičov (opustené deti, utajené pôrody, rodičia pozbavení rodičovských práv, siroty a pod.) Táto agenda si vyžaduje zastupovanie vo všetkých súdnych úkonoch a iných rozhodnutiach, pre ktorých sa vyžaduje vyjadrenie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa (osvojenie, majetkový opatrovník, zastupovanie dieťaťa pri riešení vážneho zdravotného stavu, operačné zákroky, doklady, preukazy ZŤP a pod). Náročnosť agendy nie je len z pohľadu ľudského rozmeru ale aj časového.

Ďalšou agendou OSKI je v zmysle zákona č.417/2013 Z.z. o hmotnej núdzi, poskytovanie jednorázovej dávky v hmotnej núdzi (ďalej len JDvHN), mimoriadnej dávky na pomoc občanovi (ďalej len MDO) a pohotovostnej potravinovej pomoci (ďalej len PPP).

OSV SKI okrem správ o povesti pre štátnu správu v oblasti sociálno-právnej agendy poskytuje správy o povesti pre silové zložky MV SR, Policajný zbor, prokuratúru a Cudzineckú políciu a v roku 2015 bolo vybavených a vypracovaných 870 správ o povesti, 9 štátnych občianstiev a 2 potvrdenia o OSP (oslobodenie od súdnych poplatkov).

V rámci schválenia Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Bystrica č. 9/2009 – Štipendijný fond A. Hanzlíka – OSKI posudzuje splnenie podmienok daných týmto nariadením a svoje stanovisko o splnení resp. nesplnení podmienky príjmu žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, kompetentnému Odboru školstva MsÚ. v roku 2015 bolo na OSKI odstúpené z Odboru školstva MsÚ na posúdenie celkovo 4 žiadostí o štipendium.

V zmysle VZN o SPO poskytuje mesto finančné prostriedky na cestu rodiča za dieťaťom umiestneným v NRS za stanovených podmienok. v roku 2015 túto možnosť nevyužil žiaden rodič. v predchádzajúcom roku to bola jedna matka, ktorá využila túto možnosť.

OSKI v roku 2015 v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve a v znení zmien a doplnkov zabezpečoval pohreb pre občana, ktorý zomrel na území mesta a nemá ho kto pochovať, pre 16 zomrelých.

4.1 Sociálne poradenstvo, zamestnávanie, oddlžovanie

V roku 2015 bolo poskytnutá sociálna služba celkovo 132 klientom. Z tohto počtu bola 94 klientom poskytnutá pomoc a sociálne poradenstvo, ktoré si nevyžadovalo dlhodobú spoluprácu, resp. boli riešení ďalšími zložkami OSKI.

Zvyšných 38 klientov bolo riešených komplexne, na základe obojstrannej spolupráce a ich vlastnej aktivity systémom tzv. „klientskeho hárku“. Poskytovaná im bola pomoc a poradenstvo, najmä v oblasti pomoci konsolidácie dlhov, a pomoci v hľadaní zamestnania. Postupne sa hľadali riešenia aktuálnej situácie klienta so zreteľom na možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Jednalo sa o 18 žien a 20 mužov.

V roku 2015 bolo uskutočnených celkovo 454 konzultácií s klientmi a spracovaných bolo celkovo 103 Úradných záznamov. Na základe obojstrannej spolupráce boli klientom spracovávané profesijné životopisy, žiadosti, hľadali sa postupné riešenia ich situácie s prihliadnutím na schopnosti a zručnosti klientov. Klienti postupne nadobudli zručnosti v písaní žiadostí do zamestnania,

V roku 2015 bolo vykonaných 38 osobných návštev klientov v ich domácom prostredí (najmä v uvedených zariadeniach). Pozitívne hodnotíme aj aktívnu spoluprácu so sociálnymi pracovníkmi v rámci siete zariadení poskytujúcich sociálne služby.

Nadálej najväčším problémom sa javila značná zadlženosť klientov. Neriešenie a nezáujem zo strany klientov, ktorí sa ocitli tzv. „mimo systému“ predstavovalo narastanie dlhov. Z toho vyplývala aj obava z ich možného zamestnania sa, nakoľko by im exekútor okamžite siahol na mzdu. Niektorým klientom sa oplátilo radšej zostať pasívnym poberateľom dávok, ako by mali za tú istú sumu (dávky) chodiť do práce. v tomto období bolo 12 klientov riešených v systéme oddlžovania (miestne dane a poplatky, nebankové subjekty, banky, zdravotné poisťovne, mobilní operátori a i.).

Klientom boli spracované návrhy na dohodu, či splátkový kalendár, sprevádzanie klienta, riešenia postupných možností s právom využitia Exekučného poriadku a ostatných štátom stanovených práv. OSKI, ale aj klienti samotní komunikovali s veriteľmi a exekútormi. U väčšiny sa jednalo o dlhodobý proces s cieľom ich postupného oddlženia, pod počiatočným dohľadom OSKI a prípadnej spolupráce tunajšieho CPP. Zameriavali sme sa aj na zvyšovanie finančnej gramotnosti resp. stanovenia si správnych priorit.

Zamestnanosť klientov

Pokračovala nadviazaná spolupráca s personálnymi agentúrami, aj s ďalšími spoločnosťami či firmami v rámci Banskej Bystrice ale aj mimo nej. Väčšina klientov sa postupne zúčastňovala pracovných pohovorov. Využila sa aj možnosť spolupráce s ÚPSVaR, pričom 5 klientov prešlo úspešne rekvalifikačným kurzom (oprávnenie na obsluhu VZV, hygienické minimum). OSKI nadviazalo spoluprácu so spoločnosťami, ktoré realizujú uvedené rekvalifikačné kurzy. Klienti dostávali širšiu ponuku a celkový prehľad rekvalifikačných kurzov s cieľom zvýšiť si možnosti zamestnania. Na základe vlastnej aktivity klientov a obojstrannej spolupráce sa zamestnalo v roku 2015, 17 klientov.

Jednalo sa prevažne o manuálne práce (drevovýroba, čistiace a upratovacie práce, práce v potravinárskom priemysle). 7 klientov si nemohlo nájsť prácu z objektívnych príčin (zdravotný stav, neukončené vzdelanie, dlhodobá nezamestnanosť a strata pracovných návykov, rodičovská dovolenka). Aj napriek tomu sa hľadali riešenia ich „posunu“ a motivácie na rekvalifikačný kurz, spoluprácu s chránenými dielňami, príležitostné brigády a pod. 9 klientov sa nepodarilo nájsť si zamestnanie a nemali záujem o absolvovanie rekvalifikačného kurzu. Hodnotíme ich ako pasívnych poberateľov dávky. Boli však motivovaní aspoň na brigádnicú činnosť s cieľom zachovania, alebo obnovenia pracovných návykov.

5. ZARIADENIA - RODINY S DEŤMI

Prioritou Mesta Banská Bystrica a tým aj Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie je aby rodina žila v prirodzenom prostredí za aktívnej účasti všetkých členov rodiny a jej okolia.

Preto stojí za to venovať rodine poslednú šancu na zachovanie rodinných väzieb v zariadeniach na to určených. Takýmito zariadeniami sú aj „Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi a Zariadenie dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi KOTVA II., Mičinská cesta 19 v Banskej Bystrici, ktoré sú v prevádzke od roku 2001 za súčinnosti Mestského úradu, Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie a Bytového podniku mesta.

Zariadenie núdzového bývania KOTVA bolo zriadené v zmysle platných Zásad poskytovania dočasného a núdzového bývania KOTVA IV, II pre rodiny s maloletými deťmi schváleného uznesením č.283/2001 Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici zo dňa 23.10.2001 ako účelové zariadenie mesta Banská Bystrica pre tehotné ženy a rodiča, rodičov s maloletými deťmi, s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica minimálne 5 rokov a pre občanov z iných regiónov, ktorí majú trvalý pracovný pomer na území mesta minimálne posledné 3 roky (za predpokladu trvania pracovného pomeru), ktorí sa ocitli bez prístrešia.

„Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV“ - útulok pre rodiny s deťmi

Do 30.09.2014 sme poskytovali sociálne služby ako zariadenie núdzového bývania. Z dôvodu zmeny legislatívy, od 1.10.2014 poskytujeme sociálne služby ako útulok pre rodiny s deťmi na základe §26 zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Zariadenie slúži ako záchytné pre rodiny s deťmi, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii. v záujme maloletých detí je, aby vyrastali v prirodzenej rodine a to je cieľom zariadenia. Poskytujeme sociálne služby a ubytovanie rodinám s deťmi bez prístrešia.

V "Zariadení núdzového bývania Kotva IV" – útulku pre rodiny s deťmi bolo v priebehu r. 2015 ubytovaných 14 rodín. Spolu 57 klientov z toho 34 detí a 23 dospelých. 1 klientka bez detí v 3. trimestri tehotenstva.

V zariadení dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi KOTVA II sme poskytovali v priebehu r. 2015 ubytovanie a SS 65 klientom z toho 24 dospelým a 41 deťom.

Z toho prechádzalo 7 rodín z Kotvy IV do Kotva II a naopak , z dôvodu zmeny podmienok poskytovania SS, ubytovania . Dvomi rodinám bolo ukončené ubytovanie (1 rodina sa sťahovala na Internátnu 12 a 1 rodina prestala spĺňať podmienky zásad poskytovania SS a ubytovania)

Celkovo sme poskytovali SS a ubytovanie v roku 2015 v zariadeniach Kotva 20 rodinám - 84 klientom, z toho 35 dospelých a 49 detí.

V zariadení sociálnych služieb - útulku KOTVA sa poskytujú sociálne služby rodine s dieťaťom, alebo jednotlivcovi s dieťaťom, v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať. Klienti majú minimálne posledných 5 rokov trvalý pobyt v Meste Banská Bystrica, resp. jeden člen rodiny posledné 3 roky vykonával na území Mesta Banská Bystrica zárobkovú činnosť.

Na základe Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov poskytujeme: sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pracovnú terapiu, nevyhnutné ošatenie a obuv. v zariadení utvárame podmienky na :prípravu stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, záujmovú činnosť.

Z odborných činností poskytujeme :

Sociálne poradenstvo, posúdením povahy problému klienta, poskytnutím základných informácií o možnostiach riešenia problému, prípadného odporúčenia a sprostredkovania ďalšej odbornej pomoci.

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Na základe písomného súhlasu klientov poskytujeme poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme klienta.

Pracovnú terapiu. Klientov vedieme k osvojeniu pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja ich fyzických, mentálnych a pracovných schopností a ich začlenenia do spoločnosti

Z obslužných činností poskytujeme:

Ubytovanie - bývanie v obytnej miestnosti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním. Obytná miestnosť pozostáva z postele s vankúšom, prikrývkou a obliečkami, plachta, skrine, stola, stoličky.

Klientom sa poskytujú sociálne služby v rozsahu na určitý čas – 12 mesiacov.

Z ďalších činností utvárame podmienky na :

Prípravu stravy. Klienti majú možnosť prípravy jedla v spoločnej kuchyni. Kuchyňa je vybavená prac. stolom s dresom, sporákom a rúrou na pečenie. Klienti majú k dispozícii 2

chladničky s mrazničkami a skrinky na potraviny. v prípade potreby im poskytujeme aj kuchynský riad.

Na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Klienti majú k dispozícii spoločné toalety, umývadlá, sprchové kúty. Pre deti je k dispozícii vaňa a prebaľovací pult. v prípade potreby poskytujeme aj uteráky a osušky.

Pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva. Klienti majú k dispozícii 2 automatické práčky, sušiaci na bielizeň. v prípade potreby im poskytujeme aj prach.

Nevyhnutné ošatenie a obuv v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

Záujmovú činnosť. Na rozvoj schopností a zručností prijímateľov sociálnej služby. Klienti majú k dispozícii plne vybavenú herničku s hračkami, knihami, PC .Deti spolu s rodičmi zapájame do rôznych záujmových aktivít(rodinný výlet do ZOO, návšteva kina a divadla, tvorivé dielne maľovanie na sklo, výroba náramkov, kreslenie, športové súťaže pre deti a rodičov – zmysluplné trávenie voľného času.) Príprava detí na vyučovanie, ap.

Úlohou sociálnej práce v zariadeniach KOTVA je umožnenie prijímateľom sociálnej služby zapojiť sa do aktivít, podľa ich záujmov, možností a schopností, poskytnúť im väčší priestor pre sebarealizáciu, zvýšenie samostatnosti, rozvoj osobnosti, a tým prispieť ku postupnej eliminácii patologických javov v správaní, s cieľom dosiahnutia najvyššieho možného individuálneho stupňa všestranného rozvoja prijímateľa sociálnej služby. Za týmto účelom sa vytvára pre každého klienta individuálny rozvojový plán.

Klient ako osobnosť má svoje špecifiká, pri práci využívame individuálny prístup ku klientom. Klienti si sami pripravujú stravu, perú, udržiavajú poriadok na izbách a v areáli zariadenia. Sociálnymi pracovníkmi a informátormi sú vedení, usmerňovaní, využívame pri práci metódy vysvetľovania, ako aj samotnej názornej ukážky, spoločnej práce pri príprave stravy, upratovaní, praní. Pomáhame a vedieme klientov pri zdravotnej starostlivosti, osobnej starostlivosti o deti, pri výchove detí s cieľom predchádzania umiestnenia detí do ústavnej starostlivosti z dôvodu zanedbávania a ohrozenia mravnej výchovy detí – vedenie k pravidelnej školskej dochádzke.

Klienta podporujeme, povzbudzujeme, chválime už pri čiastkových úlohách, čím ho motivujeme k osobnému rozvoju a pozitívnemu obrazu o sebe.

Pomoc pri hľadaní práce, uplatňovaní sa na trhu práce je zabezpečená individuálnou prácou klienta so sociálnym pracovníkom – poradcom pre sprostredkovanie zamestnania, ich uplatnenia na trhu práce v závislosti od klientových schopností, zručností a vedomostí. Posilňujeme ich pracovné návyky, pravidelným príjmom zo zamestnania si plnia funkciu zabezpečenia rodiny.

Deti sa pravidelne pripravujú na vyučovanie, rozvíjajú svoje zručnosti, schopnosti, vedomosti za pomoci sociálnej pracovníčky KC Kotvička. Aktívne sa zapájajú aj s rodičmi do aktivít organizovaných KC KOTVIČKA – navštevujú MŠ, ZŠ ,záujmové činnosti organizované CVČ Havanské, CVČ Lavuta, dielničiek s dobrovoľníkmi z UMB.

Základné dokumenty: Informovanie klienta o spôsobe vybavenia základných dokumentov (rodný list, zmena trvalého bydliska, OP) a komunikácia s úradmi.

- Zdravie a závislosti: Riešenie zdravotných problémov klienta – psychické, fyzické (zmena alebo vybavenie lekára, príspevky, liečenie, ZŤP). Závislosti klientov riešime v spolupráci s Centrom prevencie liekových a drogových závislostí Banská Bystrica. Komunikácia so zdravotnými poisťovňami, vedenie klientov k úhrade zdravotného poistenia.
- Osobné problémy a rodinný život: Individuálne konzultácie s klientmi s cieľom nájsť možnosti riešenia ich osobných a rodinných problémov akéhokoľvek druhu (partnerský vzťah, vzťah rodič – dieťa).
- Právne problémy: Informovanie klientov o možnostiach právnej ochrany v oblasti občianskeho a trestného práva, najmä exekúcie, rozvod, výživné, určenie otcovstva. Spisovanie návrhov, resp. spolupráca s Centrom právnej pomoci.
- Výchova a starostlivosť o dieťa: zdravotná starostlivosť–preventívne lekárske prehliadky, školská dochádzka, komunikácia so šk. zariadeniami, záujmová činnosť, osobná starostlivosť, so zameraním na všestranný rozvoj dieťaťa, rozvoj a upevňovanie rodičovských zručností.
- Oddlžovanie: intenzívnou a individuálnou prácou sa nám podarilo u viacerých rodín znížiť nielen dlh rodín voči Bytovému podniku mesta, ale aj Mestu Banská Bystrica za komunálny odpad. Po oddlžení sa a získaní zamestnania môže byť rodinám pridelený nájomný byt na Internátnej 12 v Banskej Bystrici.

Aktivity v rámci zariadení KOTVA

Dňa 3.11.2015 osobne prišiel odovzdať klientom Zariadenia núdzového bývania a Zariadenia dočasného ubytovania Kotva organizátor projektu a riaditeľ Europa shopping centra Tomáš Hollý a viceprimátor Martin Turčan šatstvo, ktoré sa vyzbieralo v rámci charitatívneho Projektu „Prázdny obchod“.

V zariadeniach KOTVA je stála služba 24-hodín počas celého roka .

Informátori ako aj sociálni pracovníci boli často krát konfrontovaný s arogantnosťou, vulgárnosťou a nezodpovednosťou klientov . Pri riešení problémov je v zariadení nápomocná MsP, čo je zo strany pracovníkov hodnotené pozitívne, hlavne ako prevencia a pri bitke aj ako regresia.

6. ZARIADENIA PRE DETI

6.1 Nízkoprahové komunitné centrum KOTVIČKA

Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička vzniklo ako Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu – Komunitné centrum Kotvička vzniklo roku 2011 pri Zariadení núdzového a dočasného bývania Kotva v Banskej Bystrici, kde žijú rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia. v roku 2014 sa zmenou zákona premenovalo na Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu – Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička (ďalej len NKC Kotvička).

V NKC Kotvička sa v zmysle § 28 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. sociálna rehabilitácia,
3. preventívna aktivita,

b) zabezpečuje

1. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
2. pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
3. záujmová činnosť.

Dôvodom vzniku NKC Kotvička bol fakt, že v blízkosti Zariadenia núdzového a dočasného bývania Kotva je nedostatok voľnočasových aktivít pre deti a mládež, obzvlášť pre deti a mládež pochádzajúcich z rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré sa ocitli v náročných životných situáciách a preto NKC vytvára podmienky pre zmysluplné a aktívne trávenie voľného času, zvyšovanie sociálnych a životných zručností detí a mládeže a poskytuje pomoc pri prekonávaní ich problémov. Najväčší dôraz však kladieme na prípravu do školy a školské výsledky. Cez deti sa snažíme meniť aj ich rodičov a preto sa rodičia zúčastňujú mnohých aktivít, ktoré pre deti realizujeme-

Pravidelná činnosť NKC KOTVIČKA v roku 2015

Doučovanie školopovinných detí

V priestoroch NKC Kotvička počas celého školského roka každý pracovný deň v čase od 12:00 hod. do 17:00 hod prebieha doučovanie školopovinných detí. Deti navštevujúce NKC majú problém so zvládaním učiva, keďže im často chýba systematická predškolská príprava (nenavštevovali materské školy), nie sú navyknuté na pravidelnú každodennú prípravu do školy a preto im treba venovať viac času pri učení.

V rámci doučovania vznikol v septembri 2014 individuálny dobrovoľnícky program SPOJIVKO, ktorý realizuje NKC Kotvička v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva v Banskej Bystrici. Vďaka dobrým výsledkom v školskom roku 2014/2015 a pozitívnej odozve zo strany detí i rodičov, pokračuje dobrovoľnícky program aj v školskom roku 2015/2016. Podstatou programu je pomoc pri doučovaní prostredníctvom kamarátskeho vzťahu (mentoringu) medzi dieťaťom a dobrovoľníkom. Zaškolený dobrovoľník alebo dobrovoľníčka sa s dieťaťom stretáva raz týždenne na minimálne 1 hodinu počas celého školského roka (každé dieťa má svojho „vlastného“ dobrovoľníka). Dobrovoľníci pomáhajú deťom s prípravou do školy, s písaním domácich úloh, opakovaním prebraného učiva a pod.

Cieľom dobrovoľníckeho programu je:

zlepšenie študijných výsledkov detí,

eliminácia predčasného ukončenia základnej školskej dochádzky,

pomoc s úspešným prijatím detí na strednú školu.

Na konci školského roka 2014/2015 sme porovnali výsledky detí, ktoré v tom čase navštevovali NKC Kotvička, doučovali si s nami a boli zapojené aj do dobrovoľníckeho programu SPOJIVKO. Oproti polročnému vysvedčeniu si až 6 detí zlepšilo známky alebo ich známky boli rovnaké ako na pol roku, ale bohužiaľ 4 deti si známky zhoršili. Z detí, ktoré si známky zlepšili sme mali aj deti, ktoré prospeli s vyznamenaním a prospeli veľmi dobre.

Medzi deťmi, ktoré si známky zhoršili, bolo dievčatko, ktorému sme hneď na začiatku školského roka odporúčali odklad školskej dochádzky, bohužiaľ rodičia si to neželali a tak si zopakuje prvý ročník. Ďalší chlapec nevládal učivo už dlhodobejšie a preto mu bolo Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie odporúčané preradenie do Špeciálnej základnej školy. Ostatné zhoršenia známok boli veľmi nepatrné.

Počas realizácie dobrovoľníckeho programu SPOJIVKO sme u detí zaznamenali výrazný posun vo vzťahu k plneniu si školských povinností. Deti sa na doučovanie tešia, čakajú na „svojich“ dobrovoľníkov, neodmietajú plniť si svoje povinnosti a vzdelanie a vzdelávanie sa pre nich stáva dôležité. Výhody SPOJIVKA sú aj v tom, že dobrovoľníci venujú deťom dlhší čas a tak stihnú s nimi spraviť oveľa viac ako len napísať domáce úlohy. Príprava do školy je tak dôkladnejšia a individuálnejšia. Deti majú čas opakovane prebrať učivo, ktorému nerozumejú a tak nevznikajú problémy s tým, že deťom chýbajú základy v učive.

Každé školopovinné dieťa navštevujúce doučovanie má založenú Kartú žiaka, ktorá obsahuje základné informácie o dieťati, akú školu a ktorý ročník navštevuje, jeho školský prospech a ďalšie informácie, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s prípravou na vyučovanie a školskými výsledkami.

Herňa

Vďaka veľkej snahe a ochote dobrovoľníkov, ktorí svoje jednohodinové stretnutia s deťmi častokrát predĺžia aj na dve až tri hodiny a okrem učenia sa s deťmi vždy niečo spoločne zahrajú, niečo si nakreslia, či prečítajú alebo si spoločne zašportujú, realizujeme „Herňu“ už len počas školských prázdnin. Počas letných prázdnin bola herňa každý deň, striedali sa v nej staršie a mladšie deti a aktivity boli prevažne zamerané do vonkajšieho prostredia, aby si deti mohli v peknom počasí zahrať futbal, tenis, volejbal a iné športové hry.

Mimi klub

Mimi klub je zameraný na deti vo veku od 3 do 6 rokov. Prebieha v priestoroch NKC, kde deti majú vytvorené podmienky na hry a tvorivé činnosti, ale aj na neďalekom ihrisku, kde deti majú možnosť športovať. Zároveň sa deti predškolského veku učia rozpoznávať farby, tvary, počítať, zdokonaľujú si jemnú motoriku a pod. Klub sa realizoval počas školského roka jedenkrát v týždni každý utorok od 10:00 do 11:30 hod.

Od januára 2015 do júna 2015 sa Mimi klubu zúčastňovali aj zahraničné dobrovoľníčky Elisse Patou a Orsi Szabó, ktoré si s deťmi spievali anglické pesničky, učili ich základné anglické slovíčka, hrali sa s nimi, kreslili a pod. Do činnosti v Mimi klube zapájame aj matky. Kvôli tomu, že v septembri 2015 boli takmer všetky deti predškolského veku žijúce na Kotve prijaté do materskej školy, Mimi klub sme dočasne prestali realizovať každý utorok.

Prírodovedno-pohybový krúžok

Prírodovedno-pohybový krúžok realizuje Centrum voľného času Havranské v Banskej Bystrici v priestoroch NKC. Krúžok je určený deťom vo veku od 3 do 6 rokov. Z pôvodného zamerania na prírodu a šport sa činnosť na tomto krúžku rozšírila aj o výtvarné aktivity. Prebieha počas celého školského roka raz do týždňa vo štvrtok v čase od 10:00 do 12:00 hod. Návštevnosť tohto krúžku je veľmi podobná návštevnosti Mimi klubu, keďže obidve činnosti majú rovnakú cieľovú skupinu.

Angličtina so zahraničnými dobrovoľníčkami

Od januára 2015 do júna 2015 každý piatok v poobedňajších hodinách do NKC Kotvička dochádzali zahraničné dobrovoľníčky Elisse Patou (Francúzsko) a Orsi Szabó (Maďarsko), ktoré hosťovali v Banskej Bystrici v rámci projektu Združenia mladých Rómov. Dobrovoľníčky sa so školopovinnými deťmi učili angličtinu. Pomáhali im s pochopením anglickej gramatiky, výslovnosťou, ale aj s učením sa nových anglických slovíčok pomocou hier.

Tvorivé dielne

Do júna 2015 mladí ľudia z Klubu Pathfinder pod vedením pani Mgr. Janky Šolcovej, PhD. realizovali jedenkrát mesačne v NKC Kotvička tvorivé dielne, počas ktorých si deti, ale aj rodičia mohli vyrobiť rôzne kreatívne výrobky. Deti mali z tejto aktivity veľkú radosť, pretože mladí ľudia z Klubu Pathfinder sú veľmi tvoriví a vždy prišli s niečím novým a zaujímavým, čo sa deti v NKC naučili vyrábať.

Krúžky Súkromnej umeleckej školy LAVUTA

Od októbra 2015 Súkromná umelecká škola LAVUTA organizuje v NKC Kotvička tri umelecké krúžky. Deti pod vedením pána Bučka jedenkrát týždenne každý pondelok nacvičujú rómske tance. Každý štvrtok majú zas spevácky krúžok a hru na gitare, ktoré vedie pán Berky. Na začiatku sa všetky deti predviedli pred učiteľmi, ukázali čo vedia a povedali, o ktorý krúžok majú záujem.

Jednorázové aktivity NKC KOTVIČKA v roku 2015

Polročné vysvedčenie (január 2015)

Školopovinné deti sa prišli pochváliť so svojim vysvedčením a tí najlepší získali aj malú sladkú odmenu. Všetky deti prisľúbili, že sa budú celý rok snažiť a na konci roka bude ich vysvedčenie ešte lepšie.

Kreatívne dielne s luventou (február 2015)

Iuventa vo svojich priestoroch organizovala počas jarných prázdnin pre deti tvorivé dielne, ktorých sa zúčastnili aj deti z NKC Kotvička.

We love eating (február 2015)

Projekt We Love Eating je oslavou zdravého jedla ako príjemne nevyhnutnej súčasti zdravého životného štýlu. v rámci neho sme deťom, ale aj ich rodičom poskytli rady a odporúčané aktivity, ktoré im dávajú možnosť viesť zdravší život a v zdravšej komunite. Rodičia si aj na vlastnej koži vyskúšali pripraviť pre svoje deti zdravý ovocný tanier, ktorý deťom veľmi chutil.

Deň matiek (máj 2015)

Deti pripravili pre svoje mamičky farebné papierové srdiečka, do ktorých im vpísali svoje vyznanie.

Medzinárodný deň detí (jún 2015)

Aj tento rok mali deti v NKC špeciálny deň detí. Pripravili sme im rôzne súťaže a hry, za ktoré získali sladké odmeny.

Oslavy konca školského roka (jún 2015)

Všetky školopovinné deti sa stretli v herni, kde sa pochválili svojimi vysvedčeniami a úspechmi v škole počas celého školského roka. Deti získali odmeny, ktoré ich mali motivovať aj do ďalšej práce v školách po prázdninách. Tí najlepší, ktorí splnili svoj sľub a svoje vysvedčenie od polroka zlepšili, získali knihu.

Olympiáda pod pamätníkom (jún 2015)

Olympijský klub Banská Bystrica a Banskobystrický samosprávny kraj v spolupráci s mestom Banská Bystrica, ďalej Športové gymnázium a VŠC Dukla Banská Bystrica, Múzeum SNP, Slovenská asociácia veslového lyžovania, CVČ Pohoda a Junior usporiadali v parku pod Pamätníkom SNP Olympijský deň., ktorého sa zúčastnili aj deti a ich rodičia z NKC Kotvička.

Kotva má talent (júl 2015)

NKC Kotvička navštevuje mnoho talentovaných detí a preto sme im dali možnosť predviesť sa v špeciálnej talentovej súťaži. Deti spievali, tancovali, ale hlavne sa všetci zabávali.

Diskotéka v karnevalových maskách (august 2015)

Väčšinou býva karneval na Fašiangy, ale my sme tento rok vyskúšali netradičný letný karneval. Deti chceli mať diskotéku a keďže obyčajné diskotéky mávajú často, tak sme sa rozhodli, že tentokrát to bude práve diskotéka v maskách.

Výlet so živou učebnicou (august 2015)

Ľudia zo živej učebnice zobrala deti na prechádzku do okolia Banskej Štiavnice, kde si zahrali rôzne enviromentálne hry a pozorovali prírodu. Okrem toho mali deti možnosť navštíviť bylinkársku a alchymistickú dielňu. Dievčatá si v bylinkárskej vyrobili svoj vlastný balzam na pery a chlapci zas v alchymistickej skúšali rôzne pokusy.

Opekačka (august 2015)

Prázdniny sú dlhé a deti už ku koncu aj zväčša znudené, vytiahli sme ich preto do prírody na opekačku. Do ruksakov sme im okrem špekačiek nabalili aj pár hier, aby mali ako zahnať nudu.

Záhradka na Kotve (august 2015)

Deti si spravili svoju vlastnú záhradku. Okopali zem a sami do nej zasiali rôzne semiačka kvetov. Každý deň mal niekto na starosti polievanie až sa dostavil očakávaný výsledok - zelená záhradka plná kvetov.

Stanovačka v Sásovskej doline (august 2015)

Keďže opekačka v prírode mala u detí veľký úspech a stále sa pýtali, že či si to zopakujeme, rozhodli sme sa, že nespravíme len opekačku, ale vezmeme deti aj stanovať. Pre väčšinu z nich to bolo prvýkrát čo strávili noc v prírode pod stanom, ale každé jedno dieťa sa už teraz nevie dočkať ďalších prázdnin, kedy si to bude môcť zopakovať.

Pre deti boli pripravené rôzne športové aktivity, zábavné, ale aj poučné hry, nočné hry a ako špeciálny bonus sme si na stanovačku prizvali horského záchranára so psom, ktorý deťom porozprával o svojej práci.

Radvanský kaštieľ (október 2015)

Počas jesenných prázdnin sme s deťmi navštívili Tihányiovský kaštieľ v Radvani. Videli sme prírodovednú expozíciu, deti si osvojili nové vedomosti o živých organizmoch v prírode, tiež sa zabavili a kreslili si.

Cestou späť sme deťom pripravili prekvapenie a zastavili sme sa v McDonald's.

Mikuláš (december 2015)

Aj tento rok do NKC Kotvička zavítal Mikuláš. Deti sa naučili básničky, pesničky, tančeka a všetko predviedli pred Mikulášom, jeho pomocníkmi, ale aj rodičmi, ktorí sa tiež veľmi radi zúčastňujú tejto milej akcie. Každé dieťa dostalo za svoje vystúpenie odmenu v podobe malého balíčka.

6.2 Nížkoprahové komunitné centrum KOMPas

Nížkoprahové komunitné centrum Kotvička vzniklo ako Nížkoprahové denné centrum pre deti a rodinu – Komunitné centrum KOMPas (teraz Nížkoprahové denné centrum pre deti a rodinu) začalo poskytovať služby a programy pre klientov od 1.7.2010. Vzhľadom ku skutočnosti, že je nutné výsledky činnosti NKC KOM PaS kvantifikovať, bol vypracovaný systém záznamov, poskytujúci informácie o počtoch klientov, ktorí sa zúčastnili jednotlivých programov.

Celkový počet klientov vo veku od 3 do 18 rokov za mesiace január až december 2015 , ktorí navštívili NKC KOM PaS a priemerný počet klientov na jednom programe na deň

Zoznam programov NKC KOM PaS

Predškolač, Klub úloh, Deti 3 – 6 rokov, Deti 6 – 11 rokov, Deti 6 – 12 rokov, Tvorivé dielne, Prírodovedný krúžok, Prevenčný program Polície, Športový klub OZ Antira

Hodnotenie činnosti NKC KOM PaS za mesiace január - december 2015

Pravidlá NKC: správať sa slušne; nebiť sa; neurážať sa navzájom; neklamať; presnosť;

kto nebol v škole, ten sa nemôže zúčastniť programov NKC

červená karta – vylúčenie z NKC na jeden týždeň pri opakovanom porušení pravidiel

čierna karta – trvalé vylúčenie z NKC KOMPas v prípade hrubého a opakovaného porušenia pravidiel

pravidlá boli tvorené za priamej účasti klientov NKC, pracovníci mali právo „veta“ pri konečnej podobe zásad platných v NKC KOM PaS.

v priebehu fungovania NKC došlo k sprísneniu pravidiel platných pre klientov NKC počas programov

klienti sú striktne rozdelení podľa veku aj vzhľadom k priestorovým obmedzeniam v NKC

hrubé a opakované porušenie pravidiel NKC (ničenie zariadenia KC, bitie, nadávky) – vyradenie klienta z programov NKC na jeden týždeň - udelenie červenej karty

v prípade opakovaného hrubého porušenia pravidiel (poškodzovanie majetku NKC, agresívne správanie)si pracovníci NKC vyhradujú právo exemplárneho potrestania klienta trvalým vylúčením z NKC – udelenie čiernej karty

len ten klient, ktorý bol v škole môže navštíviť programy NKC (kontrola dochádzky - overovanie u rodičov, telefonáty do školy)

príležitostná kontrola dochádzky

v prípade PN sa klient nemôže zúčastniť programov NKC

napriek tejto skutočnosti rodičia opakovane posielajú choré deti do NKC

v NKC preferujeme spôsoby pozitívnej motivácie a uvedomenie si dôsledkov vlastného správania

Hodnotenie aktivít zameraných na výchovno-vzdelávaciu činnosť

dôraz na výsledky v škole – v NKC sa na vyučovanie pravidelne pripravovalo 8 detí

prebieha pravidelná kontrola zošitov, žiackych knižiek a vysvedčení v priebehu školského roka 2012/1013 boli založené Karty žiaka, ktoré obsahujú základné informácie o klientovi, jeho školské výsledky a charakteristiky a slúžia k zisťovaniu skutočnosti, aký dopad na jeho školské výsledky má príprava na vyučovanie s pracovníkmi NKC. Na základe záznamov uvedených v Karte žiaka za školský rok 2014/2015je možné konštatovať nasledovné:

dvaja klienti sa vo svojich výsledkoch zlepšili

dvaja klienti si zachovali rovnaký priemer

štyria klienti si svoj priemer zhoršili

je nutné upozorniť na skutočnosť, že aj zhoršenie priemerov známok je len nepatrné

za pozitívny považujeme fakt, že ani jeden z klientov, ktorí sa zúčastňovali na príprave na vyučovanie neopakuje ročník

účasť klientov na programe Klub úloh (príprava na vyučovanie) je dobrovoľná, podporená pozitívnou motiváciou zo strany pracovníkov NKC, systémom hodnotenia a odmien je zaujímavé, že niektorí rodičia sa plne spoliehajú pri príprave svojich detí na pracovníkov NKC a sami nevykazujú v tomto smere žiadnu aktivitu, čo považujeme za kontraproduktívne vzhľadom k malému počtu pracovníkov a relatívne vysokému počtu klientov nie je možné uskutočňovať prípravu na sto percent a preto je nevyhnutné aby na nej participovali aj rodičia.

pretrvávajúcim problémom je pomerne vysoký počet vymeškaných hodín, respektíve neospravedlnených hodín

spomenutý problém sa rieši komunikáciou s rodičmi

zámerom pracovníkov NKC od ktorého bolo upustené, aby sa deti predškolského veku programov NKC zúčastňovali v sprievode rodiča

napriek snahe a komunikácii medzi pracovníkmi NKC a rodičmi nedochádzalo k naplneniu predsavzatí v tejto oblasti a tak došlo k dohode, že rodičia osobne dovedú dieťa do NKC a po ukončení programu si ho vyzdvihnú

pokračuje pozitívny trend pri dodržiavaní základných hygienických návykov (umytie rúk po použití WC) a spoločenských noriem správania (pozdraviť sa, poďakovať, poprosiť)

pokračuje zlepšovanie vzťahov a správania sa klientov navzájom (nenadávať si, nežalovať, nebiť sa, neurážať sa)

klienti akceptujú skutočnosť, že programu sa môžu zúčastniť len na základe určitých pravidiel (napr. rozdelenie podľa veku), ktoré im umožňujú väčší komfort a kvalitu

pokračuje prioritné zameranie NKC na výchovno – vzdelávacie aktivity

nastal odklon od voľnočasových aktivít a dochádza k plánovanému príklonu k výchovno-vzdelávacím činnostiam

prax potvrdzuje predpoklad, že sa so zmenou zamerania činnosti NKC, sa zníži aj počet klientov

d'alšími dôvodmi zníženia počtu frekvencie návštev je aj pomerne vysoká fluktuácia potenciálnych klientov v bytovom dome na Internátnej 12 v Banskej Bystrici

starnutie detskej klientely – presun klientov do kategórie 12 – 18 rokov

táto veková kategória predstavuje v súčasnosti najpočetnejšiu skupinu detských klientov, ktorá žiaľ postupne stráca záujem o programy zamerané na prípravu na vyučovanie začína preferovať voľnočasové aktivity

pomerne výrazná zmena vekového zloženia klientov, bude do budúcnosti výzvou pre pracovníkov NKC

napriek spomenutým dôvodom je v pravidelnom kontakte s NKC približne 65% potenciálnej detskej klientely čo je možné považovať za akceptovateľný výsledok

pozitívny je fakt, že počet dospelých klientov osciluje na úrovni predošlého roka, kedy došlo k ich nárastu

vzhľadom ku skutočnosti, že dochádza k pravidelnej interakcii medzi dospelými klientmi a pracovníkmi NKC, už nie je možné hovoriť o spontánnej klientele a preto bol vytvorený časový priestor v ktorom je poskytované základné sociálne poradenstvo (pomoc pri písaní žiadostí, komunikácie s inštitúciami typu škola, sociálna poisťovňa, exekútorské úrady, vyhľadávanie pracovných ponúk a pod.)

7. POMOC OSOBÁM v NÚDZI – Dom sv. Alžbety

PREDMET ČINNOSTI:

- sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, vyžadujúca osobitnú starostlivosť, a to formou odbornej, psychologickkej, lekárskej, právnej, sociálnej i osvetovej činnosti
- poskytovanie sociálnej a humanitárnej pomoci
- výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení krízového strediska, podľa § 62 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Krízové stredisko vykonáva svoju činnosť podľa § 47 ods. 3 písm. a) prvého až šiesteho bodu, písm. b) prvého až tretieho bodu, písm. c) tretieho až piateho bodu, písm. d) prvého až tretieho bodu a ods. písm. c) zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele

ZARIADENIE NÚDZOVÉHO BÝVANIA

Dom svätej Alžbety, krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, nezisková organizácia, ktorá poskytuje núdzové bývanie fyzickým osobám , ktoré sú ohrozené správaním iných fyzických osôb alebo sa stali obeťami správania iných fyzických osôb – domáce násilie,

rodovo podmienené násilie alebo násilný trestný čin. Domu svätej Alžbety, n. o. je v súlade s účelom založenia neziskovej organizácie.

Dom svätej Alžbety, krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, pozostáva z dvoch častí :

Zariadenie núdzového bývania

Krízové stredisko

Kapacita zariadenia 23 klientov, podľa § 29 zákona 448/2008 o sociálnych službách

Poskytujeme im ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Našou snahou je hľadať spôsoby riešenia ich nepriaznivej situácie. Vytvorení postupných plánov sa snažíme naplňovať a realizovať stanovené ciele .

Rodiny sú zapájané do :

- pracovnej terapie
- projektov zameraných na učenie šetriť
- pravidelných skupinových stretnutí

Zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie neslúži primárne k zabezpečovaniu dlhodobého ubytovania nahrádzajúceho bývanie. Ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb v širokom spektre a ubytovanie je jednou zo základných potrieb klientely odkázanej na sociálnu službu. v našom zariadení je sociálna práca zameraná na dosiahnutie potrieb a podmienok spojených s užívaním bývania.

V roku 2015 bola poskytnutá pomoc 18 matkám a ich 32 deťom.

Bola zriadená aj telefonická linka, kde majú obe domáceho násilia možnosť požiadať o špecializované poradenstvo sociálnu pracovníčku, ktorá absolvovala niekoľko výcvikov so zameraním na danú problematiku.

KRÍZOVÉ STREDISKO

Kapacita zariadenia 6 klientov

Akreditácia č. : 1896/2011 – I/25AK

Poslaním Krízového strediska je zabezpečenie výkonu rozhodnutia súdu pre deti nachádzajúce sa v krízových životných situáciách. Aj po odňatí dieťaťa zo starostlivosti jeho rodičov, musia byť využité všetky možnosti smerujúce k obnoveniu rodinného prostredia

dieťaťa, aby sa do tohto prostredia mohlo vrátiť. Odňatím dieťaťa nestrácajú jeho rodičia automaticky svoje rodičovské práva a povinnosti.

Pobyt dieťaťa v krízovom stredisku zahŕňa krízovú intervenciu v adaptačnej fáze, zameranú na bezpečné spracovanie krízy, diagnostické hodnotenie – diagnostiku zdravotného stavu, psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa a príprava na odchod z krízového strediska. Jednotlivé kroky a ich dĺžka závisia od zdravotného stavu, školskej dochádzky, potrieb diagnostiky a vývinových potrieb dieťaťa.

Na individuálnych plánoch na zvládnutie krízy našich detí intenzívne spolupracujeme s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, školami a ďalšími odborníkmi. Táto spolupráca sa týka najmä stanovenia cieľa sociálnej práce s rodinou dieťaťa, priebežného sledovanie postupu pri sanácii rodinného prostredia, poskytovania špecializovaného sociálneho a psychologického poradenstva deťom a ich príbuzným.

Na základe rozhodnutia súdu o predbežnom opatrení bolo umiestnených v krízovom stredisku 32 detí. Z toho 12 detí sa vrátilo späť do biologickej rodiny, 8 detí bolo umiestnených do detského domova a 12 detí je zatiaľ v krízovom stredisku.

8. POMOC OSOBÁM v NÚDZI – JEDNOTLIVCI a PÁRY BEZ DETÍ

ÚzS SČK v Banskej Bystrici v spolupráci s mestom zabezpečuje poskytovanie pomoci pre samostatne žijúce osoby v produktívnom veku – primárne a sekundárne aj pre osoby, ktoré dosiahli dôchodkový vek alebo invalidné ale ich stupeň odkázanosti nie je postačujúci aby ich riešil DSS alebo ZpS (nedokonalosť zákona 448/2008 Z.z. a jeho niekoľkých noviel). Zriaďovateľom služieb je Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Banskej Bystrici (ÚzS SČK) a Mesto Banská Bystrica prostredníctvom Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie poskytlo budovy na realizáciu tejto siete pomoci ľuďom v núdzi a v súčasnosti sa spolupodieľajú aj na riešení individuálnych problémov klientov ako aj na nastavovaní ďalších služieb a intervencií v oblasti krízovej intervencie pre jednotlivcov a bezdetné páry.

Tak ako sme v úvode naznačili Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie v spolupráci s ÚzS SČK v Banskej Bystrici inovujú poskytovanie sociálnej pomoci a pomoci v núdzi podľa reálnych potrieb klientov, eliminujú hrozby nedokonalosti zákonov a práve aj preto vzniklo Zariadenie dočasného bývania „ MANU“, ktoré slúži klientom, ktorí majú stabilný príjem avšak nemôžu si dovoliť bývať v byte pre rad spoločenských znevýhodnení (napr. nedôvera obyvateľstva prenajímať byt ľuďom, ktorí určitý čas žili na ulici alebo sú iného etnika a pod.)

Slovenský červený kríž

NOCLAHÁREŇ VEČIERKA

Sociálne stredisko SČK nocľaháreň „Večierka“ tvorí prvý stupeň trojstupňovej resocializačnej siete, ktorú za kooperácie s partnermi (mesto Banská Bystrica) realizuje ÚzS SČK v Banskej Bystrici. Večierka predstavuje prvý záchytný bod pre klientov bez domova, ktorí: sa náhle a nečakane ocitli bez prístrešia, boli „bezdomovcami“, ale doteraz nemali potrebu „spať na posteli“, boli prepustení z výkonu trestu, nespĺňali vekovú podmienku pre pobyt v detských domovoch a reedukačných zariadeniach.

ÚTULOK PRÍSTAV

Útulok „Prístav“ tvorí druhý stupeň resocializačnej siete, ktorú za kooperácie s partnermi realizuje ÚzS SČK v Banskej Bystrici.

Do tohto zariadenia umiestňujeme klientov, ktorí boli minimálne 30 dní v nocľahárni Večierka a spĺňajú hodnotiace kritériá pre toto zariadenie.

ÚTULOK NÁDEJ ŠANCA

Útulok „Nádej – Šanca“ tvorí tretí stupeň resocializačnej siete, ktorú za kooperácie s partnermi (VÚC Banská Bystrica) realizuje ÚzS SČK v Banskej Bystrici.

Útulok „Nádej – Šanca“ bol v marci 2013 presťahovaný na Tulskú ulicu 38, kde tvorí ucelený komplex s útlukom Prístav. Existuje v priestoroch po COR centre v pravej časti prízemí. Tieto priestory boli v roku 2013 kompletne prebudované. Boli vymenené vonkajšie mreže v spolupráci s Mestom Banská Bystrica, zhnité priečky, kompletne sanované podlahy – plávajúce podlahy, priestory boli vymaľované, zariadenie spíchn a sociálnych zariadení bolo vymenené. v júni boli útulky zaradené pod Sociálno – charitatívne centrum Ivana Šedibu.

Festival Ľudia z rodu Rómov

Nová generácia bola témou XIV. ročníka podujatia Ľudia z rodu Rómov, ktoré sa uskutočnilo 19. do 22. augusta v Banskej Bystrici a vo Zvolene.

Okrem koncertov, divadla a výstavy boli v programe aj workshopy mladých ľudí zo Slovenska, Česka, Maďarska a Fínska i tvorivé dielne detí v jednej z piatich banskobystrických rómskych osád.

Kultúrna akcia s humanitným odkazom

"Kým ostatné podujatie Ľudia z rodu Rómov bolo vo veľkej miere spomienkou na obeť rómskeho holokaustu, tento rok chceme jasne poukázať na neustále pretrvávajúce stereotypy v našej spoločnosti, ktoré sa netýkajú len starších, ale aj novej generácie," uviedla riaditeľka festivalu Andrea Bučková.

Práve mladí ľudia majú v búraní predsudkov dôležité postavenie.

"Pre niekoho sa môže zdať téma kultúrnych a etnických predsudkov neaktuálna, môžem ale všetkých uistiť, že situácia v oblasti búrania predsudkov a zrovnoprávnenia Rómov je veľmi naliehavá," povedala Bučková.

Podujatie podľa jeho riaditeľky nie je len obyčajnou kultúrnou akciou, ale má aj umelecký, humanitný a edukačný rozmer.

Festival sa začal v stredu 19. augusta o 12-tej hodine vernisážou Bari Raklori Emilie Rigovej v banskobystrickej Radnici. Výstava zachytáva kultúrne stereotypy zobrazovania rómskych žien.

O 13-tej bol na Námestí SNP happening s názvom Čiernobiely deň, ktorý mal zdôrazniť tému festivalu. Mladí ľudia, nová generácia, chce poukázať na to, že svet nie je dvojfarebný, ale rozmanitý, rôznorodý a je potrebné ho taký aj akceptovať a rozvíjať.

O 14.30 sa konali v parku pod Múzeom SNP umelecké tvorivé dielne, tento rok špeciálne pre deti. O siedmej večer čakalo návštevníkov Záhrady - Centra nezávislej kultúry tematická moderovaná diskusia o extrémizme a živote mladej rómskej generácie v Česku, Maďarsku a Fínsku.

Štvrtkové popoludnie od 14-tej hodine v Záhrade spríjemňovala divákovi divadelná hra o živote rómskeho dôchodcu a maďarskej dôchodkyne s názvom On a Ona.

Program KlaJazzRom predstavil vo štvrtok o 19-tej v Kráľovskej sieni Zvolenského zámku klasickú a jazzovú hudbu inšpirovanú rómskymi melódiami.

Piatkový programbol primárne určený mladým a začal sa tanečným workshopom v Záhrade - Centre nezávislej kultúry o 12-tej. v Dome Slovenského misijného hnutia od šiestej večer koncert modernej a tradičnej rómskej hudby.

Vyvrcholením kultúrno-spoločenského podujatia bol sobotný medzinárodný galakonzert v Ministry of Fun. Od 15-tej na ňom návštevníci mohli uviesť skupiny Element (SK), Hollosy Band (SK), Nadara Transylvanian Gypsy Band (RO), Parno Graszt (HU) a Terne Čhave (CZ).

Záštitu nad podujatím v tomto roku prevzali splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity Peter Pollák a primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Hlavným organizátorom podujatia je Kultúrne združenie Rómov Slovenska, v spolupráci s mestami Banská Bystrica a Zvolen, občianskym združením ARA ART, Centrom nezávislej kultúry Záhrada, občianskymi združeniami Quo Vadis a Romano Hango a ďalšími partnermi. Počas podujatia prebiehal program medzinárodnej výmeny Neviditeľná rómska mládež, financovaný z programu Európskej komisie Erasmus. Festival Ľudia z rodu Rómov sa konal 15. – 17. augusta vo Zvolene a v Banskej Bystrici. v rámci podujatia Ľudia z rodu Rómov sa predstavili tanečnaskupina Salut Roma, Sendreiovci and Kokavakére Lavurára, Anička Oláhová, Kmeťoband, Le Čhávendar, či hostia zo zahraničia Zurralia Orchestra (RO) a Stefánó

(HU). Z netradičných podujatí to bola vernisáž rómskych umelcov s názvom Nie je čoho sa...smať, divadelné predstavenie Guli daj Ara Art Praha, či módna prehliadka na Zvolenskom Zámku.

Podujatie organizovali Kultúrne Združenie Rómov Slovenska v spolupráci s Mestom Banská Bystrica, Mestom Zvolen, Alianciou rómskych organizácií, Quo Vadis o.z., Komunitným centrom Spolu Detva, Animus Apertus n.o. v rámci XII. Ročníka kultúrno –spoločenského podujatia Ľudia z rodu Rómov pod záštitou splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja.

Festival podporil dotáciou 20 000 eur Úrad vlády SR v rámci program Kultúra národnostných menšín.

Dom svätej Alžbety

krízové stredisko pre deti a osamelých rodičov, n. o. so sídlom v Banskej Bystrici, zastrešuje tri zariadenia.

Zariadenie núdzového bývania

Krízové stredisko

Predmetom činnosti strediska je poskytovanie sociálnej a humanitárnej pomoci, poskytovanie komplexnej starostlivosti matkám s deťmi a deťom v krízových situáciách, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť, a to formou odbornej, psychologickkej, lekárskej, právnej, sociálnej i osvetovej činnosti.

Jeho úlohou je pomáhať deťom, ktoré sú z akéhokoľvek dôvodu v krízovej situácii a osamelým matkám s deťmi, ktoré sa tiež ocitli v krízovej situácii. Táto nezisková organizácia, poskytuje sociálne služby od 1.1.2006.

SPONZORI

Slovenské elektrárne, a. s. - Enel, Bratislava

Mliekárň Kopanice Selce, s.r.o., Selce

Mimovládna nezisková organizácia Aliancia nezávislých, o. z., Banská Bystrica

Ortotech, spol. s.r.o., Banská Bystrica

N-POWER, s.r.o., Banská Bystrica

PRODENT, s.r.o., Banská Bystrica

SG Security, s.r.o., Banská Bystrica

SLOV-MATIC, spol. s.r.o., Bratislava

GP partners, spol. s.r.o., Banská Bystrica

Mgr. Marián Dian, Banská Bystrica

TIP - Politika spolupráce

Centrum právnej pomoci – Kancelária Banská Bystrica

Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“) je štátna rozpočtová organizácia, zriadená zákonom č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi... , ktorej cieľom je zlepšovanie prístupu k spravodlivosti pre ľudí v materiálnej núdzi, t.j. pre tých ľudí, ktorí pre nedostatok prostriedkov nemôžu využívať existujúce právne služby.

Keď žiadateľ/žiadateľka spĺňa podmienky nároku na právnu pomoc, centrum následne poskytne komplexnú právnu pomoc, ktorá môže mať formu od právneho poradenstva až po zastupovanie pred súdom právnikom centra alebo advokátom.

V prípade záujmu o služby centra sa môžete obrátiť osobne, písomne, telefonicky alebo emailom na pracovníkov a pracovníčky kancelárií centra, ktorí Vám radi odpovedia na Vaše prípadné otázky.

Centrum právnej pomoci má 12 kancelárií v nasledovných mestách:

Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Humenné, Liptovský Mikuláš, Nitra, Prešov, Rimavská Sobota, Svidník, Trenčín, Žiar nad Hronom, Žilina.

Na webovej stránke centra sa prihovára klientom riaditeľka centra JUDr. Nataša Nikitinová: „Verím, že tu nájdete všetky potrebné informácie, prípadne Vás správne nasmerujeme a zodpovieme prvotné otázky. Uistujem Vás, že spolu s mojimi kolegami robíme maximum preto, aby sme v rámci zákona č. 327/2005 Z. z. zabezpečili poskytovanie právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Všetky Vaše podnety a listy berieme vážne a zaoberáme sa každým z nich.“

V Banskej Bystrici sídli na adrese: Skuteckého 30 s územnou pôsobnosťou pre okresy: Banská Bystrica, Brezno, Zvolen a Detva

SOS SENIOR

je služba tiesňové volania .

V živote každého príde čas, keď dosiahne vek, v ktorom sa kedysi jednoduché denné úlohy stanú náročnými na vykonávanie. Zoči-voči týmto problémom, ktoré proces starnutia so sebou prináša sa seniori zdráhajú pripustiť skutočnosť, že potrebujú pomoc k tomu, aby mohli naďalej zostať žiť v pohodlí svojho domova.

Pre koho je služba tiesňové volania určená?

Seniorom žijúcim osamotene

Osobám s rizikovým onemocnením

Seniorom u ktorých je riziko pádu

Pacientom, ktorí sa zotavujú v domácom prostredí

Osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Pokiaľ vznikne neočakávaná situácia vyžadujúca si potrebnú pomoc (zdravotnú, hasičskú, policajnú) používateľ jednoducho zatlačí tlačidlo, ktoré má neustále pri sebe (zavesené na krku, alebo na zápästí). Týmto sa odošle signál tiesňového volania na domácu základnú jednotku vybavenú citlivým mikrofónom a hlasitým reproduktorom, ktorá je pripojená v domácnosti na pevnú telefónnu linku. Táto hlasovo spojí seniora v neočakávanej situácii s dispečingom stanice prvej pomoci. Používateľ pritom popíše svoju situáciu. Operátor má pritom identifikáciu volajúceho účastníka a súčasne sa mu na obrazovku počítača zobrazí okno so všetkými dôležitými informáciami o volajúcom (meno, adresa, príbuzní, držiteľia kľúčov, alergie, zdravotný stav...) v rozsahu akom boli zaevidované do databázy. Zaškolený zdravotnícky personál vyberie najvhodnejší spôsob riešenia pomoci pri vzniknutej situácii. v prípade potreby je možné telefonicky spojiť seniora s rodinou či určenou osobou. Spojenie po zatlačení tlačidla v prípade tiesňového volania nastane do cca 25 sekúnd.

Princíp fungovania tiesňového volania SOS - Senior:

Pokiaľ vznikne neočakávaná situácia vyžadujúca si potrebnú pomoc (zdravotnú, hasičskú, policajnú) používateľ jednoducho zatlačí tlačidlo, ktoré má neustále pri sebe (zavesené na krku, alebo na zápästí). Týmto sa odošle signál tiesňového volania na domácu základnú jednotku vybavenú citlivým mikrofónom a hlasitým reproduktorom, ktorá je pripojená v domácnosti na pevnú telefónnu linku. Táto hlasovo spojí seniora v neočakávanej situácii s dispečingom stanice prvej pomoci. Používateľ pritom popíše svoju situáciu. Operátor má pritom identifikáciu volajúceho účastníka a súčasne sa mu na obrazovku počítača zobrazí okno so všetkými dôležitými informáciami o volajúcom (meno, adresa, príbuzní, držiteľia kľúčov, alergie, zdravotný stav...) v rozsahu akom boli zaevidované do databázy. Zaškolený zdravotnícky personál vyberie najvhodnejší spôsob riešenia pomoci pri vzniknutej situácii. v prípade potreby je možné telefonicky spojiť seniora s rodinou či určenou osobou. Spojenie po zatlačení tlačidla v prípade tiesňového volania nastane do cca 25 sekúnd.

23. ročník - Memoriál MuDr. Vladimíra Harineka

Celoslovenská súťaž v poskytovaní prvej pomoci – Memoriál MUDr. Vladimíra Harineka Bratislava, 26. jún 2015 – Banská Bystrica privítala vyše 200 červenokrižakov. v uliciach mesta si dvadsaťštyri družstiev z celého Slovenska a jeden český tím zmerajú sily v zručnostiach poskytovania prvej pomoci. Celoslovenská súťaž dospelých v poskytovaní prvej pomoci – Memoriál MUDr. Vladimíra Harineka oslávil v meste už svoj 23. ročník.

Úlohou šesťčlenných družstiev bolo úspešne zdolať starostlivo pripravené súťažné aj nesúťažné stanovišťa, ktoré pripravila odborná jury pod vedením doc. MUDr. Viliama Dobiáša, PhD., prezidenta SČK. Priebeh súťaže a jednotlivých výkonov sledovalo a hodnotilo 40 rozhodcov. Ďalšia štyridsiatka ľudí sa do súťaže zapojí ako figuranti. Šikovní maskéri Slovenského Červeného kríža ich namaskujú tak, že ich poranenia len ťažko rozoznate od

tých skutočných. Zinscenované situácie zostávajú až do začiatku súťaže utajené, no všetky sa inšpirovali skúsenosťami z každodenného života – ako pomôcť pri zástave srdca, nevoľnosti, či v prípade dopravnej nehody.

V širšom centre Banskej Bystrice sa v sobotu nemáte čoho báť, v prípade potreby vám bude vedieť pomôcť takmer každý, na koho na ulici natrafíte, a to na Slovensku nie je vôbec samozrejmosťou. „Dobrovoľníci SČK majú za sebou 33-hodinový kurz prvej pomoci, ale každý, kto absolvuje poctivý základný 8-hodinový kurz prvej pomoci, dokáže poskytnúť účinnú pomoc pri všetkých stavoch bezprostredného ohrozenia života. Okrem toho dokáže znížiť riziko vzniku trvalých následkov, pretože záchranná služba príde do 10 minút, ale za 5 minút sa dá vykrvácať, zadusiť, umrieť rôznymi spôsobmi. Pritom prvú pomoc najčastejšie poskytujeme rodine alebo kolegom na pracovisku. SČK poskytuje kurzy prvej pomoci pre všetky vekové kategórie a profesie. Červený kríž vo svete má skúsenosti s viac ako 10 miliónmi vyškolenými laikmi v prvej pomoci ročne a SČK toto know-how zdieľa“, hovorí prezident SČK.

Víťazné družstvo súťaže reprezentuje SČK v nasledujúcom roku na európskej súťaži v poskytovaní prvej pomoci FACE.

Slávnostné otvorenie súťaže bude 26. júna 2015 o 20:00 hod. na Námestí SNP v Banskej Bystrici. Súťažiaci na stanovištia nastúpia v sobotu ráno o 9:00 hod. a potrvá do popoludňajších hodín. Súťažné situácie sú prístupné verejnosti, prídte sa niečo naučiť a povzbudiť dobrovoľných záchranárov SČK!

Kto bol MUDr. Vladimír Harinek? MUDr. Vladimír Harinek bol záchranár, ktorý svoj život venoval záchrane životov druhých. Presadzoval poskytovanie účinnej laickej prvej pomoci pri nešťastiach, úrazoch a náhlych vážnych ochoreniach. Prostredníctvom spolupráce so Slovenským Červeným krížom (SČK) pomáhal rozširovať rady laikov schopných poskytnúť prvú pomoc. MUDr. Harinek zahynul v troskách lietadla leteckej záchrannej služby. Celoslovenská súťaž SČK je vyjadrením vďaky a úcty tomuto vzácnemu človeku.

Katedra sociálnej práce

Členovia katedry:

doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD – vedúca katedry

prof. PaedDr. Anna Hudecová, PhD.- zástupca vedúceho katedry

doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD. – vysokoškolský učiteľ

PhDr. Katarína Kurčíková, PhD. – vysokoškolský učiteľ

PhDr. Peter Papšo, PhD. – vysokoškolský učiteľ

PhDr. Marek Stachoň, PhD. – vysokoškolský učiteľ

PhDr. Michaela Šavrnichová, PhD. – vysokoškolský učiteľ

Mgr. Jana Šolcová, PhD. – vysokoškolský učiteľ

Vladimíra Sestrienková - sekretárka

PF UMB v Banskej Bystrici garantuje dva študijné programy v dennej a externej forme štúdia, a to bakalársky a magisterský študijný program sociálna práca v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca. Od akademického roka 2013/2014 sa magisterský študijný program rozvíja s jedinečnými špecializáciami sociálna práca s mládežou a sociálna práca so seniormi. Základným východiskom pre takúto koncepciu magisterského študijného programu je predpoklad, že umožní študentom a študentkám nielen široké všeobecné vedomosti a zručnosti, ale aj hlbšie preniknutie do vybraných oblastí, v rámci ktorých sa môžu špecializovať a tým aj kvalitnejšie pripraviť na výkon svojej profesie.

Absolventi a absolventky študijného programu sociálna práca sú pripravení/pripravené pre výkon sociálnej práce v rámci rezortu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva vnútra SR a Ministerstva spravodlivosti SR v zmysle profilu absolventa príslušného stupňa štúdia. Získanú odbornosť môžu uplatniť v praktickej, teoretickej, metodologickej, koncepcnej, projektovej, výskumnej a vedeckej činnosti v rámci organizácií štátnej správy, samosprávy, neziskového sektora a podnikateľskej sféry.

Výskumná a publikačná činnosť

Výskum na Katedre sociálnej práce PF UMB sa postupne vyprofiloval do týchto oblastí: teória a metodika sociálnej práce, sociálna práca s rodinou, sociálna politika a sociálne zabezpečenie, sociálna patológia a jej prevencia, tretí sektor a dobrovoľníctvo, sociálna práca s mládežou, sociálna práca so seniormi, sociálna realita rómskej populácie. v uvedených oblastiach sú členovia a členky katedry aktívni/aktívne publikačne a participujú na realizácii viacerých vedecko-výskumných úloh základného i aplikovaného výskumu. Do viacerých úloh sú zaangažovaní aj študenti a študentky.

Súčasní členovia a členky katedry sú autormi a spoluautormi 22 vedeckých monografií, 5 odborných monografií, 7 vysokoškolských učebníc a 6 učebných textov a 134 vedeckých štúdií v časopisoch a vedeckých zborníkoch. Členovia a členky katedry sa aktívne podieľajú na prezentovaní svojich výsledkov odbornej a vedeckej činnosti prostredníctvom organizovania a spoluorganizovania odborných a vedeckých seminárov a konferencií. Aktívne vystupujú na domácich a zahraničných konferenciách a seminároch.

Spolupráca s externým prostredím

V oblasti zahraničných vzťahov katedra spolupracuje s viacerými univerzitnými pracoviskami v Poľsku, Českej republike a na Ukrajine. Výsledkami sú spoločné semináre, konferencie, výmeny študentov a učiteľov v rámci programu Erasmus, vzájomná výmena odbornej literatúry, spoločné publikovanie v zborníkoch a časopisoch, účasť na konferenciách a i. Vedeckú a odbornú spoluprácu pracovníci katedry rozvíjajú aj s katedrami sociálnej práce

a inými pracoviskami, v rámci ktorých sa vyučuje sociálna práca na Slovensku. Úzka spolupráca je realizovaná aj s Asociáciou vzdelávateľov v sociálnej práci v Slovenskej republike.

Významnou aktivitou katedry je organizovanie dobrovoľníckej práce študentov a študentiek. Táto činnosť významnou mierou napomáha prezentácii katedry nielen v rámci PF UMB, ale aj navonok. v tejto oblasti katedra aktívne spolupracuje s občianskym združením Centrum dobrovoľníctva. Významnými partnermi Katedry sociálnej práce pri realizácii odborných praxí študentov a študentiek sociálnej práce, ale i organizovaní odborných podujatí a riešení výskumných úloh sú mesto Banská Bystrica, mimovládne organizácie a poskytovatelia sociálnych služieb v banskobystrickom regióne.

ŠPORT a TELESNÁ VÝCHOVA

Každý Banskobystričan by mal vedieť plávať, bicyklovať, behať, korčuľovať a lyžovať. Priaznivé podmienky dáva Mesto Banská Bystrica, ktoré leží na oboch brehoch rieky Hron, na rozhraní troch pohorí: Veľkej Fatry, Nízkych Tatier a Slovenského Rudohoria. v súčasnosti je Banská Bystrica komplexným polyfunkčným mestom

Na šport má podmienky – športový areál Štiavničky, zimný štadión, plaváreň, plážové kúpalisko, bohaté možnosti turistiky a športu v lete aj v zime . Športové kluby a krúžky.

Odbor propagácie mesta - Oddelenie športu

Športové a telovýchovné zariadenia mesta www.sportbb.sk

Zimný štadión Banská Bystrica www.zimnystadionbb.sk

Plaváreň Štiavničky www.plavarenstiavnicky.sk

Plážové kúpalisko na Štiavničkách www.aqualandbb.eu

Športové zariadenia mesta

Zimný štadión, Krytá plaváreň, Plážové kúpalisko, Lyžiarske trate

Športové kluby a centrá

Centrum voľného času "Pohoda"

Futbalový klub Dukla Banská Bystrica

Futbalový klub Jupie Banská Bystrica

Vojenské športové centrum Dukla Banská Bystrica

Hokejový klub HC '05 Banská Bystrica

Športový klub UMB Banská Bystrica

Basketbalový klub UMB 08 Banská Bystrica - Ženy

Basketbalový klub UMB 08 Banská Bystrica - Žiačky

Basketbalový klub mini UMB 08 Banská Bystrica - Mladšie žiačky

Plavecký oddiel Klubu telesnej výchovy Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica

Športový klub polície Banská Bystrica

Daemons Banská Bystrica - Klub amerického futbalu

Florbalový klub - FPS Banská Bystrica, OZ Fair play sports

Lezecká stena "Pavúk"

Informačné centrum mladých Banská Bystrica

Skauting Banská Bystrica

Klub Priateľov Skoku na Lyžiach Banská Bystrica

Športový klub lyžiarov Banská Bystrica

Kluby slovenských turistov v Banskej Bystrici

Orientačný beh ŠK Hadveo Banská Bystrica

Oceňovanie najlepších športovcov mesta Banská Bystrica

Banskobystrická radnica sa aj tento rok poďakovala úspešným športovcom nášho mesta. Vo štvrtok večer, 26. februára 2015 o 17:00 hod., ocenil primátor mesta Ján Nosko v priestoroch historickej Radnice na Námestí SNP devätnásť jednotlivcov a štyri športové kolektívy v 10 kategóriách. Do pamätnej knihy mesta sa zapísala aj „Športová osobnosť mesta Banská Bystrica“ za rok 2014. Minulý rok si ocenenie odniesol hokejista, rodený Banskobystričan, Michal Handzuš. „Banská Bystrica vždy bola mestom športu, úspešných športovcov a olympijských víťazov. Som veľmi rád, že sa nimi môžeme pýšiť, pretože dosahujú vynikajúce výsledky a športovými úspechmi zviditeľňujú Banskú Bystricu doma aj v zahraničí. Mesto bude aj naďalej podporovať športové aktivity profesionálov či amatérov a vytvárať podmienky pre ich rozvoj,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. Svoje nominácie mohli poslať samotní Banskobystričania. „Na základe niekoľkých desiatok tipov od obyvateľov mesta sme spolu s vedením vybrali úspešných športovcov Banskej Bystrice. Oceníme jednotlivcov, športové kolektívy, ale aj trénerov a funkcionárov“ dopĺňa Dana Cibulková z oddelenia športu.

Najlepší športovci mesta budú ocenení v desiatich kategóriách – juniori v olympijských a neolympijských športoch, kategória seniori v olympijských a neolympijských športoch, osobitá kategória športovcov, kategória telesne postihnutí športovci, kategória veteráni, kategória tréneri, funkcionári, kategória športové kolektívy a športová osobnosť mesta za rok 2014.

V roku 2014 si prestížne športové ceny odnieslo 25 jednotlivcov a 6 kolektívov v 9 kategóriách. Slávnostné podujatie vyvrcholilo vyhlásením ocenenia Športová osobnosť mesta Banská Bystrica za rok 2013. Za reprezentáciu mesta a vynikajúce výsledky sa ňou stal hokejista, banskobystrický rodák, Michal Handzuš. v roku 2013 mesto ocenilo 23 jednotlivcov a 3 kolektívy v 7 kategóriách

Banská Bystrica sa uchádzalo o titul Európske mesto športu 2017

Počas leta 2015 mesto Banská Bystrica oficiálne potvrdilo kandidatúru na získanie titulu Európske mesto športu 2017 a zaradilo sa tak medzi ostatných uchádzačov. Mnoho úspešných športovcov a olympijských víťazov, ktorí sa vedia presadiť na domácej športovej scéne i vo svetovej konkurencii, ale aj začínajúce športové talenty, predurčujú mesto k úspechu v súťaži o titul. Prestížny titul Európske mesto športu sa udeľuje mestám, ktoré spĺňajú všetky kritériá a prehlasujú, že sa budú starať o rozvoj športu a podporu všetkých skupín obyvateľov vrátane hendikepovaných. Jeho získanie znamená medzinárodné uznanie, zviditeľnenie mesta a jeho zaradenie do najväčšej siete miest športu v Európe.

V dňoch 22. – 23. júna 2015 sa na pôde samosprávy uskutočnila prvá návšteva oficiálneho zástupcu Asociácie európskych miest športu (ACES Europe) Lukáša Vorela. Spolu

s primátorom mesta Jánom Noskom, viceprimátorom Martinom Turčanom a koordinátorkou projektu Dagmar Rajčanovou hovorili o kandidatúre Banskej Bystrice na titul Európske mesto športu 2017.

Prestížny titul sa udeľuje mestám, ktoré spĺňajú všetky kritériá a prehlasujú, že sa budú starať o rozvoj športu a podporu všetkých skupín obyvateľov vrátane hendikepovaných. Samospráva už v prípravnej fáze urobila pre jeho získanie veľký kus práce.

„Začíname v dostatočnom predstihu, aby sme dokonale pripravili podmienky a naplnili všetky kritériá Asociácie európskych miest športu. Zároveň deklarujeme, že Banská Bystrica ako ocenené mesto bude zodpovedne konať podľa prijatých pravidiel v priebehu celého roka 2017. Našu kandidatúru podporuje aj delegát ACES, hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Titul Európske mesto športu má okrem medzinárodného uznania a zviditeľnenia mesta aj ekonomický rozmer. Pestrá ponuka akcií by zvýšila atraktivitu mesta pre návštevníkov z krajín Európskej únie.

„Získaním prestížneho titulu by Banská Bystrica dosiahla zvýšenie športového štandardu mesta a s tým súvisiacu sociálnu súdržnosť a zapojenie znevýhodnených skupín do športu. Rozvoj cestovného ruchu propagáciou mesta ako člena európskej siete športových miest, vytvorenie partnerstiev na lokálnej a medzinárodnej úrovni sú ďalšími benefitmi, ktoré by mesto získalo,“ objasňuje Lukáš Vorel, oficiálny zástupca ACES Europe. Asociácia európskych miest športu (ACES Europe) sa usiluje o podporu športu medzi všetkými občanmi Európskej únie. Zámerom ACES Europe je podporovať súkromné a verejné iniciatívy s cieľom zvýšiť podporu športu na miestnej úrovni, zlepšenie zdravia a kvality života občanov. Obzvlášť podporuje znevýhodnené skupiny, deti, staršie osoby a ľudí so zdravotným postihnutím. EK vydala v roku 2007 Bielu knihu o športe, kde uznáva iniciatívu ACES Europe, podporuje jej aktivity a tiež udeľovanie titulu Európske mesto športu

70 zástupcov športových klubov

Na pracovnom stretnutí ku kandidatúre Banskej Bystrice na titul Európske mesto športu 2017 sa zišlo 13.10.v Cikkerovej sieni radnice viac ako 70 zástupcov športových klubov pôsobiacich v meste pod Urpínom. Cieľom diskusie bolo predstaviť zámer, nastaviť komunikáciu a technické záležitosti, potrebné ku koordinácii všetkých športových aktivít. Banská Bystrica tak postupne napíňa kroky, ktoré sú potrebné k dosiahnutiu prestížneho ocenenia. Ním by sme sa mohli hrdiť už o dva roky. Po Košiciach by sme sa tak stali druhým mestom na Slovensku, ktoré sa vďaka vynikajúcej športovej základni zviditeľní na mape Európy. Zámery kandidatúry prezentoval primátor mesta Ján Nosko, viceprimátor Martin Turčan a projektová manažérka Dagmar Rajčanová. Nechýbal ani Lukáš Vorel, zástupca Asociácie európskych miest športu (ACES Europe), ktorý navštívil Banskú Bystricu už po druhý raz.

„Tento titul je súčasťou európskej politiky na poli športu. Nie je s ním spojená žiadna priama dotácia, čo ale neznamená, že titul neprinesie mestu pridanú hodnotu. Jeho cieľom je na seba ukázať v rámci kraja, zeme a celej Európy. Doteraz nemám žiadne pochybnosti o tom, že by mesto Banská Bystrica nespĺňalo niektoré z kritérií k získaniu titulu. Fenomén Európskeho mesta športu je tak univerzálny, že je po ňom dopyt od Atlantiku cez západné pobrežie Írska, Veľkú Britániu až k Čiernemu moru,“ povedal Vorel.

Hoci sa predseda Slovenského olympijského výboru František Chmelár zo stretnutia ospravedlnil, prostredníctvom listu vyjadril úprimnú radosť z toho, že sa Banská Bystrica rozhodla kandidovať a prisľúbil spoluprácu pri napĺňaní všetkých potrebných požiadaviek. Presvedčenie, že cesta za titulom je tým správnym krokom, vyslovil aj primátor mesta Ján Nosko:

„Posledné mesiace nás presvedčili o tom, že Banská Bystrica je naozaj mestom športu, majstrov sveta a olympijských víťazov. Máme tu veľmi dobré podmienky na to, aby sme sa o titul Európske mesto športu 2017 uchádzali. Nie je to len o vrcholovom športe, ale o zapojení širokej verejnosti do rôznych športových aktivít. Bez pomoci a podpory celého športového zázemia v meste to nepôjde. Titul nie je o finančných aktivitách, ale pokiaľ budeme úspešní, je visačkou, ktorá môže priniesť v budúcnosti Banskej Bystrici prospech. v súčasnosti pracujeme na rozpočte pre budúci rok, ktorý musí obsahovať výdavky spojené so všetkými športovými aktivitami. Je potrebné zmapovať našu silu, aby sme mali dostatočný obraz a vedeli skoordinať všetky športové činnosti.

Po oficiálnom predstavení loga na titul Európske mesto športu 2017 začína samospráva pracovať na vytvorení webovej stránky, FB profilu a brožúry, ktorými sa bude prezentovať širokej verejnosti. Dôležité bude schválenie nového všeobecne záväzného nariadenia mesta o dotáciách a vytvorenie rozpočtu na nasledujúci rok. v máji 2016 privíta Banská Bystrica hodnotiacu komisiu, ktorá rozhodne o udelení titulu. v prípade úspešnosti zostaví mesto, v spolupráci so všetkými zainteresovanými športovými klubmi, plán športových podujatí na rok 2017. Prebratie vlajky v Európskom parlamente v Bruseli by bolo už len malým krokom k naplneniu cieľa „Banská Bystrica – Európske mesto športu 2017“. Počas leta 2015 mesto Banská Bystrica oficiálne potvrdilo kandidatúru na získanie titulu Európske mesto športu 2017 a zaradilo sa tak medzi ostatných uchádzačov. Mnoho úspešných športovcov a olympijských víťazov, ktorí sa vedia presadiť na domácej športovej scéne i vo svetovej konkurencii, ale aj začínajúce športové talenty, predurčujú mesto k úspechu v súťaži o titul. Prestížny titul Európske mesto športu sa udeľuje mestám, ktoré spĺňajú všetky kritériá a prehlasujú, že sa budú starať o rozvoj športu a podporu všetkých skupín obyvateľov vrátane hendikepovaných. Jeho získanie znamená medzinárodné uznanie, zviditeľnenie mesta a jeho zaradenie do najväčšej siete miest športu v Európe

Mesto Banská Bystrica odstraňuje korčuliarsku negramotnosť

Dňa 3. februára 2015 sa uskutočnilo pracovné stretnutie mesta Banská Bystrica, BPM s. r. o, a hokejového klubu HC'05 s cieľom pokračovať v projekte na odstránenie korčuliarskej negramotnosti žiakov 2. ročníka základných škôl. Vedenie mesta podpíše zmluvy o spolupráci s klubom HC'05 Banská Bystrica a s banskobystrickými základnými školami.

„V II. polroku 2014 chýbali finančné prostriedky na pokrytie nákladov spojených so zabezpečením tohto projektu. Preto sa na začiatku šk. roka 2014/2015 kurzy korčuľovania neorganizovali. Na základe dohody na pracovnom stretnutí, budeme v projekte pokračovať už po jarných prázdninách,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Projekt na odstránenie korčuliarskej negramotnosti potrvá od 23. februára do konca apríla 2015. s dennou pravidelnosťou, v čase od 9:45 hod. - 11:45 hod., sa ho budú zúčastňovať žiaci 2. ročníka prvého stupňa 11 základných škôl.

S vedením mesta, ako aj so základnými školami, sme sa dohodli na časovom harmonograme, kedy bude areál zimného štadióna pre žiakov pripravený. Tréningy budú vo forme päťdňových kurzov v rozsahu dvoch 45-minútových vyučovacích hodín,“ dopĺňa riaditeľ klubu HC'05 Michal Longauer.

Pozn.: Projekt sa realizuje v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 1-primárne vzdelávanie, vydaný Štátnym pedagogickým ústavom dňa 30. 6. 2008.

Banská Bystrica má k realizácii cyklotrás blízko

Banská Bystrica, 14. júl 2015 - Banskobystričanov zaujíma, čo sa v ich meste deje a pripravuje. Svedčí o tom takmer sto záujemcov, ktorí sa včera zapojili do verejnej diskusie o plánovanej výstavbe šiestich cyklotrás. Samospráva chce na ich realizáciu čerpať finančné prostriedky z európskych fondov. v novom programovom období podporujú rozvoj cyklo dopravy ako plnohodnotného spôsobu prepravy v rámci mobility v mestách. Každý, kto nemohol prísť vyjadriť svoj názor do Cikkerovej siene radnice, tak môže urobiť ešte do konca júla 2015.

Súčasný stav cyklotrás podporujúci nemotorovú dopravu v meste pod Urpínom nie je veľmi lichotivý. Od nákupného centra ESC až po Štadión SNP vedie jediná, 150-metrová cyklotrasa. Pozitívnu správou je povolený vstup pre cyklistov na pešiu zónu, ktorý bol kedysi zakázaný. Hlavným cieľom mesta Banská Bystrica je vybudovať v najbližších rokoch šesť základných cyklotrás – Senickú, Sásovskú, Radvanskú, Šalkovskú, Podlavickú a cyklotrasu Fončorda.

„Pokladali sme za dôležité, skôr ako sa pustíme do výstavby a realizácie cyklociest, naše plány prekonzultovať s vami a získať vašu dôveru. Nikdy sme neboli tak blízko k spojeniu všetkých najdôležitejších mestských častí bezpečnými cyklotrasami. Aj vďaka aktivistom v našom meste máme vypracovaný koncepčný materiál, ktorý ukazuje, kde v Banskej Bystrici

treba cyklotrasy vybudovať,“ povedal na verejnej diskusii 1. zástupca primátora Jakub Gajdošík.

Po zapracovaní relevantných pripomienok od verejnosti bude nasledovať verejné obstarávanie na vypracovanie projektovej dokumentácie. Reálne kontúry by mohla ako prvá nabráť cyklotrasa smerujúca od Huštáku do Podlavíc. Na ňu má už v týchto dňoch samospráva vydané platné územné rozhodnutie. v súčasnosti mesto pracuje na majetkovoprávnom vysporiadaní a finišuje s dokumentáciou na stavebné povolenie.

„Trasovanie cyklotrás je koncipované tak, aby mali jednotlivé úseky minimálny výškový rozdiel. Je to preto, aby sa cyklotrasy využili čo najviac a nebránili nikomu v rámci fyzických možností a kondície. Veľa Banskobystričanov používa bicykel, čo vidíme aj na prevádzke cyklobusu. Nenamýšľame si, že odteraz bude každý jazdiť bicyklom. Už teraz však existuje silná skupina ľudí, ktorým novovytvorené cyklotrasy uľahčia presuny v súčasnej nebezpečnej premávke,“ hovorí Marek Modranský, predseda Dopravnej komisie MsZ.

Svoje pripomienky mohli Banskobystričania vyjadriť do konca júla 2015 niekoľkými spôsobmi:

- prezentácia šiestich cyklotrás s pripomienkovým formulárom bola dostupná na webe mesta goo.gl/kE2FVB. Vyplnený formulár bolo potrebné zaslať na umr@banskabystrica.sk

- vo foyer Radnice na Nám. SNP sú vystavené informačné tabule s vizualizáciami jednotlivých cyklotrás. Priamo na mieste je možné písomne podať pripomienku a vyplnený formulár odovzdať v Informačnom centre mesta.

Memorandum o spolupráci v oblasti hokejbalu a nová hokejbalová hala

31. júla 2015 sa za prítomnosti primátora mesta Jána Noska, viceprimátora Martina Turčana a predsedu Banskobystrickej hokejbalovej únie Borisa Franka, podpisovalo Memorandum o spolupráci v oblasti hokejbalu. Cieľom samosprávy je podporiť v Banskej Bystrici rozvoj tohto kolektívneho športu, ktorý dosiahol za posledné roky úspechy na medzinárodnej úrovni. Málokto vie, že banskobystrická hokejbalová základňa je druhou najväčšou na Slovensku a združuje mnoho majstrov a majsterky sveta do 20 rokov.

Hokejbal patrí svojimi výsledkami medzi najúspešnejšie kolektívne športy na Slovensku. v meste pod Urpínom si našiel svojich obľúbencov a vďaka nim zažíva porovnateľné úspechy s masovými aktivitami - futbalom, hokejom i basketbalom.

„Banská Bystrica je známa mnohými športovcami, športovými talentami i olympijskými víťazmi. Je preto prirodzené, že chceme podporovať športové aktivity profesionálov aj amatérov a vytvárať podmienky pre ich rast a rozvoj. O to viac, keď kandidujeme na titul Európske mesto športu 2017. Mladým hokejbalistom chceme pomôcť pri realizácii

a výstavbe plnohodnotného športového stánku, kde sa budú môcť pripravovať na hokejbalovú extraligu,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Hokejbalisti nemajú v meste vytvorené dostatočné podmienky na tréning. Prenajímajú si zimný štadión a ligu prispôbujú podľa zápasov banskobystrického hokejového tímu.

„Výstavbou hokejbalovej haly sa nám podarí vytvoriť adekvátne podmienky a zázemie pre skoro 600 aktívnych hokejbalistov a takmer rovnaký počet pasívnych milovníkov tohto najúspešnejšieho kolektívneho športu na Slovensku,“ hovorí predseda Banskobystrickej hokejbalovej únie Boris Franko.

Samospráva sa podpísaním Memoranda zaväzuje, že bude úzko spolupracovať pri organizovaní hokejbalových podujatí i pri realizácii pripravovaných projektov súvisiacich s výstavbou multifunkčnej haly na zabezpečenie tréningu. Mesto Banská Bystrica bude nápomocné aj pri organizovaní súťaží pod hlavičkou Banskobystrickej hokejbalovej únie.

Verejné korčuľovanie počas horúcich dní

Banská Bystrica, 14. júl 2015 - Banskobystričania mali možnosť historicky po prvý raz počas letných mesiacov vymeniť kúpalisko za zimný štadión. Verejné korčuľovanie ponúklo všetkým, malým aj veľkým Banskobystričanom v sobotu, 18. júla príjemné schladenie. Počas víkendu sa to veru oplátilo. Banskú Bystricu sužovalo tropických 35 stupňov.

„Vďaka novej technológii chladenia sa nám podarilo namraziť ľad na zimnom štadióne v predstihu. Pozývame preto všetkých, aby sa už počas horúcich letných dní prišli trochu schladiť do hlavnej haly štadióna. Uvidíme, aký bude záujem a podľa toho sprístupníme ľadovú plochu aj počas nasledujúceho mesiaca,“ hovorí Ján Šabo, konateľ mestskej spoločnosti BPM, s. r. o. (Bytový podnik mesta).

Ľad bol k dispozícii v hlavnej hale zimného štadióna v čase od 13:00 – 14:30 hod. za nezmenené vstupné 2 eurá.

Cieľom samosprávy je budovať centrálnu ihriská

Banská Bystrica, 13. júl 2015 - Zamestnanci Oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev MsÚ v Banskej Bystrici sú denne v teréne. Dôvodom je pravidelná údržba a kontrola pieskovísk a detských ihrísk, ktoré sa nachádzajú na pozemkoch mesta. Ambíciou samosprávy je nevyhovujúce detské ihriská, ktoré sú zastarané a v dezolátnom stave postupne odstrániť. Namiesto nich buduje v jednotlivých častiach mesta také hracie plochy s pieskoviskami, ktoré zodpovedajú bezpečnostným normám a európskym štandardom.

Prvoradá je bezpečnosť detí

Samospráva má za cieľ postupne postaviť v jednotlivých častiach mesta veľké plochy detských ihrísk (DI) s modernými a najmä bezpečnými prvkami. Miesta s najvyššou kvalitou, kde budú dodržané príslušné normy a najmenším poskytnú hodnotnú a kreatívnu hru. Ak sa zistí, že niektoré detské ihriská sú nevyhovujúce alebo ich technický stav nezodpovedá stanoveným predpisom, bude mesto ich počet eliminovať. Samospráva chce vymeniť opotrebované DI za nové, kde budú mať deti k dispozícii pieskovisko, preliezačky, hojdačky, gymnastické zostavy a kolotoče.

Každé pieskovisko má svoj rodný list

Podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR o požiadavkách na pieskoviská, robí údržbu ich prevádzkovateľ. v meste Banská Bystrica vykonáva činnosti spojené s udržiavaním detských pieskovísk organizácia ZAARES (Záhradnícke a rekreačné služby). K dôležitým úlohám počas sezóny (1. marec – 30. november kalendárneho roka) patrí prekopanie pieskovísk, ich prehrabanie a polievanie pitnou vodou najmenej raz za dva týždne. v „rodnom liste“ pieskoviska sú zaznamenané všetky úkony súvisiace s ich údržbou.

„Pieskoviská na pozemkoch mesta, ktoré sa niekoľko rokov nevyužívali, nespĺňajú svoju funkciu a sú zarastené burinou, postupne zasypeme. Veľa pieskovísk si pred svojimi domami a panelákmi vytvorili svojpomocne samotní občania. Ak Regionálny úrad verejného zdravotníctva po kontrole zistí, že pieskovisko nie je pravidelne udržiavané a nespĺňa hygienické normy, uloží mestu pokutu. Preto je našou snahou budovať centrálné ihriská, aby bola ich údržba dostatočná,“ objasňuje Natália Šmídeková z Oddelenia odpadového hospodárstva MsÚ.

Súťaž „Do práce na bicykli 2015“

Banská Bystrica 12. marec 2015 - Občianska cykloiniciatíva OCIBB v spolupráci s mestom Banská Bystrica organizuje aj tento rok obľúbenú akciu „Do práce na bicykli 2015“. Štvrtý ročník celonárodnej súťaže sa začína 1. mája a potrvá do 31. mája 2015. Na pomyselný štart sa postavia všetky prihlásené samosprávy i jednotlivci, ktorí chcú vo svojom meste podporiť ekodopravu. Registrácia pre mestá je už v plnom prúde. Pre tímy a jednotlivcov bude spustená 1. apríla 2015 prostredníctvom webovej stránky www.dopracenabicykli.eu.

„Každý Banskobystričan, ktorý sa do súťaže zapojí urobí niečo pre seba, svoje zdravie a ekológiu nášho mesta. Projekty, ktoré majú potenciál rásť a rozširovať sa na celonárodnú či medzinárodnú úroveň budeme aj naďalej podporovať. s tým súvisiaca cyklo doprava a budovanie nových cyklotrás je našou prioritou,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Prvým mestom, ktoré zorganizovalo súťaž „Do práce na bicykli“, bola v roku 2012 práve Banská Bystrica. Minulý ročník bol špecifický tým, že projekt svojím obsahom zaujal aj Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a dostal sa na celonárodnú úroveň.

Cieľovou skupinou kampane sú zamestnaní ľudia, od ktorých sa očakáva, aby z času na čas, zmenili svoje dopravné návyky. „Radi by sme vyzvali všetkých ľudí, aby podporili ekodopravu v našom meste a pokiaľ to pracovné povinnosti dovoľujú, využili bicykle na pravidelné dochádzanie do práce,“ dodáva Andrea Štulajterová, štatutárna zástupkyňa OCI BB.

Cieľom súťaže Do práce na bicykli je podporiť rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy, motivovať zamestnávateľov, aby vytvárali kvalitné podmienky pre ekologické druhy dopravy v meste a motivovať zamestnancov, aby viac používali túto formu alternatívnej dopravy pri každodennom cestovaní do práce.

Olympijské festivaly pre deti

Poslanci schválili 19. mája 2015 na štvrtom zasadnutí mestského zastupiteľstva, dotácie pre športové subjekty pôsobiace na území mesta. Finančné prostriedky vo výške viac ako 200 tisíc eur z rozpočtu mesta pôjdu nielen na realizáciu masových, ale aj rekreačných športov. Športové kluby ich využijú na zabezpečenie celoslovenských športových súťaží, prenájmy, ubytovanie, dopravu, materiálno-technické a organizačné zabezpečenie zápasov, propagáciu a pod. Mesto tak podporí basketbalové, hokejové i futbalové tímy, cyklistiku, atletiku, turistiku, plávanie, tenis, karate, bedminton, thajský box...

„Ambíciou samosprávy je rozvíjať športové aktivity detí, žiakov a mládeže, spájať šport s olympijskou výchovou a tým u nich prehĺbovať olympijskú myšlienku. Preto bude koniec mája a jún patriť olympijským festivalom detí mesta,“ hovorí Dana Cibulková z Oddelenia športu MsÚ v Banskej Bystrici.

Prvé zo série športových podujatí sa uskutoční 26. mája v športovom areáli pri ZŠ Ďumbierska. Pôjde o olympijský festival Sásovský trojboj. Ním bude žiť 9. júna aj areál ZŠ Golianova. Olympijský festival detí mesta Banská Bystrica je naplánovaný na 27. mája, kde budú súťažiť žiaci druhého stupňa v atletických disciplínach a v kolektívnych športoch. Do tretice sa aj najmenší športovci môžu tešiť na svoj sviatok. Jubilejný 20. ročník Športovej olympiády detí materských škôl o putovný pohár primátora mesta Banská Bystrica sa uskutoční 17. júna na Štadióne SNP na Štiavničkách

II. ročník zápasu v hokeji vedenia mesta proti žiakom základnej školy

Po veľkom úspechu benefičného hokejového zápasu v roku 2014, pripravili organizátori aj jeho druhý ročník. Vo štvrtok, 12. februára 2015, sa o 10:45 hod. na ľad postavili žiaci z 9. športovej hokejovej triedy zo Základnej školy Golianova v Banskej Bystrici proti OLD STARS

TEAMU Mesta BB. Výťažok zo zápasu venovali organizátori na podporu a pomoc detským pacientom.

„Za účasti našich bývalých žiakov, takých zvučných mien ako je Michal Handzuš či Richard Zedník, si na tomto podujatí obliekli dres aj primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko a viceprimátor Jakub Gajdošík. Bok po boku s bývalými hráčmi HC´05 Banská Bystrica a učiteľmi našej základnej školy vytvorili družstvo pod názvom „OLD STARS TEAM,“ hovorí riaditeľ ZŠ Golianova Peter Zlevský.

Organizátori pripravili benefičnú dražbu, v ktorej si budú mohli všetci, malí či veľkí Banskobystričania, vydražiť hodnotné ceny. „Určite medzi tie atraktívnejšie patrili dresy s podpismi úspešných hokejistov NHL Michala Handzuša a Richarda Zedníka. Vyzbierané peniaze venovali Občianskemu združeniu Klub priateľov Detskej fakultnej nemocnice v Banskej Bystrici,“ dopĺňa Jaroslav Debnárik, jeden z organizátorov benefičného zápasu.

Do zápasu sa aktívne zapojlo vedenie mesta. „Som veľmi rád, že môžem podporiť tento ročník benefičného zápasu, obliecť si dres a pomôcť tak dobrej veci,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

19. ročník Banskobystrickej plaveckej 24-hodinovky

Banská Bystrica, 30. december 2015

Banskobystrická plavecká 24-hodinovka v číslach:

- služby krytej plavárne využilo 2 810 návštevníkov
- sto metrov pre zdravie odplávalo 1 590 návštevníkov
- najrýchlejší dosiahnutý čas: Ľuboš Križko, 36 rokov, 00:54:04
- najmladší účastník: Timon Stano, 3 roky, 5:07
- najstarší účastník: Jozef Pántlik, 89 rokov, 5:08
- primátor mesta Ján Nosko odplával sto metrov za 1:59

Banskobystrická 24-hodinovka - šport na Vianoce pre Banskobystričanov sa niesla pod heslom : Ukážme, že sme tí správni kandidáti na titul Európske mesto športu 2017 sa 29. decembra 2015 sa začalo tradičné a obľúbené športové podujatie Banskobystrická 24-hodinovka. Aj tento rok ponúka možnosť zaplávať si sto metrov pre zdravie a využiť služby krytej plavárne na Štiavničkách bezplatne. Minulý rok odplávalo svojich zdravotných sto metrov 1511 Banskobystričanov. Nechýbali medzi nimi zahraniční návštevníci z Brazílie, Rakúska, Anglicka i Českej republiky. Stopky organizátorov zaznamenali najrýchlejší dosiahnutý čas 1:02:30. Najstarší účastník mal úctyhodných 88 rokov a najmladší 3 roky.

Ani tento rok nechýbali zahraniční návštevníci z USA, Rakúska, Anglicka i Českej republiky. Sto metrov pre zdravie prišli odplávať aj deti z detských domovov a krízových centier.

Banskobystričania a všetci návštevníci mesta potvrdili, že Banská Bystrica je tým správnym kandidátom na titul Európske mesto športu 2017.

V roku 2014, počas 18. ročníka tradičného športového podujatia, využilo služby plavárne na Štiavničkách 2725 návštevníkov. Svojich zdravotných sto metrov odplávalo 1511 malých i veľkých plavcov. Stopky organizátorov zaznamenali najrýchlejší dosiahnutý čas 1:02:30, najstarší účastník mal 88 rokov (3:20:00), najmladšej trojročnej účastníčke namerali čas 6:46:10. Primátor mesta Ján Nosko zaplával úvodných sto metrov pre zdravie s časom 1:57. Zdroj Dana Cibulková, Oddelenie športu MsÚ v Banskej Bystrici

Z bazéna na rovno na korčule - verejné korčuľovanie zadarmo

Počas Silvestra (31. 12.) ponúkla Banská Bystrica v spolupráci s Bytovým podnikom mesta (BPM, s. r. o.) verejné korčuľovanie zadarmo. Posledný deň v starom roku sa mohli rozhýbať malí aj veľkí na banskobystrickom zimnom štadióne. Ľadová plocha v hlavnej hale bolo sprístupnená verejnosti od 13:00 do 15:00 hod. a v prípade vysokého záujmu sa otvorí aj hala B.

Športíada seniorov 2015

Občianske združenie AkSen Aktívny senior Banská Bystrica, Banskobystrický okrášľovací spolok (BBOS) a Centrum voľného času Havranské zorganizovali v poradí druhý úspešný ročník športovej olympiády seniorov, Športíada seniorov 2015.

Akcia sa konala 10. júna v Centre voľného času na Havranskom za rekordnej účasti.

Podujatie opäť zožalo veľký úspech, keď sa medzi súťažiacich prihlásilo až 105 seniorov, ktorí si zmerali sily v nenáročných súťažných disciplínach. Spolu s organizátormi a hosťami bolo na podujatí vyše 130 ľudí, čím Športíada seniorov 2015 vysoko prekročila očakávania.

Tento ročník mal niekoľko špecifík. Súťažiaci seniori mali možnosť vyskúšať si nové, pre mnohých neznáme športy, ako napríklad discgolf, cornhole alebo petang. Okrem toho mohli vyskúšať aj nesúťažné športy, nordic walking a jumping – skákanie na trampolínach. Obidve mimo súťažné disciplíny zožali veľký úspech a seniorov zaujali. Zaujímavosťou tohto ročníka je aj medzinárodná účasť. Jedným zo súťažiacich a dokonca člen víťazného družstva Arizona, pán Michael Kmetz, totiž pochádza z USA. Na Slovensko sa dostal, ako inak, vďaka láske, keďže jeho manželka je Slovenka. Pani Tatiana Kmetz vedie v Banskej Bystrici úspešnú skupinu senioriek tancujúcich country- ARIZONA, ktoré svoju záľubu predviedli v rámci programu aj na Športíade 2015. Keďže zostavili aj súťažné družstvo a podarilo sa im zvíťaziť v celkovej súťaži družstiev, správy a fotografie obleteli v podstate celý svet. Vďaka manželom Kmetz sa o Športíade seniorov 2015 dozvedeli aj za oceánom a k úspešnému podujatiu srdečne blahoželi.

Ďalšou jedinečnosťou bol aj dar od mesta Banská Bystrica všetkým súťažiacim seniorom – voľný hodinový vstup na Plaváreň Štiavničky, a to vo štvrtok po súťaži. Možnosť ísť sa po športových výkonoch zrelaxovať do bazénov využilo až 33 seniorov.

Športiáda seniorov 2015 mala aj svojho čestného predsedu, legendárneho československého a slovenského reprezentanta v chôdzi, štvornásobného olympionika a majstra Európy, pána Pavla Blažeka. Ten slávnostne otvoril Šporiádu, povzbudzoval súťažiacich seniorov a spolu s primátorom mesta, Jánom Noskom, dekoroval víťazov. Ako sám povedal: „Ľudia hovoria, že deti nešportujú. Keď budú ich starí rodičia a rodičia športovať, tak ja si myslím, že potom začnú športovať aj deti.“

Bude budúci ročník celoslovenský?

Veľký úspech prvého aj druhého ročníka priniesol otázku, či by budúci rok mohla byť Športiáda seniorov celoslovenská. Ako sa vyjadrila organizátorka, pani Natália Ceglédyová z AkSen Banská Bystrica „Myšlienka zorganizovať celoslovenskú súťaž tu bola už pred týmto ročníkom, ale chceli sme si vyskúšať ešte jedno regionálne kolo. Veríme, že sa dohodneme s Duklou Banská Bystrica a celoslovenské kolo bude tam, na štadióne, aj s náročnejšími športovými disciplínami a väčšou účasťou súťažiacich“. Ako ju doplnila Diana Vigašová z BBOS „Pán primátor Ján Nosko vyslovil tejto myšlienke veľkú podporu, keďže Banská Bystrica sa chce uchádzať o titul Európske hlavné mesto športu, preto veríme, že našu spoluprácu ešte viac rozvineme a spolu pripravíme opäť pekné podujatie.“

Akcia sa konala pod záštitou primátora mesta Banská Bystrica, Jána Noska, ktorý prišiel seniorov podporiť na podujatie a okrem vecných cien aj dekoroval víťazov. Podujatie finančne podporila Komunitná nadácia Zdravé mesto, za čo organizátori ďakujú.

Víťazi:

Súťaž individuálov (súťažilo sa v disciplínach vedomostný test, hod šípkami na terč, discgolf a strelba na basketbalový kôš a florballovú bránu):

1. Miesto : Ján Vesel
2. Miesto : Miroslav Brieda
3. Miesto : Ján Žabka

Súťaž družstiev (súťažilo sa v kolkách, petangu a cornhole)

1. Miesto ARIZONA :(Michael Paul Kmetz, Alačová Jarmila, Mihalko Anton)
2. Miesto Zelené smreký:(Brieda Vladimír, Brieda Miroslav, Oravec Ján)
3. Walkeri: (Slivka Ján, Seberíniová Janka, Svoboda Ľuboš)

Banskobystrická latka – 21. ročník

Baršim sa pokúšal o svetový rekord, Bubeník o slovenský

Hviezdny Katarčan Mutaz Essa Baršim vyhral 21. ročník Banskobystrickej latky v najlepšom svetovom výkone tohto roka 240 cm. Úradujúci halový majster sveta ako prvý na mítingu v hale na Štiavničkách pokoril latku v tejto výške. Baršim utvoril nový halový ázijský rekord a potom sa pokúšal aj o nový svetový rekord pod strechou 244 cm. Doterajšie maximum naďalej drží s 243 cm Kubánc Javiera Sotomayora z Budapešti zo 4. marca 1989.

Druhý skončil na tohtoročnej Banskobystrickej latke Ukrajinec Andrij Procenko s 233 cm, tretí Rus Ivan Uchov (231 cm). Obaja Slováci v súťaži si zlepšili osobné maximum. Matúš Bubeník prvýkrát v živote pokoril 231 cm, čím sa zlepšil o jeden centimeter. Následne sa neúspešne pokúšal o stanovenie nového domáceho maxima. Bubeník skončil na 6. mieste. Lukáš Beer sa zlepšil v hale na 225 cm, jeho maximum vonku je 226 cm. Na Štiavničkách to v stredu večer stačilo v kvalitnej konkurencii na 10. priečku.

V skvelej forme je hneď na začiatku halovej atletickej sezóny výškar Matúš Bubeník. Zverenec českého trénera Svatoslava Tona sa po Ruffínim (234 cm) a Kabelkovi (231 cm) stal tretím Slovákom, ktorý prekonal hranicu 231 cm - či už vonku alebo v hale. Zároveň potvrdil aj limit na augustové MS v Pekingu, ktorý je 228 cm. Koncom januára skočil v Ostrave 230 cm. v Banskej Bystrici sa trikrát pokúšal aj o prekonanie halového maxima SR Róberta Ruffíniho z roku 1988 (232 cm). Na 233 cm neuspel dvakrát a posledný pokus si odložil na 235 cm, čo by bol absolútny slovenský rekord. Za mohutného potlesku postojáčky zaplnenej haly mu k pokoreniu 235 cm nechýbalo veľa. "Veľmi sa teším z osobného rekordu. Diváci mi skvele pomohli, lebo 220 i 225 cm som skákal otrasne, ale fanúšikovia ma vyburcovali," chválil publikum Bubeník.

Lukáš Beer si zlepšil osobný halový rekord o jeden centimeter. Výšky 210, 215, 220 i 225 cm skočil na prvý pokus, na 228 cm už stroskotal. "Konečne som skočil halový osobák. Ak by som dal aj 228 cm, bol by som ešte spokojnejší. Chýbal tomu lepší rozbeh. Nemáme ho dostatočne vybehaný, v zime je to s trénovaním skokov doma ťažké. Najnádejnejší bol druhý pokus, ostatné boli skôr bezvýznamné. Verím, že v lete pokorím 228 cm a splním limit na majstrovstvá sveta do Pekingu. v Banskej Bystrici je vždy výborná atmosféra, škoda, že sa mi to nepodarilo využiť. Som rád, že som mal možnosť skákať v tejto konkurencii," zhodnotil Lukáš Beer.

V hale na Štiavničkách napokon neskákal líder tohtoročných svetových tabuliek Marco Fassinotti, keďže si v rozcvičke podvrtol členok. Prvýkrát v histórii Banskobystrickej latky prekonalí šiesti skokani v jednej súťaži hranicu 231 cm.

Výsledky - Banskobystrická latka 2015:

Muži: 1. Mutaz Essa Baršim (Katar) 240 - svetový výkon roka, 2. Andrij Procenko (Ukr.) 233, 3. Ivan Uchov (Rus.) 231, 4. Alexej Dmitrik (Rus.) 231, 5. Donald Thomas (Bah.) 231, 6. Matúš

Bubeník (SR) 231, 7. Mihai Donisan (Rum.) 228, 8. Jaroslav Bába (ČR) 228, 9. Antonios Mastoras (Gréc) 228, 10. Lukáš Beer (SR) 225. (SITA)

FK Dukla Banská Bystrica - ozdravovací proces

19. júna 2015 sa na Štadióne SNP uskutočnila tlačová konferencia na tému banskobystrického futbalu. Jej cieľom bolo uviesť na pravú mieru dezinformácie, ktoré sa v poslednom období šírili v súvislosti so vstupom mesta Banská Bystrica do Futbalového klubu Dukla Banská Bystrica. Primátor mesta Ján Nosko deklaroval, že samospráva má záujem pomôcť, nastaviť určité parametre a nasmerovať budúci pozitívny vývoj klubu. O budúcnosti Štadióna SNP by malo padnúť finálne rozhodnutie v najbližších dňoch.

„Mesto má ambíciu dosiahnuť v FK Dukla ekonomickú stabilitu, personálne zmeny a nájst sponzorov, aby tento ozdravovací proces nemal žiadny dopad na mestský rozpočet. Pozreli sme sa na to, aká je situácia. Vieme nájst priestor, aby sme dokázali ekonomické fungovanie nastaviť na čo najlepšiu úroveň. Očakávame aj od ľudí, ktorí sa vo futbale pohybujú, že túto situáciu budú podobným spôsobom aj vnímať. Znamená to, že budú ochotní investovať svoje vlastné ja do futbalu aj za cenu nižších benefitov. Verím, že nastavíme parametre tak, aby bol vývoj pozitívny,“ hovorí Nosko. Samospráva zatiaľ do spoločnosti FK Dukla ako akcionár nevstúpi. Primátor mesta sa s prezidentom SFZ Jánom Kováčikom rozhodli poveriť prednostu Mestského úradu v Banskej Bystrici Martina Adamca, aby riešil personálne aj finančné otázky klubu. „Vnímajte pána Adamca ako človeka, ktorý má v tejto chvíli rozhodujúce kompetencie v personálnych a finančných otázkach. v budúcnosti, keď mesto vstúpi do klubu, bude určite členom predstavenstva. Má od nás absolútnu dôveru,“ doplnil prezident SFZ Ján Kováčik.

Traja mušketieri opäť spolu

Hokejové hviezdy a osobnosti Banskej Bystrice pomohli detskej nemocnici

Banská Bystrica Úžasný hokej s charitatívnym nádychom nemal pod Urpínom chybu. Starí páni na čele s primátorom Jánom Noskom a hokejovými hviezdami Michalom Handzušom (38), Richardom Zedníkom (39) a Vladom Országhom (38) nastúpili proti budúcim hokejistom. Vyzbierané peniaze poputujú na dobrú vec pre choré deti.

Výborná atmosféra na zaplnených banskobystrických tribúnach hnala dopredu aj hokejové hviezdy, ktoré nastúpili po dlhých rokoch spolu v jednom útoku. Handzuš, Zedník a Országh ukázali skvelé divadlo. "Vlado so Zedňom ma síce v Banskej Bystrici trénujú, ale toto je úplne iný pocit. Na ľade sme sa poriadne vyšantili a som šťastný, že sme aj takto mohli pomôcť deťom, ktoré to najviac potrebujú," tešil sa Michal Handzuš, ktorý si všimol, že z ich štrnásťročných súperov vyrastajú veľké talenty. "Obávam sa však, že na Slovensku sú rezervy vo vychovávaní mladých hokejistov." Charitatívny zápas si užíval aj tréner baranov Vladimír

Országh. "Podobný zápas som hral naposledy asi pred dvomi rokmi a teší ma, že sme sa všetci traja zasa stretli v jednom útoku. Hráť už aj naslepo, lebo slabšie vidím," smial sa Országh. "V prvom rade išlo o zábavu a pomoc detičkám," doplnil Zedník. Hviezdy napokon zdolali mladíkov 9:8. "Od organizátorov sme mali indície, že zohnali štedrých sponzorov, čo sa aj potvrdilo. Podarilo sa vyzbierať 3 600 eur (vlani 3 010 eur). Všetky finančné prostriedky poputujú na vybavenie čakárne v detskej nemocnici," povedala štatutárka občianskeho združenia Klubu priateľov DFN Jana Petříková. (25.11.2015; Plus jeden deň; ŠPORT , s. 21; pem)

53. Grand Prix SNP

Krasokorčuľarský športový klub je registrovaný ako občianske združenie. Zaoberá sa výchovou mladých talentovaných krasokorčuľiarov už od predškolského veku. Krasokorčuľovanie má v našom meste bohatú históriu a tradíciu. Činnosť klubu je zameraná na oblasť výchovy mladých talentov, ako aj oblasť organizovania krasokorčuľarských súťaží na vysokej športovo spoločenskej úrovni. Tréningy mladých krasokorčuľiarov sú zamerané na postupný komplexný rozvoj krasokorčuľarských schopností. Pretekár v tréningovom procese realizuje nácvik od základných prvých krokov krasokorčuľarskej abecedy, až po náročné prvky vrcholového pretekára. Tréningový proces je zameraný aj na všestranný rozvoj pohybových činností a celkovú fyzickú odolnosť a pripravenosť. Pretekári sa zúčastňujú súťaží v rôznych vekových kategóriách v celoštátnom a medzinárodnom meradle.

História klubu

Banská Bystrica – patrí svojou krasokorčuľarskou tradíciou medzi najstaršie na Slovensku, lebo jej krasokorčuľarský zrod sa datuje na rok 1873. História vzniku tohto oddielu nie je jasne zmapovaná, dokazuje ju až uvádzaný údaj v týždenníku Figyelo z 30. 11. 1901, kde sa spomína 28. valné zhromaždenie tohto klubu. v roku vzniku čl. krasokorčuľarskeho zväzu (1922), vzniká aj v Banskej Bystrici novoobnovený Krasokorčuľarský oddiel ŠK Slávia, zakladateľom ktorého bol prof. Mejsík a starosta Vajda a Šebok. Ich aktivita bola korunovaná usporiadaním prvých pretekov v tomto meste v roku 1924. Následne v roku 1925 tu boli Majstrovstvá Slovenska. Tie sa v tomto meste opakovali aj v roku 1932 a 1933. Dokonca v roku 1935 sa tu konali i Majstrovstvá Československa.

Obdobie vzniku krasokorčuľarskeho oddielu patrí i do obdobia najväčších úspechov banskobystrického krasokorčuľovania. Z troch bratov Slívovcov, ktorí pochádzali z Opavy, bol najúspešnejší Jozef, ktorý Československo reprezentoval aj prvých ZOH v Chamonix (1924), kde skončil na 4. mieste a o ďalšie štyri roky (1928) v St. Morici bol piaty. Okrem toho sa stal aj Akademickým majstrom sveta v Cortine d Ampezzo (1928). Historici zaznamenali, že tento pretekár vyhral aj Majstrovstvo Európy v roku 1930 na Šrbskom Plese, ktoré bolo následne anulované. Ďalšia renesancia banskobystrického krasokorčuľovania je spojená s rokmi šesťdesiatymi, kedy sa činnosť oddielu opäť obnovuje pod vedením Koštu, Tichého, či

Gondu, ktorí dali základy dlhé roky uznávanému medzinárodnému preteku juniorov VC SNP, ktorá vo svojej histórii bola zaradená i do série pretekov ISU Grand Prix juniorov. Činnosť oddielu bola spojená s krasokorčuľarskými obetavcami, ako boli J. Tóčík, Švec, Handzuš, Kuchta, Lakatošová, Kúdelová, Kuchtiak, Belková, Mišurová, Horniak, Končok, Dlhopolček M. Žabka, až po súčasného predsedu Mgr. Borisa Šaba.

Nesporne k najvýznamnejším talentom banskobystrického krasokorčuľovania patrí Zuzana Paurová-Babiaková (1978). Bola viacnásobnou juniorskou i seniorskou majsterkou Slovenska (1994 - 2001), juniorskou majsterkou ČSFR (1992) pravidelnou účastníčkou ME a MS a v r. 2002 aj ZOH. Bola prvou krasokorčuľarkou, ktorá po osamostatnení Slovenska reprezentovala svoju vlasť a mesto na juniorských MS v Colorado Springs. v Banskej Bystrici trénovala od svojich 15 rokov, kde dodnes žije, študuje a venuje sa trénerskej práci v KK Iskra Banská Bystrica.

Banskobystrický maratón a ROTARY polmaratón 2015

Prvý septembrový víkend bol v Banskej Bystrici jubilejne, už po štvrtýkrát, venovaný priaznivcom vytrvalostného behu. Tretie najpočetnejšie podujatie svojho druhu na Slovensku opäť láka do mesta pod Urpínom športovcov všetkých výkonnostných a vekových kategórií, nielen tradičnou výzvou v podobe trate s najväčším prevýšením spomedzi mestských maratónov u nás, ale i neopakovateľnou „rodinnou“ atmosférou a zaujímavý sprievodným programom.

Podujatie odštartuje v piatok 4.9., kedy o 12:00 otvorí svoje brány Mrathon Expo 2015, predajný mini-veľtrh nielen športových potrieb. v priestoroch na Námestí Štefana Moyzesa v bezprostrednom susedstve Barbakanu, budú mať návštevníci možnosť vidieť zaujímavé trendy z oblasti športovej výživy, doplnkov a ostatného vybavenia súvisiaceho najmä s rekreačným pohybom. Expo potrvá celý piatok do 20:00 a tiež v sobotu 5.9. od 9:00 do 20:00.

V piatok 4.9. v priestoroch historickej radnice na Námestí SNP odštartuje registrácia a prezencia pretekárov na Minimaratón a hlavné behy maratónskej nedele. Vyzdvihnúť si atraktívne účastnícke balíčky a štartovné čísla budú mať pretekári možnosť po celý piatok a tiež sobotu od 9:00 do 20:00.

V rovnakých časoch je možná akreditácia zástupcov médií na podujatie.

Sobotňajší program medzinárodného maratónskeho víkendu začína 5.9. Minimaratónom. v čase od 8:00 do 12:00 sa na tratiach rôznej dĺžky predstavia najmenší vytrvalci rozdelení do kategórií podľa veku a pohlavia. Nebude chýbať vzrušujúce zápolenie lezúňov priamo na hlavnom pódiu, ani preteky mamičiek s kočíkmi. Premiérovu sa v špeciálnej kategórii predstavia deti s obmedzením z OZ PONS.

Pre každého účastníka detských behov je pripravený rovnaký servis ako pre „veľkých“ maratónco – účastnícka medaila v cieľi, profesionálny fotoservis a dekorovanie víťazov priamo na hlavnom pódiu.

Rodičia môžu svoje ratolesti pohodlne registrovať cez online systém, alebo priamo na mieste. Rovnako budú k dispozícii kompletne výsledky Minimaratónu na portáli podujatia. Spestrením programu pre deti budú sprievodné akcie a aktivity a autogramiáda olympionikov Mateja Tótha a Anastasie Kuzminovej. Maratónsky víkend bude pokračovať v sobotu popoludní tradičnou pasta party v priestoroch hotela LUX. Hodovanie bude spestrené videoprojekciou historických záberov z predchádzajúcich ročníkov podujatia i ostatných pretekov Marathon BB Tour – najväčšieho seriálu multišportových pretekov na Slovensku i Čechách. Pasta party bude prebiehať od 16:00 do 19:00. Od 19:00 na hlavnom pódiu na Námestí SNP zazneli nekompromisné tóny pop-music. v rámci Rock Marathonu 2015 sa predstavia medzinárodne uznávaná formácia Brainscan a najautentickejší Rammstein revival - Grabstein s dych vyrážajúcim programom okoreným nápaditými kostýmami a pyrotechnickými efektmi. Program maratónskej soboty potrvá do 22:00.

V nedeľu 6.9. sa na trať, po hromadnom štarte na Námestí SNP, vydajú bežci v hlavných kategóriách Banskobystrického maratónu a ROTARY polmaratónu. Popri maratóne, polmaratóne a polmaratónskej štafete, budú prebiehať aj Majstrovstvá Slovenska zamestnancov rezortu obrany v polmaratóne, a tiež unikátne Majstrovstvá Sveta v polmaratóne naboso pre pretekárov bežiacich bez obuvi. Organizátori očakávajú opäť účasť vytrvalcov z viac ako 10 krajín, na štart osobitého okruhu centrom sa vydá približne 1500 účastníkov, ktorým emotívnu divácku kulisu pripraví celá Banská Bystrica. Každý, kto prijme osobnú výzvu a prebehne cieľom v ľubovoľnej z disciplín, bude zaradený do žrebovania o priehrštie hodnotných cien od partnerov podujatia. Pre jedného šťastlivca spomedzi tých, ktorí absolvujú trať z ktorejkoľvek individuálnej disciplíny, je pripravená špeciálna cena – osobný automobil. Žrebovanie o ceny prebehne ihneď po vyhlásení výsledkov.

Dekorovanie víťazov je naplánované na 13:30. Celým programom maratónskeho víkendu bude sprevádzať športový moderátor Adam Lehocký. Kompletný program podujatia je k dispozícii na stránkach projektu www.marathonbb.com, prípadne na Fan Page Marathon Banska Bystrica na sociálnej sieti Facebook.

S Banskobystrickým maratónom je spojených aj niekoľko dopravných obmedzení na 21km okruhu. Úplne neprejazdná bude mestská časť Uhlisko a samotné centrum mesta. Kompletnú informáciu o trase pretekov a uzávierkach môžu záujemcovia nájsť na stránkach mesta, ako i v aktuálnom vydaní Radničných novín.

Cieľom podujatia je nielen poskytnúť platformu pre propagáciu mesta a regiónu prostredníctvom medzinárodného športového festivalu, ale najmä aktivizovať komunitu a propagovať aktívny životný štýl. Ako novinky budú v piatok 4.9. v Europa SC a v sobotu 5.9.

na Námestí SNP inštalované fotosteny s maratónskou tematikou, spojené s fotografickou súťažou na sociálnych sieťach.

Charitatívny rozmer dodáva podujatiu spoločný projekt s ROTARY, v rámci ktorého organizátori venujú 1 Euro za každého registrovaného polmaratónca pre OZ PONS.

Zdroj Peter Fabok, Miroslav Štrba MarathonBB

Štafetový beh

na počesť 70. výročia ukončenia 2. svetovej vojny ako spomienka na obeť vojny

11. jún 2015 si Banská Bystrica športom pripomenula 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny, 73. výročie tragického vypálenia českej obce Lidice a vyhladenia osady Ležáky. Nad známym štafetovým behom Dukla-Lidice prezval záštitu aj primátor mesta Ján Nosko. Spoločne s tvárou Múzea SNP, reprezentantom SR v chôdzi Matejom Tóthom, sa aktívne zapojili do podujatia päťkilometrovým behom.

Bežecký pelotón sa v sprievode príslušníkov polície presunul od vstupu do mesta po Partizánskej ceste a Ulici Československej armády až k Múzeu SNP. Primátor Nosko priviazal na štafetový kolík stuhu vo farbách mesta a pietnym aktom si zároveň zúčastnení uctili pamiatku obetí 2. svetovej vojny.

„Rád som prijal záštitu nad týmto podujatím v snahe prispieť k dôstojnej spomienke na obeť 2. svetovej vojny. Náš beh bol symbolický o to viac, že sa uskutočnil práve v dňoch, keď si pripomínáme vypálenie českej obce Lidice. Podobne ako u našich západných susedov, aj v našom okolí sa nachádza veľa miest, ktoré nesú v sebe stopu hrôz vojny a ich odkaz si musíme stále nanovo pripomínať,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko.

Z Banskej Bystrice sa skupinka bežcov presunie postupne do Považskej Bystrice, českého Zákřova, Javoříčka, Ležákova až napokon, 13. júna, dorazia do Lidíc. Spomienkový beh podporil aj držiteľ striebornej medaily z Majstrovstiev Európy z roku 2014, Matej Tóth:

„Táto štafeta má veľmi peknú myšlienku. Jej dôležitosť spočíva v poukazovaní na tragédiu, ktorá sa odohrala v obci Lidice. Keď ma Múzeum SNP oslovilo, neváhal som ani minútu a aspoň troškou času som podujatie podporil. Dúfam, že aj ostatní ľudia, ktorí nás videli bežať, si spomenú na zbytočné obeť a straty na životoch, ktoré 2. svetová vojna priniesla.“

Atraktívne zjazdárske trate singletrially - realitou

Vyznávači horských bicyklov sa od 9. októbra 2015 môžu tešiť na jedinečný projekt, ktorý nemá v stredoslovenskom regióne obdobu. Z prostriedkov participatívneho rozpočtu začínajú v Laskomerskej doline dostávať reálnu podobu zjazdárske trate – singletrially. Začiatovníci, ale i pokročilí bikeri budú môcť vyskúšať trasy s rôznymi stupňami náročnosti

a zvyšovať tak svoje jazdecké zručnosti. Na Laskomerské singletraily sa použije približne 3500 eur.

Projekt je zaujímavý aj tým, že ho budujú dobrovoľníci a brigádnici. Prvý zo šiestich plánovaných singletrailov je už takmer hotový. Pätnásť kilometrov tratí ponúkne širokému spektru cyklistov zábavnú a dobrodružnú jazdu.

„Máme šťastie, že okolie Banskej Bystrice umožňuje realizovať aj takéto atraktívne aktivity a športové vyžitie. Obyvatelia mesta tak nemusia chodiť mimo nášho regiónu. Cestovný ruch vo svete ťaží z podobných iniciatív. Verím, že tomu bude tak aj u nás pritiahneme aj skupinu fanúšikov tohto športu zo zahraničia. Budem rád, ak sa nám podarí v prípade získania titulu Európske mesto športu 2017 zorganizovať úvodné preteky na týchto zjazdárskych tratiach,“ hovorí Martin Turčan, 2. zástupca primátora.

Laskomerská dolina je ľahko dostupná pre každého Banskobystričana i návštevníka mesta. Hoci sa nachádza v blízkosti centra, na rekreáciu a športové vyžitie sa doteraz nevyužívala. Singletraily by tak mohli priniesť nové možnosti jazdenia v horskom teréne obohatené o terénne a umelé prekážky. Medzi podobné projekty patria Rychlebské stezky v Českej republike a Prešovské traily, ktoré získali ocenenie za jeden z najlepších produktov cestovného ruchu v Prešovskom kraji.

Tento rok rozhodlo takmer 500 Banskobystričanov o realizácii projektov z participatívneho rozpočtu v celkovej výške 19 370 eur. K víťazným aktivitám okrem Laskomerských singletrailov patrí aj oddychová zóna pre deti a dospelých v mestskom parku s výtvarnými prvkami, dopravné ihrisko, Sásovská mozaika, tlač brožúry detského folklórneho súboru Radosť a EKO Fončorda.

Symbolická vstupenka pre Alžbetu Pažákovú

Alžbeta Pažáková je držiteľkou štyroch medailí z Majstrovstiev SR v zimnom plávaní a zároveň aj držiteľkou zlatej Jánskeho plakety. v roku 1999 v spolupráci s mestom Banská Bystrica založila projekt výučby plávania detí. Plaveckých kurzov pod jej odborným dohľadom sa ročne zúčastní približne 2000 žiakov prvého stupňa základných škôl mesta a okolitých obcí. Naučila plávať viac ako 40 000 Banskobystričanov. Alžbeta Pažáková koncom februára získala pri príležitosti životného jubilea, v rámci 18. ročníka oceňovania najlepších športovcov mesta Banská Bystrica, cenu v kategórii tréneri, funkcionári. Ako bonus k oceneniu jej v stredu, 11. marca 2015 odovzdal primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko spolu s Jánom Šabom, konateľom Bytového podniku mesta, symbolickú vstupenku s neobmedzeným počtom vstupov na banskobystrickú plaváreň. „Pani Pažáková je akýmsi symbolom našej plavárne. Poznajú ju Banskobystričania všetkých vekových kategórií. Naučila plávať tisícky detí a patrí k najdlhšie aktívnym otužilcom v Banskej Bystrici. v jej prípade zároveň platí, že práca je aj jej veľkou záľubou,“ hovorí primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko. Od primátora mesta zaslúžene dostala symbolickú doživotnú vstupenku na plaváreň mesta.

Krajské plavecké združenie Banská Bystrica

Sídlo: Partizánska cesta 93

V zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov bola na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky vykonaná dňa 23.12.2004 registrácia Krajského plaveckého združenia Banská Bystrica pod číslom spisu VVS/1-900/90-25186.

Krajské plavecké združenie Banská Bystrica (ďalej len KPZ BB) zastupuje plavecké kluby a oddiely, kluby a oddiely športového, plutvového, nádychového plávania a potápania a iné právne subjekty, ktoré vznikli v súlade s právnym poriadkom SR, ktorých sídlo sa nachádza na území Banskobystrického kraja.

KPZ BB pôsobí pri odstraňovaní plaveckej negramotnosti na všetkých úrovniach, pri zabezpečovaní základného, výkonnostného a vrcholového plávania a potápania v spolupráci so základnými a strednými školami na území Banskobystrického kraja.

KPZ BB sa podieľa na rozvoji slovenského plávania, športového, plutvového ako aj nádychového plávania a potápania, prostredníctvom svojich členov podporuje vznik a činnosť útvarov talentovanej mládeže na území Banskobystrického kraja.

KPZ BB riadi a organizuje samostatne, alebo v spolupráci s ďalšími orgánmi súťaže vo všetkých vekových kategóriách.

Štruktúru orgánov KPZ BB tvoria:

- a) valné zhromaždenie
- b) predseda
- c) výkonný výbor
- d) dozorná rada
- e) odborné sekcie (sekcia plávania, sekcia plutvového plávania, ...)

Zloženie výkonného výboru:

- predseda - Milan Záborský
- podpredseda - Vratislav Hastík
- vedúci sekcie plávania - Ladislav Nagy
- vedúci sekcie plutvového plávania - Zdenko Mateček
- člen pre športovo-technické otázky - Miroslav Šimun

Dozorná rada:

- predseda - Ján Oklepek
- člen - Ján Čamaj
- člen - Peter Barančok

Odborné sekcie: a. sekcia plávania
 b. sekcia plutvového plávania

Od 1. marca 2015 nadobudol platnosť Súťažný poriadok schválením VV SPZ . Súťažný poriadok upravuje zásady pri organizovaní, usporiadaní a priebehu plaveckých pretekov na území Slovenskej republiky. Ustanovenia Súťažného poriadku sú záväzné pre všetkých registrovaných členov, plavecké oddiely a kluby (ďalej len kluby) Slovenskej plaveckej federácie (ďalej len SPF) a jej Slovenského plaveckého zväzu (ďalej len SPZ). Výklad Súťažného poriadku podáva Športovo-technická komisia Slovenského plaveckého zväzu (ďalej len ŠTK SPZ) a jeho ďalšie zmeny a doplnky schvaľuje Výkonný výbor Slovenského plaveckého zväzu (ďalej len VV SPZ)

Banskobystrický plavecký pohár pre rok 2015 sa uskutočnil v 5. Kolách:

V sobotu 7. februára 2015 sa v Banskej Štiavnici uskutočnilo 1. kolo "Banskobystrického plaveckého pohára" pre rok 2015. Technickým usporiadaním je poverený Plavecký klub Banská Štiavnica.

Vyhodnotenie najvyššieho bodového zlepšenia žiakov:

Dievčatá: Ľuptáková Ema PKBS 40 bodov

Chlapci: Macharík Samuel PKBS 30 bodov

Tortu po víťazstve a vylosovaní získali plavci z PO KTV UMB Banská Bystrica.

V sobotu 28.februára 2015 sa v Brezne uskutočnilo 2.kolo "Banskobystrického plaveckého pohára" pre rok 2015. Technickým usporiadaním bol poverený ŠK FLIPPER Brezno.

Vyhodnotenie najvyššieho bodového zlepšenia žiakov:

Dievčatá: Mojžišová Zuzana UMB 16 bodov

Chlapci: Macko Matúš TRUMB 19 bodov

Tortu po víťazstve a vylosovaní získali plavci z PK Rimavská Sobota.

V sobotu 11.apríla 2015 sa vo Veľkom Krtíši uskutočnilo 3. kolo "Banskobystrického plaveckého pohára" pre rok 2015. Technickým usporiadaním bol poverený Plavecký klub Veľký Krtíš.

Vyhodnotenie najvyššieho bodového zlepšenia žiakov:

Dievčatá: Bublíniová Hanna FLIBR 54 bodov

Chlapci: Meliš Dominik DELZH 31 bodov

Tortu po víťazstve a vylosovaní získali plavci z PK Banská Štiavnica.

V sobotu 17.októbra 2015 sa v Žiari nad Hronom uskutočnilo 4.kolo "Banskobystrického plaveckého pohára" pre rok 2015. Technickým usporiadaním bol poverený MŠK Žiar nad Hronom s.r.o. - plavecký klub Delfín.

Vyhodnotenie najvyššieho bodového zlepšenia žiakov:

Dievčatá: Simona Turoňová UMB 38 bodov

Chlapci: Peter Mráz PKVK 63 bodov

Tortu po víťazstve v štafete a vylosovaní získali plavci z Plaveckého klubu Banskej Štiavnice.

V sobotu 14.novembra 2015 sa v Rimavskej Sobote záverečné 5.kolo "Banskobystrického plaveckého pohára" pre rok 2015. Technickým usporiadaním bol poverený Plavecký klub Rimavská Sobota.

Vyhodnotenie najvyššieho bodového zlepšenia žiakov:

Dievčatá: Zuzana Mojžišová UMB 48 bodov

Chlapci: Filip Klein PKRS 48 bodov

Tortu po víťazstve v štafete získali plavci z UMB Banská Bystrica.

RÔZNE

Nový pracovný zošit – s názvom Povedz drogám nie!

je zameraný na prevenciu látkových závislostí. Nadväzuje na projekt Tancom proti drogám, ktorého štvrtý ročník sa konal v Banskej Bystrici v apríli 2015. Pracovný zošit Povedz drogám nie ! pripravili Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela a PR a komunikačná agentúra Essence communications, s. r. o. Na projekte Tancom proti drogám v roku 2015 ďalej spolupracovali Tanečná škola K-DANCE, Súkromné centrum voľného času, Stredoslovenské osvetové stredisko a štúdio Black Cloud Picture. Projekt spája hovorené slovo zo strany polície s tancom a animáciou a stáva sa tak pre žiakov zaujímavou „vyučovacou hodinou“. Z časových dôvodov však nie je možné sprostredkovať žiakom všetky informácie. Pracovný zošit má tento fakt zmeniť a ako doplňujúca pomôcka upevniť vedomosti žiakov. Pracovný zošit obsahuje témy: závislosť, alkohol, cigarety, informuje o prvej pomoci, osemsmerovky či bludiská podnecujú logické uvažovanie a maľovanky predstavivosť. Prostredníctvom deviatich úloh sa deti naučia podať prvú pomoc, pochopia dôležitosť vedieť v živote povedať „nie“ či význam slova závislosť. Pracovný zošit slúži ako pomôcka pre žiakov 3. – 5. ročníka na upevnenie získaných vedomostí. Úlohami ich sprevádza Roman, hrdina animovaného príbehu, ktorý bol cielene vytvorený pre projekt v roku 2015. Deti navštevujúce jednu z nasledujúcich banskobystrických základných škôl, majú pracovný zošit k dispozícii: ZŠ Slobodného slovenského vysielateľa, ZŠ Bakossova, ZŠ Golianova, ZŠ Ďumbierska, Škola u Filipa, ZŠ Radvanská, ZŠ Pieninská, ZŠ Spojová, ZŠ J.G.Tajovského, ZŠ Sitnianska a ZŠ Sama Cambela Slovenská Ľupča

Drogy v chatách - Polícia zasiahla v decembri 2015

Drahoslav s Martinom pestovali rastliny rodu Cannabis, z ktorých bolo možné vyrobiť drogu marihuana, v rodinnom dome, priľahlej garáži a vo vedľa stojacej rekreačnej chate v obci Motyčky, ako aj v byte v Banskej Bystrici Polícia v decembri minulého roka zaistila takmer šesťnásť kilogramov sušeného rastlinného materiálu s hodnotou na čiernom trhu viac ako 95.000 eur. Policajti z NAKA na protidrogovej akcii vlni v decembri zadržali dvoch Banskobystričanov Martina S. (38) a Drahoslava H. (39). Hovorca Prezídia PZ Michal Slivka vtedy k prípadu uviedol:

„Počas prehliadok dvoch rekreačných chat zaistili vyše 1000 rastlín konope, čo predstavuje viac ako 12 kilogramov marihuany. Zo sušenej rastliny by sa dalo vyrobiť takmer 82.000 dávok drogy v hodnote približne 75.000 eur. Policajti zaistili aj profesionálne zariadenia na jej pestovanie.“

Podľa Slivku chaty boli zabezpečené nástrahovou technikou aj v okolí. Upozorňovala ich na pohyb osôb a vozidiel v blízkosti objektov, kde mali marihuanu pestovať a sušiť. Ich činnosť

mala byť utajená aj tým, že chaty napájali elektrinou z priemyselnej elektrocentrály. Pestovanie vo veľkom je totiž náročné na elektrickú energiu. Drogy napokon našli aj v banskobystrickom byte

Obaja muži spáchali obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby, prechovávaní a predaja omamných a psychotropných látok, jedov a prekursorov. Konope totiž pestovali so zámerom vyrábať z neho drogu na predaj.

Krajský súd potvrdil rozsudok prvostupňového

Na Okresnom súde v Banskej Bystrici Drahoslav svoju priznal Prvostupňový súd, zohľadniac priznanie a dovtedajší bezúhonný život obvineného zohľadnil ako poľahčujúce okolnosti a uložil mu trest odňatia slobody na desať rokov nepodmienečne. Prvostupňový súd zároveň rozhodol o zhabaní vecí Drahoslavovi, ktoré s kamarátom Martinom používali pri urýchľovaní pestovania konope. Bolo to viac ako sto sodíkových výbojok, dve elektrocentrály, elektronické predradníky k výbojkám, stojanové ventilátory, vzduchové filtre a plastové sudy. Súd zároveň uložil trest prepadnutia majetku odsúdeného. Išlo o rekreačnú chatu a štyri pozemky s celkovou výmerou vyše 1.700 m² v katastrálnom území Motyčky. Drahoslav prišiel aj o byt v Banskej Bystrici, nákladné motorové vozidlo Mitsubishi a mobil. Odsúdený sa síce k spáchaným trestným činom priznal, ale voči rozsudku banskobystrického Okresného súdu sa odvolal. Žiadal nižší trest odňatia slobody a zrušenie rozsudku v časti prepadnutia majetku. Krajský súd v Banskej Bystrici však označil prvostupňový rozsudok za zákonný a potvrdil jeho platnosť. Tragédiou je, že Drahoslavov kamarát a spolupáchateľ Martin spáchal samovraždu a ešte pred súdnym konaním.

Preventívny projekt "Tancom proti drogám" 2015

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici v spolupráci so Súkromným centrom voľného času v Banskej Bystrici, tanečnou školou K-Dance, Stredoslovenským osvetovým strediskom Banská Bystrica a Pedagogickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici realizovali v apríli 2015 ďalší ročník preventívneho projektu „Tancom proti drogám“ (v poradí už štvrtý), prostredníctvom ktorého oslovovali tento krát žiakov tretieho až piateho ročníka základných škôl. Do projektu sa zapojilo spolu jedenásť základných škôl z Banskej Bystrice a zo Slovenskej Ľupče. Preventívny projekt netradičnou, inovatívnou formou približuje žiakom problematiku návykových látok, hlavne alkoholu a tabaku, ich škodlivosti na ľudský organizmus a upozorňuje i na riziká vzniku závislostí. Celým projektom sprevádzajú žiakov animovaní rovesníci Roman a Monika, ktorí na svojom príbehu vykresľujú reálne životné situácie, v ktorých sa mladí ľudia môžu ocitnúť. Nešetria cennými radami, upozorneniami a taktiež poskytujú aj návod, ako odolať nátlaku partie a povedať „nie“, keď prídu do kontaktu či už s legálnou alebo nelegálnou drogou.

Prepojenie hovoreného slova zo strany polície, prezentácií, animácií a v neposlednom rade i tanca do jednotného celku poskytuje žiakom priestor na zamyslenie a prehodnotenie svojich názorov a postojov. Projekt v sebe nesie i odkaz na zmysluplné využívanie voľného času.

Požiar v bývalom kine

V Banskej Bystrici horelo kino . Banskobystrickí hasiči 15. apríla 2015 popoludní zasahovali pri požiari nepoužívaného kina Urpín na Cikkerovej ulici v Banskej Bystrici. Oheň vzbĺkol nad bývalou premietacou kabínou a odtiaľ sa rýchlo šíril do medzistropného priestoru. Zásah hasičov bol náročný. Médiá informovala Zuzana Farkasová z Prezídia Hasičského a záchranného zboru (HaZZ): "Hasičom sa požiar podarilo lokalizovať tesne pred druhou hodinou popoludní." Na mieste zasahovalo 15 príslušníkov HaZZ so štyrmi kusmi techniky. K požiaru došlo v časti nad bývalou premietacou kabínou. "Ten sme lokalizovali krátko po prízjazde, ale šíril sa v medzistroppe. Mali sme problém dostať sa k nemu," povedal pre TASR veliteľ zásahu banskobystrického HaZZ Ján Ťurek. Hasiči museli otvoriť strešnú konštrukciu a vliezť do medzistropného priestoru, kde bolo najväčšie horenie. Pre silné zadymenie museli všetci chlapi zasahovať. Podľa veliteľa Ťureka príčina požiaru ešte nie je známa. Najpravdepodobnejšia je verzia, že k jeho vzniku došlo v súvislosti s prácami, ktoré tam práve prebiehajú a týkajú sa rozoberania konštrukcií celého areálu niekdajšieho kina. "Ľudia boli včas evakuovaní, našťastie, nedošlo k žiadnym zraneniam," dodal veliteľ zásahu. zdroj : HaZZ

Vodič pod vplyvom alkoholu

"V noci 1. januára o 01.45 h na Starohorskej ulici v Banskej Bystrici polícia kontrolovala vodiča a vyzvala ho, aby predložil doklady na vedenie a prevádzku motorového vozidla, čo neurobil. Nemal ich u seba. Následne bol vyzvaný na vykonanie dychovej skúšky, pričom mu namerali 0,65 miligramu alkoholu, čo je 1,35 promile. Vodič jazdil pod vplyvom alkoholu aj napriek tomu, že mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá platný do júla 2015," informovala dnes banskobystrická krajská policajná hovorkyňa Mária Faltániová.

Ako dodala, pri eskorte na policajný útvar vykonali u vodiča bezpečnostnú prehliadku, pri ktorej našli plechovú škatuľku. Nachádzali sa v nej dve vrecúška s obsahom zelenej sušenej rastliny v presne nezistenom množstve a aj jej zvyšky. U vodiča našli tiež digitálnu váhu. Poverený banskobystrický príslušník začal trestné stíhanie vo veci prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi a z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia obvinil mladého vodiča. Poverený príslušník ho umiestnil do policajnej cely. Po predchádzajúcom súhlase prokurátora bol prepustený a stíhaný bude na slobode. Hrozí mu až dvojročné väzenie. Peter (29) spôsobil škody za 1600 eur.

Mestská polícia

Zo správy o činnosti za rok 2015 predloženej Mestskému zastupiteľstvu do kroniky uvádzame:

Mestská polícia Banská Bystrica (ďalej len MsP) je poriadkový útvar Mesta Banská Bystrica zriadený mestským zastupiteľstvom v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení uznesením č. 3/1991, zo dňa 15. januára 1991, ktorý pôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku, ochrany životného prostredia v meste, plní úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta Banská Bystrica. Mestskú políciu tvoria príslušníci mestskej polície, ktorí sú zamestnancami Mesta Banská Bystrica. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa. Organizáciu, riadenie a činnosť mestskej polície upravuje zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii a Organizačný poriadok mestskej polície Banská Bystrica. Pracovnoprávne vzťahy upravuje Zákon č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme a Zákonník práce. v hodnotenom období zastával funkciu náčelníka mestskej polície Ing. Miroslav Bálint.

V hodnotenom období boli obsadené všetky z celkového plánovaného počtu 72 pracovných pozícií.

Z uvedeného počtu obsadených funkcií bolo vo výkonnom útvare zaradených 60 príslušníkov MsP a 5 ZŤP zamestnancov chránenej dielne. Vo funkčnom útvare pracovalo 6 príslušníkov MsP a 1 zamestnanec. v priebehu roku 2015 boli do pracovného pomeru na útvar MsP prijatí 2 zamestnanci na pozíciu príslušník MsP – člen obvodu a s 2 príslušníkmi MsP bol na základe vlastnej žiadosti rozviazaný pracovný pomer.

V oblasti organizácie a riadenia MsP v roku 2015 došlo ku zmene organizačného poriadku s účinnosťou od 01.04.2015. Z organizačnej štruktúry MsP bola uvedeným aktom odčlenená Vnútorňa ochrana a informátor MsÚ, zmenila sa organizácia a početnosť niektorých pracovísk:

a) Náčelník MsP - 1 príslušník MsP

b) Zástupca náčelníka MsP pre výkon služby - 1 príslušník MsP

Výkonný útvar tvoria:

Veliteľ operačného strediska MsP - 1 príslušník MsP

Veliteľ zmeny operačného strediska MsP - 5 príslušníkov MsP

Skupina operatívneho zásahu MsP - 16 príslušníkov MsP

Operátor kamerového systému MsP,

chránená dielňa - 5 zamestnancov ZŤP Veliteľ obvodu MsP - 1 príslušník MsP

Zástupca veliteľa obvodu MsP - 1 príslušník MsP

Člen obvodu MsP - 34 príslušníkov MsP

c) Vedúci oddelenia vnútornej správy MsP - 1 príslušník MsP

Funkčný útvar tvoria:

Referent pre správne konanie a legislatívu MsP - 1 príslušník MsP
Referent pre objasňovanie priestupkov MsP - 1 príslušník MsP
Referent pre ekonomiku a rozpočet MsP - 1 príslušník MsP
Referent pre administratívu a hospodárenie MsP - 1 zamestnanec
Referent pre techniku MsP - 1 príslušník MsP
Referent pre prevenciu a hovorca MsP - 1 príslušník MsP

Celkovo nedošlo v porovnaní s predchádzajúcim obdobím ku zmenám plánovaného počtu zamestnancov

2. Prehľad plnenia základných úloh

2.1. Plnenie základných úloh pri zabezpečení verejného poriadku v obci, spolupôsobení pri ochrane obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia.

Príslušníci MsP zabezpečovali verejný poriadok v dvojčlenných peších a motorizovaných hliadkach v nepretržitej prevádzke. Plánovanie služieb bolo operatívneho charakteru so zameraním na preventívne pôsobenie nielen v oblastiach so zvýšenou koncentráciou osôb, ale aj v odľahlých častiach mesta. v roku 2015 bolo územie mesta rozdelené do 15 okrskov, ktoré boli pridelené jednotlivým dvojčlenným hliadkam s celkovým počtom 34 príslušníkov MsP – členov obvodu a každému z uvedených príslušníkov boli pridelené do starostlivosti v rámci okrsku konkrétne ulice. 16 príslušníkov MsP – skupiny operatívneho zásahu bolo určovaných do denných zmien (1 hliadka) a do nočných zmien (2 hliadky) s pôsobnosťou na celom území mesta so zameraním na riešenie udalostí, ktoré svojim charakterom nezniesú odklad. Príslušníci MsP – velitelia operačného strediska zabezpečovali v 12 hodinových zmenách pohotovosť na tiesňovej linke 159 a operatívne riadenie hliadok. Na kontrolu statickej dopravy v meste boli v pracovných dňoch určované 2 dvojčlenné motorizované hliadky. Do zmien bola zaradovaná aj dvojčlenná cyklohliadka a motohliadka.

V roku 2015 bolo príslušníkom MsP odovzdané do užívania externé pracovisko na ulici Moskovská 2 v budove ZŠ so samostatným vchodom z Kyjevského námestia. Po pracoviskách na ulici Tatranská 10 a Gaštanová 12 ide už o tretie externé pracovisko, ktorého úlohou je zefektívnenie činnosti a zvýšenie akcieschopnosti smerom k občanovi. Velitelia operačného strediska v hodnotenom období prevzali a hliadky následne preverili viac ako 4500 oznamov od občanov, ktoré sa týkali komunálnych nedostatkov, vzbudzovania verejného pohoršenia, rušenia nočného pokoja, parkovania vozidiel, ale aj susedských sporov a túlavých psov. Hliadkami bolo vykonaných viac ako 1000 kontrol osôb bez domova so zameraním na zistenie totožnosti, zabránenie požívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách a udržiavanie čistoty a poriadku v miestach ich pôsobenia. v 39 prípadoch príslušníci MsP pomohli nevládnym osobám pod vplyvom alkoholických nápojov, pričom v 9 prípadoch bola z dôvodu rôznych zranení privolaná rýchla zdravotná pomoc. Vyškolení príslušníci MsP vykonali 162 odchytov túlavých psov a zabezpečili ich umiestnenie v karanténnej stanici. v hodnotenom období bol v ojedinelých prípadoch vykonaný aj odchyt inej zveri: 6 mačiek, 3 vtáky, 2 srny, kačice, zajac, netopier a had.

V rámci plnenia úloh pri zabezpečovaní verejného poriadku so zameraním na bezpečnosť detí vykonali príslušníci MsP v roku 2015 v dňoch školského vyučovania v ranných hodinách dohľad na 11 záujmových priechodoch pre chodcov pri školských zariadeniach v lokalitách, ktoré sa vyznačujú komplikovanou a neprehľadnou dopravnou situáciou spolu 930 krát. v roku 2015 bola na útvare MsP Banská Bystrica využívaná v trojzmennom pracovnom režime chránená dielňa – Operátor kamerového systému, ktorá je obsadená 5 zamestnancami so ZŤP. v stredisku kamerového systému sú vytvorené technické podmienky na sledovanie monitorovaných verejných priestorov v reálnom čase prostredníctvom veľkoplošných obrazoviek a na zálohovanie údajov po dobu 7 dní (resp. 15 dní od zmeny zákona). Po uplynutí tejto doby sú zálohované údaje automaticky mazané. Celkovo bolo využitých 27 kamier na monitorovanie verejných priestranstiev. Z uvedeného počtu bolo 10 kamier umiestnených v centre mesta, 8 v mestskej časti Fončorda, 4 v mestskej časti Sásová, 3 na ulici Partizánska cesta, 1 na ulici Trieda SNP a 1 mobilný kamerový systém bol nainštalovaný v služobnom motorovom vozidle KIA Soul. Umiestnenie kamier bolo stanovené na základe vyhodnotenia bezpečnostnej situácie v určených lokalitách a zabezpečenia ochrany majetku Mesta s ohľadom na dostupnosť využitia technológií na prenos signálu. Svojou činnosťou operátori kamerového systému úspešne pôsobili v rámci zabezpečenia ochrany verejného poriadku. Celkovo bolo v roku 2015 operátormi nahlásených 623 podnetov na operatívne preverenie hliadkami mestskej polície. Podnety sa týkali najmä porušovania vjazdu a parkovania motorových vozidiel v pešej zóne a vzbudzovania verejného pohoršenia najčastejšie osobami bez domova. Záznamy z kamerového systému boli využité mestskou políciou a príslušníkmi policajného zboru pri objasňovaní priestupkov a trestných činov v 154 prípadoch. Na základe písomného vyžiadania bolo z kamerového systému odovzdaných orgánom činným v trestnom konaní 40 záznamov. v rámci súčinnosti s inými orgánmi dostali príslušníci MsP v 268 prípadoch žiadosť z Okresného súdu o doručenie doporučených zásielok a pri preverení pobytu osôb. v oblasti sociálnych vecí boli príslušníci MsP v súčinnosti s pracovníkmi ÚPSVaR v 2 prípadoch prítomní pri odoberaní detí a v 2 prípadoch pri hľadaní detí. v hodnotenom období bola v zmysle ustanovenia § 2a zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii uzavretá zmluva s obcou Kynceľová, v ktorej bola v jednom prípade vykonaná kontrola verejného poriadku v rámci kultúrneho podujatia, organizovaného obcou-

2.2. Plnenie základných úloh pri spolupôsobení s útvarmi Policajného zboru ...

Príslušníci MsP v súčinnosti s príslušníkmi PZ SR zabezpečovali verejný poriadok počas 19 hokejových zápasov, 13 futbalových zápasov a ďalších viac ako 70 športových a kultúrnych podujatí. Medzi významné športové akcie patrilo najmä niekoľko bežeckých a cyklistických pretekov, v rámci ktorých príslušníci MsP asistovali pri usmerňovaní cestnej premávky – Trojkráľový beh, Beh do vrchov, Beh na Urpín, Banskobystrický maratón, Medzinárodný cestný beh, Mikulášsky beh, Medzinárodné cyklistické preteky Okolo Slovenska, Cyklistické preteky Tour de Valcano a pod. Zabezpečenie kultúrnych podujatí spočívalo v kontrole verejného poriadku počas hudobných festivalov, vystúpení, výstav, osláv a trhov – Oslavy

príchodu Nového roka, Oslavy konca II. svetovej vojny, Hurá prázdniny, Letný hudobný festival Rock Scape 2015, Rozlúčka s prázdninami, Radvanský jarmok, Vianočné trhy a pod-

2.3. Plnenie základných úloh pri ochrane životného prostredia v obci

V oblasti ochrany životného prostredia sa hliadky zameriavali na zisťovanie tzv. čiernych skládok, znečistenia verejných priestorov ropnými látkami vytekajúcimi z motorových vozidiel, ako aj na evidenciu vrakov vozidiel, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia. Z celkového množstva 32 zistených čiernych skládok sa podarilo objasniť 15 prípadov. Väčšinou sa jednalo o osoby bez domova, ktoré po výzve znečistenie odstránili. Príslušníci MsP vlastnou činnosťou alebo na podnet obyvateľov zaevidovali 97 ks vozidiel bez platnej známky o emisnej a technickej kontrole alebo bez tabuliek s evidenčným číslom, ktoré už nebolo možné z rôznych príčin prevádzkovať na cestných komunikáciách.

2.4. Plnenie základných úloh pri dodržiavaní poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, verejných priestranstvách

V oblasti poriadku, čistoty a hygieny v uliciach bolo pracovníkom Mestského úradu - Odboru komunálnych vecí a Odboru výstavby a životného prostredia príslušníkmi MsP nahlásených viac než 250 podnetov, ktoré sa týkali zistených nedostatkov v údržbe miestnych komunikácií, chodníkov, dopravného značenia a čistoty verejných priestorov. Tie boli následne odstraňované firmami vykonávajúcimi údržbu a čistenie komunikácií - MIS, s.r.o., GANZ Banská Bystrica.

2.5. Plnenie základných úloh pri vykonávaní všeobecne záväzných nariadení obce, uznesení obecného zastupiteľstva a rozhodnutí primátora.

V hodnotenom období bolo úsilie príslušníkov MsP v najväčšej miere zamerané na kontrolu dodržiavania ustanovení VZN č. 19/2013 o dočasnom parkovaní na vymedzenom území mesta v súvislosti s vytvorením rezidenčných parkovacích zón, VZN č. 8/2014 o dopravnom režime v pešej zóne mesta so zreteľom na nepovolený vjazd vozidiel do peších zón, VZN č. 5/2014 o verejnom poriadku na území mesta a VZN č. 3/2014 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta v súvislosti s množiacimi sa sťažnosťami na „psíčky“. Ku každodennej činnosti hliadok patrila aj preventívna kontrola ustanovení VZN č. 12/2013 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta, aby sa predchádzalo k nadmernému znečisťovaniu verejného priestranstva najmä odpadom z domácností. Ustanovenia VZN č. 4/2015 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb boli príslušníkmi MsP kontrolované zvlášť v nočných hodinách, kedy ich porušovaním dochádza následne k rušeniu nočného pokoja v hustejšie obývaných častiach mesta.

2.6. Plnenie základných úloh pri objasňovaní priestupkov.

V hodnotenom období došlo k výraznému zvýšeniu kontrol v oblasti statickej dopravy, kedy príslušníci MsP v 5317 prípadoch použili technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla z dôvodu porušenia právnych noriem vodičmi motorových vozidiel nerešpektovaním zákazu státia, zákazu zastavenia, plateného a rezidenčného parkovania a parkovania v peších zónach. Celkovo bolo v oblasti dopravy riešených 6401 priestupkov, z toho v blokovom konaní 5512 a napomenutím 767 prípadov. Nerešpektovanie dopravných značení je častokrát spôsobené nedostatkom parkovacích plôch nielen v centrálnej mestskej zóne, ale aj na sídliskách. v roku 2015 bolo z celkového počtu 796 vydaných blokov na exekučné konanie zaslaných 217 prípadov, ktorých vymožiteľná suma predstavovala 5.285 €. Z uvedenej sumy boli zatiaľ uspokojené pohľadávky vo výške 1.214 €.

2.8. Plnenie základných úloh pri oznamovaní porušenia zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov obci.

Príslušníkmi MsP bolo v roku 2015 vykonaných 35 akcií so zameraním na kontrolu zákazu požitia alkoholických nápojov mladistvými. Kontroly sa vykonávali najmä vo večerných hodinách na verejných priestranstvách a v prevádzkach. v rámci kontrol bolo zistených celkovo 88 prípadov požitia alkoholických nápojov. Ďalších 9 prípadov nahlásila Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica, 7 prípadov MsP Zvolen a 1 prípad OO PZ-Východ Banská Bystrica. Z uvedeného celkového počtu 105 prípadov bolo 50 postúpených obciam podľa miesta trvalého bydliska, 46 prípadov je v riešení a 9 prípadov riešil správny orgán uložením sankcie pokarhanie pre nepľnoletého. v súvislosti s plnením úloh bola 22 osobám, ktoré umožnili požitie alkoholických nápojov, uložená bloková pokuta v zmysle §30, ods. 1, Zákona 372/1990

2.9. Plnenie základných úloh na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej zákonom.

V rámci preventívnych aktivít sa plnili v roku 2015 úlohy so zameraním na predchádzanie kriminality a inej protispoločenskej činnosti najmä vo vzťahu k deťom a mládeži. Celkovo bolo zrealizovaných 111 preventívnych aktivít, z toho 108 prednášok a besied, 2 prezentačné akcie a jedny praktické jazdy. Počas celého roka boli uskutočňované preventívno-bezpečnostné akcie zamerané na bezpečnosť chodcov na priechodoch na cestách a na požívanie alkoholu maloletými a mladistvými osobami.

K zvyšovaniu kvality sociálnych vzťahov a zvyšovaniu pocitu bezpečia sme prispeli prezentáciou práce príslušníkov mestskej polície, ktorá prebiehala počas celého roka 2015 nielen v materských školách, základných školách, ale aj na nasledovných podujatiach:

„Deň otvorených dverí“ pre deti vybraných MŠ a žiakov vybraných ZŠ - prezentácia práce príslušníkov mestskej polície spojená s prehliadkou priestorov útvaru mestskej polície, ktorej sa zúčastnilo 160 detí,

„Deň Sásovej Rudlovej“ prezentačná akcia zameraná na činnosť príslušníkov mestskej polície,

„Denný tábor pre deti“ prezentácia práce príslušníkov mestskej polície spojená s besedou pre 15 detí v dennom tábore, ktorý organizoval športový klub RAJA,

„Letný miestny tábor“ prezentácia práce príslušníkov mestskej polície spojená s besedou pre 20 detí v dennom tábore, ktorý organizovalo Centrum voľného času POHODA na Havranskom,

v ôsmich materských školách – 26 prezentácií práce príslušníkov mestskej polície spojených s besedou pre 479 detí,

v dvoch základných školách – 10 prezentácií práce príslušníkov mestskej polície spojených s besedou pre 180 žiakov 1.stupňa,

v základnej škole pri zdravotníckom zariadení, Námestie L. Svobodu 4 - 2 prezentácie práce príslušníkov mestskej polície spojené s besedou pre 35 hospitalizovaných detí.

Ďalšou celoročnou preventívnou aktivitou bola dopravná výchova pre deti materských škôl a žiakov základných škôl prvého stupňa. Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2015 bola uskutočnená dopravná výchova: – v piatich základných školách, ktorej sa zúčastnilo celkovo 408 žiakov prvého stupňa. Celkovo bola zrealizovaná 18x dopravná výchova, – v dvoch materských školách, ktorej sa zúčastnilo 123 detí. Celkovo bola zrealizovaná 3x dopravná výchova. Praktické jazdy boli vykonané v Materskej škole Sásovská cesta 21. Týchto jazd sa zúčastnilo 48 detí na bicykloch a kolobežkách v areáli materskej školy s novovybudovaným dopravným ihriskom pre deti.

Zakúpením didaktických pomôcok ešte v roku 2013 s finančnou podporou zo štátneho rozpočtu sme kontinuálne pokračovali v roku 2015 v preventívnych aktivitách zameraných na problematiku závislostí - alkoholizmu a fajčenia. v siedmich základných školách bolo zrealizovaných 29 prednášok, ktorých sa zúčastnilo 509 žiakov druhého stupňa. Dve prednášky absolvovalo 48 študentov Strednej odbornej školy elektrotechnickej.

V mesiacoch október až december roku 2015 bol zrealizovaný projekt “Bezpečie pre seniorov“ s finančnou podporou Rady vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality. Na projekt boli použité finančné prostriedky zo štátnej dotácie vo výške 1.000,- EUR. Táto dotácia bola určená na zakúpenie reflexných prvkov – reflexné pásiky, reflexné prívesky a reflexné nálepky. Projekt bol zameraný na ochranu života, zdravia a majetku seniorov. Poskytnuté rady a odporúčania mali napomôcť seniorom zvýšiť ich ostražitosť a vlastnú bezpečnosť pred zlodejmi, útočníkmi a podvodníkmi. Seniorom boli ponúknuté základné návyky bezpečného správania. Samostatná časť prednášky bola venovaná bezpečnosti v cestnej premávke a pravidlám cestnej premávky. Každý senior, ktorý sa zúčastnil tejto preventívnej aktivity, dostal pre vlastnú potrebu reflexné prvky.

Prvé tri prednášky so 73 seniormi boli zrealizované v rámci Akadémie európskeho seniora. Ďalších 5 prednášok bolo uskutočnených v denných centrách pre seniorov, ktorých sa

zúčastnilo 153. Celkovo sa do projektu zapojilo 226 seniorov a bolo zrealizovaných 8 prednášok. Prednášková činnosť na základe požiadaviek škôl na nasledujúce témy: -pravidlá slušného správania pre 1.stupeň ZŠ: 1 prednáška (27 žiakov), -bezpečné správanie pre 1. stupňa ZŠ: 5 prednášok (92 žiakov) - viktimológia pre 2.stupeň ZŠ: 2 prednášky (31 žiakov) Poradenská a konzultačná činnosť bola realizovaná prostredníctvom webových stránok, diskusného fóra, mailom, telefonicky alebo osobne:

1.kamerový systém zriadený ako chránené pracovisko pre ľudí s telesným postihnutím. v súčasnosti je na území mesta Banská Bystrica rozmiestnených 26 kamier

2.prezentácia činnosti na vlastnej internetovej stránke www.msp-bb.sk, ako aj na známej sociálnej sieti, kde bolo uverejnených 23 príspevkov.

Pri poskytovaní informácií z aktuálnej činnosti mestskej polície širokej vernosti boli využité ďalšie média:

3.rozhlas (rádio Lumen, RTVS) 4.televízia(TV Hronka, TV JOJ,TV Markíza, RTVS) 5.tlač (Nový čas, Nový čas pre ženy, SME, MY noviny Žiarskej kotliny, Žiarske echo, MY Banskobystrické noviny, Plus 1 deň, Pravda, Naše novinky, ECHO, Radničné noviny) 6.internet (bystricoviny.sk, bystrica24.sk, bbonline.sk, teraz.sk, pozri.sk, 24hod.sk, priekopnik.sk, pluska.sk) v súvislosti so zvyšovaním efektivity realizovanej prevencie negatívnych spoločenských javov.

Mestská polícia Banská Bystrica spolupracovala aj s inými subjektami a inštitúciami: •Odbor sociálnych vecí MsÚ Banská Bystrica, •Centrum voľného času POHODA, Havranské, •občianske združenie Urpín, •občianske združenie – športový klub RAJA, •materské školy (Tatranská 63, Sásovská cesta 21, Radvanská 26, Radvanská 28, Karpatská 3, Strážovská 3, Družby 3, Cesta k nemocnici 37, Súkromná materská škola SPEAK, Nad plážou 7, Banská Bystrica), •základné školy (Gaštanová 12, Golianova 8, Pieninská 27, Radvanská 1, Moskovská 2, Spojová 14, Ďumbierska 17, Trieda SNP 20, Bakossova 5, ZŠ pri zdravotníckom zariadení Námestie L. Svobodu 4, Banská Bystrica), •Stredná odborná škola elektrotechnická v Banskej Bystrici, •denné centrá pre seniorov (Nádej, Rozmarín, Dúbrava Harmónia, Lipa, Pohoda, Púpava).

Prekročený rozpočet v príjmovej časti

V hodnotenom období došlo k prekročeniu predpokladaného príjmu z pokút približne o 35 %. Nárast je spôsobený zvýšením efektivity práce. Celkovo boli príjmy do rozpočtu oproti predpokladaným vyššie o 18.320 € (pôvodný plán príjmov bol vo výške 65000,- €)-

Od 01.01.2015 mestská polícia začala komplexne využívať elektronickú agendu Sheriff, čím sa zvýšila produktivita práce príslušníkov MsP o cca 30% nad dodržiavaním verejného poriadku a v plnej miere sa plní aj povinnosť evidencie priestupkov do USEP (ústredná evidencia priestupkov MV SR).

Odborný výcvik

Z dôvodu zvyšovania odbornej pripravenosti na plnenie úloh MsP bol v roku 2015 realizovaný odborný výcvik príslušníkov MsP, ktorý zahŕňal komplexný program rozvoja vedomostí a zručností nielen v oblasti taktiky vykonávania zákrokov a vstupov do chránených objektov, streleckého výcviku a použitia zbrane v sťažených podmienkach, ale aj v oblasti psychologickéj prípravy a taktickej komunikácie príslušníkov MsP. Celkovo bola taktická príprava pod vedením certifikovaného inštruktora vykonaná 12 krát v exteriéroch a interiéroch vyčlenených objektov, ktoré sú v správe Mesta Banská Bystrica. Psychologickú prípravu vykonal inštruktor - špecialista v priestoroch MsP celkovo 12 krát. Strelecká príprava bola realizovaná pod vedením inštruktora streleckej prípravy na strelnici v Sielnici celkovo 7 krát a v zmysle Zákona 190/2003 Z.z. o zbraniach a strelive ju absolvoval každý príslušník MsP. Zameraná bola na osvojenie a prehĺbenie zásad bezpečnej manipulácie so zbraňou, precvičenie základných zásad pri strelbe a použitie strelnej zbrane v nutnej obrane a krajnej núdzi.

Zdroje:

Správy - Mgr. Zdenka Sekerešová, PhD.- hovorkyňa primátora

Správy SHMÚ

Výročná správa mesta

Štatistiky Matričného úradu a demografia (Mgr. Marta Čellárová)

Štatistický úrad

Uznesenia MsZ

Výročné správy podnikov

Správy referátov a oddelení MsÚ

Spravodajca UMB

Internetové stránky škôl a Školského úradu

Referát internej a externej komunikácie Rooseveltovej nemocnice - Mgr. Ružena Maťašeje

Správy RÚVZ

Správy športových klubov

Tlačové správy TASR, SITA, bystricoviny.sk, bystrica24.sk, bbonline.sk, teraz.sk, 24hod.sk, priekopník.sk, Pravda online, webnoviny